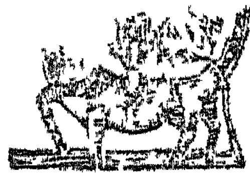

సమస్తకలికలుషాపహంబును

అఖిలనిగమాగమసారభూతంబును

నగునీ

బసవపురాణము.

ఆంధ్రగీర్వాణపండితోత్తముండగు

పిడుపర్తి-సోమనాధకవివరునిచే

ఆంధ్రపద్యకావ్యంబుగ రచియింపంబడి

శైవసిద్ధాంతసమాజపండితులగు

వీ.నంబాకం-రామారావుగారిచే

బరిష్కరింపఁబడి

పడునరాతుల. ముత్తయ్యగారివలన

శైవసిద్ధాంతముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపఁబడినది.

చెన్నపట్టణము—౧౮౯౯.

నొకరఁ మహాప్రబంధంబేను సంధానంబు సేయ నుద్యోగించియున్న సమ
యంబున॥ సీ॥ తనకల్మి బుధదీనతాద్రికిదంభోళి తనబల్మి షడ్రిపుధ్వాంత
హేళి। తనమూర్తి శివ్యహృద్భవనవసంతస్ఫూర్తి తనకీర్తి దశదిశాంతః
ప్రపూర్తి। తనదాంతిసంతతాధ్వస్తాత్మవిభ్రాంతి తనకాంతిరోషషణ్ముఖ
ఖదంతి।తనచిత్తమీశ్వరార్చనవిధాయత్తంబు తనవిత్తమార్యాలోకనుతవిత్త॥
తే మనుచుగొనియాడ వహికెక్కెఁనట్టిఘనుడు। దేవనార్యుని నెయ్యంపు దేవి
యైన।మల్లమాదేవిపుత్రుఁడామ్నాయవేది। భవ్యగుణహారిపిడుపర్తిబసవశౌ
రి॥క॥ననునొకనాఁడాత్మాంకస్థునిగనుఁగొనిపాలకురికిసోమేశునిపే। రనుబస
వపురాణముప। ద్యనిబద్ధత వెలయఁజేయఁ దలఁచితినిసుతా॥ మ॥ అదివేదా
గమసారసంగ్రహము సత్యజ్ఞానసంపాదకం। బదిరుద్రాది మహాపురాతన
కథావ్యాప్తంబు పాపావహం। బదిసద్భక్తిఃవృద్ధికారణము ముక్త్యావ్యాస
మల్లానునీ। వదిచెప్పందగుబద్యకావ్యముగ కావ్యప్రజ్ఞసేవ్యంబుగన్॥క॥ఆకృ
తిసోమేశుఁడు దా। నైకాదింపడుహృదీశుఁడామ్నాయవచో। నీకోక్తభక్తిసు
గతిన్। జేకొనిపోషింప సిట్లజేసెన్ద్విపదల్॥ క॥ ఆవేదార్థము ద్విపదలు।
సీవిప్పుడుపద్యములుగనిర్మించినథ। క్తావలిమెచ్చున్శివకవు। లీవిధమంగీకరిం
తురిష్టకుమారున్॥ ఆ॥ సోముడేమి చెప్పెసోమేశుద్విపదలే। బెట్టిపద్యము
లుగబెనచవందు। నన్యులనగవలెను నాయుద్యశిష్యుల। మగుటమనకుచె
ల్లునవియునిలుప॥ సీ॥ విరచించెజైమినివేదస్తవం బొకపాదమునవేదయు॥
క్తిచిలిపిః హరభక్తివైదికంబనిశ్రుతులిడిచెప్పె ప్రతిసోమేశుడారాధ్యచరిత్ర।

ప్రథమాశ్వాసము.

సరవి శ్రీనాథుఁడాచరిత పద్యప్రపంచము సేసె ద్విపదలు తరుచుఁ బిపి। యాతం
డు పద్యకావ్యము సేసె నైషధమంచితహర్షవాక్యముల బెట్టి॥ తే॥ సోమగు
రువాక్యముల బెట్టి భీమసుకవి। గరిమె బసవపురాణంబు గణన జేసె। గాన పూర్వ
కావ్యము చేరగ తిరచించు। వారికాదికావ్యోక్తులు వచ్చి నెగడు॥ క॥ నీవును
సోమేశుని ద్విప। దావళి యర్థములు జేయుమందుల యర్థం। బావంతయు
డిగవిడక। యేవియు మున్నందు లేని విడకుకుమారా॥ సీ॥ చదివించినారము
శబ్దార్థసారముల్ కావ్యనిర్మితశక్తిగలదు నీకు। మనకులాచారుడై మహి వీ
రశైవైక మార్గంబు చూపిన మహితయశుని। సోమేశ్వరుని గృతిస్వామిగా
నియమించి బసవపురాణంబు పద్యకావ్య। మర్థిగా వింపుమీయుని యానతి
వ్వగ కరములు శిరమునందిర వ్వకొలుప॥ ఆ॥ మీకు నంకితముగ నాకాంక్ష నొక
కృతి। సేయువేడ్క నాకు బాయ దెపుడు। నైనమీయనుజ్ఞ మీరి నడవగ [illegible]
సేయుమన్నన ట్లసేయువాడ॥ క॥ అని యేను విన్నవించిన। వినను [illegible]
దృష్టి వీక్షించి మహా। త్ముని బాలకురికి సోమే। శుని గృతిపతి జే[illegible]శుభద
మమనకున్॥ క॥ నాకొక కృతి నీ దలచుట। చేకొని సంతసమ్ము నాకు జేయుట
కైన। న్నాకృతి గురువులకిచ్చిన। నాకును సంతసము శతగుణంబగ [illegible]
వ॥ కావున నీవు మా పేర నంకితంబుగా వేరొకట ప్రబంధంబను స[illegible]ం
పుజ్జగించి సజ్జనసమ్మతంబును సమస్తశాస్త్రనిగమాగమపురా[illegible] సమ్మ
తంబును సకల మాహేశ్వరసమ్మతంబుగా సోమేశ్వరుం[illegible]లు నేసి
సవపురాణంబు సోమేశ్వరుని పేరను సుశబ్దార్థసా[illegible] ధురీధుతీ.

బుగా పద్యకావ్యంబు గావింపుమనీ యానతిచ్చినందద్వచనంబు శిరంబున ధ
రియించి జెప్పంబూనినకావ్యకన్యకా ముఖమండనాయమానంబగు కృతి
పతిమాహాత్యంబు ప్రథమకథనియ్యమానంబు గావున దానివర్ణించెదనది
యెట్టిదనిన॥ చ॥ హరుడొకనాడుభృంగి కిటులానతియిచ్చెను గాయ

కృతిపతివర్ణనము.

నుజ్జమై। నరిగిధరాతలింబసవుడధీనబిజ్జలరాజ్యమాధురం। ధరతవహించి
మన్మహిమదుర్దశింవెలయంగజేయుచున్। వరుసజయించెబెక్కులుపవాద
ములందరుచోద్యమందగన్॥ చ॥ అసదృశతన్మహామహి మమారవితారక
మైచెలంగశ్రీ। బసవచరిత్రమున్ సకలభక్తకథామణిసూత్రభాతిగా । వెస
రచియింపుమీవు పృథివీస్థలికింజనినాగభృంగిసం। తసమునబుట్టిపాల్కు
రికినామపురీమరసోమనాథుడై॥ సీ॥ లిపిలిఖింపకమున్న యపరితాథోక్తి
శక్తియాతనిజిహ్వాజరుగుచుండు। ఛందాదికరణాదిసరణిచూడకమున్నమది
నుండుకావ్యనిర్మాణశక్తి। భాష్యసంతతులుచెప్పంగజూడకమున్నరుద్రభా
ష్యక్రియారూఢివెలయు। తర్కశాస్త్రాదివిద్యలుపఠింపకమున్న పరపక్షని
గ్రహప్రౌఢివెలయు॥ తే॥ నతనినుతియింపనాబోటికలవియగునె । జైనమ
స్తకవిన్యస్తశాతశూల।కలితబిజ్జలతలగుండుగండబిరుద। శోభితుడుపాల్కు
రికిసోమనాథుడుండు॥ క॥ ఆతనుగురువరకరసం।జాతుండైవిశ్వనాథుసన్ని
ధికవితా। చాతురిమెరింగిబసవ । ప్రీతిగరచియించినట్టికృతులెవ్వియనన్॥
సీ॥ బసవపురాణంబు పండితారాధ్యుల చరితంబు ననుభవసారమనుచ।

సకలవేదసారసూక్తులు సోమనాథభాష్యమ్ము శ్రీరుద్రభాష్యంబు బసవరగడ
ము పద్యస్తోత్రరగడ శ్రీబసవాఢ్య రగడయు సద్గురురగడ చెన్నమల్లుసీసము
లు వాక్యసారగద్య వృషాధిపశతకంబు నక్షరాంక॥ తే॥ గద్యపద్యములు పం
చాక్షరగద్య యష్టకము పంచకము నుదాహరణయుగమ్ము నాదియగు కృ
తులు భక్తిహితార్థబుద్ధి జెప్పెన విభక్తసభలలో జెల్లుచుండు॥ సీ॥ ఒకనా
డు శివభక్తులోరుగంటను స్వయంభూదేవు మంటపమున వసించి బసవపురా
ణంబు పాటించి విను వేళ హరుని గొల్వ ప్రతాపుడచటి కేగి యాసంభ్రమం బే
మియనుడు భక్తులు బసవనిపురాణంబది వినెదరనిన వినవా పురాణంబు
విధమెట్లుకో యన్న ధూర్తవిప్రుండొకకతనచేరి॥ ఆ॥ పాలకురికిసోమపతితు
డీనడుమను పెసచెమధ్యమువల్లె పెట్టి ద్విపద యప్రమాణమిది యనాద్యంబు
పదమన్న నరిగెరాజు భక్తులది యెరింగి॥ చ॥ కరములకర్ణ యుగ్మములు
గ్రక్కున మూయుచు బ్రహ్మబంధువున్ బోరిగొనజూచి యుత్ప్రిఘున మూర్ఖు
లుభక్తులటందృవేగబా లుగరికిపురీశదేశునకు వినుపించితదభ్యసజ్ఞనీ
వెరవిడి విప్రు బట్టుకొని వేవధి యింతమటంచు నందరున్॥ క॥ చని పాలకురికిసో
మేశుని తోనప్పాలు పలుకుచూ ప్పెడచెప్పక వినియూరకున్న భక్తులకును
తలవంపౌనటంచు కుపితాత్ముండై॥ క॥ భవిగానివానితోడన్ వివాదవెల్లవ
రింపచూడవిధి లేదైనన్ శివభక్తిశక్తి తృణమా నవ్వుచే గెలిపింతుదూషకమ్మ
రంబాలున్॥ ఆ॥ అని ప్రతిజ్ఞ జేసి హరయుక్తిముక్తుడై లింగముద్ర మొద్దనా
గడించి కూడగట్టి నట్టి గూడాముబంధిస్తై గదలిపోయి రోమగంటి పురికి॥ ఉ

బొమ్మ స్మరజితకుధరమ్మునకునన్ను । ననిసనల్లకొంచునరుగుశివుని । సమ్ముఖం బునందు సమ్మదంబుననుండె । సోమతుల్యుడగుచు సోమగురుడు॥ వ॥ అట్టి పాల్కురికి సోమేశ్వరునకంకితంబుగా బసవపురాణంబు పద్యకావ్యంబుగా వింపనుద్యోగించిన తచ్ఛిష్యప్రశిష్యప్రశిష్యుండగు మద్వంశానుక్రమం బెట్టిదనిన॥

కవివంశానుక్రమము.

క॥ సోమేశుమహాభక్తికిం । గా నేగక మున్నయన్నదండాధిపుచే । ప్రేమంబుననిప్పించిన । భూమండలి దోకిపర్తిపురిశరణులలోన్॥ క॥ ధరపాలకురికిసోమే । శ్వరగురుకారుణ్యహస్తసంభవుడగుటన్ । గురుదత్తలింగ భావాం । తరుడై శివరాత్రికొప్పనాథుండొప్పున్॥ క॥ ఆకొప్పయ్యకుబుట్టెన్ । శ్లోకుడు బసవయ్య వృత్తిసోమేశునకున్ । సోకపిడుపర్తిలోపల । ప్రాకారము బువ్వతోట బావిఘటించెన్॥ చ॥ వినయవివేకభాషణుడు విశ్రుతకీర్తి శివార్చనక్రియా । జనితవరప్రసాదజలసంయుతగండతలుండు సాధువర్తనుడు విశుద్ధబుద్ధిగుణరాజిత మూర్తిదయాప్రపూర్తియై । ఘనుడిచ్చావిడా బసవయప్రభుడొప్పెనదాత్మసంభవుల్॥ ఆ॥ సోమయప్రభుండు సారదికొప్పయ్యయు । గొండవీటి లింగకోవిదుండు । శివ్వయానతియ్య భువనయ్య దేవర । యనగ వెలసిరందు నగ్రజుండు॥ సీ॥ సకలరాజన్యమస్తన్యస్తమాణిక్యకాంతిపుంజ రంజిత పదాంభోజయుగళుం । డకళంకలింగపురాణావధానుండు సమ్మతవీరశైవవ్రతవిశ్రుతుండు । బరపాకపరసతిపరధన పరవర్జనవచనాది దురితవివర్జితుండు । పంచాక్షరీమంత్రసతత ప్రభావదారిద్ర్యకాంతగజ తరిపునికా యయు॥ తె॥ ఘనమశివలింగసంతతధ్యానజనిత । పరమసమ్మోదసంపూర్ణభావకలిత । మానసేంద్రియవర్గుండు మహితయశుడు । కలపవిత్రుడు పెదసోమగురువరుండు॥ క॥ ఆదిన్పృత్తిదానుపడిచ్చిన । యాదోవిపురంబునందు మనం కెలివడినన్ । మోదమునప్రౌఢిరాయమ । హీమ్మైకొండచే దెచ్చి నిండరునెరుగన్॥ క॥ శ్రీవెలయగ నాసోమయ । దేవసపిననొసగె సోమదేవప్రభున్ । భూవినుతుంజిక్కయసుతు । కోవిదు బసవయ్య హరికి నయ్యనగనన్ నా॥ వారిలోన॥ సీ॥ శ్రీశైవశాస్త్రవిశేషాగమజ్ఞత మహిగొన్నపడ్డసలజ్ఞానపూర్ణుడా । యాగామిదజ్ఞదిగంబరనిశ్శంక వరగురుసన్నిధానసాధకుండు । నిఖిలరాజన్యవందిత పదాంభోజుడై బరగినలోకైక పావనుండు । సకలజనస్తవనీయ తపసచ్చిన్మ

డాల్చినా మొదట సోమన్నయు బాలన్న గురువన్న బసవనయును । వారిలోన మనేవరజుండ బహుకావ్య నాటకాలంకారవటలవేది ఆ॥ చెప్పదొడగినాడ ప్రబసవపురాణ । మవని పద్యకావ్యమై చెలంగ । మంజులోక్తియుక్తి చతురుల గురుడైన । పాలకురికి గురుని బతిని జేసి॥

షష్ఠ్యంతములు.

క॥ ఈశ్వర్యాదిగణయుతమహా । రాధరసోదరుడయి భరణునకనుమ హాశ । వేదాగమచరణునకా । పాదితసద్భక్తియుక్తి పారీణునకున్॥ క॥ చరలింగార్చనరతికిన్ । పరమనిధ్యానధామభాసురమతికిన్ । వరకావ్యకృతికిజస్మృతి । మిరిని ర్వాపణనటు ప్రమథపతికిన్ యతికిన్॥ క॥ భవిపాంకభవిసహోదిత । భవి ప్రకృష్టిస్పృష్టి నష్టభవిసృష్టమహి । భవధార్వ్యభక్తివిక్రరుద్ర । వ్యవివజనశీలునకుం మహా లోలునకున్, క॥ హరిదంతదంతిదంత । హరహరి శారదాభ్రాగదవిలస । న్నకరతరగగనావగజిత । వరయశునకు చిత్రభావవర్జితమతికిన్॥ క॥ అజ్ఞానాపహకరణ । ప్రాజ్ఞునకును సకలసుకవిభావజ్ఞునకున్ । వైజ్ఞానికసేవితునకు । సుజ్ఞానికి పాలకురికి సోమేశునకున్॥

వ॥ భక్తిశ్రద్ధానిబద్ధబుద్ధిపూర్వకంబుగా ననేకసాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి విజ్ఞాపితార్థంబుగా నాజెప్పంబూనిన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబునకు గథాసంధానం బెట్టిదనిన.

కథాప్రారంభము.

ఉ॥ శ్రీగిరిజాసహాయ శశిశేఖర చిత్తజభీకృతిత్రుమ । త్యాగత కేళిగేహసుయుగవ్యాకపూగముశ-భుశాంభవి । యోగదశాప్రకాశకరణాత్మఘనాంఘ్రిసరోజచిహ్నభూ । భాగము రాజితాగమజ భక్తసురాగము చెప్పనొప్పగున్॥ వ॥ వెండియు॥ చ॥ సురగణసేవ్యమబ్జరిపుమండితశేఖర ముల్లసత్త్రిగం । బరగసితేతరద్యుతివిభాసుర మాశ్రితసర్వమంగళం । బురుచిరభద్రనాగపరిభూషితహస్తము నైపిశేశ్వరం । బురవాంఛబోల్పుచున్ రజితభూధరమిమ్మట చెప్పనొప్పగున్॥ ఉ॥ మారువిరోధియుందనుప న స్వ్యదుభృంగియు నందికొల్వనీ । హారధగాంజ్ఞజాసహితా నై కొలువున్నెడ నంగరుకేశ । నా [illegible] నారదముని [illegible] ణంజను [illegible] ముల్ । ధారుణమోవ ము [illegible] సబలుమాలిక లిచ్చుచున్॥ క॥ నిలిచిసముదాయం బెరింగిన । కలలోకస్వి [illegible] మిగుల గానబడంగా । బలుకురవిచిన్ననాగదు । [illegible]

కపాణిదయదులకింపక్॥ ఉ॥ వెన్నెలగాయుక్రంటి నరవిందజసంభవుచూచె
నంబయా । సన్నమెఱింగిన్వేయి పతిసన్మతినిమ్ముహస్తసంజ్ఞడా।యన్నియు
మించెయాత్మసముజ్జ్ఞత కీశ్వరునిచ్చమెచ్చుబ । లెక్కన్నిజదంత కాంతులువి
కీర్ణములై సభనిండబర్వగక్ ॥శా॥ పుత్రా నారదనిన్నుగన్న భువనోద్భా
తాద్భుతశ్రేణిక । త్నైత్రాశ్రోత్రవిభూషణప్రమోదసభిలక్షణరూపం దగంగా
వ్యాపై । చిత్రంబొప్పగబల్కుమన్న నెడ రాజీవ్యోద్భవత్పుత్రుడు చొప్పెతా
నందము కందళింపబలికెక్ క్షోణీంద్రజాజానితోక్॥ తే॥ అవధరి పుణ్య సన్ను
పంబద్రిజేశ । లోకముల నెల్లనీభక్తి బోకజెడక । జరుగునెప్పటి యట్లవిస్ప
ష్టమగుచు । రీతిలేకున్నయది యిప్డుభూతలమున॥ సీ॥ నిత్యశివాచారనిష్ఠాగరి
ష్ఠులైపలుకరు కొందరుభవ్యులత్తోడ । లోకప్రపంచంబులో కొందరుండియు
లోకబోధనలకులోనుగారు । మఱికొందఱానంద మగ్నులైయున్నారు ధరకు
మార్పడితమ్ముదారుమఱచి । సద్భక్తియుక్తులై జనులకు పొడచూపకున్నా
రుగొందఱనూనమతులు తే॥ గానమీభక్తిమేల్పొటుగానబడక । సజ్జనా
రుగనుగలిపినవడావుదోచి । యున్నయది గాని ధరణిపైనుద్ధరింప । సంయ
మివిదృష్టములు ప్రత్యయములుమాకు॥ వ॥ అస్లైనమానవుల డెందంబులగల
సందియంబుడిందుపడునట్లు లింగజంగమ స్వరూపంబులు ప్రసాదపాదోదక ప్రభా
వంబులు తెలివిబొంద నప్పడమి గల సకలభక్తజనంబులు దారకభక్తిసంపత్తి
జంబునచూరలం జేలుమరుగావున దేవనీవుభూలోకంబునకు నవతరింపవల
యునన్నవినియాన్నలిన సంభవసంభవునకున భవండిట్లనియెను॥ నారుననం
దికేశునకు నారదవేరొకయింతలేదువి । న్నాకరణాకరుణ్ ధరణికిన్నెదను
జ్వలభక్తియుక్తిచూ । లోకపులోకులెల్లచిర లోకసుఖప్రదజన్మదుఃఖులం
టాకమదివ్యభక్తికి నొడంబడిచెందుదు రెందుమోక్షముల్॥ చ॥ అనవిని కే
లుమోడ్చికుధరాత్మజవల్లభుపాదీశనందికే । శునకుననీకుభిన్నదశచొప్ప
డకుండుటభక్తదేహివై । వినుతికినెక్కియుండుటనో వేరనిమితముగల్గ
నాకుజ । య్యానతిరగింపవయ్యాహృదయంబున బమ్మినసందియంబులక్ ॥

నందికేశ్వరుని చరిత్ర.

క॥ శశికీర్తినగజవల్లభ యా। నారాజధరుండునారదాదులువినవి। స్ఫార
ముగనందికేశ్వరు । చారిత్రముచెప్పదొడగెనతిముదమలరక్॥ తే॥ నందికేని
నామనించుకేనత్నలేను । భక్తదేహుండవగుటనబాగునట్లు । గాకయుతనికి

నాకు నైక్యంబు వేరె। కలదు చెప్పెద వినుము దలాకాదంబు॥ ఉ॥ ఆదిశిలా
దుడన్మునికులాగ్రణి యుగ్రతపోనిష్ఠ గోడవు। శ్రోదయ కాంక్ష శ్రీగిరి
సముజ్జ్వలనై పతి భూమిగంగమా। లాదులు నంబుజాహితవదాహిత
దీప్తుల జాత రాగ్నిషం। పైనగజే...పె దాత...హానతి చేసె ...కోటి
వత్సరముల్॥ తె॥ ఎంతయూవ తలేక యూరంత శిలయు। తనకు...హా
రముగ చేసికొనియతండు। పెక్కుకోట్లు వత్సరంబు...ద్ధనిష్ఠ। నక్షత్ర
చక్రకయుండై సన్నుకేయువగ॥ క॥ ఉగ్రతపమిట్లు సేయగ। బర్హిన
రథినతఁ కేను ప్రత్యక్షుండై। గుర్వను రాగ...నూపతి। బార్వ...శర్వ ర్యధీశ
భాసురవదనా॥ ఉ॥ ఆమునిముఖ్యుఁడప్పుడు ముదంబుననుగన్గొని మ్రొక్కి లేచి
నూ। త్రాణముఖాఖిలామర వనప్రదశంకరశర్వపార్వతీ। కోమలదే
హార్ధ...పగూహన గేహ యంచువ్వా। త్త్రిపురి మెలర్పనిట్లు విను
తింపశిలామునన్నుబల్కెనిట్॥ ఉ॥ ఇష్టమునీక నేర్యది ...శ్వరపృక జెప్ప
వయ్యావి। స్పష్టముగాగనీవి యమశక్తికి మెచ్చితి రాజమను। తృష్ణపడ
ద్రాదుడటు దీనవచోగతిబల్కె దద్దయూ। ఎష్టుడనై తెహోండో కటివేటుట
నానువివేకపాకమే॥ క॥ ఐనను గానహరాము। యాన గుణగంగ పరవకడిగె
దమదిలో। మానక గోరుదు భక్త్యస। మానుండ ననుతఁభవన్నమారుఁబ
డయక్॥ క॥ అనవినిమునిమమునబెన। [illegible]
నియేను। న్నినెరింగిమరియునతడి। [illegible]॥
తే॥ నీవు నాకిచ్చు సుతునకు నీదు భక్తి। లోనవణువైనగడమైన మాపకేను వాని
తలప్పంచివైతుని పూర్ణవాని। కడ్డమైనీవవచ్చి నైవవిడువ॥ క॥ ఏగోరినట్టి
తథ్యము। నీ పాదిం...యొని కొనసగుణిట్లిచ్చుటకుఁ। లోగెలవేని [illegible]
నె...వి...మ్మృవంముతేవ...ఁడోల్లఁ॥ వ॥ అని యిట్లు విన్నవించిన [illegible]
తభక్తియుక్తికేనుశ్రమోదించి [illegible]
ద్యోగించి॥ ఉ॥ స్వర్గమకన్న...న్నపురసం [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] సీ॥ కృతవశివదిమాం [illegible] ప్రత్యేక
[illegible] ద్వాపరంబున [illegible]
[illegible]

యుగంబుల వారికొప్ప జెప్ప । వెండి ద్వితీయ్యాశంభుండనా బొగడొందియాత్మ
సాహసనక్షైరమాత్యకుం ॥ తే॥ మధనముఖ్యుండగు గోకులపతియునైన
యాదివృషభేశుండా యిట్లు సేసి । ... సంవృష ... వ్వమండనగబుట్టు । వలి
గయుందిటు గాకున్న దాని కవినుమా ॥ క॥ ఏనైన బుట్టవలయు । గాన వరంబిచ్చి
నష్ట గానైరనుగా । ధ్యానూనాత్మని దక్షిణ । గానశిలాదునకు బుత్రుగాని
యుమింప ॥ చ॥ కవలదశొంటియమ్మునికి మణిబుత్రుబవిత్రగోత్రుచ । స్న
మయశుగానుచోళ్ళమి జంటని పల్కినమా గాస్మలో । బ్రమద నో వి
సంది యునుభ వసాత్మ్య భుమ । త్తమను జనించె యోనిజాదకిర
ధరత్రిశిలాదుబుత్రుడై ॥ ఉ॥ వ్వట్టిని బిత్రసకైలాసరసి నేతృణయుక్తకు పడిచ్చి
శిక్ । బుట్టగదోడదో తనబుద్ధిమదియ్యాపద భక్తిదా । బుట్టకనా న్న
బుద్ధిమది ప్రార్థ్యమహాత్మ్య చింతయట్టియా । పట్టించా బసవ్వసు భ
జ తెర్పి యున్నగక్ ॥ తే॥ మరియు నేగాంత సూక్తిమగ్నమా దొక్క । శ
కులాదిగవాచార రతవృత్తి । గాన మెలగుచుత పదకమలములకు । నన
ముహ్వాన రింగ తత్త్వ తనిష్ఠ ॥ ఉ॥ చింతయొకింత లేక శిశుసింహము పాలెడు
... గలుగువే । ... వృపాదయుగ్మ లనగ్యానురక్తి గరదక్షపాదోం
తరకీమిచ్చి ... శివభక్తుడునై చెలంగుచుక్ । సంతసముండి ంతతము
సంయు ... యాపక్ ॥ క॥ గ్రీష్మము చనతడు చతుర । ...
... పరిక్రీనిలిపిదా । నూన్మగమాగమములడచివి । భీష్మగతిక్ దివికి బోద
... ॥ తే॥ తలగ వాగల దెంచం ... ముంప । బలికనూల్లు
బకబక ... । జూడ రెప్పలు ... సురస్రుక్కుచుండ । నందియును రంచె
... ముఖ ... దిగ్గడు ॥ చ॥ ... రణి ... ధామ ... వారిధులి ...
... । క్కారు ... స్తమాగ్గనహిక ... పరాజను మేనుసరిగనం । ... రమి
లమీదబ్రాలె ... జ్వాలా ... వృదూలెనగ్నివి । ... మహారెడ్రిలె
బలహాదనలోకము ... లోకప ల్ ॥ క॥ వెండియు నా ... సల గూడియు
... జొచ్చి ... రాజుంకల్ । ... నుచుబట్టిన । నుండకగదు
నొకివచ్చి ... కడకుక్ ॥ ఉ॥ ... లిభీ ... పరివేష్టి ... వలల
... ల్ । జిక్కగజేసియిప్పనుప్పసిరివన్నసుపాత్రవిక్రియా । ...
కరుణా చండి త్రీయవిలోచనదేవ ... । దిక్కుటుబూడుమంచు పర
దేవనమల్లమున్నగుచుక్ ॥ ఉ॥ శంకరభక్తవాంఛితశంకరపదపంకజ

ప్రథమాశ్వాసము.

త్రినేత్రనే । త్రాంకితపాదపంకజనిరంకకళాపకళాపగంధవ । తుహినకను పంకసంకలితకుధ్రిసు తాకుచకుంభికుంభకరా । లంకపదోర్ధ్వజయాంతరజలంధరసింధురమానమర్దనా॥ సీ॥ అనినన్నువినుతించుననచ్యుతప్రముఖుల గనికన్నుగవనవ్వికమలనయన । బలికినిల్లనిహ్రీంతిమానసులారయింతసంతాపింపనేలమీకు । న దికేశ్వరు నాయణపుత్రపోనిష్ట వెరచిపేవచ్చుటవెఱ్ఱితనము। గాక యాశపుఫలాకాంక్షమైనిగాని కలుపనేరెండవకొ భుమూష॥ తే॥ సిరికైనను గకొన శ్రీంగి । ద బువ జోలిపనిదం పడుటను । జూడజూడం గురిగెపుబరపతిత్వ । మానసేయుశతండుశచీపతిశ॥ క॥ మాపదవ్వలుయననేరికి । నాపదసద్భ కిగా నినాపదమెనక్ । జెపట్టడతడుపమ్ముం।డీపట్టున వట్టితకలేమిటికిక॥ క॥ అంపలికహి మన గాత్మజ । వనరుహనేత్రాదిదివిజవరులమనాలం । దివిసగణసిష్ట చెలుపన । తనికేడు కేగితిసియాతదితద్దయుగాలువక్॥ ఉ॥ ముందలనున్నసన్నగనముప్పిరిగొన్ననాదంబుతోడ సా । ష్టాంగనమస్కృతుల్ సలిపి యంచురి తా గమనార్చుచై బతిం । పంగదాడంగెనిట్లనిసు పన్నులపూర్ణితకీయన్యవా । క్సంగ కెచ్చ మెచ్చగ బిసప్రసవోల్ల సదాస్యమండలా॥ లయగ్రాహి॥ అక్షయక్రుపోక్షితయటాక్షనిజసేక్షణ శిఖీక్షితవలక్షకమలాక్షనుతదేవా । ధ్వక్షశతపక్షహననక్షయయుగీక్షితసహేమాక్షనమిత్రుణ నభక్షుభితరిఖ । ప్రాక్షు పురసుతక్షపరక్షితవిపక్ష యమధోక్షభచ్చక్షురుసుభాసం । దక్షనిజమోక్షకరణక్షుమపాక్షరవిలక్షవషక్షరమయాక్షితివిదూరా॥ క॥ ఈ ధివి యింపగగని । వేడసివరగులిత్తు వేడుకటన్నక్ దేవాళింలుపనన్నులి । నాలగ పగాను దుబలికెనగుజీగర తక్॥ క॥నిచ్చగనుగొంటిమతివర । మెన్నంగానొంమగల్గి నె నాకథవా । పెన్నెధిసన్నిధి నుండగ । మన్ననగనుగబోప్రసీదవమితు ంగలరే॥ క॥ పడవులగదవుల నేనొ । ల్లదయాపని నిబముగనాశలవుదమ్మిగవ । స్పదనులభ త్రిజలింపక । బపిలంబైయున్నయది ఘపదివెల్లరిహక్ చ అంపినియాద్రక మాంస్యగతి హత్తిచలింపకయుండకౌగిటక్ । బెంగొనసెసినంచనభ్రష్టవిష్టమునిర్భర కినా । బ్భనరుటిబిశద్వరపవ్రుస్సలగ కాంక్షనాకు । మాహసమగజేసికొంటి వికచాంబురుహాననయ స్నాహాస్నానిక్॥ వ॥ అరియు నన్నుహాత్మునకు తొంటికాలంబున నాదిన్రుభభాగంబున నుదియ్యావాహనంబగుట యాతనికిదేటపరచి యుపూర్వసన్నిపర్వంబుతో డంగూడ ప్రమథగణాధిపత్యంబు నిత్యంబు

గాఁ మెచ్చి మెచ్చితి నప్పుడు॥ ఉ॥ అంగటకంతు గూల్చ ధరుఁ డంతటఁ బ్రాతసు
రాధినాథుఁడ । ల్లంతట దేవతానివహమంతటఁ దంతటఁ జాగి మ్రొక్కిరా శ్రీ । త్యం
త వచోమచర్చికలనందఱు సద్వినుతింపఁ దగ్భయ । భ్రాంతియుఁ డంగ బట్టి తిగ్మ
పారసమాన సమాచరింపఁగన్॥ తే॥ ఆతఁడు తపమాచరించుటం జటనంది మం
డలంబున బరగె భూమండలమున । నందు చరియింపుచుండె దేవసఖిలజీవ । సంత
తులకెత్తు మోక్షంబు సార సాక్షి॥ ఉ॥ నందిమహాత్మ్యమంతయు వినంబడు వల్లి
కీయుం బొగల్గు నా । స్పందవిశుద్ధ గల్గియును చక్కయు సిద్ధియు భక్తివృద్ధియుం ।
చందనగంధి నాగిరిజ సంతసమందుచు నందిఁ జూచి బా । లేందుకళా కలాపునకు
నిట్లని బల్కెను మోడ్పుగేలుతోన్॥ ఉ॥ ఈయన పుణ్యమాచరిత మింక నిరంతర
భక్తిచింతయా । సోయగమి ప్రభావిభవ శోభనమి సుకృతంబు నిమ్మహా ।
పాయ ముని విచక్షణత భాసుర కీర్తియు నిట్టి మార్గయుం । గాయజువైరి
యెవ్వరికి గల్గునె నీదయ లేని వారికిన్॥ గీ॥ నీ నిజాంశము గాకున్న నిన్ని గుణములన
గు నె సీతోడ నైక్యంబున గుటలడె । యనుచు నగ్గిందా గిరిరాజ తనయ వినగ ।
నారదుని తోడ బల్కె పినాకపాణి॥ శా॥ వింటే నారద నంది కేశుని కథా విఖ్యా
తి నామానిమ । కల్యాంటిం బేరొంగి నిదేవదేవయ హిరా క్షైస్వి వేయి నీ సత్ప్ర
పన్ । వింటే కొ మంటి నిసంగ నందియు సమాధి యిచ్ఛాతి స న్మోద మున్ । నంటన్
భక్తియు నార్ద్ర భాష్పములు నన్నిన్ యుక్త సాహ్లాదుడై॥ సీ॥ నుతింప నందికేశు

—* సందికేశ్వరుని చేత లోకంబుల నద్భుతంబు జరుగ జూపించుట. *—

నికి నుగన్న సేనగ్ని గరయబిచ్చి చెన్న మెఱియు । తనసేవకుల ప్రసాదమున్ను పజే
నియిల్లిని నా నందీశ సర్వార్థ ఁగమితి । ప్రమదమహిమ్ము లనుబార్చకీస కిని జె
ప్పెను నీకా దిచెప్పనటుల । నీకతంబున కనిలోకంబులందెల్ల నిచ్చ భక్తిబద్ధ మని
యెఱుగబడదు । గానమా నవలోకంబుకడకు నగి । నాదిని శ్రీ ప్పటబా
దుగొల్ప । వలయు బసవన్న యనపేర నిఖువు హావ । భక్తిలకు సహితార్థ
మీపని నలంప॥ వ॥ అస్తైన భూలోకంబున నమో ఘూర్ణ న్న చైన విద్వ
తిశ్యాశంభు త్వంబును సభూతపూర్వగర్వజ్ఞత్వంబును బ్రహ్మక్రీడ నిమయుంబు
నటుల జేయుచు నా హూరుండా నతిచ్చినని॥ ఉ॥ అప్పుడు నందికేల్మోడ్చి యాప
రమేశ్వరుతోడ నిట్లనెం । జెప్పినయాడి గంబు తెడ సేయుక జేకొని యున్న నాకు
ని । ట్లొప్పగ జెప్ప నేమిటకి నూర్ధ్వ విలోచన యందు నుండవు । దప్పన దేవి
నిదయ దయ పెప్ప యుంచి జాలి నెప్పున్। క॥ ఇందున్న నేమి వెస జని । యుం

దుండిన నేమి నీపదాంబుజయుగళం । బండెయుం కినాకనియా । నందిబలుకో వినియతనివినయభాషింకున్॥ క॥ ముదమందిహరుడునందీ । బదమసిధరకని వినిన్నచాయనుజుమ్మీ । మొదలగుటుడఁగుచుచిదా । స్పదుజేయుచుబ్రాణ దేహధరిఁబడనగుచున్॥ క॥ జంగమరూపముబూనిని । నుంగూడిచేరింతునీ మనోభీష్టంబుల్ । చెంగిచెడకండనెప్పుడ । సుంగవిమాగ జేసుకొనిని సంగృప న్నున్. క॥ నాప్రాణసఖుల్ప్రాణములగు । నాప్రమథులప్రాణమైననందీశ్వర ని । నాప్రాణములు లేకఁగుట । కేప్రత్యయముపయుము లేటికి నెరుగన్॥ మ॥ అని తన్నాడబలు - శంకరుననున్ సాష్టాంగదండప్రణా । మునికాయంబొనరించి హస్తయుగము నమస్తస్తలింపివియె । బనిపిందుంధరకంచుతత్ప్రథమభావిభా జిష్ణుశేమన్, నూ । వనదస్త్రాపితు జేసినందిధరకున్వచ్చెన్నరుల్ మెచ్చగన్॥ వ॥

మండంగి మాదిరాజుకథ.

అంతనిక్కడ॥ సీ॥ తోయంబుసురగనదీతోయంబులచ్చటిశిలలెల్లలింగమూర్తుల లుదలంప । మానవోత్తములెల్లమౌనులమొత్తముల్తరువులెల్లమగల్ప తరువు లరయ । లీలవిహారింబులోఁబయజ్ఞక్రియల్ యిచ్ఛాభుజక్రియాయిశ్వగార్ప । తావధానంబెన్నవాసక్తియసమాధిసతతంబుబల్కుభాషణములెల్ల । జప ముగాకుండుటదెముక్తిసంగమంబు । సంగమచ్చటమహిమలెన్నంగదరమె । నట్టిశ్రీగిరిపడఁటనమరుచుండు । మేటిసంపదబొదలికర్నాటకంబు॥ క॥ ఆక ర్నాటకమతులసు । ధీకర్నాటకము ... పితీత్యారంభా । లోకనజకౌతుకము నై । నాకమునకుపతరించె నాఁజెలువొంచెన్॥ గీ॥ అట్టికన్నడదేశమధ్యంబు నందు । నవనియువతిగురుకుచాగ్రహార । యగుటవగ్రహారాఖ్యదనమునన్వర్థ మగును । బరగుశ్రీహింగుళేశ్వరభాగవాటి॥ ఉ॥ ఖండశశాంకశేఖరుని ఖం డమహత్వమెకాసమాస్వవే । రొండుదలంపడెన్నడుపయోజభవాన్వయాగు భవాన్వితం । ప్రండు ... నమౌహబదూరముచేప్రచారుడై । మం గమాది ... మండితేపంచెసుడోప్పసన్నరిన్॥ క॥ అతనితయుండజగద్వ ఖ్యాతాభవభక్తిపయుక్తమునపాత్ర । త్యాగతనువ్రతగమా । న్వితయు గుచమాదమాంబనెగడెవరిత్రన్। స॥ పంక్తిగహరాఢక బలికించు నాత్మేశున న్నదమ్ములగన్నవంతకన్న । తోడికోడండ్రతోగూడి వేడ్కజరించుబంధులబ్రో చుదాత్పర్యముననుం । తుమతలనెన్నడుగొనగోరిచూడదు పాతివ్రతలగన్న భక్తిసేయు । నాకోన్నయతిథులకన్నదానమొలిమ దాసులబనిగొనుదోస

మెరిగి । యుత్తమాంగుల సేవలాసక్తి సేయు । వైరమున నేమి నొచ్చిన నోరఁబ
లుక । దుష్టతోడ మిమ్మదినింటనుండనిష్ప । మంగళద్రవ్యరాజి నేమరకఁబూ
ను॥ మ॥ నిలువెల్లం గృపఁబలుకులెల్ల నిజముల్ నేమంబులెల్లం బ్రప । త్తిఁ జాలుస
త్సేవలు శైవులెల్ల పతిసం ప్రీతిక్రియాధీనముల్ । తలఁపెల్లం బరధర్మసన్ముతి
ముచిత్తంబప్రమత్తంబు భూ । స్థలి మాదాంబకు సీమహత్త్వరతి ... త్పూ ... ంత
లేకాంతలున్॥ క॥ కులమును రూపును గుణమును । గలకాంతలలోన మున్న
గా నెన్నఁబడుం । గలకంఠికి సంతతియుం । గలుగక యెడపడి యుగాంతకాల
ముదాక౯॥ ఉ॥ మత్ప్రతికూలజాలచయముక్తతకాత్మవిషాదసంధి । మ
త్ప్రతిపాద్యమాన నియమంబున నోముట నోమఁ బూమరు । జ్ఞత్ప్రియమేవ్ర
తంబొ యని మాన్యుల వేఁడు సదైన్యవక్త్రయై॥ గీ॥ ఇవ్విధంబున సుగోత్రపు
వ్వుఁబోణి । తలపురంజిల్లఁ బెద్దలు వలికిరిట్లు । నందినోమునఁ దప్పదు నందనాప్తి।

మాదమాంబ నందనోము నోముట.

యని విని మాదమాంబ నోమునకు నొడఁగి॥ సీ॥ పసపు మేననలంది పన్నీరుఁ గలిపి
నశితాంబువున నుస్నాతయగుచు । కురులఁ జెతడియార్చి కూడఁ జేతనమర్చి కి
లుగంటుపై నిగిలుకొలిపి । పండువెన్నెలడాలు బాఱుబట్టగజాలు వెలిపట్టుక
టితటి నలవరించి । మణిమయాభరణముల్ మట్టువన్నియగాగ దత్తదంగంబుల
దాపుకొలిపి । భస్మరుద్రాక్షలును బూసి భవదనుజ్ఞ । కడుపుచల్లంగఁ గోడ
కులకన్న ఘట్టి । వృద్ధసతిదేవతలు తన వెంటరాగ । నందిగుడికేగె శుభసూ
చకములుఁ గనుచు॥ మ॥ చని మాదాంబక నందికేశుఁ గని సంభ్రమంబుగా మ్రొక్కి
మ । జ్జనసత్కృత్యము దీర్చి గంధముననక్షయ్యాక్షతశ్రేణిపు । ష్పనికాయం
బున నందమైమనుఁగఁ బూజం జేసి ధూపాదులిచ్చి ని । వేదించి మహేశ వారము
వ్రతశ్రీలాభమోహంబునన్॥ గీ॥ సోమవారంబు మొదలుగా సారెనవది । నం
బులుననోమి దశమిదినంబునందు । మాదమాంబతన సంపదకు నధికమైన
పూజలు గావింప నాత్మఁదలచి॥ సీ॥ పంచామృతమునిండ వడ్డించి పిమ్మట జిడ్డు
నొగోష్టంబుషేకమొసగి । ననఘటంబుల నించిన సుగంధజలముల నభిషేకము
లనించి యంగకముల । దడియొత్తి మొత్తనదడి నంపువలువతో నిగుడించి పైప
ట్టు నెఱికఁగట్టి । కర్పూరకస్తూరికా కుంకుమాంకిత గంధంబు వెట్టి నక్షతలు వెట్టి॥
తే॥ పుష్పదండలు సందిపైఁబాగడ నేసి । స్వర్ణకృతఫాలపట్టికా కంకణాఖురవి।
షాణ కింకిణి కాదులఁ ద్రిణవత్త । దంగములనిలిపి ధూపదీపాంగమొసగి॥ చ॥ పు

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్వరమహామకతాహ్లాదవ్యథన్॥ గీ॥ పుణ్యవతు లైనసతులెల్ల భూతలమున । నె న్నతో మ్మిదిమోచికంద్ర ప్రసూతుల । నల్లన్లనుమాడే పలమొ్యవకట। కన్న మొకమేరుపడదునాగర్భ మనపు। ఉ॥ కనక శిగర్భమెల్లనను గాసిలజెట్టెడు గానిజూడుచా । గారవసమాసమాగమున త్తైగ తన్నిగనరాదుచా। కో రెడులుదీర్చ బెల్లఁ నిబుకుత్రిభ ంబడరించు జేయుచో । దరగజేంద్రసంహార ణతకరనకో రికెలోల్లనెవ్వరియున్॥ వ॥ అని యిట్లు నందికేశు దూరీకృతాహ మై యితిన గర్భభారంబున దూరంబునడవనోడి యాడాడఁ గలచి తోడి నీడ లజాడ తనతోడఁగూడినడుచు జేడియలచే దండలు గైకొనుచు మందగమనం బున దనమందిరంబు జొచ్చి నచ్చెలులు గూర్చిక లోనచ్చి శీతలోపచారంబున బథశ్రాంతి యడచుచుండ నలినాంమోద మెసరంబగు మృదుపుష్ప శయ్యాత లంబున మేను జేర్చి నమర్చిన చెక్కులనమరిన చందనచర్చికలమర్చి భవ త్తాళ వృంతంబులన జాతశీతపోతవాతంబులకుసొగయుచుండ కొండొకసేపునకు శ।

* మాదాంబకు స్వప్నంబున నందిసాక్షాత్కరించుట. *

న్నులకు నిద్రయాసప్నంబ య్యోన య్యోడ॥ మ॥ కలవాలెన్ కలకంఠకంఠికము హారా తుస్వామి గాజంగమో । జ్వలవేషంబు ధరించివచ్చి పలికెం వామాక్షి సికీలనే। గలుగం మానసతాపమున్ వగయు నీగర్భంబులోనున్న ని। శ్చలచిత్తుండు మహా నుభావుడు సుమీ సత్యంబు ముమ్మాటికిన్॥ గీ॥ ఆదివృషభంబు పిదపశిలాదసుతుడు । నైననందేను నీగర్భమందునుండి। యవతరించెను భక్తిహితార్థబుద్ధి । నవ్వు నుచాతనిబూనియిట్లుడల నేలా॥ క॥ పుట్టెడుసుతు బసవని పే। రెట్టుము భూవనిప హారిపుళిపింఛమణంగం । గొట్టుముగట్టుము మరినీ । బట్టికి శైవోద్ధి రాజ్యప ట్టముతరుణీ॥ చ॥ అనికలలోననందియిటులానతి యిచ్చినమచ్చకంటిగ్ర। కురన తెలివొందినత్తైసల కుంనిజవృష్టులుజొన్ప నెవ్వరుం । గనపడకున్న వన్నదయ గావగనందియె యేగు దెంచెనా । జనిసఫలత్వమొందెనని సంతసమొందెన నాకవైఖరిన్॥ క॥ చెలులుతనచుట్టుచుట్టున । దలగకవినుచుండ గాయధా గర్భ । విలసనమునపలరం గా। నలివేణివచింపుచుండె నాసనుయమునన్॥ గీ॥ నాత్రిహృదయంబునందున్న నందిహృదయు । కమలమధ్యగతంబైన విమలత త్త్వ । మనసినోధిం చెల్లనియమనిభక్తి । హితవుగాఁ బినిపినుటవిశ్వమతి వెనిక॥

శ్రీబసవావతారఘట్టము.

క॥ అనవిని గ్రక్కునసాత్త్వి కసం ... చికరముల మాళ్లి దేవ

గొల్పియట్లజననీ । ఘనగర్భముసుతుడు వెడలగానయ్యెడఁ బ॥ క॥ ఆతనిలో
నున్నపరంజ్యోతిస్స్వరూపంబుశివుడుసోమగురుతో । పేతుఁడగుచునచటికిఁ బ్రౌ
డ।యేతెంచెనువిపులభాషవేషవహుండై॥ వ॥ అట్లుధోడదయాకాలంబునం ద
తనిలోనుండివచ్చినయర్ధేందు మౌళియబ్బాలునంగంబున సాంగంబుగా లిం
గసాహిత్యంబొనర్చివిచ్చేసె నత్తనుసిపెచ్చిపొం నక్రొవ యగ్గహారన్ కృ
జనంబులిచ్చలనచ్చెరువంది యుండిరప్పుడు॥ సీ॥ దంతపఙ్క్తో ప్యమ్మ్యాతధాళధ
ళ్యంబులువైద్యుతద్యుతులనువమ్మసేయ । రాగికుండలములునైగనగ్యంబులు
గండఫాలికలపైసండిబర్వ । ఆకర్ణదీర్ఘదృక్చాకచక్యంబులుకరుణారసాసా
రసరణిజూప । ఫాలస్థలన్యస్తభస్మపుండ్రంబులు ధాగధగ్యంబులుదావ్రొలో
లుప॥ గీ॥ విడిచిమార్పడగట్టినజడలనడుమ। మృడునిచందంబువెడమోపమోన
గలయ। గాలురుద్రాక్షములుదాల్చికక్షమునని । భూతిభస్త్రికధరియించి
జూపిమిర॥ క॥ ఒకచేతగోడుగుమరియొం।డొకచేబెత్తంబుగలయనొత్తినజా
లం । వికసిల్లుబవరిగడ్డము।ప్రకటింపుచుగురుడుహాయనిభావముదోపఁ॥ క॥
వేవచ్చిమొదటనెలకొని। కేవలకృపతోడమండిగెయమాదిమహీ । దేవునిజేవి
గనుంగొని।యావనరుహనేత్రితోడనతడిట్లనిమెన్। శా॥ యుల్లీకప్పటిసంగమే
శ్వరమునందేమర్ధిఁతోనుండుమో । ఫుల్లాబ్జాక్షిణిమాదవాంపహాయుడనైభో
ల్పొందుటంజేసియే। నెల్లప్పుంబడివాయనాసుతుడు సుష్మి స్మహాభావ్య
ఖ్యో తల్లీశోకహితార్థమైబరగునిర్ధారిణిభవత్పుత్రుండై। క॥ నానందనుజూడగ
మది। నానందముగడలుకొనగనరుదెంచితినా । యానసుమీబిడ్డకులిం।గానర్పిత
మేమియుడనసలికులవేణి॥ గీ॥ పద్మదళనేత్రినీనికిభవభవములు। నేనుగురుడజుమీ
యనియారంచ్చి।యంతనంతర్హితుండయ్యెనచటిజనము। లిలదేశికుడనికొని
యాపాటుబునుండు॥ ఉ॥ కోటిరవిప్రకాశములగుందగజేయనత్తనూప్రభా।
ర్మూలునమ్మిగోగుమారులజున్మను నొంటనమాత్రమత్యాజహ్వా।తోఁకటరమో
హలామపముతోడనెనైనతము బుబాసెన । వ్వాలసతిపతుల్నయనపర్వము
గాసుతుజూచిపొంగుచుక్॥ వ॥ అప్పుడప్పురంబునంగల సకలభక్తులంబిలిపిం
చి భక్తియుక్తంబుగా సాష్టాంగదండంబులాచరించి యర్ఘ్యసింహాసనాసీను
లంగావించి పఘూతివిద్యంబులర్పించి దత్పాదప్రక్షాళితపవిత్రజలంబులంబు
త్రగాత్రంబులగడిగి భక్తనివహాస్పృష్టవిస్పష్టభస్మంబుతిలకంబుగానెలకొల్పినై
నిండంజెలికించి పంచమహావాద్యంబులుదంచితధ్వానంబుల ఘనాంతరా
ళంబులగీలింప నాదంపటులు సంపదకనురు పంబగుపొంపుబెంప నతుల

రనకుబసవండను ననదృశనామంబునిడిరప్పాపండు॥ సీ॥ వెనుకచీకటియుం డదనకేమికళలనుచూప్పనదీపంబుజూచినట్లు । సన్నుతలింగప్రసాదమగ్నత నూనియున్నట్లుచన్నానియూరకుండు। శివసుఖామృతమునుచేతిలోగొనుమాటిరహాస్తయుగంబాగి ర రగి చు । శంభుధ్యా శక్తిజోకి నగీతినాగ్లా కరతటవె గొంచియుండె గి చుచ్చుస స్మృతిసు ాలమోలు। విధము దో గజెతు పచ్చిగూడు । ప్రబలము ప్రచండబువా ుదన్ను జూడ పాదంబులల్లా యూడు గయు। సీ॥ శివునిపంపుననువచ్చినపనిదడవయ్యెనని యులుగతి మలుదతు దాన । భవుపాదనానందబాష్పనులోదొరగుచైఖరి గన్నుగవనీరుదొరగనేడ్చు। భవునిబోధకుచుదిదపిలియాలించెడునను వుననెడనెడనాలకించు । భక్తులయెడు గలబడి మురలోజెట్టెడుబాలువునసిలబడిబోరగిల్లు॥ గీ॥ మరుగుబడ్డట్టిశివభక్తిమార్గముదల । యెతులాగునధరతల మెత్తియాడు।నర్థిబద్మాసనాభ్యాసమలవరించు । నొప్పచొప్పడియుండగూర్చుండియాడు॥సీ॥భవునివాహనవృషభంబుదాననుబుద్ధిపొరలుచుండగనేలదొంగియాడు।వీరమాహేశ్వరాచారంబుప్రోకమైసిలిచెనానాయ్యెన్యానిచుచుండు। ప్రతిభతోనాదిమార్గంబుపప్పక గండనడుగిడుగతిదప్పటడుగులిడును । శివుని బెరౌనికంఠసీమగ్గ క నలరెం దొకుల ల్పవచించు॥ గీ॥ జిల్లిడులు జూడమాశివభక్తులనుచు గెల్లువారెడుక్రీడాబారునల్లనల్ల । నంతనంతకసమ కూడెనాట।పాయ ప్పడతడవ్యాసతలింగార్చకుండు॥ వ॥ మరియునట్లు బాల్యంబులో యంగ పిబుద్ధిమెరుగు వేజరుంగ్రాయంబుప్రపించి శివభక్తులనెల్లశఫు ముదలచు గర్జుండపు నాతి భుమూర్తిగావున సర్వవిద్యావిలాసంబులు సహజంబులై పాటిల్లె॥ ఉ॥ షనిబారిపారగ

* బసవేశ్వరుడు ..సనయుచ ముక్య గ చేదయుట. *

తజెందెనుమండి గ రాజుగ । శ్వాష్టక బుద్ధ గాప్పలుమిత్రులు మెచ్చగోపదో । చష్టవ ష్టలగ్న దీర్ప నె డ ండి గ విర్షవచో మచ్చకలబాలుడుబల్లెనుభక్తి డై॥ క వృషం గ్ప్రయుజడ త్రిపై । వ డుగనిచిడుముడి వచ్చు గుర । పృడు నసకంలు గోరియు। డెడ నరు లగురునిజేయ వియము గా డె॥ సీ॥ గతపూర్వజన్మ దుష్కర్మనిర్విజు చేత యూరూథ దిత్య మడియకాదె । నిమల గురుకృపా నిమిత్తునకు మణి జన్మత్వముజఘన్యసరణిగాదె । గురుపదద్వితయార్చకుండయ్యుపా

వ్యగ్రీ దగ్ధంబు సేయుట దప్పుగాదె । పంచాక్షరీమంత్ర పరుడయ్యు నన్యమం త్రావళుల్ వొడుగుటయఘముగాదె॥ గీ॥ శంభుభక్తుల కత్తుహస్తములు భక్తి। హీనులగు ద్రాటమాలల కెత్తఁబోవు । మాలలిటుగాక శివభక్తి మార్గమ గునె । మరియు జెప్పెద విసుధరామరవరేణ్య॥ చ॥ అమితఫలప్రదాభవ పదార్చనలకా మిణకపాశరాజిదు । త్తుమురుగఁ జేసి మించి భ్రమితుండయి పు ష్కకమణపాశముల్ । దెమలఁగ యుండ రెంటికొన జేరు వదూలదె భాసి తత్రిపురం । ద్రముఖీశివై కలాంఛను డొడంబడ నేచుణ నెత్తుద్రముద్రకుక్॥ క॥ నీరికిద్రాటికి జేరని । వీరశివాచార దీక్షవిగతో భయక । మారంభు నన్నుగమణపు । వారాశినిముంప నెట్లువగఁ జెదుతండ్రీ॥ క॥ కన్నులగానక నిటబస । వన్న కువడు గెట్లు సేయనగు బ్రహ్మశిరో। కృన్నిజగణవంశోద్భవుచ। జన్నెనన్ను దండ్రి బ్రహ్మజాతుం జేయక్॥ వ॥ మఱియు జాతిగోత్రాతీత సద్గు రుకరుణోదర సంజాతు జాతిగోత్ర క్రియాశ్రితు నెట్లు జేసెద వదియునుం గాక కులరహితుండగు యంబికాసహితు శరణున కెయ్యది వర్ణంబని నిర్ణయించెద వింతగాలంబయ్యు నంతరంగంబునం గంతుహంతు భక్తి మార్గంబావంతయు సంతరించని పాపంబున మదనులాపంబులు భవదభిప్రా యప్రవాహ ప్రదీపంబులై యున్న యవి యట్లుండ నిమ్మెంతనుండివదు సిడు గనువట్టిగొడిమెల కొడంబరచు వెడఁగునుడుగులు పుగుమని వీడనాడినవిని తనయు ననునయింపుచు మఱియు నట్లనియె॥ చ॥ విను బ్రహ్మన్న విప్రులకు వేదములం బదియారుకర్మముల్ । వినబడుగాననందొకటి లెక్కకు తక్క వగాక యుండజే । సినన తడగ్ర జోత్తముడు జెముమి నీచుడుగాన వానిజే। సిననువిరోధమె శివ వశీకృతికిందలపోసిచూడుమా॥ సీ॥ మందిరుద్రగణంబు

నందిముఖంబాది నడువంగదగుచు పనయనమునకు । మునుప్రభగుణాఢ్యమైన మనితారకబ్రహ్మమయమైన ప్రణవంబుమంత్రమూత । వినుమట్లకాకపట్టిన పాత్రమజుబుట్టి బెట్టినసూత్రముల్ భీమఫణులు । పాలాశదండంబుపద్మాక్షు కోలెమ్ము పంచశిఖల్ జటాపంచకంబు॥ గీ॥ చారుకృష్ణాజినంబుగజాజినంబు। నాసలిమేధావిమన్మథభసితమిడప । నాకిభిక్షాటనమునాటినటనగాని। వేరెయొండనితలపకవినుకుమార॥ క॥ ఈవేషము బూనకభూ । దేవుడ... నేరడెద్దిలెరగైనమహా । దేవునిభక్తికి వెలితియె। భావింపవుగాకచాలభావము కతనన్॥ ఉ॥ కానకగన్నపట్టివని గ్రక్కున దీకరణంబు సేయకి । ...నోడబాటు సేసినను మైకొనసేరవునీవిధంబువై । భూమసులించుకేనెరుగగ్రక్కున నిన్వెలిసేయరప్పనీ । తోనాడగూడమూకులము గ్రుంగగజేసికొనంగబోలునే॥ క॥ కులదీపకుడగుతనయుడు । గలిగెన్మేలయ్యెననగగలంకటకొడుకా। కులనాశకుండవైమా । కులమునకున్ మొదలమొదలిగుద్దలికొంచే॥ వ॥ కావునసీభక్తియునీవుపడ్డట్లుపడుము కమువునబుట్టిన పట్టివిగావున వలసినంత యుంచెంతనే యుకచెప్పితి మింటనుండి మాకునీకునుంబనిలేదని నైష్ఠూర్యంబులు ఘోషంబలికినవిని బసవండు దండ్రికిట్లనియె॥ చ॥ పలికెదు మాటిమాటికిని బ్రాహ్మ్యము భక్తిపథంబుగామదిన్। దలచెదుగాకవేరెయొకదర్శనమయి వనుబ్రాహ్మ్యమందునం । మలగురుమంత్రదైవత విధుల్ వివిధంబులుధ్యాన ధారణా । కలనలువేరెవేరె యటుగావున బ్రాహ్మ్యము భక్తిమార్గమే॥ సీ॥ గాయత్రికగ్నిముఖముబ్రహ్మశిరమాది రుద్రుండుశిఖమావపంచబ్రహ్మ యము । నసువులు ప్రాణాదివాయుపంచకమిలయోని వర్ణము చెప్పబాని గోత్ర । మరయసాంఖ్యాయనంబత్రయంబుల సంఖ్యయిరువదినాల్గు మూడై

సగుపాద । మొలకుత్తుకలారుతలలు బాణసంఖ్యలుసని జెప్పగాదెమియా
జ్ఞికమున॥ గీ॥ గానశివభక్తికినిబ్రాహ్మ్యగతికిసకల । కర్మణములువేరెనెరె
యాగాదొదైవ । మనగలేదెందుచదియు సాంఖ్యాయనోక్తి । దానిసాం
ఖ్యాయనుడు జెప్పెదమ్మరుండు॥ గీ॥ తానుసాంఖ్యాయనమత ప్రధానకర్మ।
జపుడుతత్ప్రోచ్యమానవిశ్వస్వరూప । సహితబహు దేవతోపాస్తిసరణి
నైన । యట్టిగాయత్రిశివభక్తికనుమతంబె॥ వ॥ మఱియుప్రతిదిన కర్మా
నుసంధానంబగు గాయత్రీతంత్రంబునకు దైవంబులునాచారంబులు జపం
బులు విహి [illegible] వస పున సాక్షాన్మోక్షైక సాధనంబుగాదు వాదుడుగు
మదియిట్లుండవిష్మ వడ్షకఁనాతీతంబగు నగజాధినాథు భక్తిమార్గణంబు
వినుము (విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోముఖ విశ్వతోబాహు) వని శ్రుతినుతింప
(నత్యతిష్ఠద్దశాంగులం) బనశ్రుతుల నతిక్రమించి వెలుంగు ననాదిమధ్య నిధ
నంబు సచ్చిదానందకందంబగు శ్రీలింగమూర్తియె దైవంబట్టి జగజ్జెట్టి వేల్పు
ఱేఁడెపట్టి కుంచంబుగావించుకొని తనుముట్టికొల్చినట్టిభక్తులకుముకురం
టిమూర్తి కరతలామలకంబు సేయుచు (గురోరధికం) బనునిగమ వచనం
బుబోగడనెగడు సర్వాత్మస్వరూపుండు మాసహితసద్గురుండు మంత్రరా
జంబునంబరగు షడక్షరి యెమదీయమంత్రంబు జటాపటల భస్మరుద్రాక్ష
విభూతితత్వం బస్మదీయవేషంబు ఘనవైరి పటల సిటపిపాటనపటుకుఠార
ధారాయమానమాని తాష్టాంగసంగతం బాత్మీయభక్తి ఫలంబె దాని
నపరిణతు జూచినంతనె సకలపాపప్రపంచంబును మోక్షాంగనాపరిరంభం
బునుసగు నిదిఫలప్రాప్తిమాత్రంబు ఇఁటమీద లింగసేవనోత్కృష్ట విశిష్టస
లక్షిట్టిటని వాక్కుల్వ్యందలంప దరము గాదు కావున జీవన్ముక్తి కరంబగు

భక్తియు బ్రాహ్మణ్యంబు వేరుగాని యారెంటికి నైకమత్యంబుయుక్తంబుగా దలంపకుమా॥ గీ॥ కలవృషధ్వదర్శనముల నగాధరిత్రి । గలసియుండువొాకం డొకండిల నెవ్వుడును । గానశివదర్శనము వేరెఘనత కెక్కు । గానిజగతి పాశసంగతము గాదు॥ క॥ రెండును సమమని కొందరు । దుండగమున బ్రాహ్మణులకు దురు దుర్మార్గుల్ । ఖండేందుధరుని భక్తుం । డొండును గనరెక యధమున బడుట॥ క॥ అనిశ్శైతులు బ్రామాయువినరే । విని యనునన్నిలపలుక విప్రులకు దినం । బును దినకరదిక్పాలక । నాసనముఖు గొల్వవలయుట వెలయన్॥ క॥ కడువడి బ్రాహ్మణ్యమున దవిలియును గొలిచినను భక్తవిషయుడగు ద్విజుం । డిలభక్తుండగు భక్తున । కలవడునెట్లు ద్విజత్వ రయగవలదే॥ గీ॥ చూతబీజంబు మహివిత్తుజాతిదప్పి । వేము గానేరన తుల నవినముసహజ । లింగనిష్టుండు బ్రాహ్మణసంగమాన । జేసి బహు సేవజేసి ... డడు॥ చ॥ కలసతియట్ల నిశ్చలనకుందల క్రిందగు భక్తి ... క్తివి । ... గేస్త్ర వేశ్యగతిబొంకు గనందిముఖాదికృత్యముల్ । సలిపి ... వేషములు నమ్మతనీశ్వరమంత్రరాజముం । దెలిసియు నేక నిష్ఠజన ... పాపమెట్టిదో॥ క॥ ఇలువేల్పుల నెడబాయుచు । బలువేల్పుల ... వదమతబాటి యెవ్వానా । దులశాపము ప్రేశేపగ । దరమే సత్పథము ... దదమనందము కుట॥ ఉ॥ మాకొడబాలు గాశ్రుతి సమాహితమార్గము నిష్ఠ జెప్పితిం । గాక భవస్వనుగమ మొకా నొక యప్పుడు నొల్లధాత్రిపై । కా ... టలు వెంచినంతకలకంఠము కూయ నైకావు కాకసన్ । మీకును మాకు నేసు ... ని మిన్నకయుండుడు మీరు పింగలిన్॥ క॥ ఎకోర్ జితలిదంద్రులు । మీరె క ... డబాంధవులు ధర్మహీనులు నాకున్ । దీకుడును దెసయును నారయ ।

ముక్కంటిగణములెయుతరమ్మార్గులనొల్లన్॥ క॥ పిన్నయ్యవాడుగకట్టయ్య।
చెన్నయ్యయు తండ్రితాత చేతమశంభుం। జెన్నుగగొల్చినభక్తుల। నన్నే
లెడువారునాకునేడ్గడయయ్యాక్॥ వ॥ ఇట్టివిప్రత్వంబునకుం బట్టియాడెద
రేని మీరుమీయంత నుండుండయేను నాయంతనుండెదనని సహోదరి
యగు నాగాంబయుదానును నచ్చోటనుండరాదని కదలియమందగమనం
బున ఫణిహారిమందిరంబునకు నరులువెరగంద నరుదెంచెనంత॥

బసవన్న పెండ్లిమహోత్సవము,

గీ॥ భాగినేయోపన్నైనదిదృష్టాగతుండు। మాదమాంబికసయిఁదో
డుమహితయశుడు। బిజ్జలాధీశబండారిప్రీతిబసవ। ధీరుగనుగొనియాబల
దేవమంత్రి॥ చ॥ భవికిదనూజనియ్యనని పట్టినవ్రేమములెల్లనాతనూ। భవబ
సవన్నకైకొనినభాగ్యము బొమ్మని మేనయల్లునిన్। సవినయభంగిబెండ్లికిసిస
మ్మతిజేసితదాజ్ఞబట్టణ। స్థవరసుఖంబుగాశుభము సాటగబంపెనుమేటిభృ
త్యులక్॥ వ॥ అట్లుచాటంబంచిన॥ సీ॥ కస్తూరివీథులగలయంగజల్లిరిముం
గ్లముత్యాలముగ్గులిడిరి। పందిళ్లనూత్నరంభస్తంభముల్గట్టిరద్దముల్ దాపి
రాడాడగలయ। బంగారుమేడలపైడికుండలు బెట్టిరందుకే తనములుపొం
దుపరచి। రంగడివీథులయందు క్రందుకొనంగ తోరణంబులునిల్పిరూరమి
గుల॥ గీ॥ శోభనోల్బణమైయున్న సుభగమైన। మందిరంబునలంకరింపంగ
జేసి। పరమమాహేశ్వరార్చనాపరవశాత్ము। డగుచుదనయాప్త జనుల
తోనాడెనిట్లు॥ క॥ రండోడయులవేగమపి। ల్వొండెదురుననుండులెంతులోప
లికిటతో। త్తెండనిపండినరతిని। ల్వొండనికూర్చుండజేయుదుత్సవయుతులై॥

గీ॥ సంభ్రమంబున జంగమస్వాములకును। సింహపీఠికలిడి వారి శ్రీపదములు।
గడిగి పుష్పాంజలులొనర్చి గంధధూప। దీపికాదు లొసగి భక్తి దీటుకొనగ॥

వ॥ అమ్మహాత్ములకు విభూతివిడ్యంబులర్పించి వారిసమ్ముఖంబునకు సమ్మదంబొదవ నాపురంబునం గలసకలకవిగాయక వందిమాగధనటనటీజనంబులం బిలుపించ వారలం దారతెరింగిన తెరంగునం గోలాటంబు గోలాహలకేళిక జోకలు జోకలం జెడకుండ నడుపుచుండి కొండుగడ శుద్ధసాళక సంకీర్ణంబులనాలాపంబులాపాదించి తాళమానంబులం జెవులకు జవులు పుట్టం బాడుచుండి రొకపట్టున నెచ్చరీకపరాకు జేయు బాగుంభళాయని శబ్దాయమానంబుగా నుగ్గడింపుచుండి రిట్లు భక్తులు హర్షయుక్తులై పేరోలగంబుండిత మలోన॥ ఉ॥ భక్తిరసాభిషిక్తులయి పాడెడువారు పురాతన ప్రథా। వ్యక్తవిశేషగీతగతి కుబ్బుచు నుబ్బుచు నాడువారునా। వ్యోక్తుల వైదికోక్తులని యున్నతి సన్నుతిసేయువారు। దద్భక్తులగొల్వ గన్గొని ముదంబున ప్రొక్కుచు జోకుచు వారలున్॥ క॥ ఈలీలనున్న భక్తుల। పాలికి బసవన్న వచ్చి పాదాంబుజప్రలక్। దేలిదుకూలయుగంబొగి। దాలిచి సితభసితదిగ్ధతనుడై పిదపన్॥ చ॥ నుదుట త్రిపుండ్రరేఖలు మనోహరలీల ధరించి యాదటన్। మదిముదముంబ్రసాదకుసుమంబులు పూని శరీరయష్టిజై। నొప్పదవ గనత్తుమాలికెల నూనము గావహియించి మీదగే। లివ బుకుమొత్తకంబె కటిలింగవసాయతమన్మలారమున్॥ క॥ ఆనందాశ్రులు దొరుగగ। మేను సలోమాంచకము గమిన్నిండగ భ। క్త్యానూనపాదుకాతతి। దానం బేతనకు మిగుల ధన్యంబు గదా॥ వ॥ అనియొడయుల యడుగుల పైబడి నమస్కరింపుచు తన ముడుంగులు వ్రాఁజిచు

బుగనకుండమడచి వెనుకఁ జాఁచి పుడమినప్పళించి తొడలపై మోచేతులిడి
మోడ్పుఁ గేలుతోఁ గుంచితాంగుఁడై తనదొంటిరూపంబు దాల్చునోయనని
మిషుండై భక్తులంజూచుచు భక్తిశృంగార హారంగతుండైయున్న బసవ
న్నంగన్నులారంజూచి మెచ్చినగతి బలదేవదండ నాయకుండిట్లనియె॥ ఉ॥
ధన్యుఁడనైతిఁ దానని ముదంబున నెప్పుడు గంగమాంబయాన్ । కన్యకఁ దెచ్చి శం
కరగణంబులకుఁ బ్రణమిల్ల జేసియా । మాన్యులయాజ్ఞ నా బసవ మంత్రికి
బెండ్లియొనర్చె నవ్యసా । మాన్యము గాని లగ్నమున మానవతీతతి శోభనలా
లఁగన్॥ గీ॥ శంభుభక్తార్చన వివాహసత్క్రియలట । తదనుమతి నొద
లపముహూర్తంబునబ్టె । భక్తగణముల సత్కృపాబలమునటవి । చిత్రమ
దియనజనులువచించిరప్పుడు॥ అది యెట్టిదనిన॥ క॥ ఏకార్ణవమున బ్రహ్మాండ
ము । లోకాటమనుపంగ జెరపనూపిన శరణు । లైకాంతు రెఘనములుగా ।
దకౌనగ్రహనివహచంద్ర తారాబలముల్॥ వ॥ అని యిట్లు భక్తజనంబులా
డుచుండ బసవండును ఇండు వేడ్క భక్తమండలి కభిముఖార్థంబులోఁ సంగి వసు
ధసాష్టాంగదండ ప్రణామంబులాచరించి లేచి ముకుళిత కరకమలుండగుచు
మంజుభాషణములనిట్లనియె॥ శా॥ యిల్లీకప్పుడి సంగమేశ్వరము నందింపొంది

బసవేశ్వరుండు నిజగురు దర్శనార్థంబు వెడలుట.

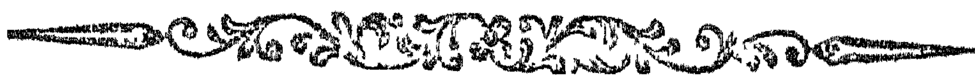
మాసద్గురుం । డెల్లప్పుడ్ వసియించు దత్పదయుగం బీక్షించి భావ
లస్పష్ట । గ్వాల్లభ్యంబు వహించు వాడననుచున్ గంగాంబకాత్మాగ్రజుల్ । స
ల్లాపంబులొనర్చుచున్ । వెనుచనన్ సంతుష్టుఁడై యొగగన । యిట్లరుగనరుగ॥ చ॥ బస
వనమంత్రికన్నులకు బండువజేసెను దేవకేంద్రుడుం । బెసగ వసించు పట్టణ
మహీశవి భూషణ శక్తి భావనా । ప్రసన్నసమాగ ఉఖిల దిగ్గంతవసద్భసి

తాక్షమాలికో । ల్లసదసమానజంగమ కులప్రతిపత్తియు యుక్తిభక్తినై॥
ఉ॥ ఎంతమహాత్మ్యుఁడో కో బసవేశ్వరుఁడాపురియోజనానగం।బంతటయుం
డిచేయుండలప దాసత్తినెమ్మదితత్పదద్వయో । చింతనుజిహ్వవల్స్తుతిని జేరి
చెరింపకయుండజేసిధీ । మంతులుగౌరవార్చన క్రమంబిదిభామ్మని నిచ్చమె
చ్చగన్॥ ఉ॥ అప్పురివైభవంబులు గులాధిపునంతటివానికైనవే । జెప్పనశ
క్యమన్నమరిజెప్పగవచ్చునె యేరులెల్లబూ । తాఃపరిపూర్ణులదుర్గిలు సురా
దుర్గిలుతద్ఘనులెల్లభస్మపుం । గుప్పలుగోవులెల్ల సురగోవులు నందులుకోడె
లన్నియున్॥ గీ॥ తరుచయంబెల్లను ద్రాక్షతరుచయంబు। వనములెల్లకుసు
మితోపవనములబల । లందరును దేవతాసతులాడుమాట । లన్నియునుభ
క్తిపరిభాషలాపురమున॥ ఉ॥ కల్లరి యుంగృతఘ్నుఁడును గర్వియుగ్రోధియు
దుర్మదాంధుఁడుం । బల్లదుఁడుంబ్రహాసకుఁడు వ్రాత్యుఁడులోభియుగాగడీఁడు
నుం । జల్లగవెట్టుదిమ్మరియు జారుఁడుజోరుఁడుజాడికోరునూ । రెల్లపరిభ్ర
మింప నొకఁడేనియుగానబడండుతత్పురిన్॥ వ॥ అట్లొప్పుచున్న యప్పుడిసంగమేశ్వ
రునకు భక్తునెదుర్కొనజని యద్దేవదేవు మందిరాళింబునవిలచి సాష్టాంగ
దండ నమస్కారంబు లాచరించి సముంచిత పురాణోక్తుల ప్రస్తుతించెన
ప్పుడు॥ ఉ॥ పూర్వపు గౌరవా కృతియు పూర్వముగా ధరియించి విశ్వ
మ్యద్ధు । కృష్ణముగాగ నీశ్వరుఁడు గారము వెల్వడి వచ్చి భక్తినై।
నుర్విపముఁన్వినమ్రుఁడయి యూరక యున్న కుమారు గాగిటన్ । బర్వి
నవేడ్కఁజేర్చితద భంగురభక్తికిమెచ్చియిట్లనెన్॥ క॥ ఇచ్చకముగాదువిను
మిటువచ్చుచుబోవుచు జరించుశారలచేసే । నచ్చరికిముఎసిసంతస । మచ్చు

వడన్ దాల్తునహారహాము బసవన్నా॥ సీ॥ గతకాలశివభక్తగణసమాధృత
భక్తిమితిదప్పకుండగ మెలగుచున్న! భస్మరుద్రాక్షముల్ భక్తిదాల్చినవారి
శ్రీకంఠ రాజూడుమీకుమార । శూలిభక్తాళిటుస్శీలంబుగన్నను మేలుగాగా
నుమీకొమార । శత్రులైనను లింగసంగతులై రేమిమిత్రులుగా జూడుమీకు
మార॥ గీ॥ పట్టినట్టివ్రతంబులేపట్టునందు । నించుకయుజారనీకు మీకుమా
ర । భక్తులెడజాతిభేదంబుపట్టకునికి । మీరినట్టిపథంబుసుమీకుమార॥ క॥
ఆదిశివభక్తిపథమును । గాదనుదుర్జనులవృత్త్యాగతి బారిగొనుమీ । వేదో
క్తభక్తిగతియి । మ్మేదినిపైవెలయజేయుమీ బసవన్నా॥ ఉ॥ చేర్పకుమీ
మనంబు శివశేషముగాని పదార్థజాతమందుకం । దర్పునిబారిబారి పరనారు
లమోములుగాంచికన్నుల । ర్పకుమీశివైక శరణావళిలో పలవంచకత్వ
ముం । గూర్పకయుండుటేమిగల గుర్వగుత్రోవను మీకుమారకా॥ ఉ॥ మె
చ్చుగజంగమంబుగను మీనచుగా బసవన్న నిత్యముం । చ్చరణంబగేషమును
దప్ప లింగొనుమీనుతింపుమీ । తచ్చరితంబుచావికకు ధన్యతజెందక మోస
బోకుమీ । చిచ్చరకంటిజోలికడ సేయుబట్టినబాసదప్పిసన్॥ క॥ ధీమ
ద్గురునిమరువకు । మీపదినెడగడరదలపు నీమముసత్యం । బేమాత్రము
నెడపకుమీ । హేమాచలచాపుగొల్చుమీ బసవన్నా॥ క॥ అనిమృదుమ
ధురోక్తులతన । తనయుబ్రబోధించి దతన ప్రొక్కుచునై । కొనిగాగిట
ప్రేముదం । బుననుడిలోజొచ్చితొంటి పొంపుననుండెన్॥ ఉ॥ అప్పుడుజూ
చుచున్న జనులందరుచప్పరువందియాడే । తప్పడుసంగమేశ్వరుడు దాన
తనూజునకాత్మమార్గముం । జొప్పడనేర్పబోధగుచుశెచ్చెను క్రమ్మరగాక

గొరువ్వనను । న్నిప్పురినీతపస్వి వశీయింపగఁగఁదుమె మాటలేటికిన్॥ సీ॥ సం
గ నేశుప కెంకోసస్త్భక్తుఁడో బసవన్న సంయమివేషమతి నూదమున । నచ్చు
గాఁడాడాల్చి యుమెంచిబోధించి యరుగు నెక్రమ్మర నంగజారి ।యదిగా
రణంబు గానభినుతింపగజూడ నరుదయ్యె పుణ్యులమైతిమిపోము । యట్టుం
డనలవదాపుట్టువురకుఫలంబెక్కై నపనమున్నసేమిఫలము॥ గీ॥ నల్లవ్రాబస
వన్నపినాకివాహ । యపుంగబసవయ్యలోకత్రయైకవంద్య । చాంగురీబసవే
శవిశాలకీర్తి । భళిరబసవకుమార సద్భక్తిసార॥ చ॥ వనరుహనేత్రినిచ్చి
యును వస్త్రమొసంగియు బుత్త్రినందియు । న్జనకునిచెండియున్ శివ్రమనం
బలరించిరతొల్లిభక్తులి । యనఘచరిత్రుడైన బసవన్న నిజస్త్రీభక్తియుక్తి
మై । బనిగొనుచున్న వాడభవు బట్టికబైటవనుండ జిత్రమో॥ చ॥ అనిగొని
యాడ గాబసవ డగ్గుడిఖంటపవస్త్ర్యభూమిభ । క్తనివహ యుక్తుడైరకత్రి
కాలములగ్గుమమూతిఁగొల్చుచున్ । జనులకృతీపుటంబులకు సాకెకువిందు
వుగాఁగబాడుచున్।దినములుబుచ్చుచుండెను సుధీజనముల్దను సన్నుతింపగన్
మహోన్నత్యోగ్రసి హారంతఃపూర్ణభాస్వ ద్భసవన సభిదా ప్రాణలింగప్రసా
దా । పమాపాత్రీభూతచేతో వశగతకరిణ స్యాహ్యాతిధ్వస్తమోహా । ద్వ్య
హితో హృద్వ్యాప్తిభావాసనమడవి కృత్యావిషయ్యోనమేధా । మహాబా
హోబాహుల్మ్లేష ముఖనిఖిలసన్మార్గరక్షప్రపంచా॥ క॥ ఒనసెవము
ప్రమథ । ప్రకృతరమాహాత్మ్య యుక్తబసవప్ర[illegible]
బం । ధసమంజసవాగ్విలాసనవ్యావ్యాచా॥ [illegible]
[illegible]

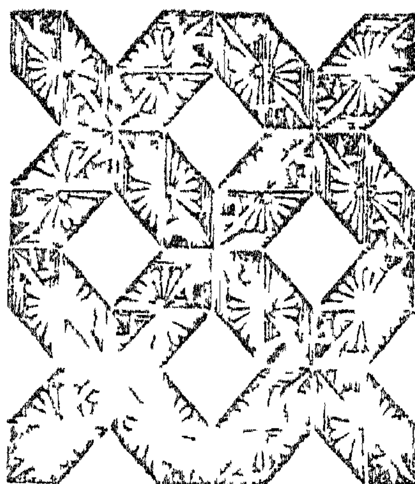
రాచరాత్మకప్రపంచ సౌఖ్యదుఃఖమగ్నతా। హరాహరా పరావతార హారిభూరిసద్గుణా॥

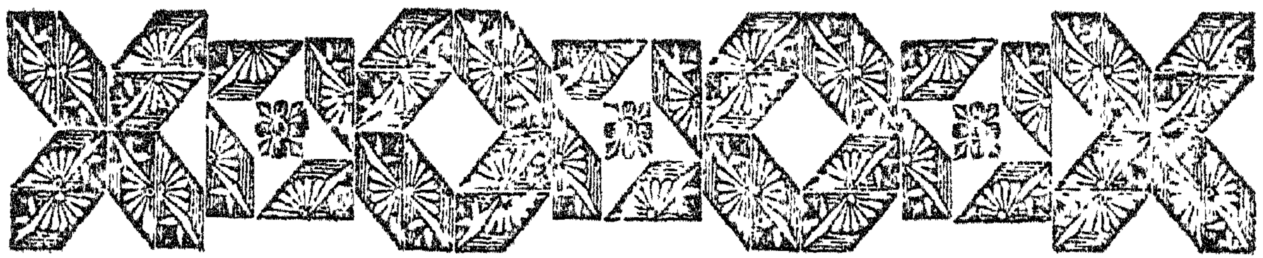

గద్య * ఇది ప్రిలుత్పాలకుఱికి సోమేశ్వర ప్రసాదలబ్ధ ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపతిజ బసవనాగ్య సత్పుత్రకులపవిత్రసోమనామధేయ శివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబనుమహా ప్రబంధంబునందు ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీసాంబసదాశివార్పణమస్తు.

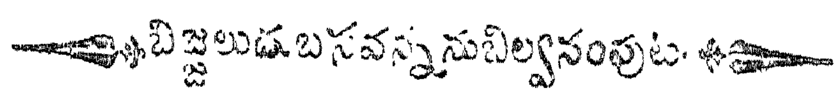

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము - ద్వితీయాశ్వాసము.

క॥ శ్రీమద్గురుకరనిర్మల । తామరసోద్భూతదేహదళితవిమోహా। ధీమద్వందితసుగుణ । స్తోమోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమున్నమీరుద్విపద గావించిన । బసవచరితమేను భవదనుజ్ఞ । బద్యకావ్యకావ్యభంగినాసేర్చిన । యట్లువిన్నవింతునవధరింపు॥ మ॥ అటకళ్యాణపురంబునందుబల దేవామాత్యుడాత్మాత్మజం । బటుభక్తింబసవన్నకియ్యబ్రముధుల్ భావంబులంగాంచియు । తటహర్షంబునబిల్వనంపజను శోకక్షోభంకరైక్యంబుబొం । దుటయున్బిజ్జలుడయ్యమాత్యమణిబంధుశ్రేణితోనిట్లనన్॥ మ॥ కలడామీబలదేవధీమణినిధిః కారంబు శాయుంగన । శ్యాలఘుండాత్మజుడైవనగ్రజసుతుండైనన్ హితుండైననా । నలికస్థాపితహస్తులై పలికిరాత్మాధీశుతో దేవమా । బలదేవాత్మజప్రాణభర్తగల డొప్పంజెప్పిరప్పించినన్॥ శా॥ నీరాజ్యంబుసమస్తమున్నిలుప నిర్నిద్రప్రభావుండురో । పారిష్ణంబగుమాజమాంబికత పస్సంతాన సస్యంబుగం । ధీరోదారగుణుంగువిద్విషవిశ్వైర్యుండు విద్యావయో । ధీరత్వోరునయాన్వితుండు బసవాధీశుండుపృథ్వీశ్వరా॥ గీ॥ ఆతనిమహాత్మ్యమింతింత యనగవశమె। సకలజనులునెఱుంగంగసంగమేశు। దనకుబ్రత్యక్షముగ జేసికొనియెనతడు। దగుభవద్రా

బిజ్జలుడు బసవన్నను బిల్వనంపుట.

జ్యాంగనకుబ్రధానుజేయు॥ చ॥ అనవినినంతసిబ్జిమను జాధిపుడాతనిదోడితేర

గాదనహితమంత్రిపంక్తిభటదంతిసమేతముగాఁగబన్నవా । రుసుజనిసంగమేని
శ్వరగురుప్రఘణంబునఁగాంచిదీర్ఘదం । డనుతులు సేసి నేర్పునవాడంబడనిట్లు
రమ్మహాత్మతోన్॥మ॥పునరుద్భూతకరంబులైబరగు స్వర్లోభ్యంబులైసన్మహా॥
త్మునకున్నీకొకలెక్కగాడునికి నేమున్నంగకార్యంబయు । ట్లును గాకీశ్వర
భక్తియుక్తిరుచికిన్ లోకోపభోగంబులై । చు సెయట్లరయ్యబలోపకారము
గుటం జూవేమదభ్యర్థనల్ ॥ఉ॥ కావునమాకుపార్థసముకైకొనిబిజ్జలురా
జ్యరతుంగం । బీవువహింపరాజు ధరమేలెమచ్చాచనంబగానిఁకం । గావ
లికెల్లశివపతి వన్నియునేటికిరాజ్యపూజ్యసం । భావనకెల్లనీయవియుపట్టె
దుకూటికిగర్తకర్తదా ॥ క॥ అనివిన్నవించుమంత్రుల । మనువులఁజేకొనుటభ
క్తిఁఖండలరయో । ర్థనిజాగమనంబునకది । యనకూలమకాదలంచియండ
రుగోలువన్ ॥ క॥ పరిగణపరివృతుడైత । తక్కరుణామృతవారిరాశిదాచే
లుచుసుం । దరగతిబసవామాత్యుం । డరుదెంచుచుసుండనంతనకడన్న
ప్రమక్॥ ఉ॥ అంచలవారిచేబసవడంతటనింతటవచ్చురాకరో । మాంచ
సమేతుఁడైవిసిని జాలయమున్పురముంబరప్పిరియో । దంచితభూముతై
చెలగునట్లుగజేసియలంకృతాంగుడై । పంచవిధోరువాద్యములు బాయ
కనుండగశేసెవెండియున్॥ ఉ॥ దంతిపదాతివీతి భటదండపత్రప్రతివీరధీర
సా । మంతపురోహితప్రతతి మాగధగాయకయూధపాదసం। క్రాంతధ
రాతలంబడరగారతితో నెదురేగిగాంచియ । ల్లంతనవాహనంబుడిగియం
ఘ్రిచరుండయిపోయి ముందరన్॥ సీ॥ పరిహృతాహంకారుభక్తైకశృం
గారు విశ్వాపహారాకారు విబుధచారు । లోకవిస్తారునలోకానుసారు

జంగమగతవ్యాపారునమితసారు । లింగగంభీరుగతాంగవికారు విమలశి
వాచారుద్రిమలవిదూరు। విరహితసంసారువీరావతారు దేవాచలనిభధీరుడ
ప్రపూరు ॥ గీ॥ గలితసంసారుభక్తికఘనమయూరు । దమదనూకారు
భసితరుద్రాక్షధారు । గుణగణాధారుదుష్కృతకుజకుఠారు । వ్యాద్గతోం
కారునిర్జితశ్రీకుమారు॥ క॥ శూరుంజారుగుణాలం।కారున్వినయప్రచారుగ
తమోహారున్। పారశివాచారుమహో । పాఱున్బిజ్జలుడు గాంచెబసవకు
మారున్॥ వ॥ కాంచియుదంచిత భక్తితాత్పర్య ప్రియపూర్వకంబుగాత
త్కాలోప చారంబులునిర్వర్తించి సంతుష్టుంజేసి శట్నాయత్నంబుగాబ
ల్లనకట్టిముందరబెట్టి తనపట్టంపుటేనుగస్సై నాజగజ్జట్టింబెట్టుకొనిమహాం
ధసింధురంబు లేమనూరు పండ్రెండులక్షల బలవత్పదాతులుగొలువపన్ని
ద్దరుప్రధానులసం బెన్నుద్దిగావించి యశేషరాజ్యధురంధరుంజేసి మాన
సోల్లాసంబుతో వసుమతీశ బసవేశులు పురంబు ప్రవేశించి రాజమార్గం

బసవేశ్వరుల గజారుఢునింజేసి పురంబునకుదోడ్తెచ్చుట.

బుననడ నడతెంచు నప్పుడు॥ రగడ॥ పుణ్యాంగనలును బురములు
గలిగిన - పణ్యాంగనలును బసవని గనుగొన - నలరుచు వచ్చుచున
తిశయమగుగతి-లలినాడుదు రాలాపములీగతి- వేడుక జెరపకవిసవిసనన్ని
తిశగూడగరమ్మాకొమ్మరోపిమ్మట- కాలిదొసగుగాకమరలనేవన- నేలదొస
గునేనేవచ్చినన- మెవ్వరుర్ధాకుండేజనెవెంగన - నవ్వనీవెంటగనచెదనే
నన-నేకతమొకతెవునేగుమునీవన- నీకాళ్లనెనేనిదొనడ చెవనన,బతిగన్న
నునినుబరపడెయనవుడు-బరచినగతిబ డీమొదలిప్పుడు - బసవనిజూడకెపడ

తిరోపోవన-మసలకముసుగిడిమగువ రారమ్మన-దోళానిపోయినదోసమెయ

నుచును-పోకుముక్రలకయి పోలతిరాయనుచును-దిక్కులు జూడక లేరవర

మ్మనుచు-నెక్కడరవ మేయంతి నీకనుచు-వీడెబసవను వెలదిరాయనుచును-

వాడెచూడుకులవర్ధనుడంచును - యిత్తరిసందడియెందుగ బదనుచు-దత్తర

పడక వెతరుణిరమ్మనుచు-గంటి వెబసవునికమలాక్షియన- గంటినెమోత్తు

మ భక్తి గాకనుచు-జూచితి గదపదసుదతియటన్నను- జూచిచూచిపోసుం

దరియనుచును- మచ్చికగనుగొనిమగుడెడివారలు- హెచ్చినకష్టములిచ్చెడి

వారలు- శ్రీమెరయగతమచాలులనుదామను - ప్రేమవిడియమర్పించెడివా

రును - నచటచ్చటపుష్పాంజలులిచ్చుచు - బ్రచురంబుగనారతులర్పించుచు-

సందడికోర్వకసౌధాగ్రంబుల - జెందిదర్శనములు జేయుజనంబులు - వీరు

వారనక నెట్టజనింపగ - సారెకుబసవేశ్వరువినుతింపగ - రతినందొకసతి

ప్రౌఢిమ వెలయగ - సతులకుదనచేసన్నలు దెలియగ - నలవడపంచమహా

వాద్యములును - లలిగొనజాంగుభళాయనుజనులును - బొలయగముందట

బోటుడిధీరులు - లలననందికోలలపడిహారుటు - సరసతనాచేచకచ్చటిబా

డుచు - నరదముపైకోలాటములాడుచు - నరుగువారుత్రిపురాంతకుకొలువు

న - నిరతమునాడెడునెలతలుచెలువున, బసిడిగీటలపాటలవారలు - పొ

సగచెలువుగుపురిగలనారులు-జేరువబెంగడిచాలగెడియింతులు - సౌరాష్ట్రి

మహేశ్వరగడికాంతలు - నాడనాడనిలచాడెభామలు - గూడలిసంగ

యకొలువునవేటుల - ననయముమొలపునవాడుబోటులు - జనపతినాట

కశాలపఘాటులు - బటువుగుతేజులపౌజులపింగలి- జటులగతింజనుజనపతి

మంగిలి - ౽ లసెకీ పసంపుష్పాంబున - శిరమునకరములు జేర్చిప్రమొ

కుచుచు - దరుచుమాణిక్యపుతలుపులతోడను - కొరలుమృత్యుపుగోడుగుల నీడను - నతమంత్రిశిరోనవరత్నంబుల - ప్రతిబింబముకలపాదనఖంబుల -మి గులనొప్పగమీరినభద్రుని - జగతిబొగడదగుసాక్షాద్రుద్రుని - భక్తివిహా రునిబసవగుమారుని - భక్తిజూచితిరెబసవగుమారుని - ననవుడుబసవనికం దరుసన్మతి - మునిమిడిమ్రొక్కగముద్దియయొక్కతె - యలనాగరొయిత డేనందీశుడు - చలియయితడేశివసంకాశుడు - మగువయితనినెరుగ కొం బయొయుసును - మొగిఘనమగునోములచేబడసెను - తెరవయితడేబలదేవ చమూపతి - నెరిగూర్చినయానీలవేణిపతి - జలజాక్షితడే సంగయదేవుని- బలుకగజేసెనుభవదవతారుని - సతియితడేబిజ్జలుచేనప్రతి - హతముగ మన్ననలందినసుప్రతి - యితనిగనుగొనుటేకన్నులఫల - మితనిబొగడు టచేజిహ్వాకుఫల - మిట్టిమహాత్మునినిప్పుడుగంటిమి - పుట్టువుసఫలముబొం దెనుమంటిమి - యనివినుతులుసేయగవించునురణి - ఘనపురవీధియొగడచి యుఘనూపతి -నగరిసమీపమునకునేతేరగ -జగతీతలపతిసంభ్రమమాడగ- బగిమితోపరివృతపరిజనధీరుని - భరితవిచారునిబసవకుమారుని - ననఘునిద నభవనాంతరమునకై - కొనిచనిమణిమయుమగుపీఠికపై - నొప్పుగనునిచి యధోచితములుదగ - నొప్పరజేసెనుమహోన్నతిమీరగ - హస్తివాజివ స్త్రాభరణములతి - నిస్తులభక్తినివేదించియుపటి-దన సన్నిద్ధరుదండేశులకు ను - ఘనునిగపట్టముగట్టివేడుకను - బసవుకీట్లనుబల్లహుండిపుల - ననన్ను శనారాజ్యమునకునాబల - పశులకునభండ్రపాణంబునకును - పవైనన్ను మపాలింపుమునినను - సన్మతిపేమ ననంబనిలేదని - బమ్మిరవేడుకబలి క్షితునృపులగని - సకలమోడనకేడునడగు సభాపుని - కొరనినిబ్రోవగను

ప్రబలెంతపని - యురగహారశేఖరు హరుగని కోటికి - వెరచి బ్రతుకుటకు వేయునా నేటికి - ధారుణీజనములు దగ బాలించెద - నీరధి మేరగ నిన్నేలించెద - ననిబలికినబసవయ్యకు నిచ్చిన - ఘనుడుంగరమును గ్రక్కున నిచ్చిన - గొనినరపతివీడ్కొలిపి వీడుకొని - యనఘుడు శివభక్తాళి గూడుకొని - జనపతి రాజ్యము జక్కబెట్టుచును - నచిదివవిస్ఫురదైశ్వర్యుడగుచును - దైంకికలీలా సుబలనెన్- జంగమ భక్తవశంబున వెలసెన్॥ క॥ ఆసదివారాగ్రణి బహుధా । జ్యాసక్తుండయ్యుజంగమాసక్తకళా । నాపత్కృశాదరణంబులు । బాసలుగాను పృథ్వీగభక్తిన్ యుక్తిన్॥ వ॥ అది యెట్లనిన॥ గీ॥ చెలగి శివరాత్రి వ్యాంబు సేయుబాస । భక్తులెల్లను శివుడను భాస భక్త । జనుల నగ్నులబట్టక జరుగుబాస । భక్తకుల మొత్తిబలుకనిబాస మరియు॥ గీ॥ భర్గుడైననునటుగని బాసభక్తులడుగువర్గంబులెడపని నట్టిబాస । భక్తు లేడవంచనలేని బాసభక్తు । లేమి వేడిన డిగికిచ్చుబాస॥ గీ॥ తలపులకొలందిబట్టకాదనని బాస । పలికినట్టిలడిపెడు బాసపలికి । బొంకి పాలిక్రైనిబాస యేవంకనైన । జలమువిడువకజచుబాస జయాపురానుడ॥ గీ॥ బాసపరసతిస్పృష్టి బహుపడుండు । బాసపరధనములకాసపడనియుండు । [illegible] బాసమతియు । బాసభర్గునిగొలిచెదగ బాసయనును॥ గీ॥ పరులసర్గంబులోన పరిబలుకకుండు । బాసపరసమయంబుల [illegible] ము । [illegible] పరుడబాస । భ [illegible] ॥ గీ॥ [illegible] చుండు । బా [illegible] భ [illegible] । [illegible] ప్రముకిరికుందెమ బాస [illegible] । భవులకి [illegible] బాస [illegible] । [illegible] గీ॥ [illegible] మిశశివభక్తిజరియింపనట్టిబాస । వేదచోదిత [illegible] । [illegible] బాసయు [illegible] చేయుచు [illegible] । [illegible] కత్తుకొత్తునస్వానహిూన్॥ క॥ గుట్టినబట్టిన వెనుకను । మెట్టిన [illegible] బోధ [illegible] । [illegible] వ్రతములక్కయియుతావి । ముట్టిందెడి [illegible] కికిభకణీన్॥ క॥ బసవేశ్వరుప్రచరిత [illegible] । [illegible] పరమభ్యులకున్ వశమూనాక్కన [illegible] । [illegible] విక [illegible]

ట్టిగంభీరతవెట్టిసారార్థంబుప్రోక్తజ్ఞానాగ్నిగాక । ప్రతినలగుండవిశ్వతభక్తి గండను వ్రతములపెంటచేలహాతులపెంట । సత్యంబుకలనుప్రసాదంబుకోల నుసత్కృత్యంబుతాపద్మపర్వాత్మమణప । వేదార్థములపాటవిద్యలకును మేటి నాదంబుకోలువిన యుమకీలు॥ గీ॥ శాంతిసంపదనెలవువిశ్వపతినలవు । దాం తికలిమియనైశ్వర్యత్వంబుబలిమి । నీతికోటనివేకంబునయతితేట। దయావసిం చెదునిల్లుభృత్యతతిజల్లు॥ గీ॥ మతియుతత్వంబుజాగసన్మహిమచేత । సాధు సభచెప్పసత్యైకసరణివెప్ప । బసవలింగంబుకేవలభక్తిమాత్రు । డనగ రాదనియందరునభినుతింప॥ వ॥ వినియొకొర్కెకర్వ్రతంబుబట్టుకొని వేవేగం

శ్రీబసవేశ్వరదర్శనార్థము భక్తులరుదెంచుట.

దగేకేతెంచువా । రును దాబట్టినేనుముల్పదువునారూఢప్రణిజ్ఞుండితం। డ నిదర్శింపగవచ్చువారలుప్రభావానూనసద్భక్తిభా । వనయోచూతమటంచు వచ్చునిలసద్వైరాగ్యభాగ్యాఢ్యులుక॥ వ॥ బసవనమంత్రిచేతనుసపర్యలుగై కొనువేట్కవచ్చుభ । క్తసముదయంబునాథునునిగాంచిపమాత్రనభక్తిగల్గు నం । చసద్భక్తలీలవచ్చెదుమహాత్ముడు బసవేశనామతీ । ర్థసలిలమాడ వచ్చుజయంద్ధరలోకల చెందుజూచినక। సీ॥ కరితురగాందోళవరరథారూ ఢులైవన్నెకెక్కమకుటవర్ధనులను । నఖిలాంగసంగరుద్రాక్షముద్రితు లువిరచితవస్త్రోపవేష్టితోరు । జాటజూటులునుకక్షకరస్థగళభాగయుక్త హాంగప్రముఖోరుచారు । పదవింకలిముగ్ధబాలేందుశేఖరలునసన్నుతావృ తులునుసంయములును॥ గీ॥ సకలభవిపాశవజితాచారయుతులు । భవిస హవాససంపర్గభాషణాది । విరహితులునీశ్వరధ్యానవిశ్రుతులును। వసుధ బసవన్నజూడగవచ్చువారు॥ క॥ లింగవిలీనేంద్రియులును । లింగాంగవివేక యుతులులీలాకృశవా । నాంగులనేకవేషులు । సంగమబసవన్నజూడజను దెంచుచుగుల్॥ వ॥ శదంతరంబ సంబంధసుస్థితియందు నునిచి నీయమాంశ నిష్ఠాపరులు బ్రిదువస్తుసందోహంబు లర్పించియుంత నిరమించి పినువక బసవండు సద్భక్తి రాజ్యస్థితింజేయుసమయంబున॥ వా॥ రసవంతంబులుగాగ నోధపసాధనంబుల్క్రియాకాలంబులన్ । బసవాధీశుడు కొనగావెళులనంపక భక్త్యాప్తుల్గొంచువా । రసతీగేహములందెవరుందువిటమారిధ్వంసిభక్తా శిసం । ఖ్యసహస్రంబులునాల్గుమూడ లననన్నంబెట్టుపర్వంబుగన్॥ వ॥ అని భక్తులాశ్చర్యంబు పొందియానందింప రుద్రాక్షముద్రితులావిగాగల సకల

శశికళాధరుభక్తుల నిష్టార్థసంతుష్టులం జేయుచుండె నట్టివెండ॥ చ॥ బస
వకృపాకరోదరజపావనవిగ్రహుఁడకళంకాగమాం । బనుతుఁడుభక్తియుక్తి
దనప్రాణపదంబగువాఁడుదేశికో । క్తసరణిషట్స్థలంబులుఁదప్పకయుండఁగ
గన్నధన్యుఁడీ । వసుమతిలోనచెన్నబసవందునుతింపఁగ నొప్పునెప్పుడున్॥ ఉ॥
లింగమయాఖిలాంగుఁడురులింగగతాత్ముఁడుశ్రీప్రవృత్తిని । స్సంగుఁడుజంగమప్రి
యుఁడు సాంగుశోభరణుండు సత్కృపా । సంగపదాంతరంగుఁడరిషట్కని
కృంతనశాలిశీలుఁడు । తుంగపురాతనాచరణధుర్యుఁడవార్యుఁడు వేదవేదియున్॥
ఉ॥ త్యక్తశుభాశుభక్రియుఁడప్రాప్తపునర్భవవిభ్రముండుని । ర్ణిక్తశివైక్యమ
ర్మ్యుఁడరరీకృతజంగమలింగభక్తిస । ద్భక్తకృతప్రమోదుఁడను భావిసదా బసవే
శదేశికా । సక్తమనస్కుఁడై యతనిసచ్చరణంబులభక్తినిత్యమున్॥ క॥ సేవిం
పుచుఁ గొనియాడుచు । భావింపుచుహర్షబాష్పపరివృతదృగ్గా । జీవుండై
జీవగుణము । బోవిడిచిపరాత్మనిష్ఠఁబొంగుచునుండున్॥ క॥ సప్రాణలింగలిం
గియు । తత్ప్రవిద్యాపయోనిధిసపూర్ణియునౌ । బ్జప్రాదుర్భావనుభవ । ధీ
ప్రాప్తుండగుచు సన్నుతింపఁగ వెలయున్॥ చ॥ రమణపిపీలికావనచరద్భయనీతి
నతిక్రమించికా । కమధురసత్ఫలంబుగతిగ్రక్కున ముక్తతఁ జెందిగౌరవాంఘ్రి
మహాభక్తిసారహితకిల్బిషఁగుహ్యాతమఃప్రసాదభో । గమునవసారవశ్యము
నగ్రాలుచు సోలుచునుండె వెండియున్॥ గీ॥ లింగదేవుఁడప్రాణంబు లింగజం
గ । మత్ప్రసాదప్రపూరంబు మనుశరీర । మమలతంభక్తి సమంబుహరగణా
ను । భవసుఖంబుధనము చెన్నబసవన్నకును॥ క॥ శివునకుబ్రాణంబగుచును।
సవిశేషత్రివిధశేషసద్రుచియగుచుం । బ్రవిమలజంగమభక్తికి । నివాసమగు
చున్ శుభైకలయుంబగుచున్॥ మ॥ అతివాఙ్మానసశంభుతత్త్వగతి పర్యాలోచ
నాసక్తివి । శ్రుతునస్తోకవివేకుజన్నబసవేశుంబ్రస్తుతింపంగనే । రితరంబే
తదుదారభక్తివిధిస్వశ్రీదేశికేంద్రుండువ । త్ప్రతిభావైభవమాతఁడున్ దెలి
యుదుర్ద్రాంతాత్మయోగంబునన్॥ ఉ॥ గాయకకోటులున్నటులుగావ్యకళావి
దులున్ రసజ్ఞులున్ । న్యాయనయాదివాదులును సాంగకవేదతదాంతవేదులున్।
ధీయుతమంత్రులున్ బసవధీమణికగ్గొనరాగభూతలం । బాయతితోఁడదొడ్డగ
డవమ్యోనినానుతికెక్కిరిమిక్కిలిన్॥ వ॥ ఇట్లుభక్తులుసనుదెంచుమార్గంబుల
కస్తూరికలికిఁవివిస్తారసితధి కలపై రంగవల్లీరక్రొత్తముత్యంపు రంగవల్లుల
బెడఁగును మకుళమకుట మణిముక్తాఫలాదిభూరితోరణస్తంభంబుల సంభా

రంబులును-సందడిగొనునందీసమేత కేతనంబుల సంఘాతంబులును-నస్తోకవ్యా
సహస్రాకృతిగ్రాలు ప్రాతపురాణబంధబంధంబుల నందంబును-సుధూపధూపంబు
దొడుకునడ పందిరులచందంబును వెలిగొడుగులపడికెంబును-దత్వవితానవా
ద్యంబులచోద్యంబును-నాకసంబద్ధవఘూర్ణిల్లు వందిమాగధవాక్యంబుల సౌ
ఖ్యంబును-నంతకంతకు నగ్గలంబుగా జేయుంచుడు - భక్తానురక్తిమది నంకురించి పె
రుగంగన భంగలింగ సంపత్ప్రభావంబు మీరసి - యీశ్వరభక్తుల నెదురొగ
నుసమయంబున హర్షోత్కర్ష సంగతాంగ సత్క్రియాయుక్తుండై - భక్తులం
జూచి యుప్పొంగియుబ్బొంగ భయభక్తియుక్తంబుగా భక్తాంఘ్రి పాదప
ద్మంబులకు జక్కనాగిలంబడి ప్రమోదప్రముక్కిన యక్కరందీరక భక్తపాదరే
ణు పటల ర్యంకంబుపైపొరలిపొరలి భక్తదయామృతధారలో దొప్పదోగి
దోగి భక్తదివ్యశ్రీపాదోద్రేక పాదోధిమధ్యంబునలదేలితేలి - భక్తహాలపు
హితవస్తు సమర్పణ పర్యాసపద వాల్ప్రాలి - జంగమ సుందరతంత్ర తాత్పర్యగ
త సమభ్యర్చనారతి సోలిసోలి భక్తనియమల నిత్యప్రసాద సేవనహేలాక
రత్వంబునంగ్రాలిగ్రాలి - భాసురవచోవిలాసంబున భక్తసమస్తవంబు సొం
గారంజేసిచేసి - భక్తకథాలహరీ ప్రధానంబుల బుట్టి ట్టు నన్నగాంధర్వగస
ప్రవాహంబుల ... - ... విస్తి ... భక్తులాలోకింప
సంప్రగా ... బున జెలంగుచు నాడియాడి - భక్తపదభక్తి పార
వశ్యంబున జొక్కిచొక్కి - భక్తవిసవాధికాత్ సారంప్రణామనంబుల పిన
యంబుతో నొప్పగించియొప్పగించి సరమితత్వాధిక ద్విజ భక్తముఖ్యుల దత్వ
బోధపాదోధిక సిద్ధాంతమధ్యమునముంచి నిరక్షలభక్తి సంపత్సామర్ధ్యం
సైభక్తుల ప్రవిమలభక్తిసంపదల జెప్పి తెల్పి - వెండియు నామోపభోగలో
లులనంగ నారక్షణ రాజులబూన్చిపూన్చి - వస్త్రాభరణ ధనధాన్యకాంక్షుల
వస్త్రాభరణ ధనధాన్యంబులందనిపి - రాజోపచారంబులుగోరు మా
రారి భక్తులకు రాజోపచారంబులొసగియొసగి - అష్టవిధశిష్టభక్తియా
పురహరభక్తుల సాష్టాంగభక్తివచ్చి నియమించి - గురులింగ ధునిభక్తిని బద్ధ
శుద్ధబుద్ధి నిట్లు వినుతింపదొడంగె. క॥ శాశ్వత సద్గుణశోభన । విశ్వేశసదా
ప్రసాదవేశాంతిమయా । శాశ్వతకైవల్యదాయ । క్తేశ్వర గురుధనిద్వానే
నుతియు గాక॥ క॥ అన్యాంతరహితనా । వి ... వేశగ
తిపా । ప ... మునివిశోకన । సద్వైమో ... ప్రసాదయుక్త ... ర్జనక

అవివేకతిమిరసంహా। రవికారదశిష్యశేషరాజితహస్తా। భవసంచితప్రా
ణతతి । నివారణధురీణనిన్ను నేన తియించుక॥ క॥ విశ్రుతభక్తజనాంతర్వి
శ్రాంతిమదాశ్రమప్రతిష్ఠమనోజ్ఞా । విశ్రాంతిగుణప్రపాయా । త్రాశ్రితపా
దయేశనీపదంబులుగొల్తుక॥ వ॥ ఇట్లనేకవచోవైచిత్ర్యంబుల జన్మబసవండు ని
జదేశికుండగు బసవరాజుం బ్రస్తుతింపుచుండె నాసమయంబున॥ చ॥ మనసి

— { సంగమేశ్వరుడు అల్లమప్రభు వప్రత్యారయును
శిష్యుండగు బసవేశ్వరుల జూడవచ్చుట. } —

జవైరిమూర్తి కుసమానయామండుశుభాశుభక్రియా । జననజరామృతిప్ర
భృతిపడ్విధభూరివికారవర్జరుడా । ర్వినుతుమెఱంగియుక సమహితాహి
తకాంచనలోష్టదుఃఖసా । ఖ్యనుతిగర్హణుండు విగతాంగగుణాదియుత్రిం
ద్రయుండు క॥ క॥ ధ్యాన తి గధాది । హీనుడుజ్ఞానా మానహీనయో
ధీయో । ధ్యానవకృతిధానమ ఫ । ధీనే నసుండు ధీనిధిమరియుక॥ క॥
సంకల్పవికల్పహృదా । శం తంకాతరుదితశాస్త్రవిజయా । లంకారడిం
ద్రజాలస। మాంకూర్జితవిభ్రమాతీతుండుక॥ క॥ పరమపదానందాన్వి
త । పర . శ . నసుడుము క్తభాసురదేశం । డురుతరగాంధర్వకళా । విర
సుమసునకారుణాత్తవిజ్ఞాబ్జుడుక॥ క॥ అశరీరశరీరధరుం । డసదృశశబ్దా
త్మకుండునాఖ్యాభిఖ్యా । వశదతుడభావిసద్భా । విశమదమాన్వితుడు శైవ
శివివ్యాదికుడుక॥ క॥ ముల్లోకంబులభక్తికి । నెల్లయుగుమనెగడునంతరిజ్యా
యోగ । ప్రోల్లాసనత్సముత్ఫుల్లాబ్జుండల్లమప్రభుండచ్చటికిక॥ క॥ లిం
గేచ్ఛానుసరిత్వ । యాంగు డగరస్థలస్థితాభాజ్యోతి । లింగాలింగచ్ఛిద్ర
క్సంగపరవశుండునగుచునుజనుదెంచునెడక॥ క॥ ఇదియేరుపల్లమిదిమి। ట్టిది
గట్టిదిచెట్టుశ్రీవమిదియమశంకం । మదిబెదగనీకనడపగ । నదవరవై యుని
యయోలకరుగకనరుగన్॥ వ॥ ఈదృశ్విధప్రభావంబునకు జనంబులు మనం
బునవచ్చెరువంది యమందానందంబునం గొరవింపం బుదటలందావుకొంచి
యనల్పవచోమ చర్చికలంగొనియాడుచుండ ... రపప్రష్టాన్నాద్గ్గో
రాశి వెల్లివిరిసిపాడువం దనియ్యెడ ది ... పెత సన్వస్తు ... స్తే
వ్యపాత్ర బసవహిరణ్యంబు ... ంబొ విజాసం జేసెను॥ గీ॥ మణిపరీక్షావిదుం
డైనవణిజుండు । ది ... త్నంబుచమ ... వ్యలి ... ప్రభుప్రుంగ జూడగా
రాగబసవరాజు । సంగమేశ్వరునం పొసంగంచె॥ శి॥ ఆనందాశ్రులుగ

స్సులందొరుగగానందందదండప్రణా । మానీకంబులొనర్చిగద్గదగళుండైన
స్సుతుల్ సేయుచున్ । నానాకారవిచిత్రరత్నరచనావ్యాఘ్రసింహాసన ।సీ
నుంజేసినప్రాభవాంచరుచిముంచీప్రాత దిక్చక్రమున్॥ సీ॥ ఒడలజీవముగలి
యుచు లేనివాని నెన్నడుగల్గియుండవతరణంబు లేని । వానిగన్నులప్రేవులైన
లువందెడువానిలింగమూర్తిమైనవాని । జేతసుండరుచిని చేష్టితంబగువాని
ఖ్యాతిలేకయునతిఖ్యాతివాని । భావలమీరినపరమభాషలవాని తలపులమీరి
నతలపువాని॥ గీ॥ హీనగుణుడయ్యు గుణములనిచ్చువాని । ప్రణవయుతుడ
య్యునేర్పడబరగువాని । ప్రభువుసద్భక్తియుక్తుడైబహువిధముల। బూజజే
సెనుబసవన్నబుధనుతుండు॥ క॥ లింగకతూర్యస్వనములు । నింగియునేల
యునుముట్టినీరాజనము । పొంగునిచ్చిపురస్థగి। రంగుగబంగారుపళ్లెరం
బిడియుందున్॥ ఉ॥ పాయసముల్ పదార్థములు బప్పును జనియుభక్ష్యలక్ష
లున్ । నేయునిపిండివంటలునుస్నిగ్ధపుదుగ్ధముబళ్లెరంబులో । జేయిడరాక
యుండనెదజేసి వెసన్నసవొడ్డదొడ్డకళ్లాయతితోడజేసిబసవన్నప్రభూత్వ
ముచేతికియ్యగన్॥ గీ॥ సురియుచండయ్యజేకళ్లుశూలపాణి । యందుకొని
యారగించినయట్లప్రభువు । బసవరాజయ్యజేకళ్లుమెసవమెసవ । నెల్లవారికి
వెలిగయ్యెనెట్టులసిన॥ క॥ లక్షయునెనబదివేలున । లక్షణులగుజంగమంబు
లకుజేసినభి । క్షాక్షయసంగ్రహమంతయు । నాక్షణమభుజించుబసవడర్థిం
బెట్టన్॥ ఉ॥ దానికివాత్మలోబసవదండవిభుండుదలంకకాత్మదే । హానుప
మోపహారముమహానతినర్పణసేయబూనిత । ద్ధీనిధిభక్తిపాత్రకనతిత్వరితం
బునభక్తియుక్తిసం । ధానపరాయణుండగుచు దానవసింపదలంచుమాత్ర
లోన్॥ చ॥ బసవనదండనాయకునిభక్తికినిష్టకునల్లమప్రభుం । డొనసగా
చ్చిభక్తతతిహొంయనుచుంగొనియాడుచుండను ।ల్లసదసద్భక్తపాలవారి
లాలితలోలకటాక్షవీక్షణ । ప్రసరణపాత్రుజేసికొనిబాపురెయంచునుతించు
సక్రియన్॥ గీ॥ బాపురాబసవన్నసద్భక్తపాల । బాపురాబసవన్నసద్భక్తి
లోల । నల్లపొంబసవన్నయానందమూర్తి । నల్లపొంబసవేశ్వరానవ్యకీర్తి॥
చ॥ అమృతమునందుజెల్లు విమలాకృతిచన్మణిగర్భమందు దీ । సముచెరుకం
దుసత్ఫలముబైడికికమ్మనంబుచందన । ద్రుమమునవువ్వచిత్తరువుపూవునజీ
తముబైడిబొమ్మబ్రా । ణముజనియించునట్లజననంబువహించితివీవుపుత్రకా॥
సీ॥ నాదుబసవదండనాయకబసవయ నాదిబసవయసంఖ్యాతబసవ । భక్త

లబసవయాబ్రమథేంద్రబసవనము క్తీశబసవనాముద్దుబసవ । సంగమబసవ
ప్రసాదజంగమసద్భసవనసత్యగమితబసవ । బండితబసవనాబంజారుబస
వసౌభాగ్యంబుబసవసంపదలబసవ॥ గీ॥ సత్యయుతబసవనిత్యత్వబసవ। సం
విదుజ్వలబసవవృషభములబస । వధికజవనబసవధవళావధికబసవ । వివ
ధరునిబసవబహువివేకబసవ॥ గీ॥ నందికేశ్వరబసవసానందబసవ । తత్వజ
నములబసవతత్వజ్ఞబసవ । సిద్ధసాధ్యప్రసిద్ధప్రబుద్ధసిద్ధ । జనవినుతచర్యసౌం
దర్యసారబసవ క ॥ బసవయ్యబసవబసవన । బసవేశ్వరబసవరాజబసవ
కుమారా । బసవప్రభుండబసవన । ప్రస్ఫురనామాంకలింగభవభయభం
గా॥ క॥ ఓడలెల్లనూళ్లువ న్నీకి । నోడలెల్లనుగాళ్లుపారువుదకంబునకుఁ।నో
డలెల్లశిరము గాలికి । నోడలెల్లనుభ క్తిమహిమయోగిబసవుకుఁ॥ సీ॥ బస
వాయనినజాలుబాసలొండేటికి బశువులకైననుప్రబలుభక్తి । బసవాయనిన
జాలుబరికించిచూచినబశువులకైననుభక్తిపొడము । బసవాయనెడిభక్తవరు
లజూచినమాత్ర బత్తులకైననుభక్తివుట్టు । బసవాయనెడిభక్తవరులకేయుచు
జెంతమసలుజెంతువులకసేసగును భక్తి॥ గీ॥ బసవరోయన్న మాత్రబవ్వులిఱుకు
లేల । నసమలోచనునకునైననలరుభక్తి । బసవరోయన్నజాలునెబ్బంగినైన।
గరళమైననునమృతంబు గాకయున్నె॥ క॥ బసవాయన్ననుకులిశము । కుసు
మంబౌవెన్నెలయయునగుంగార్చిచ్చున్ । బసవన్నాయనశాత్రవ। విసరంబును
నాత్మబంధువిసరము గాదే॥ వ॥ ఇట్టి లింగైక్యసౌఖ్య కేళీలోల యుక్తియు
జంగమ ప్రాణానుసంధానశక్తియును భక్తప్రసాదసంయోగోపభుక్తియు
త్రిభువనంబుల నితరులనున్న దేయని యనేకభంగుల ప్రభువభినుతింపుచుండ
బసవండసదృశభక్తియుక్తుండై భయోభయోభివందన సందోహంబుదండ
గాంచి నిటలతటఘటిత వికంకట పటుతరకరపుట విభ్రాజితుండై యాప్ర
భున్నుద్దేశించి॥ ఉ॥ భక్తజనావనప్రవణభావపరాపరశుద్ధభక్తికృ । న్ముక్తి
సతిసహాయశుభమూర్తి సమస్తకళాజ్ఞ శాంభవా । వ్రాక్తనభక్తజం
గమధగాధసంగత శృంగవాసనా । రిక్తశరీరమగ్నతవరేణ్య శరణ్య దయా
పయోనిధీ॥ గీ॥ నీకునారగింపబెట్టనేనెంతవాడను । నయ్యహారునివనితనమర
దొల్లి । వారగణావళులకుననుచు జేసినవిందు । చిట్టిగణముగొనియెనెట్టులని

గౌరీదేవిహరగణములకు నారగింపబెట్టుట.

నిన॥ శా॥ కైలాసంబునదొల్లిశంకరుడుశంకంగింకరుల్గొల్వగే । శీలోలుండ

ముయుండుచున్న యెడ నాళీకాసనస్తుత్యశ్రీ । శైలేంద్రాత్మజభర్త కొల్వున
కవాంధకుఁ వచ్చివీక్షింపుచో । మోలన్ సర్వగణంబులుఁ శివుని సారూ ప్యోక్ర
తింబొల్చుటఁ॥ క॥ గ్రా యుండితండనితత । గణమదియని మదిని దెలియగా
లేకవిచా । రణమునగునిగజగనియా । త్మగణంబులువిస్పష్ట శ ాకృతు
లై॥ సీ॥ సామజకరభోష్ట్ర శార్దూలముఖులును కుక్కుటవనచరగోముఖులు
ను । మహిషాశ్వసారంగమార్జాలముఖులు గేసరివరాహవిహంగసర్పముఖు
లు । ద్విముఖచతుర్ముఖ ముఖైకముఖులు నవముఖపంచముఖసహస్రముఖు
లు । లంబోష్ఠల బాత్ర ంబ నాసికులునులంబోదరుల ఖలంబకర్ణు॥ గీ॥ లజగ
జాభీలకర్ణులువిజయకణఁ । వీరఘంటనకణుఁ లేకకణుఁ । లోనయబాహు
లుముఖులుబాహుతనువులును । బాహుపాదులనిట్టులబాహుముఖులు॥ క॥
బహుకర్ణులుబహువణఁలు । బహుబాహులుబహుపదులును బహురూప
ధరుల్ । బహుజిహ్వలునైనమహా । మహులంగనిమానసోద్యమానసయగు
చుఁ॥ చ॥ అతులితనిజాక్ష ఁ బొలుచు వాక్సపతింగనిమ్రొక్కి వేడ్కన । న్ను
తులొనరించిసంహృతమనోభవతావకభృత్యకోటిస । న్మతికి కీ మానస
సమానసలీనశరీరులై ఇత । త్ప తిభకు మెచ్చవచ్చెహరతద్గ కోటికివిందుపొం
దగన్॥ ఉ॥ పెట్టెదనంచుభూతగ బృందముచందరజెట్టిజెప్పితా । నెట్టనసిం
టకేగిధరణీప్రజయత్నమునఁ మహాంభో । హట్టతల బుజంసమధి కాతలద
త్వములందుబందిరుల్ । వృట్ట జేసియబ్జభవ భూరిత ండచయంబభాండ
ముల్॥ క॥ కావించివివిధబకా । న్నావలినిండంగజేసియ దమ్ముసం । భా
వితఫలపల్లవములు । దావులునోలకిం గాధరస్థ ర్చన్॥ క॥ ఘృతదధియు
గ్ధాహారర । సప్రతతిఘృతక్షీర ధిరసాలరసంబా । లంలవి నది లమ్ముచాక్
సతివాసనగట్టిరసరసా నచ సామున్॥ వ॥ ఇరియు చిత్రావణి య ఖ
త్యంతరంబుల నసంశపదార్థంబుల నూనంబు గా మి చి నిలిపి నరభి
సురశేరు బహుసహస్రజన నసాన్నూ నిజపటాక్షవీక్షణ విక్షేపము
త్రంబున విచిత్రతరవస్తుసంఘంబుల సంఖ్యలుగాన పాదించు నంత నాసమ
యంబున॥ ఉ॥ ప్రమథగణాధిపుల్ పమధ బాలక నొక్క నిచ్చిలోనబగే । హం
మునకునేగిరియోగిరముతోటయు గామియయుజూచిరవ్వ రా । హిమనగజాత్మ
జాంతికమహీస్థలికిన్ జనిబాలకులస్వ । గంననిమిత్తమున్ దెలుగ గాదిగణం
బుబదోడిదెమ్మనెఁ॥ ఉ॥ పోకలబోవుచున్ వరవుబోమెదనా కొనిపోవ జా

అనా । మీకెల నాయొకింత తనయాకలిదీరగ నన్నమన్నవా । లోకశరణ్యబా
లునవిలోలుశివార్చనసేయజేసికూ । రాకులునూగిరమ్మను జయావిజయాదు
లుదానుబెట్టగన్॥ చ॥ సరసరలింగపూజనముసల్పిపదార్థచయంబు నోదనో
త్కరముగలింగమూర్తికి నవధానముతోడసమర్పణంబుజే । సి గుచిగభక్ష్య
భోజ్యములు చిత్రవిధంబులకల్గుమేరుభూ । ధరములయంతలంతలుగ దప్పగ
యుడగజేసిప్రియంగగన్॥ చ॥ సకలపురాతనావళికి జాలగ జేసినయంతవట్టు
నట్లోకశిశువారగించుటన గోధ్వనిన్వ్వారికందిప్రాణవా । యుకుకడకేగినిగణ
మహాత్మ్యమునీవయెఱుంగుదంచునూ । రికెక్కలవాల్చియున్నచకరధ్వజమర్దను
డల్లనవ్వుచున్॥ ఉ॥ చిట్టిగణంబుగౌరవవిశేషమునీకువిచిత్రమయ్యెనా । యట్టి
డికైనమూనుకగణాళిమహత్త్వమెఱుంగబోద । ట్టిట్టనలేకవేనవేలు నెంత
యుభీతిచెంతింపుచుండగా । దట్టపుమేయమక్కగణమత్క... మహిమ పాయ
కొన్నదిన్॥ క॥ ఆతతగణస్తుతులునం । ఖ్యాతమహాస్తోత్రకృతులు నానా ప్ర
మధులనే । రీతినుతింపగవచ్చును దాతా నుతిదను బోలదడ గుగమయియున్॥
ఉ॥ అజగులజేయులక్షురులయాధ్యులమాధ్యులచెంచలాత్మకుల్ । ద్విజులణి
మాదిసంయుతులువేద్యవిదుల్ నిరవద్యులు త్తముల్ । గజగజసింహులప్రతిమ
కాయులుశూరులువీరులెల్లడన్॥ ఉ॥ లింగశరీరసంభవులు లింగమయాంగులు
లింగసన్నుతుల్ । లింగస ... త్ములు లింగతోషులు లింగవత్సలుల్।
లింగమహానుభావులు లింగసమర్థులు లింగశాసనుల్ । లింగగభీరమానసులు
లింగవినోదులులింగసంగులున్॥ క॥ లింగావధానయుక్తులు। లింగాత్మసుఖై
కసంఖ్యలింగప్రభావులున్ । లింగాభిమానగూఢులు । లింగవిహీనులచేతనులు
లింగప్రియులున్॥ క॥ సర్వసుబోధయుక్తులు । సర్వాధికుల్ సమస్త సంప
త్పూర్ణుల్ । సర్వజగత్కారణములు । పాగ్వాసేనన్న నెవ్వరెఱుగుదు నవరే॥
క॥ మత్కాయముతత్కాయము । తత్కాయమునాదు ... దిజసీ
హృత్కమలంబునగసిత । త్సత్కారము సేయుమెప్పుసంభ్రమమగగిన్॥ ఉ॥
ఈగణకోటి చు దోకని యుచ్చుబద్దభంగడభాండపడీ । వేలపుట్టిన
ల్చుజె విషువిరించిబుగంద రాదులున్ । జాగులబెట్టుచు డు మనంపదనా
పృజపలెతలె । కాగజజ్ఞానవాగసని గౌరవవిస్మయ మూమునం గనన్॥

బసవేశ్వరులు సంగమేశ్వరులగు లింగప్రభువు స్తుతించుట.

క॥ ఏనానీకునుభోజన । మానందముబట్టకొట్టనె తడిపడన్ ... ధిసలతో

విత్తలిం । గానభవప్రభువయభవయగణితమహిమా॥ క॥ భావాతిగోచరు లక్ష । స్వాభావేతాంతరంగభవభయభంగా । కేవలము కిదసంగయ। దేవ శరణుశరణుదేవ దేవస్తుత్యా॥ క॥ అనిబసవడువినుతింపగ । విని ప్రభువానం దముందివిపులకృపావా । ధిగనినుగ్నుజేసి స్వర్గా । వనిరుహముణులతనియుం టవరుప్ళగుటన్॥ గీ॥ వరములియబోవకడమగావగచితనదు । సత్ప్రసా దంబుకృపజేసిసంతతంబు । వలయునన్నట్టి వస్తువుల్ దలచుమాత్ర । వచ్చి ముందటనిలువంగవరములొసగె॥ చ॥ పలికినమాటపాటిగయి పాటిలబట్టి నమున్నబ గసై । వెలుగగముట్టివన్‌బయలవేగమయాకృతిచాల్ప జెయ్యవే। ని లుకడగాగమాగొలనినీలగళుగ్గెలువంగజంగమా । యలసడికోర్వలెంగి కపహతుయుసంగదలిచ్చుమచ్చికన్॥ వ॥ పరమాగస్వాచార్యణాభిదసుధాపా దోధిలోదేప్పిదు । సర్వరమాయావాదమోహాముస్సరతమః కాండంబుఖండిం చిభం । గురదేహేంద్రియముఖ్యవైరిజయమున్ గోప్యంబుగా జెప్పిత । న్నర తత్త్వనుకుగాగ జెప్పియుక్రియా పారీణుజేసెన్ వెసన్॥ ఉ॥ అంతటమీదలిం గిముసుప్రాణముసైక్యముబొందుసందువే । దాంతరహస్యవాక్యములచాబ సవన్నకు జెప్పిసంతతా । భ్యంతగయోగలక్షణములన్నియు జెప్పియుకాలకా లవి । బ్రాంతినదల్చియంతరముబాహ్యములింగముయంబుకాదనన్॥ క॥ ఘన తత్త్వాంబుధిలోపల । మనసునవరిగొండవైచినగ్గింపగనం । దునదయమొం దినశివత । త్త్వసుధాభృతముపిండమువలెనెఱుగింపన్॥ గీ॥ పుష్పముడియ నీరుచుంచినవిధమున । గప్పరమునస్నిగప్పినట్లు । వనధిలోనబడినవడిగండ్ల వావడం । గమునబసవడుండెదానునేక॥ క॥ ప్రభువుచరితముభక్తుల। సభ లన్‌జదివినవిన్నసద్యఃశ్రేయ । శ్శుభమునులింగాంగసుఖా । నుభవంబులు

దొంగలువచ్చి కాయుండు లింగములుగట్టుకొని వచ్చుట.

వింపన దుమాజేనూమ॥ సీ॥ వెండియుపాక దు దండరాధుడ జంగమా రాధనముసేయునగ । దొంగలువచ్చి వంచనాహింపిచిన లింగములా కనిముందిరాంగ । ద్రోక్కరామి నటింగి గకుర్వ కొంగుసంచించి నీతిగా స్థలము । వంగనాయలుబుట్టివలనుగాధిరయి చింగసన్నిహితు జొచ్చి॥ గీ॥ బసవ రామాత్యుగనిన సభాంతిరాంద । సతముగన్నులనవ్వి నకనకలేల । లింగవంతులుగనిలింగులదను । శూలిభక్తులనుండ్లలజొ గవచ్చు॥ వ॥ కావున మీరందరు శివభక్తులు యింక నా దుశ్శకలు దక్కి ప్ర

ఱుక్కనగూర్చుండి శివార్చనలుదీర్చుకొనఁడనిన నుల్లంబులు ఝల్లననొండొరు ల్ మొగంబులు వెగడిచూచుకొనుచు పందిసబట్టజనుదెంచి పందికచిక్కుటవె రపి పంబోయి వెరచినవిధంబయ్యెగదా మనవారలిట్టిదైవంబు యీబారిఁగడ పెనేని బ్రతుకుటలేకున్న చచ్చుటగాని మగుడి త్రోవఁగాదని కృతనిశ్చయు లై కూర్చుండి॥ చ॥ సరసరలింగసన్నుతుల చాటున చేతులు సాఁగఁ జాఁచి కం। ద రమునన్నుగ్రంథులుపదంపడివీడిచిచూడనప్పు । డచ్చెరువుగఁ గిం మూర్తుల యుచెన్నువహించెను వంగకాయలి । ద్ధరబసవన్నభావ సముఁగ గనహాత్వ

కుంచము శివాలయంబగుట.

ము చెప్పనేటికిఁక్॥ ఉ॥ అట్టిదెగాదెమున్ను వ్యవహారముబోఁబునచోటలింగ ము । న్నట్టిశివాలయంబుగఁననబ్బకయుండుటదోటివర్తకుల్ । శెట్టిమహేశు జూడకభుజింపకవచ్చునెయంచుగుత్సితుల్ । గట్టుగఁగుంచమున్నిలిపఁగొల్చిన సందరుసంభ్రమంబునన్॥ గీ॥ కొండగోఁగుదెచ్చికుంచంబుబూజించి । కాల కంఠునిగుడిగట్టిముంచు । దోడిపెరకిపట్టుదోడ్కొనిపోయిచూ । పంగభ క్తులరిభక్తియుక్తి క॥ జోహారువెట్టివలగొని । జేహారియుపిటికిలరి ప్రీతి గుడుచుచుక్ । హీహీమామల్లనస । మ్మోహంబునకుంచమునకుప్రమోక్కిభు జించెక్॥ ఉ॥ కుంచముఁగొంచురండతనిగొల్చిభుజించెనుగంజగిటలున్ । వం చిగఁగొల్చుకుందమదిమల్లనయాకిలియుకర్కరత్ వెసన్ । దృంచగజాలుదైవము నితోఁడివణిక్కులులింగమూర్తిదూ । షించినగంగపీనులను జేతులుజేర్చ సభ ర్చనోక్తులన్॥ క॥ చాకుకర్లారసాక్షాత్ । శ్రీకంఠుసలింగమూర్తిజడసాఁడ గిజ । న్నైకుంచంబసినమ్మికగా । కన్నన్నిటురంధ్రాగాకమహేశున్॥ క॥ అని తోడియెుఱుగునందరి । గొనిపోవఁగఁగానన ద్యోగుడిశిఖరంబున్ । ఘనగోపుర సాలంబును । మునునిల్చినకుంచమభవుమూర్తివహించెక్॥ గీ॥ నందిముందఁ రనున్నట్టినాగహారు । గాంచిదూషకతొడలల్ వార్చిచనిరి । యమ్మహేశుం డు బల్లేశుడనగ వెలసె । నతడుబల్లేశుమల్లయ్యయనగ వెలసె॥ సీ॥ వెండియు

భక్తులు యాశ్చర్యని ప్రభావములు చూపుట.

గోటకోటండనునొకగొల్లమేక పెంటికయతాన్యాహృదుడుదనదు । ననుచుచాల న్నియువందు పైబిదుకంగగనితండ్రికోపించి కాలదన్న । హరుదన్నదెట్లనిముత డల్లిగోడ్డంటనడచినదలద్రెళ్ళిపడమిగూల । జనపుండరీకమస్తకముదుంచిన యట్టులందిల్లుగొట్టుంద్రుంపదలనిః॥ గీ॥ పరుసగైలాసవాహ్యుకావాటకోటి। ద్రికర్లలైకూలెనాకుతరిస్మలెఁగర । విఘటనాపటుకీలయ్యా వింతయనగ।

ము న్న స్ఫటికశివలింగమూర్తిగా దె॥ ఉ॥ బాపురె బ్రహ్మాదిసువరభావసజ్యో
త్స్నలరాశిలింగమై । యీవిప్రులందలర్ప రెవ మహేశ్వరభక్తులభావమీకజ। న్నా
వసదంబుగా దెబసవన్నమహోన్నతభక్తియుక్తిస । ర్భువనతసరుర్విగిరిశు
భక్తులునాటవిచిత్రమొత్తరిగ॥ క॥ సిపటశరంబులనైనం। గకర్దిలాంఛనము
పూనగామన్మసజ । తత్కృపనగు మోత్సముశాశ్వ । నపరీహాసేనయనవినం
గనువలదే॥ క॥ అచ్చెరువచ్చెరువనగా । ముచ్చులనచ్చులుగజేసి ముదమా
ర బ । ధోశ్చయము వెసవారల । కిచ్చియనిపెముజ్జగంబులెరుగగ సరగన్॥

జొన్నలరాశి ముత్యములగుట.

ఉ॥ జంగమలింగ ముకర దివసంబున నాబసవన్న యర్థిన । భ్యంగమునాచరిం
చునమయంబున నచ్చటికేగకాంచినా । లింగముముంగలన్దినము లెక్కకు
ముకుసనా త్రియంవుసు । గ్గుందగబెట్టనేమము దదర్థము నీకడ కేగుదెంచి
తిగ॥ క॥ పదివుట్టులను త్తియముం । గదలకరివన్నన్నట్లు కానివ్వనుచున్।
దమలలింగవసాయత । ముదమున సెబట్టిదృష్టి మంగళిబరపన్॥ గీ॥ కట్టెడు
టరాశిరాసినయట్టిజొన్న । లన్నియునుము త్తియములై నల్లనగుచు । నిట్లు
పదివుట్లనుసంఖ్యయొలమిరు । వలసినన్నియుగొంచుపొమ్మ ఘచరిత॥ క॥
అనిబసవడు విజ్ఞాపన । ము రించినజంగమయ్యయునుహర్షమునందనవలసి
నన్ని పె కౌల । గొంచని మెసుముడిరి మునకిన్ వసను తయున్। క॥ మొరటద

మొరటుడు వంకయ్యగారికథ.

వంకయ్య గాని మొరటు । హరభక్తుగడు జంగమయ్యయొకండు । ధరగలిం
డు రేయురు । రచించి యదాహర పూజ గాజర్భక్తిన్॥ గీ॥ అతనిచేబూ
జగైకొంయ్యగాకు । వంక దేవయ్యపినుముమా ప్రతముదినము । నొక
మొదవు బాలుబిల్వపత్రికయు లేక । లైంగికావసరంబు సెల్లదట్లుగాన॥ క॥ అ
గుచి డనీం । దిగమైనను సదియు దేవార్చనకున్ । దొరకనొవస్తు
వనీవే । దొరకింపమినీకు మేము దొరకముబిదపన్॥ క॥ అనిహార భక్తుండ
య్యా । రనువేరొరునడుగనేగ గ్రామాంతరిమే । గనుగొన జాలింక సై।
ట్లసియూహోపోహ జేయు నవసర మందున్॥ గీ॥ శంకలెల్లనుడిగివంక య్యదమ
యింట । గొడ్డునందువట్టికొరిటయందు । బాలుబ త్తిరి యును బడియుదునని
భక్తి । గణముదలచికుండగడిగి చ్చి॥ ఉ॥ దోహనమావరించనవ దుగ్ధము
దోఫుగాలై స్తన । వ్యా వి నందు గ్గగ యూజి వద్దజిగుర్వబత్ర

ము । త్సాహముతోడగోసి పురసంహారుభక్తునకిచ్చెభక్తుడున్ । స్నేహితభంగిలింగమును సేవలఁజేసెజగద్ధితంబుగన్॥ ఉ॥ చెప్పికొనంగవృద్ధతతిచేసను వింటిము గానియెన్నఁడున్ । చూపునదృష్టిమాత్రమున జొన్నలువన్నెకునెక్కు ముత్యముల్ । గుప్పలుగాఁగఁజేసిన యకుంఠితభక్తులగానమిద్ధరన్ । నిప్పురిని

{సంగమేశుండు మాయవేషంబున బసవేశ్వరులను మూఁడవగన్ను వేఁడుట.}

ట్లుజేసెబసవేశుఁడుయీశుడు గాఁడె చూడఁగన్॥ సీ॥ అనిభక్తమండలి హర్షించి కొనియాడ నట్టులబసవండునభవభక్త । సమితికోరినయట్లు సమకూర్పఁగాఁజూచి సంగమేశుండు బసవనమంత్రి । వేసంగమదిలోన వేడుకపుట్టుడు జంగమభక్తిబూసంగఁ దాల్చి । కడువేగమునవచ్చి పోఁడగనిమూఁడవ కన్నువలయునిమ్ముగదలకన్న॥ గీ॥ సరసనాయతలింగవసాదతంబు । హస్తమునబట్టి మెరుగుమనయ్యనీవు । మాయలచ్చునముకురంబుదాయబట్టి । చూడుమున్నవికన్నుబుకాలిమూఁడు॥ క॥ అనవయ్యభవుండద్దము । గనుఁగొనిసలికాత్మమందు గానగనపుడుం । దనుదానెసిగ్గుపడిపో । యినిరాక్షతియగుచుబసవ డిట్లనిపలికెన్॥ గీ॥ ఓడకోడకునిల్వమోరోరిసంగ । గటకటాయిట్టిపందలు గలరెయందు । మెరగవేనన్నుసత్యామహేశులింగ । బిరుదుమాకిదినముగన్నినార్లులభంగి॥ సీ॥ తెవనిధినిను వేడ నాసయ్యయనువునసిరియాలుగతి పుత్రు జీరనాల్లి । కనకవృష్టిపడగకరికాలుచందాననడపింపబడి పనుల్నంబియట్ల । గుండయ్యగతిగోరనిండప్రాయంబేసుస్వర్గాపవర్గాదిసౌఖ్యములు । ఘూతేశభక్తుబుభుజియించిడించినయాప్రసాదముగల నారగింప॥ గీ॥ నట్టిసంపదగలగవగనంతకన్న । నధికసంపదగలదెనిన్నడిగికొనగ । నీవుసుఖివాటదీభక్తనింహమెప్పుడు । మానకభవన్నియోగముల్బూనెగాదె॥ అదియట్లున్నను॥ సీ॥ అఖిలభక్తాత్మనికభిషేకమొనరించునతఁడుమాకోటకోటయ్యగారు । కరకంఠమిమాలకగపుష్పదంతాఖ్యుఁడనిదిపూజారికన్నప్పదేవు । డిద్దగట్టెడిదిమాయిందిరేకవ్వయు నమినందిదివ్వెలమర్చువాడు । మ్మడనీకుభూషిపెట్టెడువాఁడొడయాపళ్ళడభవసశ్వేతయువరవంద్య॥ గీ॥ మలచుజంబేణుమూర్తినీకలదువాఁడు । ఘనుడుమాయోహిళయ్యనీఘంటవాఁడు । ఆరతులవాఁడునరదసోమప్పగారు । లెంకవంటకతైలవాఁడు మాళిగయ్య॥ గీ॥ శూలిపడనీకునీవాఁడుచోళవిభుఁడు । పెడ్డిదబాలమాచిరుతొండనంబి । స్వామిశాసనమునది

మహాలింగశివ । పల్లెమిండువాడుకరికాలపాధిక్యుండు॥ క॥ పరమేశ్వరమా
హేశానన్నయ । గరమరుదుగ నేంచగరిగె కావడివాడో । గిరములపరిసనలత
డు । స్థిరమతి చెన్నయ్యయమలదేహుండుమీకున్॥ సీ॥ ఆరగింపగ బెట్టునదివీర
చోడవ్వయడపంబు గాడు రేచయ్యగారు । పేరుబడ్డప్రసాదిబిబ్బబాచయ్యవై
ద్యుండుమీకును నమిత్తాండిగారు । జియ్యమాకళ్ళి దేవయ్యమీవెట్టిడు శర్వ
పురోహితుల్ సామవేది । గుహుడుమీపౌరాణికుడుమాయిభట్లుమీహాస్యకరు
డుకళ్లియంబగారు॥ గీ॥ ప్రభువవాగీశనయనారు పాఠకుండు । వెండికపరా
జశ్రీపతిబండితయ్య । బండితుడుమల్లికార్జునపండితయ్య । మరియుమీవేణు
వాదుమమాదిరాజు॥ క॥ హారమీనాదజ్ఞుడుక । కర్తరదేవుడు గేళిరాజు
గరణముదండే । శ్వరుడుజగదేవుడుగణే । శ్వరుడు ప్రధానుండు ప్రభుడసత్ప్రి
భుడభవా॥ క॥ ఇరవంతుడుగజసాహిణి । నెరిజెరమయ్యయశ్వసాహిణియు
జోడవిభుం । డరలేనియోగిమరిప । ల్మాహనేకాంతంబువాడు మారామయ
యున్॥ సీ॥ గురుడబల్లహుండు మీకుంబెనసశినంబి శంకరదాసిబట్టంక కాడు।
ఘోరయనేణాదినాధుడు వెంకమంచయ్య సుంకిడుబంకేశుబంకవిభుడు । సురి
యచోడయ్యమీసురియవట్టెడు నాతడిలగులచ్చిరియారుహేళ్గిండు। మదనారి
బిద్దమహాదేవిమీదాదిమారుద్రబశుపతిమంత్రవాది॥ గీ॥ యభవమీసువిధాన
కళ్ళయ్యగారు । స్వామిశివరాత్రిసంకయ్యజాలవాడు । చలిమికాడుభోగ
య్యదాసిండుదాస । మయ్యమీటచ్చుమాకిన్నరన్నగారు॥ గీ॥ మరియుమడి
వాలుమడివాలుమాదవిభుడు । నాధదివిటీడు కడమసనంబిగోట । వెల్లనిడు
వాడుగోడలమల్లవిభుడు। దండికుమ్మరికుమ్మరగుండవిభుడు॥ గీ॥ దేవమీవేట
కాడుమా తెలుగుజొమ్మ । ఘనుడుహేళహాళబ్రహ్మయ్యగమ్మరీడు । దండికీ
లారిచండేశ్వరుండుమీకు । గురుడబల్లేశుగుల్లయ్యకొట్టుకర్త॥ క॥ కొట్టహుక
రణముమీకుజ్ఞ । గొట్టరుబాచయ్యగారుగోవులబిదుకున్ । నెట్టనమొరటగ
వంకయ । ఘట్టిగగొడగూచిపాలుగాచున్నీకున్॥ వ॥ ఇట్లు సకలనియోగం
బులవారును మీగలైయుండ నాకునేగొరంతయులేదు నీదుమనంబునకెయ్య
దియుం బ్రియంబైయుండు దానినిచ్చెద నడుగు మీయర్థంబు యదార్థంబు
బొందిన డెందంబు దల్లడిలిన బ్రకృతిపల్లటిలనని యీ్యాగవి బ్రమధులానయుని
యనేకప్రకారంబుల బసవండసమవిలోచనుం గొనకొనరి భక్తిపరవశుం
డై పలికె నెంకియు॥ సీ॥ లకమాట మకుస్తుకను కాక పటమున్న ఫాకాశిప

ల్లలుప్రాకమొదల । గౌరీవివాహంబుగానికాలంబున బ్రహ్మాండములుగానబ
డనినాడు । యిరునాల్గుకులాత్ములయలమిదాల్చకతొల్లి హరివిధుల్‌పుట్టని
ధుట్టియడను । సత్వాదిగుణములజన్మించుటకునాది బుద్ధ్యాదిసృష్టికిపూర్వ
మునను॥ గీ॥ యెన్నిచూడంగభక్తలీవేనుబంట । కళవళించినబోనియ్యకాల
కంఠ । యనుచుహరుతోడమావంకమాచరించి। విజయమొందెనుబసవయ్య

{బిజ్జలరాజునకు బసవేశ్వరులు యీశ్వర
ప్రభావంబు జూపుట.}

విశ్వమెరుగ॥ ఉ వెండియునొక్కనాడు పృథివీవరకొల్వునదండనాయకుం।
డుండుచునిర్నిమిత్తమునమోడకుమోడకుమంచునేలపై । గుండువడంగబట్టు
గతిగొబ్బునజేతులజాపజూచిభూ । మండలభర్తయవ్వియసమంజసవాక్కు
లనప్పుడిట్లనుక్॥ గోరంతబూదిబూసిన । ఘోరునగొండంతవెట్టి వొడమున
నేడివా । చారించు మునిజముయ్యెను । ధారుణినీయందుబసవ దండాధీశా॥
క॥ తలకెక్కినభక్తిరసము । నిలవంగానీకయిట్లు నిన్నేచెనునీ । కోలువెళ్ల
జూచినగజే । తులురిత్తకురిత్తసాపు దురెయెవ్వారుక్॥ క॥ జగదీశుడిట్లుప
పలుకగ । నగుచున్‌బసవండునిజగుణస్తుతిదోషం। బగునని యూరకయుండిన।
నగుసభయనిపలికెనిట్లునరపతితోడక్॥ క॥ త్రిపురాంతకేశుగుడితూ । రుపు
నారామడనుబురవిరోధికిసెలవై । కపిలేశ్వరమని వెలయుం । దపసియొకండ
మ్మహేశునకుసద్భక్తిక్॥ గీ॥ పుడమి వెలయునన్నూరుపుట్లపాల । మజ్జనం
బార్పగాలువమాటికి పాలు । వీధులెల్లంగపారంగవిపులభక్తి । నంఘ్రిసం
ఘటనా నబంకము య్యేనధిప॥ చ॥ ఆనగరంబులో మధితమమ్ముచుకాళవబో
యినోయనం । గానుతికెక్కుగొల్లసతికాలుధరాతలిజీరువారగా । నానెరి
పేరుగ్రుచ్చిబసవాయనవిచెయిసాచియష్ట । మ్మానినినెత్తిపైకడవ మానుగ
బట్టి గూలకుండగక్॥ గీ॥ అనుచుగొల్లెతరూపంబునాస్థలంబు । బసవరాజ
య్యచేవినిజల్లమాండు । పిలిచితెప్పించియడుగనా భీరనారి । సెప్పెబసవ
య్యదనతోడ జెప్పినట్లు॥ గీ॥ జెప్పియంతటబోకయా చెలువతనదు । కాలిరోం
ప ... జే ... పంకంబుజూపి । యీతనిమహాత్మ్యమునకిదియెంతపెద్ద । యెరుగవే
శంభుభక్తులబుద్ధభక్తి॥ క॥ నవవరమున్నరుపదిము । గ్గురిలోమునుపెన్నద
గినగు...నిధిధరణిం ... దిరుచిత్త...బులుడనగా । బరగుంగరకంఠభక్తి పరతం
త్రు...డై॥ ఆ॥ అతడు వానకాలమున దొక్కదినమున । పుష్పపత్రములకుబో

యిడ్డోసి । కొనుచువచ్చుచునుండివననిధితటవాన । కాలుజారనేల గూలబో యి॥ క॥ విరులోలుకకుండబుశ్వల । కరడిగబవిలనుగబట్టి కడువేగమునన్। స్థిరచిత్తంబుననాథా । శరణంబనుమాత్రభక్త శంభుఁడవుపైన్॥ వ॥ అవ్వి ధంబున బసవేశ్వరుం డడుసులోనం బడకుండ నన్నుంబట్టెనని సభాసదుల స మక్షంబున నాతఁ డమాధ్యతుని కెరుంగించి యింతయుకాదు వినుమని యుదం చితచరిత్రంబులిట్లనియె॥ గీ॥ ఒకదినమున శేషాన్నలి । గకుబోయి ఘనచటిభ

సిద్ధరామకృతియను భక్తప్రభావము.

క్తగణమెల్ల భా । ...కిక గోష్ఠినుండనచటికి । ధృతినప్పుడుసిద్ధరాము కృతియే తెంచెన్॥ క॥ ఏతెంచినగనినతో । పాతకయంబులనుభక్తులత్యుద్ధతులై తో తెంచియాసనముపై । దాతనిగూర్చుండజేసి ప్రాంజలులగుచున్॥ సీ॥ పటకిరి ట్లనియతనితో భక్తులెల్ల । విన్నపంబవధారవివేకపార । శంకరిమూర్తి లో కప్రసిద్ధకీర్తి । శుద్ధసద్గుణగణధామసిద్ధరామ॥ సీ॥ అఖిలవర్ణికిగ యాచపుడిన మిరాంచి శ్రీమల్లికార్జునస్వామిదెచ్చి । యంతప్రతిష్ఠించి యఖిలతీర్థాంబులు మూర్తిమంతంబులై మొలవజేసి । దివ్యకాంతారమున్ బెజల్లగజేసి సంయ మీంద్రులలోనజరిగి వు । సేయించి రాజ్యతతి । బదనన్నపాదంబులుముట్టవె న్నండు నెరయు॥ గీ॥ సహజవికుటంబునలినలోచనముసము । నొడివివినిష యానడచిన [illegible] డుగు [illegible] న । రాకయుండ [illegible] గరుగ నులోకములను నిను మో గమహత్వము వెగడబోగడ ఉ॥ ఇ తమకాగుహమునగ పెశ్వరు [illegible] మునుబూ జసేసిపూ । జాంతమునందుయోగిక మహాత్వముపంప్రబుద్ధేంద్ర [illegible] మ। త్యాంబుల కేగితా [illegible] కమహానుభావ [illegible] మ [illegible] । [illegible] డిగిరిశాస్త్రలికిజను [illegible] తురెప్పుడున్ [illegible] గానల సెన్ బసవేశ్వరుం డుభ । క్తావళి [illegible] డిగి [illegible] ంచి [illegible] ప్రసజే । వావిధుమాళి [illegible] నుల [illegible] నెతిప్పన [illegible] ని [illegible] స్థి [illegible] డున్ ఉ॥ [illegible] మహత్వ [illegible] [illegible] [illegible] చియంతగాఁ గన్ । బాపము [illegible] వాడు [illegible] [illegible] ప్పరించియు । వ్వేదినా గన్న దమ్మిగల వెలుపు [illegible] ని [illegible] న్॥ వ॥ [illegible] సిద్ధరాముండు శుద్ధ స్ఫటిక సభాసదనంబునం [illegible] సింహాసనంబు

భక్తినిజరసంబున కైలాసంబునకుంజని తదగ్రంబున బాహ్యగర్భస్వనిర్మితం
బైన హర్మ్యాంతరంబున దేదీప్యమానంబగు సింహాసనంబుపై సునాసీనుం
డై యుండ ఖండశశిచూడనుం గనుంగొని నప్పుడప్పురశాసను నిండగొలువు
గన్నులపండువై యుండె నదియెట్టులనిన॥ సీ॥ అజకాలబద్ధకేయూరతరజ్యో
తుల నిజగణప్రయయాప్యనీలరుద్రు। లీశానశర్వసర్వేశభర్గవిభుప్రకాశగౌ
రీశసురేశధన్య। వామదేవభవోద్భవబ్రభండధరోగ్ర ధాతృహుతాశవిధా
తృశివులు। లలిమహాతేజకాలాంకదంష్ట్రులు నవ్యసహస్ర పినాకధరులు॥
గీ॥ వితరణార్చిష్మదుగ్రనివృత్తిపింగ। శౌత్తుకర్తృసిద్ధికక్షభీమాభిధాన। విష
ధరానంతసూక్ష్మాఖ్యవృషభగమన। రత్నధరబభ్రుహాత్ప్రహారిప్రభృతులు॥
సీ॥ క్షేమీశహరివిధిస్వామిసౌమ్యాత్ములు పరిభయానకహాలహాలవిరూపు।
లవ్యయవజ్రదంతాత్యంతశీఘ్రులు వటరుద్రసహావేశవజ్రధరులు। శంభుసం
యోక్తబంచశిఖివియోక్తృగుహరౌద్రబాధకగోపవాహు। లతులమాతం
గరోహితసాధ్యసహసేశకాపాలధరసురంగప్రభృతులు॥ గీ॥ చండభండీశవి
శ్వేశశాశ్వతోర్ధ్వ। కేశనాకేశరుద్రవిద్యేశయక్ష। పణావిచక్షులు మొద
లైనప్రమథవరులు। శంభుచిహ్నసమేతులై సరగగొలువ॥ క॥ శ్రీనందినంది
నాథమ। హానందవృషేంద్రగోముఖాశ్వాదిముఖుల్। సానందదండపాణి।
శానులురుండాభరణులు శైలాభరణుల్॥ క॥ సర్వసుభద్రకదర్పక। సర్వజ్ఞస
మస్తలోకచయసంహృతికు। త్సర్వాత్మవీరవీరక। శర్వధవళలోచనత్రిజటు
ధూర్జటులుగా॥ క॥ దారుకరేణుకలోకజ। యారభటులునిత్యనిర్మలాంగ
నిజబలుల్। భూరిబలనీలనిశ్శం। కారూఢాభిఖ్యులును మహాకాళగళుల్॥ సీ॥
ఉగ్రరూపులుశాంతోగ్రస్వరూపులువిశ్వరూపాద్యులువిగతరూపు। లిభ
ముఖమనుజకపీంద్రసభముఖుల్ ద్విముఖచతుర్ముఖత్రిముఖముఖులు। వి
ముఖషడాస్యపంచముఖులునవముఖానేకసహస్రసంఖ్యాకముఖులు। వికటా
క్షవిమలాక్షవిషధరస్మరహరుల్ మృత్యుహరద్వితదైత్యహరులు॥ గీ॥ గరటి
సైంధవశార్దూలకుక్కుటవిజయ। కర్ణఘంటాభరణవరికర్ణపలల। కర్ణులాది
నాగలయాదిగల సేణ్యు। లంగజారాతిగొలువుననలరుచుండ॥ చ॥ సనకస
నందనాదిబహుసంయమిసంతతియొక్కచక్కనై। త్యాగవహమ్ముకొక్కొక్క
నమ్మృతాశనజాలములొక్కచోటనై। ధ్వనికరసాధ్యమూర్ధమును స్వాగతో
భానుబియత్నరాగ్నిపా। దిననిఖిలవగజాముంచగినదిక్కులుమిక్కిలి భక్తిగొల్వ

గన్॥ క॥ ఏకాదశాష్టనవసం । ఖ్యాకశ్రీరుద్రవసుకలాంబుజగర్భుల్। నాకప శిఖియమదైత్యపి । నాకివరుల్ మాతలీశ నరవాహనులున్॥ క॥ మతమవాహనములపై । నమరంగానరుగుదెంచి యయ్యెడ దెసలన్ । సమధికసద్భక్తిరసా । క్తమనంబుననొకరినొకరు గదిసియుఁగొల్వన్॥ సీ॥ వృషభముఖ్యప్రమథదేవపవిత్రప్రాణులు కపిలకణ్వయగస్త్యకౌత్సమునులు । శ్వేతదధీచిపశిష్టశౌనకులును గౌతమకాశ్యపసూతముఖులు । మాండవ్యసుబలమార్కండేయపులహులు గాంకిల్యవత్సకుత్సప్రభృతులు । బాదరాయణభృగుబక దాల్భ్యపర్వతుల్ శాకల్యమౌద్గల్యకీర్తితులు॥ గీ॥ భార్గవాంగిరసౌరుపభాండకాని లాదమైత్రేయకంకకాత్యాయనగగన్ । బల్లకిశిలాదసౌనకాస్రవలనాంగ । దాత్రిమైత్రావరుణపులస్త్యాదిమునులు॥ క॥ వెందియుజతుకర్ణుండుపమ్న । తుండుమునంతసనకసనందనపాల । స్త్యుడు నజైమినిసాంఖ్య । సుందుగ్రతుపుండరపాలకుడుగల్గుండున్॥ గీ॥ వీరలాదిమైనవేదశాస్త్రజ్ఞానుల్। వేదఘోషణములవినుతిజేయ । గరుడసిద్ధసాధ్యగంధర్వయక్షులు । గానము నసువేళ గాచియుండ॥ క॥ తుంబురునారదముఖ్యులు । చుంబితగానములనేర్పుజూపగనంబా । బింబోష్ఠిసహితుండై । యంబాపతి దొడ్డకొలువునం దుండంగన్॥ ఉ॥ మచ్చికసిద్ధరాముయమి మాన్యశివాభిషేకత్పవిచారుడై । యచ్చటికేగి యత్యధిపు నక్కిగనంగొని భక్తిను కృతనై । మెచ్చుజనంపయొమ్యవిసమీపగతుండయి నేలుమోడ్చుచున్ । వచ్చితివిన్నపంబునకు నాకడకన్ గొనివిన్నసన్నతిన్॥ ఉ॥ నావిన్నసిద్ధరాముని [illegible] గొనిచెప్పుచున్నా । వావసుధాస్థలిం గలభవత్పదభక్తులు మీకు సన్నిధిం । బావనుడైన శ్రీబసవమంత్రిశిఖామణియున్నవాడొ నే । దేవెస గాంచివచ్చినపుడుం జను దెంచినా నతివిన్నసన్॥ క॥ అలోకంబన నేటికి । యాలోకంబగ నేల యేలోకములన్ । మాలోమాప్రమథులలో । [illegible] లింగముని నుమా॥ క॥ గురులింగజంగమంబులు । [illegible] బసవడి । ధ్యానసిద్ధ [illegible] యువీక్షింపు మతనదు హృదయము దెరవన్॥ ఉ॥ శంఖహ్వాదంతరాళమున సత్యకపస్థలవిలసమూర్తి సం । స్తంభితవృషియోధసకలజంగమలింగపదాబ్జపదవా । రంభవిలోలిత [illegible] కరాంబురుహాంబుప్రమోదమునవ్వ । క్షంభవదశ్రులున్ దరవికస్వరవక్త్రము సెప్పమీరగన్॥ క॥ పరమశివధ్యానవిభ్రాపరవశభావమున బద్ధపద్మాసనుడై । స్థిరమతినున్న బసవనిద । బరమారుగణ

రాజిగాంచిపొంగినుతింపన్॥ చ॥ అమరులకౌస్తపంకజకు లాపలలంగదియిం చి మ్రొక్కఁగా । హిమగిరిరాజకన్యకది సెంతయునాశ్చిత మొంగ చుండన। య్యమలగుణాలవాలుబసవన్ననుజెన్నగసిద్ధరామసం యమితిలకుండు గాం చిప్రముదాస్పదమానసుడయ్యెనదెయ్యెడన్॥ క॥ హరుడరవిదికట్లున్హీనఁ । ధర సంభవుఁగాంచిబసవదండాధిప్రభా । సురిమహిమను గంటివిగద । తిరుణీధర నేఁడు సత్ప్రసిద్ధి గల రే॥ ఉ॥ ఏనన గానాదివృషభేంద్రుఁడన జనులెందుమరా తుఁగాన్ । మానిరి నేఁ వయాటబ్రథమంబుశిలాదముని ప్రవృత్తి నాం । దేనఖి ల బు జెప్పితినీమదిసంశయముజ్జగింపను । స్మాలికుమైనయీబసవమంత్రిదలం పగ భక్తమాత్రుడే॥ క॥ ఓశిఖరిజకుంబోటుల । కీసుడుగు చెసెయమ్మహీస్తలి బసవా । ధీశుడన భక్తుడనై । యీశుంబెడఁగ సిజంగమావలిగొల్చున్॥ వ॥ వెండియు బండారుబసవన్న సన్నుతమాహాత్మ్యంబు మది నాధిక్య బును యోగపద్యాభిమానంబున నభీవర్ణించెద నంతమాతన యనిని నాయంత రంతంబులు నీకుంతరంగంబు నెరింగికను మిందుఁడు లోకపావనుండేను లో కాధీశుం డతండు సకలలోకోకాకుండే నఖిలలోకసంహారుండ నితండు భక్తిస్వభావాగారంబేను భక్తవత్సలుండ నితండు భక్తజనప్రాణపదంబే ను భక్తైకదేహుండ నితండు భక్తిరాజు నేను భక్తిరాజ యితండు భ క్తిపట్టభద్రుండేను లింగపట్టభద్రుండ నితండు సచరాచర లోకాసీకంబులం జనయించు పరలింగంబేను సచరలింగంబు నితండు ద్విపిచర్మశంభుండేను గే వలశంగను దక్రమ్మి మమ్మార్మిన్నె సన్నిహితుఁగొలిచిన గాని భక్తిగలుగ దతనిం దలంచిన వినక్తిముక్తి జనయిత్రీ యగు భక్తియుక్తిగలుగు మఱియు ప్రాణ దేహాంశంబులు తద్భక్తజనంబులొసగం బ్రాసంగ నైకొంచె నేనతండు ప్రాణదేహార్థంబులొడయ లడుగనడుగడక సమర్పించుగావున బసవాక్షర త్రయం బెప్పుడుపఠియింపుచుండు నతని వదనసదనంబునందు మదియ్యాగ్రం బులను నేనుం గదలకుండుదు మిందినిక్కువంబు కంబుకంధరి యమకుంబనాకా దు॥ సీ॥ ఏప్పనిమదిలోన నెసగు నెప్పుడుభక్తి గుదియెల్లబసవఁడుదాత్త్యంగ డె। మరుప కెవ్వడుమదిమమ్మిచ్చదలచునాతండు మబసవాంశజుండుగాడె । బరగ

నెవ్వనిమదిబరగుజంగమభక్తి యుతుడునబసవాభిమతుడుగాఁడె । భక్తిప
ట్టమునకుబసవేశ్వరుండకటశక్తులుగలరెముజ్జగమునందు॥ గీ॥ నోమ్మృగేక్షణ
నామదినుండిపట్లు । యితఁడుసకలప్రమథగణహృదయాబ్జమ్ము । లందునెల్లన
నీరీతినలరియుండు। ననుచుగొనియాడునాబసవన్నఁజూచి॥ క॥ బసవామర్త్య
ముచంభ । క్తసమూహములంచేయభిమతంబేసంసా । రసుఖంబసవుడుశివ
ప్రాప । యసదనమునకన్నబసవుడభవునకనియెన్॥ క॥ నగజేశ్వరబరికింప
గ । జగతిన్నందునకునైనసరిభక్తుడులే । డాగినేనచూవెభక్తుడ । నిగమో
క్తిన్ భక్తులెల్లనీరూపగుటన్॥ క॥ శూలివినుమొకటిమనవివి। శౌలకృపకజం
గమప్రసాదాంబుధిలో । దేలుభవమువెలినేవసు । మేలిమపవర్గసుఖ
సమృద్ధులకెల్లన్॥ క॥ కావునక్రిమికీటకములు । కావహాభవకోట్లబుట్టునట్లుజే
సిభ । క్తావళిప్రసాదభోగం । బేవేళంగలుగఁజేయు మేమియునొల్లన్॥ క॥
అనవుడునీశుడుగృపబస । వనిగనుగొనిసిద్ధరామవరునకుజూపక । గనివెర
గందుచుశివునకు । వినతుండైసిద్ధరామవిభుడిద్ధరకున్॥ క॥ చనుదెంచియచటి
భక్తుల । కనుబసవనిమహిమసిద్ధగురుడతిభక్తిన్ । వినుతింపవింటినేనన। వి
మలనికాశవ్వసెప్పెబిజ్జలుడున్॥ క॥ పుడమిన్బసవనిమహిమకు । నడియా
లముర్రొంపిలోననఁగులుజారన్ । బడుదుననిశంకదడవిన । బడతింగడుదూ
రమందఁబట్టుటగాదె॥ క॥ అనిసంతసించికాశవ । కనుపమవస్త్రాభరణముల
ర్పించికడున్ । వినయంబుజేసియందరు । వినవిట్లనిపలికెరాజువేడుకతోడన్॥
సీ॥ అవికాలాజాండతత్త్వాత్మకుండీశుండుగరసరోజంబునగదలకుండు । సర్వ
గతుండైయైశ్వర్యభక్తులకునుసర్వగతత్వమపూర్వమెట్లు । సర్వమయుండైవశం
భుభక్తులకునుసర్వమయతసహజంబుకాదె । యణిమాదిసిద్ధులనతిదూరవి
జ్ఞానదూరశ్రవణములదూరదృష్టి॥ గీ॥ లభవుభక్తులకెంత శ్లాఘ్యంబటంచు।
సకలజనములుమ్రొక్కుచుసన్నుతింప । నల్లవోయనిబిజ్జలుడుల్లమలర।బసవ
నికినవ్యభూషణాంబరములొసగె॥ మహాస్రగ్ధర॥ త్రివిధాంగాసంగిరంగాత్రి
విధమలతమస్త్రీక్షభాసూపమానా । త్రివిధోద్యచ్ఛైవదీక్షాదివిమలవిలసద్దివ్య
దేహాప్రదత్తా । త్రివిధాశ్రీలింగవిసరస్థిరకరణగుణాధీనమేధావిభూతా।త్రి

విధాద్యాత్మాదినానా త్రిపుటవిలసనా దృష్టశిష్యప్రశిష్యా॥ క॥ అర్జితభక్త్యర్థోత్కర । వర్జితభవిబర్వసకలవస్త్వాసరసం । తర్జితభవశాత్రవధీ । నిర్జితమాహేంద్రజాలనిర్మలశీలా॥ స్రగ్విణి॥ సారవీరవ్రతాచారపారంగతా । దూరదూరోజ్ఝితాదుర్గతిప్రస్థితా । చారుకారుణ్యసంచారునేత్రాంచలా । ధీరతాధికృతాదివ్యధామ్రేధరా॥

గద్య * ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవ
నార్య సత్పుత్రకులపవిత్ర సోమనామధేయ
శివకవిప్రణీతంబైనబసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు ద్వితీయా
శ్వాసముసంపూర్ణము.

శ్రీసదాశివాయనమః.

బసవపురాణము-తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీరుద్రభక్తపాదాం । భోరుహచింతానితాంతమానస్వాంతా వీర వ్రతసన్మార్గవి । హారా పాల్కురికిసోమనారాధ్యవరా॥ క॥ వెండియునొక్క యెడబసవన । దండేశునిమంత్రివరులు దానుహ్యదరిణీ । మండలపతియును మ

బసవని త్యాగమునోర్వక కోడిమంత్రులు రాజునకుం దెల్పుట.

త్తిభట । మండలికసిజిత్తమునవరసనసన్యానేడన్॥ క॥ ఒకపిటజగమువఁడచ । టికిధనకాంక్షమొమ్మగడువడింజనిముర్వే । టికండియు ... ఘృతోగ్రమను । సకల మునిమ్మయిసాఁడు బసవసత్యార్థిన్॥ గీ॥ ఇచ్చినమెల్లనిటజం ఇచ్చమెచ్చు దా నిగని కోడిమంత్రులుదంత్రసహితు । లగుచుఁ జని రాజుగని యిట్టు లనిరి యముదు । హస్తములుమస్తకంబులనుహత్తుకొనిపి॥ ఉ॥ చెప్పెదకొండెమాటనుచు జెప్పక యుండిరి ద్రోహమౌనుమీ । జెప్పిన ... సేనలకు జీవితముల్ బసవన్న దిద్దు చో । నప్పుడు నిండజాఁగ మొకడర్థము సర్వము వేడ నేరకిం । జెప్పి సిచ్చెదాస శివశేఖరుతో బనిసామి మా కికన్॥ క॥ అనితనమంత్రులు సెప్పిన । ... నిజపతి బసవమంత్రి వేగమె రావి । చిసగూఢ ... ఫ్పమైమా । ధనమిటు జెప్పించు నీ ప్ర ధానతసాయన్॥ క॥ దండింపం దగదు చునా । బండారము బా ... సేయ బా డి యొసిన్నే । ముందుము పరధనమొల్లను । ... మానసమున గొనగ నగునె నీకున్॥ క॥ మా సొమ్ము మాకు నప్పు । జేసి వెస జనులు టన్న జిరునవ్వు ముఖో ల్లాసమున బసవం । డాస చిపులినగనిట్టులని యె నృపతితోన్॥ మా॥ హార సద్భక్తిసుధాద్రిశైలమణిధేన్వాకల్పసవాస్పీయుసం । చిరమందుండగభక్త దాసబడు నేడీ ... త్మమైమోషక్య । ... దమునసంభతుం భితుంభస్థనాం । సరసజ్జంబగు సింహశాబక ... గ్రాసం ... సతో ... నే॥ సీ॥ వెండియు దుగ్ధాబ్ధివిహరించు హంసంబు గోరునే పడియలనీరు ద్రావ । సహ కారఫలములాస్వాదించు కీరంబు వానాసబిల్పు సేరేనుబంధు । రాకామలజ్యో త్స్నాద్రాపు జకోరంబు జీకటి ద్రావ ... సించు టెట్లు । లలితాబ్జగంధలోలంబగు రోలంబ మరుగు నెబిప్పులిపముల గడపు । గీ॥ బందిచనుబాలు దీ భ ... ంబుగాన ని । యట్లులింగసదర్థులయి ... । ... నాకొక యలవి యొయ్యర్థనాథ ప । యొప్పగించితినోడ ... కొడగను ... క॥ కాదేన సవాద ... లాద

వ్యాధికులమంత్రములం బిలిచినహాళ్ | శోధింపుము నీలెక్కలకు | బాతికదరిగినను యేనుభక్తుడ నెన్నృపా॥ శా॥ నాటువ్యాప్తాతిగూఢరోషమతియై సాంబాంశజప్యుడును | నీటంగ లినమయ్యకోటులుదన నీక్షింపుచుండన్ నిరా | ఘాట ప్రౌఢిమ బెట్టెలం జిడెం బీగంబుల్ గిగం బ్రాగన | స్ఫోటింబెట్టినరాణెమ్ముల్ బాదలె వేవేలన్ ఘనాతీతమై॥ ఆశ్వాసము॥ మధురాధీశుడు పాండ్యభర్త బసవన్నాన్యాత్మమంత్రీంద్రుచే | నధికాధ్యాంబు హాయార్థమైయును పమున్న ర్థేందుధ్యధ్వత్యులన్ | విధివత్పూజ్యుల దేర్చి వాజులగొనంవిత్తంబు లేకున్నమం | త్రిధరంగన్నిపనికలకుతండములవేగప్పించె భూజానకి॥ క। ఎన్నికజాపగనాశివ | లస్నెయిజోకలనయ వారికశ్వములర్యెుం | బన్నగధరుభక్తులమహి | మోన్నతికిదిరే మిచోద్యమూహింపంగన్॥ క॥ అనిభక్తులుగొనరయాడగ | వినబిజ్జలభూవిభుండు విస్మితుడగుచున్ | మనసిజహరునన బసవం | డనిసారుడని వస్త్రభూషణాదుల నిచ్చెన్॥ వ॥ వెండియు నద్ధరాండలేసుండు సిందగోలుచెల్లవిన చుండ నింతనుండి నగాబడాసుబసవదండేశున్నైగొండెంబెవ్వండు జెప్పినా వెండికుకలు నాలికలు నాలికలుంగాగోసి కొత్తసున్నంబుబూసివేయుంచి యిరుమునొళ్ళంబోయింతునని పలికి బహుమానంబుగా వీడుగొల్పపతంబును జననుతుండగుచు నిజగృహంబునకరిగెనంత॥ క॥ ఒకనాడా

{ విటజంగముడు నంలంబుచే ప్రేరితుడై బసవనిభార్య

గట్టెడు పట్టుపుట్టంబడుగుట. }

విటజంగము | వికసితము లంజయొకతి చూపింపుచుచే | టికిశ్రీబసవవిభు నగ। రికిధనమునగబ డబ్రియయనసదియున్॥ గీ॥ బసవరాజయ్యనగరిలో పలికివోను | మతనిపట్టపుదేవిగంగాంబమేని | పుట్టమీక్షించి పక్షివేసటబెట్టి | మాకు డిచవాదెంచి పలికెనాగసువతోడ॥ శా॥ అనాలయేమునిచెప్పదా సవిను హాయ్యానచోద్యంబుచే | నేకాలంబును గానట్టివసనం బేనేడు గంగాబస | మ్మాకారంబునగంటిబావయుడుగన్ మారాడకిప్పించుదా | దృశాలంతభక్తుడైన బసవాధీశుండు దద్వస్త్రముల్। క। హరభక్తులచే నచ్చ | లయుదుగనైకొన్న జంగమంబు బమ్మకి | త్తురనక్కా ఎసనవసరం। బరయగనవి పేరుపలుపనలవిమునకున్। సీ॥ కెంజాయవలిపెంపు జయురంజనవిహారరసత్ప్ర ఊంబుమంజిపట్టుసూతిలకము | శ్రీనస్నయును మహాచీనియుజీనియు భావజపెలకంబుబహుపను | రాయశేఖరమును రాజవల్లభమును రాయమేఘ

ముజటాలకప్రవన్నై । గండతలంబును గావియసరిపట్టుహంసావళియుపీణా
వలియును॥ గీ॥ గౌరగనయమ్ము క్షీరోదకమ్ము సింధ్ర । రాగచంద్రాతపములు
నురత్ననేత్ర । సాంధ్యరాగంబులును సంకు సన్నిలపడి । మరకతంబును బో
ల్పిట్టుమదరిశరధి సీ॥ తవరాజమవమహేంద్రవిభూషణంబును మాందోలి
భూపతిమలయజసిరి । రుద్రపిలకముసారుద్రాక్షవన్నెయు కొలనిమేఘంబును
వెలిపట్టు । సరిబంపు నెరిపట్టుపరిగమ్మి తెలిపట్టు పులిగోరుగుజ గాతి తెలు
పుసయుపు । దివ్యాంబరముపూత్తిదేవాంగమదయ రాగంబు కాంభోజ మేఘ
ప్రభంబు॥ గీ॥ గజహయాదులులాది గాగలుగుచీర । లెన్నమనవారుమున్ను వే
డినవిగలవు । గానిబసవయ్యశలకాంత మేనవన్న । నున్న తాంబరసమము రా
దొకటినైన॥ క॥ అనితనచేటిక సెప్పిన । వినియాసలుమోపతెత్తవేశ్యావిటు
నిం । జనిచేరియిట్లు పలుకున్ । నమవునుబ్రియనును మొగంబు...॥
శా॥ రమ్మానాయకనన్ను నీవెపుడు నీప్రాణంబు ప్రాణంబుగా । న...బల్కు
దువప్పిధంబు నిజమైనన్నేని వేగివే । డెమ్మా పుబసవయ్య భార్యవలువం తే
చాలు దేవంటివా । ...కన్నిను బిల్వనన్న విటుడుం బ్రోద్భూత తాపంబు
నన్॥ చ॥ చనిబసవన్న గాంచివిటజంగమవయ్యడు శంకలేకనీ । వనరుహనేత్ర
మైపొలువవస్త్రము గావలెనన్న లెన్నగాం । విబసవయ్యయాస్థకు వేగమ
మానినిబిల్పించిపియు । ...నకాంతతోడనపగాభవమూర్తియు వారకీతిజ
మై॥ క॥ పుట్టువుజావును నెరుగని । యట్టిమహాత్ముండు ...మడిగెడునికన।
ట్టిట్టనక నీవుగట్టిన । పుట్టంబిచ్చినచుమగుడబుట్టను తరుణీ॥ మ॥ అ...చుంబరయ్యో
దకొంగుబట్టిబసవండా స్థానరంగంబునన్ । వని... వన్
వామాక్షిజాపట్టిన । ...నాగబత్తి ...
యుగద । త్తనువల్లింబడి ...నియోద్యంబుడిరంవందనా. గీ॥ ఇట్లు
నిర్వా...డుచున్న వొల్లనును । గా... వెట ... బక్త
నిదిచిత్ర మిజగత్త్వ...సూత్ర । ధా...గుశంభుసద్భక్త...కిని... చ॥ ఇడు
గుడినాయునారిదవయిందు...హాన చీ... । ...గలకి...బల్లిహు
డుయుస్తలినియ్యడె దాపజంగము । ...బంగవస్త్రర...బరమ...
మాణికంబువ । న్నడిగినని మున్ను...నాధిపుడిచ్చి భక్తిమూర్తికిన్। వ॥
మరియు ఇడుగుపిప్పెస్తాశయు ... ...
...లంబుబంజాటించి పాటించి పత్యల్గల...భక్తులకు ధనధాన్యంబు...గా

ల్లవిడనడె యదియునుంగాక మానకంజాతుం డాత్మసంజాత సంజుల వైభ
వంబునం బెడ్లి యార్చునవసరంబున నొక్కయుసపరిణి పసియాబిస కుసుమ
నయన చికురభరంబు జడలసంకునకు నంకలేక వేడినంగూడ దనక క్రొత్త
హె డ్లీనూఘుడు గొప్పకొప్ప చప్పుడుంగాకుండ నప్పుడుగోసి యాసంయ
ముకినరిం పడే ఋదిరొంత సిద్ధగాలిగా తరంగ బున సంతరించి నుతిం
చెదరని తృణకణాయమానంబుగాబలికి యొక్కపరితడవయ్యె వచ్చి మచ్చ
కింటి యిచ్చనొచ్చనోయని వెసనవ్వసనపిసరంబులో దనకువలసినన్నియు
వలువలుం దనతలమోపున కలవరించికొనిచని తనవనితకిచ్చి మెచ్చె డసె
బసవ దండాధీశు భక్తిసంపత్తిద త్తరుణి మానంబనూనంబగుట నిచానిట
లతటనయిను భక్తులనురక్తింగొనియాడ గంగాంబ యంతఃపురంబునకరిగె
సూర్యాస్తమయవర్ణన.
తదనంతరంబ॥ చ॥ బసవనదండనాయకునిభక్తిప్రభావిభవంబుసర్వది । గ్వి
సరమునుమన్నుమిన్నుగమ వేగమునన్ గబళింపసిగ్గునన్ । వసనుమాయ్యెముండ
రవాభ్ధిలోపలద్రెళ్లెవాఘృణి । ప్రసరముతోడగూడ నపరిక్షితిభృత్తటిజేరి
మి ంచున్॥ ఉ॥ మిత్రుడుబోవబద్మనిమీలితవైభవ యొద్యానంతవా । దిత్ర
మృదంగశంఖములు దేవగృహంబున మ్రోయశాంభవ । క్షేత్రనికీర్ణధూపవ
తకిల్బిషధూమజనీలమేఘముల్ । ధాత్రితలంబుగప్పెననగ ట్టునజీకటి ప్రోవునిం
కుటిలన్॥ ఉ॥ త్యాగిసద్వృత్తుడైనబసవన్నకుమిన్నునుబల్లెరంబునన్ । మోతిక
వలకులోచనసముత్సుకనారతులెత్తగాత్రిలో । కీతుంగమ్యలై వెలుగునిడ్డను
దీపకలంపువార్యలు । తేవ్రిఘనసేయుబిక్కటిలె జెక్కులరిక్కలుమింటచి
క్కటికె॥ గీ॥ గౌరియమ్మచ్చను ముసుఖా దకుండునగకు । వడిమెజన్నంబు
నను విరభద్రుచేత । పడవకరపాళ్లబడిరిపరించిముఖులు । చోరజారులునగి ళా
ఘిజొచ్చువారు॥ క॥ వారివినుతించుకళలవి । కారముభారంబుశైవసంగ విక
శివా । ర్చారంభవర్ణనయసం । ధ్యారాగద్వర్ణుకుసుధా తవాసగుక॥ వ॥
ఇట్లు సంధ్యాసమయాంబగుటయు భక్తుల భవార్చనాసక్తులై యుండుసమ
యంబున॥ చ॥ బసవనమంత్రిపంపుననుబల్లవజంగమసంఘుల ద్ధితో। గుసుమసు
గంధఘాషులునుగోకలునాకు లుగొంచుమూకలై । యసదృశలీలలుంజరుకి
ముగ్ధసంగయగారికథ.
లాటకుబోగనిల్లింపలినయు । నయుడగుముగ్ధసంగయ మనంబుననల్లని ఘుంజెను

చ్చిరక్క॥ సీ॥ భక్తిననువువాడుబండారుబసవయ్య చనుమహాపురుషులుజంగ
మములు । గొనిపోవుదురుగంధకుసుమతాంబూలాదులరయంగనిదిశివార్చా
వసరము । వేరొ డుపమలకువీ లెందురా న్యలనభక్తార్చలకకాసియనితలం
చి । కల్లునైల జరుకవుమాటలెరుంగక యతడుగావునబసవ న్యజూచి॥ గీ॥
బసవనేమనునీవుగ్రపధులగూడి । లంజెరుకమాడబోదునానాడజూకల। నను
డుజియనన్న బసవన్యబలికె । జనుమునంజియ్యజనుముగ్ధసంగమయ్య। క॥
అని [illegible] ంచియిం [illegible] । సమశ్రింగారించిపరిచ రావలితోగూ । ర్చిసిమూఢభ
క్తిగలం [illegible] । నిరి ముంటికిబంపనవ్వ నితగనియతడుక్క॥ గీ॥ ప్రసిద్ధలోకములుక
ల్పయోభామసుద్ర । గణికయోచిత్తరువురూపులంతపసిమి । వృత్తడిరయి
యునికొనియాడ పాలవచ్చి । ముగ్ధసంగయ్యపదపద్మములకునెరగి॥ వ॥ తన
[illegible] గ్న్యసమిష్టమౌగ్ధ్యమునకక్క దాబూటగానన్ము [illegible] । తనిచిత్తాబ్జము
మె [illegible] యాన్మపోధిగానెంచిన । య్యానబాదార్చనజేసి పాదజల
[illegible] బిడ్ముబుస । క్తియుక్తంబుగనిన్నిమెచ్చగసెన స్మే [illegible] క్తిసం
గమ్య ॥ క॥ కంబుగ ముగ్ధస గ [illegible] । వెంబడివచ్చినజనులకు వేగము తాం
బూల [illegible] నిపిలెసహా। స్తంబుబట్టుకలో [illegible] జనగస్టైపరక్క॥ క॥స్నాల
శశిలాంతోపల । నిర్మిం సో పానజాలసివిడీకృతమూ । భర్మ [illegible] ల్లవాప్రక్ష
[illegible] హార్మ్యంబుముగ్ధసంగయుగాంచెక్క॥ వ॥ [illegible] ంచి [illegible] ంపింణుం
[illegible] చితెగ [illegible] ంబున [illegible] చప్పు [illegible] డం [illegible] బ్రవేసించు నెడనెడం [illegible] స్తూ
[illegible] చిత్రాం [illegible] కలపై చిత్రంబులు [illegible] వాక్త కొల్పన [illegible] త్తములు త్తియుం
పు [illegible] స్తల [illegible] ంబులను [illegible] చౌకిటి [illegible] ండంబులను సం
[illegible] సంబు చెనక్క [illegible] గడ [illegible] గృహంబుల [illegible] ట్టి [illegible] తులనైన క్క గుత్తిలపవ
[illegible] మేలబగ ట్టపట్టును సిగ [illegible] చునిడు [illegible] పడిగ [illegible] గోడలబడి వేలం
[illegible] ము త్తి [illegible] ంప్రజిల్ల [illegible] నంతి [illegible] ంతర [illegible] సింహాసనంబులుగాసం
[illegible] దింపం [illegible] లు [illegible] గ డలసంపగసి మోయచుంపు మిండ
[illegible] జలుపక [illegible] పిల్లి [illegible] గన జాలువారు [illegible] ంచిన
[illegible] కజాల [illegible] చిచ్చి [illegible] తెలగారి [illegible] ల ము [illegible] రంబున కుసుమ
[illegible] పానుపులను [illegible] ంబుమిగులుశిల్పంబగు హంసతూలికా
తల్పంబుసు [illegible] వ్యాళంబుల [illegible] గ్రాహంబులుగా నాహరించి పొట్ట
వెడు నెనలిపంచ బు సన్చి [illegible] పదబద్ధంబై వురాకృతాంత వాతపోతంబుల

విజనానిభంజన వ్యాజంబున మరలించుగతి మించులదులగించు సంచితనవర
త్నడ డంబగు చంద్రకాంతంబులు నిశ్చలంబుగా బచ్చపేర్చిగూర్చి నిర్మించిన కన్ను
లకింపుసొంపు నింపువిటవిటకా పేటిక యనబరకు తేర్పడి తళుకులుగులుకునీల
నికరంబులనిద్ధంబగు నిలువుటద్దంబును గంధవతిబంధ బంధురంబగు
బంగారుభృంగారువును స్ఫటికపాషాణకోణంబుల విన్యాసంబులు వెట్టగట్టిం
చిన పద్మరాగమణిపూరగ పరపుభాగయోగంబున శోణంబగు గంధశా
ణంబును స్వస్వరూపోద్భాసకరదీధితివ్యాధికరణకారణమణిగణ ప్రభావిభం
జనదీపంబు రూపమాన్ప స్వయంజ్యోతిరూపంబు దానదాల్ప నుదితారం
భంబగు దీపస్తంభంబును మనంబునకాశ్చర్య కౌతుకంబులంబొంగి పవ్వళిం
పు పాన్పుగనుంగొని సంగయ్యగారిట్లనివితర్కించె॥ మ॥ ఇదిశ్రీగురుప్రసాదదీపి
తికయొ లేకిందుస్ఫురన్మౌళికిం। పొదవంగట్టనయొక్కదీప్తిప్రపకము లేక తార్థిరు
చోర్చుళికా। సదనాంతశ్శయనంబాపెం ... మదింపజ్వాలించిపీక్షింపగ। మ
దంధ్వంసియనుంగు...ంటపమొ రమ్యాలోకనప్రస్ఫుటంబైన తా॥ వ॥ అని తదీయరో
చిర్ణిగుహంబున కచ్చెరువంది యయ్యిందుముఖి శయ్యామందిరంబు శివసభ
... సంచరింబనియును దదస్థ తైనాంచంబు పంచవదను పంచాస్యపీఠంబని
యెరు... గట్టిగుంచి యాచెంగటిం గంబళి బాసనంబుగా మట్టికైచికొని శి
వార్చనకుంగూర్చుండి॥ గీ॥ భూతియాతండు మెయినాడబూసికొనుచు పోల
తిరిప తిభస్మంబు బూయవనిన। పార్వతీదేవిధరించు బచ్చబూతి। బోసగదా
ర్చితనని మనసునుపుజాగె॥ సీ॥ ఆయయ్యరుద్రాక్షలక్షంగుచ్ఛులందు దాల్పుట
నీపేల దాల్పవనిన। నాతిపల్లవునితోనగుచు బోలగబా...కు లవణాబ్ధితటసము
ద్భవములైన। సన్నరుద్రాక్షముల్ నైపమిదుగ్ధాబ్ధిపర్యంతభవము లైభవములై
న। పెల్లరుద్రాక్షముల్ దెచ్చియిచ్చె నొక్కయ్యయభవదాల్ప ననను ... కెల
నను॥ గీ॥ బసవపద్యాదనోచ్చనబగు లుంరచి। నిస్తుల స్తవనిస్తనిస్తు
... భ। యాగుచుశృంగారములమరునగహారి। హరితతర తారహారంబుల
వహసూపె॥ గీ॥ అలికపలకావధీమణులలరుబొంది। యు...త్రిపుండ్రంబనను
దాల్పుటు త్రమంబు। ముక్కునందొక్కరుద్రాక్షముఖ్యమగుట। వింతయిది
యెంగుజెప్పనోదంబిగవన॥ క॥ అనవిలవనరుహలోచన। యనఘాపద మ
నివచింతువా నైష్ఠ్యంబుల్। ఘననిగమాతీతంబును। వినుతశివనైష్ఠ్యానుగుణ
ము వినుడా పుడసన్॥ సీ॥ వరలినకటిసీమనువ్రాలినముకుటంబు విచ్చిదృఢంబుగావి.

చుకొనుచు । దగలాక్షి జడలేల దాల్పవు నీవన్న సగము ప్రసాగపుష్పములకునిచ్చి ।
సగమిట్లు దాల్చితి సన్నంపు జడలుమై భసితంబు దాకునంబచ్చనగుచు । విప్రుల
ప్రవేలెదువిక్షింపు మనిరత్న భూషితకంఠవిభూషణముల॥ గీ॥ బదిలమైయుండగ
ట్టినబచ్చుకట్టు । గొండెయంబుల మొత్తంబుగూడియున్న । హారములతోరము
గుజట్టా నారి మనుచు । సుగ్ధమిండని మొరిగినమ్ముగ్ధ వేశ్య॥ ఉ॥ ఇట్టియపూర్వ
లాంఛనగుణ లెన్నియు దాల్చిన దాన నేటికిం । గట్టవుగచ్చడంబనిన గామినిబలుకు
నభక్తదృష్టిన । న్నట్టకయుండ సంగము మునుంగ బెడంగగుకచ్చడంబునే । గట్టి
తిఘూడు మించు దన గట్టినబుట్టము జూపెదిట్టయై॥ గీ॥ ఇట్లువచన మాసవుచ్చిన
యిందుముఖికి । బూర్వలాంఛనయుక్తిగా బుద్ధి దెలిసి । నిస్మయిల్లుచు భాజ్ఞు
గుల వేరవిత్తు । దత్తలోదరి పాదపద్మముల కెరగి॥ క॥ నికరిక భక్తినిమిండడు ।
ముక్కిక వెసక్ లెచియొజ్జ ముదితాత్మణి నే । రోకరిక రహస్యము దుగదెం । పె
కిరిక నహృదయమునవనితకిట్లని పలికెన్॥ ఉ॥ ఇంతభవన్మతంబుకు నెవ్వండ దేశి
కులెట్టి చర్యమి । స్వతతశైవసోదరులజప్రసు నెయ్యెడలంద పంబను । ష్టింతు
రుగోష్ఠియెల్లపుడుజే యుదు రెవ్వరితోడగూడియా । ద్యంతము నాకు జెప్పుమ
నవంగనస గగనోడట్లనుచు॥ క॥ విన్నుమొదలవామదేవు । డనుయోగీశ్వరు
ని శైవసంగిత [illegible] । [illegible] నడసెంగావున । ననయము నాచార్యరా
ల గాత్మజమరి [illegible] । సీ॥ ఏయుంగిద పముండియాశ్వగు మెప్పించి మేనిలోపల
సామ గాంచియుత్నో । నేకాంతశక్తిచే నెల్లలోకంబులు జైతన్యయుతము లైజ
రుగుచుండు । నేవ రారోహ - నింను శేఖరుచేత వేదాంగ మాదులవిద్యలెరి
గె । నేయూని పాలకని రేడుభువనంబులా డెమబొమ్మరింల్లడై వెలుంగు । గీ॥ నట్టి
జగదంబ నగధర మాపురంధ్రి । యస్మదీయాన్వయమునకు నాదికర్త । యాత్మ
లోదరి శివుని [illegible] । చర్యవిను [illegible] భాజుగుల చక్రవర్తి । సీ॥ జన్న
యావులపాలు జలములు ముట్టక యుండ నష్టమభాగావశిష్టము గన । గ్రాగిన యం
దులోగరకుచెరకు కట్టెపోడి యొకచేరండు వోసిడించి । నులివేడి పదుననసలి
కాతునకు నిచ్చి తత్పకనాప్రసాదంబు గొందు । మటు గాక కందమూలాదులు
ఫలపత్ర శాకంబులయిననుజంగములు॥ గీ॥ దెచ్చియిచ్చిన గైకొని దేవదేవు ।
కనిసమర్పణ సేసి పిమ్మటభక్త । జనుల యనుమతి గొంచు మన్నవ్వమండు । నె
రుగమన్నంబు మాత్రంబు నేమి జెప్ప॥ క॥ ఈమాత్రమ యనితలపకు । మీముగ్ధ
[illegible] నేప్పు మెరసినదింప । గ్గామతి రతిపుష్టిమమా । నేమంబులు పెక్కు

గలవుసికె రగింతురే॥ సీ॥ తనమనోధనలుబ్ధతాదూరులై గోష్ఠి మగ్నులై నగ్న
లైమనికులగుచు । వర్తించుజంగమస్వాములసంగతి బాయమెన్నడుననిపలు
కనేల । త్రైలింగికాభవార్చలమీద దాజంగమానుభవంబు దయపహరింపం
బు । నుందుసుగతిమానునొడయలమాయను వాకుర్రలుజంగమవశగతంబు॥
గీ॥ లిదిమదీయప్రవర్తనమిదియలాంఛనంబు గౌరవగతినిర్ణయమును గరిమె ।
నిదియమాప్రవతమికవినుమిద్ధచరిత । మామకీనులువర్తించు ధామకములు॥
ఉ॥ శ్రీగిరికాంచికాశిగయసిద్ధవటంబరుణాచలంబువృ । ద్ధాగముకాళహస్తి
తిరువళిబలమున్ మొదలయినపుణ్యభూమా । భాగములందులో మిగులభవ్యతరం
బగుదత్తవాటికిశి । తాగసుతాభలందు గణవాతిగలైనసియింతు రెప్పుడున్॥
ఉ॥ నావినిముగ్ధసంగయమనంబునమిక్కిలిపిన్నయిల్లిరో । పావహాడాచలం
జెరుకమాడగదాగానిచన్నగంధమా । ల్యావరులేర్చిశంకరసమర్చకునుద్యో
తుడైమ్మృగాక్షితె । మ్మావడిపెట్టెమాశివుసిమజ్జనమార్పగనఘ్యపణ్యము
ల్॥ క॥ అనివిటుమవలుకవినియ వ్వనరుహముఖియతనిమనసువచ్చినజాలం
దనకేమనినగవుమొగం । బునదోపగసంభ్రమంబు వొడమినదయుతోన్॥ సీ॥
లీలమీగాళ్లపైబ్రవేగుచ్చులుగేలసవరించియారులసంధినిరికి । కుకురుటాసన
మునగూర్చుండిముంజేతి తోడవులుపైకిరాదొడిగికొనుచు । గోమయపిండం
బుగుడిచేతగబళించియెడమచేతనుగిండిదొడిగిపట్టి । ముగ్ధసంగయగారిమం
డటెదికుర్రనసమ్మార్జనముపలుచదరముగను॥ గీ॥ దీర్చినుత్యాలముగ్గులుదీర్చి
పసిడి । బిందియలనఘ్యపణ్యముల్పొందుపరచి । పడిగములువెట్టియర్ఘ్యా
దిపాత్రములిడి । దివియలునుగంబములమీదదీటుకొలిపి॥ ఉ॥ గంధమునక్ష
తంబులునుగాంచనపత్రికెబొందుగొల్పినా । గంధికయూథికాజలజకాంచన
పుష్పములేర్చిమాలికా । బంధమునందమర్చిమణిపాత్రికలందిడిధేనువాజ్య
పా । యంపమవతుల్యలారతులనించియుదంచితవాద్యఘోషముల్॥ క॥ ప్రమో
దయగధూపావసరము । సేయించియనంతరంబచెలువనిజతను । స్థాయద్భూ
షణఘృణులుద్య । గానతదీప్తులనువియ్యమందుచునుండన్॥ గీ॥ కనకపాత్రం
బులోబచ్చగప్పురంబు । గుంపుగాబోసిశిఖగవులొక్కలిపితనదు । మృదులకర
ములధరియించిమదనవైరి । కతివసీరాంజనములిచ్చునవసరమున॥ చ॥ మలహ
రుడయ్యెశంకరుడుమామకకార్ముకలంకశంకలం । దలగగజేయులేడు తలదా
ల్చియునీతనివాలిభాసిభ । క్తులపదపంక్తిసోకినవదోషుడనౌదు నటంచువ

చ్చె నా । జలరుహవైరిదూర్చున వెసంబొడగూ పెవనంశరంబు వన్॥ చ॥ బసవ
నిసర్గశశ్వదుజ్జ్వలొ ఫాలవిలోచనుభస్మదిగ్ధకా । ఘనసముదితె సంపళ్లి ము యుం
గజముర్ధనునట్టవాసకాం । తిసముదయంబొరె వ్యజగతి నిండిధి తులాయుచుంగ
నా । కిసమునబంధు వెన్నెలలుగన్నులబందువయవ్యైనవ్యైడన్॥ గీ॥ ఇంతి
యుమ్ముగ్ధసంగయుసంతెసిల్ల । నిత్యమును దేవపూజకున్మృత్యు చేయుదు । దనగు
మేళంబుసతులనందరనుబిలచి । పలికెప్రత్యేకఫణితులబ్రస్ఫుటముగ॥ అ
కలరుపవ దేవిగ్రహురునమద్దెళగట్టుక మెట్టునంగతులుగూడ । బ్రమ ... స్వర
పరిపాటిదప్పకయుండకాహళిపూరింపగడగునీవ । సకళిస్వనీ నుసంగళవ్య
యుగూడిచుకరులై చలువుండు మురువుతోడ । బాలరుద్రయయొ త్రిపట్టుము
నాళ కొల్వాయింపగుడ్డ న్వాయిముట్ట॥ గీ॥ జిట్టితాళముకివ దేసిసన్నునిధు
సంగు నాసుమ హాస్యకింగుమిరు । కేళికలు గగనిలుచుండి కెళిమెరయ । నా
రితుల మేళగింపుడీయతివలారా॥ క॥ ఏతమ్ముకాశగట్టిపు । రాతమ్మునటించు
గానిగ్రక్కున దెరలో । గీతంబుజాపియాచ్చటు । లాతతముగ జేయు చంతెనతి
మోదమునన్॥ క॥ తెరవలు తెరవన్విచిత్ర । మెరయగమిమిసిధములమీరక
మీరం । దగుముగ్ధసంగవిభుమం । దరనాట్యముజూడామనఃప్రమదముగన్॥
వ॥ అనినవిని యమ్మత్తకాశినులు గట్టాయితపడి తత్తన్నియోగంబులంబ్రవ
ర్తింపుచున్నెడ నురుములరొమరుపుంనునగవులు విన్నగావలుగలాగులబాగు
లును ముగనాళి పిశాళితనంబును దండెలవానంబును అనానంబులుగా శు
తులును సంధానంబుగావించికొని ముఖరంబును సౌష్టవంబును లళియుభా
వంబు ధూకళిచును ఝంకళియును దేవయువిభ్రమంబును సుఘటితయు
మున్నుగానెన్నంగల లాసాంగంబుల నాట్యంబుత్తెచెలంగ నాట్యంబులిన
లుపుచుండ నాముగ్ధసంగయు చూచ్చ్యాంగన లింగోపచారంబు లొడగూర్చెన్
లింగార్చనంబు సాంగంబుగాడీర్చెనంత॥ ఉ॥ తొల్లిమనోహరుండు సడె ధూర్జ
టిభక్తిపదాంబుసేవమే । నెల్లనుదివ్యంబమ్మెనికనిండుకళాధమభక్తకోటనె
లిట్లుప్రసాదసేవమితిలేకసదాతిరుగంగనైననా । ఎల్లడమెల్లబోవునసిత్రాజ
సుదెంచినలీలహోళియుక॥ గీ॥ పొడపు గుబ్బలిపైదోచెప్రోద్దుసూచి । ముగ్ధ
సంగయ్యభోజుగులముక్కుగొయ్య । మగుడిచను దెందిబసవనమంత్రితోడ । జె
ప్పెదనలం జెరుకమిట్లుసిగ్గుబడక॥ చ॥ అలఘుంచి వేకపాకబసనావినుమా శివు
డేమొగుంగుగా । కలవిమొగాత్రిఖం జెరుక సూం తెనవింతవచింపబెకుగ్రాభం ।

గులదోలి మేనశంకరునిగొల్వకయుండినవుత్తుగాండ్లకే । లటవడునిట్టిలం గౌరవ కమాడెడి వేడుక లెన్నిబూడగ కె॥ క॥ నీవ్రునుసట నావెంట । నాకైవైతిః గాని రాత్రినాలుగుజాలుం । గేవలసుఖానుభవనుం। దేవ ర్తింపనెుతలంపనీకు త్నె నుక॥ గీ॥ నీవురావః బసవన్న నిన్నుమరవ । మేదలంచితిజూలంజయింటరా త్రి । గకరటాపుట్టియున్నిన కదన్యెకు । నిట్లులం జెరుకము సేయనెరుగ నైతె చ॥ ఎడపక గొయునింబగలు నెన్నియుగంబులలం జకాడనై । వడసితి జెప్ప మాపృ మనిభక్తిసూజంగమలింగభక్తియుం । దడయక సేమనీకతననాకును లంజెరుకంబు సేయగా । నొడబడెజిత్తవృత్తియికనున్న దెసౌఖ్యముదీనిబోల గక॥ సీ॥ బసవన్నవిను మేనుబాల్యమాదిగను శ్రీగిరిగుహాంతరములందిరుగుచుం డి । నీరంధ్రకదళీవనీమధ్యములనిబిడాసబిల్వవనీనివాసములను । గందు నేన రకాలగన్నునలికాన గన్నులుగలమహాగణవరులను । గందునొక్కని నైన మంమనగంగానమిట్టిలాంఛనధారిసెందు జెప్ప॥ గీ॥ బొలతి మే నెల్లబచ్చనిబూ తిపూత । యతిచతను వెల్ల డెల్లరుద్రాక్షసరులు। వెలదికురులెల్లబచ్చనై వ్రేలు జడలు । కాంతనీలుపల్లబొదిగనగచ్చడంబు॥ క॥ ఆవేషంబావైభవ । మావై రాగ్యంబుదనకయునవలదుపనుల్ । గావింపుచుండుదనయుం । తేవాసులునట్టి వారనిజనుయాహింపక॥ వ॥ అనివెండియు సకలముహాత్మ్యంబు శివుండె నెుు రుంగునని వారిలలాంఛనంబులుంగొనియాడుచు నచటి సెనకుండతనంబు ఘ నంబుగా జెప్పకొను సంగయ్యాయనప్పకి జూచి పిప్పిపిప్పియెట్లట్లయునిమగుడ నడెగి మి జజంగమతండం బొకరొకరిచేతులంచరిని పొట్టలునొవ్వనవ్వుచుం డిరప్పుడు॥ చ॥ వినుమగ్ర్వమోముగనుమోహనలీలలనీయుకండగా। బస వసామగ్రసంగపిభభావవిశుద్ధితోప్పిలతిప్పుడై । యనన్యశభాతిజెన్నబసవ న్న పలగొంయిట్టిమాగ్గ్వయినా । వసుమతిలోపనెవ్వరికి వర్ణన సేయగవచ్చు నెచ్చగనీ। ॥ కరికరయగానియున్యం । జెముగనిముగ్ధలమభక్తులలనదసపం। డాగురిబలగాగాపెని। మాచెన్నబసవన్న గాజనుంద్రెలుననిన॥ గీ॥ ముక్తి కరములురుల మోక్షసేప । చన్నచంగలమునుచన్న శరణులంద । నిట్టిము గ్ధలగంగొంగొనెందవైన । నననడుబసవన్న చెన్నబసవనజూచి॥ క॥ చెప్ప దొడగెభక్తిరసం । బుప్ప లన్ముగ్ధభక్తయూధంబుకధల్ ।ముప్పిరిగొన్నము

చెన్నబసవన్న ఒస న్నబిజెప్పెపి రుద్రపశుపతికథ.

నంబున । దప్పక మేనల్లుకయుధాతధపణితిక్। క॥ వినవెమునురుద్రపశుపతి।

యనుగుణమలయాంగలోన నాదివ్యరాణం । బునసుదధీవ ధవకథనము। గినిపో
రాణికునితోడ వెనసిట్లసి యెన్॥ గీ॥ పాలమున్నిట బ్రభ్రమించిపంకజాస । నాత్మ
ముఖ్యులబరిమార్చువట్టివిషము । గ్రుకక్రాగొని యొంబుహాయపటనిక్కవాపు।
రాణవాతక ఋషినబో రాణిమందు॥ ఉ॥ నక్కముచే గంగొంటరజని ర శేఖరు
డన్నిభక్తుడ । మ్మక్కకటాకటా చెడితి నాధశివంకర శాంకరీశని । కెక్కడి వె
గొట్టిప్పిరిగ దేగుసు రాసురులెట్టి నెట్టులున్ । మొక్కదు రేవిషంబు మన నేర్చు
రేత్ష్మే న ఋమేనమూలినన్॥ వ॥ అని యనేకహాహాకారపూర్వకంబుగా బ్రలాపిం
చుచు నేలంబడిపొరలుచుండెట్టి బిట్టుమూర్ఛిల్లి యొట్టకేలకుం దెలసి యేమిసేయు
దు నిట్టిదుర్వార్తయెట్లువింటినో యట్టు వునిట్టూర్పునిగుడించి సబాష్పలోచ
నుండును సగద్గదకంఠుండును నై వెండియు వాశరిణుండు ఖండశశిమండనుని
ద్దేశించియిట్లనియె॥ ఉ॥ నిక్కమునిన్నెకానిమరి నేసతరంబెరుగంగద య్యనె।
నెక్కడబోత్తునయ్యనిను నేమనిదూయుదునయ్య హాకుదా । దిక్కిక నెవ్వరయ్య
శివ దేవశివాధనశర్వనీకునే । మ్రొక్కెదనాకు గావిషము రోమ్మున కెక్కెకము
న్నకకటా వే॥ చ॥ కటకట మేనిలోపలిసగంబున నుండియు గౌరిదేవియ । ప్పటి
కెటుకన్నాయితల్లడబడి తాయక గొల్చుగణేశులార యే । మిటికిటు మోసపో
యితిరిమీవశమాయొకటైన గావసం । కటమునఘటిల్లకుండ హాహా గావరేరు
బునన్నుబోవరే॥ క॥ వీరభద్ర విషయుగ । జావల్లభుడారగించెజావండుగ
దా । యీవిధుతబ్రతికెనేనియు। జావందెన్నందు శివుడు సత్యమునుమియా॥ గీ॥
తల్లి లేకుండబట్టి కాతలపగొరులు । తల్లియుండినవిష మెల్ల బాపవనిమ్ము । నేపు
రాతనవరులారయీశ్వరుని । గావ రేహారుబొంది రేపే వెనలను॥ వ॥ అనుచు
నిట్లుదురంతచింతాక్రాంతస్వాంతుండై కంతుసంతాపకారికింతటిలో నింత
వంతసంతరిల్లె నింతటిమీద నెంతెంత చేటువాటిల్లునో యదివిని చచ్చుటకంటె
మున్నుజత్తునని ఘనజలాంతరంబున నురుకనుద్యోగించు సమయంబున॥
చ॥ ప్రమథులుచుట్టులంగొలువ బార్వతి సామునలంకరింపగా । నమరవరేణ్యు
నాదలలనంజలిబద్ధములావహింపవా । ద్యములనురోదసీకుహరమంతయుచా
మువడం జెలంగగా । బ్రమథములుంగపాలి దనభక్తునకుం జగుపాపు జూపు
చున్॥ గీ॥ నిటబడకుండ బళ్ళెల్లలాలుడప్పుడు । రుద్రపశుపతిబట్టి కారుణ్య
దృష్టి । జూచిసిముగ్ధభక్తినమ్మిసుడనైతి । నిపుడు వరమడిగికొనుము మనసలరను॥

క॥ కడువడి మృడునడుగులపై । బడియుము గనిభక్తిరుద్రపశుపతివలుకం గడలినడుమబొడమినవిష । బడబానలమమరవరులు బడలుపడంగన్ ॥ గీ॥ శంకరదక్షిణయవ్విషంబు గ్రక్కునఁ గ్రుక్కి । గొంతివసగవింటి గోపవాహ । బెక్కుమాటలుడిగి గ్రక్కున మ్రింగుమీ । విచ్చుపరములెల్ల వచ్చె నాకు ॥ చ ॥ అనవిని శంకరుండు దరహాసవికాసముతోడ ముగ్ధభక్తునిదెసఁ జూచి యేటికిటు దుఃఖము నొందెదు పుత్ర నాకు మ్రిం । గనుము మిఱుయంగను న్నాదెసు కంఠమునందణులిలసిల్లెడి । సన పెనుబూచి జేసిరి మనుష్యులు లోకమునందు నెల్లెడన్ ॥ వ ॥ యింతయు కొనిదీననాథునవస్థాంతరంబు వుట్టుదుదిట్టవై యుండు మనిపినాకి యనేక విధంబుల నానతిచ్చిన వినియును మనసునిల్పలేక రుద్రపశుపతి పశుపతికిట్లనియె॥ శా॥ బాలేందుస్ఫురదుత్తమాంగ విను వాభాషోక్తికంరస్థము చ్ఛాలత్క్ష్వేళము గ్రక్కుగ్రక్కవనవం జావంగనిమ్మెల్లవై । మేలంఘ్రుంబలు మాటలెవ్వియును నమ్మంజాలబొమ్మంచు ముగ్ధాలాపంబుల భక్తుడీశునకు నాహ్లాదంబు బుట్టింపగన్ ॥ సీ॥ వినుబుండియుమబొందివిషమీశుడుమియమి జన్నునోయితడని సంచలింప । యఱుమిశనందము గాల్చునో విషంబనికమలాత్ము ముఖ్యులు భయమందుచుండ । బ్రమథులుదను ముగ్ధభక్తికిచ్చలో మెచ్చి చెలగుచునతని వీక్షింపుచుండ । మంద హాసముతోడ నింగుపడాళగవి ఱ రమ్మని భక్తుని నెమ్మిమీర॥ గీ॥ ప్రమథులాననీదు పాదపద్మములాన । సమయు విషము చేత సత్యమిదియు । నమ్మజాలవేఁ రమ్ము నాకిదో మెడ । నుండి విషము జారకుండఁ జూడు ॥ క ॥ అనిహరుడు రుద్రపశుపతి । దనకుడితోడ మీఁద నిడనతడు నలుగుసుడా । నన్నన నానించుక హరుగళ । మునసకిమిషపృష్టి పెట్టి ముకుళలుడగు మన్ ॥ గీ ॥ రుద్రపశుపతియె ప్పుడు రుద్రుగని । విషముదిగజారనప్పుడు విడుమబాసింమను చుసున్నాడు నేడును హరునితోడన । యట్టిముగ్ధస్వామి నకిపై నెగ్గియువధీ॥

నకరుసయనారికథ.

గీ॥ వెండియును తోడమండలి నుండుచుండి । నకరునయనారయను భక్తుడొకడు నాగు । చెలుపయును దాను శివపుజసేయుచుండు । నృసినెమ్మ

సబిలబిలచలితబాలికె ॥ చ ॥ అదిగొ భక్తజాలభవ్యసంగము వేళ్లు నోయం
చు వేగన । వ్మదనవిరోధిమాపొడవ మాపరబాణునిమిదరుంపరల్ । పొ
దవగ నిల్చుచుమాపొడవఖానుట గూడునెపాపిభక్తిని । కోదవదునేటనుం
డినిచునొల్లనికంజనుమెడకేనియొక్ ॥ గీ ॥ అనుచునంగన వెడలంగనడచి
భక్తు । డుచితసత్క్రియబగతెల్లనుండిరాత్రి । లింగపూజయొనర్ప బొ
డంగిహారుని । హస్తమున బెట్టుకొని చూచుసవసరమున ॥ సీ ॥ కాంత
మాపొడిచిన యంత మేరయుదప్ప శూలిమేనెల్లను బ్రేలియుడ । వెరగంది
భక్తుండు వెసజనితనయింతికతిభక్తి సాష్టాంగమాచరించి । పాపాత్మవ
నినిన్నుబంచితి మిక్కిలి బాపనేనభవైకభక్తవీవు । నీవుమాపొడిచినతావు
దక్కగశంభునంగంబు బ్రేలెలతాంగిజూడు ॥ గీ ॥ మింక నానేరనెన్న
కనీశునేని । కడచుదక్కను వేగ సంకటమువాయ । మాపొడవ వేదయా
త్మునితోడనుచు । వెండియును మ్రొక్కి గ్రక్కున వెలదివచ్చి ॥ ఉ ॥ దే
వుని నేనపొక్కులు సతీమణి గన్గొని పొక్కియక్కటా । నావిభుడక్కటబం
పినసన్యాయమె నాతుజంగనస్ఫుటం । బోవగనిల్చిమాపొడవ బోవపె
పొక్కులుబోవబట్టగా । యీవిధియయ్యెనీశునకు నే నెక దాప్రథమాపరా
ధినిక్ ॥ గీ ॥ అనుచుదయ యుపేక్షనైనశంభుమేన । చలదిపెద్దయ య్యేదొలగ
దింక వాడు । బత్తుడారోతకాదనుచుదలచియప్పు । తెరవలనువ్వారం
గానంతి వెంపుసేసె ॥ శా ॥ చేసింజేయమిబంధుఖండధరుడీక్షణానుకంపాద్యు
డై । యాసీమంతినియగ్రదేశమున బ్రత్యక్షాకృతిన్నిల్చి యు । మాన్నైనరింపు
మునీడు ముగ్ధతకునస్మచ్చిత్తమువ్వొంగలి । లాసంపాదితచిత్తనూవిక్ర
తకేలాయింత చింతింపగక్ ॥ క ॥ రమణీరమణులభినుతన । రమలము
గుండిత్తునసిన బాలెంజలులై దే । వమహేశ నిన్ను గనితి । న్మమువేడు
ట నిన్నునొల్లననుటయకాదే ॥ చ ॥ అనవిని దేవదేవుడభయాభిమతాత్మ
కిమైన యాత్మ వా । దనిరతభావనాపరత దన్మిఘునంబున కప్పుడాదరం ।
బునగృపసేసి భోగమును మోక్షముదక్షిణమిచ్చెనిచ్చితా । జనీమనుముగ్ధభ
క్తిగతిశస్య మెసన్నుతినేయునేరికిన్ ॥

బెజ్జమహాదేవమ్మకథ.

క॥ క్రమ్మఱ బెజ్జమహాదే । వమ్మ యనంబేరు పెద్దయతివశివార్చా । సమ్మతనిర్మలచిత్తయై । యిమ్మహిఁ బరిహరింపుచుండి యిట్టులనిరికెన్॥ క॥ బల్లిదులగు బాంధవులును । యల్లనియోగములవారు నిట్టీశునకుం । జెల్లాపరిణ్మెయి డగ । దల్లియొక తెలేమిచోద్య తరమూహింపన్ ॥ సీ॥ తల్లి లేకితండు దాజటించుట యెట్లుతల్లిగలిగియుజచ్చు తన్యమిచియు । తల్లి జచ్చినగాదె తానునుడస్సెను నెల్లవారికి దుఃఖమిట్లుకాదె । చెల్లబోఁ ఇంకేమి సేయుదు నీశునిశపసిగానిచ్చు నేతల్లియున్న । దల్లిగలిగిననేల తలజడల్ గట్టును దల్లిగల్గినినేల ద్రాచువిషము ॥ గీ॥ దల్లియుండిన తోలేల దాల్పనిచ్చు । దల్లిలేకుండబట్టి యాపండుపాము । సొమ్ముగధరియించు దల్లిచూచునెసుతుండు । వల్లకాడులబూది మేనెల్లబూయు॥ క॥ తల్లిసుతుదరియబంపునె । బల్లిదుడై యున్నివాట్ల బడగాబుత్రుం । దల్లియు పేక్షించునెభువి । దల్లియుసర్వాంగరక్ష దనయులకెల్లన్ ॥ గీ॥ చంక నిడుకొనికడుపారజన్నుగుడువు । వెన్నదినిపించు నోరిలో వేలుబెట్టి । పాలుద్రావించుచులనూ చేబట్టిగడుగు । దల్లిలేక పదార్థణంబుధరణిగలదె॥ క॥ ఒకమేటబెరుగుబిడ్డలి । యొకపూటంబెంచు తల్లియుండిననితడూ । రకయింతయవ్వేదల్లిగ । నకగల్గిననెంతయగునో నయమునబెనుపన్ ॥ గీ॥ పెండ్లినోములుబండుగపేరటముల । నూరగలబాలులెల్లశృంగారయుక్తులగుచు దిరుగంగనితడెంత వగుచునోకొ । తల్లిలేకునిరబోడిమిదనకుతేమి॥ వ॥ ఇట్టివట్టివగలంబొగలనేమి కామసంహరునకు నేనతల్లినైయెల్లచందంబుల నరసెదంగాక లోకంబున నరలేకసాకుపల్ల వోష్ఠితల్లికన్న విశేషంబుగా నెన్నంబడునని యనుపమానరాగంబున నాగహారుందనకు మారుంగావించి ॥ సీ॥ దొంగిళ్ళపై నిడిలింగదేవునకు నభ్యంగ మంగనజేయునల్లనల్ల । ముక్కొత్తుజెక్కొత్తుమూడు గన్నులుబులు మునకొత్తుచుండునుగదనుమీర । బెదరంగనలెసని నరుణిపీడు వడంగగరచరణాలుసాగంగజిగుచు । నలుగుబెట్టును మేనగలయగట్టి ఘటించు జలము దోయుట

బట్టిజరపుసింప॥ గీ। బెగడకుండ వెన్ను దగపాత్రముఁ ద్రేయు। దలకు గాక వృష్ణజలములొత్తు। నీరువోయులించి నోరిలోబడకుండ। నదుమున దుముగడుపు లాలతాంగి॥ క॥ మిసమిసలు తెరవమేనం। బసపొసపరినా ర్చితిస్నమజ్జనవిధి। దృగ్బసజములు జెవ్వలుగాడగ। పసనిడ్డుక్ గుసుమ గంధివిశ్వేశునకుక్॥ ఉ॥ అంగడిముల్లు మెల్లనగ రాంగుళినొత్తును గాలగా గుని। రంగజ మానహరణాని యాదలజిల్కను బొట్ను వెలిమ। న్నం గనచంగటంగడుపు నంటినవెల్విడి జూర్చిజిట్టిబొ। ట్టాగదబుట్టు దూపొ షుచునంబుపొసంచే జలంబునక్॥ గీ॥ నెత్తగ్రుంగ రెకిసని విల్వనెత్తవెర చి। మొత్తమెత్తన నరచేయిహాత్తనెత్తి। యుద్ధముగ నరూసం జేచిజా యుంజనంబు। మూనుగన్నులుగల యుంగనుదిత వెట్టు॥ గీ॥ వెలదిచన్నిచ్చు గొంచిన వెన్న వెట్టు। పక్షిజాతంబు సుతుమీదబారసీదు। చెకుర పైమీ టిమేడ్పించియొప్పక్రేలు। నొరనిడి పాలుపాకడు పారబోయు॥ క॥ డిగ్గులు వెట్టుచు వేడుక। నగ్గింపుచు నుగ్గుకుడుపుయతిశయప్రేమం। బగ్గ మైపనరొన్నువ। నగ్గంగా గొకరించు మాంనిపరియుక్। క॥ నులుగిళ్ళ కొంకియాడగ। నంగన నీరెవ్వరయ్యరాయని కొయాడుక్। గొంగునను దరముసైనీ। శులుకు నరుగబుడ కోసిజొంపిబాపుక్॥ ఉ॥ అందమునేయు జేసి యువ్వళాంశఃభాన నవుంచి నాళిస్। బెదన వ్రేలులిచ్చి నడిపింప దలంచినిజాంగుళిప్వయం। బంద విమా ననేత్రమునకు నంరియు నందమిశేసి యాసలం। బొందియుద ప్పటడ్గలు మనోభవవైరికి నెవ్వనెవ్వరక్॥ వ॥ ఇ ట్లాశ్యంగ సలింగమూతిణ సుతుంగాభావించి సమంచిత బాల్యోపచారం బులు సేయనాయిందు మహాశివయున న్యగ్రథ త్రికష్టకుంగట్టువడి బాలుండై యుండెనది యెట్టిదనిన॥ సీ॥ శ్రుతియేవ శివహారయాపేన యనియుశుస్మృతి సాధకత్వంస్మరేత్తనియును। భరతస్య తస్మయతాంయాంతి యనియు ను హారునివాక్యముకానన టుభక్త। దైవభంగియగు శప్పుండది చిత్రమయ ని యీశ్వరుండిట్లాటమెల్లభక। జనులనుహర్షించి సమగ్రతింపగ గొన్ని దినములు గడ నేవసేవ్య॥ గీ॥ పరమ్మసహాసిపిపి ప్రఫ్యక్షగుచు। మో

తేమిచ్చు శేలంపునానాళ్ళు ంబ । దండిరోగంబుపట్టిన తనయుఁ గ్రియను । వే న్నమనునోరుదెరవక చన్నువిడిచె॥ చ॥ అదిగనిదుగ్ధబాలమదనారికిచద్దళని ర్కావంబుగా । మదితలపోసియుల్కిపడి మానయితెల్వినిబొందియకట టా । మదిమదినుండిశీను నిశినూలెపురోగమిదేలవచ్చెబ । య్యాదదిగజా చిజాచన్ను దిన మిన్నిటలాగగునేడుపుత్రకా॥ క॥ నాకూననాకుమారక । నీ కిట్టిచువస్తయెుదవె నిలువవునేలకో । నాకాళ్లు జికుటడెసయికి । నాకె వ్వారు జెప్పరావిననాపట్ట ॥ గీ॥ చమటనెత్తురు సవదు నాచిన్ని వమగ । యింతవగనీకునైననే నెట్లులోతుజ । తల్లిగదనన్న నీకైనదండితెవులు । నా కునేటికి రాదయ్యోరాకుమారా॥ చ॥ కళిగియులేక యెుక్కడవె కావెకు మారకనేడునివ్వని । ట్లలమటవెట్టునట్టి తెవులర్రయెుమంగడి ముల్లోకో ద్మయో । తెలిచదుపల్కవేమిటికి దేవప్రక్రియలైనమందుమా । కుల గురువైన దొల్లి మెరిగుండరు నీవిటులుండ బుత్రకా॥ వ॥ అనిమరియును॥ చ॥ పనుపుచునాత్మసంభవుని పైబడియేడ్చును దప్పకత్తుతుం । గనుగొ ను జేతమైనపుమ గౌగిటజేర్చును సుంగువెట్టునో । య్యనతెరచుక సుతా యనుచు హోయను దల్లడిలంబశోకమూ । ర్ఛనలుమునుంగు దెప్పిరులు సారెకుసారెకుదైవమాయనుక॥ వ॥ వెండియునుంగట గటామప్పన బూ ప్పనికంగడి ముల్లమ్యానని యల్లిజనంబులు నాడికొనంగావి నగాకలసెం గదా యిదియల్లైనను గానిమ్మనీ సుద్దులన్నియు నిన్ననొక కిన్నెర కంఠిచేవింటివిష ము॥ సీ॥ కడుపుగట్టలేక వాడయనంబికనెడపోయియం దునగూడుపుట్టకున్న । కుండలుచరువంగ గుండయ్యగతులకు నాడియాక లిదీరికచటవాసి । వచ్చిచూరమచక్రవర్తిజ ప్రాయింపంగనాడ యాకలిదీర కంతమీద । పిట్టవ్వకైరాచవెట్టినేయగ బోయియటకేలకునింతపిట్టుమెు సవి॥ గీ॥ సామవేదులమతమునజంపినట్టి । సెట్టి వడ్డించికొని పిరియ మతోడ । గారికాలవ్వగృహమునగానపండ । నామ్రఫలములు భక్షిం చియుంతబోక ॥ సీ॥ చెన్నయ్యపొత్తున జెయివిద్యకె పులియంబలిజుర్రిత దియుగాండపలబోయి । దిమఖ్యోడని కుసూడు జెండించి మెడనేసేనిమ్మవ్వ

గాదుల యింటగుడిచి । యారగింపగఁ జలిమైయున్న జోడవ్వ కోరఁగఁ గో యిచ్చినదూడ విసురియు । చౌడయ్యచేకళ్ళసరవితో భుజి యుంచి తెనినిన్న జె ప్పినొకర్తమ్మనాకు॥ గీ॥ గుట్టుచెడి యిట్లువిడుసుక గుడుపఁగడఁగి । నన్న నారడిబెట్టనాకన్నచన్నె । వెన్నపెట్టుదు జన్నిత్తు నిన్న చాళ్ళ । నింపునీ పొట్ట నేడేల నుండదయ్య॥ గీ॥ తల్లిబిడ్డకును హితంబుపథ్యమగను । బెట్టి గుడుపుదాన బెరుగుసుతుడు । యట్లు గాక తరిగి యాడాడబయిపయి । గు డుచుబిడ్డకుతలపడకయున్నె॥ క॥ జననిగఁ దాయాని చనవున । నినువొచ్చిన గోరబలుక నేనెన్నండుఁ గా । బలిగలమచాకదిగుమన । మనమున వేసార నే ప్పమా నేలడలక॥ గీ॥ చనవుచనుచున్నవనగల దినములందు । నన్నుఁ బోలి నతల్లినీకెన్నగలదె । యట్టి నాకట్టు సుట్టినడగియున్న । నిట్టిపెనువొ ప్పినీకేలపుట్టుదండ్రి॥ గీ॥ నిప్పుడునకకు చెడల టు నేకుమార । నీవ తెచ్చి కొనగవచ్చునీవిధంబు । నిన్నువీడికుపితు జేయగా నేలనొప్పి । మానివట్లా యునావట్టిమాటలేల॥ క॥ నాపాడము పాడంబగు । నీపాదంబునకుమిగు లనెగుబు వొడమె నేనొండగనని దియ్యమ్మ షా । లాపంబగుటకును నీ తలవు సాక్షిసుమీ॥ క॥ ఏలా శేనామాటలు । బాలానీమీద నాదుప్రాణము వి డుతుఁ గా । వాలాయమునని యుసిరోద । గీలించిన గాంచి తల్లికిన్ సుతడర్థిన్॥ గీ॥ ప్రమథులును రుద్రులును రెండుపార్శ్వములను । మునులు దివిజులు దనుజు లు వెనుకదెసను । నందిభండేశభృంగులును ముందరందు । నలరి కొలువంగ న ప్పుడా త్రుటి దర్శించె॥ వ॥ అట్లు ప్రత్యక్షుండై యంబికాధవుండు బింబాధరిము ఖాంబుజంబవలోకించి సముచితాలాంబుల నిట్లనియె॥ చ॥ అనఘమతల్లి నీవలసినట్లు వరంబులు వేగనిత్తు వా । గొడుకవరంబులెవ్వియును గోరెదు నామదినీకు రోగముల్ । వొడమక నిత్యమూర్తివయి లోకములన్ సుఖి యింపుచుండు బే । యెడపక నీవు నాకొలఁగు । నీహితసిద్ధులు సుమ్ము తమ్ము డా॥ సీ॥ కన్నమోహంబునకంటె బెంచిన మోహమెచ్చుమాడగ నెందు నెక్కుడగుడు । కన్నులారగనిన్ను గనుగొంటె వేడుకమరి నాకు లేదని పొ గువవలుక । విని దేవదేవుండు వెలదిభక్తికి మెచ్చి యానందగాఁగిట నప్ప

ళించి । మూడులోకములకు ముత్తవ్వవైతివి నాకు తల్లివి గాన నలినవద
న॥ గీ॥ తల్లివైనీవు గాపాడ ధరణి నాకు । నెక్కడిది రోగరుజలని యిందు
మౌళి । యమ్మకును నిత్యమగు భక్తి యప్పుడొసగె । హరునకును నమ్మయ
గుట నమ్మవ్వ యయ్యె॥ క॥ మరియును శివదేవుండను । కరకంఠుని గణము

గొడగూచి గారికథ.

పొరుగుగ్రామంబునకున్ । వరయించానును నగుచు । వరువక కడగొ
ట్టుకూతు మందిరమందుఁ॥ క॥ కాపిడి యిట యాటతోలగకు । మాపడుచు
లతోటియాట మెయిబరపకుమీ । మాపట్టినవ్రతము నమ్మయే పట్టున దప్ప
కుండనీ డేర్పుజుమీ॥ వ॥ మరియు తద్వ్రతంబెట్టిదనిన॥ గీ॥ దేవదేవునకు
సుదినము గుంచెడు పాలు । గొరనించికొనుచు గుడికేనరిగి । యారగింప
బెట్టుమ యియనూనంబుగా । నమ్మపోయెదమమ్మ మాయమ్మ వినుము॥ క॥
మాయమ్మ సురవకెంతయు । జేయుచునీవుండు నీకు జెలువపుబొమ్మం । జే
యించిపత్తికలుక । ట్టాయత్తము జేసి తెత్తు మనినీవినయమునన్॥ గీ॥ తన
యనూగిడించి రామురాకెకుగంగ । బడుచు కాళ్లు మొగము గడిగికొనుచు ।
గంగయాంఘ్రపాలు గమ్మగా దాగాచి । కుంచెడన్న గొరనించికొనుచు॥ ఉ॥
గ్రక్కున స్నానమాడి మడిగట్టి విభూతి లలాటమట్టి ె । చక్కగబొట్టువె
ట్టితనసవ్యకరంబున బాలగిన్నెచే । నెక్కిన వేడుగొంచు జనియిందుక
ళాధరు మ్రోల బెట్టి తా । మొక్కి మహేశ్వరై కొనుసన్నుతి బాలనివి
న్నవించుచున్॥ క॥ వెనుదరియొకింత కసుమరి । గునగునరిగి మరియువచ్చి
కో దెసగనుంగొనువెడంచు కకోరగా । కుంకిన్న బ్బాలమిగుల నుత్తల
పడుచున్॥ క॥ పాలేలయారగింపవు । బాలశశాంకాంకయేను బాలికనైన
నియో । కాలము దప్పెనో కాగుట । పాలదొ తొలినాటివని యొచవిగావ
నియో॥ గీ॥ బుద్ధిపుట్టకొ నేనెఱుపోకనని యొ । వెంతయును బొగసుట్టెనో
విరిగెనొయొ । విరుగలనొ చాలవో యారగింప । బెట్టనేరననియొ మూతి
ముట్టవభవ॥ క॥ కుంచెటకి నొకట యుంచుక । గొంచంబైయుండె నని
యొగొరంబెక్కగనో । వంచనగల దృష్టియునుసం । ధించెనొ వాన్యములతో

కఁ దెచ్చితిననియో॥ గీ॥ మీఁదుపోయెననిరొయి మిగులఁగట్టిదో। యూరకేల
తాఁవవుచితభంగి। కారణంబుగనక కలిగినాఁజెప్పుము। జెప్పవేనిఁగోఁ
నుమూశిగ్గులుడిగి॥ సీ॥ సికపుటాకలినీకు లేకుండెనాఁగ్రుక్కెఁడు గోనినాకు
జిక్కవిడువు। కడుపార లేదనివిడువఁజాఁచెద వేని గుజ్జునోగిర ముసేగొంచు
వత్తు। పన్నారుదొంతిలోపలి లోవిలోపంపు పోతెలున్నవి పంపుపోయి తె
త్తు। పొట్టిపైబానలోనున్నదినె యు నీవు సెమ్మనదెచ్చెద నమ్మిపంపు॥ గీ॥ కు
డుకపుల ఖండమున్నది గొంచువత్తు। నేను శివసోదరి మఠాన కేగివత్తు।
గలదు పాశంబు దెచ్చెద గానిపాలు। గోలుమాఁదేవయనుచు నబ్బాలమ
రియు॥ క॥ ఆరాధనజేసెనుదీ। యారాధ్యులయింట నిన్ననాఁ గణకుఁ।
భోరునబిలుచకపోవెద। మారారిపాలుగ్రోలుమీకొన్నైనఁ॥ చ॥ పసి
చవుమోముఁజూడగను బాలెటులేగొనువాఁడనందువే। నెడమడుగేల నిద్ర
రముసెత్తుక తాఁవుదమట్లు గాక నీవడుకులు లేక పాలుగొనఁ జాత్మకు నింపుఁజ
నింపదేనియు। ప్పుఁడకొనివత్తుఁజెప్పు సుహీభూషణ యెట్లులు గాదనేని
యుఁ॥ క॥ చెన్నారుజిన్నిబొమ్మలు। పన్నెరులుజక్కిలాలుపండ్లునుపసా
వా। రెన్నైన నెల్లిదెచ్చెద। రన్నియఁబెకిత్తు బాలుసన్నియుద్రావఁ॥ క॥
పాలుజలియూరెశేవా। కాలంబునతిక్రమించఁగా వొడగేయున। స్నేలాలు
లాగుంబెను। జాలింబెట్టెదవటంచుసరసరముగ్రెన్నుఁ॥ వ॥ ఇట్లున్ని విందం
బులసన్నుతించినం బసినసువు, కూరి ఉపాగా యొసనిన గట్టు వాస్తు పిమ్మటి
చిత్తంబు మెత్త గాకున్న సకలన్ని యోపన్నిమ దోషంగోపించి॥ క॥ కటకట
వాపోవుమహీ। తటమదురుగ గాల్లు నేలదాటించుసను। తటకటగలఁ జే
తులు విఱుచును। పొటపొటగానె నేలగూలఁ జూడుఁ లేచుఁ॥ సీ॥ కొని
యాడు భంగిందుగుప్పించు గంపిచు వెరగందు సేడ్చును నెక్కనెక్క। కో
రదికుర కనుఁజూచు నహారారిఁజూచును నిజేశానివంటి నాన నెట్టపిరుసు। ముజ్జ
గించును వెళ్ళబుజ్జను బెట్టును తెప్పునబడుగోక వాలు నూఁకు। పరచిమం
దర బెట్టు మరియును మాటాడు తరిగివిరిగి నుకుం చరణములను॥ గీ॥ బాలు
ద్రావమికేనిమూలంబు జెప్పవె। మాకునుట్టవాబుబుమూ కొ వృ। సిల

ద్రావకునికిమావారువిన్నను । జావనడతురిదియ సంశయంబు॥ గీ॥ మగుడి చనివారిచేజావమారవైరి । సత్తునరిపోదునిచటనసత్యమునుచు । కినిసితల శంభుతోడదారించుకొనగ । వచ్చుబాలికెభక్తికిమెచ్చినట్టి॥ ఉ॥ మారవి రోధియప్పుడుకుమారికదెచ్చినపాలకోరడా । గోరకెతోడనెత్తికొనికుత్తు కబంటిగగ్రోలబాలచె । న్నారగగాంచి పిన్ననినియారడిబెట్టితివిట్టు నన్ను నూ । వారికిజెప్పుదున్మరువవద్దనియంతటబోగుమీదటన్॥ క॥ కడువేగగు డుకదెమ్మని । వడిగొనితనయింటికడకువచ్చిదినముని । ట్లెడపకకుంచెడు పాలును । బడుచందియ్యంగశివుడు పానముసేయున్ ॥ వ॥ అతనొక్క నాడు పొరుగూరికేగిన జననీజనకులు మగుడ చనుదెంచువారు పురోప కంఠంబున నీలకంఠునకు నెప్పటి యట్లపాలార గింపజేసి యాబేలికం టిదనచేతికిచ్చిన రిత్తకోరచేతం బట్టుకొని నడతెంచు నిజకుమారిం బాగ గని యిదియెందుబోదు రిత్తకోరచేతికిరాబని యేమిగలిగె తెలియ జె ప్పుమనవుడు తల్లిదండ్రులకిట్లనియె॥ క॥ మీరానతిచ్చినట్టుల । మారాగి కిదినముబాలుమనసందెడునీ । కోరంగొనిచనియాశ్వ్రా । మాగూఢిగజేసి వత్తునట్టనేడున్॥ చ॥ హరునకుముగ్ధదుగ్ధ సమర్పణ యెప్పటియట్లజేసి యా । శ్వరుడొసగంగ గోరగొనిచయ్యన నింటికినేగుదెంచితి । తెగిపున మీరుగంటిరనితేటపడంబడచాడవారలి । వ్వమునిగిల్లశంకరుడు గ్రోలు నపాలిదిపోలదేమిటన్॥ వ॥ అనితనయచుద్దేశించి॥ గీ॥ పడుచపాలునేల సాలుగాజేసితో । నీవుగ్రావిశివిమొకావరమున । తోడిపడుగూలగుసుదో యిశ్చబోసితో । తాకొనునేసాలుకాలగళుడు॥ ఉ॥ తొల్లి పురాతన్మలయిన ప్రమథుల్పృథభక్తిపరాధనాపగణాళం । గల్గుగజేసియుగ్యగపా గావాకప ట్టంనగానిబుగాశ్వయం । డెలెడవోల్లడట్టిగికడేంకిగ్గాకొనినీవు పకొనమున్। గల్లయునెల్లిరేపకడ గానగ నమ్మోడికాటలేటికిన్॥ గీ॥ యనుచుదనకూతు దిట్టుటయంతనుడిగె । నాటికుగునాడుతండ్రికినాకిగుడిపి । గూతుచేబాలు పట్టించుకొనుచునరిగి । గోరవారుమొగ్గిసెట్లగనుచు వైరి॥ ఉ॥ పుట్టిన పూర్వలోకముని(?)పుష్పవిధంబనసుస్నగన్నటుం । పట్టుచుమోసి ద్రోహా

యనితీసి శివాహారము లైనపాలు । నీపొట్టనపోసికొంటి యెటపోనెదుర్వ
చ్చెదబొట్టెముంచుత । నృట్టగవచ్చుదండ్రిగని పారెనుబాలికశంభు పాలి
కిన్॥ వ॥ ఇట్లుబట్టవెరచి పరతెంచి హాలింగ హాలింగ యనుచు నరుచుచు
తరుణిచేతి పాలగిన్నెకుంగేలు సాపుచున్నకన్నియతండ్రి ధిక్కరింపుచున్న
యెడబాలాయోడకు మోడకుమనుచు నాక్షణంబతన వక్షము దెరచికరిడిగ
భోగనాథుండు గృపాసనాథుండై లోగొనుచుండె నప్పుడప్పుడు దుంబూచి
తండ్రియాశ్చర్యపడుచుం బశ్చాత్తప్తుండై ॥ క ॥ హాపోయి తెనుతాయని ।
హాపోవుదు గూతుగూడవచ్చిరనుమునం । బైపడిచేసాపగుహర్ । జేపడి
నాపడుచుబోష్చె శివుగర్భములోన్॥ గీ ॥ ఇట్టుడు నార్త్నెల్లకొకపరియిందుధ
రుని । మీదజిక్కెకునెలటుమిగులబెరుగ । గత్తిరింతురుపృశ్యంబుగాదెయి
దియు । నదిఎలంపంగగొడగూచిమార్గ్యమునకు॥

దీపదకళియారు కథ.

చ॥ అదియును గాకకంచిపురమునందుచితపట్టణమందునుండుదీ । పదక
ళియారునా ను గుడ భక్తుడుగార్యము మీఱకుటంబుగా । నొదవగ నొక్క
నాడు పొరుగూరికిసేయుచు పూగణమధ్యమం । దదవదతైన శంకరుని గూల
యమునుంగనిడుకిభి హా స్త్రుడై॥ చ ॥ హరునకు కావు కాని మహాబలవంతుల
తోడివైరమా । పురుషునకెవ్వనింబెడకపోయెను రక్కసిజేసినట్లుగా । గర
పముషంల్లనే సెఖరిధానుస సోషునినొక్కకు త్రికై । గురుగ నీపు కట్టిగా
నుదేవతలన్ గనుచుగా కుడుగన్॥ చ॥ అదియును గా నంగునంగుని
జేసెను సాధ్యకాలమున్ । మునులనుగాంచి పాతలకునోమునజేసెనుబుద్ధి
జాలమిన్ । దినుజులకొండదరన్ బబలదప్పుల జేసెను నైత్యసుందరనుం। వెనుక
కువచ్చుకాలమున నేలకుగోలకుదెన్నుగావుటన్॥ చ॥ అదియును గాక శంభు
డుగృ సాకగొడ చునుతించపదునున । ట్లవటముతసర్వసంహరణ వద్ధిఁ గదిం
పుచునిండుచీకటుల్ । మొదవదుకోనవచ్చి నెడుగ్గలుపృట్టునుశతుక్కొటి
కిం । బవిలమగాలదాలసను పాడునమున్న నెంగమ్మనుజా। ఙ।

కోటయుఁ గొత్తళంబులును గొమ్మలుఁ బడ్డవి రెండుదల్పులుం । గూటము వె
ల్పెలఁ బిరిగి కుంభిని గూలిన నట్లనందియుం । జోటు దలంగి గోపురము సూచు
చునున్నది మొన్నిభంగులం । బాటలజూటికి స్థితిప్రసాదము దెచ్చుచు చేతఁ
జేసినన్॥ ఉ॥ మేనసగంబు గైకొనిన మేనకపుత్రిక యున్నచోటునుం । గా గ
రాదు భీతి బతికాయములోనఁ లీనమయ్యెనో । యీ నిఖిలేశ్వరుండు చట నెన్న
డు నిల్చెనో వాటనుండియుం । బూనికతోడ నమ్మలఁ బూన్చిన చందము గాం
చి దులన్॥ చ॥ బహుజనకోటి కోడి పగవాయక యుండియు గతు శాలిగే।
సహితుఁడు గాక సర్వజనసాధ్వసకారకమైన యట్టియీ । గహనము నందుని
శ్చలత గాపుర ముండుట నీశ్వరుండె పో । మహిమ సహాగణికచ సమన్వితు
డాత్మలఁ నెంచి మాచినన్ ॥ ఉ ॥ ఎంతటి శూరులైన సహాయుల నీపిపినాంత
రంబునం । గంతువిరోధి నుంచుటయు గార్యము దిక్కు వేళ శత్రుల । త్యం
తబలాఢ్యులైన నసియార్పఁగ దాతురు గాన శంభు । సత్రాంతము గావియుం
డుటయు సాధువిచారము నాకుఁ జూడఁగన్॥ చ ॥ అని తలయింటఁగట్టి ధనమం
తయు దేగఁగఁ బంచి తెచ్చినన్ । ఘనమగు గాతిక్కోటయు నగడ్తబొంగడ్తను నె
ర్తఁ గానగా । ణ్బనరగించుంప జేసి యుపహారణ గేహము పొంటిపంబు
ను । తనముగ గట్టి శంకరుని దాపలశాంకరినిల్పి వెండియున్ ॥ చ ॥ పనసర
సాలపాలముల బాటల నింబ కదంబ కజాలచం । దనహరిచందనాది వసుధా
రుహమాల్ గుడిచుట్టులందుని । ల్పెను మరువంబు మాఁపియును బిల్వము గ్రేతు
ళసీదళంబులే । దినమును పూజకున్ గలుగ దేవుని తోటలు నాటి వెండియున్॥
ఉ॥ కొమ్మలుఁ గొత్తళంబులును గొబ్బున దీరిచి మీఁద బెంజనే । లిమ్మగఁ బన్ని కో
టపయి నేకరిఁ డజ్జాచిన బెకురుఁ చోటభ । త్రమ్ములు చామరంబులుగ బతాకలు
నిల్పిన జూచువారికిం । గొమ్మలమాటులన్ ఘటులు గుప్తనున్నటులుండ వెం
డియున్॥ ఉ ॥ నీటికి మట్టి పాటయిన నిల్వడు కోటన జొచ్చి మించగా । బాట
గునూటగల్గునొక బావి రచింపగ జేసి సేనకుం । గూటికి దట్టుముట్టయిన గూడి
దగాకయ వినిప్పంచున । ప్పాటలజూటు సేవకుడు పాశరలంగ డెగ్గొల్పి
నెడియున్॥ చ ॥ ఇసుకరొరుంగ నిల్పుఁగను యీ టెంకదూలనుల బిరుగ

లుం। గాసులుమసాకికోవులును కొంకులకోలలు నెత్తుగుంపులున్। వసులు
నువాటు రాలు బలువంకలదుడ్డులు నిన్నుపడ్డులున్। మసలకగూడవై చెవిను
మూజనిశత్రులుభీతిగెందగన్॥ ఉ॥ అల్లము బెల్లమున్ జముదు నాకులు బోకలు
నిమ్మకాయలుం। జల్లలు బుల్లు వస్త్రముల మోపులు చాపలు బ్రీతితోడ వెళ్లు
ల్లి యుజింతపండు బెటులుప్పు నుప్పు మరీచ రాసులుం। గొల్లలు గాగనిన్ని
యును గూశగనై చెఱుకోటలోపలన్॥ ఉ॥ లావరులైన యోధులు దలారులు
జారులు జాలువారలనై। గావలివారలు వ్రాజరులు గా దెలిచుట్టుల ద్వారపా
లురున్। సేవకులున్న గోను లను సెట్టులు భట్టులు దివ్వటీలలో। నైనిలసి
ల్లి సాధుకులనందరి నేలెచుకూలి గావగన్॥ ఉ॥ వారును దానుగూడుక దివం
బును శేలువతెందు భూగివా। ద్వారపమెల్ల దిక్కులమహోభటకోటి మోడియగ
జేయుచుండ బ్రా। కారముగోపగించి హరిక జుజులైనను సిక్కి చూడగా।
లేరనిసన్నుతింపనవలీలగ బంధించుకొన్న శస్త్రముల్॥ ఉ॥ అంతట చేతనున్న
ధనమంత వయంబోయిన జీవికల్ ప్రజా। సంతతికియ్యలేమిదిగ జారరికొందరు
వారిపూచు గా। నంతటలింతటన్ విసుగులారక యుండగ సిల్పికోటయూ।
క్వాంతముదాచుచుంగతి పయూవ్రలు నెప్పటియట్లు కావగన్॥ చ॥ వసువతులైన
నాడదము వాయి పోయినభర్తృతాక। డున్। విసువక వాగ్యమూల్ దవగ పీవ్ర
నమూపు వ కేలదొట్లిపై। పెనవవించి యొక్క హంస నేవ్రగ పెట్టుబు మోడి
యునేయుచున్। పెసరకట్లు గాడ సువత్తులు దోగనూను దీనిసన్॥ ఉ॥ ఇం
కబురంబులోని ప్రజ వెళ్లిపోయిండ్లుం విడచ్చి తెచ్చియూ। ప్రాంతాలనికొండక్క
డీకమంటలు వెట్టుచు నెప్పటట్ల తా। పేకువకోటపట్టులప్రతిష్ఠ సేయుచుండగ
గొన్ని యేళ్లకా। ప్రాంతపజాలముల్ప్రాను పెగం వినడు నొచ్చడగా సకలంతటన్॥
చ॥ తడయకనిండ్ల ప్రాతిద్య రిపెంబుగ వెండ్లలు జేసి కాల్పగా। గడచమగాం
సకాలమిటు గాల్పగ గాల్పగబల్లగుట్టుకో। బుడపయు పెకపోయినను భో
రునగచ్చడమూడినైన। ప్పుడగులు గాల్పవందుననొక వాతయు జిక్కక పో
వెనసంకటన్। ఉ॥ మించినచీకటింబగను మెల్లన మెల్లవంపోవహోస్తుగో। యుం
హ కేపోజగారిడవు యొన్ని తగర్గ్రియుసం వినంగ్నిగుం। గుంటిరి లొప నుండెద

జనీకరశేఖరుభక్తుఁడప్డునా । కించుకమైనభీతిలక యెప్పటియట్టులకోర్కె
గాచుచున్॥ ఉ॥ ఇంతటవేగుబొమ్మ్మబలెనీశ్వరశేవకుడిట్టులుండఁగా । నంత
టవెంట్రుకల్ గమరియాదలగాలుకరాగనంబికా । కాంతుడుగంతుమదిఙ్గా
పురఘస్మరుఁడాతనిమ్రోలయోగు । లభ్యంతరసీమగాచువిమలాకృతిశైకా
నివచ్చియిట్లనున్ ॥ చ ॥ సదమలచిత్తసాధుజనసమ్మతవృత్తమదియ్యభక్త
దీ । పదకళియారునీదుదృఢభక్తికిమెచ్చితినిత్తునీకునె । య్యోదిమదికిషమనబ
రమేశునకుం బ్రిణమిల్లి నాకునే । కోదవయులేదువిన్నపముకండు వినంద
గువిన్నవించెదన్ ॥ ఉ ॥ ఈవిపినంబులోజీవికివొందును బొందనియాలయం
బులో । నీవ్రవసించియుండుటయనీతియిదెక్కడిపేదదైవమో । యీవిధి
గన్నలంగనగనే వినజాలజగత్కుటుంబినా । భావములోనకోర్కె యిది
భావజసంహారవిన్నవెండియున్ ॥ చ ॥ కమలభవాచ్యుతాద్యులక్ష్మీనగశ
క్యముతైనపెక్కుఁడు । గణములగముల్ శివామనకుగల్గగనచ్చటి:శిసి యూ
వనాం। తమునవసింపనేలబధనవ్యవిమానముమీఁదనంచుధా । మముసహి
తంబుగాగ బురమదఙనగొంచునురాజితాద్రికిన్॥ చ ॥ చనివెవిచిత్రమీ
తెరగుశంకరుమెచ్చి భజించిభక్తులెం । దునుదదజ్ఞసేగుదురు నూత్నవి
మానమునన్ హరాద్రికిన్ । వినియునెరుంగమీవిధము విశ్వపతింగుడితోడ
గూడజ । య్యనగొనిచన్నవింతయుని యద్భుతనుతించిరి భక్తులందరున్॥ చ ॥
మదనవిరోధిముగ్ధగణమాన్యుడదైన్యుడుశైలజాధిరా । ట్పదయుగభక్తిత
త్పరుఁడపాకృతపావుడనంగనొప్పదీ । పదకళియారివృత్తములుభక్తసభాస్త
విపిస్తరించినం । జదివినవిన్నభక్తులకుసన్మతిభక్తియుగల్గువెండియున్॥

శ్రీనాట్యనమిత్తాండి గారికథ.॥

క॥ వినుకంచిలోపమును నాట్య । నమిత్తాండియనుభక్తుఁడతడొక్క
దినం । బునసీశుని దేవాలయ । మునకరిగియాజొచ్చి యచటముదముదీరు
గుచున్ ॥ క॥ దంతిశగగదనుజాధిపు । డాండవమూత్తిజనిమహోత్సుదాగను
గానిభ । క్తుండగ్గుశిపూజరితో । నొంరెయుగనిగుర్గ లయగట నాగినిల్లని

రమేశ్॥ క॥ వడుగయిదియేమిశంకరు । నడుమును విరిగినది పాద వాల్కికం బుక్ బ్రోడచాయనుంచబోయిన । వడువున బైకెగసి కానవచ్చెడుము రియుక్॥ క॥ వంకరవంకరలై నర । పంకజయుగములనుగానబడుచున్న విము । వ్వంకలును బోయి తనువా । తంకంబు వొ్పించి నదిగదా శంభు నకుక్॥ క॥ ఒకపదమిల మోచియు మో । వకయున్న వంగి విల్లువలె దల యునుని । ల్వకనొకదెస కొరిగినయది । యకటాజడమడియు వీడినవిము కర్న్మల్॥ క॥నిలువుబడ్డగలికెర । ప్పలవావప్పు తంబలా కపర్దికీని లా।గిలసేల యొవ్వ్యానికిక్ । దెలియదుగా యనుదునగుచు దేవలుడనియెక్॥ క॥ వినుముగ్ధవాయుదోషం । బనురోగం బిదిమిగుల బ్రయాస కతమునగొ। బ్బునబరిహరింపకుండిన। గానగోసహారు మేన బెకుర్నొవులువుట్టుక్॥ క॥ ఈనొప్పిరమాన్పగానీ । చేనవ్రననగుచు మందుసే యుంవుమనం । దానదిసర్వవ్యాసిజముగ । మానసమున నెంచితనదుమందిర మునకుక్॥ క॥ విసవిసజనియుచటంగల । పసధనమంతయును దెచ్చిభక్తుడుబూజా । రిసమతుంబుననిడియిది । పెనగైకొనిశంభుమాన్పవె శంభునకుక్ । ధీనిధి వాక్య ముసేయుదు । మీనిమమో త్తికినిసాక్షియీశ్వరుడుసుమీ॥ క॥ ఎట్లైననిట్టి పుణ్యము । గట్టుకొనుమటన్న వాశిగా నిమ్మనిబే । ర్వెట్టియుక కొన్నిమం దులు । గుట్టుననామిదవునూనెగూచిజ పోయిపయిన్॥ క॥ యెత్తించిపొం గువచ్చిన దత్తరపడిడించి వాయు తైలంబిదివో । బత్తుడహరుమైవలదిన । పిత్తగిలు దెవులుపథ్య విధితో నడవక్॥ క॥ అసితంబుళిచెప్పిన నాట్యాని । మిత్రాండారివినిత దాధిష్టవిధిక్ । మనసిజ హారుమైదైలం । బునలేపస జేయుసేసియంతటమీదన్॥ క॥ ఘువిగలవుమొ్మతచివురులు । జివురాకునపాకు పండు జిల్లేడాకుల్ । నవకము వావిలి యాకును । నవి మొదటుగ గల్గుమం దులన్నియుదినమున్॥ క॥ తెప్పుచు శాకములిడుచూర । బొప్పునులేంక తినిసుకపొట్లనులనొడల్ । వెప్పగాచుం బథ్యము । చిప్పాక కంటకికిని యొజ్జ జెప్పినభంగిక్॥ క॥ కావించి కెట్టుచు సుత । జేధిరొక్క గొన్నదినము లేదియు ఘగుణం । గావంతయు ...

తెఱటుడై॥ క॥ ఎకఱడికెత్తితనంబిది । యకఱటకటయడవిలోని యాతఁ
నునలుమఁ । ముకఱంటి తెవులుమాన్పనె । గ్రకుఱనసే నౌషధంబుగాక
జుణిగినఁ॥ క॥ అనిశ్చయించిభక్తుడు । దనప్రాణంబునకు నలుగుతతని
మహేశుం । దునుబ్రత్యక్షీకృతినా । తనిబ్రమోలన్నిలిచి ప్రమథతతులుం
గొలువన్॥ క॥ మనసిజమర్దనుడా హా । ట్యనిమిత్తాండనిగృపాసుధాం
బుధిలోదే! ల్చినినుఁ మెచ్చితినడుగుము । మనీషితార్థమననతడుమాప
తికనిమెన్॥ క॥ సర్వజ్ఞశర్వశంకర । గీర్వాణార్చిత పదాబ్జగిరిజాధవ
శౌ । ర్వార్వాచనక శేఖర । బర్వనదయనాదు విన్నపమువినుమనుచుఁ॥
క॥ తాపకదివ్యశరీరం । బివిధి ముష్వంకలైన యుత్తెరగు వినంగా వలతు
రోగమోసహ । జావ స్త్రయునాకు దెలియ నానతియిమ్మా॥ క॥ అనివి
న్నవింపవినినా । ట్యనిమిత్తాండికిని శంభుడను నాదినినా । ట్యనిమిత్తము
నే వాల్చిన । యనఘాకారంబుబుత్రకావినవయ్యా॥ క॥ ఏమున్నా
ట్యమాడ । గామదిరతివుట్టిడమరుగనినాయింపం । భూమిలయమెుం
దెవరవాల్వ్రచముసకునెత్తద్రుగ్లెనుడుకులమెుల్లఁ॥ క॥ వినుతమహా
దేశాన్విత । మనవిత్తాపముసకు గాకజహానిము । ఖ్యాదిఖిలలోకులుయ
డవడ । గనరాక చ్యోడ జవలఘట్టార్భటికిఁ॥ క॥ గంటల మువ్వలరవ
శీతి! గుంటనచ వెరచిన న్నగూడగమరి మిన్నంటెడు నరతాడనములు!
గుంటుబరచి దిశల నంలకుందరమంగన్॥ క॥ దట్టపుటూర్పులజలధుల్।గి
ట్టెంబడబాగ్ని గూరి గెలిగకులకున్ । తుట్టంబదఘట్టనిల । యట్టిట్టైని
తిరధమునవలంబించెన్॥ క॥ దిరదిరదిరిగినిలపది । కఱరులిరునాలుగు
నుజాపకట్టవడ్రెక్లైన్ । ధంజాగిథకఱరించి । గిరులాఱను నొండుభూ
మికెందులనూగన్॥ క॥ బొంగుగ ప్రమదంబూదిన । గ్రిందజరతోఁచ్ఛపం
బుగిజగిజ సం। దందజటపటుహానిసర । పిండభాండంబుతత్వవిస
రిముగ్రంగెఁ॥ క॥ వతినాడన్ భూమ్యక్షణె । గమరిరో జన్మేత్ర వహ్ని
గవలజశలపై । ముడిచిన క్రొన్నెల గరగిన । దయక యమృతభారత
లదిగరేన్॥ క॥ పసువక వాల్చిన బగ్గ । దిసురాసుర వరుల కతల ధరిసిన

పేరుల్ । మసలక యమ్మృతవు సోకున । వెసనసువులు దాల్చి శరణు వేడుచు మరియున్॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టుచు నార్చుచు । నుబ్బున జతగీత తతుల నాగి పాడుచునా । గుబ్బుగ నారతి వేళకు । గొబ్బున రతి సొలగింప గురుహర్షమునన్॥ క॥ ఆడుదు ప్రమథవరేణ్యులు । జూడంగా తాండవంబు సురుచిరముగాసీ । యీడితరూపంబెవ్వరు । వేడుక మైకందు వారి వీట్కానుభవముల॥ క॥ అనియానతిచ్చి యానా । ట్యనిమిత్తాండిని మహోత్సవనురాగముతో । దనపురికిగొనుచుజనియెన । తనిచెరితము విన్నముక్తిద ప్పదుమరియున్॥

—శ్రీకాళహస్తికన్నప్పకథ.—

క॥ శ్రీమద్దక్షిణకైలాసామలనామమున కాళహస్తి వెలయుద । త్సీమాంతికమునబల్లి । గ్రామంబుడ మూరనంగ గలదప్పురిలోన్॥ ఉ॥ ఎప్పుడు బాయకుండు పరమేశ్వరభక్తిపయఃపయోధిగ । న్నప్ప యొకప్డు వేట మెయినాటవికావళి గూడిపోయి తా । జప్పుడు సేయు శోకహరు సన్నిధి దాపుననుండువేళ । నెప్పలు ప్రాల్ప శెప్ప వెడనందరతో జను దెంచి నంతటన్॥ చ॥ హరుమతపస్వివేషమున నాతని ముంగలనిల్చియంతను । స్థిరమతిశోకమందునిచి శ్రీకలశస్థితి వారిధారభా । సురముగదోచి ఫాలమున నొప్పగ భూతిధరించి పుత్రయీ । తెరవున బొసు [illegible] కాంచనవు [illegible] నిజాంగముదివ్యలింగమున్॥ క॥ అవిప్రాణలింగమును బూ । విదితంబుగ [illegible] విని లేచి ముదం । బొదవిన [illegible] । [illegible] సాక్షాత్ప్రాజ్ఞ చెరువున్నన్॥ క॥ [illegible] । [illegible] చిభళీ । నాకలం [illegible] యస్యోగ । [illegible] ॥ క॥ వాయువమాత్రిక పావ । [illegible] బైచెల్లెవాడుగలగా । నాటకర [illegible] ॥ [illegible] చుం గన్నప్ప దేవుడీశునకు సాష్టాంగ ప్రణామంబు [illegible] తండెపోనిజము [illegible] బనగా నాయంబె [illegible] । [illegible]

చిరుబుగాపురంపగనే॥ ఉ॥ రానసినట్లు కొట్టినను రాజకళాపుని బుజ్జగించినా
న్లైనఁ నను బట్టి వేడుకొనినైనను బుద్ధు బజెప్పియైననే । మైనను నిచ్చి ప్రేమాల
బడియైనను పల్లెకు గొంచు పోకనే । బానఁదు ముగ్ధభక్తుడహో భూషణముతో
వనుసిక్రమంబునన్॥ సీ॥ ఇకకూడ యడవిలో నొక్కండవును నుండగతమే
మి జెప్పవే కాలకంఠ । గొరగులు మెల్ల త్రిపత్రిరి పూజసేయంగ మరులెత్తిన
[illegible] వైరి । యేవిధి తంబళ్ళతో వాదమడచితో కత చెప్పవమలకూడ
కొంగదీతుఁ । పరుసనందడి ద్రోకుకూడ లేక నితిగిరివడి చివచ్చితివో విప్పి
నమునకును॥ గీ॥ గాకమాదర చెన్నయ్య గలసితనుచు । నిన్ను వెలియన
వచ్చితో నీవునింక । వలపటికి నొకకూవనితగా వలసివచ్చి । తొంటితపమి
వ్వనీయంగ దొడగితివియో॥ చ॥ పలుమఁ నీవునంబ బడింట్లను ద్రిమ్మరలే
కదాగగా । వలసితోలంగి వచ్చితివో మారిజగభుజడులోంటికై పడిన్ । మె
లకన్నవదప్పవేట మెలు నేడును కృతయొసర్పవచ్చితో నుమార నన్నుబ్రో
వనసమాదరణంబున మెచ్చివచ్చితో। ఉ॥ ఎచ్చటనుండి యిచ్చటికి నేగదు ని
బ్రతుకెట్టు లీవనిం । ఇచ్చగజొచ్చియున్నకతు మాసము నన్నను నెకరూగి
బ్బని । న్నిచ్చట ద్రెళ్ళగా వైచి నెమ్మడికిన్ బరుగెత్తెనొప్పునే । జెన్నొరబ
ట్టితెచ్చెదను శీఘ్రమ శీతమయూఖశేఖరా। క॥ ఒడలసగముగొన్ననగజ
యు । మడపడిగన గాదు మాటలెన్నియు నేలా । నొడవ్వరై నెవ్వరుని
నె । కూడివా రెవ్వరికమెలుగాలను సుయో॥ గీ॥ కసట బున గట్టినగో
చిపాత । నొంపబడిని విట్టులొంటితిరిగ । చక్కగొ సమును డులిన
దికనైన । కొండలంగనగిరుగ కుంజూవీవా॥ చ॥ ఉగసులు నగ్నప్రపంబు
లునుగండుప సఖ్యముని వినన్వని । చరుంబు నును గంగొను దాంగనే
యుదు రెంటికి బాం । త్వరయుటులుంకపా నెకు కల్లైనవచ్చినవేళ
సౌఖ్యముల్ । వరునొన్ని నెట్లనిన గగ విహారాషణ మిన్నునె సెప్పెగన్॥ క॥ ఆ
డవులమును చిడయులపా । లొడిపనయగముతేనె యొసములనోపల్ కి
డువుంచి వెదుకులాగిర । ఉడుపమాయుండ్ల నందుసిపి యొసగుడున్॥
వ॥ మరియునట్లుగాక మెమనంబున న్ననభిమతంబగునేయెడ లుంగనగ ద్దుదర

గిలైన మానస మొన్నఁగనైవేద్య । మిచ్చుచున్నవాఁడు హెచ్చి వీఁడు॥ ఉ॥ ఏ
నుఁదపస్విపుంజ మువ్యగ్రహింపుఁడు యోగ్యుఁడుగాఁడు వీనితో । మానక నాకుబో
రనని మానిని ద్రోహము సంభవించు నౌ । న్నెనగునొక్క లూతవధియిం
పఁ జెయిచ్చుట యిచ్చరంబున । న్నెనును నేఁడు పీనిగడు నేర్పున నూర్పుల కట్టి
బాపెదన్॥ వ॥ అని మనతలఁచి దంతిపంతువాయి సంవాదంబెట్టిదనిన ఖం
డశశికంఠసుందరుఁడు గాలేదు చెలదియఖండా కండపరశును పరిభాగంబు
నందనతంతుసంతానంబునకు జుట్టును జుట్టిన ప్రాకులం బ్రాకినతృణగు
ల్మలతా ప్రతానంబులంబు లాధారంబు గావించుకని కడునిల్చి ఘంటవేది
యుంగపోలంబులుసం విరచించి తదగ్రంబున శిఖరంబు కల్పించి ద్వార
బంధంబులు సోపానగండమ్ములం బోలుతల్పలును రమ్యంబులుగా నిర్మించి ప
రవుందప్పని గోపురవీరముకుళంబు లనేక సంఖ్యంబులాడు గేహాళి బంధం
బులనుసంధించి శతపలదశశతపలకమలరాజివిభ్రాజిత ప్రసూత పూజా
బంధబంధుర గానేక రచనావిచయంబు గావించి చెలంది సంధ్యలు గానం
దకారి యనేకభక్తిగాత్రనగ్రంబుల గోపించుచుండెనా సమయంబున॥ ఉ॥ క
రియుచ్చోటకినవ్వి తపఃపవనా రోశ్యనుకగాంచి గో । పరపాసేశము
తోడ నిశ్వాసనిష్ఠ్యాదాముల సంధించెనే । పురుషూయుంచు నిజక్రపచ్చలవ
సంఘాతోను హాసంబుచే । హాచ్చైవాటుయు నోవదట్టి ఘనతు డాసిత
హాసియమన్॥ చ॥ హాగుచభిషక్తు నెనికరిసకా దల పెచ్చిన కల్యలు సితాం
బురుహములంబు గాంతకుం బూన్పుప్రకారలను నిట్లు గోల్వనా । తురమతి
లూతమతిర్పుపిఘాతిమను నొందగఁ జేయు గ్రోల్మి నే । నరసి వధించుసం
చుకుటికం దట్టనింతట బూన్పయుండఁగన్॥ గీ॥ గజముచను దెంచి గోపించు
కరటిగాంచి । తంతువాయంబునన దానియంతరంబు । గోతమైనను
జూడకదంతికరము । వెంటదల కెక్కి-దొలిచియాద్విపముజంపె॥ ఉ॥ ఎ
ప్పుడుగాలకంధరుడ పార్వతికోటిసమప్రభుండుగ । న్నప్పపిముగ్ధభావ
వచనసన్యగభక్తియు నిస్పృహాత్వముక్ । నెప్పక నెప్పినప్పుడక నేమముబం
చితపస్విస్తోలచా । నెప్పటిలింగు పూజిగవించెను మోమునముా

డుగన్ముల్లకెన్॥ క॥ అందునాకకంటనుదకం। బందందస్రవింపుచుండహ-
రుడుండగనా॥ కందర్పహరుసిమీదను । తందరసుతుడటుకువచ్చి తగసీరు
మిశెన్॥ క॥ తలపైపత్రిరిహరుపై । దలిపిపలఁపూర్ణమైనదౌంతిశివుని
ముం। గలనిడియప్పింపగదృగ్జలములు పత్త్రిరిమునింగిగారగ దొడగెన్॥
వ॥ ఇట్లుంగారుకన్నీరునిలువంగన్నప్పహి భూషణున శెత్రించిన యంతధా-
రయుంబోలె మంగళంబయి చెలంగెనట్లునుంగాక పిశంగతుంగోత్తమాం-
గరంగంబునం బొంగు గంగా తరంగిణీ మృగాందపాదా హాలిందొలంగి పా-
దోదకంబయిను తంగజభుజంగన పాంగోదకంబు లింగోదకంబయియిట్లుత్రివి-
నోదకంబులుర ద్రిణయును మేన ప్రతిమలంబయియొప్పి నప్పుడు బ్రసాదికిం
ద్రవిధూదకంబును బొందబాడి యకదాయనంగన నంగవైరి సర్వాంగంబు
లుంబ్రుం గుడగుచు న్నుండె నప్పుడు॥ క॥ అగ్గలమయ్యోనుకన్నీ । రిగ్గజద
నుజాంతకునకునిఖనోయనుచున్ । డగ్గరినేత్రముగనుగొని । బెగ్గిలిగన్న-
ప్పశివునిపేరొకని పలికెన్॥ సీ॥ కటకటాయిదియేమి కజఁబు గలిగెనో
నిటలాక్ష నీకంటనీరుగార। నిందపినిగారి నీశైన నాడును దడిగాదుకన్నుసు
ధాకరాంక । జనక చేదనయు నిందునిమించు నప్పుడు నేడ్పు నెరుంగవహీ-
శభూష। చీరచి చుడు విప్రపూర మారడిబెట్ట కారింప గన్నీరుగానవ భ-
వ॥ గీ॥ రాలరువ్వంగ గన్నీరురాదునీకు। మన్నుమోవంగ రాలదు గన్నునీ-
రు। పరసతికిగాగ భంగంబుపడెడు వేళ । రాలవశ్రులు నేడేల రాలెనీశ॥
క॥ అనయంబున్నిట్లునేడ్వ । బనిరేమిమియాలి సుతుల బాసి యడవులం । జ-
నవలసెననుచు నేడ్చెదో । ఘనలోకములో కడుబ్రోవగా వలెననియో॥ చ॥
మరియును నాకటింగడుపు మండగ నుండగ లేకనేనినున్ । వగచెదనంచు
నేడ్చెదొ వనంబున న్మృగరాజియాగినన్ । వెరచెదనంచు నేడ్చెదవొ వేస
విని పనిపాటకోప । నరిమురి బల్లెకుంజ నితినంచు దలంచుక నిట్టులేడ్చెదో
గీ॥ చెడ్డపురువుముట్టి జీవంబుపోకకు । పొగిలి పొగిలి కంట బుబెజేసి । నీ-
రుగారనిట్లునీవేడ్చె దోహర । కలదెనీకు నేడ్వకారణంబు॥ చ॥ కలిగినజెప్ప
వేయునుభుకొంగలిశంకయి నప్పళించున । ప్పలముచుగంగనేమి యికబుత్రు

డనేగలు గంగనంచున । శ్రీలుదుడుచుఁ శివాయటుల జూచినని సరిలింగ ములెసినుం । బలుమఱు నవ్వరాతగులు బాసియు బాయుదటంచు నాత్మ లన్॥ క॥ ఈరీతి బల్కి మరియును । నూరార్చుచు నెవ్వడేటి కూరకు తం డ్రి । యూరకు నాప్రాణేశా । యూరకు నాయన్న యనుచు నోడబడబ లుకెన్॥ గీ॥ ఉమ్మరికెయింతయేటికి నుడుగుమనుచు । రామ్మనను శంభు నేత్రోదకమ్ములొత్త । నెసగుముగ్ధత కంటిలో కసవుగాగ । దానశే షో సిశోధించు తన్నయనము॥ ఉ॥ అంగుళులంగపట్ట సచలాంబకసక్తి ముసె త్తిపట్టెయా । లింగముకంటిలో నెరసులేదుగ చాయుని కాడ నూదునా। లకంగొనిగ్రుడ్డుపైని వ్రురుగ్రమ్మన బెట్టునుమీాదయాపిదా । సంగటిచీర దోగినమనంబున గుందుచుసందు వెండియున్॥ క॥ కనుగొలిచినదుట్రవే లిడి । గొనకొనిమొత్తినసుగనుంగొనగారుజలం । బనిశడకనొత్తినంగొ। లికనగారుందొంటిచుట్లుకీలాలంబుల్॥ క॥ కొలుకులు రెండు రెండుం । గు ళులనదుమనేత్రమెల్లగొలుకులగతిమై । జలజలజలములువాలుకగ । గొ లుకులనాకన్ను నదుమగూడంగడలన్॥ క॥ దింపెచ్చగారుమండగ । నం జుచుగన్నప్ప హరుదృగశ్రుజలమని । ల్వంజేయకకడుపొగలుచు । బ్రాం జలియైమ్రొక్కులిడుచుబడిబడిలేచున్॥ క॥ అకటకటాయనుచుహా । ట్టి కజుట్టుకతిరుగు భ్రమసిటునటుప్రాంచటన్ । వికలతనొందు గ్గన్నేటికిగార ణమరయుమరియు డెందములోనన్॥ సీ॥ ఆనందభాష్పములని పిల్కించు నాహర్షచిహ్నంబులేవాననమున । గరుణా టాక్ష వీక్షణ వారయుంపు నాజల్లనై యుండవృష్టములుగాని । ఘుమఘుమసార కలఘు సృజమెంచు న్నగన్నులబొడముసేఘకజలము । దుఃఖంబుప్రేరేపదొరగు వేందునా రెండుకన్నుల గారకుండు పెట్టు॥ గీ॥ గంటినేపెని రోగం బుగల్గవాల్గు దప్పవొక్కయొమరికోడి కెప్పవిధము । నొవ్వియోపొరగప్పె నొప్రవృగంటి। పోటొతటిగనొ్కె మాదయో బుద్ధిదలప॥ గీ॥ మైలరొలా యూపిఘంబుదు మాఱంసగతియొ। కాకయొండొక్కయొక్షిరోగంబొదీని । కేమిచేయుదునుం దుమాకెరుకలేదు । నామనోనాథ నాయన్నదునంత్రి॥ క॥ నాకిట్టి

టిపనుచు వెరతురు । నిక్కంబుగనీకు ద్రిభుచ నీజనులిటునీ । కొక్కాడచిహ్నా ముఖ్బుట్టిన । లెక్కింతురె సురలు నిన్నులేశంబైనన్॥ క॥ నీకంటిమింటమ డసీన । యాకాముండాదమైనయరిపరులెల్ల । న్నీకంటివాత్రఁబిన్నక్రగ్రీ కంటన్నగుచునీకు గీడుదలపరే॥ గీ॥ ప్రాణపదమైన తల్లపైనబాసిపోదె। యంగహీనులగన్నంతనంగనలకు । రూపవంతుండ విభుడు గురూపిపైన। పుల్చుగాజూచినవ్వారె భక్తులైన॥ క॥ మునుహరికి నయనమొసగిన । మన సిజహరు మహిమయెందుమడసెనొక్కొపొలం । బుననాబులుమృగముల గొన్ననలువువత్రిల్లె నామునంబెట్లోర్చున్॥ ఉ॥ ఎవ్వరితోరచింతు ధ్రుదినె వ్వరుమేమిమియొనతుఁజరాత్ముల్ నే । వ్వధింతవంత ధరియింతు ధరింపకనే మిసేతునిం । కెవ్విధిబోదుపోక మరియేమని యాదెసజూతు మాటలిం । కె వ్వి యనునేల । మందుబరమేశునికంటికినేనెరుంగుదున్॥ వ॥ అనిమాషీంచి॥ క॥ నీకంటికిమందగునే। నాకంటికిలెంటెమిగులనవనతభక్తి । న్నాకన్ను మందువెట్టెద । నీకంటం గారు నీరునిలువం జెలువన్॥ వ॥ అనికన్నప్పద నకన్ను కనుగీటినంతలో భల్లంబునం బెల్లగించి పంచవదను కంటిపై దనక న్నుసమర్పించెనప్పుడు॥ శా॥ ఆనేత్రంబునగారు నీరుడిగె దేవాధీశుడాకం టినీ । గాఁనవ్వచ్చినజూచి మందహాసరా భాసజన్ముఖాంభోజుడై । యాని ష్టాపరచక్రవర్తిఁదన కన్నధేఁబు కోటీరుక । న్నున్నైక్యమ్యము బొంది యుండుటకునాహావృష్టి తానిట్టనున్॥ క॥ శ్రీకంఠరుని దాకంటికి। జేకొన్న సదోషఫంబు నేరువనుండన్ । నాకేలనగవననిపిన । డాకంటికిదాడిపె ట్టెడగ్గరి పెగువన్॥ క॥ తనజెప్పుగాలశంకరు । గనుగొనకుం గురుతుగా గగదియించినునం । బునశంక లేకడాక । న్ననుబెరుకగ బోవగా మనో వేగమునన్॥ శా॥ అత్యాధ్యక్షునిజ। పచారు మహారుండాస క్తిమైన త్తరిం। బ్ర త్యక్షా క్షుడేపి నేత్రి కళి రామాయన్నకన్నప్పయో । కృత్యంబేటికినంచుద త్కరకమమయ బట్టిన । న్నిత్యుం గన్గొనవచ్చి కన్నప్పకు దృష్టి రేజ ముంజేజమున॥ గీ॥ హరుడు గన్నప్పచే గొన్నయం బకంబు । మరలని చ్చెనుయాకంటిమురుపనదు । కన్నొసంగెనొయనగ నాకాలకంఠు । న

వ్యనయనంబునీరు నాత్మణమనిలిచె॥ ఉ॥ కన్నప్పకన్నులే హరుని కన్గవయౌ హరుకన్నుదమ్ములే। కన్నప్ప దేవు గన్నులటుగామి నిజంబగునేని జెల్పయా। పన్నగభూషు కన్నులగ బంధములబ్బినయట్లు యిప్పుడీ । కన్నప్పకన్నులం దొరగు గారణమేమి సహర్షబాష్పముల్॥ చ॥ హరునుపురత్రయంబుల గురంటగజూడగ మూడుగన్నులం । దొరగినవారిబిందువులు నూత్నవిభూషణము ... తదాల్చె ... । నగుదెక్కపా సమన్వి ... దృగంత నిరంతరనిస్స ... జల। స్ఫురణము చిత్రప ... ణమును బొందగజేయుట యెల్లవారికిన్॥ ఉ॥ అంత టన్నటతటన్ సురసుర ... గజ ముఖ్యులు మ్రొక్కుచున్ ... । భ్రాంతకమస్త కస్థలవిరాజితహస్తసరోజులై ... । యంతవచోమచర్చి కలనధిక ... ంసలు సేయభూనభో। భ్యంతర మంతియున్ మునుగ నానసనకల ... మ్రోయుచుండగన్॥ గీ॥ కుసుమవర్షంబు భూమిపై గురియుచుండ। బ్రమథులొప్పగ ... భక్తిరతికి । హరుడు ప్రత్యక్షమగుటయు ... న్ను । పొందుకొని ... తపసి హర్షించి కాంచి। గీ॥ మ్రొక్కగన్నప్పకో ... నసి ... । యుత్తనిసద్భక్తి మాహాత్మ్యంబునభినందించి । నీకు ... ంచినీ మనన్ను । గాచి రక్షింపు గనీ బ ... గరుణ బుట్ట॥ చ॥ శివుడనసివసం గమరజెప్పగనున్నదె భేదమిట్టిదా । గ్ ... భవ ... సహాయ్యమును ... తసాహసగౌరవంబుని । బ్బవివ ... గల్గము ... శాస్త్రనా గమత్రయీ । నివహములందు ... నెట్టన ... ॥ క॥ నల్లవో నల్లవో ... చుక్కల్ల ... తిం ... । ... ల్లిభవానియగనుగొన । బల్లవిత మనసున ... భ ... ॥ వ॥ అన్యోన్య సిరిక్షణంబు సేయుతరింబర స్ఫురి ... నంబులోక ... తెరసియొందొంటికి నంటిచేకొని యొండొంటి మాపులొండొ ... లోపల చొచ్చియైక మత్యంబువడసె పంచవ ... కన్నప్ప ... నూత్న ... డునీడలో కాకలో ... కేసుకన్నులు కన్న ... న్నల ... కందింకన్నులు కన్నప్పకన్ను ... గావించినబిందు ... కన్నులు పన్నగధరు కన్నుల ప్రతిబింబంబులో యట్లనుంగాక ...

బులు కన్నప్పనేత్ర ధరిత్రీజలంబులవాయు కొమ్మలో యదియునుంగాకక న్నప్పకన్నులు శంకరనేత్రగు ప్తాంకురంబులో వెండియుఖండ పరశునే త్రంబులుకన్నప్ప నేత్రనాళీకంబులోలోక నాయకాలోక నానాకహఫలం బులోపౌనఃపున్యంబునంగన్నప్ప కన్నులు వియన్నదీధరుని కన్నులయినీలగ ళుకన్నులు కన్నప్ప కన్నులగను పట్టియవ్వాల్గుంగన్నప్ప నయనాంబుజంబు లోకాకయన్నాల్గుశంకరునేత్ర పంకజంబులో యననవుగా దాల్చియుం డెనంతియుకాదు॥ చ॥ అనలవిలోచనంబునకు నవ్వలి క్రిందటనుండుచ్ఛా యనీ। తునినయనద్వయిందగుల జూచెడు ముగ్ధవిదృగ్యుగంబుతో వెన గొనినాలుగయ్యెపుర భీకరనేత్రములట్ల నాలుగై। కనబడెనీతుదృష్టి వెన గంబడికన్నప రెండు కన్నులుౘ॥ ఉ॥ అన్నెరికన్న పేశ్వరు ననన్యగవీక్షణ లౌచుదమ్మునా। రున్నతిగోడ జూచుకొనుచున్న తెరంగని యుంగనప్పుడా। పెన్నిజదృష్టిచేరిపుటి చేరడగించి నిజైక్యసిద్ధిగై। కొన్నయఖండచిం తయనిగూఢత రెండయి యుండె నాచిలన్॥ క॥ నాలుగుకన్నులకాంక్షిౘ। ఫాలవిలోచనము కాంతిఫలియించెనికం। గాలునె యేగతి జూచిన। నాలిపురత్రయము మగుడ నుచ్ఛవమైనన్॥ గీ॥ చొరుకువిలుకాడు నెమ్మేను మరి యుదాల్చి। మచ్చరించిన గాలుండుమదము బెరి7. క్రమము దప్పిన దొల్లిం టికరణివాడు। గాలుడుగె తూలి యేకంట గడగిచూడ॥ క॥ యుగయు గములనిటపైయా। నగధను డేకంట జూచివం గాలునెయి। జ్జగములుము న్నికన్నున్నగ జాచురుహారుని నుగ్రనయు నుండం ద్రడే। ఉ॥ అన్నియునేల నాటికిబురారికిపన్నుగ యూదయాంబకం। బున్నశిగాలు వింపినకు నొప్పు నెచి త్తముచి త్తజారికిం। గన్నపయీవిలోచనము కాలను నంతగనుండ నీశుమా। భృన్నిలయుండు లోనగునె పెద్దయు వేడుక భూరిమాహాత్మ్యకున్॥ సీ॥ నాడేపినాకికినయనంబుగల్గినజూచు నేనిమ్మవ్యసుతుంచావు। హరున కీయమృతమయాత్మీసున్నుండిన నజాచునేనం చెన్నయుకీ యుగము। నీనే త్రము న్నకుడె వసిన బాలుని బోవ గనిప్పునే పుట్టిదొంటుక। నీయుక్తిదో యున్న వేయును నేటికి హరుడు దయ్యా పండన గమన డెః॥ గీ॥ యితనినేత్రం

బున్నన్న నింగుమౌళి । యధిక సౌందర్యయుతుఁడు నానవాఁజనఁడై । యు ట్టి నేత్రంబు మున్న గప్పట్టియున్న । నట్టి కాంతలమెచ్చునే యీశ్వరుండు ఉ॥ కన్నపనేత్రపంకజముగల్గగ నీశుఁడు సర్వసౌఖ్యసం। పన్నతఁ జెందెఁగ న్నపవిభాస్వర పాదము పాదరక్షసో। కన్నజభక్తవత్సలునిగా నుతియిం చరుక౯ తుషైరిని। చెన్నగ జెప్పసోకి జనసేవ్యత జెందెను మౌళిచంద్రు డున్॥ శా॥ ఈ చెప్పుంచుకదన్న సోకుటఁగదా యీగంగదా తీర్థమై । భూ చక్రంబున సన్నుతింపబడియెం బూర్వంబున౯ బ్రహ్మ దా। నీ చెప్పన్న గ ముంజ్ఞానం డెగిరిజాధీశస్ఫురన్మస్తకం । బీ చెప్పే శుఁడు దాల్పబట్టి విభుఁడ య్యె౯ దేవతా జాతికిన్॥ క॥ హరి గానని చరణముగల । హరుభక్తుల పా దరక్షమహిమ సూనుఁడు గా । నరసికనలేలశంకరు । శిరమున కాభరణ మయ్యె చిత్రము గాదే॥ ఉ॥ చెప్పకిదేమి యీ రొంక జెప్పు మహాత్త్వము చిత్రరూ పం । బప్పుడు సోకశూలి భువనావలియందు ప్రసిద్ధుఁడయ్యెఁ । జెప్పు లకు స్పృక్కిటపయో కణముల్ దడియంగబట్టి మున్ । ముప్పురముల్ జయిం చిన మనో భవశత్రుఁడు నిత్యుఁ డాటయుక్॥ గీ॥ ఇతనిని మాంగల్యము ధరించి యుంచుకూళి । ... విమలప్ర । పాదభోగంబు కతన ... నృత్య । కహీశు ... సహితు డిలను గీ॥ మృడుని కిన్నప్ప శేషం ... వేదశాస్త్ర వివేక వీథిగడచె । ... కన్నప్ప ... విధినిషేధాద్వయాశ్రిత వృత్తుఁడయ్యె॥ గీ॥ ... యంతయు ... త్తమాంగము య్యె । ... చేత ... గిరియయ్యె । ... భక్తుఁడయ్యె ... వ॥ ఇవ్విధంబున కన్నప్పచేత సన్నుత సర్వాంగప్రసాదియై య్యైన ... ప్రకారంబుల భక్తాధికంబు ... విను ... జ గత్ప్రసిద్ధంబు ... నిం ... కన్నప్ప ... చి ... చతుర్వ ... రంబులెవ్వి ... డుగునుడు చి డునవ్వు ... మొగంబున ... జెత్తి ... చి ... జా ... చె ట్టిట్లనియె ॥ క ॥ ఎవు నొగ్గంటిలజ్జే । ... కగ

వేడేలా । గెరుగుదు నెరుగుదు మరియును । మరియు నెరుగుదువు నిన్ను
మారవిరోధీ॥ ఉ॥ కావున నీవరంబులును గాయజసంహర యొల్ల నీకృపా ।
శ్లాపతదృష్టి గాదు పయిబాయక యుండగ బాదుకొల్పినా । భావముదృ
ష్టిదృక్స్ఫురణ పంకజసంకట మైచనంగనీ । వేవరమున్న గన్నపకు విశ్వశిఖం
డొసగెఁ దవిష్టముఁ॥ క॥ కన్నప్పడు నభిముఖుడై । పన్నగధరుఁడుం డెస
తోఁ గృపాలోకన సంపన్నునిఁ గావింపుచు నా । కన్నప్ప యుమాహరునకెదురుగా
నిల్చె వెనుకఁ॥ క॥ ఈలీలతోడ నన్యో । న్యాలోకనతత్పరాత్ము లై రక్కాళాస్తి
లో । బాలాక్షుఁడు గన్నప్పడు । హేలాగతి నున్నవారలిపుడుం బుడ్యుడుఁ॥
గీ॥ నేఁడు గన్నప్పపురికిఁ దటినీతటశివుని । మజ్జనంబాడ్పుచున్నారు మరియును
తని । పూజ చేసి పువ్వుల భూష లేశు । నటని శేషంబు పెట్టుదురు భవునకు
ను॥ క॥ కన్నర్పింపుటనవనిం । గన్నప్పయనంగ బరగె ఘనవైభవుడై । స
న్నుతికెక్క నతనికథ । విన్నం జదివినను ముక్తి వేగమగల్గుఁ॥ గీ॥ ముగ్ధశశి
ఖండజూటుండు ముగ్ధభక్తి । వరులఁ గృపనేలు నీరీతి వసుధ ననుచు । బసవదం
డాధిపుఁడు ముగ్ధభక్తకథలు । చెన్నబసవన్న వినుచుండఁ జెప్పచుండె॥ గీ॥ త్రి
తిని ముగ్ధలకథలిట్లు జెప్పకథల । విధముల వ్యాగ రాయని వికశితాత్ము లగుచు
శిటకఁదుకథలకు నర్థిఁ జనుచు । నున్న భక్తులకును బసవన్న మ్రొక్కె॥ చ॥ ము
నువిం వెపురారిగణముఖ్యుడిలం గళియంబ నాయినా । రనుశరణుండుమి
మ్మహారహంబును వేము ముగానగించు చా । యనువున శంభుతుల్యులగునా
ద్యులమి మ్మనగింపఁ గ్లైనా । మనుటకు నింతకంటె మరి యన్యత యొద్దియుటం
చును బ్బుచుఁ॥ క॥ అవిరళభక్తిసుఖపయో । నిధివమ్ముం జేయుచును బసవన
ప్రభుమనుభ । క్తవరులు పేరోలగమై । సవిశేషానుభవమందజరగ గనం
తఁ॥ వ॥ మరియును॥

సకలేశ్వరమాదిరాజుకథ.

క॥ పెద్దలకు బెద్దమరిపె । న్నుద్దులకును నెల్ల మొదలి యుద్ధధరిత్రిఁ ।
బుద్ధులపోలిక విబుధసం । పద్ధినిధి సుభగమిళసుభాషాసిద్ధియుఁ॥ క॥ సు

మనోనురాగయుక్తుం । డమలినచిత్తుండుగుణగణాన్వితుడకలం । కమ
హితదానకళాపి । త్తమతియువీణాప్రవీణతాధుర్యుండున్ ॥ శా ॥ య
మనియమాసనవ్రత పరాయణావృత్తిదురంతరసంసృతి । భ్రమశమనైకసం
స్మృతియపారకృపానిధిరిగణతాతిణయా । గమనిగమాంతలక్షిత జగన్మ
యతత్త్వవిచారపారగుం । డమితశమాదిషట్కయుతుడార్యశిఖామణి నా
గనిధ్ధరన్॥ గీ ॥ మనుమనుంమనుసకలేశమాదిరాజు । దవ్విచిత్రమునిగుల
చిత్రముధరిత్రి । నెట్టులన్ననఁదంపిలయేలుచుండె । యనుపురమురాజధా
నిమైత్ర్యములరుచుండ ॥ క॥ వితరణవివేకరూపా । ప్రతిహత విభవములద
నకుప్రతిలేకసుఖి । స్థిరరాజ్యము సేయనతటి ; మతిచిక్కనులింగజంగ
మప్రణిపత్తిక॥ వ॥ చిక్కనమంతండు దక్కనపృశ్యంబు లుడిగియుండు రాజ
ధరురాజోపచారంబులఘుడయి ఘుడీయదప్పక పుష్పపత్రవిచిత్రరచనా
నిచిత పూజామందిరాంతరంబు నచిఱఁచియగ్గించునప్పుడు ముప్పది రెం
డు రాగంబులకును బ్రశస్తంబగు రావణహస్తంబును బ్రహ్మవీణెయు
లావణ్యవీణెయు కైలాసవీణెయు నాకాశవీణెయు బినాకవీణెయు సారం
గవీణెయు గాంగ్మవీణెయు గౌరీవీణెయు గిన్నరవీణెయు జనకవీణెయు న
నునివి యామిగాగల వీణెలందు ముప్పదిరెండు రాగంబులను శ్రుతులుండ
ప్పకుండఁగూర్చి యోజించనది యనన్యుంచు విల్కోసినొంచిన పంచవద
నునకే రాగంబు మనోనురాగంబు నాపాడించునారాగంబునకు వీణెవిన్నా
ణంబుగా ధ్వనియింపవప్పుడ స్వరమేశ్వరుండా వీణెయపాణి పద్మంబున
పాదుకొల్పి మొగచాళంబున నవతాళంబునుండాళపట్టియుంగతఱచిబో
ళవణియు సారణసేయుచు మృదుమధురస్వరంబుల మీట్టుచు గట్టుపట్టిపతి
చిత్త విగుణోత్తమవధాను సకలేశమువధారు నిస్యాకళ్యాణయువ ధారు
ప్రాణనాయకా నాదప్రియాయనుచు నారాగంబుతా నాలాపింపనభి
ముఖుండై సప్తస్వర సంఘాతంబులగు నిరువదిరెండు శ్రుతులంగూర్చి
కావుళ నారాటయుక్తంబుగా జౌదళంబను శారీరంబున సనిబద్ధపద్ధతినా
కలింజేసె గ్రీష్మరగమకసప్తకంబు సంధిల్ల నల్లనమంజీర మధ్యమతాళం

బుల యలంఘితంబులునిగుడ శుద్ధసాళసంకీర్ణంబులు మెరయ దేశకుమా
ర్గంబువెలయశ్రుతి మధ్యవిళంబిత తాళమానంబుల నూనంబులుగాజూపి
ధాతువులునంగంబులును జాతులరీతులు నుందలుకొత్తనిబద్ధ రూపంబున
వైళంబుదాళంబు సాళిపెల్లాపెల్లి జాయియనజాయియు చిత్రమొయ్యా
రంబు భంజళంబునుఖచరంబును విషమంబు సగ్రిమోత్కంబులును భజి
వణియురవణియును భరణిమిత్రాయినిజ వణ్ణానివలంబని చయవైధనముని
గీతిసుధాయినగీతంబును విశ్రగ్రహాగ్రత యంబునునంశు కలవిత గాడం
బులును రాగకౌకునుంబొచ్చగాడంజీను దేశికాకునుసిందువు కరుష్ట్ర్యక్రా
కును నఖకతఱరియ నుహిళువాయియును దవహరణంబుమను వాయిగుం
డాగుండియు భ్రమరఞలయును గుడిడి మోడామోడియునుధు వాళంబుతి
కాళాయిపెళాయిలు జోకాళాయియాదిగాగల రాగంబుల పాయంబులం
బొరయకుండ దేశాక్షిధన్యాసిమలహారి రామక్రియలలిత సారంగనాట
గుజ్జరిమేఘరంజిగౌళా వుళిమాళవశ్రీవరాళి గాంభోజిగౌళ పంచకంబు
బంగాళంబు సత్కీగౌభైరవిద్వారంబును భళభంజరంబు గుండక్రియకౌశిక
దేవక్రియమధ్యమావతిందోడి నసంతంబును నాదిగాగల రాగంబులయం
దుబురుష రాగ స్త్రీరాగంబుల రసిలత్స్యలక్షణ యుక్తంబులును చకార
యుక్తంబులును లావ గంభీరంబులును నూత్నసారోక్తి జాతంబులును న
గుగీతంబులును బాడుచుండు సమయంబున॥ క ॥ తమకముతో నిఖిలవాది।
త్రములును మ్రోయంగజన పరంపరసంతో । షమునసటియింప హార
గణ । సముదాయము గాంచిమొకుకు సద్భక్తిమెయిన్॥ ఉ ॥ పాయకయి
ట్లహర్నిశము భక్తుడులింగసమర్చనావయ । స్తోయదినోలలాడగను శో
భితరాజ్యరమాసుఖంబులై । నాయతచిత్తవృత్తియొకయప్పుడు వాలిక
యుండెనున్నెడం । గాయజవైరిసేవకనికాయముగన్గొనిపలుకసీగతిన్॥
క॥ మల్లగుసనదొల్లిమహీ । వల్లభుడీరీతి రాజ్యవైభవముమది । నొల్లె
ల్లకశ్రీగిరికరిగిమ । హోల్లాసతనచటయోగ యుక్తుండగుచున్॥ క॥ ఆ
గిరిబిల్వవనంబున । యోగంబును శంభుభక్తియోగంబునుజె । నైష్ఠగ

రిమెంబుగనొందుట । బాగొప్పగవినిమె శంభుభక్తులచేతన్ ॥ చ॥ విని
సకలేశుమాదిపృథివీపతి యంతయు వేగ శ్రీనగం । బునకును జేరవల్లగుసు
ముప్పిరిగొన్న మోదంబువంగనుం । గొనుమతి శ్రీప వినతకుధ్రిశంకట
కూటకోటులన్ । ఘనతరపుణ్యతీర్థజాలముల గామిత సత్ఫలదస్థలంబులన్ ॥
ఉ॥ స్ఫాటికపర్వతాగ్రముల భాసురశృంగములన్ మునీశసం । ఘాటజ
కోటు లలన్మృగమ్మ్యగోరగ సంకరభీమ భూములన్ । హాటకపర్వతా
గ్రముల నవ్యమణీమయశైలపంక్తిపు । జ్యాటవులన్న దీతటులనాశ్రి
తభ..శిలాతలంబులన్ ॥ క ॥ పాతాళగుహలబ్రిచ్చ । న్నాతతపురభూ
ములందునారామములన్ । భీతిదగుగుహాంతములబ్ర । భూతవనజసరో
నిచహాభూభాగములన్ ॥ క ॥ గిరిశేఖరనిస్వరని । ర్ఝరచయములదృష్టి
మాత్రసాక్షాన్మోక్ష । స్ఫురకరుణాలామంబుల । వెరవారగమరియుబ
రుసవేదులగనుటున్ ॥ క ॥ అంతంతనిల్చినిల్చియు । మాంతమునేకాంతసిద్ధ
సర్చింపుచున । త్యంతరతినతడుబిల్వవ । నాంతరముం బ్రేరవచ్చెనచ్చట
జూడన్॥ క ॥ రుద్రాక్షమహీరుహములు । రుద్రాక్షమ...రాలురుద్ర
కుగనుల్ । రుద్రాక్షనదీనదములు । రుద్రాక్షనుయంబమరియురూఢిన్
జూడన్॥ క ॥ భసితధరిత్రీధరములు । భసితమహీరుహచయంబుభసిత
పుగనులున్ । భసితంబునదులునదములు । భసితమయంబగుచునచటభా
సిలుమరియున్॥ క ॥ లింగధరాధరపంక్తులు । లింగధరిత్రీజరాజిలింగా
కరముల్ । లింగనదంబులునదులును । లింగమయంబగుచుకొంతలెకర్
చనంగన్॥ క ॥ జంగమశిలోచ్చయంబులు । జంగమపృథ్వీరుహములుజం
గమలతలున్ । జంగమస్వర్గస్థలంబులు । జంగమతీర్థములగములుసన్నా
తిశోభిల్లన్॥ క॥ సల్లాపశైలజాలము । సల్లాపధరాజరాజిసల్లాపలతల్ ।
సల్లాపగుల్మసంతతి । యెల్లెడగనుపట్టుచుండనీక్షింపంగన్ ॥ ఉ॥ గాయ
కకుంభినిధ్రములు గాయకభూరిమహీరుహావళుల్ । గాయకగుల్మసంఘ
ములు గాయకసద్వ్రతతీప్రతానముల్ । గాయకనిర్ఝరశ్రేణిగను కాయ
ముగాయకపక్షిలక్షలున్ । గాయకగూఢపాత్రలును గాయకబంధగనిం

బపంక్తులన్ ॥ ఉ ॥ నాట్యరసాలభూజవితానములు నాట్యమహామహీజసంతతి ఘములన్ । నాట్యలతావితానములు నాట్యమహాగుహానికుంజగుల్మముల్ । నాట్యమృగవ్రజంబులును నాట్యకలాపవిదనేకపక్షులున్ । నాట్యకళాసీమ భాళిసయును నాట్యవిశారదవానరంబులున్ ॥ సీ ॥ జ్యోతిర్మహీరుహంబులు జ్యో తులు కాష్ఠాగజ్యోతులున్నై కరాళ్యోతగములు । జలశిలోచ్చయములు జ లవృక్షచయములు జలవిహంగంబులుజలమృగములు । బహురూపశిలలు నుబహురూపవృక్షముల్ కొమరారు బహురూపగుల్మలతలు । శివరూపవా దులును శివరూపగిరులును కొమరారుశివరూప గుల్మలతలు ॥ గీ॥ ఖేచర ద్రుములు ఖేచరక్షితిరుహములు । ఖచరగుల్మవితానంబు ఖచరలతలు । భూరి సరూపశిలాకుంజనగలతికలు । హారమ్యమయగిరి తరుగుల్మహరిలతలు ॥ క॥ మృగరూపవృక్షకులమును । మృగరూపశిలావళులును మృగరూపల తల్ । మృగరూపగుల్మపంక్తులు । బాగడరెడును బిల్వవనముపొంతన్మ రియున్॥ సీ॥ నరరూపశిలలును నరరూప వృక్షముల్ కొమరారునరరూప గుల్మలతలు । సురరూపగిరులును సురరూపతరులును గుణములైన సురరూ పగుల్మలతలు । చూతవృక్షములు ప్రసూతవృక్షములును చూతశైలము లు ప్రసూతగిరులు । గంధర్వవృక్షముల్ గంధర్వశిలలును గురిలేనిగంధర్వ గుల్మలతలు॥ గీ॥ నీడలును దిరగకుండెడునిత్యతరులు । నడలును దిరుగకుం డెడినిత్యగిరులు । నీడబొడగానరానిసాన్నిధ్యతరులు । నీడబొడగానరా నిసాన్నిధ్యగిరులు॥ క॥ దూరమున నీడదోచుధ । రారుహములు శైల ములు భ్రమించులుగిరులున్ । మారక్రీడనెమునర్పగ । ఘోరుననజస్రంబు చాలవారుహగిరులున్॥క॥ వృక్షములుగొన్ని గాలివగ । వృక్షనిచయం బునకెక్కి విసవిసరతితో । నిక్షితిపైజనునంబర । వృక్షంబులు గిరులనెక్కి విహరించునొగిన్॥ ఉ॥ ఎక్కగనుంగొనన్। జగమున లేదును నేమును లేట తెల్లగా। నెక్కనగాన గానవచ్చు నవనీరుహపంక్తులనట్టియద్రులున్ । గ్రు క్కకయెక్క యెక్కడకు ద్రొక్కక నుద్యమమాచరించినన్ । జక్కగ గొంచనక్కడకు సాగు ద్రుమంబులు నట్టి యద్రులున్॥ సీ॥ ఎక్కతలంచి

వనేరూపమైనను గ్రక్కున జేయుధరాజగిరులు । నగము మృగంబును నగ మండజంబును నగము నగంబును నగమువిటపి । ఫలవృక్షముల ఛాతిబరగు శైలంబులు గొండలక్రియగరి గొనరిరులు । నొక్కొక్క ఘడియకునొ క్కొక్కఫలముల రాలుచు ఘడియారసారములును॥ గీ॥ మరియునొక్కొ కకఘడియకు గంజులీల । చెలగుచుండెడి ఘడియారశిఖరిచయము । మొ దలుగా నగమ్మరనతుకుదరులు । మొదలుద్రెంచిన క్రొమ్మ్మల నతుకులత ॥ గీ॥ పెంపవై చిన క్రమ్మర పారుదెంచి । యచ్చట ననేల కొనియుం వశ్మములును । రవియుదయమందయుదయించిదివికిబెరగి । రవిడిగగ డిగ్రోవృథరాజతరులు॥ సీ॥ నాలుగువాకిళ్ళనలిగాను పించుదువాలుగుకొ మ్మలనాల్గుచరుల । నడుమెక్కి చూడంగన గరంబు గన్పించు శ్రీశైలతరు లుశ్రీశిఖరగిరులు । గంగాదిస్నానాల కాంక్షమై నే తెంచి యెక్కిననగము లయెల్లయపుడు । పాతాళగంగలోపల దానమాడించు గంగావనీజాత గాంగగిరులు॥ గీ॥ మరియుదమలోన నొగయంగనంటవాడమి । వరుస దరికొనికాలెడు తరులుగిరులు। క్షీరవృక్షావళులును క్షీరగిరులు। క్షీరపూ రితదీర్ఘికల్ క్షీరనదులు॥ వ॥ చనియెక్కిననష్టాష్టనిధులుంగనుపించు టితరులుగిరులును వెలయు శ్రీగిరియును॥ క॥ దధిఘృతయుతవృక్షంబు లు । దధిఘృతయుతపర్వతములు దధిఘృతపూగో । దధివితతతటాకంబు లు । దధిఘృతదీర్ఘికలునమరు దత్ప్రాంతములన్॥ క॥ అమృతమయప ర్వతంబులు । నమృతమయావనీరుహములు నమృతతటాకా । క్రమనిమ్నగల సముభూములు । నమృతోజ్వల దీర్ఘికలును నయ్యెయ్యెడలన్॥ క॥ కనక మయపర్వతంబులు । గనకమయావనిరుహములుగనకమయతటా । కనివ హములుగనకోజ్వల । ఘనదీర్ఘికలునుబధమున గానగవచ్చున్॥ గీ॥ కన కమృగములు కనకోరగములగములు । గనకపక్షులు గనక భృంగములుగ నక । కుంజములుగనకలతికపుంజములును । గనకరేణువుమరికనకంపుటిసు ము॥ క॥ కనకమయహర్మ్యపంక్తులు । గనకోజ్వల గోపురములు గనప్ర ప్రాకా । రనివహములుగనకపురము । ల్గనునెల్లెడ బిల్వవనములో గనక

బ్బెన్॥ వ॥ మణిమయపర్వతంబులును మంజులమణిమయ వృక్షవాటులున్। మణిమయగుల్మకరాటులును నవ్యమణిమయమన్మికాళియున్ । ప్రఫుల్లితనవీనరత్నమయపర్వరత్న నికుంజవల్లికల్ । గలుగు కినరుల్ పక్షులల గాన గవద్భునశ్రీనగంబునన్॥ సీ॥ ఒకమూఁకుచూడంగనొక్కకొమ్మ శోకంబు నొక్కకొమ్మసురగియనొక్కటివటము । నొక్కకొమ్మకురువకంబొక్కకొమ్మక్రముకంబునొక్కకొమ్మఘనసారి మొకటిచెరుకు । నొక్కకొమ్మ చందనంబొక్క కొమ్మదిలకంబునొక్కకొమ్మచంపకమొకటిగ్రోలి । యొ ... మ్మమ ... మొక కొమ్మవకుళంబు నొక్కకొమ్మ శ్రీఫలం బొక ... ॥ గీ॥ నగు ... పారునొక్కమాఁని యందుపూచు । నొక్కట-పుష్పంబు వరవాది యొక్కమల్లె। యొక్క-పుష్పంబు శాపంగి యొకటిగోగు । యొక్క పుష్పంబు కరవీరమొకటికలువ॥ సీ॥ ఒకపండుసహకార మొకపండు జంబీరమొకపండు సారంగమొకటియనటి । యొకపండునేరేడు నొకపండు వెలగ యయునొక పండుఖర్జూర మొకటియీంద । యొకపండుదాడింబ యొకపండుమోపి యయునొకపండుగంగరేణొకటిపనస । యొకపండు మాలూర మొకపండు ద్రాక్షయయునొకపండుతుమికయయునొకటినెమ్మి॥ గీ॥ మరియుమొదలొకలై యుండిప్రసూనిమిాద। పెక్కు-రూపములైయుప్పఫలామిజములు । వెండియును వృక్షమొక్క-టైయుండి పెక్కు- । వర్ణములనొప్పు బహువృక్ష వాటికలును॥ క॥ ఒకదిక్కు-నలువు దెలుపును । నొకదిక్కు-గ బీత వర్ణమొక దిక్కు-ననొం । డొక ... నూంజిష్టంబును , నొకచోరక్తమయు నొప్పు చుండున గాళిన్॥ గీ॥ కొంతవిద్రుమమును మరికొంత ద్రాక్ష । కొంత దారత బలిదాంబూలికొంతమరియు । మూలమొకటయ్యు బహురూపములు ధరించి । వలనుమిగులుచు నుండెడు వల్లరులును॥ వ॥ వెండియులింగాంగణంబులకడకుంగడు వడినడ తెంచి నుడిగొని కొసవుచుచు మారుతంబులునంతియుమందాకినివాళి మందిరాబద్ధ బృందంబు నందంబులుగా సంతలుగలయసమ్మార్జనంబులు శ్రేయుస్వల్పవర్షణంబులును చెమ్మదిండజోడంగరకుమంటలుమియు మిక్కి-లి కంటగండ గింపు గాక యుంపుగా గ్రక్కు-నగ్రు

కుల నస్పృహగోన్న చుకలరాచ తాల్పగేహంబులకు మచ్చికవచ్చి మజ్జినంబార్చు తీర్థంబులును చందచందన మందార కుందార విందకుందముకుంద మందిరశతానంద సంకాశ మహేశు నగంబు సాంగంబుగా నంగరాగంబుదల కొల్పవచ్చి చందనాగంబుల పూగంబులు నుకుంజరదనుజభంజనునకరజలి పూర్వకంబు గామంజుల ధూపంబు లర్పింప పిసువకవిసవిసంజలాజెంబు ధూపవసు ధారు హంబులనివ హంబులును సచ్చిదానందస్వదంబులును సింహఘవలిగ సందోహంబుల కమందానందరాగంబు లొలగజసంబులిచ్చి వచ్చు విద్యుచ్ఛరరమణీ (శేశివిభ)నుంబు గైకొనిచచ్ఛిన్నకష్టజ్యోతి సంఘాత బులును చిరుతొండ నంబి చిత్తం బొత్తిచూడ వెండిపనినుపుంగూరగాపించి యారగించిన పంచాస్య మూతుకాలకుషలంబులకుంబులు సేయు ఘవృత్తు పుంజంబుల సమాజంబులను ఖండ శశిమండనులింగమండలికిబండిన వేడుక విడియంబులుసమర్పించి క్రముకప్రముఖసాలంబులజాలంబులనుగన్నులపండువై యుండు వెండియు॥ క॥ తమతమ వేళ్ళను శివలిం । గముల బతిష్ఠించి పృథుగణములు వృత్తే । శమహేశన మోయునిష్ఠ । తే ములు గొలుసుపృశ లింగసంఘము మరియున్॥ క॥ గిరులుగిరిగహ్వరసమ్మ్మ । హారునిప్పిగిరీశశరణమనుచు గొలుచున । స్థిరగమ్ములుమ్మగరాయక । శరణమనుమ్మ గేశలింగసంఘము గొల్చున్॥ క॥ ఖగవారాపకశరణము చుచు । ఖగములజను రెంచి గములుగములయి వేటక్కా । ఖగలింగములభజింపుచు । నగణితభయభక్తి మెలగునవరతంబున్॥ క॥ ఉరగాధిపులనురగము । రగేశ్వరశరణమన చునురుమతిగొల్చున్ । శరణంబశీశయుమనమున । కరము గొల్చిలింగముల స్వకస్థలులందున్॥ క॥ జలనాయకశరణమనుచు । జలజాకరసంఘములునిజస్థలులందున్ । జలలింగాపంగొలుచు । న్నిలలిక్షులతీర్థ లనిశేషుల గొలుచున్॥ క॥ మునినాయకశరణమనుచు । మునిలింగంబులనుగొలుచు మునితతిశబగే । శనమోయనుమనుశబరా । శివజనినాసము గారలింగము గొలుచున్॥ చ॥ ఉపమనుభూరఘోరమగునుగ్రతపంబొనరించు దాసహా । ధిపులనుమాదబట్టలిడ

దేహముగాననగరాకగట్లుయ । ట్లపరమతాకృతిఁ వెలుగుసట్టి మునీంద్రులి
మోఁదవృక్షములు । ల్నిపుణత మొల్వవృక్షములలీలనగ్రాలు మునిశ్వర్గాళియుఁ॥
క॥ శిలలననఁగ పెనఁగి పెరఁగి । శిలలఁగఁని బోలుచు మునులు శిరములు విడిమే।
నులు మునుఁగ బెరఁగినీలా । ద్రులచెలువము దాల్చియుండు దీపితమును
లున్॥ గీ॥ పరమశాస్త్రైతిభావనాపరతఁదగిలి । ధరణికాష్ఠంబులట్టులప
రగమునులు । భువిదలలు మోపి పదములు దివికిఁజాచి । రేయుఁబవలును ద
పమాచరించుమును లిల॥ సీ॥ ఒరిగాలపెనుబ్రవేలుధరణిపై మోపుకతపమా
చరించెడు తాపసులును । పంచాగ్నిమధ్యభూభాగంబుల బయళ్లుమించి
పారేడు పాపికాంచలములు । జలపత్రఫలకందశాకముల ఫలాదులైత
పంబులు సేయునట్టి మునులు । వృక్షముల్ వెట్టగభక్షముల్ భుజియించియు
తీయకాయులైయులరు మునులు॥ గీ॥ పర్వతములిడఁభిక్షముల్ పరిగగొను
చు । నిర్వికల్పసమాధులై నిలుచు మునులు । మరియు జనకేళిపనకేళిఁ బరఁగి
తిరుగు । చుంబురందుల నెందును యుపయువతులు॥ క॥ వలచి స్వయం
భున్లింగా । ర్చలు సేయుగన చటికతుల సంఘములోలుచున్ । జలకన్యలు బి
లకన్యలు । జలపురుషులు బిలపురుషులు జరగుచుఁ రచటన్॥ ఉ॥ గండవృ
గంబులున్న రమ్యగంబులు శారభపుండరీకవే । దండములన్ మహోరగ
వితానములుఁ ఫణిభుగ్వ్రజంబు భే । రుండములం స్వజాతిభవ రోషము
లన్నెడబాసి యర్థిఁ వై । నొండొరుఁగూడి మాడిమను చుండును బిల్వవ
నాంతరంబునన్॥ గీ॥ అట్టి బిల్వవనమహాత్మ్యాతిశయము । గని వినుతి సేయు
చును దముఁ గాంచి వేట్క । వినయుడై వనంబెల్ల వెదకికొనుచు । వచ్చి సకే
శేశమాదనాహ్వయుని యెదుట॥ గీ॥ మల్లరును గాంచి యాయుతస్థ్యాసన
సుఖాఢ । దలచి విభుని నిండఁగ దనువు వెంచి । యాతపునడపెంచ బ్రోవ
తానస్థముగను । లీలబవళించె తెరువెందు లేకయుండ॥ వ॥ అట్లాయుమల్లరు
సుఁగాంచి నాఁడి రాజిట్లని వితర్కించె॥ ఉ॥ అక్షయకారుడై వెలుఁగసట్టి
యతీంద్రుఁడో యట్లుగాకర । సాక్షితభృత్యోయి త్తైరగుగాక ధరాతలిఁ బ్రా
లి యున్నతు । ద్రాక్షనగంబో శాంభవని గామమో తత్త్వముబ్రిరమోసద

[illegible]పత్రాలిజ్యోతిరేఖా పథంబునకడ్డమువడ్డదీక్రియన్॥ క॥ అనితలభక్తి
యొమనట [illegible] । జనరామికీహూదిరాజనవిచిత్రుండై । కనియెదనిపుడ్డి
యుగ్రం। బని[illegible]నెమనుశిరము [illegible]నకునైముదేండ్లున్॥ చ॥ చనిచనియుత్త
మాంగ[illegible]సుచక[illegible] [illegible]శోకముస్నసా । ద్వనజయుగంబు పైబడక్ష
తా[illegible]పద్మ[illegible]స్వ[illegible]ంముప । [illegible]నిరునాలుగే[illegible]గసంభిత్రిసమీపము
గానకచ్చ[illegible] । [illegible] శోక[illegible] తభ[illegible]కంపితుడై రతి సన్నుతింపుచున్॥
[illegible] సాష్టాంగైకవ[illegible] [illegible] జాంగ[illegible] । ద్రష్టా
గమ్యము[illegible] భవద్దివ్య[illegible]సంబువి । స్పష్టాక్షాలము గాగ
గాంచెదననన్ శక్య[illegible] । శిష్టాచారభవత్పదద్వ[illegible]ముదన్వం
పంగరక్షింప వే॥ వ॥ అనియనేకప్రకారంబులంబ్రస్తుతింపు నుదత్పార్శ్వం
బున[illegible]తద్వి ధృత్యంబకుద్వయపరిమిత కాలంబలోలభావంబున
లేపకున్న [illegible]దిరాజు మల్లరుసుం గనిఫుల్లసితసా సితవక్త్రుండై యిట్లని
యె॥ మ॥ వి[illegible]వన్నభవన్మనోర్ధమును [illegible] వీక్షింప సేమీవిధం । బు
నవ[illegible] [illegible]గంటి వేలెమ్మలె । [illegible]చున్ గాగిట
[illegible] । [illegible]పాదము
[illegible]న్॥ క॥ అ[illegible] । బునిధిం చే
[illegible] । [illegible] । విపినంబున
[illegible]న్॥ గీ॥ [illegible]
[illegible]రాజ[illegible] । [illegible]నియుసాష్టే
దప[illegible] । [illegible]॥ క॥ వి[illegible]
[illegible] । [illegible]పడాన్యుడై । [illegible] । ని
[illegible]న్॥ ఉ॥ మల్లరుసప్ప[illegible]సితమాన
సుడై యొక[illegible] । [illegible] సమా[illegible]దిరా
జవ । [illegible] । [illegible]
[illegible]॥ సీ॥ [illegible]
[illegible] । [illegible]

బొమలఁ దిరుముక్కఱ మెడయును దక్కఱొమ్మునంబరముద్రక్కఱలట్ల । కాయ
కన్నులునుల్లిగడ్డంబు జుంజురుపల్ల వెంట్రుకలునునల్లమేను । ప్రాకువట్టిన
పండ్లుఁ బెద్దచేదోయియునీకకాళ్లును నట్టివీపునమర॥ గీ॥ కటిఘటించినతి
త్రిణయల్ గత్తినుచ్చు । గోకలును జూడగా వ్రుసజోకమీఱ । గాలిదంపర
వెంట్రుకల్ మాలియాడ । దొడ్డమొలగచ్చుబాఱంగ దోపికొనుచు॥ క॥ ఈ
లీల బెట్టునరిమిరి । యాలోకింపుచును గుక్కఱాబిలుచుచు । నట్లోలిన్ ఱి
కఱవిడుచునోరి గాలఁ నిలుచుండ నడచుగరములమరియున్॥ క॥ గో
డ్డలియును గూటికుండయు । దొడ్డగుపరికంపతుమ్మ దుడ్డును నెడ్డం। బడ్డట్టి మే
కపిల్లల । నడ్డముగా నొకఱ చంకనలముకమరియున్॥ క॥ ఆడాడ నిలిచి మే
కపం.ల । కూడంగా దప్పవాట్లుగొనుచును వెసగా । జూడన్ మాదప్రభు
నకు । నీడయు నగుచున్న పణఁ నెలవునకరిగెన్॥ గీ॥ అతిగియెందుకాయల
న్నియు రాలిచి । యుంటతబోకయతనియొంగమునకు । నడ్డమైనకొమ్మ నియర
గొడ్డియపుడు గొల్ల । గొట్టెనాతడు గలితోపగించ॥ ఉ॥ కొట్టుడు గాంచి
మాదరసుగోపనుడై చెడుగొల్లయీవనిం । బుట్టవెనీకు గొట్టమరి భూజ
ములీగతిమాకునీకైయె । నట్టితుజంబు గొట్టనెటులాడెకరంబిక నోరిగొల్ల
డు । ట్టటుచనంగనీక తెగటార్చెదనా ర్చెదరుటఱ్ఱ్య శాసునిన్॥ ఉ॥ నావి
నియుష్టమల్లరుసు నవ్వుచుబాపుతపస్విబాపునా । దేవర పాపివంచునను
దిట్టక కోపులు పాపులన్ ధరిత్రీ । వలయంబునందుగల రేనిను బోలరదేల
యేనుపా । పాతకవృత్తి నయ్యోడ స్వదానలదగ్ధులు పాపదగ్ధులున్॥ గీ॥
స్థలదమర్ష గ్రహారాగ్రనిర్ఘాతములను । గుల్లికలకలుగా దెహ్యాత్ప్వసర
సి । యుద్ధకోపానలజ్వాలనింకిపోదె । ప్రస్తుతోచితకమలమరందధార॥ గీ॥
ఉఱటంబైనకోపాగ్నియుకఱజేసి । నలగదేసచ్చిదానందజలరుహం
బు । సద్విచారంబుసొంపుఁ విజ్ఞానపెంపు । ధ్యానజృంభణమోయిదితప
సుగుణము॥ క॥ నాకున్ గొట్టగ భూజము లీకానన్ తేవెయనుచు లేలాజె
ప్ప । నీకునుగూచుండంగా । లేకున్నవెయీవనస్థలిన్ మరితరువుల్॥ క॥ ఇ
త్రిప్రశాంతాత్ములుభవ । బుట్టుదురె మొందునిన్ను బోలదపసులే। పట్టునగ

బరికసిన్న । ట్టిట్టనిబలురేంతు జేయనేటికివినుమా॥ ఉ॥ ధారినదీప్రవాహ
మునబోయెటినిల్ల నియుచ్చ్యాభల్లముఱ్ గోరుపడంబుగా దలచి కూడగనీది
యీతకానిద । ఘోరవ్యాగంబు బట్టగనికూలగతుం డుత్యజింపు మన్ననా
సారెకువాడువీటూలుప జావగనిచ్చునేవాని నెమ్మియిఱ్॥ క॥ ఆసరణినీ
చసంస్పతి । చాసియు చాయంగలేని బద్ధునివిషయ । వ్యాసంగము దాదో
లుగక । మోసపరచు వానిగోల్వ మొదలన్వలయున్॥ క॥ పొంగుచునంగన
చిచ్చురు । కంగాబోవుచును చెరగా రెడిచనిపై । కొంగాసరించు నట్టల
సంగముడిగికోపముత గజాలనియతికిన్॥ గీ॥ సన్యసించిచను చుతసతుల
సుతుల । నాప్తులకునప్పగించుమూఢాత్మునట్ల । కాదెసంసారమొల్లకకా
నకరిగి । రాగదోషంబులుడుగనియోగిలాగు॥ క॥ కడునలుకనూతిలోనం
బడితెప్పలు వెదకు మూఢుపగిది । యకాదెవడి సర్వము విడిచియు
భ్రమ । పడినెలవాసించుదపసి చాటియె నలపఱ్॥ గీ॥ వాసలేటి
కివేయి జెప్పంగవెట్టి । డెలిసెరో కలిడెండు వేసలనుసమర । జుట్టు
కొనియెంద నన్నట్లు జావెత్యక్త సంగ సంయమి యాసబాయంగలే
డు॥ చ॥ పలుకులునేటికి స్వైరకు బందిగము మందొక యీనెచికిూసఱ్ । గొ
లావకయోడినట్లు కడునేర్పుమెయిన్ను యిచాటుకింత్రిణీ । దళితల మంతడ
ప్పినధఃపతితుం డగునట్లసంస్పతిం । దొలగినయోగి యాసమది నూలొ
నిలుంచుకయుండెనేనిఱుఱ్॥ చ॥ అనిముదలింపుచుం దననిజా కృతిచాల్చి
నమల్లికాజుఁనిం । గనుగొనుచూడి రాజు భయకంపితుడై తల వాంచి సిగ్గు
నం । గనుగవమూసి బాష్పములుగారగ నేడ్చుచు నాతునేడుభ । క్తనియు
తినేడజొచ్చినను గేవలతామస మాయవాయునే॥ క॥ గతమతిచైతన్య క్రి
య । లతిశయముగగల్గియుండు నంతకును క్రియా । స్థితియెట్టట్టుల నడుప
ట । సతిక్రమించుని హారసాగు హరు కృప కరున్॥ క॥ అదియెట్టులకను
గాయము । పచిగిపుడుక సెందుగాక పండగు నెవహో । శుదయు యుణ్లేటికి
డిలవిద । భ్యాదయాము గోరినను భక్తి ముక్తి దొరకునే॥ గీ॥ చటకహా
న్నబోలెడుకమిఱ్కొందు । నిస్పృహాత్మకగ్గ చదు నెన్నిచిధములను । దా

నిందించికొనెడివాదనమనవిని । గాంచినమల్లరుసతిభక్తి గౌగలించి॥ క॥ రా
కపటదూరకముకాలు । మకుటకిరీతిరా సవధుణాలెనుభూ । లోకమునక
నుపగానే । మీకృత్యమునపన్నివార మింతయునుమీ॥ చ॥ వసుమతి కేగుకా
రణమవశ్యమునున్నది విన్మువిచెప్పెదం । బ్రసవశరారి పంపునను భక్తుడభ
క్తివిధానాధనాపై । బసవడనంగభూస్థలముపైనవతారమునొందె తత్సు
ఖో । ల్లసకునసంగతిం దలదొలంగక చిత్రసకేళి దేలుచున్॥ ఉ॥ పరము
వాచారప్రస్ఫురణంబునబొందజయించుచుండాంచాశ । త్స్వరచిరసముల్లిద్ధర
పై జనియింపగవలయు బరమ సంయమితిలకా॥ గీ॥ ఇప్పుడా మాటవేమబ
దియేమడలవ్య । నిలకును నేగు డెంచియుంకెనుబదేండ్లు । కేనరప్పించు కొనెద
నిప్పట్లుగూడ । నేడునూరేండ్లుజనగలేదిందునునికి॥ వ॥ కావునసీవు నేటనుం
డియుంచ్చోటనయుండు మనినట్టుకొట్టక కట్టడి దినంబులుంగడచు నంతకుం
బుడమినుండి యఖండసంవిస్మయుండవై వెండియు మాకడ నుండంగలవా
డవిప్పటికి నిచ్చకుమెచ్చువరంబు లిచ్చెదం బుచ్చుకొని చనుమనిన మాదిరాజు
గంపయోజంబులు మోడ్చిమల్లరుసుతో నిట్లనియె॥ క॥ స్త్రీయందమేపర
స్త్రీ। యాయౌవనస్మాయకదినిజాలయమునుర । శ్రీకన్నసధుద్రివమునీ। శ్రీ
యసమీశ్వరుని పదవిచెల్లునకోరన్॥ క॥ ప్రాణేశ్వర యుతరవర । శ్రేణిన్నే
నొల్లనెపుగరేయసికట । క్షోణింబడిశరణనిక । ల్యాణంబునకేగ బసవా
మాత్యుకడన్॥ ఉ॥ అంతకమున్నయాబసవడానకళ్శ్వరుమాదిరాజధీమం
తుడుసంగ మేశ్వరునిమధ్యమునన్ బొడగాంచిలేచియా । ద్యంతికభక్తియు
క్తిమెఱుదంప నవసత్కృతు లాచరించిత । త్స్వాంతముసంతసిల్లనుపచార
పరంపరలాచరింపగన్॥ క॥ వాత్సల్యంబున బసవని । సత్సంగతి ననుభవాను
సంధానంబు నొందెత్సక్యమంది యాతనమహాత్ముకుడై మాదధీనుడుం డెం
తగణిక॥ క॥ ఆమాదిరాజుచరితం । బీమహిం చదివినను విన్న నీహితవస్తు
స్తోమంబు లొదవుభక్తి శ్రీనుంతుల గుదురిది ప్రసిద్ధము జగతిన్॥ స్రగ్ధర॥
ద్వైతాద్వైతాభిశాస్త్రద్వయసముదిత భేదప్రభేదతిరాధ్యా । తతశ్రీవి
ద్వైవాధిగమనిపుణధీధీరపూర్వేశభక్త । ఖ్యాతస్ఫీతాంగ లింగైక్య మత

మహిమ నిష్కాసితాద్వైతవాదా । చాతుర్యాజీవజీవేశ్వర తరమతా జ్ఞాతృదత్సత్సమూహా॥ క॥ భృంగిరిటగోత్ర సంభవ । జంగమ లింగార్చనావిశారదవర । సంగీత శాస్త్రపారగ । గంగోత్పత్తి ప్రకారకావ్యధురీణా॥ పృధ్వీ॥ చతుర్నిగమసారవాత్సరణియుక్తసత్కావ్యని। ర్మితప్రణుత్యకామితవిశిష్టముక్తిప్రదా । జితస్మర విరాగభాసితఘనః ప్రచారమహోద్భుతవ్రతచరిష్ణుతాత్యపితసర్వపాపవ్రజా॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వర గురుప్రసాదలబ్ధ ప్రబంధనశక్తియుక్తశ్రీపిడతిఖబసవ నార్యసత్పుత్రకుల పవిత్రసోమయనామధేయశివకవిప్రణీతంబైన బసవపురాణంబనుమహాప్రబంధంబునందు-తృతీయాశ్వాసము.

బసవపురాణము చతుర్థాశ్వాసము.

మడివాలు మాచయ్యకథ.

శ్రీభసితవికసితాపఘ । నాభరణపరాక్రమాంకకాంతిశ్రీబసవే। శోభి
భ్యాసంతతనుత । శోభితముఖవాలకరికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమీరుపు
న్నుద్వివదగావించిన । బసవచరితమేనుభావదనుజ్ఞ । బద్ధ్యహృద్యకావ్య
భంగినానేర్చిన । యట్లువిస్తరింతునవధరింపు॥ గీ॥ నరిదియుధరను వ్యమడి
వాలుమాచధీమ । దసగసవతేనిమాహాభక్తుదనలజంగ । మూర్ఛలాసక్తచి
త్తుండువ్యాయనిష్ఠు । రప్రసగలోప్భక్తిమారుడువీరవ్రతుండు। చ॥ స్వగతశాగతా
ఖిలేంద్రియుడుశాంభవనిష్ఠమసుప్రతిష్ఠితా । త్యావిలకీలక్షణముండడుండవాస్త
పునర్భవమాగజావృత్తిస । త్యపమలతాత్వకామభమయుంబుధిచిత్రక్రకచప్ర
వృత్తశౌ । త్రవసివహాంయమనిహ్నాత జరామరణములడుసరయాసతాత్ముడున్ ॥
క॥ భాషావాలకుడురటక । వేషాన్వితరుద్రుడ జటవిగ్రహుడు జగత్తోషక
రహారభక్తి । విశేషాస్త్రానంబువెలుగజేయునియుద్ధై॥ వ॥ అట్టి తిహా
తప్రభావుండై యొప్పరిగెయను పురంబునంబురభజన భక్తసదంసంకే
మహాన్మంకలసట్పుమండై యుండు సమయంబున॥ క॥ బసవన్నభక్తి
వారిధి । యవలాకగనిండికౌతుకాస్పదనాగుచున్ । దెసలంకనిట్టిపొడు
వగ । నసమానుడుమాచశౌరియతిహర్షితుడై॥ క॥ జంగమదీక్షనుదిసియు
ప్పొంగనిబసవమంత్రితుంగన్ఫచేతన్ । సాంగసపర్యలుగొనుచున్ । జంగ
మకోట్యర్చనములు సలుపుచుబురిలోన్॥ క॥ ఉండుదుసమబండికయహి
మండనుసద్భక్తవితతిమాన్లసకోకల్। నీడారువేటగొనిచే । కొండొకరేవు
నకునుదకమ్మాహమునన్॥ క॥ చనిచేతులకలిపొనుది । కినిగుద్ఫగతియులు
సేసికేలన్వాలి । య్యనసంధించుకసద్భక్తనివహధౌతాంబరములుచా
నిచిత్రోవన్॥ ఉ॥ తారధరాధరంబు తిరజనుదెంచుచుపట్టణంబులో
వారలుశంభుభక్తతతివస్త్రములంటక । పొండుదవ్వుగా । దూరకుడంటు
కొన్నబాదతుంబడనంచును జాటుకొంచుఘుం । టాసభటీమతుండడుం
నిజాలయసీనకునేగువొక్కరుడున్॥ క॥ చనితనతెచ్చినవగలుగులు । నునువొ
గమటిఱుంచి గడెంబమాలొంలుపునెడం । జనిజంగమంబడుగగా। బ్బన

ద్రొక్కుచునిచ్చ నెట్టిపుట్టంబైనన్॥ క॥ ఆకోకటుదకవైచిన । శ్రీకంఠుని
భక్తులకు గజిబిజిముడిపడక । యాకొండసియందిచ్చును । ప్రాకటముగ శం
భులింగభక్తమాహాత్మ్యక్॥ క॥ ఈవృత్తాంతంబంతయు । శ్రీవరశరణభక్తివి
తానచేవిఃబల్వం । జాపిర్భవదభ్యుతుడై । నేవిధముల బ్రస్తుతించపవినిసద్భ
క్తుల్॥ క॥ కొండయాకిరట్టియప్పుడ । తనినవిరళశంభుభక్తితత్త్వము నేకా౹కిని
...భక్తిభావయు । పినియదుగుటమిట్టినిష్టవినపెన్నన్॥ క॥ ఈ
చలమిబలమిది । రావక చీనహాత్వము తరసులభము । బీదాభక్తిండిదా
...దయ్యేనగానని తెరవులకుంగలనే॥ వ॥ ఈక్రమంబునను ...కకక్రియకర
శ్వా...ంబున...గొంపోక కాలంబుండియుండియొక్కనాడు॥ ఉ॥ కొకలు
గొ...ముని...టికడకుంజను చెంగద్రోవనొక్కరుం । డేకడకంజనంగనెడ
...గుకేమిదాయవచ్చుడుక్ । చాకలరేడువాని ...నిసక్కగజేసెను
...ంబులో లోకపలుగుపుగూడినరి లోకపతింగనిపల్కరి క్రియక్॥ గీ॥
...వెళ్ళరవినుమునిపట్టణ...న । దుండుగవుచాకియొక్కదుభక్తుండననుచు
ద్రోవయిచ్చి చనండెట్టివాడలక్కేన । దోవదలగించి ...నట్టి దొరల
నైన॥ ఉ॥ అంతియకాకదేవవిగ మారజకా గ్ర...గసంబుగ । లోకం
...సీమగట్టిక ...సిచేరు...కకేళజాటువి । ...తమ...నెల్లనను
...వినబో...న్నరా । ...తునటంచు...స్పటుకటీక రోరకు
...రధారకుక్॥ చ॥ తలకపురంబులోసగముచల్లలుబిడ్డలచేతబట్టుకిం।
ములను...కేలచావనిదూరమపోయిరియున్నవారికం । గళులజరింపగా
నెవడకట్టరిసెల్లపదా...ముల్కడుం । గలుకలువుట్టెసింకగట...ంబును తా
మడి ...పాలగుక్॥ ఉ॥ ఏమివిచిత్రమోహసరమో...గుసుద్రముబండిను
న్నారా । నేమియునాతని...గదినువెన్నడునేడొకపం...డుసు । న్నిమిడ
మల నేమియయునె...రిచేసనలేమి జేసితా । నా...డివాలుసగ్గ...నెనంతట
...తలసంతో...సుచుక్॥ ఉ॥ చేసినమాత్రలోబోటిచిచి...మిా...కిదా...
దియూ । చేయు...గాన...డుచి...కొ...సెచా...మె...సా । ...
...డేరమణాప్పుడిస ఇట్టియ...అనేమవా । ...గవిన్నపించచిటిమయొప్ప
...క...మెయింగు నేమియున్॥ క॥ అని జనులువిన్నవించిన । వినిజనపతిజన

శిదండవిభుఁజూచినవారై । గ్రనిరూఢగసిమసంగుచు । ఘనగర్జితరవము చెలఁగ నాసిట్లనియెన్॥ క॥ ఏకొరతయు లేకుండగ । నీకళ్యాణమున బ్రజల నేత్రోత్సవంగా । గోకము బుడుచాకి క్రొవ్విన । మాకుల తంగెండ జేయ నగునే జూడన్॥ ఉ॥ చాకికి నింత యేల మరి సుద్దులు పౌరులతోడ నేరిగా । కోకవ ఘించునట్లుదనకుం జనుభక్తుల బారిపోవుతే । వారు నని స్వతంత్రతను వారలు మూకలు గాగ ముట్టినం । గోకలు స్రగ్గునే ధరణి గ్రొత్తలు గావె తద్యకృత్యముల్॥ క॥ పురిలోపల బుధజనులకు । బుధజనులకు దిరుగబాసెది వ్రత సులకుం । బురి వైరువృచుకలకెదురై । చొరు వేళంబాసె నెంత చోద్యము చెప్పుమా॥ ఉ॥ ఎంతటి బల్లిదుండు మును కన్నడు చేతు సెరుగకుండ సంతకు నేగుదెంచు నెడ జంపెను తన్నటు నట్టించు నిట్టిం తయోనప్పు వాడుదను నేమని దిట్టినా కొట్టినామ దా । క్రాంత తజాకిరకలుసునికై వడి మిన్నింగినవాడు లోకులన్ ॥ ఉ ॥ పాడి దొరంగి చాకి శివభక్తుడనంచు పురంబు పాడుగా నొసక చంప గాని కనుయుండెడి జంగమ సద్యశౌఘముల్ । గూడగ నానసస్స్వనసి శాపహితమైన పురోహితాళితో । నాడి సదభ్యనుజ్ఞబతి యూరు తెపగ సముద్రసనిట్లనెన్॥ గీ॥ చాకి జంపె గాచను దేవుడిచటికి । గాకమింగిన నిగ్రహకేసేని । రండు బోవుడటంచు నయమునబసవప్ఫ । ధ్వను జూచి బసవపట్టిల ॥ క॥ లోపల కాదు రుపులు విని । చాకి యని యదేల నారసి సాగరెన సనగ । జాకి నెయుతండు సాక్షాత్ । శ్రీకంఠుడు గాకని ట్లునాడ నాడునసోనే॥ కులజుడు నకులజుడాతడు కుల మికటియు లేక యెన్ని కులములలొండే । యిలనవతరించిన శ్రీ । గళుడాతడు నానసత్వగతుడెట్టి నన్॥ సీ॥ అజుజటావసూత్రమధికావలిచి బిత్తులడిగినతొంటి బ్రహ్మ యతడు । మహిలా పవర్గ సామ్రాజ్య పట్టమునకు యోగ్యతగత పుత్రయుండు నతడు । నరులవపుర్వ్యహోత్రములను వార్ధిలో ముదుగ కేత్రిశ్వపై శ్యాండు నతడు । సంక్రియారంభ సస్యంబులు దరిగోసి అలితొలిసులుపుకూడ గ్రుండు నతడు॥ గీ॥ యాదిశక్తియు పానదానమై చెలంగ । నాదబిందుకళలు గానుముగాగ । వేటబ్రహ్మాండభాండముల్ వివిధములుగ । వాడ నేర్చిన సుమ్మగవాడునతడు॥ చ॥ నరహరి గోలుగాలముగ నాగకులేశుడు ద్రాడుగా

గభృ । త్కరిపతి యొఱ్ఱగా హరివికీర్ణ మహాస్త్రియె చివ్వగా గజె । సిరతియు
గాంతహర్త నైపజీర్ణ వయోగమతాఖ్యమీనముఁ । దెవఁవుఁ దెచ్చు దేవర
విధేయుఁడు వాఁతఁడు మెన్నిచూడఁగన్॥ మ॥ జనికూపస్త్రీ జీవజీవము
లపైఁజల్లంగఁ బోకిరభా । జనయంత్రంబుఘటించి దాని దిరిగించన్ యుక్తిఁజిం
తించి ప్రా । క్తనకర్మాభిదగోగణభ్రమణసాంగత్యంబుసంధించి మిం । చి
నపద్రంగి నాతమ ధరణిలో జింతింపఁగా వెండియున్॥ గీ॥ అచ్చులగు
వారినారఁగొనసట్లంకల్ల । యచ్చులుగ నూహయుగసాల నతఁడు సమ్మ్రి । జీ
వనునులో హమును జ్ఞానశిఖిదహించి । పంకి తెచ్చినకమ్మరి నాఁనుచతం
డు సీ॥ హరిసమై విహరించునజునిశిరమ్ము నుద్రుంచి నయాశబరుఁడు తఁత
డు । హరిధుంక్రిమికీటకాదిపశువుల నెల్లబోదలకాఁచెడి గొల్లబోయఁడత
డు । కంటనాటకసూత్రకారుండై ప్రకృతివికృతులాడఁ వెండియునతఁడు
మఱియు । కులశైలములు నూకిజలములల్లనచల్లిపొలనుఁ జేరఁగ జాలుబోయ
డతఁడు గీ॥ విశ్వమేకార్ణవంబైన విష్ణువిభుల । లోకజేకొనియుదికెడు
సాకి యనఁడు । భక్తవస్త్రంబులిప్ప దెప్పడగనుతుకు । నట్టిమడివాలుఁ బసం
చ దేవయు సుంవతెపు॥ వ॥ అట్లన్నియుండా నమైం మహానుభావునకు నా
కలుకులంబసాంగలదెలాకులకోటులు చేకాళుకుఁదుకు నూరం జాకింబోవ
బాకిచాకియు నిరాకరించిపలుకి నీకె యవచ్చు దచ్చారిత్రంబునవిచిత్రంబు ప్ర
మత్తచిత్తంబున వినుమనియిట్లనియె॥ చ॥ నరహరపుండరీకహరివాకవి
రోధుల మేనికృత్తులం । బరనులుగాఁగ దాల్చు హరుభక్తులకోకలు గాసిమా
స్తయం । బరము బచేసెనుట్టడని మంచిగఘట్టన నేయు నెళనే । శరణులు
వేడ నెద్దు సంతసమందుచు నిచ్చనటయె । వారి పరిధానములే తెసమై
చినవాలకచ్చినిచ్చునన్॥ ఉ॥ అన్నియునేటకిన్నెలుర లంటనిజంపెనుజం
బంపినన్ । మిన్నకయుండెనేతుదనునీవకడన్నడి సెప్పిపోయినం । బన్ను
గవేలుజూపదర మాకుటిలాత్ములు చన్నసాత్వసం । నతగానవిడురభి
మానము మానుము మానవేశ్వరా॥ చ॥ అనవి బ్రహ్మహండు బసవన్నకు
సుంగోసియుగ్రుడై మహా । ఘనుడపె గారిణంబు నను ధలు వన్నియా
రెపన్నజా। లునసితదివ్యమున్నుదరిలో గొనసె న్నకిహారి జాంచియా।

యునచను డెంచు మాగణమున కడ్డము గా మదదంతి రాజముల్॥ క॥ నిలిపికొ
మ్మా పొలగక । నిలిచియతడుడాయుదడవనిలితోలుమనిన్నై । కొలువుం
డుగంధనాగము । బొలియింపుండకని బ్రజలగొచ్చము వాయున్॥ వ॥
అట్లత్యంతకాంతుండత్యంతకుపితస్వాంతుండయి సామంతమావంతులము
దదంతి సమేతంబుగా జంపంబంపినత్యంతకాంతక భక్తచింతితార్థసం
తానంబగుమాచయ్య వెనుచను డెంచు నిరగణాళ మాగణంబరిట్టికోటంగట్టా
యుత్తపడియట్టిట్టకదలక యట్టకేలకు మనంబు ఘట్టిపరచుకొనియుండి రట్టి
యెడ॥ చ॥ పటపటలంబుగుచుంజుకొని భక్తుడు పచ్చబు దబ్బఁదబ్బనం । ద
టుకున గాంచభాషిత జన ప్రభ సైనిక మధ్య నాగముం । తటతటకర్ణయు
గ్మకరగండ విఖండిత పద్మపూగముల్ । గటయుగశాంతరాళగత గైరిక
నాగము గంధనాగమున॥ ఉ॥ ఆనెనట్టి హాసములు వాత్సులు రోదసి ముట్ట
జేసిక । య్యానకు గాలు ద్రవ్వుచు నిభాగ్రము డగ్గరి తైంగి కానుసం । ధానము
తోడ బలెరగలి గాఢునిభద్రగజంబు మానవా । ధీవత జికిరా దుఃఖపడు చేయ
నిగెగన్నకు సంచరింతునే॥ ఉ॥ సైనికులార మీరిచట జావగ నేటికి బొండ
టం దుఘుం । టూనిన దంబు నేయుము దనాగము మావటి పారిపోవనెం । తై
నను బోవనీక గజయోంధులు దంతి గరల్పి నూకగ । గోనల నవ్విఘుంటయు
నగోకలలుం గయు సింగి సేర్చుచున్॥ క॥ సమరాంతరమున జేతులు । సమరు
చు ఘంతలవధించి సరసం వేదండము తొండంబును గరదండము సను వడిబట్టి
కొట్టెనసనలి గాగన్॥ వ॥ అట్లుగొట్టియు వంతటబోవక భీకరాకారుండయి పి
నాకి భక్తానీకంబు గోకలు సేయుచు చాకల రేడు కధ్రి … ద్ర రసనము ప్రచండగు
వీరభద్రుండు వరసింహాసనంబలి … చిందిసి … చువడుపున పాడవ్ర
గా నెగరవయిచి పుడమింబడనీక నడుమ … చేతం దట్టుకందు
కంబునంబోలె గొండాడి … పీనంగలు … క్రీడించు మరయునట్టి
హాసంబులాసంబు … టహాటనం బొనర్చి
గతి హెచ్చి … కొలమ్ము ఖండశశి
మండనుండు … మొత్తి సోదరలా
దుగ్ధ … మాంసంబును … వేదం

డంబు జెండివముచిత్రోవదోలంగనిబాసకు వెలితిగాకుండద్రోవనపోవగభావ జవిజయుభక్తులెల్లనుల్ల సిల్లిరియనంతరంబ॥ క॥ ఎవ్వడునాపై నేనగు। గ్రోధ్యనబునిశోలిపె నానఁగోట్టక నాలో। నెవ్వగమానదుషోష్ణ। నవ్వాతజావిభుండుపవిసి సవ్యాకులమతిన్నై॥ గీ॥ బసవరాజయ్యదెస జూచిపరమహర్ష। వారిపూరగళన్నేత్రుడైవనుమతీశు। తోడసిట్లనుపలదన్నుద్రోవ్రుజేసి। చంపబంపంగవలసె నీచలముబలము॥ క॥ నామాటలజెవిజెట్టక యూమిశ్వర చెడుగుజనులబుద్ధులువినగా। సమానవుడూనియును। నామజమునుబోలసెద్రోహాస … వెలసెన్॥ సీ॥ ధరణీశవినుమల్లిద్రవిళ

—ఇగవత్తునికథ.—

మండలమునకరయూరిచోడభూపవరునిరాజ్య। మునవిరవద్దసిమాషవ్వరిలో పలనిరువత్తుడన నొప్పునీశుభక్తు। డుపగతసర్వసంగపరిగ్రహుండువేదాగమశివపురాణార్థవేది। షడ్విధలింగాన్వితావధాన వినోదిసతతజంగమార్చనసుశీలు॥ ఆ॥ గీ॥ జనగముచిర పరమానురాగుడగుచు। వెలయయమిగులచెడనివిభవములను। ప్రకటవీర … చారపరతంత్రు। డనగయుతడునెగడునెవ్వనమున॥ మ॥ రతిరాజస్మరణాన భక్తిలోలతభజా భ్రాంతాదులక్షమీరివి। శ్రుతవేదాగమశాస్త్రచోదితలస ద్రుద్రాత్మభస్మాంబిరం। జితగాత్రుండయి నేనుమొకవాటి వహించెన్ శంభుభక్తాళికిం బ్రతిరూపత్వము సేయువాంఛ్ర నవిచార త్వంబునం జంపగన్॥ క॥ అనియుతిప్రాణపదముగ। జానపువ్రమబ్రమతభాషిత పురాణకథాధారానుభవవిశారదుడన। మానుగవిహరింపుచుండుమానవనాథా॥ క॥ ఈలీలనామహాత్ముడు। గాలంబవలీల గడపగానొకనాడా। చోళమహీపతిమదగజ। మాలానము ద్రుంచి … సింహాప్రకటధీధిక్॥ క॥ నిడివడికలయరుగను నముద। జడధారలుగారగానశంకితవృత్తింబుడమిపజాహతివడబ్బ। వడకగనకలెంచుచుండెవడినట్టినెడన్॥ క॥ ఓకశివభక్తుడుశివపూ। జకుపుష్పములపచయింపజబుగెష్వరులె। వకమునుపత్రోటకుపో। వకనదనినడకకున్ష్వారతమతిన్నై। వ॥ గృహంబువెలువడిగవనిగడచి మృదునశారపగతి

పూనిపుష్పములుశోధింపదనకన్నిచ్చకువచ్చు పూదోటలు సొచ్చి యచ్చటం
బెనుగాలితాకున రేకులుచినిగిన ఛిద్రపుష్పంబులును సుడిగాలింగడి వోయి
తొడిమలుసడలి పుడమింబడి యున్న స్వయంపతిత పుష్పంబులును పుష్ప
కీటములుసోకిపూజకుభోజనంబులుగావనివర్జింపనగు నిర్మాల్యంబులు [illegible]
మొగ్గలుచూచిగన్నులకింపువట్టింపును నించుకించుక వికసింప నుద్యోగింపు
చున్నసజ్జికంబులుసజ్జనిండశోధించుకొని శూలిపూజకాలాలసుండై యనా
లస్యంబు నందనసదనంబునకుంబున రాగమనంబున॥ చ॥ విడివడివచ్చుచో
శపృథివీపవహుత్తగజంబుభక్తులిం। దొడిబడగూడిముట్టినన తుండమునంగ
బళించివిడికి న్వడినెగరంగనై చిరదవద్యయి మొగ్గినమ్మహాత్మకీ గడుపు
నగొమ్మగుచ్చికొన గన్నులనిల్చెనుప్రాణభారముల్॥ గీ॥ ప్రాణవిశ్లేషజ
నితతాపమునభక్తు। డభవప్రాణేశశంభోమహేశ యనిన। యెలుగువిని
యుర్విదండారి యిదిమహేశ। శరణు పలుకనియాత్మ నిశ్చయముజేసి॥
శా॥ సక్రోధంబునలేచి యుల్వెడలి జంఝూంఘోర సంచారుడై। యాక్రం
దంబవి యేమిటంచు వినియభ్యాగతంబునం గాచెదం। వక్రోర్వ్యంబునుభక్త
పాటునగనిబోద్దేవీపృషానాపదా। శాక్రాంతంబుగ జేయుడాయుకనిదా
నాన్యంబువన్యంబు గాన్॥ ఉ॥ పనిగొరకట్టుసుండుచర మేశు నెడిచిననభాంగ
[illegible] గావకగంపిదంతయుద ఘుస్వరభక్తుపిమి కదాగనా। ధీంఛిగోగప
హిమ్మసునిప ద్రవహింపగ [illegible] యోగాంతో యాశాన పరాజ తారుడము
[illegible] బిఖుం [illegible] నాదముఖ॥ ఉ॥ అంతటమీందదంగి [illegible] గటార్వగజే
రి। హేచవృక్షపిద్దు [illegible] గాగ్రహాల్మెకర తామును సంబునబట్టి యూడ్చి
మాలం [illegible] నిహూన్చివానిమొద [illegible] న డ్రాకిడ్చితుంభిపుం। బొంతర
[illegible] గొట్టిగాల్చినతా॥ పి॥ కెరసురహేంతఘూంత
[illegible] నసద్రెగ్గుమిహ। ధగిని సుబోరగూంతె ధగిగన్వధమంత
యుపోడసాగిపృష్ఠానుడు జ [illegible] [illegible] వప్తు గాంచితత్ప
దాం। బుమహయుగంబుపైకెరిసి భోరునలేచిలలాటహస్తుడై॥ చ॥ కటి
కటభక్తునింగజము గారియబెట్టెన జాత్యతాడులు। పిటలన్నగాప్రుభ

త్తులకునీక్రమము సాం[illegible]కిరారటన్న నే । న్నిటపనకుచ్ఛిని చావు తుద మేకొనిపూ
నకయేమువచ్చినక౯ । నటనటగాం[illegible] న్నలొకకి సాహసము సేసిన నోరువా
వ దే॥ ఉ॥ ఏం గశుద్ధజీవ [illegible] విదేము [illegible] [illegible] । దాని
తలంపద్రోహం [illegible] వృష్టి [illegible] । ధాని పా[illegible]వదశనా
మకభక్తుల [illegible] [illegible] [illegible] ప్రశాధక
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] బూ
త్తుమున [illegible] [illegible] [illegible] । బత్తుల ము స్తేమల్
గోలు [illegible] [illegible] । [illegible] వృత్తుకి [illegible] వ్వేచ్ఛప్రమే! నో
దసూ[illegible] వెండి [illegible]॥ క॥ [illegible] [illegible] । [illegible] [illegible]
తుడై। చోడ [illegible] గతుకసేభవ । [illegible] [illegible] దాజ
ట్టిగొనెన్॥ క॥ ఇరవు త్తుతోడ[illegible]ని మొల । వ[illegible]యువన్ని చోడపరుషను
దీవుక౯ । వెరవక [illegible] [illegible] । న[illegible] నసిహూరుడన క౯॥
ఉ॥ కోరికె తీరిమయేనియును [illegible] సన్నుతింపగక౯ । దారక రాజశేఖ
రుడు [illegible] గాతిదభిష్టతాధమున్ । మందు [illegible] బయినను [illegible]
భ[illegible] యిచ్చిభ క్తునిన్ । భో[illegible] [illegible] శరీరము జేసి వెండి
యుక౯॥క॥ దం[illegible] త్రిక కించితద్గజ । [illegible] [illegible] సంగి
భూ । కొం[illegible] భక్తుని గలా । సొంతస్థు[illegible] [illegible] వగు నెరుగక౯॥
వ॥ అట్లు చోడభూపాలుండు భృత్యపరాధ [illegible] దండ [illegible] ప్రాక్త
నసూక్తి చిత్తంబున [illegible] తనకుం [illegible] నిశ్చయించి
శిరంబు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] దన్న
నామాట [illegible] బుద్ధి భయంబు లేక బంచితివని [illegible] [illegible] బ
సవదండేశుండ [illegible]॥

—బా[illegible] [illegible] గారికథ.—

సీ॥ బాప్పూరు బ్రహ్మ [illegible] క్షాగ్ర గణ్యుం [illegible] [illegible] [illegible] చారయ్య
తుడు । గాఢమాహాత్మ్య [illegible] ఖండిత శక్తుండు ధైర్యసంపన్నుండు శౌర్యధను
డు । మంగళభక్తి [illegible] [illegible] వాచ్య సౌఖ్యండతు సద్భావాక్యరా.

శియుత్తమోత్తమ వృత్తిగుండు సర్వాంగ సహితముగ బొగడంగ వెల
యుచుండె॥ గీ॥ యతడు జంగమలింగ పాదారవింద । సేవనాసక్తి బరతం
త్రచిత్తుడగుచు । శాకుల్లగు బువ్వుఁ దోటలు పెట్టి మొదలి । తోడిగూరలం
గబువ్వులుగో యుకతన॥ గీ॥ సరగతోటలకరిగిపుష్పములుగోసి । కోనిమ
రిలివచ్చిదండలు గూర్చి భక్త । లకు సమర్పించువడియు కాయకము గాగ
దానివిరచించుజంగమార్పణముగా॥ వ॥ ఇట్లు సేయుచు॥ ఉ॥ వతిజనన్మ
హాత్మ్యశోకవాదము పుట్టునఘుట్టి గాజగ । త్కృతిజయిమహానహోహరుని గా
గ్రసంస్థరయొవర్చియస్మగో । భతజకుబుల్లుబుల్లమును బన్ను గమేసెనుజో
న్నలన్ శివున్ । మూర్జవహింపజేసిబనిము స్వీకించెనకించి తాను స్మరద్దె॥
క॥ ఒండేమియుతండొక్కభూ । మండలపతివిమును నృపతిమండలము సంధిన్
దండెత్తిచను చుసడిసల । నుండెన్నాపూర సైన్యయుక్తుండగుచున్॥ వ॥
అట్లుండియా ప్రోలికసతి దూరంబున బ్రాగ్దిశా భాగంబునవ్యాలంబులిడి
పించి తానుంబాదపథ ప్రాంతపశ్చిమో హారంబులు నాతమనో హరంబులున
గుమ్మద సమీరంబులు గ్రందుకొన బుష్పవాటికాని కటంబునంబటుసం
ఘటితమంటప ప్రాకార మందిరాంత మణిమందిరంబు లతి సుందరంబులుగా
నిరూపింపియున్నాడు॥ శా॥ ఆ రాజన్యవరేణ్యుపట్టపు గజంబా విస్ఫువద్దా
నవా । ధారా రామండిత ప్రేమమహానిగళబంధ ద్విత్తిగావించికుం । ధారూఢుం
డగు మావటిని గయి కోకట్టంతటన్నైవిచిఘ్నిం । కారంబుల్సెలగంగదండు
గలయుంగా గ్రుమ్మగుంగ్రమ్మరెన్॥ ఉ॥ డకునల్కినుల్కి పడనుంగిరదం
బున వ్రేలువాలను । ల్లాడగగూఢముక్తినున జావలిపట్టులుచీరివైచునీ । జా
డగలంచురాజపుడ సామజముల్ గనిబ్రహ్మనొదిమూ । టాడసిమానసంబు
నమలమున్పటి చెట్టుంచయే సుమంపగన్॥ సీ॥ కిరిడాయమును జేరగాంచిబ్రహ్మ

య్యాయిందెందువచ్చెదవని సందడింప । సందులు బిదలియా సంయమనిల్వాక వెనువెనుక నుభయాపేక్షనగుచు । గగనమున శిరంబున గదియించుకొని చనిమున నదీతీరభాగంబునందు । ఘోయించుచుఁ గూయుచుఁ గదిసి మూర్ఛ మునింగి జీవంబులిడుచుండు మావటీలు॥ గీ॥ భీతయుక్తులగుచు భూతపతిఁ గాంచి । మస్తకన్యస్తహస్తులగుచు । భద్రగజము బావుబ్రహ్మయ్యమహిమయు । జెప్పిరెల్లజనులు శిరములూప॥ మ॥ ధరణీశాగ్రణివినుమ్మభక్తుఁ డీతద్ధాత్రి నుధాముందు శంకరపూజాకుసుమార్థ మొకర్డయుఁ గాలంబునం దేగి భాసురభంగిం గుసుమంబు లెత్తికొని కొంచుం బోవు నా నేఁడయు । న్ధ్వగలీలం గజముం ధరఁ గ్ర నిలుచు సద్దోర్దండఖండాహతిన్ । క॥ అనితనమూవంతులు జెప్పనిని జనవిభుమమిగుల బ్రీతుండైయా । ఘనుడసగజమేగతిసె । నెనాయవిబ్రహ్మయ్యకడకు జేరన్నరిగెన్॥ చ॥ అతిగిశదీయ పాదముల కర్థి మొయినిదగ మ్రొక్కి లేచి యుకర్రరిక్కృతదోషమింతయును గావుము గావుమటంచు ఁగ్రమ్మర । స్మరణము జేయుజూచి జననాయకు నార్తకృపాబ్ధి దేర్చి తత్కరటికి ప్రాణమిచ్చె గణగణ్యుఁడు బ్రహ్మయ యనిమ్మహీతలిన్॥ వ॥ ఇట్లు బాపూరి బ్రహ్మయ్య శరణుఁ జొచ్చి యుపాధికుఁడు గృతార్థుండయ్యె నిట్టి సజ్జనభక్తుల చరితంబు లిజ్జగతినైన పరిమితంబులు గలవని యెట్లుండనిమ్ము వారలనయి జన్యవహారంబు శరణన్నగా నుటయు మాగొర్రెన పొరిగొన్నట గొయుం గానబిజ్జల భూనాథుక మాచయ్య యనంగ కేవలకిలి చూగమద్రుండుగాని మర్త్యమాత్రుండు గాడతని శరణుఁ జొచ్చితేనిం బ్రతుకవచ్చు నాకుంగానవచ్చిన కార్యంబు సరి గాపోదమని బసవడు వసుమతీశునకుం జెప్పిన విని జనపుఁడు వేరొండు మతంబు గానక లజ్జానతవదనుండయి కొండొక సెప్పూరకుండి మనంతరంబ బసవనిడెస జూచి నీవు చెప్పిన దే కార్యం

బుగదలుమనియతనిపజ్జనతొనుంజనుదెంచి మాచయ్యంగాంచి యతిమూర్తం

——*బిజ్జలరాజుమాచయ్యశరణుసొచ్చుట.*——

బునసాష్టాంగంబాచరించివ లేవకున్న నెగిరింగి బసవండు మాచయ్యగారిం జేరివందన పురస్కారంబునినిట్లనియె॥ గీ॥ వలదువలదని వారింపచలము జేసి।ముకుళ్రకరుడన గోల్పడ్డ మూఖుడాభంగి । యంతెడాయగ రానోడిన తేడునమ్ర । కాయుడైయున్నవాడునీకరుణగోరి॥ ఉ॥ పిచ్చుకమీద నేలసుర భీకరపాశుపతంబునైనమీ । యిచ్చకురాక యుండఁగత డెంతటివాడుభ వర్గ్యగగ్నిచే । వెచ్చవెమూడులోకములు పండెనెనాడు భవన్మహత్యమీ వచ్చిమరుంగు జొచ్చునృపవర్యుని గావదగుంగృపాంనిధీ॥ చ॥ అబసవన్న వేడికొననట్టులకాకనిమాచశౌరియ। మ్మనుజవరేణ్యుతెమ్మనిసమాదరణం బునపోషింబంపిచ । య్యానమ్రుతహాస్తియెమ్మలును నట్టియు బొట్టియుగూడ కట్టిభూ జనములుజూడభూపతిపయిజల్లికరిన్నసౌకించెవెండియుక్॥ గీ॥ వాటితోలుచాడుచంపిననమనియుప్పి । యాకసంబునపండంగనాకుణంబు। భువికిడిగజాచికాలోకులద్భుతమునొంద । వానియసువులునొసగెభూనా యకుండు॥ వ॥ ఇట్లుసజ్జనసంజీవితంబైనకంజనిరాజంబు రాజకుంజరం బునకిచ్చిననతడు హాయిష్యందినమాతోడండ మండలంబునుంబోని చేగంట దొంటియట్ల కరంబునకుం గరిమనురాగంబునం జనుదెరంజాటుకొ నుదనిజనివాసంబునకుంజనియె బసవంతు మాచయ్యపాదంబులు గొలిచి యాయయ్యమఠంబునకనచి వారిచేదాసగ్గింపించుకొనితనని వాసంబునకే తెంచెనంత మాచయ్యయెప్పటియట్లసంతత సత్క్రియాలీలనడుచుచుం డంగాన్నిదినంబులకొకనాడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యయరలేసిభక్తికేరి

సర్థిఁగొనఁగీతమునిముగ్నానతియ్య । నోడయులొగిదాఁ మాఁచయ్యయొద్దబా
డఁ వినిమహాభాగ్యతవృత్తి చేదనకుననుచు॥ క॥ అనిచుంతబాఁకశివశివ । యను
చుఁ జొక్కశబ్దగృహముల హస్తాబ్జయుగం । బునమూసికొని చుచుఁ । శ్రీనా
థా చెల్లఁ డీను లేశివభక్తుల్॥ క॥ అఁనీకుమగాకీగతి । శివభక్తుల దైన్యయు
తుల జేయఁగఁ జన్నె । భువి హాఁ దాతనసకో । తవిధంబున వెకరిఁ పడకు వెడ
దే॥ క॥ దోషముగాక భక్తుల । కోపింపఁ దీనివింబెగొత మ్యాడిని । భాషలు
గీషలు వదలుము । మాషకని జూడదగదు సుర్జనవర్యా॥ వ॥ అనిమాఁచయా॥
స్వకీయ కాఁ తుకము సేయంబోవ మోసి వాతెఁభ । క్తికాయంబుల చేనరింగి
బసవత్మ్యాపత్యమాత్యుండఁభి । మునిముగ్నాశయుఁడై కలంగుచు కడు న్నై
న్యానసాభోజుఁడై । చరియొ ద్మాచమనీషి యున్నెడకు భాస్వద్భక్తసా
హాయ్యుడై॥ వ॥ ఇట్లుచని యమ్మహాత్ముని పాదాంతకంబున నొడలు గెడపి
యుట్లని యె॥ క॥ ఆఁగొంతొాంకాముని । వక్రమసత్యతయుక్తి నాగ
స్మలసి। వ్యక్రాహావోపేతుని । సక్రోధుఁడు జనుఁ సమ్యక్కార్యముఁ॥ క
దుర్భావకుఁ శుభక్త్యా । విర్భావవిహీనుఁ జన్నివేశ దురాత్ముఁ । వింభగ్యో
నశోచుని । గర్భుఁ నుఁ గావికొని వెకరుఁడాఘరిం గీ॥ నాల్గు తులనరు
వది నాల్గు వేలు । గీతములు జెప్పఁబడఁ గొంది క్రేశెబుసు । నభుల వ్యాసుయి
పుడని కానసముని । జాఁము నావ యోయనక పొన్నఁగమెశా॥ క॥
అనితనునిందింపకొనుచు । ఘనదైన్యము గాన బడుగ గటుతింపంగా
విని యనువిను విధంబున । ననుపమశోభ్యాంటు మాచ వార్యుండని యెన్॥
క॥ కడుసద్భుడ క్రొవ్విలెమా । వృడుగణములఘము లెన్న చెటి యకట్టా।
యిటిగెదు లేకయ బహుగైతసుజ్జబాప్రబాప్రఁ రెత్యాగా॥ సీ॥ అట్టి

యాచకులనెందైనగందుముగాని యిట్టిత్యాగులగ నమేయుగమున । పా నలిన్నియు నేల బసవయ్యనీవిచ్చు నేరికైదన్నలు నెఱ్ఱగోక । లట్టిగుజ్జుపుగా డ్రైలవని బచ్చనిమన్ను నీకుటిలపునాతు లేమిభ్రాతి । మాదేవభక్తుల వేదఠీకం బులోగరము చూపుదునని కరయుగమున॥ గీ॥ సదమలోదకంబుసంధించిచ ల్లిన । తతకాంబులెల్లధరముఠకత । నిలపుష్యరాగసర్మలవైదూర్య । పద్మ మాదిరత్నవితతుల య్యె॥ క॥ ఉన్న-తందత్త ద్యుతి । ఖద్యోతంబవుడ నే లుఖద్యోతముగా । చోద్యంబందిరి జనులును । వద్యన్మాచయ్యజూడవశ్చైన నృపుడుఁ॥ గీ॥ వీరువారనకందరు వేగవచ్చి । చూచుచుండంగ మడివాలు మాచశౌరి । చాయగుసెను ప్రమథప్రసాదపుష్ప । వర్షమిందరునాత్మ లో హర్షముంద॥ క॥ బసవనిసభినుతఫలములు । నసలారవిదనువసీతుడభ్య ర్చితుడై । యసమానుడుమాచశౌరియప్పుడొప్పారెఁ॥ క॥ చెన్నారజం గమావలి । మున్నిటలింగావతారమున మాచయభక్త్యున్నతి శివుడెఱుంగ గలే । కెన్నేనియియురూపముల్ వహించినభంగిన్॥ గీ॥ అట్టిజంగమసత్స భాభ్యంతరమున । దొంటియున్నట్టిరత్నంపుదిట్టలుండు । హరునిభక్తులబం డారినయట్లు । బసవరాజయ్యమిగులజూపట్టుచుండె॥ వ॥ వెండియు బసవండు మడివాలు మాచయ్యంగారల శ్రీచరణారవిందంబులకు సా ష్టాంగ పరంపరలాచరించి దెరజనుదెంచి యుదంచిత వాక్యంబుల సన్నుతించి శరణువేడుచు దేవనీమహత్వంబు జూడనెంతటి వాడనో సంగమేశ్వర నీవ్రశ కర్త డవు యేను కింకరుండ నీవునిర్మలుండవు యేమర్మ లుండనీవు సుజ్ఞానివేనజ్ఞాననీవమృతాంగడవే విషాంగుండవీవు మహాదాని వేదీనుండవీవు పశుపతివే పశువనీవుత్రైలోక్యచూడామణివేని ర్భాగ్యచూ డామణినిటిదుగుణరాశియుసునాయందుసద్గుణలేశంబు పదకంగల మిమ్మ

ర్వాపర్వతంబు భవదఖర్వక్ష్మాపాగ్రర్వాణాయుధంబున గీటునంబుచ్చి యప రాధశతసహస్రంబులు సైరించి రక్షింపవే వేయును నేలజగదాశ్చర్యచర్య మడివాలు మాచనార్యయనియనేక ప్రకారంబుల విన్నవింపవిని బసవనిం దనకౌఁగిటంజేర్చి కామద్వ్యోర్ణ్ణోరాసినోహార్చ నప్పుడప్పుట భక్తులుతమలోఁ సల్లపిరి॥ క॥ వినవయ్యా లింగమంద్రై । ననుగలుగ వెళ్ళోఁ ప్రవాదంబులుకొం చం । బునికయునకడవకాదువా । రనువాయింపగ గ్రహింపరుగదా నం దుఁడ॥ గీ॥ అంతకంటె ఋకిడమయేయాత్మభృత్యు । నారయుకూర్కెచే పట్టుమ దముహాత్మ్మ । లట్లుఖుంగాక మాలిప్యాను పవయింపగాకచీరెలకల గుసెచాకిమెంది॥ క॥ అట్టిదవాఁ బసవయ్యం । బట్టుటమాచప్రభుండు బహువిధముల వా। ధట్టించిదుర్మలముప్రా । దట్టివిమలశక్తజ్ఞతం బొందిం చెఁ॥ చ॥ పనిపనిగాప గాపవభర్మ్మ వణజాన కెక్కు బొల్లిజం । దనమొగి నెంతరాచినను । నవ్యసుగంధమునిచ్చులిలదు । త్తునకలుజేసినం జెరుకుతోఁ ల్లిటికంబెనుతీపుపుచా । ట్ట్వదుదిముట్టెమాచవిభుం డోరయఁబ సవన్నభక్తియుఁ॥ చ॥ అసమశరారిభక్తులిటులంచుగుతింపగ మోట్ప గేలుతోఁ । బసవనమంత్రియుక్కగనిభవ్యచరిత్రుపుమాచశౌరియో । పస వముహంకరించినను భక్తిఘుటిల్లునెశంకరో క్తిభ । క్తసరణియేయహం

—శంకరదాసయ్యకథ.—

తెపరికింపవెతోఁల్లిపురాతనాలిలోఁ॥ గీ॥ జడయశంకరమనుమహాస్తానమం దు। దనరుభక్తుండుశంకరదాసియనగ । కాలగతికర్మముఖ్యేంద్రజాలమా ల । నిర్మథనశౌరిభాక్తిమర్మవేది॥ సీ॥ జన్మజరామరణోన్ముక్తకాయుం డుచిన్మయానందవశీకృతుండు । రౌద్రమహోద్రేకరంజితాపరవీరభద్రుం డు । ప్రత్యక్షఫాలదృష్టి । ఒంకితెంజాంక్షదోడఎక్షతాంకవముండీతాఒంబ

రుడుమనోహారియాశుడు। విలసితసంసార తలగుండుగండం బ్రచ్ఛన్నవేషసం
పన్నతనుడు॥ గీ॥ గోపితాష్టవిభూతియైకుశలబుద్ధి। బొంతలునుగంతలును
గుట్టి ప్రోగులెట్టి। యంగడిని విక్రయం బార్పననువు దినము గాయకం
బేనుమానికల్ కలుగుచుండు॥ క॥ ఎ క్క క ద ర గ క గా య క।ము
క్కజముగ నేనుసూన్కలబ్బగదినముల్। స్వకరకజంగముకోటుల। కె
క్కుడురతినందచేయుసిష్టాన్నంబుల్॥ క॥ ఈసరణిజంగమార్చన। దాసి

దేవర దాసయ్యజూడవచ్చుట.

యొనపంగ జూచుతలవునవేటకున్। భూసురపతితో దేవర। దాసగు
నుచు దెచ్చి మ్రొక్కితగుగోష్ఠి మెయిన్॥ సీ॥ ఒక్కంతదడవంద నుండిపి
ట్టానితనమితముసకంత క్షేమమునునేగి। సదయుండువోలెవిచారించికట
కటాయీ గెకులవును లేదింటిలోన। శంకరదాసయ్య సద్భక్తిమహిమయు
లింగసమర్థత్వ సంగతియును। నింకనెన్నటికంచు నెండలో వగచుచుప్ర
కటించిముగ్ధవ్వవును జెప్పి॥ గీ॥ తగినగంపెడుగొలుచంపదాసిజూచి। ద
యవలచిపంపెగొలుచును దాసమయ్య। యంతయును మేలు నాకేమియిం
దుకింక। నేమియడగినదమకు మాకియ్యగలదె॥ చ॥ కొలుచనకిచ్చితొల్లి
యొకకోకతపస్వికిగొల్వదెచ్చియే। మిలమమువేడునీ తమకునెక్కడను
న్నవిఝున్నియంచుబ। డ్కలిగదియింపగంపెడును గేలవడంగెను దానిలో
నవే। తలకుచుచిక్కడ త్తవనిధానమునందయడంగెసర్వమున్॥ గీ॥ కొలు
చుగృహముల్లోనగాని డెందు లేవయ్య। పాడువాదెగా దేవాడవాడ। దా
సివశసిద్ధిశసిధి శంకర। దాసమయ్యాదివి యవలగానవుడు॥ క॥ పరిభ
వభవశోకంబున। దురపిల్లెడు దాసిజూచి దుగ్గవవలికెక్। ధరగలవాడ
మువలెద। స్మరణునకుంగొలుచు పంప జనునే సీకున్॥ క॥ శివశరణులి

లుకడగనే భువిలోనీవశమెజగముప్పుక్కిటపట్టం । టవిచారించెదుశ్శాస్త్రా నవులకుబ్రతుకంగగలదు నాయంశైనక్॥ క॥ మృదుడుప్రసన్నాత్ముండై యడుగుము వరమన్ననడుగ నంగీకించుటయు । హృదయమిజనులెల్లనెరుగ కెడపటభక్తుల మహాత్మ్యగా నగవశమె॥ సీ॥ చేయుకాయక మింత చెదరక మంగిరంబంచుండ జంగమం బందమెంత । యెక్కు ప్పురగవునేను వాంఛల్లజగమ కోట్టకుజాలు పెట్టు । లింగసదమ్మలలేములే మనవచ్చు నెండయునాయయ్య విపులభక్తి । లోకత్రయంబున ప్రాకటంబున జేయవలసి ప్రత్యక్షమయియలికనేత్రు । డడుగువరమటన్న జిక్షీన డీ పడకన । స్మిత ముఖాబ్జుడగుచుశివుము హేశ । కర్తృకతలనాఘకతలవైనీవుండ । వేరెవరి ముగల దె వేడికొనగ॥ ఉ॥ ఏమియు వేడకున్న పరమేశ్వర నీమిద సిగ్గుపుట్టు నో । కామవభీష్టమిచ్చురితెగల్గిన రేపటిపట్టుసూడికిన్ । దూరముం రాత్రచారమిడసూత్న వి లోచనమిమ్ముటన్నవా । కామమిమదిలాయుశ్శైనళికంబు న మిక్కిలికన్ను నవ్వుచున్॥ వ॥ అట్లుహరుండిచ్చి చిచ్చర కన్నంగం శైవ భోగలర్వ్వపర్వ్వతవజ్రం బగుటయుశంకర దాసయ్యా శంకరేతర సర్వసమ్మతవిమత్తుండయుయహంకరించిన శివద్రోహులనటలతట నటోత్కటచటులాగ్ని పటుహితంబునబలు వ్రేల్పులం జిటచిటం వ్రేచ్చుచుంక పాలంబులంబట పటబగులం గటకట యనక పెరవేల్పు పేరుకొన్న వాంగ్రొంబ చూల్పంగ మరి కొందరువేల్పులువెల్వడిబోయిశివభావ్ఫుల వరుసలు సొచ్చి వెచ్చ గొరాచుల చుంగరంబులొదలంగూచిల జోహారువెట్టినం గాంచి తక్కిన వేల్పులం బ్రతి దినంబునుముప్పెల్లుగం గోనంబనుగు దైవంబులబడుగు పనులు పంపంజేసి బ్రతుకుదమనినెశ్చయించి॥ సీ॥ అసనకమురగిటి కసవులు వానూకు కొసకొ మారికోల్లుగాడెమాడి । నెట్టన కొట్టంబు నిత్యంబు బుట్టైను దంపంగ బ్రోల

కోదాసిమత మ ను । చుట్టినుజాలకానుచునుం బెదఘోషిత గ్రైలు మోవంగ
గాటుమెర్రి । పసుప్రలగావంగభక్తిసోగటకంబు మైలారుడుగోడుగు
మునుతబట్టు॥ గీ॥ రేకడమలచేటికాండ్రడేటిదారి । వ్రాంరగింపంగీర్తులు
విప్పంగ వెలుగ । అలతికిర్పబో అర్జునరాను నానాన్యాకక్కసనలుసేయం
ము యెలున ॥ క॥ ఆలయోగపగను । గోస్థాదశములునవ్వంచు
డమూలనుశోసనములని గాక । లోలసకడ జిపి జగన్నాథజియింపక॥
వ॥ ఇట్లునానైవంబులను న్వెల్లింగొను గోపమస్య మాహాత్మ్యంబు. జగదేక
మల్లాశరాజుల్లంబున ససాహ్యాత్వంబునవహించి సశ్యల్లలాటు నే క్రమంబు
రోకసాలి మొప్పంచి ఘాణాంభ నేత్రంబు వడయుటకు ంబగుపే॥ ఉ॥
ఈవారిముందటక్ నిలిపి నుంచుపంచుము లేకపోయినన్ । సాహసదా
నపొమ్మ చుజకర్సనత గ్రంధ్యమాందును । త్యాగమహాములోడను తర్కనను
శోరిరచించితదియ్యనేం ము । స్తోహాములంచులక్ బోదినూన్యము గా
ధరనిచ్చిన్యచుక్॥ చ॥ అలక్ కరేయును బగలునచ్చెలిద్చు గోల్వదాసి
యూ । స్తలమును కేగుదెంచి పురసంహా రభక్తులుసంతసిల్లదా । నలరుచు
నంక కాంగతిం గుడిశిల్పులుదీసిచూడ వా । జలజదళాక్షినిగ్రహాయుచర్యుణ
గెతత్త్వమునాంచెవంముచుః ॥ గీ॥ అంతకస్త్రమునుస్త్రహారిమునిమోహాంబు
శరణువేడవచ్చుకరణినిగ । చరణయుగముజేరనరుదాసయ్య । నిష్టు
రూపమూ పెవిశ్వమెరుగ॥ చ॥ పరసమయాంబులబ్ వగిలిపోగనుకేర్చను
గుర్తింహా । శ్వసశంకరాగ్రగణ్యుడగు శంకరదాసను లోకవంద్యుడై
ధరనుచుచున్ నీకుపదిశంబిక వే సెరుగి పంలారం । కులనకు సైన్యకుల
నగంగనికాయునక్యూర నృహాక్॥ గీ॥ భక్తసన్నోష్టి నిర్బోధ్ధబాయకున్న
భక్తిబును భ గంపునాగప్రాభక్తులకును । భక్తులర్గోస్తినెపిద్గుటసియు
న్నభక్తియూనుభయంబునుంబంబుబడగాడె॥ చ॥ తలందంతంపాం
హారుడేయు లగక్ చిరుపంగబెట్టినక్ । గలమతియుంటయుచు జెడిననైవడి
గారుయ్యోమవట్టగట్టుమా । టంబనియేమనిమ్మపతటానినపంచుయువచ్చియి
వ్వారుం । బసమరవారం మస్యపదపద్మయుగంబునతులో ఘటింపుచున్ ॥

తే॥ కావ వేజయ్యభక్తజనకల్పక శంకరదాసమయ్యామ । ద్దేవతలం బొగడ దెస్స యుదికలను నీవకఁ దయ్యమాకునం । చావిపులాతలంబుదనువంటుగ గ్రమ్మ న్న్రముకుల నల్పినన్ । బ వనము తాఁ గాంచి పరిభావపరోక్తులదాసికిట్లనున్॥ సీ॥ అకట యటవి రెవ్వరయ్యబో చెల్లబో దాసి చేరయ్య గా... శాశ్వతీ । కింగ గవార చెమికిట్లు రాజన్నె యిటవచ్చుటకు గార్యమేమిగలిగె నెచ్చట కేనియు నేగుచును వ్యాకొ హరహరమను బరువరుగదయ్య మీయట్టి ధైర్యమానసు లనుశరణులుగల రెయ్యాభువనంబులోన॥ గీ॥ యిట్టిభక్తియుక్తి యిట్టినిగ్గత్వ ము । నిట్టిభయము గల డె యితరులకును । బాపు దాసమయ్యబడుగులాధారం బవాపు దాసిభక్తిప బలభాతి॥ ఉ॥ మాకిపుడేమి దెచ్చితవి యచ్చికమిరగనీసర య్యాకున్ । గాకయొసంగి గైకొనిన । గొల్చుచు గాడెలలోననిండవే । వేకొ సివపు గాక నిజవిశ్రుతి పంపద లెందుపోయె దె । మ్మాకల మాత్రమిబ్బట బికృపజాలకు గాక యింపబుక్॥ గీ॥ కానువీసంబువిడువంగ గట్టికొన క । నోసరిల్లినధనమిందునుండనోపు । ద్రవ్యమాయని దేవర దాసిచేత న్నిచ్చె నీ యుంగ జంగమాస్థానమందు॥ చ॥ పుడమిపయిన్ ఖనిత్రమటుబూ న్చగ దానిపసి డినకుటలై । వెడలగనకటజంబొవని వేగమ దాసియుగు గ్గళివ్వయిన్ । గడుకఁడుభక్తితల్పదసకాయమునంబడి లేవకున్నన । ... అని గాంచి శంభుగణప్రాజ్యుఁడు శంకరదాసియిట్లనుఁ॥ క॥ ఓలింగూాలి కిగొలిచెడి । చేల యిగ్గె ... టయియాగి చెల్లింపకని । వేలాగునజా గెదవని । ఘాలా క్షోంభి లాగుమంటబని గా కున్నన్॥ సీ॥ ఇటకొండపదడు పైనయిచ్చి పు ... మపందుము ముక్రమ్మరబడియుమటు గాక । కుడిచికట్టినబడు గు నైనయునిరుచుడేముమ్మడి ధనముగొనుమా । కాదేని బేదలసాధుల ... నె లయ దు మలు గాగ ... యొమ్ము । బడుగుబత్తుల కాళ్లపై బజ్జగలుగ ... కుడుపవలగ ట్టగవి ... పసుడుగ॥ గీ॥ యేదిగా సెనిపుడు పృదుపాదయుగవ ... పే లవుం ... పోవ్రనే ... చెప్పచుం ... గనింక నేల । ... పవ ... యయి ... ॥ ఉ॥ పి... క్తి కై ... । ... బట్ట ... చ్చె ... । ... పసిడి చానతిచ్చిన । నా ... యుక నె ...

టపృథివీపతిపట్టపుదేవిదిట్టమై । దండిగమాదికొట్టరుల ధాన్యములన్నియు వెచ్చపెట్టుడున్ । మండుచుభర్తజాయాత్మసతి మారొక్కని గర్భిణినాకఖడ్గ హస్తుడయి ప్రేసికైకొనదె సుందరి ప్రాణము ముక్తి మత్ప్రభున్॥ ఉ॥ తప్పొనరించినట్టి సుతుదన్నిమహోద్భుత భక్తియుక్తియై। చన్నసగోత యయుండగ వెసన్వెస జంపెనుగాక నేనుత । న్నిప్పుడు నిజమూర్తిన నయి చ్చెద వేవరమన్ననొల్లదా । యొప్పులకుప్పయైన తనూభవునైన ఘోర దేమనన్॥ చ॥ అడిగినజంపిపిల్వమన నాత్మజుబిల్చితిరిరి లేమివే । మడుగక జంపెబిల్వ మననట్టిదకాకని పిల్వదయ్యెని । ప్పుడమిన నేకులిట్టి గుణపుంగవు లుండఘనుండ నేననం । బెడతలపట్టి దేరసన బెట్టితినంచున హంతబాల్క నన్॥ చ॥ అంశిరియాలు నెమ్మదియ హంకృతిబాయగ బల్కె శంకరుం । డను పమవత్సలత్వమున బ్రాణములాయమ పట్టికిచ్చితా । రనగమచేరరమ్మన చర ప్రభుసేవయచాలు ముక్తులా । ల్లననుచునుండెనిమ్మవయి లాతలి సత్క్రి యలాచరింపుచున్॥ గీ॥ మారుడు శిరియాలు శెట్టి దానంతమాత్ర । బోవ నియ్యక జెయి చేతబాదివిపట్టి। రమ్మనుచు జంగమాకృతుల్ నెమ్మిదాల్చి। యటహాలాయుధపురమునకరుగునపుడు॥

—*హాలాయుధునికథ.*—

క॥ అల్లంతటగని ప్రమొక్కి హృదుల్లాసము తోడ నవరసోచిత కృత్యం। బెల్లనొకగూర్చి సుఖకర । సల్లాపంబులను బ్రొద్దుజరపుచు బలికెన్॥ సీ॥ యెంతదవ్వులనుండి యే తెంచితిరొ పదాలస్యముదోచెడి నాస్యములను। హరమూర్తులార మీయాగమనమునన వ్వన్నింపనొకాక మరియుగలదొ। యనివిన్నవించిన నిజంగమాకృతి దనరు శంకరుడప్పుడని యె నృపతి। వినవయ్యభక్తిదర్శనము కారణముగా జరియించు జంగమోత్కరములోన॥ గీ॥ నధిక జరియింపుచుందుము యిభవు భక్తవరులు మాకును గతిమమ్మ వారుత మదు ।ప్రాణలింగంబులనిక్కొనియాడుచుండ వారిబడి వాయమెప్పుడ వార్యలీల॥ సీ॥ తిరునీలకంఠుండు వరగొండపతియును కలికాలచోడండు నారియమయ్య। యలయచంగుళిమార డేగాది నాధుండు చేరమశ్వ పచయ్య

చేదిరాజు వాగీశనైనాయువరకీర్తి సోమాసిమారుండు పిళ్ళనై నారనంగ గలుగువీరలు మున్నుగాగల సద్భక్తవరులచే బూజలు వరుస గొన్న॥ గీ॥ వారమీడాడయని జెప్పవలదుధరణి । నేను వారనట్టి మాహభక్తి నిలయ మెంగు । లేదుమిమ్మెరుంగ నివారు లేరుభక్త । లెన్నడెన్నడుమానుషు వెరుగరొరుబు॥ క॥ విను వెట్టివారి మెచ్చని । ఘనభక్తము మిమ్ము మెచ్చగా నుంటిరిమ । మ్మనురూపుగ జేసిని వా । రుపుభక్తవరులు చేపట్టి తుదక॥ క॥ మాదు బ్రతుకెల్ల చిత్రం । బా దిక జరియించినదిని రాళి వారంబే । ప్రో దియు లేకయ బెరిగిన । పదిన సుఖతళ్లి దంద్రము లెవ్వరో యెరుగక॥ సీ॥ తల యంటియమ్మ నవ్వాజల మాదట చన్నయ్య బెంగి గొల్లి బిడ్డయట్లు । కెంబా విభోగయ్య గేలిచ్చి నడపించ నడుగిడ నేర్చితింబుడమిమీద । బడిపన లకునం బిపలు మారుపిలువంగ నుడువంగ నేర్చితి నోడికముగను । చన్నయ్య పొత్తు న జెయ్యారభుజియించి నేరయ భుజింపంగ నేర్చికొంటి॥ గీ॥ దాసనయ్యా కతంబున దప్పకెపుడు । కోకగట్టుకొనగ నేర్చికొంటిమరియు । మానకం జారియాత్మకు మారికొప్పు । గోసి జడగట్టి నేర్చితి గొప్పవెట్ట॥ ఉ॥ అంతట యవ్వనాభ్యుదయమందుటగన్గొని బల్లహుండు సీ । మంతిని నోతుజ మాకును సమర్పణ జేసెను మద్వయార్థమై । నంతయు వేట్క మొన్న యుద్ధ రేశుడు మమ్మడి పెళ్లి జేసెన । శ్రాంతము గాంతకున్వలసి రా గలుచుంటిమి దత్తువాటి లో॥ గీ॥ మొన్న శిరియాళునింటికి ముదముతోడ । నరిగి కన్నకు మారుడీశ్వరుడు గూడి । కొని మెనా మేలుగీల్లుటకు వము గాగ । నీకు జెప్పక యే రికి నే గధింతు॥ ఉ॥ స్తోత్రము గాదు నికటమొక సుద్దిహలాయుధ వినుమ్మకంచిలో । గోత్రము వారి నందరిని గూడక వేడుక గాజి తాద్రిరెన్ । యాత్ర యొనర్పుచుండె శిరియాళుండు వారలలోన గూడ వా । తస్త్రముడు పోనొసిద్ధరణి బుట్టెద రేయికనట్టి భక్తులుక॥ క॥ ఆతని మదిలో నొక యుం । జేతో హారకుండునై జశిష్యుల బంపన్ । బ్రతిచెరగుర ప్రసాశివ । దూతలడుగ నొసగి దానధూర్జటి గెలిచెన్॥ సీ॥ అంతట బోకవృషాంకుడు గంచిలో నిరువది యొకటి నంబించుక్షేత్ర । వెలువసి వానల జలమున గురియింప పది వేలు జంగమ ప్ర

భోవ్రులేపుడు । పాయకుండెడు మహాపట్టణంబున జంగమొకరుండు నుండక
యొడసిపోయి । రప్పుడుశిరియాలుడధికతత్వదాతుఁడై జంగహాన్వేషణాస
క్తినూరు॥ గీ॥ గలయదిరిగియొందు గానకయింటికి। వచ్చునెడమహారుం
డువరతపస్వి । వేషమొప్పతాల్చివేవచ్చిశిరియాలు । కొడుకునడుగవనకు
గూడదనక॥ ఉ॥ భాసురశాకభాతిపరిపక్వముసేసి సుతున్మహాధరే । ప్వా
సునకధికాతోడనిడినసర్వజనంబులుచోద్యమందగా । నాసుతు గ్రమ్మరంబ
డశియాప్తులు మిత్రులుదానుగూడగై। లాసముచూరముట్టి శిలాంఛనుగాం
చిరెయిట్టులెవ్వరున్॥ వ॥ అప్పుడుమేముం దన్మందిరంబందయుండికన్న
కార్యంబుగాని విన్నమాత్రంబుగాదు మచ్చరంబున నాకన్నౌ కళ్ళు మెచ్చక
హెచ్చుగుందులుగాభక్తి భాష లుచ్చరింపవచ్చుగాక యిట్లుసేయ వచ్చు
నేయని యనేకప్రకారంబులం బెచ్చువెరిగి శిరియాలుం గొనియాడ హలా
యుధుండు గుజనా జంగమలింగంబుతో నిట్లనియె॥ చ॥ శివశివయేమి
చోద్యములుచెప్పెద వీతడు రకిరసుండెమా। నవపలలంబు మెకరమదన
ద్విషుభక్తుడుభక్తుజంపెభ। క్తివిరహితుండె మీరొడయ దేవర లాడినబొం
కుసాంగమా। కవిహితమంచుగాకవిన్నైనను గూడునె యిాదృశోక్తులన్।
క॥ అనియాసర్వముమిథ్యగ । మనమునదలపోసి పల్కుమానవనాథుం।
గని గొనివినుమహాలాయుధ । యనుమానముమాని హరగణావళితోడన్॥
సీ॥ సతులనిచ్చినవారుశతకోటి కోటులు సుత దాతలకునైన మితియులేదు।
తమ్ముగిచ్చినవారదరము గాదెన్నంగసిట్లుండ లేదననెట్లువచ్చు । వారుడు
భక్తులమనంబరసి చూడదలంచి యడుగగానివి యెల్లనడుగుచుండు । యం
కిలిలేకిత్తురిట్లు సద్భక్తులు శిరియాలుడును సుతు శివున కేడ॥ గీ॥ బెట్టెనమ్మ
హిమపుట్టవిచారింపు । ధరణినూరనూర దచ్చరిత్ర । గద్యపద్య కావ్యకల
నబాటలలీల । జరుగుమిగుల భక్తసభలయందు॥ ఉ॥ ప్రాకృతసంస్కృ
తప్రభృతిబాషలనాటకసంవిధానముల్ । జోకరొయించిన సూత్రధరసూచి
తపాత్రముఖపెక్కుభంగులం । గైకొనివచ్చియాడుచును గ్రమ్మరి పోవుచు
నీక్రమంబునన్ । లోకములోనివాడనవ లోకమునర్ప వెడచ్చరిత్రముల్॥

ఉ॥ ఏమిటికిన్ని జెప్ప మను జేశ హలాయుధ నెల్లదిక్కులన్ । భామలు రోళ్ళరోకళులబాడగనం జూడనుండు జెప్పనా । భూమిపుడంతయున్। వినిప్రభూతతరాగ్రహాయుక్తచిత్తుడై । పై సతీసహాయు శిరియాలు నిజాలరగ బల్కె నీక్రియన్॥ చ॥ మది మది నుండి యెట్లు నరమాంసము వేడెనుకూలిగాక తా । నదయత తల్లిగిక్కసీ క్రియన్ సుతునెట్టుల జంపె నల్లపై । మదనవిరోధి మేలదయ మాలినదానప్రడయ్యె నయ్యయో । ముదిమిఘుటిల్లమై మరచి మోసమునొందెను నాపినాకియున్ ॥ ఉ ॥ ఆమిషము న్నభక్తవరులటంచు చేతులనట్టిమాంసమున్ । ప్రేమముతోడనీశునకు బెట్టుట యెట్టులువట్టియాస్యమై । కోమటిబుద్ధి సేసిసుతుగొంతునుగోసిరి గాక లోకమం । దేమయినవ్వ రెనడచి రే శివభక్తులు దీసిపొత్తురే ॥ ఉ॥ భక్తునిచిత్తవృత్తి పరిపాకము సూడదనూజు వేడినన్ । యుక్తము దాన నేమియుని యుక్తకరుండయి పుత్రు జంపను । వ్యక్తియొనర్చనంత టనయుత్తపతాకు డుమెచ్చునిక్కమా । యుక్తిగబూడగోరినటులు నదిపన్నగధారి దత్సుతున్॥ మ ॥ చిరుతొండండునిజాలభక్తుడయినన్ శ్రీకంఠుడర్థింపన । త్తరిదుం ద్రించినతుమ్మ దుద్దు పగిదిం దానుండిచే నెంత బెం । పరబాలున్ వధియించు నెతమసుతుండైనన్ మహేశాంకితుం । డురుతేతోపరమూర్తినాకగ తశంకం జంపగాగూడునే ॥ గీ ॥ ఎవరియింటనిచ్చుయిలద నైగాల్చినా। గానస్వాస్థ్యహావహీనగాల్పకున్నె । యన్యలింగవంతు నున్మ పాపముగల్గి। తన యునింతవంతుడునుమతేడె ॥ క ॥ వెలిదుఃఖము వెలిబుచ్చిన । నలువ్యసను తుజంపితాను నడుమాసఖుణిగెన్ । నలిబ్రాణముకున్న గోమటి। భలిగాభలు సాకునమిలి బ్రతికెవననుచున్॥ చ॥ అకటమనోజవైరికి నరామిష ఖండము కానియొండుకు । త్తుకకునుడిగ్గకున్నను సుతుంవధియించుట యేవిరక్తి। మిన్నకగలభక్తుడేదన మేను పదార్థము జేసిపెట్టకో । డోకరనిజంపు పెల్ల మదినూహ రోయునవ్వగ హింసగాదొకో॥ వ॥ అట్లునుం గాక చిఱుతొండండు దన్నువంచించి తన గావొప్పించెనను నిందంబొంద నూడినందనుంచి లంపుమనసుండరెంబని సెంగాని యుప్పడప్పించిరిం బిఱుచుట భక్తిం బాడిగా

జనిపలుక లేదష్టాంగ బంధవదనంబు నరుదెంచి యర్థించి పసినిసువుంజుం పెంచి త్రిమ్మంగనగొంటి యయ్యెంగదె యనుసడికిజడికి జడిగొండు వెడలంగా కగడుపార నారగించునే గొట్టుసెట్టియు నాగట్టుపట్టి పెనిమిటియు వట్టిర ట్టునకొడిగట్టిగి కాఫ్రుల భక్తులఁద్రిమ్మంగవచ్చిరకరాసుండను చుక్కలరాజతా న్యుభక్తులజాపం బాల్పసంథు వీరిచారిత్రంబు విచిత్ర కథా సూత్రంబు గాసభలం జదువంజెప్ప మూర్ధులునసంఖ్యాత మహా ప్రమథ గణంబులకు వెలి వెలిసుండ్రోయుచహాలాయుధుండు సక్రోధుండయి కరతాళ నాస్ఫాలన పూర్వకంబుగాఘంటల్రమోసెనప్పుడు॥ ఉ॥ అంతట గంతు హంతకుడునా శిరిగాండుదఱ్ఱ్యదాగ్నిక । త్యంతభయంబునొంది యెదుకైనిలుచుం డగనోడిహాగ్న్ వ్రేగా । మ్యంతమునందునిల్చి హృదయంబులురుఘల్లనదల్లడి ల్లుచుఁ । భ్రాంతులుపోలెనొండొరులబాయక చూచుచునున్నయిర్వురన్॥ వ॥ హాలాయుధుండుగాంచిజంగమంబులగుట మమ్మునసారెకు మన్నింప వలసెంగదాయింక క్రందనాడిన మాటలకుం దప్పునింతనుండి చిక్కొండని ఖండశశిమండనునివాతిఁ గీర్తించితిరేని మీరును వారిలోని బారలేకానిమా భక్తులవంటివారు కారునుండియుఁన మారాడనోడి మనసిజారిగిరి కుమా రిందలంచిన॥ సీ॥ కటితటంబునవింతకావిబెట్టిసన్నికె మోకాళ్లు నునుగంగ మోచికట్టి । కరగబెట్టినరావిపగంత సూచంబులనొడివి గాంగళమునబ్రాం దుపరిచి । సన్నంపుగుత్తిఘసగలులుజాళిగా సంగాలమణికట్టులందు దాల్చినడుమ రుద్రాక్షుబండంగజేసిన నాగికమ్మలు కర్ణయుగ్మములదా ల్చి॥గీ॥ జడలతురుమునబైబట్టగడసవాడ । నుదుటగలయంగభస్మంబుమెది చిపెట్టి । సంగళవ్యాడ్పఁయ్యదైనస్మరవిరోధి । రాణిచనుదెంచజంగమము రాలికరణి॥ గీ॥ భక్తిభామునిజంగమభామభాతి । దాల్చివచ్చు చెంచుగతి వచ్చుదస్వదాచి। యాహాలాయుధుండెదురేగియర్థిఁద్రొక్కి । తోడుకొని వచ్చిమిగులనాత్మకమున॥ క॥ కాలోచితసత్కారము । లోలింగావింప నన్నియునుగైకొనియా । నాళీసగుసద్భావాలునితో సిద్ధులనిదొప టుతెరఫణిశన్॥ క॥ కమలజకమలాంతకులుదమురుణులు ముఖపద్మములనుగం బునను గృహం। జెమలకలరుండియునగ్యల । గమియింతురుగుగాంతలందుగల వేగుణముల్॥ క॥ కలసైననన్యపురుషుల । వలనెరుగగిరిజ యట్టివారమువే ము॥ మలహరుభక్తిఁ పంతర । నిలయాత్మనినింతపట్టునిజవుస్పహాలా॥ ఉ॥ నీవును సోమభక్తులును నీయొడలందగసేమి వేడినన్ । లెవసంతుష్టవంచు

నవనీసఖభక్తులు జెప్పచుండగా । వేవినివచ్చి చారణతి వేగమునన్ మనవిం చ్చిమీదమా । దీవెనబొందవే జగతిసుతభూరి యశోహలాయుధా॥ అనివెండియు॥ సీ॥ మహిత శివాచారమార్గరక్షణశీల సహజైకలింగనిష్ఠా విలోల ప్రకటసంపూర్ణ భక్తిభాస్వత్స్వధామ గ్రయాతుల ప్రసాద పాత్రైక గాత్ర। హరలింగజంగమాభ్యర్చన శృంగార సత్సంగధీర వాక్యార్థధీర। దక్షుండమహాత్మ విద్యాపండితుడు పాపన్నాన్ శరణుడు సిరి కాలుండు॥ గీ॥ యనుచు నగ్గింపవినియా హలాయుధుండు । లాలిత శీతినమ్రకుగేలు మొగిచి। సకలభక్తుల కాను నైజరుగానన్ను । ప్రస్తుతించిన నోతుజా నెపరమసాధ్వి॥ క॥ ఏవిధ్యానేవ్వడనుమా । భానుజహాగుణభక్తవత్సలపటుకరుణాసం ధానసంయోగ నొడువవది । స్థానూనపసాధకసమితి యడుగుముతల్లీ॥ చ॥ అవనిని యమ్మహేశ్వరిహలాయుధు గన్గొని యేనుపార్వతిన్ । వినుశివయాలయియ్యదియనిన్ ముఖ్యవిహీనులై ధరన్ । జనుసతులన్ మహేశపదసారసభక్తిని యుక్తమైనభర్తృనివహానే దలంప జగతీతల పూజ్యులుగాగుగావునన్। గీ॥ తప్పలెల్లని ప్పుడో ప్పుగాగొని । కాంచినయాంబురాశిన గ్గిమాకు। చేసినకపటమైన భిక్షయుమాంకుచు బ్రీతిపుగవ భిక్ష పెట్టుమనగ చు॥ క॥ కట్టమణాలితో గృపబుట్టగ నీహారశైలరాజపుత్రివలెన్। నెట్టియు నొసగయుదం చెల। గట్టిహలాయుధుని మోడ్పుమొక్కులుదన్॥ గీ॥ ఆహలాయుధుండు నధనభక్తాళియు। శీశకిరణధరణి సెట్టిజూచి। జయదలి ప్రసభయా సొనబుస్పసేగ। బరమహాపద మొందిభగుణ డవుడు। ఉ॥ ఉత్తుకగప్పు గొప్ప పయిగొంచప్పు మైసుగు సేవమానగ్రా। నైత్తురు బొజ్జపెద్దసుపు చేయునిదారలచీ । హస్తికొండచాలిపోసలంటెనబంటుల భోజ్యనొప్పనా। బత్తుడిముంచుచున్నిచి బత్తుల గడలకంతో డుపదా॥ వ। కోలగొనిపెంచుచు పెట్టెగుండ్రము మూపకరేడు వేలగా ద్రుమ్ము గండకొల్ల నంగటనక్రొమ్ముకొను భక్తులు వండించుపనె। నల బలిగభంగిని వ్రేగులు గాంపయు బస్తు సేగ దప్పులన్। జలజదశాత్మ మృబులు నలదు బాగుపలని కొలన్॥ ఉ। తుంబురు నారదాదులు ప్రశంస తత్తదాతపాడ చేవతూ। ప్రమోదముచుండ శిరియాలసుధీ నుల మొక్కకా। వ్యంబులు నవసఖిహలాయుధు డమ్మహేశుపా। దాంబుజసాంకభూమి వనువంటగ మొక్కితి నిస్తహస్తుడై॥ మ॥ ప్రమదావిధ్వవగ్రసుపూజలు ధారావాహికస్ఫూర్తినా। త్మసముఖాంభోజము

దోప్పదోపగ సముద్యద్గద్గదధ్వానసం । భ్రమరోమాంచదర స్మితంబు
లబహిర్భ క్తిప్రపంచంబున । క్తము సేయంగనదంభ భక్తియుతుండై కన్న
ట్టునాథుం పతిన్॥ ఉ॥ కాంచిమనోజహాంతనకౌగిటజేచిన హాలాయుధుం
డనిశ్చింపలమైన నీసహజసాహస శక్తికిభక్తినిష్ఠకున్ । మంచిగమెచ్చి
తిన్గనకమంజు నణిమయ పుష్పవాపిపై గొంచుగమింత మత్పుకిగొచ్చ
నరండను చుంగడంకదోన్॥ గీ॥ ఆక ౦యుధాఖ్యజనుర క్తిసోపాలుసన
పురములను క్తివహములన । గోనుచునరిగె రజిసకు ధరంబునకు నాన
పాలునోదనగాడభగుణడపుడు॥ క॥ శిరియాల సెట్టిగర్భ బలిహాగముఖాంద
జేయుబని క్తైహంతడి । భ ౦యుధాఖ్యుని । జరితమునుతి కైక జే
సెనసత్స్థలంబున్॥ క॥ ఈ పుణ్యసమస్త దుష్టగు । ణావసదంబైన గర్వపవ
మణులునలో । దాపుకొనియున్న భక్తుల । భావంబుల గూడి కొండ్రజేబ
సవకుమారా॥

—॥ మిరుమండకకథ ॥—

గీ॥ మరియుసద్భక్తిమహానీయమండనుండు । వెలయుమిగమిండనై
నారువిపులకీర్తి । సతతజంగమపూజనాస క్తవృత్తి । గూరగారగతాంగ
వికారుడగుచు॥ క॥ శాపాను గ్రహసాము । స్థోష్టితుడు శుద్ధశైవయుక్తా
త్ముడు । ర్వ్యాపారదుష్టదళనుం । డాపాదితశిష్టరక్షణాభరణుండున్॥
వ॥ అంచు జగతీసతిముఖ మండనంబునుం బొంగి చెంగొండ యనుపు
రవరంబునం గాపురంబుండుచు గుండలీకృత కుండలి నుద్దేశించి నెల నెల
శివరాత్రినేమంబుప్రేమంబునంగయికొని యేకడమయు లేకుండబండ్రెండు
వత్సరంబులు నడపి పదమూడవ పశ్చాత్సానంబునం జెక్కి తిరువా
రుదకరిగియుండలి భక్తసందోహంబున విశిష్టేష గోష్ఠినిష్ఠతె యుండున
ప్పుడుంబు॥ క॥ ఆవాల్మీక మహేశ్వరు । సేవింపెడు వేడ్కతో సజిగు
నోత్తంగా । వేవేగనువాచ్యం । బావసథము వెడలినం బయన్పార
విధిన్॥ వ॥ పరిజన సంచయంబు భయాపాగ్న్వనుబంగొడ గూడి గొల్వన
ద్విరచితగద్య పద్యమయ విశ్రుత కావ్యముల ప్రభూమిను । ద్వారగతివాత
రుల్ సమూహధూర్జటి చారు కృపోపలబ్ధను । స్థిరంబులం విశాల బదీవనలి
య్యనెచ్చ మెచ్చుచున్॥ క॥ తమరాక చెలియు డిండిం । ధిమియనినుద్దెళ
లుమ్రోయ నెమలకబల్ దా । శమలో త్రితమున్మజాచిన । ప్రమదంబునమ్రొ
కిరనటులు బంత్రులు నడపన్॥ ఉ॥ గాయకులుం గవీశ్వరులు గాంతలు

భట్టులుసద్గుణాంకనల్ । వాయనికోట్ల్యలన్‌బహువిధ భంగుల ప్రస్తుతి
సేయసాగడె । హాటకాంబరుఁడు పత్రకరి యూథముడగ్గరి యుగ్గడింప ।
భాగ్యయుత మూర్తియైవెలసి నర్తనములర్థుల కర్థినిచ్చుచున్ ॥
చ ॥ పవనఖకాంతి పొందువదిభాస్వదురోజయుగాంతర స్థలీ । పద పద
కస్థగత్నజప్రభావిభవంబు ద్యుమణిశరాసనం । గవముఖభూషణవికాసము
దికరిగిరిసంభ చిత్రకేళి । భవ్యద ... గేతి సేయుచు ... హేళినిగో
లిబెట్టగన్ ॥ మ ॥ స్థిరద . తా . తని తాంత కాంతప్రతతిం శృంగారలక్ష్మీము
ఖాం । బురుహాదర్శములీలగ్రాలంగ యనప్రోద్యత్సుచుల్ శంభుపా । దరస్మే
జస్ఫురణంబున్ వెలుగంగ స్తస్థాయిమాణిక్యభా । సురకోటీరము మేరు
శృంగముగతింజూపట్టిశోభిల్లగన్ ॥ గీ ॥ హరికృపోరుమదాటోపశరధిమగ్న
మానసుండగుయయ్యంబుమరచినట్టి । ధరణిలోపలగలవిటధర్మమెల్ల ।
నేకరూపంబుదాల్చినానేర్పుమిగిలి ॥ సీ ॥ పసిడిబొందియకోలపసనార
జేపట్టివిసరివిసరిబయల్వేసికొనుచు । నడుగులుదడబడనట్టిట్టుద్రొక్కుచు
సోకుచుసోలుచునిక్కుకొనుచు । భుజములంకింపుచుహొంగియుంగంబెకట
డిగబూచుకొనుచు ... । సంగడికాండ్రతోసరసంబులాడుచు బొల
తిఖావమునదంపోసికొనుచు ॥ గీ ॥ నీడచూచుచునీల్గుచునిచ్చినిచ్చి । చనుచునె
క్కెటివారనిసరకుగానక । చిట్కకంబులు సేయుచుజనదెశి । పుడరిలసం
బులదొడిగికొనుచు ॥ గీ ॥ ఇట్లుచనుదెంచినంబిసుయ్యాంసమాళి । గోవ్పు
రాంతస్థులయినభక్తులకుజేతు । పత్త్రముక్కక స్వకర్క యుంచుకొని । తె
క్క సేయక గుడిసొచ్చి చొక్కుచుండు ॥ చ ॥ తనపడ వేడన నంబినటుదాగని
... రూపమమండనాయనా । గణనలు ... దివ్యడహాకంఠ పట్టపుదిగ్గజం
... ంబం । గనియును గానవటులకు గర్వితుడై ... సొచ్చెనీదృశుల్ । వినమున
... గా గాగలదేమాయకభక్త మాహాత్మ్యమింతయుక్ ॥ క ॥ హరుడగ్నినభక్తు
లుదన । ప్పరగంగాచదరు గాక భక్తులలుగనా । హాహా కాసైకి వాడే
వెరవడిసీతుణము యిటట వెడలింపుడనన్ ॥ వ ॥ అప్పు డగ్గడీతంబడి వడుగుం
గడువడినేతెంచి యాయిగుమిండవ ... యడుగులంబడి వేదికంబు ...
రంబునందిరంబుగా నిలిపి యిట్లనియె ॥ శా ॥ దేహామీరా ... రే యితని
కీ దేవుండు గానిత్యము । న్యవేనిమ్మ ... లిప్పుభక్తి విధికెంతే మెచ్చియోగా
నపి । ... చిత్రకెమెచ్చిగొ ... మెరుగ మతగ్గాత్యాంక జేసెను । స్వా
మా ... ఘటించు ... నీతని ... దుంబుకు ... ॥ క ॥ మన్నిం

చుముద్దు సేయుం । జెన్నారగ బెంచినట్లు సేయువిటత్వం । బెన్నడు నెడ
తెగకుండుం । బన్నగ భూషణుడు నితని బడవసకాడై॥ గీ॥ పెద్దమన్నం
చుగ దుకదుముద్దు సేయు । నన నిటుధర్మమిదేప్ప ఁ డలచి । శూలి
లోను గవిస్ఫూర్తిజ హోతు । భూలత నాగజ న విభు ॥
అతనికి పాపెకు న్వలవ అత్యధికంబులు గానిదోగు । స్తుతిగా గంగ
జేయునువిదూసకు నట్టులతో । శివతులసేల్యు న గరిత్స్య
ము దాలిదివిరద దకట । ప్రతిభయ హరుం నన డే బడి పన్నాగ చు నంచి
తాక్ష్యతిక॥ క॥ అ పూజారి యు గ నిమిరుమిండనయి గవిశ్వే
శునిచే దినము వేమాడలువడి । గొనునంబి డయాత డామిగుల మెలవ్యేక॥
వ॥ ఈతనిబగితియు నితనింగూచుజనాతనికూమిజయుం జ్ఞాతుండు గాకని
చ్చి నంబికిం గూచుజ శంభుండు నసంఖ్యాత హ గణంబులకు వెలి వెలిసుం
డోయని మిరిమిండన యనారి యక్కడ నన్న మకరంటి భక్తులకు జంబం
దఘట వేయించె నవ్విధు॥ ఉ॥ గోపురమధ్య మధ్యమున గొల్వయి యుం
డినభక్తకోటిహ్వా । తోరపమెరింగియుంగుటికిగూడకు రమ్మని హ నసొజ్ఞ
నగ్గోపహ యుండునంబినను గొబ్బున శేగ గభిప్రపూర్వవా । గ్వాహతులుజ్ఝ
గించి సకలాకృతి దాల్చి సభీతకంపుడై॥ క॥ భక్తసరత ప్రత యుభయ॥
భక్తినియు క్తిగునునంబి భావంబునకునే । వక్త్రము సేయుతకంద । వ్యక్త
సమత్వమున మె భయ ఒడినగతిన్॥ చ॥ తనవెడకచ్చి నంబిక రితామర
సంబునబట్టి జేసిభ । క్తనివహాను న్నిక న్నెరిగికక్లైదు రంజని భీతినొందయె।
య్యనపల దారిదినురానకు నైచను నవ్విధుయునశు డెకెన్ । వినబడకుండ దీపము
లవెన్కన యూగుచు నేగెలాగునసన్॥ ఉ॥ మూలల కోన రిల్లచును ముంగ
ల వెలెడు పుష్పమాలికా । జాలము క్రేవదారుచు నన్నము గానా
కపూర్పు పుచ్చుచుజ । లాలితభక్తి కీలిత శిఖావతి చేతుల నూగగొం
చువా ! చాల జనౌఘ సంజనిత సాధ్వస యయులు వాల కంప్రచున్॥
సీ॥ తెలుగున డెద దట కోట నదరంగ నలుకుచు గర్భగృహంబు
దొడ్డులయుందు జేరిజాలక మాలదూరుల దెంబడితొంగితొంగి।
వెలిగనిబ్బుచు వెల్లిపోవంగ వెరపును నచల న చలువదంగ । నోడు
చుజలనంబునొందుచు సందడిగలసిపూజారులగన్ను యురగి॥ గీ॥ భక్తపితతు
లజాడగభ పుట్టి । చెయ్యిమొగమునకడ్డంబు జేసికొనుచు । స్రుకిరాచ
కటి సుక చాని సొచ్చి వెడలి । గుడివెనుకకేగి వెన్కదిక నను గొను మ॥

మఱియును॥ క॥ మగుడిమగుడియాలించున్ । బెగడిబెగడి నడచు భయము
పెక్కువదికుల్ । దగనిక్కినిక్కిచూచున్ । దిగులుకుడుపుసేల మెట్టిధీసు
నక్తైనన్॥ గీ॥ తొంగితొంగిపోవ దొడరిబోవగనోడి । చెంగిచెంగిపోవు జెట్లి
వెంట । వంగివంగిపోవువరభక్తమండలి । భక్తి [illegible] శివుష శక్తుడగుచు॥
వ॥ అటుచన [illegible] కలు [illegible] పాపాణాం
బుప [illegible] గుళి [illegible] బు [illegible] సెలంగ [illegible] కను
దూరికురుజంగ [illegible] నంబుల గ్రోశమా
త్రంబరుగ ముండట॥ సీ॥ ఘనదళ [illegible] బంధుర [illegible] ఘటిత [illegible] ధ్యం
దినార్కప్రభంబు । ఫల [illegible] మల్లి [illegible] శోకాది వృక్ష
చయము । సహకార [illegible] కలకంఠ [illegible] కారా
యుతము । మకరంద [illegible] పంకజాతభ్రమా
ద్భుసలిలసర॥ గీ॥ [illegible] క్రాంతి పశ్యతో [illegible] । శోరసంచార సం
జాతశుకసుఖంబు । బహుల [illegible] భూమిని ద్బరితమగుచు । గానసా
ప్యారు నొక్కయు [illegible] వనము॥ లయగ్రాహి॥ ఈఖులగల ద్రుమముల్
వొడనగూడెనని పాయకనుతింపనను వైయురులుగమ్మ్రక్ । రాయకులకర
తతులే [illegible] మోగును గుచ్ఛముల చాయల [illegible] గా
యజూనివాజులకు దాయముల సంగిన యాయత రసాలముల తో యముల
గ్రాలక్। శ్రీ మొదలియారట [illegible] చెన్నలరు నాయుప వనంబుడ
గనాయకుమనొప్పెక్। గీ॥ చొప్పభ [illegible] । యూరొ [illegible]
యుది యటుగాకను గ్రవనము । యూరనడవి [illegible] గాకివియు పవనంబొ
యూరుగాకిది యేమైనసుండనచ్చు॥ వ॥ అందు నొ [illegible] రా
ళంబు దరియంజొచ్చి చను [illegible] చప్పుడు గాకుండ
వేరొండుమార్గంబునజనుచు॥ [illegible] అల [illegible] భ్య
[illegible] భాగోద్భిదా । మల [illegible] జాగ్ర [illegible] వస।
తకలకంఠా [illegible] సంచారసం । చలసు
త్ఫుల్లల తాంత నారికణికాసారంబు గా నాకముక్॥ వ॥ కనితదియ్యారామ
ణికంబునకుమనంబు ఘనంబగు వేడుక వెల్లి [illegible] నుంగుచుండ॥ ఉ॥ చందన వారి
జాతహరిచందనసాలరసాలజాలమా । కందమధూక చంపక [illegible] కంకటకంటు
కపూగతింత్రిణీ। తిందుకము [illegible] తరుపంక్తులు వాటిమాగధీ । [illegible]
[illegible] విద్రుమ్ముని [illegible] ప్రచుర్ [illegible]

భూషణుండుగనియెక్ సంపుల్లసన్మల్లికా । ద్రాక్షమ్ముఖ్యలతా ప్రతానకపరీ
తస్ఫీత శాఖాశిఖా । దక్షిణీచరద ద్యసిన వితతాధ్వ క్రాంతపాంథక్రియా।
స్వత్తుంబై కనుపట్టి వట్టియొకసంతానాఖ్య ధాత్రీజముక్॥ వ॥ కని తనవిడిచిన
చ్చినగుడియుకాని మదిలోనం దలంచి 'సుందరి కుందు వకయ గిడక సంశయా
ర్గ చేతస్కుండైయున్ననితరికి ంచెడు ఈవనంధ్యానంబునిది యేమియొకో
గుడి యొక్కొ కాక చే । వావనిజంబో సీని తెలివారుచున్నది పైడికంఠలో
మావినుతాకృని బోలుచు బూరిగనిస్ఫురదగ్రశాఖలో । లో వెలుగొందున
ల్లనవిలోలతరంబగురత్నదీపులోక॥ క॥ కుసుమితలతాపరీత। ప్రసృమరగు
చ్ఛములు మూడుబడలికనాడక్ । వెసరచియించిన పుష్పా । వసనంబులవీల
గానవచ్చెడి చిటన్॥ ఉ॥ అచ్చపు వేటగుల్మమును జావని గ్రేవల జేరికొల్వగా।
హెచ్చినదివ్యభూజపతికివన దేవత పీక గ్రొత్త గాబచ్చని పట్టుపుట్టములుబా
గుగగట్టినయాలవట్టముల్ । మచ్చరికింప జాలువన మధ్యచల త్కదళీ దళా
వళుల్॥ వ॥ కావుననిది కల్ప వృక్షంబగుట కను మానింపం బని లేక
యిమనోజమై రి యమ్మహీజంబు క్రింద మకరంద బిందు బృంద స్యంద
శీతలోదయ పల్లవ శోభిత విస్తారిత ఛాయా కాంతః పతిత ప్రసవాస్తరణ
[illegible] సుఖాసీనుండయి [illegible] చూచుచు దట్టంపునిట్టూర్పులు నిగుడిం
చుచు [illegible] జీవమూయ [illegible] నిడివి కొనుచు మొగంబునం
[illegible] తొట్టంగాగి నఖ [illegible] దిగిచి సారసూడుచుం గదళీఫలా
[illegible] తపూర్తి [illegible] బంధు [illegible] ఘనసా
[illegible] నిజకుటుంబ [illegible]
[illegible] శిరోభాగంబు సాపుచునమ్మ
[illegible] గమన [illegible] బోడుమిని
[illegible] ఉ॥ [illegible]
[illegible] బగు [illegible] కరవి
[illegible] కొం [illegible]
[illegible] నిట్లనున్॥ క॥ భక్తులకో
[illegible] తను [illegible] వ్యక్తిగ [illegible] త్తనుమా
[illegible] క॥ [illegible] నుతియ [illegible]
[illegible] పమీా। వధ్భ
జనయు [illegible] మనసు [illegible] క॥ [illegible] జంగమపుంజులు । గావింప

గవలయుసమము గాజంగమపూ । జావిరహితునకు స్థావర । సేవయునిష్ఫలమయునివచించున్ శ్రుతులన్॥ క॥ భక్తైక దేహమూర్తిన్ । భక్తప్రాణుండనఖిలభక్తాశ్రితు భక్తజన వత్సలుండ । భక్తపరాధీనుడ గడుభక్తికి గతిన్॥ క॥ అదియుల్లన్నను నేశ్వర । పదభక్త్యా సక్తవృత్తి బాణుడనంత

—*— ఖనికధ.*—

గా । నుదధిపరీతమహీతలి । సదయుండై మేలుసాధు సమితి నుతింపన్॥ చ॥ దినమును వేయుచునాలుగన్నియతిన్ మునునర్చన చేల్చుచుండద । కిరానతసుధ మణికమణతతికిన్ దెరపేమియులేమి గాంచిబా । ణునకుగరంబులే ముపది నూరులొసర్పగనన్ని చేతులన్ । గొనకొనియొక్క మారపది నూరులుపూజలుదీచుణనాతడున్॥ క॥ ఈవాలన్ విన్నశివ భక్తావళిదద్దర్శనాధిణాము దేరంగా । గేవలతత్పు ఖతరగోష్ఠివశుడై మెలగుచుండెల చిత్తుండగుచున్॥ క॥ ఈపగిదినున్నసర్వా । వ్యాపితికెడ గలుగ దనుచు వ్యాసుని లీలన్ । లోపలి శైవ్వరివిమవక । కాపుండుబ్రసాదమతడు గైకొను దాకన్॥

కరికాలచోడరాజు కధ

వ॥ వెండియు మదిగొండయాం పురిగరికాలచోడమండలేశ్వరుండు కావేరిగట్టింపదిట్ట పెట్టంగడంగి యిల్లాదిగా వెట్టిచట్టినంబిట్టవ్వభక్తకింగట్టువడివెట్టితట్టలు మోవంబోవడేయదియునుంగాక ॥ సీ ॥ సత్యార్థమగుస్వామిభృత్యసంబంధంబుదిగద్రావిశంకరదివ్యచరణ । కంజాతయుగళంబు గందునోయనెడుభయంబింతయును లేకనంబి వేశ్య । నపునుబలుమారుకుంటెనబను పంగదగదనివారింప జారు జేల । నొకసినైనను నొవర్పకయూరకున్నారనీలీతువాలూరియిగాశుభక్త ॥ గీ ॥ లనుచునాగ్రహించియావార్త దనప్రమోల । దడవివవుడు పడగబొడుపునినుచు । ననిచుసంగుచున్న గరికామదేవు । కదలెరింగి రొనకదలపోయి ॥ క ॥ ఆకలినాగాగ దేశుపనేకపేవిధులగు స్తరించియాపురిభక్తానీకము తోజగడింపక । రేమేకంబైనడవజేకాయనేజగమరుగన్ ॥ వ ॥ అన్నియెడలశైవయోగిమీఁతాతచేతమాటాయాతరయతిచూపికొన్న ప్రాతప్పసెప్పమిందుంగలచే యునియదిగి నంగడపకత్థయొడమిదమిగుడ్డిటయొబడి పనులు సెప్పందారివాడి చేయుచుండియుజోమికల్లటంబగునీభక్తినిమిత్తంబుగాదె కావునసీవునేము మాభక్తగణసముత్తంబున నహంకరించినిలువ నెంతటివాడవు (సంసర్గజాదోషాగుణాభవంతి) యనుచమవుసార్థంబన్యాసితోడి సాంగత్యదోషంబున మాకును

మాహాత్మ్యములు గను నెవ్వరికిని బువ్వు నైనవిధంబుల్లు పెక్కుదృష్టాంతంబులుగఁ దత్
మాహాత్మ్యాతిశయంబు వ్యక్తంబు గా నిజభక్తమాహాత్మ్యంబు దర్శించు భవ్యాచర
ణంబులు తేటతెల్లంబు గా జెప్పిన విని నంబియప్పుడు॥ క॥ నయము మనుప్రియ
మత్యధిక వినయము మనుభక్తియు భయంబు నాటుకొనంగా। స్మయము మాయదూ
రసద్భక్త్యయ। నయము జూపుట కుమారున కానతుండగుచున్॥ క॥ సద్గురుమూ
ర్తిపసు స్తుతి। గద్గదకవిశాలవినయకలితయశాంగా। హృద్గతమగుగర్వమాడచి।
సద్గతిజూపిన కృపారసముద్రై వారిన్॥ ఉ॥ ధన్యుడనైతి భక్తసముదాయములు
న్నెడకిచ్చు వోయిహా। దైన్యము వోపగానభయదానము వేడుచు జేరితిన్మ
నూ। మన్నవడంగ సన్నుతులు మాటికి మాటికి జేసి మ్రొక్కి మూర్ధన్యకరద్వ
యుండునయి తత్కృపగానక మాన నెమ్మియున్॥ గీ॥ ఆడిపాడి వైనసమగల
బడినైన। గెంటులేనియట్టి బంటులీల। బసులొ పర్చిమైన బడయుచుదత్కృప।
చూపెనసుతుసి శుద్ధభక్తి॥ వ॥ అనియచ్చోటనుండి యు భక్తాభిముఖుండై
యుడుగడుగునకు సాష్టాంగదండంబులిడుచు చారంబులొండొంటితోడం గ్రం
గుక్రంగుమనం బాకించిన మసరిందిలి శ్రావ్యానుకూలరాగంబునను రాగం
బుతో మహాభక్తచరితంబులు సర్వభాగితంబులు గా తిరుపాటలు సేసియొక్కొ
క్కభక్తుని మాహాత్మ్యంబు ప్రత్యేకఘనబుతుం బొగడందొడ గెనదియెట్లనిన

——మోణు మారితిగారికథ.——

మ॥ ఘనభక్తింపనవాలి గమునకుం గాలంబు న్యాటజం దనపం
కంబను రక్తియుక్తుడయి తత్త్వంబున్ సమర్పింపగా। ధనాఢ్యంబుదగర్ధ
మైచనుడు గంధంబెంగుసంపాదనం। బొసరింపంపగ గాక యిట్లుమదిలో
మాహాత్మ్యమని మోక్షసహ్యడై చ　కలగ నెలభక్తిరతికవిమ్మ. మిమ్మనకల్మ
గాకచం। చలతంను స్తిరత్రగి సంగమ గర్భమెనా మసింబులో। ఘనద్వి
ధభక్తిలేమి నలసంగన స్తనలేమిబి దే। మాలతితు డ. సిరియుం మా
పడిబుద్ధిసిశూలిమెచ్చునే॥　మ॥ తె వెల్లినవచంపనం గిందాటీసి
యుప్పొంతున। పగ్గు గంబున తొత్తురసిన నాగా సిగ ప్రొట్టి। నెన్ను
కన్నిగుబుదేరినన్ మొగలుప్ప బుర్రె మంపు గన్నను విచ్చా దుణి
నొందినన్ మొదలికంభంబట్ల కుండినన్॥ ఉ॥ కంబొందుగతివలచినను
గెంపించుక గడవ నైషిక్రిము గడమైనన్। సొ పుగబూయిగసురిలిసి। సిం
షొంతకయున్న చెలువ మెక్క కయున్నన్॥ గీ॥ మగికవాశివుడు మాసండు మా
టుపలుక। లిప్పుడకి నుంరినా సంగ సెటికసుడు। సరుగవ పడిమో చెయిసాన

మీద గదియగా జేసి లింగోదకములు వోసి॥ చ॥ మనమున గొంకు లేక యస
మానముదంబున దీసి చారుచం । దనము రుదొంద గాబడసి దక్షమఖారికి నర్ప
ణంబు జేసి నరులు సూడ జూడ సవిశేష విమానము మీద నెక్కె నం । భునిపురికే
గినట్టి మొణుమూరి తిబట్లకు బంటన య్యెదన్॥

—కడపలి [illegible] కథ.—

సీ॥ తన ప్రాణవిభునకు గస్తురి [illegible] ముదుర్ధరి [illegible] దీప! ము
లు [illegible] నెయ్యోసి ముట్టి [illegible] మిత్తమున సర్గంబెల్లస [illegible] చుటయును । నను
మానము [illegible] వని వేదించు నెరమొయ్యెనను చు గుంగ్గనములన్ని । దరి
గొల్పి వెలుగు వేడగ బెట్టి శంకరుమూడు మెచ్చులు మెచ్చ ముట్టగొల్చి॥ గీ॥
జనులు చోద్యమంద జాలు పుష్పక మున । నంగజారిపుర మునరిగినట్టి ఘనమహా
త్ము [illegible] డపలనంబికి । బనులు సేయునింటిబంటుబంట॥ చ॥ దిన [illegible] ను బ్రాణ

గుగ్గులకళియారికథ.

సాధువ కా దీనకై చుహి సాక్షిధూపము । బనివడి [illegible] వేళల కుభక్తిస
[illegible] సేయు నాత్మలో । మనసు హస్తియాదిగ సమస్త ధనంబులు జెల్ల
నత్తరిన్ । మనసిజమర్దనుండు నగ నాళు [illegible] డగ మెచ్చి మెచ్చగన్॥ గీ॥ తిరు
పరుండా పయనుమూరి దేవ దేవు । డగ్రభూమికి నేత్రాల పర్వనంబు । లేల భా
వించువట్టి భూపాలవరుడు । [illegible] గా బెట్టలేక॥ ఉ॥ తల్లడ
మందుచున్న [illegible] లినచ్చెతి [illegible] । [illegible] ల్లలు [illegible] గ్గుగలగు
గ్గులధూపము [illegible] । దాన్ని [illegible] గను ధూజ [illegible] నిల్పెదన
[illegible] । [illegible] ము [illegible] పాలికిన్॥ చ॥
[illegible] । [illegible] కవాల [illegible]
[illegible] । [illegible]
[illegible] ॥
గీ॥ [illegible] । [illegible]
తులం [illegible] । [illegible] సమ్ముఖంబునందు । బరగుగుగ్గుల కళియారి

—అరివాలుని కథ.—

బంటుబంట॥ క॥ వెం [illegible] యగా [illegible] మున । బండిసర [illegible] జనంపు బ్రాలో
గి [illegible] న్ । జం డేశునకర్పింపుచు । నుండగ ధన మెల్ల మెల్లనుడివో [illegible] టయున్॥
సీ॥ వేరొండుపాయంబు వెదకి [illegible] నగ [illegible] కొడవలిగ దిరుంచి [illegible] మతం
ము । కూలి రాజ [illegible] నిత [illegible] నంబు గుర్తిలవడక ।

నుండంగ నడుపుచు నుండఁగూలియొబుట్టడయ్యోనయ్యోడ నతండైదునాళ్లు। నిద్రుపాపంబున నెరినున్నచో నెట్ట కేలకు చే రెడుగించలపుడు ॥ గీ॥ సంభ వించుచున్నకొని సంభ్రమమున। నడచివచ్చిసుధర వ్రమొగ్గి వడుట బియ్య। మంతనములను నెరియ పాలె నఛూచి। హరహరయనుచు యాత్మ నిట్లు దలంచె॥ గీ॥ ఎప్పుడు ... ప్రతుకురోతవిసంశయభ్రాంతు ఁడిగి। నొండిశౌడవ ... జేర్చి। ని ... వేట్క॥ క॥ తలకోకదిగిచి మెడకొడ। వలిదెస ... కయుంపజట్టిపడి పొడినిపదం। బులకివి ... దపుడు। మలహరుడ్వ్రష్ట ... చిమ చ్చికతోడఁ॥ చ॥ ప్రసిద్ధులుచుట్టులఁ నిలువపార్వతి సాముసలంకరింప సం। యముఁలుశుభాంతరంగముల నారసిక నైసరూపుచూపిభా। విమ లజన్మ ... ముల వీట్యోన జేసనిత్యభా। వమునజరింపుచున్న యరిపా లునకున్నను గైనభృత్యుడఁ॥

—అడిభక్తుయనారికథ—

వ॥ మరియును న ... కలభక్తుండొండుగాయ కములవేడుకు నెరుంగమి జేసిన ... లవచ్చిన ట్టిమిను శివప్రీతిగాఁ కొలపలవిడుచు ... వెనకజిక్కిన ట్టిమత్స్యం బు ... యయ్యేధనంబున జంగమార్చనంబుసలుప నొకకొన్ని దినంబులు జరుగునంతట వేటమేనాళ్లు పానివిసిసకిడుస్సె నాటిపరునాడు వలగొనివేటకనుగదగిలె దొలితొలి బైడిమత్స్యంబు దాని॥ ఉ॥ ఎప్పటియ ట్లపాటుకరుహీనస్థనుమ్మ ... యిఁబుగా। నప్పులలోన బోపడిచియ వ్వలవవ్వలనైన ... । దప్పకదాన రాపడిచి దప్పల రేవునకే గినైచినఁ జెప్పడి దేమితాన వలజిక్కిన విస్మయమూ వహిల్లగ॥ గీ॥ గా ... మరియుదాపలవైచిన। దగులునదియు పిడుచు దానిదాని। దగులువిడుప నాటి పగలెల్లనిమ్మాడె। పట్టుపడగదల చెభక్తుడిట్లు॥ మ॥ హరసంప్రీతిగ నేనునుఁ విడిచి యాత్మార్ధ ... గాగ్ర ... । వం ఖుంపన్ హరుభక్తులైననగ రేహయుండుమనీ ... । ఉగయుంబొప్ప క నెన్ని రేపక డపాకీనంబులంబట్టవి। ష్టరికర్నా గవనీసా స్తోలకుండా యుంగ నేరదగన్॥ క॥ అంయట్లుచేయువారు వా। డు ... లనాడు నెగుబు డుసఁడి పెల్లనిఁ। పునరీదృగ్విధకృత్యము। ననుకాలము ... సనగవతదునప్పు చుబలికె॥ క॥ ఈ ... కిడువతలవల। నైవనహారుని నెమరియును వచ్చినమే

నీక్ । సేవలచేతంబట్టక । పోవిడిచెదననుచు వైచి మదమున నదివియుక్॥ మ॥ అలబ్రహస్మివిమహోమృగంబులను మోహాంధ్వాంతమున్ పేరిచె । న్వల లంబెట్టుశివ్రుడుభక్తికలసద్వ్యాత్సల్యదైభక్తియున్ । వలకుంజేకుటని శకునంబనగభాస్వత్ఫాలనేత్రంబుడా । కలశర్వాణియు గర్గజోడుపల లో బహ్యత్ముస్తైచేరగన్॥ గీ॥ వచ్చిప్రమథాధిపత్యంబునను నొసగ సం తోషానందమైసుఖానారభరిత । మానసేంద్రియంగుణ దైనుండు మాన న్న! యట్టి యమిభర్తనమునాంకితంగుబంటు॥ సీ॥ అనఘుబుధూతయుద్రాక్షుధారణులై

—యేనాధినాథుకథ.—

ల్లదనప్రాణకోసంబులకెదలంచు । నదియ నేమంబుగానవసిలో సేలావుగము స జ్యాయ సేయుసమిశక్తి । నోడబడిగెలుపించి యోడినవీటపైబడిభరంబె రిగిపృసముపగొసంచు । నపసిశులకు నెల్లనుకునకొఅయియుట్లుపరంగంగనా భూమిపాండోక్క॥ గీ॥ సచివుపార్శ్వేశశాసనధీరు జేసి। బలముతోడగూర్చి ఒంపనతడ । దాకిపోరెల నతని మోహభస్మంబు । గనినమస్కరించి యాయనసిభమ ముని॥ క॥ కరవాలల్లంతటవైచె । చిరతరంబునచేరి వచ్చిశ్రీచరణసమీ। పర సాతరిజాగిలబడి । శరణనుమనుజేల ఏజూచి చివ్రుకగడక్ । క॥ అటుపో యిరబోధదసి । పట్టుకొనగరవాలుదిగిచితల జెగద్రేయున్ । బటుశక్తిభ క్తిరసప్తిని । తెదాపుడుగుచుబాలిశెవతల్పధము పై॥ క॥ హరశాసన నిస్త్రాత । త్వర కరనీనంపు మెచ్చిప్రత్యక్షమై । పరమోత్సుకుసగశిశ్రితి । బసగన పేనాధినాథుబంటులబటన్॥ క॥ వెడియు రుద్రాక్షుభసిత । మండ

—చేదివల్లభుకథ—

నుచుద్రంయమునను చున్నిలసంగా । ఖండనముసజారినపర । మండలపతుల తనితోడిసుచ్చరికమునన్॥ ఉ॥ భూరిబలప్రతాపభుజభూషణులంబదుము న్నాగన్నహా । ఘోరుతరాసులన్ హరిసమున్నతచిహ్నాలజేసిప ష్రుడున్ నాగలగాంచిభక్తిక్రణానుపునర్పగదాపియున్నద । తూర్తిరతరా యుపప్రణతిగ్రమ్ముగ నెత్తురుగ్రమ్ముచప్పుడుక్॥ చ॥ కలగకవారిన న్యాయమతి గానకగేలసద్గురుస్వరూ । పులకెటులన్నిక్రముకరానహీంభూషణుడంతని జస్వరూపత । స్నిలిచిక్రపాప్రి చిత్తుడయిసత్యపదంబొసగన్గృతార్థుడై । వైచెబగెడుచేదివల్లభుని చేరువనుండెడు భృత్యుడన్దగున్॥ సీ॥ శంభులాం

—కరయూరిచోడనికథ.—

ఛనధారుణభుస్వాంత్ర గాగను జాసగభూమిమనుచునుండి । పరిమడం

లంబులపై దండుబంపంగదలలుముప్పదిబండ్లదరగితేర । నందులోనొకతలయధికరక్తార్ద్రమైచిడిముడి గతిగానబడంట బెగడి । జడతలకనుదనవుండితలయుద్భింతునసితనతల ద్రుంచియాశిరంబు॥ గీ॥ శివదజెట్టశివుండుడు మెచ్చి ప్రత్యక్షమై । మోక్షమొసగమిగులముదముతోడ । ధరనిటరించి ... గయును చోడని । వరవుబనులు సేయువానిబంట। సీ॥ ననిసేయబ మాట ...

—కలికుంబనయ్య కథ.—

నందుచరిలింగధారియైజంగమాలి । గూర్చిన ... నగరాంథ ... వ్యాముల్ బోయుచుసతిం ... నిపోల పుజాచి । మనసిరయు ... ని గాన వెకాలేలక ... చులక ... బలుకుగుజలము ... కరిముత్తిరిశ్శంక వృత్తి॥ గీ॥ నాలిగొను బెట్టలసితనయుం ... కెలు । దొంయి ఖండించిహరిప్పవాదుగ్ధవార్థి । వెళ్లిగుడియుంచి మోక్షంబు గొల్లసొరి । ఒర గుకెలియంబునయనారిబంటుబంట॥ ఉ॥ జంగములు గపూజనము ...

—ఇరవదాండెకథ.—

ల్పుచుండశీలిద । జ్జంగమలింగవేషము నజ ... చ్చి ... తియిచ్చియ । ప్పొంగుచుగోచిపాతయును బొంతయు ... డుపెట్టినే। న ... గడి ... త్తునని యప్పుడు ... యము జేసి క్రమ్మరన్॥ ఉ॥ బొంత యుగోచిపా యును ... రూచ ... సివేడ చందిరా । భ్యాంతర ... దాచిన ... యచ్చట జెచ్చె, జూచి ... సిక। ర్యాంత సమాన ... త్మ ... యయ్యెను ... గ్గరి గోచిపా ... కుం । బొంత కు సెత్తునె త్తనఘు ... వస్త్ర ములిత్తునిత్తరిన్॥ గీ॥ అన ... దెచ్చియాతనిబం ... యు। కప్పడంబునొకక ... కడసమర్చి। కడము ... కని ... టగల ... వలు। ... పసవతుగిట్టుకున్న॥ చ॥ కనతెనయింటగట్టుక ... బునువ ... రాంబరంబు ... । గొనిచనిత్రాసుతట్టపయిగొబ్బున నెక్కిన మెచ్చి శంకరుం। డనఘు ... యియానతియిచ్చినభక్తియుక్తుడై । యున ... నుండెనయ్యిరవదాండెకం

—దంగుళీమారియ్యకథ.—

గులమైనభృత్యుడన్॥ సీ॥ సకలసంపదలును జంగమార్థంబుగా ... ంచి పేదయై జరగుచుండ। నయ్యెడ ... డర్ధ రాత్రంబున వానలో దడియు ... వడకికొనుచు । వచ్చి ... గని ... కవిచ్చి ... పెట్టచలిపో ... గాపనా ... జనించె । సన్నంబు కావలెనన్నబన్నగా దొలునాడ పత్తివిత్తులు పెరికి తెచ్చి॥ గీ॥ వెచ్చజేసిదంచి వెలదియు దానును । వాకయున్నముప్పు జోకజేసి । యాశుకరుణ గన్న ... యుదంగుళీమా ... । నామధేయునకు ... బంట। సీ॥ భవిన

—గణపాలుని కథ.—

కర్తరునిదనభువినుండనియ్యక శివలింగధారులజేయుచాని । కొడబడకు
న్న వేదోక్తులబోధించునాదిసృష్టియుగ్రసుంబరయు జెల్పు । గాదన్న నిధనంబు
గన్నదని [illegible] క్త్యంతరంబులనొప్పజెప్పు । నేంత [illegible]
హంతభక్తు [illegible] గానొలనిప్రల్లదుడు [illegible]॥ గీ॥ [illegible]
మహీష్టనిష్టు । [illegible] వంబు చూడనీశుడు [illegible]
ప్పదాల్చి । వచ్చి [illegible] నిల్పి [illegible]॥ ఉ॥ [illegible]
క కానుసుజికపెదుసు [illegible] సూత్రము । [illegible] బెట్టి [illegible]
యు లేదు [illegible] । త్రైనను [illegible] నూరికబెట్టసేటికి । [illegible]
నవనాథనాదు [illegible] యుల్లసు [illegible] కింపు [illegible]॥ ఉ॥ వాకిటి [illegible]
పిడినవారల నేగతిగన్న [illegible] । [illegible] డేటికి [illegible] టలు వే
యుగానవి । [illegible] జేసెద గాని వేగనా । [illegible]
కలితాంగసంగతుడవై [illegible] నేటికిన్॥ సీ॥ అన [illegible]
మున్నలవాటు [illegible] లింగధరులు । [illegible]
బత్తు [illegible] సంగ [illegible] మరియు [illegible] । [illegible]
గు రాజ్యము [illegible] నొడబడుమను [illegible] । [illegible]
శిక్షించితల [illegible] వేసియు [illegible]॥ గీ॥ [illegible]
డుగుమనిన । వరదనీయిచ్చువర [illegible] । భక్తు [illegible]
ర్గప్రాణ । లింగ జేసిన గణపాలు [illegible]॥ గీ॥ మరియు [illegible]

—తుమ్మరు [illegible] కథ.—

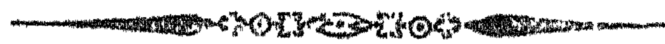
రమహీశభక్త । పరతదిరునీలకంఠేశ్వరగృహమున । [illegible] సేవించియిం
టికిదిరిగివచ్చు । [illegible]॥ క॥ తెలగడిగి [illegible]
[illegible] । [illegible] వచ్చితప్పెడి । [illegible]
ల [illegible] సదనంబు [illegible]॥ క॥ [illegible] గా । [illegible]
యలు భక్తి [illegible] । పలియు [illegible] పంపుడు । నలువు [illegible]
బు [illegible] దేరన్॥ క॥ ఆరీ [illegible] । వారవధూ [illegible] ల్లు
టదా । నారసి తత్ప [illegible] । జేరంగా [illegible]॥ క॥
మానిని లేదిటు [illegible] । [illegible] బట్టబోవ [illegible] । [illegible]
లకంతుని । [illegible]॥ క॥ [illegible]
[illegible] । [illegible] । [illegible]

ద్దైవనియతని చేతసత్కృతుఁడగుచున్॥ ఉ॥ కప్పెర వాముకుండుమిట గ్రమ్మ
రవచ్చెదనంచు నేగియా । కప్పెర మాయఁ జేసియదుగంగసతీపతులధికానుం
డుచో । గొప్పగఁ జూచి కానకిక నోయనిభీతివడంకుచుంతనా । తిప్పబిడారు
జోఁడు పలుదిక్కుల బెట్టుచుఁ బల్కెనీగతిన్॥ క॥ మాయలు శేసినబోవఁగ
నీయుంగ కప్పెరగ్రహింప రేటియిరువురున్ । జేయుడుశపథము లేదానా
యంబునకై నరయఁడున బడినసుడున్॥ క॥ రమణీయురమణుండునుశప
థమునకు నోడఁబడ్డజంపినగింపాడఁగగుం । డములో మంపుడు నెగసిరి। కోమ
రుంబ్రియుం బుతోఁడఁ గొంటియుబంటియున్॥ ఉ॥ సమ్మన వేటకోనవుడు భా
వజవైరిప్రసన్నుడైనవశీ । ఘుమ్మనను క్తియుక్తులయి కాంతయు దాను
దదభ్యనుజ్ఞమై । యిమ్మహినెన్న జేంద్లను ఖియించి తుదన్ హరుఁ జేరగన
మా । కుమ్మరగుండయప్రభునకుం బరిచర్యలు సేయుభృత్యుడన్॥ ఉ॥ నే

—పూసలనాయనారి కథ.—

టలేశ ఘగుడ్రివిక్రమచోడడు పైడిగట్టుగా । రీసమహితుంబ్రతిష్ఠ [illegible]
[illegible] గొనిరానుపట్లనా । యాసతనాత్మఁగట్టువాదనాంతకు [illegible]
కొన్నయయా। పూసలనాయనారియిటుపుట్టభటాళికిఁభృత్యభృ [illegible]
రి రాజ్యములుల్లకదరుమాడిధరియించిపరమ గూరినతిరుపాలుబంటు
[illegible] సురకుపునఁవీశ్వరుసిరవాగికొల్చి నగిరుకరిపిబంటు । ధరర [illegible]
దాను [illegible] కృపఁ బడసినతిరుపూరి [illegible] మూలదేవుబంటు । సతా [illegible]
త్తచిత్తుండు [illegible] బంటుబంటు॥ గీ॥ సదిసనిపదీసమా [illegible]
[illegible] । గొనుచితునయ [illegible] బట్టకుభటుండ । జన్మ [illegible] ప్రదున్నభక్తుల
బం ప్రబంటు । నిండశివుగొల్వగలభక్తులిండ్లబంటు క॥ ఈలీలభక్తచరితము॥
లోలి [illegible] । లాలిత్యమొదవ [illegible] । వా
[illegible] నవ [illegible] తసాగిలంబడి। [illegible] యు
[illegible] । [illegible] స్తగుల । [illegible] రమున
[illegible] । వ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible] ప్రకారంబులం
[illegible] భక్తకదంబంబునయంబు
[illegible] నారుండునుం బొంచి
[illegible] నయంబున॥ వ॥ తము

నభయంబు వేడుచు ముదంబున వచ్చెడు వానిఁ బిలిచి నే । య్యాపదలుఁ జొత్తె
నందరును నాతనిఁ గ్రక్కున వెనక వచ్చు శ్రీ । హింసకరఖండమాళికి గ్రేగినమ
స్కృతులాచరింపఁగా । న న. ధికత్పర సంఘములు జారిపృష్ఠ వి
త్తుఁడై । క॥ అరయంగ నీ సుకృతుఁడు । మిగులఁ దని కృతికి మిగుల మెచ్చియ
ప్పుడు తుద । దరగై లాగంబున । గురుతుగఁ గొని హోమంబుగు తలపులో
నన్ ॥ క॥ ఎప్పటియట్టుల శివ రు । నొప్పఁ బోడుచు నుండఁగ మగావుచు నె
న్నొప్పెడు భక్తిగ్రహ్యము । దర్పనోపాదంబున దండాధిపా ॥ చ॥ అని
మిత్రులుమహాచపభుధాదిమభక్తుల సత్కథామిషం । బు బహునిశితు
లు బుద్ధులు పెద్దగఁ జెప్పఁగ శ్వముఁ । వైపక ద్రోచి జన్నులకు విందొనరిం
పఁ దసన్మణిమయా । వ. ధరప జిబాడము వచ్చి భక్తుకిచ్చినుచ్చి కణ ॥
పిడి. బసవన్న వీడుకొల్పిన । వెసబావ క్రాంతుఁ జను వీటొక సద్ధు । క్త్తస
యుతయన మేతుండై । యసము నానా నోరు రాగుడ గుచుంజని మెఱ । క॥ నర
కలితాంగిబురజనులును । హాటడీ కుశపద్దనుచు నాదలలగకో తకారముల జే
మున్నలవాగిరి । బరగెన్నా వ నృహా చిపా క్తికిత్తన ॥ క॥ ధరలో మడినా
బత్తుబమన । చరితము చదువన విన్న శంకరభక్తి । స్థిరత యుద్యష్టాద్య
గు రాజ్యమర వాంఛాసిద్ధిముల్య కలసవ హించుఁ ॥ మహాస్రగ్ధర॥ రసనాగ్ర
శివించితల స్తవ విమలశివశాస్త్రప్రసక్తి వాదేహగో గ్యాపకగ త్యాసిమిర ప్రియా
డుగునచురవదః సంధాన నెపు ప్ప సప్ప । గృసవాధీశాదివానా ప్రముఖగణము
లుస్సా స్తంభనో తత్కథాంచ । గృపమ్యగ్రపంచ బంసగ్రహన । విధిముపాక్రాం
హుక్షాంత్రపెంచ్రా ॥ క॥ దా సనపుదిగేగచి । పరికల్పితసంలథ క్షబం
ధుచకోరా । వః శ్యాగ్న్యాదయకమరా । కరిమగ్న పకస్వరాం ఘ్రికం
జాతయుగ ॥ ఇది అతులితగుణా మాహాత్మ్య పూర్ణా । శ్రుతి
మహిమ స్తృతి సద్భ్వా హిమాంశా । నతజను నిజానన్యదైవ్యాభయ ।
ప్రతపత శివన్యాయాధిజై ప్రకృతా ॥
గద్య. ఇది శ్రీమచ్ఛ్రీ శంకరసాయుజ్య సోమనాథ ప్రసాదలబ్ధ । సబంధ గురుచరణ భక్తి
యు ప్రముఖ బసవరాజ్య గురుసమ్య శ్రీమహాత్రయ సోమనాథ
ప్రణీతంబైన బసవపురాణంబను మహాప్రబంధంబు
నందు చతుర్థాశ్వాసము,
సంపూర్ణము.

బసవపురాణము పంచమాశ్వాసము.

క॥ శ్రీరుద్రభక్తప్రపదపం। కేరుహమకరందపానకేళీలోల । స్వాంతరంగమునుకర । సూరిస్తుత పాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవ మా స్వామి రుద్విపదగా వింటివి । బసవచరిత్రమనుభవదసుజ్ఞ । బద్యపద్యగద్యకావ్యభంగినా నేర్చిన । యట్లు విన్నవింతు నవధరింపు॥ ఉ॥ పురభిద్భక్తిపరాయణుండ

కిన్నరబ్రహ్మయ్యకథ.

ఖిలభోగనాతానుకంపాశ్రయుం । డునువీరవ్రతనిష్ఠుడుప్రకట భక్త్యాద్యా, సిసంగ [illegible] రా । తరుణీమానసగర్వంబునగన్ దంభైనపోడూరగి । న్నెర బ్రహ్మయ్యయనంగనంగదమునున్ నానాకళాభిఖ్యతన్॥ క॥ లోకైకస్తుగ [illegible] మూతిజయు। లౌకికవతణానుడువిగళతాల్యాశివాచా। రాకరుడఘటితఘ [illegible] టకళాకౌశలుడఘువిఘాతత్రుణ్ణడగుచుజ్॥ క॥ కాయకములనేకంబు [illegible] డూంగా నేస్మృకత [illegible] జేసిననటయిన్ । డూ [illegible] గనవిజంగమలిం । గాయ [illegible] గను జేయునతడు [illegible] నుక్॥ వ॥ [illegible] నానావిధంబులనాచరించి పూర్ణంబు నిరర్థంబుగా నుండ జంగమ [illegible] సేవాపరాయణుండై యుండి యుత్తంవా కన్నాడు॥ ఉ॥ కిన్నర [illegible] వించు [illegible] కిన్నరనాదముఖ్యులంతక। న్నన్నెర వాదివానతడు నాగవిభూషణు ప్రోలబుట్టుడుం । గిన్నరబ్రహ్మదేవుడనగి తీరికినెకట [illegible] జేసమాడదిరు । జిహ్వ నాకర్ణాతికెయు [illegible] మిచ్చుదినం బువినుమ॥ వ॥ [illegible] । ధనము [illegible] । [illegible] నలునిత్యకృత్యముగ [illegible] । [illegible] ప్రసాదాగత సర్వదిశా [illegible] ॥ సీ॥ [illegible] భక్తితోడ । జనియుగిన్నర బ్రహ్మ [illegible] । [illegible] న్నరంతకన్న । మున్నగ ని మొనితన [illegible] ॥ క॥ [illegible] సవచ్చి నగి న్నరన్నకుం గతిపయు పదంబు [illegible] పోడగాంచి దండప్రణా

నంబులాచరించి సముచితోపచారంబుల సంభాషించి యతని పాదోదక
ప్రసాదంబులిచ్చిన భక్తిసేవించి సవిశేషతత్త్వాను భవంబునం దగిలియుం
డె॥ క॥ ఈలీలసద్గోష్ఠిం। గాలమునను చుండగానొకానొకనాడా । ప్రోలం
త్రిపురాంతకేశ్వరు । నాలయమునకరిగి కిన్నెరయ్యగడంకన్॥ వ॥ అద్దేవ దేవు
గోపురాంతమునం గూర్చున్న సమయంబున॥ చ॥ విటుడొకరుండుపండుగ
ని వేశ్యకొసంగ కండక్రొవ్వునన్ । బుటబుటనైన పెన్గొరియ పోతువతున్ వెల
యిచ్చియు ద్రానన్ వడి । ఘటియించియీడ్చికొని వచ్చునెడన్నదు వీధిలోప
లం । బుటుకునద్రాడుద్రెవ్వ నదిబోయెశివాలయభూమిలోనికిన్॥ ఉ॥ పోయి
ఘుబోవనీకయది పోయినపజ్జనశంశరాలయం । బాయతిజొచ్చివచ్చువిటున
జనునకన్గొని కిన్నెరయ్యబో । ప్పాయిటురాకనిల్వుమిది ప్రాణభయంబున
బరగన్నజీవతా । నాయతుభవ్యమందిరము నాయమునాదికదీనిజంపగన్॥
చరిగెనుమడివెమ్మ్యోననిత్తుగాకికదీని జంపంగనియ్యనిశ్చయమువినుము । జడు
వాసి ధనిడువరుశరణన్నగావక మృడుభక్తులకునెట్లువిడువవగును । చరణి
ని మ్మని నెల్లజావుననొప్పియుజర్పించిచూడంగసరియకాదె । నీకుదీనినిజంప
న,నేమంతెటేసికి వచ్చెక్షికాకనీ యబలకనుచు॥ గీ॥ పట్టిచలమేల యాతోడవ
సుధమీద । ప్రవ్యమునకెక్కుడగు పదార్థంబుగలదె। యల్పతరమూల్యమైన
నీయలికినప్పు । డిత్తుమాడైనగైకొనియేగునని॥ క॥ పెడనవ్విబొప్పడప్ప
డు । జడుడైయాకిన్నెరయ్యసన్నిధిబలికెన్ । గుడిజొచ్చును డిజొచ్చును
గుంటురెగొఱెయలను వెలకు విలచినవారల్॥ వ॥ అంతకున్న మున్న య
ప్పురాంతకయున్న వృత్తాంతంబు నాద్యంతంబుగావిని యంతరంగంబున సం
తాప చింతాక్రాంతుడై యున్న యదిగావున వానికిట్లనియె॥ చ॥ పడ
పడగుచు వెళ్ళి విటపంతముడించితె తోడివారుస । రవ్వేవను సిగ్గుతోడ
నిజు పేల్పులకిప్పుడ పేటివిటాన । నమ్ముగు రెఫనాపజేసె కడుముద్దరుడైనన్
నెన్నిచూడగా । జవివెడువీధులందు వెదజల్లగబంపుదునేధనాదికుల్॥ గీ॥
ఇస్సిరోయిట్టిలంజెరుకమేలనీకు । దుస్సికట్టుకుపనిలేదంతరలకు । మా
నవతినాటజాలు నీకు నెరుంగ । కన్నానకుకూనసన్ను నిన్నామానకున్న

చ॥ బయిణులలోన నెన్నడు పరాభవమొందని నాకునిన్నిమి । త్తమునన
పఙ్క్తిబుట్టెనని దానికికొంబడలేలమీరుజే । రమననయింటివారలకు గ్రా
ము వెట్టగనోపునంచులో । కములజలంబులాడుకొనగా వినగావలసెగా
లంబులో పలన్॥ ఉ॥ వన్నెయొవాసియుంగలిగి భాగవధూటులలోన నె
న । త్త్యున్నతిమున్ననాకునొకయొచ్చమువచ్చెనుదీనికింకనే । నెన్నడువ
కొందు నలివొంతయువందురివీనిబిల్వకు । న్నన్నను మొత్తురందరును నా
గుబాటును బాయునంతటన్॥ క॥ అనితలచిబొప్పయిప్పుడ । చనుమి
తోడిపొందు చాలుననుచున । వ్వనితనిజంబుగబలికిన । వినివాడునివ
దుఃఖితవశుండగుచున్॥ చ॥ ననువుదలంపకిచ్చిన ధనంబుఘనంబనకంగజ
స్త్రవే । దనబరిమాలునోయనకతప్పనునల్పమునాకయొన్నలో । నకి
మింతలేకయది గ్రక్కునదక్కగజేసివానిసీ । వనితలనమ్మినాత్మ దగ
మగవానికి బారమైవగన్॥ క॥ వెలయాలిపొందు సతమని । కలగా
నున్నవారుగలరెధరిత్రిన్ । దెలిసియుదెలియగనీయదు । లగా
యవొంతవారికినైనన్॥ క॥ నీవంటిదయాయుక్తుని । నేనెంటను వెద
నమొయెన్నండును । మాశివాలయంబునజొచ్చిన । జీవింగావంగనంతజ
తింపుమనుచు॥ గీ॥ తడవుజేసినలంజె చిత్తమునవొడదు । విధముగానెంచి
శోధించువేగనరుగ । వలయుననికిన్నెరయ్యకేవలంబుబుట్టు । గొన్నియొదపు
లుధనకాంక్ష గొణిగెవిటుడు॥ సీ॥ పెట్టెదవెలయనిబిగిచెడనిపెద్ద యిట్టవ
యొపదుదెచటగలదు । జెరజీవులకునెల్లజావునునొప్పియునొకసమ
బనియుబ్బుమీరి । యిప్పడాడినమాట దప్పగదాల్పనె మానినిపేలయ
మాడకైన । నొసగియీగొరియనింపెసగంగవిడిపించి కోనమా
పొమ్మనంచు॥ గీ॥ వాడుపోపవచ్చిననోరొరిపోకుమనచు । వెలయ
సలుదెప్పించివేగనిచ్చి । యింకబొంకిననేబోవ నీయ్యనుమ్ము । విడున
చ్చొత్తి యిప్పుడు వృషభమనగ॥ తరల॥ అనుడు బొప్పడు నప్పుడప్ప
నాత్మనొప్పి ధనంబుగొబ్బు । ననుదైకొనిలంజెయింటికి బోయిపోయితల
చెని । ట్లను చునివల్ల ముతెచ్చియిచ్చినంగనామణివేటదే । వను మన్నొసిం దు

డిసెల్లవు [illegible] రు దమనస్వరో॥ గీ॥ పేరెయొక [illegible] బిలచికొనుచు। [illegible] గాసల జము [illegible] బొసలంచు । మరలిమరి [illegible] లకన్నను మంచిగోతియు। గొను [illegible] లుగొని [illegible] సాగ॥ ఉ॥ ఓ [illegible] క్తియోలలిన యోగ బగా [illegible] సనీ । కేము [illegible] ధన మిచ్చెద దెచ్చెదగొన్నె [illegible] దలం । త్రేను [illegible] వేల్పులకు బెట్టి [illegible] బట్టుపుట్టుగుల్ । భా [illegible] మెచ్చ [illegible] బిడి [illegible] డిగ జే [illegible]॥ వ॥ అనియిట్లువాడు తన్నుబాయాలేక ధనదా [illegible] ప్రసాదంబుగా బలికినవిని [illegible] కాశిని విత్తదత్త చిత్తమై [illegible] దప్పక జూచి యిట్లనియె॥ క॥ వేల్పులకు [illegible] గోతియుల । గోల్పడివచ్చితివి నిన్ను గూడకయున్నన్ । దల్పడవాడు [illegible] జనుల్ । వెల్పులు [illegible] కడ్డిపెట్ట వెరతుము మిగులన్॥ క॥ [illegible] । [illegible] నకుండమనసుగల [illegible] నీ । [illegible] । [illegible] నునుక్॥ క॥ [illegible] నమి । [illegible] చూడ నెరు [illegible] వేశ్యా వ్యామోహా [illegible] । [illegible] గొతియు దెచ్చెద [illegible] ననుచున్॥ గీ॥ ఇట్లు [illegible] । [illegible] బ్రహ్మ [illegible] జూడ జూడ । [illegible] పితుడగుచు । బలికె [illegible] యిట్లని ప్ర [illegible]॥ ఉ॥ [illegible] దే [illegible] తలింగము [illegible] । [illegible] లగమా బసవన్నయాన జే । పట్టుల [illegible] భక్తుల [illegible] బుగా వునన్ గీ॥ [illegible] । వలతు వేసి [illegible] వినివాడ నలుగు । [illegible] బ్రహ్మయ్య [illegible] కెవాని । [illegible] గుడికి [illegible] డిసడ॥ సీ॥ ఆడిదప్ప [illegible] శివాలయం బందుండ [illegible] । [illegible] చియగడ [illegible] చూచు [illegible] । [illegible] గీ॥ [illegible] । [illegible]

పట్టఁబోయిన తల వెసఁగొట్టఁగిన్నె । రయ్య యానఁ నొక శివభక్తుఁ డచటనుండి॥
క॥ శక్తిగల శంభుభక్తులు । శక్తులు పురజనుల నిట్లు చంపిన నిక నే । యుక్తింగ
ననేఁతుఁడా మిప్పుడి । భావించని యిమ్మనుమ్మ బఁ పురమ్మైనన్॥ చ॥ అనవ డుబిజ్జ
లుండు ఁ పవన్నగ . లిగొంకొ మహాహిమ్మచే । నం చుబలెత్తి మీకు మిగిలెతలు
లేరని తప్పఁ జని యనా । జనములఁ జంపఁ జన్న శివ సంహారు భక్తులు విస్మయోద్ధ
యా । [illegible] బునన్॥ క॥ అవరాదు
గాకగొల్లలు । [illegible] గల [illegible] చే । మ ననింక బాసెమీ
వ । [illegible] సమ్మతింబులుగాం॥ క॥ బాలుం జంపుట క్రీశరు।
గాలంబ దప్పు ట[illegible] దనలిపిటన్ । [illegible] లరువ్వలుగ లములు । గోలుప
దుట [illegible] గాయయుగాయు॥ గీ॥ తప్పి [illegible] దమ్ముదో
రల । [illegible] । [illegible] ంబుల [illegible] యాగడ
ము । వసుధ నీలంగమా కింక వశము గాదు॥ వ॥ కావున మీగొల్లందిగొట్టు
తనంబున బిడ్డలంజం పెడువారు మీ రాజ్యమంత యునింత నుండి మీర యేలుం
డనవిని భీజ్జులు వెకు బసవన్నయిట్లనియె॥ మత్తకోకిల॥ ధర్మమార్గము శంభుభ
క్తుఁ డదప్ప రేప్పుడు విన్మరు । మహార్మశీలుడు హోలె పూవర గానకూరకబలరా
గా । ధర్మవేద పురాణములాలంబన డండలారయ బ ప్రము । నిర్మలాత్ముడు గి
[illegible] లుడే॥ గీ॥ వినవల [illegible] రేమి జెప్పినను మొద
ల । [illegible] లనరయవలయు । గాక నమ్మ స్త్రిననన దొడి గట్టుమన్న।
కరణి బలికిన కార్యంబు గాననగు నె॥ క॥ అనవిని బిజ్జలుఁ డోగా । కని సమంత్రు
లను బిలిచియోగా ములుజ । య్యనగ నిరండని పసిచిన । జని రాత్రిపురారి గుడి
కి జగపతి మంత్రుల్॥ వ॥ చని యమ్మంత్రులు గిన్నెరయ్య గనిరి సదావాసమం
డనభూ । తోన్నతగోపురాంతరల సన్మానామణికుట్టిమా । వని విస్తార వి
తర్ధికా కాంచన తత వాస్తవ్య శాంతస । ద్ఘనసంతర్పిత నిగమాధ్యాత్మావ
సద్భక్తునిన్॥ క॥ కన్నంత [illegible] చుచు నా । కిన్నగ [illegible] జేరి కృప
గని [illegible] । ధృష్టజ మంత్రులు పలికిరి । [illegible] యిది యేమిహింసయా
హా [illegible]॥ వ॥ మరియు [illegible] నాస్మ నే వెంటనంటుని నీవంటి

గెంటులేని ముక్కంటిభక్తుడు సంసారిసరిజేసి హింసకుం దొడంగునే యి ట్టివట్టిసడి నీకెట్లువచ్చె నైనదియునుం గాక లోకనిందితంబయి నటవిటను నీవ ప్రసంగంబునకు నిల వదియుట్లుండనిమ్ము మమ్ము బిజ్జలుండిజ్జగడంబుతె రంగెరింగి క్రమ్మర విన్నవించు నదియని పుత్తెంచె నని గాన మారాజన్యున కేమని విన్నవింతు మనవన్నర పతిమంత్రులకు గిన్నెర కన్న యిట్లనియె॥ ఉ॥ బూటక మేటికిన్ వినుడు బొంకడు నీశ్వరవీథి లోపలం । ద్రాటనమర్చి యీడ్చికొని తాజనుచో సిడ ... ప్రపశూ । జూటుని మందిరాంతరవి జొచ్చెను జొచ్చిన గాంచివాడున । చ్చాలనవొచ్చి పట్టగని పల్కాతియిట్ల ని యేసువానితోన్॥ క॥ గుడిసొచ్చె నింకజంపక । విడువుము గాదేని నీకు వెలజెప్పెద నీ । న్నడిమున్నమ్మైననిత్తును । నుడువాడిట్లనియెనన్ననుం గను గొనుచున్॥ క॥ వేయిచ్చి మైననియ్యది । నీయున విడపించుగాని యిక జంపగా । నేయుడుపొమ్మన మాటలు । చేయునుతి ప్పతిని జనులు విస్మ యమందన్॥ ఉ॥ అత్తరి వానితోడ నిటులంటి ననుంబడి వచ్చి తెనినే। సిత్తునటంచు నొంచకిదె యిప్పుడ దీనికి లింగ లాంఛనం । బొత్తుదు నన్న నప్పటికి నొప్పి పదంపడివచ్చి యాత్మలో । దత్తరపాటుతోడ శివధా మములోపలిగొత్తెబట్టుచున్॥ ఉ॥ పట్టకుమన్నవాడు తనపైనొరదూసిన వానిమస్తకం । బట్టకుదాయగొట్టితి యథార్థముదప్ప దలంపు దేరిదో। యిట్టిలయాటకింతటికి నీత్రిపురారియ సాక్షి యొవ్వరిం । బట్టినదృష్టమేర్ప డగ బల్కగజేయుదు నీయు మేశుసునిన్॥ సీ॥ అనవినిమంత్రు లాశ్చర్యమున నొంది చనిమహీపతికి జెప్పిననతండు । నద్దైరబత్తుండు నిద్దెలాడెడుగాక విందుమేమున్నిట్టి వేడబములు । బత్తుండుత్రపురారి బలికింతుననుచెల్లకప ట మానికొమో గానవలయు । ననిబిజ్జలుడుసర్వసమేతంబుగాజను దెంచె నాశివస్థానమునకు॥ గీ॥ బసవడప్పుడు గిన్నెరబ్రహ్మశౌరి । గాంచితత్పా దకమల యుగ్మంబుమీద । బడికడిందిగ లేచి సత్కీర్తియుక్తుడగుచు । నా యయ్యనిట్లని యభినుతించె॥ సీ॥ శృంగారకములకీలు శివుచేతిగరవాలు మం గళంబులకు ... నముసికి । ... సంపదపెల్లు ... గుణ

స్తుతియొంత నిష్ఠచేత । సత్యంబుభాతియాస్థానంబుజోతి దివ్యతరోజ్జ్వల ప్రత్యగూవలులరాజా । యోగంబుదునియుని రాగంబుగనియు యాగమము లనెల్లహాష్టమాలకెల్ల॥ గీ॥ బరమశాంతతపోగుమద్భక్తినాగు। దాంతిపెం పుప్రతాపవిశ్రాంతిసొంపు । గేవలుండెదలంపగిస్వర్గ్యాదానుచు । నుచితోక్తులను బ్రబసగ్య్యయనుచు మరియు॥ వ॥ ఇట్లుగీర్తింపుచుండు నప్పుడప్పురోహితును గోపురంబుకడచాపురంబునంగల సకలజనంబులు పురోహితామాత్యభృత్య సామంత సీమంతినీజనంబులును జనపతిసమేతులై యందరు నందంద సందడింపుచు నయ్యిందుశేఖరు నెలుంగు వినంగలవారలై యుండి రటమున్న సగ్గుడితమ్మడిపగుగుగుంపిలోలదాలగించి తానునుంబాడసూప నోడి చెదకేసియుం జనియె నాసమయంబున॥ ఉ॥ సన్నుతు నవ్వెన్నల పసంగొనసంగ మెలంగలీనమై । గన్నరవిచ్చిశంకరుని గామదివికఱన దృష్టిసొన్పుడుగ । గిన్నరబ్రహ్మశౌరికి నకల్పితమూతికిక్కి రెంపుదల్పులుం। బన్న రాజశంకణుడు బాయగజేసెనుభక్త్యధీనుడై॥ గీ॥ చెప్పవిందుము దొల్లి మాసికినిశివుడు । దెరచెదల్పునాగనందరము నేడు । గిన్నె నన్నకతంబునగన్నలార । గంటిమికశివుబలికింప గలడితండు॥ వ॥ అని యిట్లుజా పములభినుతింప నభవుడభిముఖుండై హావణంబుతోనిట్లనిచె॥ సీ॥ మనసిజక్రీడాంత మనశెయిప్పైచి వనితపాలింట్ల నీవనితలంచి । పిలచిన నోడకాంచి కప్రియంబుగ నొందబతిశబ్దమొసగినబార్వతీశ । దాసరయ్యావా పాదసయియనున జీవలోపలబలికిన గోపవాహ । బాప్పూరిబ్రహ్మ యఘ్గభక్తికిష్టపడుచ్చి జొన్నలనిలచియో యన్నయుభవ॥ గీ॥ బలుకవేసె పనాబాలబాలితస్న । బగిడిహస్తంబుశస్త్రంబు ఫరజులోన । కీలుదో నజేసియఖిలభక్తాలిద్రోచి । హానునిసమ్ముఖమున గిన్నరగ్యానిలిచి॥ క॥ ఫగతిశ్వనిలోనొత్రిపు । నారీయనిపిల్చుటయుమహాశైలన్య। త్య్రరివక్షలోన నెనూందిలి । తారకాహరుడుబలికెదత్సమయమునన్॥ ఉ॥ ఆపరమేశుఘోషమువహాప్రళయప్రపటఘూర్ణితార్ణవా । దీపితభూభృత్ప్రగతిం గడుతెల్పక మోయులింగని । ష్టాపరతంత్రభక్త జనఘోషము జకరగజాయు

శిల్లమూ । స్థాపరిభూతుశైరభిలసత్వసమాజముతోడఁగూడఁగన్॥ వ॥ వెండి యు॥ చ॥ ధరణివడంకెగ్గంకెహిమధామసుధావారధులింకెనష్టది। కర్ములటు ద్రెుగ్గెగ్గెనహీ కచ్ఛపరాజముమేన్సుగ్గెనం । బరటులద్రాలెయుడుపంక్తు లువాయుపుదూలెనగ్ని వి । స్ఫురణనుఁ సైపీలెబలసూనలోకముఖోర్ధ్వ లోకముల్॥ గ॥ నురియుసంబుజ ... సదలకించసంజనేత్రుందుఁశంకించె నప్పాటనునెయుంగక పశ్యల్లు ... టులాటుం గాలంబులోలి గతిం గడుపుచుండ యుగ్మహి పవణుఘోషంబు । మోకుందోడంగి యెడప్పాటా రాత్రంబులవ్యా నించుకెనియుం గోచంబుగాక లోకభీకరం బగుచున్న నాదంబు భూజనోపకారార్థంబుగా మాన్పందలంచి బసవన్న గిన్నెరబ్ర హ్మయ్య నిట్లనిస్తుతించె॥ సీ॥ సజ్జనశృంగార సత్రైకనిస్తార దూతసంస్మృతి వారదుష్టదూర । నిఖిలోపకారవినిర్జితాహంకార శంకరాకారనిశ్శంక సార । కారుణ్యపూరయుక్తస్వాత్మకశరీర మంగళాకారసన్మహిమహార। జగదేకవీరవిశ్వనుతసారాచార సుగుణవిస్తారయశోవిహార॥ గీ॥ భక్తమం దారపరిహృతభవవికార । యంచితాంబుధిగభీరయుపహాగ । గాజధ రభక్తసహకారరాజకీర । గతనసోజవి ... విచార॥ వ॥ ఇట్లు వినుతించి పరిచనుఖుభవాగ్ఘటి సందర్భంబు శీఘ్రింబు మాన్పవేయు నవుడు గి న్నెరయ్య॥ క॥ బసవనినే మోమయుదర । సాసిరవికసితాస్యుడగుచునట్టి ట్టనకా । కుసుమశరహరునిగను ... । మనమ్ము ... హూయన్నమాత్ర మూనె రవంబున్॥ ... తో ... । ... బునబల్సి ... నాభూన దున్ । దల్లశ ... లరివపిం ... బున్॥ వ॥ అప్పుడు॥ క॥ సప్తునుసి ... । ... బాగిలిపం। డప్రణుబలి ... । ... గా॥ సీ॥ నీయాజ్ఞమలె ... వలవ్వనుడి గా । లోకముల్ ... సిముష్కవాత్ర। నీముహత్వమె ... । న జ్ఞానులను సమస్తసవాల్ప ... మెరుంగుసుమున్ ... మహత్వ॥

సీ॥ మఱియులోకంబులకు నెల్లహంతఁబీర । భక్తుఁబునవీనఁగలపంగగతఁబీవ।
కావున నమ్మ సీకటాక్షము నగాచి । యుభయదానంబు గృప సేయుమ
య్యజియ్య ॥ గీ ॥ మాకుఁ బున నేల బ్రహ్మాది మర్త్యలోక్త్ల । కును
బలపంగనీ వెడిక్కుఁ డెనయును । నగుటగంటిమిమముకీటనద్దుబాల । న
ద్దుమదయన్య మెఱుఁగనిఁ దూర్తజనుల॥ చ॥ అసిమను జేశ్వరుండు వినయంబున న
యంబును భక్తి యుక్తియుం । బెనఁగొనికిన్నరయ్యమది బ్రీవహింపన తిం
చి వెండియు । హాసఁగవిఁ ల్లనవ్విశేషశంకరులంగసభీరనొందుచుఁ । మను
మంవిడకొల్పి నరనాథుఁడు నేగెబ్రజాసనాథుడై॥ క॥ నరపతిగూనరులుగ
నియు । చ్చెరువొందఁగఁ బొప్పవిసిసజీవితుఁగాఁజే । సిరఖిలభక్తులుబసవం । డరు
దారగ నందగిన్నెరయ్యయుండిగెఁ॥ క॥ మున్నిటికంటె శివభ । క్తున్నె
తుఁడై గిన్నెరయ్యయుం దధరిత్రిం । బన్నగ నతనిజచరిత్రము । విన్నంజదివిన
నునఘుమ విటార్కాను గరియుఁ॥ చ॥ అభిమతకీర్తి జంగమ సమాహితసిద్ధు

కలకేత బ్రహ్మయ్యకథ.

డులింగసంగతా । నుభవుఁడు పాద్యుతక్రతుఁడు నుత్తమభాగ్యభాగ్యు సంచ
యుం । డభయుఁడ పాక్యరాఘ మహోత్సుఁడు వాకల కేతబ్రహ్మగు । ప్రభు
డు వాగ్ద కెకుఁ ధరిలిలో సముభవిశాలోష్టుడై॥ క॥ లింగాభిమాన
యుక్తుఁడు । సంగతజంగమలసత్ప్రసాదానుభవుం । డంగీకృతలింగైక్యు
డు । భంగుడు సద్వ్యాపి ముక్తి పథసద్భిసంతుఁ॥ క॥ ముగిదత్తునితలకొమ్మన।
బగిసకలతదగరుకొమ్ము దారహరిసెం । పగుకం కాళ్ళముళింం । జిగిబిగు
వు మిగులగలుగుచేపనుగుడియుఁ॥ క॥ నెంచ గంబుల మెచ్చియుచు నుం
డంగల కేతి వేషయుక్తుండగుచుఁ । ఖండశశిధర భక్తుల । యుండులకనుది
నము నరుగునిల్లుపలుకుమన్॥ సీ॥ పరిసముగాని లిబడిదాకి గలగుబ్రుడునిటలా
గ్నిఁ దగరు ముంగిటకి వచ్చె । నవ్యమతోబ్జంబు నుసిరిపెరికి పెట్టగలవిగ భద్రవి
గ్గంతి వచ్చె । నిమ్మహాతపిగల నుల్లభక్తులయుండ్ల పింపైననిజకళి పికవచ్చె।
నలరుమహాప్రమథుల మద్దుజను డంచెడుగ శివ్వకును బుత్రుండు వచ్చె॥ గీ॥
సంగళవాన్నుజుండుమాయంగవచ్చె । నస్త్రగారకల్లారనివ షణ మెసగ । బ

లికినగియించి దినమర్చ గొలిచి తెచ్చి । భక్తకోట్లకుఁ దృప్తి దప్పక నొసర్చి॥ వ॥ ఇట్లనవరత జంగమలింగ సేవాయత్తచిత్తుండై యుండు నెడ॥ క॥ ఒకశివభక్తుఁ డతఁడు । న్నకడకు నేతెంచి దవ్వు నడచి మిగులడ । స్సి కళేబరంబుగ్ర స్సిప । దశమలను బ్రవర్సి దీనదశ దోఁపఁగ॥ గీ॥ ఇట్లు జను దెర బనినీకు నేమి గలిగె । నడచు గల కేత బ్రహ్మయ్య యడుగుటయును । భక్తుఁడును దనరాక యేర్పడఁగఁ జెప్ప దలచి । బ్రహ్మయ్య వినుమని పలికె నిట్లు॥ ఉ॥ నంబి కశంకరుండను దినంబులు మేలవ్వడి నెట్లు నట్లు । [illegible] సుగి స్మరయ్యకు బురారి దయం బడి వెట్టినందులో । కంబుల వారి జెప్పికొన గా విని యాయన గాంచినాడు తే । మింబడి మూర్చిలోం [illegible] మోకాలివచ్చి [illegible] వనోచ్చితిన్॥ క॥ ఆమేటి గన్నయంతకు । [illegible] జెడదు [illegible] । జేమెయి నుండుసు దూరం। జేనూ [illegible] ముకలదు జెప్పనే [illegible] నతఁడున్॥ గీ॥ ఇదియు నొకదొడ్డగా జేసి యుగటన [illegible] ని । నేల జెప్పెద వృషముగ జేకూలి కాని । కూలివాండ్రకు రాసి జేకొనగనారుల । కొసగ [illegible] గాను [illegible] వె॥ క॥ అంగజమదహను ధనవాం । ఛం గొలిచి ఫలంబు వడసి సరి జేసుకపో । వంగలవారికలుగునె । [illegible] లేశం బైనన్॥ గీ॥ ఫలము లాసించి కొనుచు నే భక్తుఁ డభవు । [illegible] లేసిమి । బ్రాహ్మ [illegible] మాహేశ [illegible] । గొలువ నేర్చు నెంగ సంగులకు నెందు॥ వ॥ కావున [illegible] ధనంబున [illegible] యుండ [illegible] నేల నీకు నెం [illegible] [illegible] [illegible] దా [illegible] వ॥ [illegible] లేచి వసుధా స్థలి గాసిగ బోసిన [illegible] । [illegible] భక్తుఁడు గట్టికొన్న చే । లంగడు [illegible] [illegible] మెం । [illegible] ప్రభు వాకిటి [illegible] ॥ [illegible] గ [illegible] [illegible] దిగబూన [illegible] । [illegible] ముని జెప్పి కలకేత బ్రహ్మయ్య యొస నన ఫలము నాకు [illegible] । [illegible] గాదివాకరుండు [illegible] బసవ [illegible] । [illegible] యేమున వచ్చు [illegible]

న్న॥ గీ॥ గాయకంబుగలపగ కేతవిద్యయా । యాయ్యయీవిదలపనవరధేను।
భూజభూధరప్రభూతచింతారత్న । రాజికెల్లనామిగుల దేజరిల్లె॥ క॥ అ
తఁడెంతఘనుఁడో గాక । న్నతఁడిన్ముఁ గిన్నెరయ్యఁ డకకడుగా । మాటదల
చి పలుకవశమె । యితరులకునఁ డంగమేశుమాటలె. వ॥ అనఁగ ని
యించి యాకలకేత బ్రహ్మయ్యగవుంగొను పెట్టుపొఁజొనఁగొను చుండఁ దద
స్తునఫలంబు మోవఁగల ఖచరునంపిన్ప కిన్నెరబ్రహ్మయ్య ద్వితీయుండైన
బసవండా మహాత్మునింగనుంగొని॥ క॥ గ్రక్కునఁ దరఁగిలఁబడి । ప్రొక్కికర
కంబుజ యుగంబు మోడ్చిశిరముపై । నెక్కొలిపిప్రస్తుతింపఁగ । న
క్కలకేతయ్య గాంచియుత డిట్లనియెన్॥ సీ॥ బసవమాగిన్నర బ్రహ్మయ్య
బోలఁగఁ గలరె భక్తులుధరావలయమునను । నొడయునిం బిలిచి పొక్కిబడి పట్టి
శివుఁడిప్పుడ పెట్టఁగన్నెరబ్రహ్మయకును । మట్టంగఁ గాలుచుటకట్టుండవలయు
నో పట్టి మాటలవారికెట్లు దెలియు॥ గీ॥ గటగటానిప్పులంబుగా గాలఁగ శుని।
నింతగాలంబుగొలిచియు నేమిప్రేమ । నొక్కచాకయుసుగన నేకరమైతి।
మనుభవుఁడెరుఁగ నేదన్నానడుగకున్న॥ క॥ ఇట్లు శివపూజ చేసం । బెట్లుగ
గాఁపంచిఫలను ప్రీతికొసంగా । నెట్లగునా బొట్లకుబాలు । పోట్లబడ
కుంచెవొబ్బ బడవలవగుటక॥ సీ॥ ఘనమ్మంబుమాలిన పిడఁకలమే మెల్ల నె
న్నికబండంగ నేమిఫలము । బసవమాగిన్నెబ్రహ్మయ్యహరుబని కిఁచి
నొడనియునుబంచవదను । గిరికేగిమరలయీ కేశకేగుఁ చి నాడుయు
నుజూడఁగనవనిగలుగు । వారెల్లనత్తుయుద్రవమున నకఫలంబుల లనోజా
లకున్న॥ గీ॥ గిన్నెరయ్యకుజెప్పి యట్లున్నభంగి । దోలిసంపుకులకు వేన
వెలుబండు । మనసిజారియొసగుధనమునకుదోడు । గొంతెధనమిచ్చినను
మానుగొరతలేదు॥ క॥ శంకరదాసయ్యకనుగు । లెక్కలకు మాకుధన
ము లేదనిమదిలో । శంకింపవలదుబడ్లం । గొంకకపుత్రైనమ్మబొమ్మగ్గా
మిలసంఖ్యల్॥ క॥ పాబిలికాయకములచే। నలవడనార్జించి పోసనట్టి
ధనంబుల్ । కొలదికొకయింతగలదని । కలకేతపిభుండుపదడుగరమున
బ్బెన్॥ వ॥ పట్టినమాత్రబున బదను మెదుగుబంగారంబై కనుపట్టును

విస్మయంబంది బసవన్నయుం గిన్నెరబ్రహ్మయ్యయు సంభ్రమంబునం దద్గోష్ఠి మీదం బడి మ్రొక్కిరి- లేవకున్నంగని కలకేతబ్రహ్మయ్యయు॥ ఉ॥ వేంచ్చిన ప్రేమతోడ బసవేశుసగిన్నరిబ్రహ్మదేవునిం । గ్రుచ్చియు కౌగలించుకొని కూర్మి జెలంగగ నెన్నె చెయ్యటుం । సచ్చిరఖండలైంగికల సద్గతివర్తనలు కేలు మూపునం । జెచ్చెర వెంకి గన్నతులు జేసిననిర్వురి గారవింపుచుక్॥ గీ॥ అప్పుడు కలకేతబ్రహ్మయ్య యాత్మ నుండి । రమున బసవన్నకిన్నెరబ్రహ్మవిభుడ । శంభుపూజలు సేయించి సమంచితో । పచారములఁ జేర్చి వీడ్కోలఁ జనిరి తారు॥ క॥ భువిఁ జెప్పఁటప్పులకే । తవిభుఁడు మనుచుం డె భక్తితత్పరుఁడై తత్సవిశే షమహిమ విన్న జ । దివిజనులును మస్తలాట డెల్లముమనియుక్॥

మోళిగ మారయ్యకథ.

మ॥ నగజాధీశ్వరు భక్తభక్తిపరిపూర్ణ స్వాంతుఁడత్యంత శు । ద్ధగుణా ధారుఁడు సత్ప్రశంసయుతుఁ డత్వజ్ఞానియుం తేస్సప । త్నగుణోన్మూలన నావి విక్రమధురీ ణప్రజ్ఞుఁడై యొప్పమో । ళిగమారయ్యసదింధనాహరణకేళీ లోలత్వకోసుర్డ్డై॥ గీ॥ అంతలింగైక్యనిష్ఠయునతనిజంగ । మార్చనారంభ రీతియునానిశాంత । యుంతయుంగనిచెప్పంగ నలవిగాదు । రూఢిమూఁడంగ ప్రసన్నసన్నుతుఁడతఁడు॥ సీ॥ అంచయంబునతులఘోరాటవులకు నేగి మోపెడుంగట్టెలు మోపితెచ్చి । యంగడివిక్రయంబార్చి నిత్యంబును జంగమారాధనల్ సలుపుచుండు । రసరసాంటునవు ఁబసవన్నసగరును నొకరభుజించియునొకరుదినము । నొకప్పూటజంగమయూపం బు మోళిగ మార య్యసుభాస్య యుండునన॥ గీ॥ నాగింతుమతఁడు నభవుభక్తివిభూతి। యెగుమఁడుకోసన్నిబిట్టుచుండ । నాకనాఁబసవదున్నచోటికి జననెలమి। జంగమంబులిట్టులనిరి॥ గీ॥ బసవనిగృహంబురసరసాయనములు । నతనిన గరిగాదునంబకళము । పాటిగావుఁవుజంగమార్చకులట్టి । వారుగలరె యొండుననుధలోన॥ క॥ వినుమొకదూమెుపద్దోరకెడు । దనకాయకమెం తమెంతభక్తతు । లనుసంతుష్టుని జేయునెంతచిత్రము । వినియుము న్నెరుగనివిధమునకసదియుక్॥ వ॥ అతకము నన్న యుకాభ్యంతశరణా

తిగా గావించి యసురులకర్ఘ్యపణ్యంబులు దెచ్చిన బుచ్చుకొనక యిచ్చటం దామసించినచచ్చంబువచ్చి తన్నారు తెరుఁగుమరో యని గ్రమరాన శివార్చన స్థలంబునం గూర్చుండె॥ క॥ అస్మాన్మాన్మన్మమహాలిం। గమ్మాన్నకొఁ ... మస్న వాడు గ్రమ్మరాన నెమ్మా। తెవ స్తనద్దించిన ... ధన్మసిశి బూజ ... మెర ర్పంగ॥ గీ॥ ఇట్లువిడియు ఆభక్తు రాలె ... డ। నడచి యమ్మ... తియాచరించి। సమలాత్మ ... లింగప్రసాదభోగ। ... గావించి ... పులకాంగుడగుచున్॥ సీ॥ నిరుపేదవాడు బెన్నిధిగన్న లాగున గన్నులహాసా శ్రుకణములురుల। నేడు గాభవరోగనివహౌషధంబబ్బె నేడుగా నాభక్తి నిష్ఫలం డె। నేడుగా నాయింటనిల్చెగల్పకుజంబు నేడుగా నాభక్తి సన్నిధి ... గుట। నీభక్తసివహ ... మంతింతగ ... తసందోషంబులెల్ల ... జాతములగ॥ గీ॥ నితడుజరియించుసీమలో నెలమిదిరుగు। జంతుసంతతిభాగ్య మింతింత గాదు। యితనిగృహాధూళినోసలనోకిరాంతయుంట। చేయునేలనితనిభక్తివృద్ధిబొందు॥ ఉ॥ ఈతనిమందిరంబున మహేశ్వరుబూజ్చిభుపంచె సేసినం బాతకకోటులన్నియును భస్మములౌనటులబ్బ... న। భూతముక్తైసతి ష్ఫువ ధూరిసగోంబువులానగల్గిను। ద్ధూతమలైచనున్ బహుళదుర్ఘపకా ర్పికపాతకావళుల్॥ వ॥ అనియిట్లు బసవడు మొాళిగమారయ్య మహాత్మ్యంబు మానంబునందలపోసి యాహ్లాదింపుచుం జనియె నంత మధ్యాహ్నంబగుటయు లింగత ధ్యాన నిరంతరుండై యటమారయ్యాయు॥ శా॥ కాలాతిక్ర మణంబౌ కానొకయుడన్ గాకుండలింగార్చన। ల్లీలందీరిచిజంగమావళికి నొాలింద్రుప్తిగావించుటల్। వాలాయంబగుటం దదర్చనవిధిన్ వతిల్ల నెల్ల ప్పుడుం। బోలెంగట్టెలుగొంచు నాత్మనిలయంబుం జేరగా వచ్చుచున్॥ గీ॥ అతనియంగన యెదురుగా నరుగుదెంచి। మోపుడించుచు ... గాంబువ ... బదము। లర్థితోడబధ్రశ్రాంతియడగగడుగ। నతడులి ... ... కడంగి॥ క॥ పడిగముసాటునబసవం। డిపిపో ... న ... డివివిము। కట్టడికె ... గొందిరి। ... వమునితో ... ॥ గీ॥ అన్యాయొక ... ... మున్న యారగింపి ... ర

యింబునవిచ్చె సెనదియకాని । మీవిపనులింక మాఱునే మేని దెలియ। వసు
ధమారయ్య బసవయ్యయగుట యెఱిగి॥

సీ॥ కడునర్థసంపదగలిగిన భక్తులు బడుగభక్తుల బ్రోవఁ బాడి గాదె। పాత
కైన యీరీతి దాఁ బ్రోవఁగాఁ గాదె బ్రతికియున్నారమీపట్టణమున । దనబిడ్డల
నిమ్ముద్దలఁ బిపచ్చులు జాల పేమాకుమాలిఁగ నిచ్చినట్టి । కాయకంబున
బూటగడుచుచున్నది గాన మాడలేటికీననిఁ యుమతదక్కి॥ గీ॥ యప్పుడుదన
మందిరమునకు నారగింప । వచ్చియున్నట్టి జంగమవరులలోన । సిద్ధర
య్యలకది రెండు నిచ్చి భక్తి । గడమయొడయల పాదముల్ గడిగి ప్రీతి॥ ఉ॥
జంగమపాదతీర్థములు జల్లినమాత్రన యేమి చెప్పన । మ్మంగిటనున్న కాష్ఠ
ములమోపుగ దానిపసిండి యయ్యెనా । మంగళమూర్తి మోళిగయమార
మనిషియశేషజంగమా । లింగితవేదియైవిరియ లెత్తుబదుసక్కలు జేసి కా
ష్టముల్॥ వ॥ ఇట్లు వేయ్యేసి మాడలయెత్తుగా ఖండించిన రంగైనబంగారు
నక్కలకూడ జంగమలింగంబులకు సమర్పించినఁగైకొని సంతుష్టాంతరం
గులై బసవన్నయున్నచోటికిజని యావృత్తాంతంబున నతనికెఱుంగిం
చియిట్లనిరి॥ క॥ మిక్కిలి జంగమనిష్ఠయు । నిక్కపులింగాభిరతియు నెరిని
చ్చెడిచో । నెక్కుడయ మోళిగయ్యకు । దక్కఁగ లేదెందునట్టి ధన్యుఁడు
గలఁడె॥ సీ॥ అనియిట్లుగొనియాడ వినిబసవండుగ్ర పడియేగి మారయ్య
పాదములకు । జాగిలబడి మ్రొక్కి శరణాగతత్రాణ కావవేనన్నని గణు
తి సేయ । యన్నన్నయిట్లేల యానతిచ్చెదవు నే నన్న దేమేని యున్నన్న గలదె
బడుగుభక్తుల కెల్ల ప్రాపైనయానిన్ను గడచన్న భక్తులు గలరె భువిని॥ గీ॥
సుహాసిమా బోటిభక్తులమునికెనునికి । నీదుకైసికతంబున గాదె మున్న । విని
యు నేఁడగను మాడలవిడియలనగ । గనుగొనగ నయ్యె నేఁడు నీకారు
ణమున॥ వ॥ అనిమారయ్య మఱియును॥ క॥ తడయక నాకిచ్చినరత్న
ప్పుడు భక్తుల కెల్లనిత్తు మొత్తురునిన్నున్ । మడివాలయ్యా మనుమలము।
విడువకె మమునడిపికొనుము వేయను నేలా ॥ క ॥ బాపురె భాగ్య
శోపణి । బాపుర్వపాపుర్సగాత బాపురెచరదా । బాపురెకీ

ఠీసతీశా । చావురేయనియుల్లసములు బలుకబసవండున్॥ వ॥ కనకము హారిహీంధరము కాకిగుంజంబరయుంగజూచునే । యినుమగుణంబుదానర యునేపరుసంబిలనేనుదుగుణిక్ । వినుతగుణాళినీవుజనవిశ్రుతనావెడ సద్గుణంబులే । దసిసాలయంగనీకదగువాయనిశోకసమాకులాత్ముడై॥ గీ॥ వినగగల్గునెవెలివాడవేదఘోష । వసుధజీమూతగుమ్మరావమునగలదె। యులరియుండునెకుంపటినంబుజంబు । గతవివేకుండనాయందు గలదెగు ణము॥ వ॥ అనియిట్లుబసవండు దీనాననుండై మరియు మారయ్యపాదం బులపైబడినతండు॥ ఉ॥ ఎత్తికవుంగలించికొని యిష్టతనాబసవేశు జం గమా । యాత్తునిజానుకంపకు దృఢాలయుజేసిమృదూక్తిరీతిద । చ్చిత్త ము భేదమాస్పటయు జేరినుతింపుచుమారశౌరికిం । జిత్తమెలర్పమ్రొ క్కి బుధసేవితుడా బసవయ్యయేగగన్॥ క॥ శ్రీరమణియ్యుడుమో ళిగ । మారయ్యయునేప్పటట్లననుచుండెనుద । చ్చారిత్రమువినజదు

కన్నదబ్రహ్మయ్యగారికథ.

వన । పరాత్మసుఖోపలబ్ధిబరగునుమరియున్॥ మ॥ ఉదితాత్మద్ధ్యా తచతణనుండు జరలింగోపాసకశ్రేణిలో । మొదలంజెప్పగనొప్పువీరని యమాంభోనిధి భక్తిక్రియా । స్పదుడైశంభుడ యీశనైబలగనా జన్నట్టిధన్యాడుక । న్నదబ్రహ్మయ్యధరంజరించు బహిరంతర్యోగ సంపన్నుడై। క। శర్పితగుణచారిశంభుడు । దర్పితసంసారమదవిదళనుడు భాకరం । నాస్పదసుధనిడునిపా।న్పితనాదాధ్యణమీరుడతడునువినముక్॥ సీ॥ బలుపబుగత్తిపు నాలుకలబూనియు గత్తెరముసుము నత్తులువీక। గావిచీరయు నెల గోలయువాటెలు మంత్రకాటుకముండ్ల బంతిత్రాడు। గొంకిరసరానసు గుక్కంబవాకట్టు నసితాంబరంబునొంటట్టుచెప్పు । లాది గాగలవసరసాధనములు మామిసూచ్యగ్రమునను జొన్పదానియుట్టి॥ గీ॥ యంకకారంబుసంచుజాగాగణపాలు । జేరివారలయులిఖు జెన్నారనర సి । గడెలకపవలిగోడంకందుకాలసు । గన్నపములుబెట్టుదనకెవి గాయక ముగ॥ వ॥ ఇట్లుగన్నంబువిడి జంగమాంగణంబుగా నరంబుదెచ్చుటకై విచ్చ

లవిడి నిచ్చెలుమచ్చులుగల గచ్చులనిలయంబులైన బొచ్చునెడ నవియును భక్తభవనంబులై యుండెనేనియు భక్తితాత్పర్యకలాపంబుతో దీపంబు సంధించి తత్పావపద్మంబుల పయింబడి మేలుకొల్పి వారల పాదోదకప్రసాదంబులుంగొని శరణార్థిసేసి మిాయుండ్లవరివృడ. గన్నదబ్రహ్మయ్యండను వాడనని యెరింగించి వెడలి చనునట్లు. గాక లోభంబున నిహపరసుఖానులాభంబులకుదూరులైనంజొచ్చి యందులంగల సకలపదార్థంబులు దెచ్చికొని [illegible] రంబులంగాగ దెచ్చి తెచ్చి జంగమార్చనంబు సేయుచుండు నిట్లుండి [illegible] నాడు॥ ఉ॥ జంగమపూజకు[illegible] నసంఖ్యాలవచ్చిన గన్న పెట్టబో। [illegible] ప్రతు వనంబనకొ. కక[illegible]ద్ధమొంప చో। టంగలుగంగ నేరదు [illegible]టాలనబిజ్జలు[illegible]ర్థమింటికే। గంగధన బులబ్బునకికన్నదబ్రహ్మయునిశ్చితాత్ముడై॥ క॥ కన్నంపుగాట్టగొనుచుం। గన్నద బ్రహ్మయ్యయవనికాంతుని నగరిం। గన్నంబిడగాడనబస। వన్నంగనుగొనగజని యొనప్పాడ ప్రవిథిక్॥ వ॥ అట్లు గనుంగొనసాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి యున్న బసవన్నకు గన్నదబ్రహ్మయ్యయిట్లనియె॥ సీ॥ పట్టుముగత్తి[illegible]బలపంబుకాటుక భరణియు గన్నంబుబెట్టబోవ। బ్రత్యుత్తరంబిచ్చిబాస గావ్రవనతం డుబిసంబుగాదన కొనరబునక। గాని[illegible]స్మర[illegible] కన్నంపుమాట్లంనా గరను వదగియించి కరము వేటగ। [illegible]సరి[illegible]బోతెవా[illegible] న్యాకెనుక[illegible] నిష్ప[illegible]నుకలిసినెదు రనున్న॥ గీ॥ [illegible]హస్తైధవభవనంబు[illegible] ది। గన్నెవెట్టంగబదడు బంగారు[illegible]యె। బ[illegible]పుసాధ్వి[illegible]బ్రహ్మ[illegible]యును। [illegible]గ[illegible]రు గగొట్టియు[illegible] గను॥ క॥ [illegible]ల[illegible]లిసా[illegible] స్త్రులు। గట్టుకవిర్చేసెనచ టిగాపలిగా[illegible]। [illegible]లోకర। స్ఫటబవగు రెగిరవని భ తకకు జె ప్పన్॥ గీ॥ [illegible]రతుం లుద్రముక్ట। సకలప్రార్థనమును జెప్పజన[illegible]। బసవడి [illegible] బారిబారెన చు। [illegible]సిమనంగుచునా డులుగవచు[illegible]॥ [illegible]॥ చల్లంగ[illegible]గడుజిన్నవాడనకనా చేనార్జితంబయి నత్రి। కెల్లందిప్ప[illegible]దప్ప నిట్టికి[illegible]తజగావి[illegible]నం। జెల్లంబొమ్మని ప్రల్లదుండగుచునా జెన్నాబందావమాల్। గొల్లాడంబసవండు మేలనుచరు

ఘ్నూర్తిభవన్నేత్రుఁడై॥ క॥ పట్టఁగలిట్లుగన్నము । బెట్టింపఁగనేలనిజముచె
ప్పై త్తిగదా। నెట్టిపనికైననడిగిన। నట్టిట్టనకనేవలసినంతధనంబుల్॥ గీ॥ ఇత
డుశివభక్తివిరహితుడింత। నెత్తిక్రొనెమీఁదనెంత నెత్తిక్రొనఁగ । గాచుకున్నా
డాయెంచునుగన్నుగవను । నిప్పులురులంగదనభవనిలయమునకు॥ వ॥ చన్ని
యక్కన్నంబు వాకిటనున్నగవకంబుగనుం గొనినివ్వెరఁపడికోపంబుడిగి బ
సవనమంత్రితోబిజ్జలుడిట్లనియె॥ క॥ ఎక్కడిపసిండిప్రోగిది। యెక్కడికన్నం
వుదొంగలెక్కడివారల్ । పెక్కులుమాయలుబన్నఁగ । నెక్కడనేరిచిత
జెప్పవేయననతడుఁ॥ సీ॥ వినవయ్యపృథివీశవీరమాహేశుండుప్రత్యక్ష
రుద్రుండుప్రకటబలుడు । భక్తుండుఁగన్నదబ్రహ్మయ్యనాఁగలాఁడతనివర్ణిం
పంగహరునకైన । నలవిగాదతనిపదాంగుష్ఠయుగళంబుగణుతింప కల్పవృ
క్షములకూత । యామహామహునిదివ్యకటాక్షకోణంబు గామధేనువులగ
న్నయిల్లు॥ గీ॥ నామమేయునిత్యకలచిత్తాంబుజంబు । దలకకుండెదుపట్టు
చింతామణులకు । నతనిహస్తాంబుజంబుస్పర్శమరవిచూడ । వేయునేటి
కిమరిపరసవేదిగనులు॥ వ॥ అంతమరియును॥ సీ॥ అతడుద్రాక్షిణచోటుకిల
ముక్తిస్వామికయతనిప్రసాదంబునత్యశసార । మతనికోపంబుసంహారక
రణకాలమాతనికరుణ సత్యాపవర్గ । మణిమాదిసిద్ధులునాతనితొత్తులట్ల
య్యెను నాయయ్యయతులనిష్ట । నియమంబు బన్నఁగాఁగన్నంబు బెట్టునర్థము
గాసిముట్టనోల్లు॥ గీ॥ డిదియమార్గణముభక్తినెట్లుగూడు । ననఁగవలదనిపె
క్కుదృష్టాంతములను । బసవరాజయ్యయొడబడబలికి మరియు । మనుజపతి
విస్మయంబందివినుచునుండ॥ క॥ ఈనరభక్తులనడచిన । దేధర్మనధర్మ
మైననెట్లున్నవధ । రోష్మధర్మతాంత్రవశేత్తను । శ్రీధరశేఖరులకుసకలసేవ్యం
బగుటన్॥ క॥ వాదేలహాండవులుమును । జూదంబునఁగాదెనోడిరిసువతుఁడై
యాం । జూదమునదమునినారమ । హాదేవుంగనడెలోకమంతయు నరుగన్॥
గీ॥ మరియువేటాడిరాముఁడుగఁడతిగోలు । పక్షియొగన్నప్పవేటమైభవ్యు
నిగలసె । హింసమాండవ్యమునికిగొఱ్రెక్కవలసె । దానచండేశ్వరుండు
ప్రసాదంబువడసె॥ క॥ ధరబరగసతులందగిలిన । నరనాయకులెల్లజనిరినరకం

బునకుం । బగవనితాలోలుండై । హాదుగూడ డెనంబి పలుకులన్నియు నేలా॥ గీ॥ బొంకి పంకజగర్భుండ పూజ్యుడయ్యె । బొంకి చిరుతొండడరిగెను బొంది తోను। గౌరి యిమ్మెచ్చు నియాతహా ద్రకుండు నరుకున । వడి మొదురు వడిచి మహా భక్తుడయ్యె॥ వ॥ మరియు (రాజ్యాంతెనరకం) బను వచనంబు మీరి రాజ్యాంతంబున జోడందు చేరమరాయుండు ముక్తులైరి వారందరు నట్లుండ నిండుకన్నదబ్రహ్మయ్య మాహాత్మ్యం బెఱింగించెద వినుము॥ క॥ ఏవేళ భక్తులకన్నము। గావలెనని వత్తురింటికి కడకట్టిడుదా । బోవుం గన్నము బెట్టగ । భావింపను భయము గాత్రిబగలిది యనుచున్॥ గీ॥ కన్నమిడి భక్తులింటలై వగడచిపోవు ; నితగులింటలై నధన మెల్లనె త్తికొనుచు । నరిగి వారలబున్యులై పరగజేరు । సవికి వచ్చిన ప్రాప్తనబురుషుడతడు॥ ఉ॥ ముట్టిన వస్తుసంగమూలము కోసి ప్రవిష్ణన మన్న సంఘములకు । మెట్టిన యట్టి పట్టులను మేలిమి బంగరుపై చవంగనీ । పెట్టెల సొమ్ములాసపడి పట్టినగన్నము నేమనిన్ను జే । పట్టగనప్పు గాక భక్తుబ్రహ్మయకుం బదార్థముల్॥ వ॥ ఇందులమనీ డెందమ్మునం దిరుండు నెనని బండారంబు లెక్క వకీ క్షణించెగ వినుదృష్టంబు జూపుమొకటి సహస్రంబైయుండకుండినం గోరంత పెట్టుమనాట యొపుబిజ్జలుంకట్టజేసి బసవన్న బలుకకుండ బంతంబు నొక్కటి యైన దీక్షికినక్కజ పడుచుండ నట బ్రహ్మయ్యయను పదార్థజాంబుగొని నిజమందిరముమ్యకెరుగునంతర॥ క॥ అతనితగుణ మహిమ । యెదురేతెంచిన నమస్కరించియుండి సుభక్తకీ । జతిథి నబ్బను సానన । జాతంబును వండుతోని మొచయ్యన వసి దునె॥ ఉ॥ జంగమలింగమూర్తులకు జాగిలి మ్రొక్కి శివార్చ దీర్పియా। ... పదునొకపవిత్ర మహాన్నముహద్రసనంయుతంబుగా । బొంగుచు జెప్పి ... దలంచినవారికెల్ల భ । క్తింగన కాంబరాదు లొసగంబరి తోష్టి ... ॥ క॥ ఈకీర్తి జంగమార్చన బారము బొంగించుచు డెబ్రహ్మయ్యతటి । యొయ్యరు మహాత్మ్యము జదివిన । ధారుణిలో విన్నవారు ముఖ్యగుణయుతాదులు॥ వ॥ అసదృశ భక్తుల సనామములదర్పణమిద్ధ

ముసిడిచౌడయ్యగారికథ.

సీ॥ శ్రీవసుఖత రాధ్యవతీజపలవజీజాతసత్క్రియ సల్లసద్యశుం। డసన్నశవీర భద్రసముదక్షయవీరరసాంబు రాశియై । ముసిడిచముండదవ సాహసుండు మోహపరాక్రముడొప్పనెప్పుడున్॥ క॥ శావానుగ్రహసాము । ధౌర్య్యాకేతుండు విమల విద్యాయుక్తుడజ్ఞానసావాకరణధురీణుమ।దీపితవిజ్ఞానపథుండధి శౌండుడున్ ॥క॥ సంసారభ్రమపటలీ । ధ్వంసనుడవ్యక్తపాటసప్తాగుడయుభసొ । త్తంసజటాధారుడఘుప్ర 'గంసుడుగ్రౌతధృష్టలోకసాక్షికనతడున్॥ వ॥ మరియు నతండు సంసారశైలగండము గండండును నిరూఢైన బిరుదంబునం బరగుచుండె రావునంజను నెడబడవాగ్నియుద్దంబయినను సత్క్రియలు మాయక సలుపునట్లు నుండప్పటిబాస గాజేసికొని ముసిడి యనుపురవరంబున నివసించియుండె నా కీర్తనాడు॥ చ॥ వసుమతిపీఠవారినక వాదిజగా బసవన్నభక్తి । కర్మసముగజెప్పగా నతడు గాంచురటీక చనుడయ్యభక్తసం । ఘసహితుడై వెనజనును గన్గొనియొక్క ఘనకాననంబుచెం । తెసగుచు నవ్వనంబునననే కములుండు మునిసిండివృక్షముల్॥ క॥ అవిఫలభరితములగుచున్ । దీవిషట్చరిని కరభంగిభంగిదోడుకగా । శివభక్తులుగనితల్పల । సవిశేషాస్వాదసుఖము దంభునకొసగన్॥ క॥ మదిదలచి ముసడిచౌడయ । గదియంగానేగిభక్తగణమిట్లని మొక్క । ముదిరినముసిండిబండ్లను । హృదయేశునకిచ్చికొనగని ష్టమునాకున్॥ సీ॥ అంభక్తులందరు నానతిచ్చిన విని సంస్తుతవక్త్రుడై చౌడనార్యు । డావృక్షముడాయనరిగికరాసి తన్మూలతలంబుల గీటుగొని పిభక్తులదెస జూచిభక్త్యాత్మలారయీ రారగింపుడన్నవారలలరి । యసు ఖ్యాతాంశు ధరునకున్బంపి తత్ప్రసాదము గొని భక్తులు ప్రమదమందిరి॥ గీ॥ ముసిడిచౌడయ్యయును వేడుకముదముగనివ్యోగి సేయ। సేయు ముదలుగ సార్థకమైన గడుబొగడనను చును।భక్తులు వినుతింపనచటగదలిచనిరి । చౌడయ్యగళ్యాణము చేయు॥ గీ॥ అవ్వ బసవయ్య ముసిడి చౌడయ్యగాక । సంగమేశ్వరు డొమ్ము సంగమాంచి । మొదుకనడతెంచి సాష్టాంగమెరగితోడు । కొనుచునే తెంచె మందిరంబునకునని॥ వ॥ అట్లువిజయంచేసిన ముసిడి చౌడయ్య

కుసుమంచితోప చాగంబులం బరితోషమునరించి నిత్యంబును సంగమేశ్వరునారాధింగు చట్లు బసవండ సద్భక్తి నతనిం గొలువ నతండు గళ్యాణంబున భక్తాళి కెల్లం బెల్లయ్యెబసి గి బృహాల్లా సంబున వతిర్లు చుండెనయ్యె క్కనాడు ఁ శైవుల తామ్రకల్లెపలసన్నాని దీవనలిచ్చుచున్నం । భావితుడైన సత్త్వశి భక్తులశోజనుసే బెండ్లికిం బోవుచుజోడ శౌరభూరిచతుష్పథంబుందు గాంచె సజీవ తపస్వి దేహాము పరేతధరాతలి గొంచుబోవగన్॥ క॥ కనయోగసిద్ధ చేసి । వనలుదకసితడు నావివాహంబునకు జసుదేరకనే నేమనివచు గాడ స్నిలువ్రానుచు సరభసమొసగన్॥ చ॥ తనకరవాలగ ఖడ్గర తామరసంబున బూనిపాముజో । పిడగతిదోపుచుండజలిపింబిభు హావళి పొగడి రాయం । తనమొనజూపి చిమ్ముచు మదంబున నాచుటచునాశవంబు నేరన గిచాడశౌరి పరాజుసకుక్ శరణార్థినావృడుక్॥ క॥ ఆనపసి నరునాకుంజమునసి । చైగొన్నెండగుచు మునిడి చాడయ్యాశుభో । స్వేతుశవగా నానిదీన । లాతతవంతిసిన్ప్రెజారు లచ్చెనువందన్॥ చ॥ అపుడును పింగిచౌళయు మయ రాశగసింగ నియంగబో బురీ । వెవుడు వృషేంద్రవాహుడ నేటికి గోకుంనవ్వనిల్లుదు । చ్ఛవునర వాహనంబు పయిజన్నెచబం పెగుశిగ్గురంగాద । త్ప్రపదను పట్టిదట్టుడయురమ్మవనమ్మనీసస్మితాస్యుడై ॥ క॥ ధగఘధిగసురకీమూజో డగ్గగుందపరాజ నిజగాత్రశేషమ్ము పరంపరలబొతుష్టజేసెన్ బురజనసులు విస్మయంబుబొందుచు తింపక్॥ వ॥ ఇట్లు సద్యస్సంజీవితుండగు నమ్మ తపస్వి శర్యుండవార్య వీర్యంబునం బెండిలికిం బోగో.. డ .. గనుబు..జోడగ యయు ..దుబారంబు వెలుపడిపోలి మేరవలువి..పిని కోట బుబుడువాంబలు వేగంబున నేగుచున్న సమయంబున॥ ఉ॥ గోవుల గాచు బాలకులు గొందరు ముందర గుంపులేచి క్రీ । డావశులై యొకర్త్రెరిడగ్గరి బొట్టెను బారిపట్టుచున్ । స్వావధిభూమి వెల్వడిన యంతనగోవు... గ కోలుచున్ । గోవుల బోలిత్రోవ జనిగూడగ బారుచు గ్రమ్మరింప్రుచున్॥ క॥ ఈవిధమున నాడెడిబా । లావలి లోపలి నిలువుర కనిధిని విం... । బైపై జగడము బుట్టిన । నావాగుడిగింప బాలురందరు దవ ల్లోన్॥

క॥ మాకును మీకును నవధియా । గోకులపతి మంత్రి మేరకును దప్పితి మే । గోకు
లపతియానతియునుచు। నేకగ్రీవంబు బలుక నెట్టెట్టనుచుఁ॥ సీ॥ చౌడయ్యా
రయమున జని బాలకులగని రండని వాండ్రఁ జేరంగ బిలచి । యామంత్రి గోకు
లస్వామి దెట్లయ్యె మీర్గన్న విన్న దెరలగు గలిగ నేని । వినుపింపుమనవు నిన్ని
వాండ్రలో పలి ప్రేబొత్తి పెద్యాల పెత్తండొకఁడు । దమ తాత చేఁ సుదా
వింటినని మాకు మా తాత జెప్పె॥ గీ॥ నీమంత్రి విధము వినగ మీకు వేడుక గల
దేని। వినుమటంచు దాను విన్న భంగి । జెప్పదొడగె నాము సింగి జౌడయ్యా
కు। నెల్లవారు వినగ నిట్లు వాఁడ॥ ఉ॥ ఇచ్చటదొంటి కాలమున నేఁడు దినంబు
కవీకమై । హెచ్చిన మచ్చరంబున వృషేంద్ర యుగంబాగి బోరి కొమ్ము
లు । స్గ్రుచ్చి యొకటి నేలవడ గ్రుమ్మి కథించియు దేచ్చనేగనా । జచ్చిన బో
తు బాతిరిట శైవులు దాని సమాధి మీఁద టఁ॥ చ॥ దెసలనలంకరింపగల దీర్ఘజా
ప్రశాఖలతోడి మఱ్ఱి బెం । పెసగును దత్ఫలంబు దిననిష్ఠను మాంసము రీతి
నుండుర। క్తసదృశమందు పాలునటుగావున నీవను ధాతలింజనల్ । బసవన
మఱ్ఱియందురని బాలుని చేవిని చౌడనార్యుడుఁ॥ చ॥ బసవని బావుని. టని
టబాసిచనంజనదింక బెండ్లికిఁ । బసవమరాక దానసుడు భక్తులు సుగ్రంలర
క్తముండునె । బాసగవు ప్రాత వాతఁలవినోదము గమ్మ [illegible]
ముసడి చౌండరాయడసి మోహనమందు గరంబు జేచుఁ [illegible]॥ గీ॥ [illegible]
యేమిర। పాతేమి గోకశేశు । [illegible] । పంత
ముడిగిన మాటలు పనియుగల పె । యనుచు బెడ వేళ [illegible]॥
క॥ తన చేతి హోతి మొనయా । ఘనవటమున సావటంబుగా నూదివెసఁ । జ
ను దెమ్మ్మ వెడలినం దెన । యనుచుం జముడ నార్యా జీ [illegible] బసవండున్॥ వ॥
అటమున్న వటంబగిలి మి[illegible]బిగువు జెడి బీటలెగ యవటవిటపి వెళ్ళకుం జె
ళ్ళగిలుచు జటజట తాకారంబులు దోరంబులుగా జూపరుల డెంజంబులకా
నందించు నచ్చెరువు నందనందసందడింప నందుండి యన్నందిపో తందరికంచు
వకుహుంకించి లంఘించి ఘుణిల్లు ఘుణిల్లుమని నిశ్శంక స్వైరంబు కెలు వచుచు నే
టలించి నిలచి నిలచి॥ సీ॥ వాలమల్లాడఁగను కాలు ద్రవ్వను నేల గ్రోడాడు

గోమ్ములనీడకులుకు—। నింగికిలంఘించునంగంబు లెంచు నవ్వాడముమూపొం—నబోవువడిగబరచు । గద్దించు నెగయ మొగంబెత్తి మూతులిగిలించు దెవవిరిమిరిమి చూచు । గదరు బెదరులగంటుగింపు జూచుమూచునరచుచుజిల్లా చినీలుచు॥ గీ॥ గుఱుచజంగలిడుచు జిఱ్ఱడ బెట్టుచు। శెరలువోడుచు గెల కులరయదన్ను । నెల్లవారుజూడబుల్లుగరచివైచు । వెనుక మరలి రాకిరో నుదినంబు॥ క॥ కొమ్ములోరగించుకొనిశీ । ఘుర్ముమనజను బోఁ గుమూకగ నిముస్సనుచుం। జిమ్ముదొమ్ములమిక్కిలి । గృమ్మగుమూరికిరలు గోట్టుతగ లమద్రుపగ॥ గీ॥ చౌడవిభుజూచు నెంతయుసంతసిల్లు । దపసి వెనుకొను మైత్రిచంధముతోడ। పసపుటత్తుతలునుదొంటిబాసికంబు । గంధమాల్యాను గంధముల్గడలుకొనగ॥ క॥ గళమునఘంటలుమువ్వలు । నులియంగావింత -శెల్వొమొలయుంగానా। వులశేదుతనదుముందర। నిలచినచౌడయ్య హాష౯నిల్త యుండగుచుఁ॥ గీ॥ దృష్టిదోషంబువాయనఁ చికిని వాళులిచ్చి మెడగౌగలించు కదచ్చరణము। లధి౯తోడుత గడగివుష్పాంజలులుర । చిఁ చిధూపదీపాదులిచ్చి పిదప॥ ఉ॥ నెయ్యిఁబాలునుంగడుపునిండసమర్పణజేసినందివి । చ్చేయము నీవు పెండ్లికటు సేయావు యేఁయియునీవ సాక్షి యే । బోయెడివాడగానసుచు బుంగవుతోజముడయ్యావలుఁ చుం। బాయని వేటకు-నందియూదపస్వియుముందరగానటింపుచుఁ॥ క॥ నడవగగను గోనిజనములు । గడువిస్మయమనుచుబాగడ గాబోషితుడై। మృడుభక్తులలరజౌడయ । దడయక వడినేగియేగతాఁగట్టెదురన్॥ మహాస్రగ్ధర। కనియెంగల్లోలడోలాగ్ర హరణ సమగ్ర ప్రాభబద్ధామనైభా । వినటచ్ఛేదచ్ఛటారివిలసితసలిలన్వి స్ఫుర ఫ్ఫేనమజ్జ। ద్వానభేకల్ భోగినక్రాక్షి చిణిచిలిచిమ గ్రాహసందోహనాస్వ । దుఃఖానికింబెన్నుద్ది హాహాద్దారయునసదిగనభ్రాంత మేదిన్యఘూఘుఁ॥ మ॥ అదియుభ్రంకషవారిపూరయుఖడాయంఘూరమైయున్నజా । చిదరస్మేరయుతాస్యుడైకదిసిశస్త్రింగే లగీల్పొల్చిఫే । తిదవాక్యంబుఁజాడ శౌరినదిను ద్దేశించిపలెకుబధ । ప్రపదమై భక్తులనీవెదురొకనగ నేగాఁతుండ్వ దాటోపముఁ॥ సీ॥ ఎఱుగనే దొల్లిని న్పాదమోతు మదనూని నాఁకుఁ లొ్యజేపట్టి గృకకు-గొనిమె। పరచిఁ నెగ్లై

శిమసనయ్యనీ రెండు వాయలబరపినభంగిపాటు । దలపవెట్లుప్రసాదిదా సయ్యభవివృత్తియొకర్కి నీయుకర్కి దక్కఁజేత । వెడవంతయుదియేలవెల్లి చూపెదవుచాలునణుగుము ద్రోవయిమ్మనకమున్న॥ గీ॥ నీరుపాయలుచ్చి నింగికిఁజుప్పొంగె । దివిజగంగచేత భవునిమహిమ । వినగనేగె నన్నవిధమున హర్షిరి । జూచువారెల్లజోద్యమంద॥ క॥ నిట్టవాడిచినిలచినా । దట్టుడుచో డ వ్యాయిదియదప్పగమదిలో । బుట్టునాయని పాళము । పట్టినగతిబూర్వభాగ పాదములంగాగెక॥ వ॥ నీటన సుమ ప్రవేసిన రెండు గావనుమంటబూటకంబు గానిట్టున ట్టేరుమిట్టలుమిట్టలు గావించిగట్టుపట్టికా బట్టుకొమ్మనజగజ్జట్టివేల్పులం జేపట్టు కుంచంబు గావించు కొన్నభక్తులం జూచి యట్టిట్టనకట్టినవృట్టంబులతోడన బొట్టన ప్రేళ్లనుమడమలుండడి గాకుండం జనుండనుచుజౌడయ్యా ముందర నడుచుచుండ నాభక్తులు నంపరు నానందంబులొంది॥ చ॥ గతులకు నాడుచుంగడువ । గంతులువైచుచునిల్చినిల్చి యద్భుతముగ నాచిక యాచిక పెడబొబ్బలుబెట్టు । మిన్ను ముట్టుచుంగుతలముగ్రుంగ మెట్టుచునుగొబ్బునబారుచుగూడజీరుచుం । జతురతబాడుచున్ ముసిడి జౌడయు జూచుచు బ్రస్తుతింపుచున్॥ క॥ అందరి పెంవర దపసియు । నందియునందంబు గాగనడువగనత్యా । నంద మునబొందిభక్తులు । సందడిమిడివడగ ముసిడి జౌడయ యరిగెక॥ వ॥ అట్లునది దాటియవ్వలిదరి నిలిచిమీదటి ప్రదేశంబున నట్టవాడిచిగట్టువలెనున్ననది దెసవాటించి చూచిలోకంబులెల్ల వెల్లిముంప కర్ల్యడ. గి మెల్ల. జనుమనినది వీటికిని తానును ఘనమనః ప్రమోదంబున బ... యంబునకుం జనివైవాహిక క్రియా లోపంబుగా కుండ సమాప్తిగావించికొని కల్యాణ కటకం బునకుంబున రాగమనంబు సేయునెడ ముందర నడతెంచుదపస్వి వృషభంబుల వృత్తాంతంబులు విని పురజనులు జయజయ ధ్వనులు నభో తరంబులు నిండంగొని యాడుచుండ నాజౌడయ్య కల్యాణ కటకంబునకు సాంత్రెంచి యాజూషీమార్గంబు దరిజాం జొచ్చున ట్టిమెడ। ఉ॥ బాలదొుక ర్తు శశిబాలపదంబులవోలిక ప్రాలుమేధాలయనా సతింగనిశతాయువుగమ్మనియానతిచ్చిలి । లాలసవృత్తి నాత్మ భవనాంగణముందరి

యుంగనేగిభ।క్తాళిభజింపుచున్ మోదలియట్టులనుండెనుచౌడవార్యుడ్రొంకి-
డున్॥ గీ॥ మోకటి-దీవెనలొందనియాముదితయనుని। జాలయంబునకరిగెస
ఖ్యాలిగూడి । తత్తలోదరినరునాడుమిత్తినొందె । దానితల్లియుతండ్రియు
దల్లడిల్లి॥ వ॥ మానంబుదూలినిమానంబునచ్చేడి యనిడికొనినదు వీధిజనిచ
నిచౌడయ్యాయు నెన్నడకుంజని దానిజననీ జనకులిట్లనిరి॥ క॥ నిన్నుభవత్పద
యుగళిక । నెన్నుచురిరియంగ్రొంకి-నదీవెనల । త్యన్నతిగన్నతలోదరి
కిన్నెడుమృటిల్లెజావుక్రుపదలపగవలదే॥ క॥ నీవీవెనలుందప్పిన । నేదీగతిమా
కునను ను నేద్పుచుదత్సిపాదములు విడువకున్నద । యోదయుడై చౌడయ
నియుక్తుండగుచున్॥ సీ॥ తొలు తొలు డనివారిశ్రోవకడ్డమువచ్చి కప్ప
రంబవనిపైదింపజేసి । యెురవొద్దొట్టియందున్న బాలికజూచిశిశువలెమ్మ
-మీపేరజీరదడవ । కట్టులుదెగిపోవగానీల్గుచునునిద్రమేల్కొనుభాతినవ్వాలత
లేచి । సంభ్రమమెసగంగజౌడయ్యగారి శ్రీపాదంబులకు ప్రణామంబు
జేసి॥ గీ॥ యటకమున్నయమ్మృగాక్షి । తల్లియుదండ్రి జక్కజాగిలిమ్రో
క. చౌడవార్య యసమశౌర్య నిన్ను నభినుతింపంగమా । దరమెమ్మతజనా
ను దాన॥ ఉ॥ ప్రాణము ప్రాణమైనగుణప్రాణములిచ్చిననేటినుండిమా
ప్రాణము ప్రాణ్ణ నియదియుబంటు లగామునుం నేలిదుర్భవ । శ్రేణి ను డం
ను నుం చు నతి జేసినదైకొని లింగసంగత । ప్రాణుల జే సెజౌడయకృపా
యుతుడై యటదల్లిమువ్వురన్ ॥ వ॥ అట్లుజేసినమరియును ॥ క॥ తత్ప
మయమునకుగడచిన । వత్సరములుదక్కమీదవచ్చెడుశతసం । వత్సరము ల
యా యుష్యం । బుత్సవుడైమువ్వురకునునొసగెంబొసగన్ ॥ ఉ॥ అప్పు
డువీరువార నకయప్పురిలోగలవారలెల్లనీ । చొప్పునప్రాణములుశూలి
యు జేయగలండెయీతనిం । జెప్పిన చోటనొండు లజెప్పగ రాదనిప్రస్తు
తింపదా । నెప్పటియట్లభక్తగతి కెల్లయునంజవుడయ్య యున్నడన్॥క॥
తొడసూడునాడకుర్రల । జడలగొరగలనుమునిండించె । డయమగుపంబడ
యున బెమ్మట్లుజచ్చిన । దడమకమనమిప్పుడవ్వధముగనవలయున్॥ ఉ॥
అన్నము రుతుల్ దదియ్యుమహీమాధ్యత - నకలేకలోకసా । మాన్యునిగా

తలంచియొక మాయసృజించి పరాభవించినన్ । మాన్యతపాలిపోవునని
మానసవీథులనెంచి యొకరైచె । తన్యము లేసి గోసి యొక దాపసవేషము వెట్టు
వారలై॥ చ॥ పదకుచు గోనెచించి శివబాహ్యలు గుట్టిరి కాళ్లు గాగ పే । ర్గ
దరము గాగ వక్షము గనన్నత బాహువులు గాగ గంధరా । పదముగ ముక్కు
గా నెడద ఫాలము గానవియన్ని దునర్లుకున్ । గడియగ జేయ జట్టినను యిగ
నగనొప్పెడు నప్పుడందరున్॥ సీ॥ గోనియు సేసిన మానవాకృతికిని బొం
కంబుగా లోన బూరి నించి । బూది మైనిండంగ బూసి మీద ద్రిపుండ్ర
ములు దీర్చి జన్నిదంబు అలవరించి । పెట్టు జడలు వెట్టి పుట్టగోచియు
మర్చి వలయు చో రుద్రాక్షములు ధరించి । పలువన్నెయలయోగ బట్టి యుప
వరించి మువ్వ యొక్కటి బాద మున ఘటించి॥ గీ॥ క్రిందనరి వాత్తసవరించి
రిత్త సజ్జ । వస్త్రమును బొదివి గళమున వరుస గట్టి । నియతి జంగమమద్రమలి
న్నెయు నొనచి । యితరులెవ్వరు దమకృత్యమెఱుగకుండ॥ క॥ ఈ విధి కృతక
పుశవము । గావించి పురంబు కట్టకడపాడ్గుడిలో । వైచివచ్చి తమకపు
జావల్లాడ నాడనన జాగిరమదిలో॥ గీ॥ అకట బాడుగుడి కాడనొక్క తపసి
శవము దిక్కులేకున్నది జంగమయ్య । లవట గుడు గంగ గట్టలే దనుచు జేరి
రెవ్వరును నిత్యమే ప్రాణ మెవ్వరికిని॥ క॥ ఏవన్నైజూడగా గాదనుచును
దగుమంపు గట్టెమై నువెట్టు । జనుచను డనిచో డయ్యెకు । వినబడు మాత్ర
ముగ బలికి వేగ మెధూతికా ల్ । క॥ ద్రిమ్మరులదమక దోడుగ । తమ్ముత్లుంగ ప
టుదనసి బిలుచి విమా । నమ్ముపటి గట్టి యాప్తై । నమ్మాయ పుశవమును మపనా
యతెపడుచున్॥ గీ॥ ఈతడీడకిగ్ని నిన్నినాళ్ళయ్యె నో । జేరరాదు కంపు చే
తనిచు । ముక్కు బట్టుకొనుచు మట్టిరోయుచు విమా । నమ్ము మీద వాశవ
మ్ము నిలిపి॥ క॥ ధోరలజేతపమానం । బరుదుగ నెత్తించి చౌడు హర్యారివ
నుం । కిరమొగుసుక జోవబిచి । పరసగ యులు వెనుక నగుచు బరితెంచువ
డిన్॥ చ॥ అసదృశపిత్త్యడావ దావ్యగనొనియం పవట్టున । న్యాసమును
వైతవంబయని యాత్మనరింగియు గస్త్ర తాస్యుడై । బిసరుహసంభవాం
డములు వెట్కనుడంప సృజింపజాలు । భక్తసమితికెంత బెద్దయు విచావనిభ
క్తపదాహతాత్ముడై॥ క॥ భోగుః కైనవశవము । శవనరిగ గాంచిజనులు
చిత్రమనంగా । సిగూనముని ద్రిబంగే । తెరించి వడి జేయువాడగ్గనక
లు చెప్పన్॥ మ॥ అ చౌడయ్య వినాసనుంగని వాలవల్లాడిన జెట్ట బిజనే

వనుమానంబు [illegible] బెట్టిచను దెమ్మా దాపసయంచుబి । ల్చినమాత్రంబునగే [illegible] సభా [illegible] లేచిచు । గనథూమించ బడగుప్పిగంతుగాని [illegible] వ॥ ఇట్లు మాసింది చౌడయ్యముందరగా నం దను [illegible] వినానంబుడిగ్గనరికి [illegible] మునిడిచౌడయ్యా [illegible] బలకు భ [illegible] బంధులై [illegible] భవ [illegible] రక్షి [illegible] జేసి రక్షింపవేయని యనేక ప్రకారంబుల [illegible] దలంచి [illegible] లింగసంగతుండై జేసి కలిపిత [illegible] [illegible] యయ్య మతుల [illegible] యుత్తమవిటుండైన చౌడయ్యంగని యాచెడుగు [illegible] నడుగులిడ [illegible] లేక [illegible] నమ్మహాత్మునకు గులకిడ [illegible] ప్రస్తుతించిరి॥ సీ॥ అసమానవీర్యశౌర్యా [illegible] | కాని [illegible] లేమింగంటిమి మం [illegible] | [illegible] సంతుల ముకరక్షింపవేశ [illegible] | [illegible] సన్నుతుల్ సే [illegible] భక్త॥ గీ॥ [illegible] గూడ [illegible] | న చౌడయ్య [illegible] | వారి [illegible] | వసుధ [illegible] ॥ అనే చౌడయ్యజంగమము । వసుమతి [illegible] వి [illegible] లింగం [illegible] సిభక్తియు । [illegible] వైభవశుభో దయంబులు [illegible] ॥ శా॥ [illegible] ప్రాదీ

సురియచమడయ్యగారికథ.

[illegible] | [illegible] ధానుండు । నే [illegible] । [illegible] లింగమము [illegible] గా [illegible] | గాంధేవయాత్మ్యుం [illegible] భ [illegible] నసురి [illegible] ॥ వ॥ మరియునతండు కారణపురుషుండు గావు న [illegible] (గినాసభక్తజిహ్వాగె) యును పురాణప [illegible] జంగమార్చనవంతుండును [illegible] లింగ భావం [illegible] బుల నారాధించి॥ శా॥ స్వాయత్వాయన పూపసూప సువ [illegible] । [illegible] లింగపాత్ర సుఖులలో [illegible]

ద్దించితా । జేయుం జేయరిగూర్చి యాదలపముం జెంకించి కొల్పింపరే । డీ గూ మోహాని దూమలార యను ముకబల్సారు ప్రాధికాంపగన్॥ క॥ ప్రాధనా గ్రకోటిజంగమ । సాధకాంబారోగణంబు సలుపగలేక బూ । జాస్థానములను గూచేశయు । గుధికాంగూర్చుండి సతిప్రియలు సలుఖ సెంగ॥ సీ॥ తొలుత వారికిజే ముమ్ముంప మాటమున్న హాపాలశృంఖలదోయుగ హస్తములను । ఉప ముక్కములుబూన్పక మాటమున్న హాఁని హైవలయుహస్తపసిడులు । నగ్న లోపలధూపమర్పింపకటమున్న లోసిన వ్యాసనబూని పఫ । కాపియులె త్తక యుటమున్న యంగజహరునకాష్మహారతి యలరఁ జేయు॥ గీ॥ బదసదా ధారాపూజనంబు జొప్పడకమున్న । బ్రాణము పహార మైశంభుభరితు జేయు । ని ట్లుబాహ్యాంతరంగంబునిష్టలింగ । మందజెన్నొందిసిత్యాలింగార్చ దీర్చి॥ క॥ నైవేద్యము ప్పుతరినా । శైవవముడు ప్రాణము నకు సరవారగోనెన్ । నావ డిసుగియు వేదికీయొక । క్రేవం బెట్టుకొని సొంపులింకిఁ బ్రియా మెసగన్॥ ఉ॥ జంగ [illegible]సర్పణము సల్పెడిరీతనబల్లెరంబునిం । డంగరసంసాన్నము తటా [illegible] పాడశారిచే । సంగొనికట్టు[illegible] ధామునకియ్యఁగ జేయునా చియూ । యుంగజవైరియందికొను నప్పటిపప్పట కప్పగాధమున్॥ ఉ॥ నేరికి తాయిసాచి శశిశేఖరు[illegible] దయ్యాను ంటిసు । ప్రేమ సంస్కారం ముడరబృందము దాని భుజింపదద్వాయ । ఖ్యాతల[illegible]యుగ[illegible] హారిము సేయుదుగ్ మద । స్వాత నోంబు జాతుడు[illegible] యుమునన[illegible] నవ్వెడన్॥ వ॥ ఇట్లు దొలిమియు శంకరుడు కింకరవాత్సల్యంబున దనభ[illegible] భవంబుల చారగించునని విందు మది మెట్లునిన॥ సీ॥ [illegible]కల సేరిన హా[illegible] బాలుము న్నాటయిర్వాపి పుట్టుసానసంఘ । గడవలబొసి శోకము[illegible] ప్పందుము మిరియాలు జల్ల గగ సవండి । పళ్లెరంబులలోన భక్తితో వ డ్డించియూరిరుభహస్తుడై యవలనిలిచి । యారగించెడి[illegible] గరి కాలచోడండను గాలకంఠు॥ గీ॥ [illegible] జప్పరించును మిరియుబిప్పిపోవ । స్వాదుతోయమాను సేదదీర్చి తేనెల[illegible] గముప్పనించు మదియుగాక॥ క॥ మాదర చెన్నను సిపిసిస । మాదరమున[illegible] లిపినంబునంబి నితనజి । హ్యాదర బాత్రికనోసగవ హా। దేవుడు స్వీకరించె నంధురుమరియున్॥ సీ॥ విరచోపస్వాద్రదాక్షా[illegible] దానారగిం పంగవనసమిగుల । జపిన్మైనగతి[illegible] జాలక[illegible]సిజేసి[illegible]

యుకనుప । నదివోయిమాయక(రా)యని వెసిపులగంబు భీమేశనీకన్నబి(త్రి)
జూచి । నాకోరభీమేశుడందుకొనిభుజించి గుడివెలుపలబడగుడుకవైనె॥
గీ॥ ననగవింమమిప్పు డందరుజూడంగ । సురియచౌడనార్య కరముకళ్లు।
మానుముగొనుచునునికియాద్భుతమనిభక్తు । లభినుతింపనతడతిశయిల్లె॥ క॥
మరి యాచముడయ్యాజగితము । వరవతిజదివినను విన్నవ్రాసినలింగ । స్ఫుర
మపదయాప్రసాద । స్థిరజంగమలింగనిష్ఠ జేకురువ జేయుక్॥ చ॥ కలి

తెలుగుజొమ్మయ్యగారికథ.

మాలవజీతుండుపురఘుస్మరభక్తివిఘాతిభూమిచి। ద్దళితశుభాశుభక్రియ
మదంచితముక్త్యుపయోగకారణం । బలఘుతరప్రసాదమహితానుభవా
ద్యవధానశాలిని । స్తుతయశుడొప్పగుం దెలుగు జొమ్మనువీరరసాంబురా
శియై॥ క॥ శుద్ధశివాచారుండుని । షిద్ధజనాపేతబుద్ధిశివపదనిష్ఠా। బద్ధాం
తరంగుడు జగ । త్ప్రసిద్ధమృగవ్యాధరూప శివసద్రుశుడున్॥ వ॥ మరియున
తండు సర్వజీవదయాపరుండును శివభక్తి పరతంత్రుండును లోక
మాబాధుజుండును నసమానదాన పరాక్రముండునునై కళ్యాణంబునం
దు లింగజంగమ సమారాధనాయుక్తుండై యుండు నంతకమున్న॥ క॥
కందరవరచారిణిజరీ । బృందంబగు(శ్రీ)గిరీంద్ర పీఠంబుననా । నంద
మున బొందుచుశివా । నందుండనుముని దపంబునను గూర్చుండన్॥
సీ॥ అంఘ్రినఖ(శ్రే)ణులవని(వ్రే)ళ్లునువారె గగరుహంబులు మేను గమిచికొని
యు । ములకలు పెరిగి దేహంబెల్లబొదివిన దపసినైనీలాద్రి కుపమయై
యు । ననని శిష్యుడు శాకాహారినై గురుశేవ సేయుచు బాసిపోవకుండె।
నంతటగంధర్వులంగనాసక్తులై యాతటితో నాక్రేవనరిగియరిగి॥ గీ॥ తెల్ల
బైపకొనసగలచెరవుదోప । నల్లనై మీదగనుపట్టియుల్ల సిల్ల। నల్లయిదియే
మయామాయయొసిమార । మగుటచెలియంగలేక యుల్లంగడంగి॥ క॥ శిల
యొకొశిలంబుగునెని । గెలుమట్టునిశ్రీతికహంబు నాకులువలదె । యిల
గప్పవిదియు గడుమది । తెలుగొందుంగదలలేక యిటవసియించుక్॥ వ॥
అని పలుకు గంధర్వదంపతుల గురుదూషణభాషణంబులకుం గలుషించియు
న్మశిష్యుండు గంధర్వులకిట్లనియె॥ ఉ॥ నాగురునింద పశ్చరణ నైష్ఠికుమి
కుచరస్యగుబునం । గాగతమేమిఖేచరగణత్వమువిప్లముజెనె సహరి । (త్రి)
గత [illegible] ప్రజనింపుముపొందనంబ కేరుల్ । పాగజదప్పజేసి [illegible]

చేకొని కావున టంచు మ్రొక్కుచున్॥ క॥ గర్వమున కన్నుగానక । ఖర్వుని
మీ గురుని చేటుగా బలుకితిగా । శర్వుండు సాక్షి మాకుం । ధర్వ్యమ్ము దీని
తుడుపదగునె యనుడున్॥ ఉ॥ తప్పదు నాదు శాపము విధాత్రపిరికి గాద
ప్పనే నియ్యన్ । జెప్పెడి దేమి పొండనిన జేతులు మోడ్చి కశాపమోక్షణం
బెప్పటికో నెరుంగగదియుంప వెనావుడు వారి నందరిన్ । దప్పక చూచి మెట్ల
నిరమెన మ్ముని శిష్యుడు మీరలందరున్॥ శా॥ కళ్యాణాంతిక భూమి బుట్టి సె
లగంగా జెల్లు జ్యోత్స్నయ్యాయు । శాల్యారాధన జక్రవర్తి మిమ్ము వచ్చు చున్
వేటమైనప్పుడవై । కల్యంబుల్ విడవాయు బూర్వపద సాంగత్యంబు గాకీ
శపా । కల్యంబుం గనగాంతు రన్న పినియా గాకంచు గంధర్వులున్॥ ఉ॥
ఆతడు జెప్పినట్టి వని తాఖచరుల్ సకుటుంబమృగీ । జాతి జనించి యెన్నటికి
శాపవిమోచనకు దెల్లు జ్యోత్స్నయం । జాతము నాగ నచ్చటికి జ్యోత్స్నయయుం
జ... ... । కూశ భజింపబత్తిరి కమ్మ తృణాలు డెందము ఉల్లసిల్లఁ
గన్॥ గీ॥ అప్పుడు గంధర్వ దంపతులను గాంచి । యితడు జ్యోత్స్నయ్య గాను
న్నదే మనకు । హృదయ సన్మదన వ్యేసింకేల బలుక । లనుచు మృగరా
జి మరి ... కొని నెనతప॥ వ॥ అందొక పెను మెకంబు జ్యోత్స్నయ్య మొగం
బు చూచి మహాత్మా మేము గంధర్వులము నీచేత శాపవిమోచన శరజా
తవాతంబునం దాకక మాకు గగనగమనం బగుపడదు గాంధర్వపదం
బెదుగు జూత్తైక యున్న మాహృదయంబున సదయుండవు గాక మా
పై వేటవెడ మాయొడల్లు నోగాడ నేసి కెడపి శాపంబు వాపవే పా
పంబనక (పతత్సర్వమ్) అనునది సత్యం బట కొకయుడిగ్యాలంబు గలదు వి
న్నవించెదన వధరింపుము॥ క॥ క్రమమున నీచే దెగినవ్వి । గము లెల్ల ఘన మాన
గమనంబుల లోకములెల్ల జూడ కై లో । సమునకు నేగంగని దుసంశయము
డుగుచ్॥ ఉ॥ నాకమునీడు గాక గగనంబున గృమ్మరు చుందు మెప్పుడున్ । మా
కిది శాపమా మునికుమారకు జేత వరంబుగాకవు । వ్యాకర జ్యోత్స్న పరభవద
స్త్రహతిన్ గణగమ్య మారిజ । ల్లోకములీల బో లెనవ లోకము జేసెద మీక్ష
ణంబు వన్॥ క॥ కావున దడయక ముదమా । బ్రోవుమనుచు మృగములొగిడి
బోగడగ నంతే । హావ స్తయుడు గజ్యోత్స్నయు । భావంబున జూచి కాంచి బర
మాధన మున గాన్ వ॥ ఇట్లు దివ్యజ్ఞానాంజనరంజితంబగు మనతీంద్రియవ్యాపి
గల... ... ... గంధర్వుల వృత్తాంతంబు సిద్ధాంతంబుగా భువనోపకా

రకారణపురుషుండు గావున నాటికింగోసికబత్తిరి జాలింబొరసి చయ్యన
మరలిచని మరునాడు జొన్నయ్య వేట వెడలనుద్యోగించి సీ॥ పస్సుపట్టైనగ
ట్టిబంగారునీరు వెంగులకొనబో దానిగ్గబుఘటించు । నట్టెటువాలంబుఘట్టి
గాదలజుట్టి సచ్చలిపట్టికప్పవముదాడిగి । నక్కింబునక్కి టవెల్ల మున్యానుకడి
డున్నవై యుండ గన్నచిన్నట్టి । పచ్చలసరులియుపకిరియలనుగ్రసేలబజభు
జంబులువిడి పడగ వైచి। గీ॥ వాదరంఘ్యాజానుడికోంకిణాంగ రాగ। గుంగు
లియ్యకకంకణహారములు జారు । హంసకాంఘ్రింగులుల్ భూషణాళియగుచు।
వేటకాండ్రను బిలిపించి వెలయబలికె॥ క॥ ఆటపికులాకల్యా । కాటవ్రుల
క్రొవ్వటలాడనరుగగవలెని । వ్వాటగలవారలందరు । జాటినగతరడటన్నసం
భ్రమియుతులై॥ సీ॥ కటితటంబునవలి కాశీలనలువొందు నాయుధము క్కె
డలనువ్రజాప । నెడమ జేతులబదిందు మెడికంబులైయుండు గుడిచేత గుక్కు
లగ్గొలుసులమర । వీపునదోనలచేనొవ్వారగామన్నె గాళ్లనుబాగుమిర।
తలలపైతలముళ్లు దట్టుకొత్తగాదండ కడియముల్ సందుల గడలుగొనగ॥
గీ॥ బల్లిగోలుసులు బైబుబందివోట్లు । వలలుసురులు గాబోను లుబులబండ్లు।
వేటకుక్రలు పప్పులు వేసడములును । లావుకలు డేగలును మాదల్గాగగలు
గు॥ క॥ సాధనవర్గముతోనా । ధీధనుడొన్నయ్యబిలచి దిగదిగవాన్యగ। వ్యా
ఘులనడచిరగడచిరి । భూధరములుగొన్ని వెంటబో యడిత్రోవన్॥ వ॥ ఇ
ట్లు దెలుగుబోన్నయ్యము నేక మృగయాప్రగోపరివృతుండై చనిచని॥ ఉ॥
బాలశశాంక శేఖరుని భక్తుడు సుందరగాంచె గాంచనా । త్తాలరసాల
సాలవటుదంతశతాజునసజహింతాల । తాలతమాలసేలుడహుబు తాలకుటన్న
టపాటలాక్షుకు । ద్రాలకదంబనింబ సముదగ్రను నుగ్ర మ్ముగాట వాటవిన్।
వ॥ కనియవ్వనంబుజొచ్చునెడ నచటనిచ్చలు విచ్చలవిడిం బచ్చికలు మేసి ప్రా
సగించిన జింకలబింకంబును నీరువట్టినవట్టుపట్టులు మిట్టియులం గ్రుచ్చిను
స్త్రాభేద్యంబు గావించికొని ఘీంకారంబుల గగనంబగలించు నాహసంబు
లపముత్సాహంబును గంధనుదంబున నొండొంటికి వట్రువెట్టుబి దిట్టతనంబు
సంభోరుకాయు బోతులరీతులును గండగండూతి వాయం గొండల గండశిల
లురుల గొండాడు గంధసింధుర బృందంబుల యుద్దంబులును వన్నెలు
పయింపంబడ బచారించి చెన్నులమసరుగప్పి గుప్పగుప్పన గుప్పించు దుప్ప
లనొప్పెసయు బిబ్బపువన్నె మెకంబుల పులిమోది బలసినట్లుండు బుండరీ

కంబులును కుంభికుంభస్థల సంభృత పటల పాటలవసానంబున ను
యుళ్ళకెగసిపిపాస వాపికొను కంఠీరవంబులయు కుంతత్వంబును గన్ను
లకుంగొతుకా దానంబ నూనంబుగాపింపుచుండ నావేట కాండ్లుం జొమ్మ
య్యానును మతంబున వెలివారుసుట్టి యుడనెడ బిరుదుగల జాగిలంబుల
బోడిబెదరవిలు కాండ్లప్పట్టులం మొగంబుల గట్టి వలంబడ గొట్టి ముట్టు
కొని తెరలక్కులోను నేసియొయ్యన మెత్తమెత్తన జొమ్మయ్యయున్న గొ
త్తుకు దాచిన నన్నెండు నెచిన బాణంబుల బాణాసనంబునం గూర్చియార్చి
చేసినయవి యనుభృలం బాసినృగస్వం బుడిగి వైహాయస గమనంబునై
కొం విదు సంబుల యొయును డి కొమ్మయ్యకు జోహారువెట్టుచు నరుగుచుండె
నంతనతని వెంటవచ్చిన వేటకాండ్లెటునకుం బూనివాని నేయ దొడంగి నన
విశద్ధనుర్నిర్గళితమార్గణశూర్గణంబుల కునందక తప్పదాంట్లుంగొనుచు నొకం
డునుంద గులు వడకయున్నినం మృగయులాశ్చర్యంబులం బొంది యస్మది
య్యాస్త్రనైపుణి దృణీకరించి గొలుసులు సడలిం గొసరిస్తై కొనుగుకర్రల
కుంజికర్రక చంగుచంగున లంఘించి జొమ్మయ చేతసజచ్చి గగనగమనం
బందుచున్నయవి యవికారణ జన్మంబులు గాని యన్యమృగంబులు గావు త
ద్వ్యార్వ కారణంబీ కారణపురుషుండు జొమ్మయ్యకాని యొండెరుంగనో
పండనికొని చూడుచుండ జొమ్మయ్యయు బ్రతిదినంబు నేడేడు మృగంబు
లంబంపశివపురంబునకం పెనద్యేడ॥ క॥ ప్రతిదినము నుజాలురునర ప్రతి
సహితముగాగవచ్చి ప్రస్తుతులెసగం । గృతసర్వముతైవోవగ । సితకంఠు
సభక్తసమితి తెలగుచుజూడన్॥ సీ॥ పృథుగురు ధ్యానమక్ష భిండివాలమున
సంసారబంధాన్యంబు సంహరించి । శరణావలోక ముదరమున బూర్వసం
చితకర్మమను దస్మీచిందిపైచి । గుర్వాజ్ఞయనుకత్రి కొత్తమ్మ బూర్వా
శ్రమంబను బుండరీకంబునొంచి । సుజ్ఞాననామకచ్ఛురికవాడికచేత యజ్ఞా
నమనువరాహంబుజంపి॥ గీ॥ భక్తియనుదోమరమున బ్రపంచమాయ।
యనేటుముచుంగొతుబొడిచినస్యప్రసాద । మనెడు పెనువింటినష్టంబుల నెడు
హరిణరాసిబడ నేసిమరియుజిత్రంబనంగ॥ గీ॥ అవలలితరగాంభవాచకము
సుకశారి । చేసిలోకపుంజంబును చిటతెగండు । గడుపంగించభాషోక్తి
దరవధించి । యీాష త్రోసుచును పేరియుబుగుమరియు క॥ హరుమహి
మను పట్టంబును । పరవాసమృగాళిజంపసరిగిననుభృత్యం । తరమృగయూశీ

లున।మురుధరమృగములజంపనిది యుతథ్యముదలపఁగ॥ చ॥ అలతపమున హిం
జరించునెడనంఘ్రిసరోరుహయుగ్మఘటిత । శ్రీతిశ్రుతిబొంచు సూత్రమ్మతర
కీటపతంగపిపీలికాదిస । త్ప్రీతతికిముక్తిగలుగు సుదీతరముక్తశంప్రవా
హసం । స్థితమృగరాజ శంభుపురి జెందుట కచ్చెరువంద నేటికిఁ॥ క॥ అని
బసవడిట్లుంబొగడఁగ । విని ధరణీశాది పౌరవి సరమ్మున । కీర్తనములు సే
యంగఁగటక । మ్మనవాజోమ్మయ్యయుండె భ్రాంతుడగుచుఁ॥ క॥ పూ
జ్యుడగు దెలుగుజొమ్మయ్య । బ్రాజ్యమహత్వంబు విన్నపతి మించిన నా
జ్యాకృతిదగ శివసా । యుజ్యంబున బొందు భక్తియుతుడై మరియుఁ॥
స్రగ్ధర॥ రాజద్రాజీవజాండ వ్రజ బహిరగ బహివ్యాపి రూపాది నానా।
వ్యాజోన్ముక్తస్వసంవేద్యపరశివకళాయుక్తతాతాళహస్తాం।భోజాతోద్భా
తశిష్యస్ఫుటతరతనుయుక్స్వ్యజనామ్నాజితైనాం । రాజభ్రాజిష్ణుసాహ్వా
త్ప్రీతిరముమఃపురారాతిదీక్షాతిదక్షా॥ క॥ గురులింగజంగమార్చా। పరిణత
కరణ ప్రచారిభవ్యాధారా । హరిణాద్యకృత్సవసుమో । హరహితభాస
ప్రకారహరగిరిధీరా॥ మా॥ సకలనిగమవేదీశాం భజాదిక్యవాది । ప్ర
కటగుణకిలాపాభక్తసవ్యద్వేషోదీపా । వికసితమతి పద్మ విశ్వభక్తాత్మ
సద్మా।సుకవినికరమాన్యశుద్ధసంవిద్వమాన్యా॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్పాలకురికిసోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధ
ప్రబంధనిబంధనశక్తియుక్త శ్రీపిడుపర్తి బసవనా
ధ్యాపార్యసత్పుత్ర కులపవిత్ర సోమనార్యప్రసాద
ప్రణీతంబయిన బసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు
పంచమాశ్వాసము
సంపూర్ణము.

శ్రీసాంబశివాయనమః.

బసవపురాణము - షష్ఠమాశ్వాసము.

ఏకాంతరామయ్యకథ.

శ్రీకంఠభక్తజనవా । రాకరశశితకిరణవైదికాంభవసద్భ । క్తాకల్పక శివవినుత । శ్లోకోజ్జ్వలపాలకురికిసోమారాధ్యా॥ గీ॥ దేవమీరుమున్నుద్విప దగావించిన । బసవజాతయోనుభవదనుజ్ఞ । పద్యహృద్యకావ్యభంగినానే ర్చిన । యట్లువిన్నవింతుం వధరింపు॥ గీ॥ అవనివెండియు శెలయు నేకాంతరా మ। నామకుండొకభక్తుడుద్దామబలుడు । భవ్యశివసమయప్రతిపాలకుండు। జైనమతమేఘపటలఝంఝానిలుండు॥ మ॥ స్వవశీభూతదశేంద్రియుండుభవి సంస్పర్శాదిముక్తుండుదు । ర్భవభీవర్జితుడన్యమార్గఖాహారముద్రావీరభద్రుం డుసై । వవిశుద్ధాధ్వధురుండుశంభుపదశేవాసావధానుండుగి । రివిశాలుం డురహాస్యభక్తిరతిధాత్రీపావనాకారుడున్॥ క॥ వీర్యఘనశౌర్యమహితౌ। దార్యసుగాంభీర్యవినుతధైర్యక్రమసం । ధుర్యుడననెగడిడినమున । హార్యధ నుధరరసమర్చనారాంతమునన్॥ క॥ ప్రమథేంద్రలోకమునకుం । బ్రమదం బునజనితదంఘ్రిపంకరుహద్వం । ద్వమునసమస్కృతులునే । సిమహిష్ఠతది ష్టగోష్ఠిసేయుచునుండెన్॥ గీ॥ అట్టులుండియుండి హరసపర్యాకాల మరుగు దేరనవసికరుగుదెంచి । లింగపూజనంబుసాంగంబుగాజేసి । మరియునరుగు గోష్ఠిమగ్నుడగుచు॥ వ॥ ఇట్లుప్రొద్దువచ్చుచుం బోవుచుంబోవుచు నచ్చటచ్చ టికినెచ్చుగుంది యుచ్చుముడింగి సంచరించుసమయంబున॥ శా॥ భావత్పవి ద్భవమానమగ్నినిజసద్భక్తింబ్రహృద్యార్థమై । యీవిశ్వంబునకన్ననందిబసవా ధీశాఖ్యకల్యాణమంజాపి । ర్భవమునందుభక్తినివశుండైనట్టితద్భక్తిస । ద్భా వాంభోనిధియుబ్బివెల్లిగమిసంధ్యానాపృధివ్యాంతయున్॥ సీ॥ బసవమంత్ర జాడభక్తినేకాంతరా । మయ్యకటకమునకునరుగుదెంచి । తనదురాకబ సవదండేశుడెరుగక । యుండనున్నయంతనొకటినాడు॥ సీ॥ చెప్పకాళ్ళను

తోఁడ శివమందిరం బొకటి జైనుండు సొరఁగ తాలోననుండి। యేకాంతరాము
డాలోకించి యెుఱ్ఱోరియీ పాతకమునకు నెట్టియవధి। గడఁ జొచ్చితి తప్పగల
దని చెప్పులు విడిచి సాగిలిమ్రొక్కి విశ్వపతికి। గానున్న యముదండ ఘట్టనతప్ప
దుద్ధృతి జెప్ప నాళ్ళు నిల్చి శివయో॥ గీ॥ శంకరదక్కి సంధియ సంధులఁ బ్రిమలంగ।
నరికిపైతుననన్న వెరవకతఁడు। దిక్కుగఁ గాని నేఁడు ముక్కంటి కుళ్ళకు। నింత
యాగ్రహింప నేల వినుము॥ క॥ గుడి వసవిమ వేల్పులకును। నోడయుఁడు జీనుం
డును డుగులఁ డుగుముగా దే। బడయుము దలయిచ్చి మా। గుడమ్మృడు ఘనతయు
నీవృత్తియు మెచ్చ వచ్చున్। శా॥ ఈలీలం బరవాదిఒల్క విని యయ్యేకాంతరా
మయ్యుఁడు। స్వీలుక్ పీనవధించు టెంత పని మత్పీర్షంబు ఖండించి। సల్లాలిత్య స్తి
తి గ్రమ్మరంబడసి లోద్వృత్తిజైనాలిం। నిర్మ్యాల్యాత్పాటవమాచరింతునని మూ
ర్ఖుం జూచి తానిట్లనెన్॥ క॥ శిరమిచ్చి పడయుటిదియ। స్వైరవైరవాదివినరశి
వభక్తిజనా। త్కారము హిమసమహాకాలుఁడు। హరుసకు శిరమిచ్చి పడయుడా
జంబూరన్॥ క॥ ఆవార్త విని మెఱిగి శివ। దేవునకిచ్చిన శిరంబు తిరుగఁగొనుట పా।
పావహమాకటమున। కు వారి గోవిందభట్లవారితేఁష్టన్॥ క॥ తనదు తలదరి
గినిష్టం। ద్రినయుసు బూజించి మూఁడు దినములమీఁదన్। జను లెఱుఁగ వే రేయొక
తల। ఘనరంబడయుండె పెక్కుకథ లేమిటికిన్॥ సీ॥ అదివిని యొకభక్తుఁడ పహా
స్యము నరించి యహహా మునాళ్లు నకభవుఁడచట। లేకయుండెడను ఁడునొకా
క వచ్చునో యనుచు మొరటదవంక య్యాశంక। సరిముఱిదనతలయట్టకు బాపం
గన ప్పుడు మొలవంగన యుపరుగ। మరియును దరుగఁగ మరియును మొలవం
గ మొల చె మతలయు ను డులి చునలయు। గీ॥ తరగుకుం డెనతఁడు తరుగనిభక్తిమై।
బూన్చు తలయు బూన్చు బూను తలయు। పూన్చినట్టి తలయు బుట్టిన తలయును।
బుట్టుచున్న తలయు బుట్టు తలయు। క॥ తరగిన దరగని తలయుం। దరగక యును హ
రుని దాన తారో క్కనుదలయు। గరకం రుబాదవు శిరమును। వలుమహారుమీఁది
వంక బ్రాలెడు శిరము॥ గీ॥ కన్నులార్చు శిరము గాదను శిరము ను। నవికియు రికిప
డుచు నోరగు శిరము। నాశలక్ష్యము ను నార్చునట్టి శిరము। ననుచును నౌ మాట
లాడు శిరము॥ క॥ బొబ్బలు వెట్టెడి శిరమును। గబ్బితనంబున నమేలుగలలయు శిరము

పే । ఖ్యాతిబ్బినఁ ప్రశ్నలడు శిరమును । గోబ్బున నగినాలకుఁ లధికుఁ గోయు శిరంబున్॥ క॥ హాతు వెక్కిరించు శిరమును । బురిహరుఁ బాడెడు శిరంబు భూతేశ్వరుతో। బరిహాసమాడు శిరమును । స్మరహరు దీవించు శిరము శరణను శిరముల్॥ చ॥ వదిగొని యీశ్వరుం డెగవ వక్త్రిమున వ్వెడు మోము శాస్త్రముల్ । జది వెడు మస్తకంబు బురసంహరు డాకెడు నుత్తమాంగముల్ । మదనవిరోధితో మసలి మాఱొఁకను శీషణము సాధులీలలన్। బదములు వాడు మౌళియును బాపుభశాయనునట్టి యూర్ధ్వమ్ములే॥ గీ॥ పంద చాయఁ నిర్ఘుంకించి భవుని బలుకు। శిరమున ట్టులహరుని బూజించు శిరము। నగు మగుడి బిక్కటి ల్లెడు నంగజారి। విస్మితుం డయి యుందరు వినఁగ బలికె॥ క॥ ఓరోరి వంక ముకుంఠన । నూరువు వెళ్ళ దిక నేల గొసిలితి నన్నున్ । వారక వేడెము బోతు రె । వీరభవాభక్తిఁ జూడ విననావశమే॥ మ॥ అనుచున్ శంభుడు వంకతం డెకర మత్యాసక్తి మైబట్టి త । ద్ఘనశీర్షంబులు ల్వోయు దంగమున సంతధారన మొందిం । పనున్నదు దైవంకయు శంకదక్కి శివుతో మాటంకమైగె । ల్చైనన్నసిక జెప్పెడి దేమిభక్తిగతి జైనాసికగమ్యంబురా॥ వ॥ అనియిట్లుంగాక భీకరాకారులయిన యేడుగడవారలం బాలురం బోలిన శూలిభక్తులమహిమ వినుము॥

తిరునావుక్కరసికథ.

క॥ తిరునావుక్కరసీమన । తిరముగ భూతలయమున నుద్భవించుడుజీనూ । తరురుడన్మునికిసిగడుని। ర్భరతరమగు శూలకుట్టుగ్రకుఁ న బుట్టైన్॥ క॥ ఆనొప్పికోర్వ జాలక । జైపరుడు మిగుల నోగిలి సంకటమొందం । గానతని తోడబుట్టగు । దానచటికి వచ్చి కనియు తసకిట్లని యెన్॥ క॥ ఈమంత్రతంత్రములలో । నాసూలములందునిదిదొలంగదు బ్రతుకం । గామదిగల దేని శివమంత్రము మరుగు సోరుము శీఘ్రి మెదొలగున్॥ క॥ శివభక్తానుగ్రహమున । శివభక్తుడవయిన శూల చేడుటయు కాదిష్ట । విశిష్టఫలము నుతాను । నవన్యము నుశివుని బట్టనవ్యాదనను చున్॥ చ॥ అపరిమిత ప్రమోదమున నానతి భక్తుల సంస్మరించి । మంత్రపఠనపూర్వకంబుగ నురతుధరించిన మాత్రశూలకు । ట్టువశము మొందని వ్వొరగొందు దునమ్మునియమ్మృగాఢీకిన్ । సిపుణత ప్రముక్కిసీక

తననిల్చెనుయిప్పుడు వాదుప్రాణముల్॥ వ॥ అని యతండాస్మనాంచు దలంపక
శశిఖండమండన కృతాద్యనుజ్ఞుడయి యాపగలూరను పురవరంబునకరిగియుం
డు॥ ఉ॥ పంకజమందునపంకజముభాతిరతిఙ్ వెలివాడలోనఁ। శ్శంకతనుండు
ధన్యుడగుశైవగురూర్ధ్వహు గాంచి పాదప। ద్మాంకతలంబునఙ్ బ్రణతుడైజి
నముఖ్యుమనిల్పసంవిధా। ద్యంకరణుండుగాంచెకరుణార్ద్రకటాక్ష నిరీక్షణం
బులన్॥ వ॥ అనంతరంబాజైనగురుండా గుమారగురుచరణ భక్తివరుంగా
జేయు నాయత్తపడి కరుణావలోకమాత్రంబునం బురాకృత దుష్కృతబం
కంబుపాంకంబింకంజేసి విపకుసుమసంభవవ్యస్త బ్రశస్తలిఖితంబులుగ శిఖిశి
గాసితభసితంబునొసలనొస మరింగాబెట్టి భక్తిసంపత్తికింబట్టంబుగట్టి శివ
తీర్థసంపూర్ణకలశ పుణ్యోదకాభిషేకపూర్వకంబుగా లింగసంస్కారం
బొనర్చి పాంచభౌతికశరీరంబునుంబాసి యుచిత శివహస్తమస్తకసంయో
గంబులధరించియుంగలింగమంగళక్రియాకలాపోపదేశంబున నిత్యసత్యప్రసా
దసంగుతాంగుం జేసి వాయుప్రాణగుణంబులం బొసగుపరచి లింగప్రాణ
సంగనిష్టాగరిష్టుంజేసి శుద్ధ చిన్మయ జ్యోతి రుద్భాసకంబును నశుద్ధ బుద్ధి
వినాశకంబును నైనశిద్ధిమంత్రప్రపంచంబు బ్రసిద్ధంబుగా జెప్పి కేవల జీవన్ము
క్తిహేతుభూతంబోయిన మహనీయ్య శివరహస్యార్థంబుగా నెరింగించిస్వీ
యదయాపయోధిదేల్చి సద్యోముక్తికరభక్తియుక్తిసంవేత్తంగావింపం ది
గునాపురకరసీయుంబరమశివాచారపారవశ్యంబున॥ మ॥ హరభక్తప్రతతిం
గనుంగొనిన సాష్టాంగప్రణామంబుఙ్। విరచించు స్మరజన్మహాత్సవము
చెల్లింపంగబంపున్మణి। స్పురణాలంకృతివస్తువాహనములం బూజించుహృ
ద్భక్తనూ। దరకృత్యంబుగఁ జేయుశంకర పదద్వంద్వార్చనాధీనముల్॥ గీ॥
భూతిరుద్రాక్షధారణోపేతపూత। గాత్రుడై శైవసత్క్రియల్ గడుపుచుండ।
జైనులందఱు గనియుగ్రసమసుడయ్యె। వీఁడె నేనుంగు ముంగల ద్రేయువలయు॥
చ॥ అనినుజీవిమ్మహాను హలునియప్పుడు పాశనిబద్ధుజేసి వై। చిఁనది మట్టనా
డమడసింధురకుత్రిమహానుభక్తునిం। గనియునుఖీకొనంగలదె ఘోరవిషంబి
డిచిత్తబోకతద్ధ్వవిషమేమిసేయుకుర ఘుస్మరసేవకునెవ్వధంబునన్॥ క॥ జ్వాల

దగ్నిజ్వాలలలో । పలద్రోయుచువహ్నియారెభయదానలజి । హ్వాలుచిది
మినహారుభక్తుని । కొలదిమెరిగిమెరిగికాలుకొన నేరఁడియుఁ॥ క॥ జలము
లముంపుచుబహుజల । ములతెనికిన్ జానుదఘ్నములు మఱవ్యేసరి జ్జలధరుకిం
కరుజలముబు । చలములునోండిఁపగల వెచర్చింపంగ ॥ వ॥ అట్టు దుర్నిమి
త్తంబులువన్నియు నయ్యంతకాంతకు భక్తునకుం గృతాంత నాలయంబుం
జూపనోపక యితండలిగిన తమకుజావుదొలగు నుపాయంబుగలుగదని జన
ములందఱు తదియ్యాదివ్యపాదారవిందంబులకు శరణుజొచ్చుడు హెచ్చినమ
చ్చరంబుపెచ్చుముచ్చుమునింగి తొల్లిటిలాంఛనం బెల్లంబల్లటిల్ల భస్మరు
ద్రాక్షాదిపంచముద్రముద్రితులంజేసి రౌద్రోద్రేకంబున ప్రతిమల నిటతాట
నంబార్చి వసదులన్నియుఁద్రవ్వి వందరలాడి జైనసమయ కోలాహలబిరు
దంబుగైకొనిమెగాడె నాతిరునావురకరసి వెండియు॥

—* యిరువ దాండారికథ *—

క॥ వారిచెల్లత్తిరువా । రూరన్ మారారిభక్తియుక్తుండిరువదాం।
డారియనసుండునాఁడున జారిత్రమువినవలె వృద్ధజైనుల సేతన్॥ సీ॥ ఆతఁడు
జాత్యంధుఁడగుటరాబోలేమిన భవాభిషేకార్థమునంగ జారి। గుడిచెంతనొకబా
విమొడికంబుగా ద్రవ్యగుద్దలికట్టయుఁగొంచునేగి దవ్వుచు తద్వాపిదరినొకకఱ-
గసికయులో నొకకఱగసికయుబూనిపాతి । యారెంటినొక ప్రగ్గమనువుగా
బంధించి దానివెంబడిబావిలోనినన్ను॥ గీ॥ వెలువరింపుచుండ ఖలులుజైనులు
గాంచి । విఘ్నములుఘటింప వెరవకతఁడు । ద్రవ్యగసికయుగ ముదగ్రత జెరికి
తద్గుణముదెంప నతఁడుగుపితుఁడగుచు॥ క॥ మృడుచేతఁ పుడకనుగవ। వడసిజను
లనెల్లబడలుపరచివసముఁలుం । బడదోయింపడెమున్నిష్పడమినిరువదాండిదు

—పిళ్ళనైనారునకు పార్వతీ పాలిచ్చినకథ.—

ష్టపుంగవమరియుఁ॥ సీ॥ శ్రీకాళి ఘనుపురి శ్రీకంఠుఁకుమారు సంశంబుమూ
తిఁదాల్మైయలరునగ । నొకశివబ్రాహ్మణునిదవసితంబుననలిబుట్టెపిళ్ళనై నా
రనంగ । బెరుగుచునుండగతండ్రి ప్రేమతో నొకనాడు వంక బెట్టుకపోయిసరసి
దరిని । మఱుకొంచితద్వారిసు స్నాతుఁడగుచుండ నవ్వేళనుడు వీధిహారుమను

మయు॥ గీ॥ మహితమణిమయదివ్యవిమానమెక్కి । చనుచుసరసీతలంబునసం
చరించు । బాలకునిగాంచిజగదంబప్రాణనాథు । తోడనిట్లనునసుకంపదొం
గలింప॥ శా॥ అల్లాబాలుడుమామకీనయ్యసుతు డాట్లాడంగజూడంగనా। యు
ల్లంబెల్లగరంగెదన్నుగవపాలుబ్బెన్ దదిష్టాజనవ్యగ్రాల్పభ్యంబుఫలి పప్పాల్గొ
డిపింపన్మోత్తుంగదాకతే। రల్లాడింపకనుండుమీ మునిపతిం బ్రార్థించి తానర్భ
కున్॥ శా॥ చేరన్వచ్చి గవుంగిలించుకొని యిచ్చెన్ స్తన్యంబుమాగౌరియిం చుక। న్నాగ
బోయ్యరుకుతాం ధారలగ స్తన్యంబుల్ పిచండంబునిం । డారంగాగుడిపించి వెండి
యుదివ్య ఘర్మ పాత్రంబులో। క్షీరంబుల్ దయివారగా బిదికియిచ్చెన్ బాలుపై
మచ్చికన్॥ క॥ ఈగరిగౌరీతత్సుతు। గారవమునశంభుభక్తు గాశాంభవదీ।క్షా
రూఢిజేసిశంకరు। తోపమునికి నేగినగవుదేరు మొగంబుతోన్॥ గీ॥ అంతలోనీళ్ళ
గ్రుంకినయామ్నిజూడు। స్నానకృత్యంబు సకలంబుసరగదీర్చి। సరసివెల్వడివచ్చి
నిశ్చారదివ్య । గాత్రదీధితయుతుడైనపుత్రుగాంచి॥ క॥ వారీసుతచన్నిచ్చిన।
వారెవ్వరునీకునిటకువచ్చినవరలుబం। గారంపుకోరయామునినీ' క్షీరంబులు నేడ
గలిగె నీకు నా కెఱుగను॥ క॥ ఇచ్చటికెవ్వరువచ్చిరి। చెచ్చెర నెచ్చటికిజనిరిచెప్పు
ముతే నా। జచ్చెదు నా చేతనుచున్ । విచ్చలవిడిజన్నిదముసన్నవేతంజోచ్చెన్॥
అప్పుడవ్వాలుండు॥ ఉ॥ కన్నులగారునీరుశలకట్టగ తాళులగన్పుదుగ్ధముల్।
సన్నపువెక్కులంగలవిషాదము ఖేదముమోముదన్నుపై । చెన్నొలబాగగో
రతనచేసులగప్పుచుజూచి । యన్నన్నాయుజేలనన్నడచెదల్లిదె మింటకు బ
గంటివే సీ॥ అదిశంభువిమానమందునుండి యయ్యాయుశ కడమనుకాంత యొక్క
డికివచ్చి ప్రసన్నతలో కాడినుబడిపాయగుండె డిండి యుంకియుచ్చోటికి యేగుదెంచి।
యావిమానముకడనుండియెంచి తాంబుజ హస్తసమున్నేత్రయుచటపాదములుమో
పి॥ గీ॥ కాలకంధరుకడనుండికీరంబుకంరి । యింతకన్నను మున్నిటకేగుదెంచి
పత్తురశ్చందచాంకవ భాస్వరాజ । యుగ్మయుగుచోక్క యుగళ్ళలిరాల
యల్లుబాలిచె' సీ। యుగ్గె ద్రహారుని మూరుపీఠికనుండిపర రత్నహారయుక్త
లచిమూర్తి । సన్మహిమాత్కుప తాకుపధారాంగమునసుండి శాంకరియిపాట
లంకరించె । సురజటాజూటాంకునొడపిలోసాచాలు పరమదేవికటయున్నర

నువచ్చి । మూల్లోకములరేఁ ముందరి దెసనుండి మల్లలోకములకుఁ దగ్గి యిటకున్॥ గీ॥ వచ్చి కడు పారజన్నిచ్చి స్వర్ణపాత్ర । పాలుబిఁకిచ్చి వచ్చికగేలుఁ గొనఁగ। నింగిముని నిప్పించ్చిననీలగళుని । గూడజను పున్నయదియు దేజూము చుననిన॥ క॥ ఆవిప్రుడిడప్పుడాశ్చ । ర్యావిహితమనస్కుఁడై మహాదేవునకున్ । జేఁకిబ్రింకుల్లి స్వాకి । య్యావాసంబునకు సుతుసమ స్వితుఁడగుచుఁ॥ క॥ చను దెంచి సతిఁయుం దానును। నను పమసుఖలీలనుండనగ జాపీన । స్తనపానశక్తిఁ లిగెన్ । ఘనతరసర్వజ్ఞతాధికసిద్ధుల్॥ క॥ రేపకడగుడికడకున। ప్పపడచను దెంచి బహుళభంగులనుబ్బఁ । దీపితమతినుతియింపగ । నాపార్వతిమెచ్చియిచ్చె నాపాపనికిన్॥ క॥ సురియాయుసువర్ణతాళము । కరుణనొసగభక్తినమ్రగతినై కొనితుం । బురు నారదాదిగతో । తఱరమాలమీరంగబాడెఁ గరకంతుకడన్॥ గీ॥ బాలునకు మెచ్చి యిచ్చె శ్రీకాళినాథుఁ । డవనిప్రతిలేని హేమసింహాసనంబు। నెప్పనొప్పగు ముత్యాలజప్పరంబు । వెలిగొడుగులు సునత్యయంబగునిధియుఁ॥ సీ॥ పరమేశుఁడొసగిన పసిడిదండయుయిందలం బెకిఁ ఘనవైభవంబుతోడ । బౌద్ధచార్వాకాదిపరసమయములకు ధూమకేతువనుచు భూమిలీల । గాహళల్ మ్రోయంగ నూహాటింపక చనియుత్తుంగచోడనియుగ్రభక్తు । గావించితన్నాపొగఁ సహస్రయుగంబు గొలువంగ బౌద్ధ॥ గీ॥ కులము గాంచియుందు రెండువేలు । నభవుభక్తులజేఁ నవారు సన్న । గొలిచి వరుసనడవ జైనుల శిరస్తులతలవంపజేసిమరియు॥ సీ॥ మధురాధి నాధుని మహిషి శంకరభక్తి యాగుటతన్నమ్మాని చటిక సుగ । నంత్రిపోలిజైనబౌద్ధాదులందరుగూడి చనుదెంచి నృపుగాచి మనుజనాథ! జ్ఞానసంబంధినాగనొకఁ బాలుండు వేదబాహ్యసమయవిశంతిధూమ । కేతువునాగ్రొప్పిమే తెంచెమనపురి వెడలింపవలయు నాఁనివిభుండు॥ గీ॥ బలికెనుత్తుంగ చోళభూపాలవరుని । దేశముండట నాతని యుద్వృత్తి మెరయ । నూరకూర్వడలింపఁగనుచితముగునె । వాదమున వారినోడింపవలయుగాక॥ క॥ అనవిని జైనములుప । దునేసమిది వేల్పొక్క మొగిని యేగి। యునబ్బాలునితో నాక। జైనసుగీలొక్క నసూపశవపోయి రాన తానసులగుచున్॥ వ॥ అట్లతనిచేతం బరాభూతులై యపాయభూతులైన జైనపిశాచులన్ను

హాత్ముమందిరంబున యర్ధరాత్రిసమయంబున నగ్నిందరికొల్ప నదియును తద వశితంబాహుతిగొన నోహటించి ముందరనిల్చినంగదియంబిల్చి యోరిహవ్య వాహ మదియ్యగేహంబు దాహంబొనర్పవచ్చితె మెచ్చితి నిన్నుమున్ను మా వీరభద్రుండచ్చిద్రరౌద్రోద్రేకంబున జిహ్వాలుగోసి విహ్వలుంజేయునపుడు తప్పివొప్పి మిగులుముక్కున్నవు చెక్కించుకొనదలంచితె దానికిమంచిదన్వ్య మీాజనుల శక్తియు భక్తియుంగనియెదుగాని యీప్రోలిభూపాలు వేన సొచ్చి తాపంబు పొచ్చింపు మీతప్పు గాచితివే చనుమనననలంబు మహాప్రసాదంబ ని యతనియనుజ్ఞశిరసావహించి యతనియెడకేతెంచి॥ సీ॥ అనలంబుజ్వాల రూపమైవచ్చిభూపాలునుపతాపమొందింపనోర్వశేక । నేలమంచంబునగూ లంగతత్సతి మంగయక్కరసియమ్మండలేశు । సన్మతితాజ్ఞాతసమ్మతిబిలు పించివిపులప్రేమావగహ్రముకొనవిన్నవింప । కూగిజైనులమొత్తముల్ వినగనుని ట్టలను ఘనుండుపిల్చినయవారి॥ గీ॥ యిందులోన నెవ్వడేగలడీరాజు । నొ డలితాపముడుపనొపువాడు । దలపమేముదూష్పగలవారమూసాము । మీ రుమాన్పడటంచు జేరవచ్చి॥ వ॥ తిరునీరపవ్వడుస్వీయమందిరమునన్ దెప్పించి పంచాక్షరీ । వరమంత్రంబునగూర్చితద్ధరణిభృద్వామేతరాంగంబునన్। వరు సన్జల్లిసఝ్ఝల్లనన్వదలితద్వామాంగముక్ గూడనా । పరభాగంబుననిన్మడిం చెతను తాపంబాత్మ వాజైనులున్॥ క॥ మాంకవార్మంత్రింపం । గాసనుమడీ నైమనకరణిగానగనైనన్ । భూనాథుడపుడు కమది। ఛానుండై యిట్లుబలికెనం దరువినగన్॥ క॥ శ్రీరమ్యనేత్రిగొబ్బున । నారోగమణంబ వేఘృణాపాత్రలస। చ్ఛారిత్రపిల్చనయిటా । రీరంజిత గాత్రహిమగిరిసుతతనూజా॥ మ॥ అనినా నావిధదీనవాక్ప్రతతులంప్రాధీకాంపభస్మంబుజ । య్యానపైజిల్కికరంబున త్తనులతన్ హత్తించిమువ్వాంగమే । నుసిడంగన్ రుజతోనమున్నగల రూపం బొయిసౌందర్యపాం । ద్యారూఢోక్తికిపాత్రుడై జనవిభుండాజ్ఞానసంబంధి కిన్॥ మ॥ తనవామాక్షియు జానగూడి ధరపైదండప్రణామంబుల। త్యనురా గంబుననాచరించియుచితోద్యత్సత్క్రియల్ సల్పుచై । కొనుచున్ జైనులజా చియుంకమనునూరొగానశక్తిగలదేనియాం । దునకైనం జనుదెందుమీప్రతిభ

వేతూలింతురె జూలినక॥ క॥ అనిని జైనులమాటల । పని లేదిక మాకు మీకు
బ్రతికినవినుడు మా । జినశివనామములను జీ । ర్ణించి వ్రాసి యగ్నిముఖమున సుర
గవైచెద॥ గీ॥ అనుచు లెవరు చీటి యగ్నిగాలక యుండు । వారి గెల్చినట్టి వారు
లనగ । నపుడు నాథుడా చిన్మయజ్ఞానసంబంధి । దాని కేమి భక్తి యూనను గూనె॥
పలిడితో నొక్క కుక్కపల్లి తావచ్చిన మాత్ర పలిడి కిపడ్యమ్ము సాటియగునా । స్థా
లకావడికి నండబరుచున్న కొక్కపరశరాలు పెట్టిన రాలు బాలసరి యౌను మాలయును బో
బోకనట్టి బ్రాహ్మకుతో బడికట్టు తూచిన నది దానితో జిపగునె । శివసుంద్ర శేకర
తో జినమంత్రి లెఖ్ఖయును గూర్చిన నది దీనికొలది యగునె॥ గీ॥ ఎనసి దలంచి చీటి
యప్పుడు శివయును । నక్షరములు రెండునైదు నేండ్ల । శివుడు వ్రాయు వాడి జీటి
యునదియును । మాన వేలు దగ్గి లోనవైచె॥ గీ॥ అట్లు వైవబూన నంత నెనసు
రసుర । గము లెజినుల చీటి ప్రమథ గాధు పేరి । మంత్రి లెఖ్ఖ వారి జహి తుగన్పు
కమల వశ సుభగి నబడి యెను॥ క॥ తలవచ్చి తోకి చావక । నెంబ గెడ గతి జను
లు మరి మాసికొని ముమ్మాన్ని । వాలకొని గెలిచిన గెలుచుట । దొలుత తటిగ జీ
ట్లు వ్రాసిదు స్తంభంగెక॥ క॥ కావేరి మధ్యంబున వైచంగ నేటికెదురు వచ్చిన పం
త్రం । బేవిజను లెఖ్ఖ పోయిన । దేవి దుగుమ లెఖ్ఖ యనుచు దెగువం బట్టెన్॥
క॥ విస్త్రైరాగ్రశిఖరజీవు । గసుగొని కోమటిని బాపుడ వగానింకొక్కమార్గ్ను సు
బాము పుచ్చూతు గానీ । యనుగతి జారిన చవిడువనవనీనాథా॥ క॥ ఓడిన వారల
నందరు । బూడంగా దస్తలోకా తూలంబులనూ । గాడక దీపి యింపుము నృప ।
చూడామణి యనుడు రాజు సుముఖుడగుచుక్॥ క॥ జనపతి యుతముగ నదికిం ।
జనితస్సస్యమున రెండుసరిగా వైవక । జిన లెఖ్ఖ వారవోయక । వననిజహారు
మంత్ర లెఖ్ఖ వరి కెదురెక్కెక్॥ క॥ ఈ ముల జినుల భ్రమించెదు । మాయలు
మంత్రములు శంభుమంత్రముతో నీ । జేయని బోగడగ నాన్నవు । చాయనీ హర్ష
మున శంభుభక్తుం జేసెక్॥ వ॥ అట్లు జేసి పదునెనిమిది వేల జైన మానులం బాడి
విపట్టి తెప్పించి మన్నులశిర యాలను నహోత్సవంబు సేయించి యినుప తో
ట్టులంగాల్పించి యందరలసందరం దివియించి యూర్ధ్వశంతిరువూరు మహాస్వాం
బు బ్రతిష్ఠించుట వినుటలేదె కెక్కు తెల్ల పేరెదు జైన వేండి యును సునుము॥ వ॥

నిడుమారుని కథ.

నిడుమారుండను నొక్క భూపతి భవానీ పాదభక్తుండనె । ల్లైవదానే లెడుసట్టి
నేలజినులం గాపుండగా నిద్యాక । న్యాపక్షంధరణీతలంబు జిననభూగు ష్ట

త్వకుం జొరబడన । పుష్పితద్వ్యాప్తియౌ జైన మాయాస్వైపరీత్య జాడ్యమి సర్వ
ముల్॥ వ॥ అని చింతింపుచున్న భూరిమతితో నా జ్ఞానసంబంధి చో । డనిస్వ
చ్ఛాత్మ్యము నేసి జైనులని కూఢక్రోధుడై యున్నతో । ట్లనుదించి పించె నవంగదావి
నియమకల్పంబైన హావణంబునం । జనసంఘంబుల బిల్చి బంచి పకీకొంజి త్తంబులూ
టాడగన్॥ క॥ మీరింత గాలమునుశ్శ్రు । తారంభ ముఖుడీపి యోజనాం। తర
శాస్త్రస్వైరమతంబుల మాత్రజ । గాగి బెట్టితి వరము గలుగకె యుండెన్॥
క॥ శ్రుతిబాహ్యులార సన్నుత । మతహీనమతస్థులార మహింబశు కర్మాస్త్విత్తు
నోకవిసి సర్వమునకు । పతి గాగలతనికి పరుబశుపతి భరమున్॥ క॥ శిగసగని
శిరోన్యాస బోధల । జనపడిభ స్తంబులందని పాతకులారా । పగలుచుసద్వై
తీస్తుల। నపమరకరబింపుచుండనంత్యజులారా॥ క॥ సదమలవిజ్ఞానసుత్రా।
సవాలగీ కజ్ఞానభోధవారిధి దెళ్ళన్ । మదిదలపుచుండు ద్వేషా । స్పదులగు
మీనె త్రిబడు గాబడ్డట్లు మ్యాన్॥ క॥ అదియట్లున్న న్ శంకరు । సదమలభక్తుండు
జ్ఞానసంబంధి డనం । బోదనము బాంఢ్య క్షితిపతి। సవరించనకటుగు దెంబిన
త్యముగసుమున్॥ సీ॥ స్వకలాను మాణార్పష్టపత్యాగంబులు గాంధరుజగత్క
ర్తగా । సుప్రసిద్ధ యొనర్చ్యసుగ తాదిపతముల చేవ్రేళ్లు గుడిపించి చెద్దపిన్న
లనక । చెరుచారకమ్రింబియు సపతో ట్లుల ద్రొక్కి యాపాండు భూపాలు నపుడు।
మంభ నుభి స్థవినుకించ బ్రబలెకులి వలపు కెల్లనిట్టి మాపహాని వైరి॥ గీ॥ గాలు
పుసెబుతి డగాం సికటిచ్చిన । గాలినట్టియున్నశూలములను । దలలు క్రిందు
గాగ బలిమి మైదిన యంత్రు । సనుచుద్ధ్వస్తుడగుచుగడగి॥ ఉ॥ ఈనిదుమార
భూమిపతియుండని గాల్చియున్న క్రొరులన్ । మానకగృచ్చు నింపుకను మాన
మునేదనియాడణంబులో । నూనబీజైనమతమొల్లక ధైర్యముడెల్లగిల్లనై।
మానుకరైన గాంచె వినవాయనుసంవిదనగ్రదపర్గ తా। క। ఓరిడినమరియువి
నరాత్రిరవ్యండగుచల్లచెల్లితిరువా । రూనిన్నమిసంగియనం। గారాజిబుసు
ప్రపంబుగడుపుచునుండన్॥ వ॥ ఆ వతం బెట్టిదనిన॥ క। ఊరెల్ల దిరిగియాజ్య
ము । ధీరత నార్జించి వేయవిపిణ్డలుదినమున్ । మారారికర్పింపుము । కీరిశి
ప్రతంబుబట్టియే వాలెం॥ వ॥ జడుడతితోడ నప్పుడు జైనులు మొత్తముగ
ట్టిముప్పరిన్ । పృథుకరణండితండయితనిబుకినంపక యుండవె రెయుండె
గ। కెడరింపగావలయు నెవ్యాదిని మహాయముండు దారుడుగక పెనుకచంద
ముల నూహాయొనర్పుచుబకారందమున్॥ గీ॥ అల్లపాణ్డ్యుడిలో నతిడనదినం

బు|దీపములు వేయుము ట్టించు జాలము. । నేయిబోయకరీయున్న బోయర ట్లు|వూర నెయిబోయకుండినను ండజాలదు॥ క॥ అనినిశ్చయించియాజ్యము|త నికిఁబోయకుడటంచు దన పురికెల్లన్ । వినుపింప నెయియొకర । యినను బోయక బోవ|బ్రాణనాథునితోడన్॥ చ॥ మృతునిపురి మొల్లద్రిమ్మరిన| వేళఘృతం బొక యింత గాదు మే| న్విడుతునునిత్యదీపములు వేయ్యిటిలోనొకటైనం గనేసిని| యుడుగులయానయున్ననత డాతని దగ్ధ్యమెకంగుగానయు । ప్పుడసిజరూపు దాల్చినుని ఫాల్గున మిత్తునియగ్రసీధికిన్॥ క॥ ఆట్లాంధ్ర త్యేతకుమై పహరుండునంది కెట్లనియె॥ క॥ నానువరదసోమ పఖ్యం| బునకీపసులెత్తినట్లుంభూనుత మన్న| జనవాపినీటదీపము | లోనరింపుమనీ ప్రతంబనూనలబొందన్॥క॥నీయను వెరుగకనిట్లు న్యాయము జేసినజనాల యొంబులకు శుభల్ । జయంబ ధ్యేద నహరు । డాయుత మతి గానతిచ్చియంగెనసరగన్॥ క॥ హరుడానతిచ్చి నట్టుల| పరమానందంబుబొందిభక్తుడుదీపో । తౌరమున్వాపిజలంబుల| బరి గింపుచునుండె భక్తిబరవశుడగుచున్ |, ఉ॥ అప్పుడు జైనులిండ్ల గలయావులు బెయ్యలు నన్నగొడ్డలుం । దుప్పడమూలజచ్చిధరదుప్పడు రాలినరీతిబోయి నం|దప్పుడుదన్మహాత్మ్యనకు దప్పనరించుటనింతవుట్టెనం । చప్పం తేశభక్త కడకింపరుబోయి నమస్కరించినన్॥ క॥ అసదృశకరుణాలోలత । పశులకు బ్రాణంబులిచ్చిబౌద్ధజనులకున్ । వసగదీక్షాభవం । బొసగుటమనుపిన వె జైనయోరిదుంతాన్| సీ. వెండియువినుసాంఖ్యతొండడను నా చోడమండ

సాంఖ్యతొండనికథ.

లంబునశాతమంగయునగ । బరగుపురంబునబౌద్ధులతదరు జనించిబుద్ధిపేరు సదద్విరతుడగుచు । దొలిమేనిదనతపఃఫలమున శివతత్త్వవచనాసనావంశవర తబొడలి । భక్తుడనైనను బ్రదుకంగనియ్యరు భక్తుండగానినా బ్రతుకదేల॥గీ॥ యీశనీనభక్తిహీనగర్భంబున । నన్నుబుట్టజేయుజన్మయిట్లు|మరచితే ము క్కాకనులపాచులిండ్లను । మలవిముక్తులెట్లుమెలగువారు॥ క. ఆమాట రెండా మడనీ| సీమనశివభక్తిపేరుజెప్పరికనైనకావి । నమెన్నడునువినమది| యేము న్నొనరించినట్టి యునరినఫలమో॥ క. పండినరతినినుగొల్చుచు । నుండునపాయంబుగాన పదిగాకింతబౌ । ద్ధుండనైవెట్లశృతి బాహ్యుండనగుదునవెడి చింత యుడినోదెపుడున్॥ వ. అట్లగాననప్లైన జైనబౌద్ధచార్వాక దుష్ప థంబులుమూడును వేద బాహ్యంబులుగాన్ను నాస్తినిర్యాణంబుగాపించునం

గంబునుం గల దతివాని కేలఁ బారి నారాధింపఁ గ॥ క॥ ఏనాటి బుధులు సంపీఁ రాని కుఁగుఱులు వీర రతియు మానమరలం । గానను పుజైను లు విన్నన్ । మానిరి మాగురులకుఁ బ్రమాదము వచ్చున్॥ చ॥ అనవిని కోపదీపిత ముఖాంబుజ మైన సుపవీరి రాక మిఁ । జినుల నడంపఁ గాని మరి జిక్కిన కార్యము లేదు భ_క్తకున్ । వనితకు నొక్కజాడ వడసందగు నంజి పిశిష్య దేశికుల్ । జనుదు రెవ రెవ్వాఁగణములు స్వాములు మెత్తు రెశాస్త్ర సిద్ధమే॥ సీ॥ నా వివాహము తాము నీవు జేసిన బాసనీవ తలంచు కొన్న పదరేఁ । దాని దప్పిన జేమి తరుణిని నింకొ గ్గునీయి చ్చేశువచ్చిద దెచ్చికొమ్ము । వివృము నన్ను నుమ్మృ సని గాన న్వ్యంబు దొడుక నీమది నొడంబడము వెలుచఁ గాదేని నాడింపు వేదశాస్త్ర పురాణవాద తర్కంబుల వాదిపిఁ॥ గీ॥ నంచు సంగళవ్వమించి పలుకుమపతి । కుహాక జనుల నెల్లఁ గుఱ్ఱు గూర్చి । వారి వలపట మునవంబైన త్నసింహాసనంబు పెట్టి యందు మీఁద॥ చ॥ తన గురునాథు నైన ఘనదర్పవిదారుణు నుంచి భ_క్తిన । వ్వనరుహ పత్ర నేత్రగురు పాదపద్మము లొత్తుచుండఁగ । జినులకు మంత్ర తంత్రములఁ జేష్టలనింద్ర మహేంద్రజాలసా । ధనము లనూనకంబులు మనైతవతేతర శూన్యభాషలన్॥ క॥ వాదించు జినుల నెల్లన । నాదర మున జూచి సభికులౌదలలూపఁ గ । వేదాంత ముసిద్ధాంతము । గాదా నని పెనఁగు శ్రుతిని గాయము లంటున్ ॥క॥ భాట్టప్రభాకర ములు । నట్టుల వైశేషికంబు నన్యాయమునయమున్ । నెట్టన మీమాంసులు నను । నట్టి శ్రుతము వారు జివ్హానాడుచు చుండన్॥ క॥ ఊహ ప్రతిజ్ఞా హేతూ । దాహరణోపన గనిగమానా ద్యవయవము । గ్యాప్య హేరసు ప్రయోగము । లూహారసిరు పాధికంబుల నవచియించున్॥ గీ॥ పక్షధర్మత్వ సుట్ల సపక్ష సత్వమొగి । విపక్ష నివృత్తియు రగు నబాధిత విష । యము బను ప్రతి పక్ష తావిరహితమయిన । పక్షమునం జే పట్టు కయాంమ మనరె యునవట॥ క॥ అవ్యాప్తసంభవములన । దివ్యాప్తయులక్షణముల చేరక యుండఁ గ । న ప్పదబంధుసం । యుక్త వ్యాహారము బజవనదనములు మాను॥ క॥ పిడిగి మక భారతిబ । ల్బిడములబోనీక సత్సభాసతి యుతుడై నిజపర పక్షద్వయ జన । పజహల్లక్షణలన దులనపముల గడువుఁ గ॥ వ॥ ఇట్లు ప్రతిహత ప్రభావు లైన నట్టి యుండు రామనాథుండు సర్వకర్తయు నియుతం డు సర్వమయుండును సర్వేశ్వరుండును సర్వంబు నెరియును శ్రుతిస్మృతి పురాణసమ్మతంబు గాని యుపభోగంబు సిద్ధింపఁ గలవాఁడని దియ్యాగాదని వాదింప సమర్థుండు గలఁడే యని పల్కిన జినులిట్లనిరి॥ క॥ ఎక్కడి తర్కం బింతయు । ముక్కంం

టిమొ తొంటిలోకగా లగడికేగన్। గ్రుక్కి గ్రాసెను బూవా। రక్కటికిరు
ఘా త్రైగోల్లాగాగుశ్శకటి। క॥ సకలంగానంద శ క ం। సకలంకతనుండనట్టి
తాళంకరుడా। సకల సుఖకు జేహుజాని। [illegible] యుమాస్మయొుక్ తింపవల
యుంటెవి [illegible] క। అటజనలబట్టాడంగయ। పిరమాది పన్నవానకు విను
హాస్త్రరమీ। జినపతియోరాష్ట్రీనకెల్లి। [illegible] తెలుగక సట
యొుదో॥ క॥ సర్వంబునంద సట్టుల సర్వేశ్వరుగు। [illegible] త్రిం
బ్వేగునసన్నవూత్రేన। సర్వంకాబుయుండ [illegible] గీ॥ అదియుం దా
నిశ్వరాద్వైత శుభుటగలవ। [illegible] గుసం। [illegible] మున
ను [illegible] నసుప్ర [illegible] తేట జేదన టమగాక॥
క॥ [illegible] గొల్చుట। [illegible] విను వ॥ ఇ
షు పరకాంతకసుదత్తం। [illegible] సీ॥ అర్చ్య
శిలలమీద వెన్నెలగలుగ కెక్కిలుగంగ [illegible] గానిఁకిడ
ప్రవహింపకటుగాక చంద్రకాంతశిలకోటి చంద్రికయును। నొక్క [illegible]
టికొరకు స్వకత్వము దాల్చునా రీతి సర్వజ్ఞుడైన శయ్య। [illegible] గానుం
డి హాయనుకిడమ సుపక్షుసిడి త్రంబుబట్టగగరగు॥ గీ॥ [illegible]
టజేసి కరుగుగాక స్వచ్ఛత్వమూ లగరగపగట। [illegible] సందు
లేదెాగలుగగా నేమికంపటుగాపక న్ను॥ క॥ [illegible] పాదుకల
యొుశరణుసదుదయంబును నాథ। [illegible] ను
ర త్రికశ్వమెసగును సాందసన్॥ గీ॥ [illegible]
[illegible] సత్యంబుదదుఖ [illegible] గ్రాహ్యశక్తిసాధ
నాను దయ ఖిలంబును [illegible] తసికిట। గీ॥ [illegible] పైవర
[illegible] సెందు। బసిమ త్రైమ [illegible] జలమై [illegible] కావ్యగాలని [illegible] నారు
[illegible] యు। సంగము మణియు [illegible] వ॥ [illegible]
కి లింగైక్యస్నేహసాంగత్యంబు [illegible] బోలమవిధిత విరతివ్యాకరణార
థ [illegible] ఘటికముఖ సుఖుగు [illegible] సముద్భాతి స్వానుభవగ
మ్యనిర్మలసుప్రసంగంబు దొడంగించితేని అవియట్లుండనిమ్ము సచరాచరు
సకాశంభుడంగమోజీవమోయా [illegible] రాజ్యంగ్యంబు బ్రశ్నకు వృత్త
ంబుగాని స్వచదనుండ॥ సీ॥ [illegible] కర్మాంశావ శేషమట్లుంగటంబు
సుఖదుఃఖసంగటంబు [illegible] పాపాలయ భూతమయ్యింగంబునిష్ప

ము గాదని వినుండు। జీవుండు శివుఁడని చింతింపరాదు దగ్ధుఁడు జీవుండు నిర్మలుఁ డు శివుఁడు। దుష్కర్ముఁ డాత్ముండు నిష్కర్ముఁ డీశుండు సకలుఁ డాత్ముండు నిష్కలుఁ డు శివుఁడు॥ గీ॥ పరగ జీవుండు పశువు తత్పతి శివుఁడు। జీవుఁ డనిశము క్లేశుండు శివుఁడు ముక్తుఁ డాత్మయు సన్న బహుభవుండ భవుఁడభవుఁ। డీశ్వరుఁడు శాశ్వతుం డు॥ వ॥ వెండియు జీవుండు సంసారి జీవుండు శుద్ధుండు శివుఁడు సిద్ధుండు జీవుండు సందేహి శివుఁడు సందేహి గావున జీవుండు దేవుఁడు గాఁడు వాదంబంతట బోవ నీసు వినుండా యుపరమాత్మ పరమాత్మయు నట్టుపడి సిద్ధాంతంబై యుండునది యట్లనిన॥ గీ॥ ఆత్మ భూతేంద్రియాంగాత్మయై వెలుంగు। గాన యాత్మయు పర మాత్మ గాదు। వినుము ఖండసూక్ష్మత సకలంకుఁ డకట పటనటన। సూత్రమునఁ ద్రిప్పు చైతన్య సూత్రి శివుఁడు॥ సీ॥ నూవులలోపలి నూనియు నట్టుల గాష్ఠంబులోపల వహ్నికరణి। శిలల దొలుచుకను సుపుష్పాళి జలకుంభములలోన జలజారిగతి। నేత్ర జల ప్రవాహములు చెలగు రూపము భాతి క్షీరంబులోని సర్పిరంబు చందమున। నద్దం బులోన బ్రతిబింబ మునుపున రత్నసంతతిలోని గుణ లీల విత్తులోన జముజాడ॥ గీ॥ ఘటపటాదులలోని యాకాశభంగి। స్ఫటికశిలలోని భాసంబు ననిశబ్దా। భ యములోపలి యర్థంబు క్రియను హేంద్ర। సంతతిలోని ప్రధ్వని క్రమము మె రసి॥ గీ॥ యణువునకు దానయణువై యా శివుఁడు। ముల్లు గుట్టను దెరపి లేకెల్ల కడలఁ దానయై యుండు నఖిల చైతన్యకోటి। డీశుండు ఘనమహిమండు రామేశుఁడ సిన॥ సీ॥ ఈ యఖిలమానందు నీశుండని నంగ శివుఁడె కన్నైనని శేష మెద్ది। శివుఁడని త్యుఁడని యాత్యంబులు శివుఁడనట్టులయందు శివుఁడు లేఁడా। శివుఁడు దైవంబ చెయివియు దైవంబులు శివుఁడు సట్లయందు శివుఁడు లేఁడా। శివుఁడె పశుపతి యవియెల్ల పశువులు శివుఁడనట్లయందు శివుఁడు లేఁడె॥ గీ॥ హారనిగుణం డునొకఁడైన నంటవలదె। యనుచు జాతిప్రయోగంబులోనఁ జేయు। వై సం ఘుంబుతోఁ డనా దైవవాదు। బలికెదబ ముపయి యుక్తులు దెలఁగ నిట్లు॥ క॥ నూ నీతనల లేమదిబ్బయు। నానూత్పలబ్రాయనల రునా దెప్పకయా। నూనెను గుణంబు నూవుల। లోనున్నదె యొండు గుండులోపల లేదే। గీ॥ హారుని గుణమే లయఖిలంబునం గాం బొందు। లీలనీశ్వరుఁ డింగేల లేక యుండు। పద్మపత్రంబు జ లము పగిది బోర నట్టులననుండ నర్టులనంటకుండ॥ క॥ శిలసికరంబుల తైల ము గలుగు దీపములయందుఁ గలుగని యట్లన్। మలహరునందు సమస్తము నిలు చునె జెప్పుఁడా॥ క॥ ఈ హాటకురీతి సన్నిటి। నూహింపుము [illegible] క్రిసు తర

మాలసంబున గామడంగ జేకలింబును । నాహారుఁడుండి యీగునాతని నామ స్తోత్రంబున
కున్॥ క॥ పరిపాకసత్క్రియామతి । పరమార్థనామములను మిగులఁ బర్వ క్తింపంగా నై
నగణిగ గాప్పించుబరా । పరవస్తువునకనాంపస్ఫురితశివక శ్రీదా॥ గీ॥ గల్గు గడేల
నన్ను జ్ఞానికిగలుగు నంతు । స్వీయజ్ఞానిగనుబోవనగ నపునుడ । సర్వమును
దుః శర్వుడీజాడనునికి । చిత్రమెసర్వశాస్త్రసంసిద్ధమిది యయ్యె॥ వ॥ అనవిని
మాపలుపహాస్యము చేయుచునుంచినయ్యాసి । శౌనకునకు సర్వగత్వమట్టుచూ
ప్పడ జెప్పితి కాలు యె । ట్టిసడవన్ఛునే ధరగ డిందగ నందియు మాత్రపీడ్వ
జ్ఞనముల కెట్టిచోట వివిచారము నెసిటమాకు జెప్పడా॥ సీ॥ అనవిని దాసయ్య
యులుగుచుమికిరి వింతయేమైన సనునినుడుకొప్పుడు । తేకనిబ్బరల్ క్రనేల సిచారిక్ష
లనడీతల మెట్టియానడుతు మేము । హరుడు లేదని పలుకానఘముల నొక్కలోమ
హి కొండక డుకుమామరగడముల । కింకరిగడక ంకబాక్రంగ నేరనాగెంకు
తాపుబడక క్రనొండుయాడల గీ॥ భావజాత తేపట్టించుక లేదు తెగు । తెలుపు
కలజగము వానయయ్యె । నానమస్తవందువంటియునంటుని । సద్గుణాత్మ్యా
గుచు నెగడుహరుడు॥ వ॥ వెండియుజననీజనక భావంబున సకలంబు బుట్టించు
చు సకలంబు దాబుట్టనియట్టిదిట్టయునట్టుడు నిత్యానందస్వభావంబున సకలజ
గంబు నడుపుడు దాన నవనిని చ్చలుడు నతండ పేత్వహార్య్స్వ రూపంబున నడ
చి తానడంగక నిత్యుండు నతండాధారాధేయన్యాయంబున సకలంబు నెడ తే
కయు డీయునులిప్పుడు గానివాడు నతండు నియమనియామక ప్రకారంబున స
కలంబు నిజాజ్ఞాప్రభావంబున బాలింపుచు సర్వోత్కృష్టుండు నతండు సకలం
బును స్వేచ్ఛామాత్రంబున లిపివిక్ష్యతంబు వార్చు విజ్ఞానమయుండు నతండు వి రి
యునతేకనిజస్వరూపంబు విన్నడు॥ సీ॥ కలిగియుంతటిలోన కలుగకుండెడివా
డు కలడన్నవారికి గలుగువాడు । దళపులమీరిన తత్త్వస్వరూపము నిలుచువారల
నిలచువాడు । గొలదికి మీరిన గుణగణంబులవాడు గొలదిమీరిన వారి గానివాడు
వాడు । వలపింప రానట్టి వలపులుగలవాడు వలవ బాయనివారి వలగువాడు॥
గీ॥ గానగారాని గమనంబు గలుగువాడు । జూచువారికి దనరూపు జూపువా
డు । బట్టవచ్చిన ప్రభ జూపి పరగువాడు । బట్టి బట్టగ బయలగు భాతివాడు॥ సీ॥
విసికి మిగిలిన వేషంబు గలవాడు విన్నయంతనె లోన పలుకువాడు । దృష్టికి కనుపట్ట
న తేజంబు గలవాడు బూనిచూచిన వెలి మువాడు । వాసనగడచిన తేజంబుగ
లవాడు వాసనతో గూడవరలువాడు । జన్పులనన్ని టడించు సారంబు గలవాడు

వులబాసినదా ప్రసన్నమూర్తికి॥ గీ॥ యగుడుమేలుగునాతడట్లు। వాఙ్మనముల నశము గానిభక్తవత్సలుండు। శక్త్యతీతుడగుచుసకిసన్నమూలింగ। దేవుడు సిబ్బెదెలియమిూవశంబె॥ వ॥ వెండియువినుండు రామనాథుండు సమస్తంబు నగుటకు నునట్లయ్యుభక్తిహీనులకు బొందరాడనుటకు సందియంబులేదువివాదమాత్రంబైనందుకు వలదువలసిననీశ్వరునకు॥ సీ॥ ఉపహారమీనంబుశపథం బుగాబలిరుయెవుడయుప్పరంబసడుమెడలి। పదిదినంబులలోన పంద్రెండువేలు భర్గునిభక్తవర్యులగూడబెట్టి। వారిసుదారాణమారుదీగెకుదాడివెట్టియుప్పరి ముప్పైముట్టవిడిసి। చిడుగబాపడు బట్టుపరదేశికాదిగా వెడలుండుబు జైనవితతికి॥ గీ॥ నంచుమెల్లవారువినగచాటించి। లగ్గలకుడగ్గరగ గాంచి యుండు। డెపులనువారు। వారేరూపడిభక్త। సైన్యసమితినిలిపిసంభ్రమమున॥ శా॥ మోకంవారిజన। తానతులసంక్షోభింపచెన్నాడికే। శాకేశంబరిమా ... శస్త్రీభంజించిఘోరాకారంబులుదాల్చి కొందరనుబా ... ధీకా ... రాజులనత్యాశ్చర్యశౌర్యధుర్యులై॥ వ॥ అట్లు ... మతమతమ శిరంబులుబ ... తరగిసవ్యకరంబుల ... కరంబులవెలుంగు లుచిగిముట్టిపెట్టార్చుచు హతశేషులై ... దెగటార్చుచు ... చి ... పిశాచుండియు ... పడలుమూర్చిల్లి ... చిలేచి ... క్రీడయు బోలెనా ... వేయును నేతమ్మారు వ ... జైనసమూహముల తలలుం ... చి ... లింగంబు ... చి యూపటమ్మరశిరం బు ... పైబెట్టుకొనమ ... వారలు జగజ్జెట్టులవ ... మై రినాచిదే ... క్రవర్తితంబు గాదు ... యు నొరుంగ వేయివియ ... చిక్కోలు ... వేల్పులపాటులంబు ... మిసుంబరచు మాభక్తులకునిదియు నొక్క చోద్యంబె యనుమి ... ॥

... కథ.

... సురచిరముగుబు ... నండు సోపన్న ... తల్లజుండై ... భక్తుండలకిసిష్టయురు ... సినన్॥ గీ॥ భక్తి ... లింగసంస్పర్శనంబున ... నియమంబు ... నజనుగుచుండ। నంత ... గుకీబులేక మూనాన్ఫగ దువకుండె ఉ॥

తానొకరుండుం దక్కఁగను తత్పురమెల్లను గంపవాహజాతుల్ । గానఁ బసహ్యా
తంకదసికన్నులంనొచ్చినబస్తులందున్ । మీఁటులాత్మనొద్దికిని మేమయినన్
నినుఁగొంచుఁబోదుమింకై । ననురంతుశఁభుఁగుఁజికల్లవబోవ మట్టించుచుఁ బంచనన్।
క॥ సురపొన్నపసదిలోనకి । హరుభక్తుని గొంచుఁబోయియు దెమీదైవం। బురు
భక్తిగొల్వుమనఁదవ । కరములజనసంఘం మట్టికమువడిబుడికన్॥ క॥ శ్రీలింగ
మూర్తిలీలం। గాలికముమ్మాగుఁ ముకక్క గాంచి వ్విజనుల్। వేలెమ్మ జినుడుమె
చ్చెను । మాలోనవాకండవగుచుఁ గనుమికనైనన్॥ క॥ అనవిని సోమన్న జినసి।
జినునికిఁ గినునిశ్చేనుజై త్యాగ్యత్తుదునే । జినుఁగజనులార హాత్మా । ఘనశాంభవ
లింగమునకు గాకి నమ్యోటఁ జో॥ క॥ హాహాయ్ముఁ బ్రాణ్ముటగుశి। లొపలికరుదెం
డువిషములోచనమూర్తి । జూపిడనిగసుమరస్త్రం । చాపకొనుఁ దునష్టీయు
గచుబలిమింతెవన్॥ ఉ॥ అంతకమున్న గుంతకము దాంతమడిచ్చిననాదు
రూపమింతింతలు వ్యాజపడనీతత రూపముబా పెదచ్చిలా । భ్యాంతర
మాదనేమనకుదాలదా సీగసుసోమనాధుడై । కంతువిరోధియుంబుటయు
కాదెనిదర్శన మెల్లవారికిన్॥ గీ॥ అటుసోమన్న భక్తికిహరుడు మెచ్చ జినలసె
ల్లనుసోమన్న గనుపడంచె । జైనశకినిఁజి నేశ్వరుడు సాక్షి। యగనిముంజేతి
కడెమున కద్దుపేల॥

జైజకవ్వ కథ.

క॥ ధరణిరియుబరివళిగెయను । బురిబరగున్ జైజకవ్వబురహరుభక్తిస్ఫు
రదంతరంగయూరుమ వరుజాదిగబారులు జైనతఁజాననుసన్।క॥ అత్రసణో
పగుపుజినులకు। బ్రీతనవొకనాడువిందుపెట్టుటకుంబడా । ధాజాతిశయంబు
గబాకం।బాలత మజేయజనియహుఁజాతసమితిన్॥క॥పిలువంగబోయినవాతని।
నెలతపదార్థములుబాచినిష్ఫలముగచా । హ్యాలకిడక మన్నయిటరా।పలు
దెయొక్కడైనభక్తచర్యామవేగన్॥ మ॥ అనిచింతానంత ప్రవృత్తయగు। నాయ
జ్జాక్షిద్రమోలన్గపోధన వేషంబునశూలినిల్వగని తాత్పర్యంబుసంరంభయై।త్యా
నురాగంబులసందసింగొనగసాష్టాంగ ప్రణామంబొన । ర్చినిజాంగంబుద
దంఘ్రిధూళిబొపంజేసెన్ సముల్లాసతన్॥ క॥ తదనంతరంబదపనిన్। సదన
ములోపలికిఁగొంచుచనిభక్తిం । బదపద్మంబులుగడిగిద । దుదకంబులు గ్రోలి
యాసనోజ్వలసీమన్॥ క॥ ఉపవిష్టుంజేసికవలి । విపులపలాశంబువైచి పెసపె
సబరి పక్వపదార్థసాధ్యములు । ప్రదాగపటుతపస్వికినిదనియు గావడ్డింపన్॥

శ॥ సడ్డసేయుదు వాయొర। గొడ్డియుపుందః సివఫురుగొట్టుచుమరియున్।
నస్త్రించుమనుచుగడుదుదు। నడ్డాడ్డ పలుకునంతటిలోనన్। క॥ ఆతరుణీప
తిఃచ్చుడు। వేతఃని కద్భ్యక్ష్యామైన వెలది నిప్పై। జీనగవాయిుటు సేయగ। నా
నీహసిజూక్రుపెందుసడ పిలిగడకజా॥ ఉ॥ జైనులసేత గాసివడిబావకచూపుము
నొరిచిరాడుగా। గానితపస్విక నగడువ। గానిడ సెన్నదునిట్టి పిట్టవే। మైనను గార
గాంబుగలదాతపరాజునీకు గాకయు। న్నైటు నాపసెముపః రెమ్మెబూడి
నాగొట్టు జంగముజా॥ క॥ ఆలనిఃమ్మినవాయిలు। నేలంగలిపితివిచెల్లు నసతిదిత
నాష్టాలంఘునిమి నూటులు। జాలుపదనుజ గీలుసమ్మొటవైవన్॥ ఉ॥ దాని
నేమి చంపవనితకత్తరమండకయింపు శేఖగన్। ధ్యానము సేయుచుండతను
దానశియుస్వలిగుస్కళ్ళనెం। జైనజనన్మయాహజలనందర దకగడా
ల్లినెత్తెనమ్మ నలపెక్త్రసుట్టివడమికిలి స్వక్షుమసిచ్చ వెచ్చుచున్॥ క॥ ఉలికు
డికి దుమగెల। కలగలయగనుంగొని దుఃస్సు గాలగనగరం। బులనొడ్డి
కొంత దువచ్చుట। దొలగంగాంపుగానుదదొవ్వనబడుచున్॥ క॥ లేచుచ నొ
కరొకరి మొగను। జూచుకొనుచు భ్రాంతులకుచుజుగ్రున దాకన్। హా జెడితి
మనుము నెత్తిని। దాజగమును సమలెక్కి వపుధనురుకుచున్॥ క॥ సందులు
గొందులుదూరుచు। గుందుచుమొర బెట్టికొనుచుగోడగడుచుచున్ గ్రింది
లుపొచ్చుచు। పెగపెందుందురపిల్లిచును క్రట్లొగింగనుగొనుచుజా॥ క॥ పర
చుచునొకరుడొకరి। మరువులుతొచ్చుచునొడమ్లుమంటలుమండం। జెరు
వ్వలసునుగుచుంపృష్ఠము। అరిమురిత్రొకుచును విహ్వలాభ యుంగుచుజా॥
క॥ జినవసుకకేగిడాగుచు। మనుపటితవకర్మఫలము దలంచు జంజ। చ్చినసై
నమేలనుచుదవు। జినవాదుపుచచ్చినను దంఛీఛీయనుచున్॥ క॥ పెట్టెల వెం
బడి నెత్తురు। బుట్టంగాజూచి వచ్చిమార్చుచంశిరము లె। చెట్టులదాకి చికొను
చున। ట్టిట్టున రానిమార్గ్బలంద సమరియున్॥ వ॥ తొల్లిపిట్టవ్వకై పిట్టారగించి
రాదివెట్టికింబోయిన గట్టుపట్టిపెసమిటి ట్టుతనంబుచం దట్టునెత్తింకట్టికొని
శునసిగునిసి యాడుదుంబాడుచుజా నొలుచునాలంబుసేయుచు బసినేయసివి
నుబు గసుం గొనియుం బాలవాడు వపుగకడకుంబొన్నని చాటుచాటున ద్రె
యువేట్లతనింబాకకజొడుః హీ పాలునిసకలనియోగంబుల వారిందాకుగతి
నైజస్వమీపంబడు। వేట్లవైకవ్యాగాకక యుశీలజన నులసిమ్మాలమ్మల
గనవారి కోటి నయనుఖంబుతైతాసు నానొప్పికొగ్గెక॥

సీ॥ ఆచార్యమనిపోయి యగడితెలో గూలె శ్రీచంద్రముని పోయివనదియొక్కయురికె । నహజాంతమునిపోయియడవియందునగలసెషుపణ్డితమాని మంచము క్రిందజొచ్చి బారె । విప్రులేంద్రమునికుంచవిడిచివెళ్లెరాజేంద్రమానిమార్చమునింగె । నాజైనకులగురుడంతలో తెలిదొరగెనట్టులందరుజడియంగనందునొక్క॥ సీ॥ జైనకులసంభవుండు వైజకనుబూచి ధీగరిష్ఠుండుదలపోసె దేవదేవు । మహిమగాబోలునిడియాలమగుః గొట్ట వద్దనుచుమాన్పియడ్డంబువచ్చెనంత॥ చ॥ వెలువనియ సవాసడఢి వెగమదేచ్చెసజాడజాటిపెట్టులువాలిబోవ జైనులుగమున్ వెరగందరి వైజకవ్యాని। గ్స్యాశివభక్తిః ష్టమరిమానుగగాంచియుగానన । ట్లలనుటబుట్టి జైనులసంపరయంత లగందికుందగక॥ వ॥ అంతిబు కాదువెండియును॥ చ॥ జనులకుమిడిఃకట్టనినిశేషపదార్థముమున్నయొకటభ । క్తునికిడిశాంరి నెవ్వదికిదూరమువైనఫివన్నిభంగులన్ । నినుమననేమినిశ్చయమునీదెసమూకును గేటుపచ్చుజంరాన । జనుమేడకైవననగాంతని శాంతముపొర్వచున్॥ సీ॥ వెనక నెన్నడుయుల్లం నెజనియెరుంగమినమగులు దడబడనడచినడచి । వేంచుచుచు కిధిండితలయొకవసదినిజనువాసతిదివుటగాంచి । జైనాలయము శివస్థానంబు దా తొల్లి గాంచియెరుంగనికారణమున । నదిశివాలయమకాంచ చిసెంధి సంరిశర్వశాంకరిప్రాణేశశరణమనుచు॥ గీ॥ మొండ్సగేలుఫాలమునజేచిక్రొనిగుడిజొచ్చి మూత్రలోనశూలిపాణి । జైనరూపు గాంయిశిలఖండములుగ । దశ్యలమానలిగభాతివెలసె॥ క॥ అలింగమూర్తిగను గాని। యాలింగః మూచః ఛిదంగమునేలన్। ప్రాలబలుమారుప్రముకుటచు । ఫాలాక్షుకముగా గాంచెనుజైనజకరైయై॥ క॥ పతిశంకరభక్తికివిర । హితుడైవిడిచి సామిః శ్వాహంగొల్వక। వెతమ నీసద్గంకిజను । సఃశుభదపదఃబుదివిండగాంరిపట్టున్నక॥ క॥మునుముని భాంసులునాలాయని । యునుననమూయడయు వపం నెన్నెనొల్లనితమపతులదొరగిశం । భుఃగొలిచియుకాసకసరి మెకు సియున్॥

విలకవ్వకథ.

చ॥ ఇలదీలకవ్వ జాతెలయునింతమహేశ్వరపాదభక్తిం । దొలగనిభర్త పొందుగనఖర్త శిఖామణివాతభాగ్యమై । సలగివృద్ధి పురాణమునవానవయాంపతిగాంచివారణి । న్నలనుపొడ్చిడాగరజసికరశేఖమనకదిశల నన్॥ క॥ వెంబపంటపవెనినటియూ । జనుదెంకిహెంగపెకబకట టన్నె

డా। గెనవని కొంగుహస్తంబున దివియును బురుషభావమున బట్టెన్॥
క॥ శివభక్తి పట్టుబట్టిన భువిలోన నువిందు మెప్పు బుధజనముల చే। సవిశేషభ
క్తి వైజన। నెవమున గనన నవ్యోనకని సద్భక్తుల్॥ క॥ వైనతతు లెల్ల తనపుర
జనములు ఘోషమున వేడ్కజయ పెట్టగనా। జ్జినులు వెరగంద వైజ। వ్యామతిం
చినంచి తార్ధవాగ్వైఖరుల్॥ క॥ ఆ వైజవనితమ్ము। భావంబున నుద యమా
టపశివపురిగా। చేర్పుడు వైజనాథుడు। నావెల సెనంగ మును వినవెపీ
నజితా॥ క॥ చన్న మహాత్ముల శౌర్యము। లెన్నిగలవు జెప్పనేటికి నేడా। పన్నగ
ధరు మహిమ మిది శైను। తన్ని జమునుభక్తి హిమదరగెను జెప్పవా॥ క॥ చిటిపొటి
మీసముయు ముఖుడు। పుటుకంతటి వాడు పలయు బోమ్మనపలది। పుటికిమేమ
జాలుదు ముద। తృటుపగిస్మారు భావులగుటకా॥ గీ॥ అన్నగొని మిామతమ
యాదికాది యనుచు। చనటిజ లబ్బలూరవాదు సకుమ్మ బిలచి। మూర్ఖ
నగాదని గెలిచి వచ్చటేను గవె। యనినుతియు వాడిట్టులనియె॥ చ॥ గతబహు
భాషణంబులనకాల ముగింగడవంగనేమి। మతమునయ వాదియౌని ప్రథమం
బు ప్రమాణము జూపి బమ్ముల। జ్జితులుగ జేయు మవ్విధము సేయన శక్యము
యేమమానము। ద్రితముఖ తన్వసించుట యదీర విచారము నాకు జూడగా॥ చ॥
అనవిని రాము తండెయుద్ధి కాగ్రహుడై వినరోట్జైనమీా। ఘనజిననాథమందిర
ముగగ్గల కాడయి యుల్లమిాజినే। శంతలవైయ్యాగూలుట యనుమ్మునివర్ణిన
మట్లంగూవసిరా। మనసిజ వైరిబంటవెయునన్నిని జైనులునట్లు కాకనా॥ గీ॥ వా
రుదాను హరిమునసకేసుపనాడు। వచ్చునంతలోన వసది జైన। ప్రతిమరూ
పుమాసు వ్రయ్యలు గాగూలి। యున్న జైనులు వెరగునొందిరపుడు॥ క॥ సిలువ
కపము సేతనుపసనిలగాగం బిప్రపిలినట్లు నఖిలార్హ తులుగా। మునుమిడి జయించి
రిటు వినడనిపయ్యోకాంత గామదధికంబులుకున్॥ క॥ ముదిలంజతొల్లిదన
కున్। నిగురకుమా...లీల నెదొంటి ఫల్। సమువరగబడ తెమొరటదవం
కయబంటునా...గనగుపే॥ గీ॥ సెడశిరమిచ్చి క్రమ్మర నేడబడయు టిటియు
జిత్రంబె...నాథము...డ। యిప్రుడు శిరమిచ్చి యేగించియేడు నాళ్ళ। మీద
బడయుదు శిరమూరమెచ్చిబొగడ॥ మత్తకోకిల॥ ఓరిజైనసివాస మొందును
ఖండఖండగ జేసిపూ। గ్రాత్రికొల్చెడు జైనమూర్తులరూపుమాసిన గాక మిా మ్మీ
రసంబున నేమిజేసిన నేమి పెద్దకంబునాన్॥ క॥ జినులాతని కొడబడిక దుఘన
ము నొకవలమిారగట్టిని పిచిర। ట్లనబసవన్నయుతద్భక్తవహా। మును రా

వతెంచెకడకొలువుండెన్॥క॥ భూనాయకుండునొకడు । దానిలిచిజూచుర తీనతనిపార్శ్వములన్ । మానుగనిలిచిరిప్రజలిల । యినివగజూడవచ్చియు ట్లున్నతరిన్॥ సీ॥ అఖిలజనంబులునాశ్చర్యపడంగగ త్రిపుచ్చక యింకగాని రీతి। చిన్నవన్నెనమోముజెన్నగ్గలింపంగ భక్తగణములకుభక్తమెుకిటి। యా రులుబెగ్గిలనార్చియసిగుత్తకన పర్చిక్రమ్మరడాచేతనెమ్మిగట్టి। యాసురంబస్థి యునదిమిశిరంబట్టి బాపిడాపలిచేతబట్టికొన్న॥ గీ॥ బసవడేకాంతరామయ్య ప్రస్తుతించె। నఖిలభక్తులుఫేయనియార్వదొడగి । రవనినాథుండదలయూ చిహస్తయాగము। ఫాలపట్టికజొచ్చినమోలలీల। క॥ పౌరులుజెయవెట్టగవా। ద్యారవముమిన్నుమన్నునదృవగనటనా । ట్యారంభసంభ్రమంబులు। భూరి గతింజెలగటకపురవీధికలన్॥ క॥ కుడిచేతకాతిదృశము। నెడమకరంబునశిరం బునేపారంగా। నడుగడుగునిటగీలమునకు నెడబడకదగ గనదగ చదత్తస్తలు లన్॥క॥ తాలాస్తాలనవాద్యము । కాలమెరిగిత్రొక్కచుగ్డకారముకీదన్। ప్రాలిశిరణనుచుసిల్పుచు । నూడిక పెడబొబ్బలిడుచు హేయనిమనచన్॥క॥ భూకాంతుడువెరగందగ । నాకశ్యామనసడహములువెరసిన। వ్యాకుల తందొట్టిహరుగుడి । వాకిటికివచ్చియల్లవారుకవినగన్॥ క॥ ఏకాంతవీరుడ పగత। లౌకికవర్తనుడకర్మలంపటపహితుం। డేకాంతరమదప్పుడులోకాం పముగానశైవలోకమునబఱరెన్। క। జనులారనాయెనర్చన । సుందరమగుప్ర తిజెల్లగదయవిమండలిం। చిరయూథశస్త్రందగు । గనకొన్నిన్నెంతబలుపక ముసైబెట్టెన్॥ గీ॥ ఒకర్కెనెసకొకయింపుకయెుఱిగియంన । నట్టిరిపొటుతో డుతదికికొనిరెు । హరుడుబైపంబనటకు నేంతిగాము । కిరనగుణిన్నై యంతయుకొన్నబింటె॥ ॥ ఏకాంతవీరుడవగత । లౌకికవర్తనుడుపాసాంవ టుడగునే । యేకాంతరామఘోషకు । నేకాంతములవెపమాపలోక ము లందున్॥ క॥ ఘనపాతకులగుపద్భు । గనగాదనఘుట్లుకనుగంపిడి యనోయుం । చుచజితలుబొగసిబెనదే । ఖనకేసనిజేతికిచ్చి చిళపళబడు చున్॥ గీ॥ భక్తసభప్రమోలనంగిలపడ్డరలు । యతితఫలకంబులందెల్లనచ్చ మెుత్తి। యార్చిపెడబొబ్బలిడుచుభక్తకట్టైను । లంచితంబుగనాప్రోలిడుగ గాయునిచె॥ గీ॥ సంగమేశ్వరసన్నిధానంబునాగ । బసవడేకాంతరామయ్యభక్త గోల్వ । బరమదత్త్వానుభవగోష్ఠి బాయకతనిపొలవసియించి యుండునా వానవృత్తి॥ క॥ యేకాంతరాము కథకునవాకాంక్షంజదువ బాయునహో

న్నృగవహిన్ని । ప్రాకటవిషజలగోగ । వ్యాసలములు దలగు సుఖములగు హాసకరుణన్॥

సోడ్డల దేవు - బాచనార్యుకథ.

క॥ వెండియు నానొప్పు మ్మహి । మండలమున ధీరచిత్తుండు సోడ్డల దేవు బాచనా। ర్యుండంగజమర్దనో దార్యుడా । ర్యుడతనినుతియింప నెవరికినలవి కాదు॥క॥ నిగ్రహనిఖిలేంద్రియుడ । వ్యగ్రోద్భవదుర్గుణాపవారణచణుడం। తర్గత సలితవి రాజిద్భర్గపదధ్యానకరణ పారీణుండన్॥ క॥ ఉగ్రాంబకసద్భక్తగ। ణాగ్రణిసదనుగ్రహసదాగ్రహాకరణో। దగ్రతరశా స్త్రజనగన। మగ్రకృపాంభోనిధానమనజనుమరియున్॥ క॥ దుర్భావరహితజితుడు। గర్వవిద్భవమూర్తి లితుడుదృఢధీ। నిర్భరనియమాశ్రితుడు వు। సద్భవభయభంగచంగనవ్యాశయుడున్॥ క॥ శాంతనిశాంతస్వాంతుడు। దాంతపదవాంత రసమనోవికారుండగజా। కాంతుచరణభక్తిశ్రీకాంతుడు। కాంతాదిమోహాగి హూరుండున్॥ క॥ పరదేవమదాంధకరటి। హరివర దైవాంధ పటుపాసనూర్యుడన। స్థాదై తన కరాంరసు। శరదై వాంభో దకుంభ వుడన వెలయున్॥ సీ॥ నంబు కొల్పి దేల్లనవ్యనర్గణన భృంగినాధుని యేకలింగనిష్ఠ। వీరభద్రస్వామి విపులరా। జరసంబుభృగుంద గీచ్చాయ లస్త్ర కలసి। యా గగలసావ తయు నొకచోట గూర్చిపెట్టిన వేటగుం [illegible] ఖ్యా సీ॥ డనిసోడ్డల దేవు బాచర్య జేసె। గానినాడిక్కమహిమలోకము లగలదె। సూక్ష్మిజాడ గకలయుగరుద్రుసతను। యనుచుజినులర్ధిగీర్తింపని లిక ళ్ళా॥ సీ॥ సిద్ధాంతవే దాంతసిగమ వాక్యంబులనదపంగ తంత్ర తాత్పర్యములను। మునిసోరిత స్మృతిపురాణశాస్త్రంబుల నానిపుణముఖ్యార్థములను। న్యాయపద్ధతిశేషి విద్యాఖిల శాస్త్రాంలని యుక్తిలక్షణవాగ్ప్రయోగములను। జాతిజాతులవైదిక లోకస్తులబహుమానముపవాక్ప్రపంచములను। గీ॥ బ్రతిఘటించి వారలప్రతిభదూల్చి। సకలసంభవసంస్థితిపాయములను। నాదికారణు దలుసునిప్రతిష్ఠ। జేసి జినసమయాలగొట్టిజేసి వదియు॥ సీ॥ [illegible] నవిశి ల్లుఘుపసరముగను। బ్రతిసాథ [illegible] వాల్యాలుపుర్కలు చెకుర జేసి। యద్వైతులను వాతాపాతిగ సగదోలవిద్విషచాగ్యకవిత తినదట్టి। సర్వేసవక్రయమసుర్ని ప్రతిష్ఠించిభక్తియుక్తుండయిపరగుచుండి॥ గీ॥ ప్రతిదినంబును హాగాష్ఠ పిద

ట్టణమున। కటగి శివరాత్రి జెల్లించు నర్థితోడ। నట్టిదిన మేగుదెంచుఁడు యవనినాథు ననుమతంబుబడయుదనంచు వచ్చి॥ క॥ జననాయకసౌరాష్ట్రం। బునజాగరణంబు సేసిపురరాగమనం। బొనరించెదవే వేగము। యనబిజ్జలుఁడిట్లు బల్కె నాతనితోడన్॥ క॥ పనిచాలగలదు నేటికి। జనరాదు కొట్టరులెక్క జడివితుదఁ బ। ల్లను వేయింపఁగవలయుఁ । జను నెయిరు బెసలతోల్వసాగింపంగన్॥ క॥ బాలింతలం జగతిఁ జూ। యూళిగమును శంభుభక్తియు। క్తియు సదుపఁ । బోలదుమాకొలువింటెట। జాలించితి నని। జనుముస్వచ్ఛందవృత్తి॥ క॥ కాదని సౌరాష్ట్రింపుము। పఁ చేవృదుపచ్చె నేసి యుఱ్చింపుముపో। రాదిప్పుని దప్పించను। మాదరమతి లేఖవ్రాయుము సపిసమదిలోఁ॥ క॥ పరవాదులదుర్బోధల। నరపతిపోవకుము నంజనకనిలిచిన పేూ। పరుడుముదలించి పలుకఁగ। నరుగుటమాఖ్యాణంబుగా దెయుతడన్నాఁగఁటిక॥ క॥ నృపుఁడాడినట్లసౌరా। ష్ట్రపతియియిచ్చుటకివచ్చుజన దేవున్నం। గృపసనుదనయున్నకడకు। నిపుణతగాని పోవుగాక నియతిచేరుచునే॥ మ॥ అనినిశ్చింతతనున్నయాఘనుసుగా నాయకఁ సోమనాధుండపుచ। య్యానమహేశ్వరుదూతచందమునహాస్త్యబ్జంబునఁ నందికే। తనముఁ వ్రాసిన లేఖయన్ వెలయనుద్వల్లీలనే తెంచి ధా। న్యానికాయ్యాదికృత్యంబునన్ మెలఁగుబాచామాత్యకెంగేలికిఁ॥ క॥ ఆలేఖ యిచ్చి సౌరా। ష్ట్రాలయుఁడిచ్చుటకి దానయియుదెంచు చుజం। ఘాలగతిం జనుమనినను। వాలాయము జేసిపంపవచ్చితినను డుఁ॥ క॥ ఒకపూటలోననిచటికి। నకటిలగతివచ్చుసమాగమమునబా। యకయుండె మనాపెనుగా। చెకొలుచుదీవియింపుమాప్రదేశమునందున్॥ క॥ ప్రత్యక్షంబౌననియుత। డత్యంతతమైవహింపనదిగనివాదల్। సత్యముగసోమనాథుండత్యనురాగిమునయిచటికరుదెంచుజుడీ॥ ఉ॥ రావణుమెచ్చిపోనిగతి రాకటునిల్వదు రావణుండనఁ। గావిలసత్తపోబలుడుగానిశివైకదృఢుడుగాదు శూలిభ। క్తావళి పెట్టు కెట్టగుతదన్యులకుఁ సులభుండుగాడుమఱం। బోవదెభక్తవత్సలతనూలొలనగుండయాయ..డు బ్రోలికిఁ॥ క॥ పడిహారిచందమునసీ। కడకున్ జనుదెంచినతండు బోలుబాహీ। మృదుడటుగాదెభూమింబడిన్దృశ్యమాటకుం బ్రభావమునఁ ॥ గీ॥ వచ్చి లేఖచేతికిచ్చిబాచార్యుతో। వెళ్లిసోమనాధుడిటువచ్చు। ననుచునానతిచ్చి యంతహితుండయ్యె। శంభుడగుటకేమిసంశయంబె॥ వ॥ అనియిట్లు కల్యాణకటకంబునంగలసకలజనంబులును గ్గింపనగ్గలంబయి క్రమ్మతసమ్మా

శ్రుకణసందోహంబులం కపోలఫలకంబుల లంకరింపుచు శిరసావహించి పులకించి ప్తశోభనాభీష్టంబు గావింపందగువారలం బిలిచి బాచరాజయ్యయు చిత్కృత్యంబులం బరగుచుండె నిట్లుండ నస్తగిరి శిఖరిశిఖరాగ్ర ప్రసరాస్త్రసహస్రుండగుచు నిజోడసంభ్రమప్రమోదంబు లాననాంబుజంబులం బొడముపనాట్టి గాంబునంగల యు నంగమదభంగుభక్తిపుంగవులును బసవండును జంగస్థలపంధువయియుండి యాటలం బాటలం గాలంబు గేలగొని గడపుచున్న సమయంబున॥ మహాస్రగ్ధర॥ అదేవ చ్ఛేస్వేచ్ఛా వాదివ్యపథము జెసంబౌరావళిం ల్ దృష్టిసొచ్చెన్। పదమద్యత్సప్తవార్ధ్యస్నతరవగతితో నాకవాద్య స్వనంబుల్। వదలన్ బ్రమోదయుంగ సౌరాష్ట్రపతికడక గొట్టుచు వెన్ గాదెక్రిందన్। విదళద్భ్యాభాగుండయి సెగడె బెగడె సెల్ దెసలో లివడంకన్॥ సీ॥ సిగ్ధరామయ్యగారు శ్రీశైలమునకు దానరిగి ప్రార్థన జేసియాష్మపురికి। శ్రీమల్లికార్జునస్వామి గొంపోయిరి గాని యీబాచప్రధానుకరణి। తనయున్నకడకు గొబ్బునసీశు రప్పింపనేరరైరిపుడితండూరెరుంగ। భోరునరప్పించె సౌరాష్ట్ర సోమేశు నిట్టి నైష్టికు లెందు నేని గలరె॥ గీ॥ యనినుతింపంగ పిసిబిజ్జిలావనీశు। డరిగిబాగిలిబడి ప్రమొక్కనతని మంత్రి। వగలమును భటవగలంబు వరుసప్రొక్క। బాచవిభుప్రస్తుతించెనా బసవరాజు॥ ఉ॥ కోట్టరులోని గావియ లంగొబ్బున నుబ్బన నేలమట్టుగా గోట్టికన ధన స్పటికకుట్టిమభూములజేసి నైపుణి। ఘట్టసువర్ణశోభితకధామము ప్రేమనమర్చిచుట్టునం। బెట్టున కోటగోపురము పెద్దగ దీర్చెని మేషమాత్రలోని॥ గీ॥ అవనిపొడ్డల దేవుబాచయ్యనడక। భక్తికెల్లను నెల్లనై పరగ నన్యసమయకోలాహలుండని నైశ్వరులతని। బొగడవిని నైపకోకనామభూవిభుండు॥ వ॥ పరవాదిజనంబులు కొందరుగూడుకొని ప్రతాపనారాయణపురంబున ప్రాకారగోపురోపశోభితంబుగా నొక్క గుడిగట్టించియందు గోవిందప్రతిమ గావించి మంచిముహూర్తంబున ప్రతిష్ఠ సేయననురాగంబున నఖిలనియోగంబులుం గొలువ దానచ్చోట గొలువిచ్చియున్న యన్నరేంద్రుండందరుం బాచి బాచిరాజచటకి రాని కారణంబేమి తా శివభక్తుండసనియో యిమ్మహోత్సవంబు చెల్లదెరంగెరుంగడో యెరింగిలెక్క సేయడో మా కొలువు చాలించెనో నేల నిట్టియుద్దోలగంబునకు రాకుండు నేయని ఆగ్రహించి పలుకు బిజ్జలునకు బసవండిట్లనియె॥ క॥ చెప్పినయుడిగము సేయక। దప్పించెనొ విసమునను దలంగించి నిజనో। తిచ్చేమి జేస్వమాతని।

యిప్పుడు కోపించి నిమించి యిట్లాడుటకున్॥ క॥ కరలింగనిష్ఠులగు శివ । శరణు
లు బరదైవవితతశరణములకువ । త్తురొ చొత్తురొ కన్నులజూ । తురొ చెవుల
విందురొ వారిత్రోవనడుతురో॥ గీ॥ హరుని యాడ మాపంకజుగ్రాబయుం । డంగ
నచటడక్కదక్షిణాధ్వానము । నకుభృంగి వాధుడేకలింగ వెలుంగ । గ్రమొక్కన
నగనింక జెక్కలేల॥ శా॥ ఘంటాకర్ణుడనంగ శంకరునిభక్తిశ్రేష్ఠుడొక్కం
డు మున్ । ఘంటల్ వీనులనంటగట్టుకొని తద్గంభీరరావంబుని । న్నంటన్ మ్రోం
యగ జేసి యారవళిలన్యధ్వానముల్ । వింటం జొర్వకభక్తియుక్తినమసం దెధా
త్రిపై వెండియుయున్॥ గీ॥ అవనినరవత్తముఖ్యారకార్యుడగుచు । వెలయుమహో
ద్రమంగళమనుపురమున । నెలమిలింగైక్యనిష్టావిష్టుడగుచు । నతనినియమం
బు జెప్పబోగ్యంబు గనవె॥ మ॥ తన మ్రోలన్ పరదైవనామము సముద్యల్లీల జె
ర్కొన్నను । వ్వని నైనం గలహ్యంచి వైచుని యాతిన్ వర్తిం ఛచుండంగనా । తని
గేహంబుననొక్క బ్రాహ్మణుడు రుద్రంబాస్తపర్లింప్పువం । జను దేరంత్పుడ
ప్పట్టింపంగు దాభిక్షాం దేహీ యంచున్ వేసన్॥ ఉ॥ అత్తియ సంప్రమోదయు
తుడైగృహిగావునభైక్షకాంక్షికిన్ । భిక్షము దానగొంచు జని బెట్టగనొల్క
డు నన్యదైవనా । మాక్షరముల్ వచించె నుధరామర మాఘ్యుడు దానికల్గితీ
తుకష్టికరస్థలస్థగితగుర్వసుదర్వికం ప్రవచ్చౌజాన్నిసన్॥ వ॥ అదిగని విప్రు తెల్లతగ
వారడిబోవను భిక్షుకున్ నిజా । స్పదమునకేతెంచిన ద్విజున్ ముసి కన్నులుగ గ్గినె
నిభిక్షుదయచు బెట్టగావలయునల్లరయుండిన । లేదు బ్రాహ్మణాగదగపుగాక
యిట్లుమిడుకంబడి వాతవధింపవచ్చునే॥ గీ॥ అవని బ్రాహ్మణానహంతవ్యయ
నుసూక్తి చెప్ప జేసె వేదము ప్పజదువు । వవని దేవు జెప్పనరియమయును చిత్తు
డతడు ధన్యుడగునెయకటకట॥ చ॥ అనిముడిదూరగా వగచియందరు గూడ
ధరాధినాథు జేరనరిగి జెప్పినన్ । విబుధగావరుడాయనవిల్వబంనివి ప్రుసనిట్టు తే
లచంపితివి బుద్ధివిహీనత నేమిదప్పజే । సెనటడుద ప్పగల్గినను జెప్పుము గాకెద
జెప్ప వేనియున్॥ చౌపదము॥ సరసురనిను చంపెదనన్న । నరవరుగన్గొనినవ్వ
లయుంగా । నరయుబలక్కభయంబించుకయయుం । బొరయుని నెగ్గదిబొంపరిబో
వన్॥ గీ॥ చంపితినినికరి మొల్లన చంపదగిన । యట్టిదప్పను చంపినయవ్విధం
బు । శంభుడెరుంగువను గావజంపకతన । యతడు గా కేలమీ చేతహతుడన
గుడు॥ క॥ అనవినిజనపతిఖ్యుం । కనితనితో బలుమాటలేల ధాత్రీసురజా । వ్వ
నకున్ సరి గాజంపుం । డనవ్వుడు నారికలుగొంచు నడుగు దెరువునన్॥ చ॥ హా

రుచిలఁగుంబుగాఁ జిదసియుండఁ జనియెం హారభూషణుండును । భక్తవరమదవత్తు
డై పరమపాతకుతో సరిచంపఁబంచిన । న్నరకదురాత్ముతోడ సరి నాకనుజా
వ నవచ్చునయ్యెయిా । శ్వరయనుచుం గరద్వితయిసంభృతతాళములిచ్చు
చుండఁగన్॥ వ॥ అప్పుడయ్యమరాజులింగనిష్ఠకుం గజారి యిచ్చ మెచ్చి॥ తే-గీ॥ అ
న్యదైవాభిధానదురక్షరములు బలుకుభవితోడ సని మహాభక్తునెట్లు । సాటి సే
యంగదగునంచు మేటికరుణ । దనదు వక్షంబు చొరఁ జొరఁ మనుచు దెరచె॥ చ॥
అరియమలింగగర్భము మహాప్రమదంబున జొచ్చి యాక్షరిక్ । నరపతి సేవకా
శ్రియహీనాంతకధూమ్మనురంబు జొచ్చెనం । చుగువడీ గూడ రాగ గనియుగ్రు
ని వెవలఁ జొచ్చు వేగనం । బరము చెందు మూరెడహీనుండను వేల్పుల జిక్కి
గ్రక్కునన్॥ క॥ నరవర మాశివభక్తులు । వేరవిడి పరదైవతముల విననొల్లమి
కిఁ । గురిగాఁదె యర్యమాఖ్యుని । వరదివ్యాంబరముగాన వచ్చుట మరియున్॥

వీరశంకరయ్యకథ.

క॥ మానుజేశ వీరశంకరు । డన వెండియు నొకభక్తుఁ డవని వెలయుత । ద్ఘ
న జాతి మువినుస్వప్నమం । దైననునతండు పరదైవములన్॥ క॥ తలపడుమొ
ట్టపుతోడం । బలుకడిదియనీతి గాఁగ బట్టిన డచునా । తలపోక బొద్దునిసంటం । గ
లగని మేలుకొనిన చారకలితాత్ముండై॥ గీ॥ అంటగారానిబొద్దునిసంటు గొన్న ।
తనువృదలపోనడకుఁ కొట్టిన ఘటంబు । దాసి గాల్చుట మెందును దగవు గా
దె । ...మచుకృతనిశ్చయుండై యూష్మణంబ॥ ఉ॥ శ్రీసగసీము కేగి యతిశిష్టత
రంబగు ...టకేశ్వర । స్థానమునన్ జ్వలజ్జ్వల నతత్వ మహాయసపాత్ర । లోన
వాసి సతనొంది వెండియును శేషతరాయుధకృత్తగాత్రుడై భాసుజన్నైరిసత్తు
ఘనబాత్రత గాంచె నవంచకస్థితిన్॥ క॥ కావ్యనఘా పరపర దైవావలిజా
డంగపనగనంటకొడగమా । శైవులకుం గాని వానిని । యీవిశ్వం బెల్ల నెఱుగ
నేటికి జెప్పన్॥

శివలెంకమంచయ్యకథ.

సీ॥ మరియును శివలెంకమంచయ్య యనఁ గరకంఠభక్తుఁడు శ్రీశైలలోన,
మహుచుండునను విసంబు సమర్చితసపరివేళ్లు ఖండించి భక్తియుక్తి । ముక్త్వా
జుబూజించి ముదముసుబజయు భూజనులు విస్మయ మందిసన్నుతింప । న
ట్టు గొన్నిదినంబు లధిగమింపఁగ నంతన భవభక్తావేశమంగలించి॥ గీ॥ శంకదిగ
ద్రావిపరవాదిజనులు నుకుహ । గొయ్యమెను బెకెంమెత్తించి గోపవాహు

డీశ్వరుఁడకతఁవీరమాహేశ్వరోరు। పదమయుత్తమమనినిల్ప బరుబుగనలి॥ క॥ వడిజనిచక్రగదాధరు। గుడికడపెనుగుంపుగూడిగూర్చుండిముదం। బడ రగవాదంబునకు। స్మృదుభక్తునిబిల్వబంచిగుద్యద్యముతై॥ చ॥ పిలిచినమం చిదవ్యేనని పెద్దయులేడొకమంచనాంవ్యాయుం। డలరుజషంబునఁజనుడు నన్యమతుల్మదశాస్త్రపద్ధతుల్। వెలయుగనొత్తినారొకసినవేసరకండరక స్నియుక్తులిం। పొలయుగజెప్పిగెల్చినిగమోక్తులు సాక్షులుగాగఁజేల్చుచు॥ గీ॥ అట్లుగెల్చినపరవాదులంతబోక। చదువులునుగిదువులును నింకజాలుద్ర ష్ట। మొకటైననుజూపఁగనోపుడేనిగెలుపు। నిజమన్నమంచయ్య గెలుపున ట్లు॥ క॥ మీవిష్ణుతనయుంతన। మూవిశ్వేశ్వరునకుంనమస్కృతిసేయం। గా వడినడిపించెదమీ। గావలయునుజూడుమన్నకథలేమిటికిన్॥ వ॥ అనిపలికి యాశివలెంకమంచన పంచశరహరు శరణులశరణంబులంతఃకరణంబు నస్మ రణంబుగావించి యుచ్చరించిజనకు నుద్దేశించియిట్లనిరు॥ క॥ ఓరోరికృష్ణవి శ్వా। ధారుఁడగువిశ్వపతికిదండము బెట్టం। గా రార మ్మనయుప్రజ। వారణగు డివెడలెబుజమువడవడవడంకన్॥ గీ అట్లువెడలిమంచనారాధ్యులకుమ్రొక్కి యతనివెంటనరుచుయుబ్జనయును। జూచిపరసమయులుస్పృహకొచు నక్కట్లు వడినడిచిరిలప్పపతివరుండు॥ క॥ హరుభక్తిసంయుతుడై। హరినీగతివిశ్వనా థునగ్రమునకును। ద్ధరిగతినడిపించుకపో। యిరయంబునమ్రొక్కజేసెనిల యురమంటన్॥ వ॥ శివభక్తప్రభావోర్మియనుమాట రూటుపడకుండనాకుం డలీమండలేశశయనుంమంచన పండితులుపంచిన బనిసేసిబ్రదుకుదునని వచ్చి భక్తిజిచ్చరకంటికి మ్రొక్కయకడనచక్క జాగిలంబడిలేవక చిక్కయుం డుట నేడునుందెల్లంబకాదేవాదులు నెత్తసత్తువలేక చూచుచున్నవారుగా వున॥ క॥ హరునకుబ్రతితేమిటికిని। హరిరూపమసాక్షిభక్తులలిగినజడుగూ ర్చిరమేనిబ్రతుకు హరియింద్రరవిసుధాకరు లకువినుధరణీనాథా॥ శా॥ శం కరదాసిరాన పరశంకరమూర్తిగలండతండు కోపాంకితదృష్టిగన్గొనినయా త్మమాత్రనయన్య దైవముల్। కొంకముదూలిబ్రెయ్యలటు పృథ్విపయిఁబ డునిట్లుధాత్రిని। శ్శంకతసంచరింపగన సవ్యాతబల్లహుసమ్ముఖంబునన్॥ ॥ జగదేకమల్లుడనువా। డగణితమాయాబలాఢ్యుడై తొడరినన। జ్జగతీ వ త్సమయులు। దిగులుకుడువమిగులకోపదీపితుడగుచున్॥ క॥ ఫాలాభిల ..చ

కభవ। కీలావళిబర్వనతముకనిసిగనుగొనన్। నేలంగల [illegible] లచెయచ్చటు। నీలాభ్రనిభాంగు మేనునీరై పెలుచన్॥

[illegible] ప్రాత్య [illegible] మూడ [illegible] తి వసంతతిలకము॥ ఈశీతిము [illegible] యంలయనేడుజూడం। గారా [illegible] । సౌరాష్ట్రనాయకునిజయ్యన దోడితే [illegible] । గట్టములకుబ్బ పరిమితమనుదినముం। బెట్టిం [illegible] పెట్టి ప్రాయుం [illegible] నారిపేరొక్కండుడున్॥ గీ॥ కవిలెనిండ [illegible] । సునివేయడిగినఁ తప్పకతడు। వెయునుదప్పక జెప్ప [illegible] । నెరిగి పొండంగనే జెప్ప నేటికధిప॥ వ॥ ఇటమీదీపనాలునుజిర [illegible] కేలమిట్టిపడెయదవనిబిట్టు బలిక—బసవండీవృత్తాంతం బంతయు [illegible] వించి పంచిన వినివాదంబన్నా దరంబున నాక్కడకుం బోకయు [illegible] వచ్చి యున్నటనున్నభక్తులకు మ్రొక్కి మొక్కలుం గై [illegible] లుడు న్నబాచిరాజు [illegible] వినిమేచిన యాగ్రహంబుద్రేకింపనా నూ [illegible] లుండతఁ కిట్లని మొ॥ గీ॥ అఖిల [illegible] ధినాయకుడైన యట్టిహరిబ్రతిష్ఠను నీయమాత్యవ్రజంబు। వేటరజను వేరనీ [illegible] వెళ్ళవిన్ను। జెల్లునేయునవనికొపశీలుడగుచు॥ ఉ॥ పుట్టుచుగిట్టుచున్ [illegible] బొం [illegible] దుర్భవాబ్ధిలో। జుట్టు [illegible] చుందిరుగుచొచ్చునివేబ్బుల [illegible] నాయుం। కెట్టున్న పాలకతలాయు యిప్పుడుబలిక [illegible] కతలాగట్టు [illegible] । [illegible] గాక మరిభతలాలు కతలాలులేరు వీరిలోన్॥ క॥ [illegible] తక్క [illegible] డొకండకతలాన్యదగాకద్ర [illegible] హారు [illegible] । వానినొగ్రేసులు నారుగ జే॥ గీ॥ ఎల్లెడలను వాక [illegible] మహాశ్వరయు [illegible] । విష్ణు వాక్యం [illegible] నదివినియువినియుమరియు। వరు [illegible] కతలాలనిబల్కనట్టి మూర్ఖ్యమూగల దె॥ క॥ జని [illegible] దన [illegible] లములపింపలేక [illegible] నుండునె స్త్రీ। త్యాను [illegible] సనుం [illegible] । [illegible] జే॥ మ॥ జినబుద్ధాలవర్ద్దైవ [illegible] తులయలబసు। [illegible] త్రిమూర్తులన్నిజము [illegible] తత్ త్వ। మునను త్రైభ [illegible] చారంగా రాము [illegible] ధాత్రిమీదని దెబ్బ్యత్తంబు నీక్షింపగన్॥ గీ॥ మా [illegible] దైవంబు గాదనుమాన మేల। యు శివ దైవ [illegible] యనగదగునె,

హార్యజాలుహారునధికారులమ్ముఖ్యులును । వేదబాహ్యులుకతఁ జేవిరతెల్ల॥
క॥ ఆయేవురుకర్తృత్వంబె యెడధరింపలేమియాశుపగత్యేఁ । ఆవ్వాయ
తనములుదర్శనములు । నీయులకినుమూడయుగుటనిదియు నెఱుంగరే॥ క॥ వి
నుడేకి యేవరుద్రో । యనుశ్రుతులీశ్వరుని జెప్పినట్లితరుని జె । ప్పనేనిగనుమూ
లదైవములన । జనపదవ్రాతములగట చాంసోముఖుచేన్॥ క॥ ఘటిత్వదైవమేని
మలమూత్రా । తతికినెలవగునెజలమూదైవంబేసం । దగవగు శేషోక్తినాటుల
యతిమరునరచేతిగుంట యొందమునాగునే॥ సీ॥ అనలంబు దైవతంబగునేని
సర్వభక్షకుండన జనునేనిసాంబండలమున । గరువలి దైవంబు గాలిగాలింతె
జిక్కృతిమైయొకరూ దెసనయున్నే । యాకాశమదియు దైవమగుంజ ఘటని ప్రళ
యంబునొందునె ప్రమదాళిచేత । కమలాప్తాదుల దైవములనవచ్చునే నంత
తాటనపరితప్తనియతులను॥ తే॥ యాత్మయింతటికినికర్తయవ్వనేని । సౌఖ్య
దుఃఖంబులకు జిక్కిరుజుగుచున్న । యున్నయుయను దైవములవ్వనేని యొక్క
కొకటి యొకటిజనియించె జన్యజనకత నెలయన్॥ సీ॥ కాకయుండకగఁగ
ర్మ ఫలంబ యుద్యోనేకర్మంబుజడమదిగాదగతఁ । దెల్లనచుయు దూషేనిశేసిన
వాని కర్మంబుపరదునూకలఁగలదో । శేదన్నద్రిపుటియు లేకపోవఁయును
గలదన్నకర్మంబుకతఁగాదు । ఘనకర్మఫలమునునుభవింపగజేయు వారుడు
కర్మాధీశుఁడతడగదే॥ తే॥ కర్తకర్మముయుదు నెమఖంబు జేసి। దక్షసీడేరకుం
డునోతరీద్రిశిరము। గొట్టెనట్టెనట్టెనయాకోటకోటనికినిహరుని। జేరంగవ
చ్చునోయుగసికొనుడు॥ వ॥ అవశ్యానుభోక్తవ్యం కృతంకర్మశుభాశుభంబ
నువాక్యంబు కర్మానుభవావశ్యకత్వ సూచకంబుగాని కర్తృత్వసూచకంబు
గాదు అస్లునుంగాక(ఏకఏవరు ద్రోనద్వితీయా)యనిశ్రుతికోటి జాటుం
గావున కతఁలకతఁమగనమదహతఁయకాక హరిపురస్సరసురతతి యా
వరంబునంబని పూసికొలిచి యుండుబశువులు గాన్ని పశుపతులుగారు నీయం
తృయంత్రణాపరతంత్ర్యంబునంగార్యకారణ ప్రవర్తితులై యవాంతరక
ర్తలై చెప్పినబరులుజేయు వారుజెప్పినపనులుటం ఫలంబులకుంగర్తలగు
దురేకర్తలుగాపి కి సార్వంబునందూరసూ సకలజనంబులకు విస్పష్టం
గా దెలసి యుండునదిజెప్ప వలసినుండు॥ ఉత్పలమాలిక॥ గోరబోవగగొడ్డలేటి
గోపవాహానుగుట్టులకొ । సారసాక్షముఖాముహుల్ పరిచారికాకృతి గొల్చి
యు। న్నాహావాంటలగుళ్ళచుట్టులపినాకినోకెూడనైనగ । న్నారొజెప్పడగు

ట్టువేల జనంబు లెల్ల నెఱుంగఁ గాఁ॥ అట్లునుం గాక॥ సీసమాలిక॥ అప్రతిమా
కారుణ్యగుణలింగమూర్తికిఁ బ్రతిజేరించెడి పాఱినతగులెనయె । నిర్మలనిత్యనిష్క
ర్మదేహునకును దుర్మలమష్టమహర్ములెనయె । శుద్ధప్రబుద్ధానిరుద్ధదేవునకు
ప్రసిద్ధబౌద్ధనశుద్ధజినులుసరియె । చావుపుట్టువులేని దేవదేవునకును వగవచ్చి
పుట్టు దైవతములెనయె। బ్రహ్మమాయాకారపశుపాశభర్తకు బ్రహ్మవిష్ణు
పురోగపశువులెనయె। శంకరునకు విష్ణుకంకాళధరునకు శంకితులై చను లెంక
లెనయె। ప్రళయంబునొందించు పరమేశునకును తత్ప్రళయభీతులు వేల్పుబ
న్నలెనయె। అఖిలలోకార్చితుండగు లింగమూర్తికి నర్చించు నర్చకులమరులె
నయె నొసలఁ గూడఁ గన్నుపసరించుమహాత్మునకు రెండుకన్నుల వేల్పుతండములెన
యె। హాలాహలాగ్నిసంహార సాహసునకు హాలహలాగ్నిదగ్ధాంగులెనయె।
త్రిపురదానవ భంగనిపుణవిక్రమునకు త్రిపురదైత్యబాధితులుసరియె గయుం
డకముఖ్యదైత్యమదాపహారునకు నంధకాద్యసురభయార్తులెనయె। హరి
కమలజకపాలాస్థిభూషణునకు హరికమలజముఖ్యసురలుసరియె। యావిర్భ
వింపని పుట్టియభవునకు దేవకీపుత్రాదిదివిజులెనయె। యఖిలంబులోఁగొన్న
యట్టిలింగమునకు లింగమధ్యస్థులౌ లైంగులెనయె॥ గీ॥ వెలమిసర్వేశునకును
సర్వేశులెనయె। రమణసర్వజ్ఞునకు నసర్వజ్ఞులెనయె। భూమిషోడ్డల దేవుతో
సోమనాథుఁ తోడ సరివత్తురే వేల్పు కూడ గొడ్డ॥ వ॥ వెండియు మహాసర్వేశ్వ
రభవహరశివపరమేశ్వర పశుపతిత్రినేత్రమహాదేవాది నామంబులు దక్కన వేల్పు
లకొక్కండైనను గలవె యంతియ కాదు (తద్విష్ణోః పరమంపదం) బనవి
ష్ణువకుం బరంబైనపదంబనియును (పశ్యంతిసూరయః) యనక్కృతార్థులిట్టిమ
హాదేవుని భావంబులం గాంచుదురనియును వేదంబు వాసాదంబులు సాదరంబు
నం బలుకఁ వినియుచుంగు మతులయ్యుయసచ్ఛాస్త్రంబుల జెప్పంబడ్డచందంబున
వారుకఱపొంబడొకఱలంబోసిన దోషంబునవో నామువేసిన మోసంబునం
బొడమినమతిభ్రమణంబుననో గాని కొందరు మందభాగ్యులు సద్గతిబాహ్యు
లునగు వెడబంపు బాడఁజులు దేవతాతారతమ్యంబులు దప్పజెప్పుదురవనీశవా
రలప్రచారణభాషణంబులు వినంబనిలేదు విడువుమని మఱియును॥ గీ॥ హరికి
పునర్భవత్వము నద్వ్యతత్వమును । నిజంబుగఁ గల్గి నమనుజనాథ । శైవవరుఁడ
గు మాభృగుశాపమునను । బుడమి బదిమార్లు దనకెల్ల పుట్టు జెప్పుము॥ సీ॥ సా
మంబు విష్ణోః పితామహాయు నపితామహుని గుదంబున మాధవుండు । దత్తో

జన్మించి యధోక్షజుడను నామమవనిలోఁ బ్రఖ్యాతమయ్యెఁగాదె । యిది యేల
యదితికినింద్రానుజుండునై జననంబునొందడే శార్ఙ్గపాణి । బాదరాయణు
డన బ్రభవింపడే కౌరి ద్వారకాపురంబున నెల్ల వారు వినగ॥ గీ॥ నియ్యుగమునందు
కృష్ణాఖ్యుడయ్యెఁగాదె । విష్ణునిలయంబునందు తద్విష్ణుపదము । గోరి భజియిం
చువారికి నూరవైరి । యొసగు విష్ణుత్వమొందుదు రొక్కరొక్కరు॥ ఉ॥ ఎక్కడ
వట్టియున్న నగునీ హరి జన్మములెన్ని బాములున్ । నిక్కము కానివా బళ్ళిమి నిండ
యొనర్చుట కానరేంద్రయీ । వాక్కుల సాక్షి యొక్క మునిపతులున్నవారొ
చ్చి మచ్చరమై యక్కన బాయదెప్పుడు నగాధిప వెండియు వినుమ్మ జెప్పెదన్॥
మ॥ తగదా వ్యాసుఁడు రుక్మిణీసుతముగా దన్ను స్వడిన్పుండిపె । నొగలంగ
ట్టిక శాఖి ఘాతములచే నొప్పింపుచున్ వీపుతో । లెగయుం గొట్టుచు బండియొక్క
డిశలం దీడ్చుచుటల్ ద్వారకా । నగరం బెల్ల నెరుంగు గాని నృపతీ నామాట లేకా
దికన్॥ గీ॥ వృషమను పమన్యుముని వహాతపము జేసి । పాలమున్నీరు భవు చేత బడ
సి క్రోలునవుడు । లోడబడయాదినారాయణాఖ్య । గళమునను బడసమియడే
శేకరించి॥ సీ॥ హరినిజలంధరుండను రాక్షసేశ్వరు డలయించి చంపడే యంబ
రమున । జలజనేత్రుడు జరాసంధు రాజినినోడి కామించుకొన డెదుర్గములగ
ములు । యిభదైత్యముఖులుకై టభదమును నిబర పరెపలు మార్లు బవరమునను
మృగజాతిఖండాలమగు గార్ధభమున బ్రాణము వట్టి వనండె॥ గీ॥ సవ్యశార్ఙ్గిచ
కమున వైవ పీఠాంగి । చక్రమపుడు విరిచివైచి దధీచి తన్నడింప । బెగడి తన
ముఁ దెయ్యఁగక తెగువ జేసి । పారిపోవండె వెన్నుండు బంద సుగుడు॥ క॥ సురబ
లములు సురబలముల్ । బోరిగొనవిషమారగించి హరహుడమృతం । బురుదయా
నిచ్చిన మెచ్చుదు । హరిమగటి మబో యియాడవయ్యెను కాదో॥ క॥ బలిగిట్టి భూ
తల మడిమ్ములగోన్న యఘంబువలన మురవైరిభూ । వలయంబుగోలుపడె ఘన ।
జలధిసారగవలసె గాదె జను లెరుగన్॥ తోటకము. అలికెదా ద్విజహత్యకులో
నై । నేనగలంతయు నెమ్మి భ్రమింపం । గాలమునిండిన గ్రక్కునబోడె । వ్రాలి
న నెవ్వగ రాముడు భూమిక్॥ క॥ పోటరి విష్ణుని మాయ । న్నాటకమున కేల భ్ర
మసి నారోజనులుక ఘూ । రాటవినొక్కని షాదుని । యేటున సిగ్గండె లోకమె
ల్ల నెరుంగన్॥ సీ॥ వెన్నముచ్చిలిపోయి వ్రేతల నెలయించి రంతకాడని కొరశం
కలేక । నందికేశుఁడు తన నాసానిలము వెంట వీడువండాతండె క్రీడబార । హరి
దానదయివంబున నబల్క యురు లింగమాతిఁ గానగలేక మోసపోడె । హ

రు దెకు యుగములనాత్మజునర్థిఁ జికొలువఁడై మేఘమయుకుధరధరుఁడు। మ
మస్స్వకనుబరిమార్చిమారవైరి । యంత్రసంతతిఁదలఁ దెల్చినట్లుజగతి।
కనఁ తకరటికఫాలంబుగాఁ దెహరుని । హారలతికాంత రాశంబునందువెలుఁగ॥
క॥ శరభాకారంబుననర । హరిజిత్రవధంబొనర్చియాతనివర్మం। బరుదార
హరుఁడు దాల్చుట । శరభాఖ్యాయంబునందఁ జదువఁగవినరే॥ ఉ॥ అంగజవై
రిహస్తగునవాదివరాహముఘోరదంష్ట్రిము । శృంగద్రివిక్రమాస్త్రిపుర
భంజనుహస్తఁ రోఁజనందుఖ। ట్వాంగము భంగిచుండునన జారిశిరంబుశివాం
గసంబుగా । నంగబడంగశౌరినయనంబు ఏహేశ్వరుగాలవ్రాలఁగన్॥ క॥
వనజాక్షుదైవమనఁగా । వినవచ్చునెవారు మమున్న విష్వక్సేనున్ । ఘనశూ
లంబునబడఁబొడి । చినింగికెత్తినతదగ్రశిమన్నుండున్॥ క॥ అత్తరిగలకేతనగ
తి । నెత్తురువరపడెమహీశునిసపతుమునన్ । సత్తుగనింతయుగనియున్ బ్రే
మెత్తహరింగర్తగాఁగమరికొండరిలన్॥ క॥ సమధికరౌద్రోద్రేక।క్రమమునరు
ద్రుండుహరిహరంతంబనివే । దములు మొఱఁగెట్టవిష్ణుని । గమయించుటహరి
హరాఖ్యశంభునకన్యన్॥ క॥ పన్నగహజ్ఞస్యశిర।ఛ్ఛిన్నంబనిశృతులుబ్రమో
యత్రికంతుమయి । జ్ఞోన్నతిపురుషుంబొరిగొని । జన్మంబునవెన్నుశిరము సరి
ప్పంపండే॥ ఉ॥ ఆదిమహాధ్వరంబునను దాంథమునన్ముర వైరిమస్తక । చ్ఛేద
మునొందగేహాకనిజేతనతండెయసంగశేలగ । రోచయుతెవ్వరుగజహారో
పహతాస్యములుగాకయుండి । మేనినైతృణంబిడిన మించిసురాస్చితతెత్త
జాలిరే॥ గీ॥ మించియుహిమించినట్టిరించిమించి । పంచమశిరంబుఖ్రంపడే
సంచయమును । హరిణమైకూతునరయింపనజునిశివ । మభవుడేయడేతొ
గమ్మగన్యాభుఁడగుడు॥ ఉ॥ అతనిమానసాత్మజుడహంకృతిసంగతిసున్నసుష్ట్రి
సం । జాతునిజేయఁడెశివుఁడుసత్యతిసుతుఁడాత్మహస్తసం । జాతమమీఁదికె
త్తిథగశౌరియుదైవతనన్నదద్భుజం । బే తెరువద్యనోముని జెప్పినరెళి
వకేతనంబులన్॥ భుజంగప్రయాతము॥ అజేయాపలేపాధ్యుడై రావణా
ఖ్యుండు మాదేవికంపింపనుపొంగి కైలాసమున్ । మిదికెత్తంగసద్యోనుఁడంగు
ష్ఠ సందొత్తడేభీతిసంక్షోభమొందన్॥ గీ॥ మలహరునితోడ మెండొడ్డిమారు
మసలి । కంతుడేటేటగాలంగగానఁదాడె । కాలుచేతులకైచంపగాఁగాదె
శూలి । శూలమునగృచ్చియిచ్చలసురలుదలక॥ సీ॥ దక్షుఁడుగ్రాపినందల
గొట్టుటఋషిసామేషశీర్షము జెక్కుభాషలేల । యఖిలలోకాధ్యుండనగు

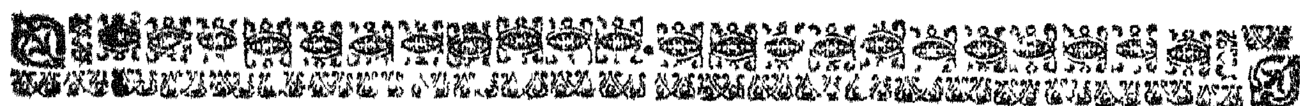
డు దానవభృగుకన్నులు గెలకఁడె కాలగళుఁడు । శివదూషణము సేయఁ జెడి దక్ష
భద్రుండు పూషుపండ్లను పోవఁబొడిచెఁ గాదె । అతిసత్యమున జగత్ప్రాణుండు
దానునగాడు పుకాళ్లను నరకండె హరుఁడు ॥ గీ॥ ద్రోహి దక్షుని చేవాహుతులు
గ్రహించి । కుడిచి బాహులు జిహ్వలుఁ గోలువడఁడె । అగ్ని యనిమిషపతి చె
య్యనదితి ముకుర । చెకరుఁడె వీరభద్రుండు చకరగాగ ॥ క॥ అమృతకిరణంబవ
రణంబున । జవరదె విధిభామముకు స్వాహాచన్ను । న్నిమూపంబు నగోదా
డెఁయు । జ్ఞమునకుఁ జమరాకఖుగుల సఫలతనొందఁ ॥ వ॥ వెండియుఁ
ర్వంబు సంవిండికై యజ్ఞభూమండలిం దండతండంబులై యుండు దుండగపు చె
ల్పులం జెండి వైవండె యుంతయుఁ గాదతండెల్ల లోకంబుల వెల్లి ముంపుతలంపు
నం బరతెంచు గంగాకల్లోలినీ కల్లనక కరపల్లవాగ్రంబునం గబళించి భిజగ
ద్రక్షణార్థంబుగా నతాళింగీకరింపఁడె మఱియు సర్వ సర్వంసహాచక్రధురీణా స
హస్రశిపితంబగు శేషఫణి ణీ ముద్రికంగా లించి బిటికిన వ్రేలం దాల్పం
డె యునియును గాక మింటి దెస నొండొంటి గూడక వగ్గంటువడి పొడగట్టు
కట్టడిరకరాసుల పట్టణంబులు మాపునొక్క పెట్టునరిగట్టి వింటనంటుకొ
నంగొంటులేని తమ్మికంటి తూపు మాకోరమంట పాలుకాపింపఁడె యట్టియు
నంగాక యుఁ ధీఁధవ సమయ సముద్భూత ప్రభూతభూతశ్రేణులో క్షితి
ముల బహుకోలాహలంబు జంబూఫలంబు గ్రుంగుగతి గ్రింగండె యంతి
యుఁ గాదు అంధకగంజకుండు రుజలంధరవ్యాఘ్ర జటాలాసురాదుల కింప
డమొత్తి మోదరలాడండె యింతేసి పనులకుం గంతుహంతగా వలదతని చి
రుగణం బొక్కరుండైనను బుండరీకభవాండంబులు డివియం బెట్టం జాలున
ట్టుగావున మాదేవుబోలు వేల్పు లెందును లేక భూరమణ యుక్కోడుఁ జెప్పె
దనాకర్ణింపుము ॥ చ॥ హరుశోకఖండమనిత్యుఁడుము రాంతకముఖ్యులనిత్యు
లౌటకున్ । సరియగు గాదొకంస మురఘుస్మరవాగ్రమణాస్తిమస్తకో । త్క
రధరణంబు దానదిరుక్షా డెతలంపగ జ్ఞానకంబుశం । కరుఁడతఁ డివ్యసంప్రతి
కి గారణమవుటకుఁ గర్తయౌటకున్ ॥ గీ॥ అవనినాయక యుపమన్యుఁడగు మునీం
ద్రు । చేత శివదీక్షవడసె రాజీవనేత్రుఁ డింద్రనీలంపులింగంబు నిష్టభక్తి । నజ్జ
నిడికొలుచు ముప్పొద్దు శ్రద్ధతోడ ॥ చ॥ హరిహరు వేయి దామరలనర్చన సే
యగనందునొకరుపం । కరుహము దక్కువైన తన కన్నులబియుంబున బెల్లగించి
త । ద్వృగణము బూన్పవిష్ణుఘనసాహసభక్తికి నిచ్చి మెచ్చి శం । కరుఁడొసగం

డెచక్రమునుకన్నునున్నిటియట్లయుండఁగన్॥ వ॥ మఱియు మత్స్యావతారంబున శ్రీవత్సలుండు లంకాద్వీపంబున కంకణాకృత వాసుకిమచ్ఛేశ్వరనామంబున ప్రతిష్ఠయొనర్చి పేర్చినసిష్టఁగొలువఁడె కూర్మావతారంబునం గూర్మనాథుదారపాథోనిధిప్రాంతంబునన్నిల్పిభక్తియుక్తుండై భజయింపండె రామావతారంబున రామచంద్రుండును శ్రీరామనాథు సేతుబంధంబు పై సంస్థాపనంబు జేసియు పూసింపఁడే యింతకమున్న నంతుండు నత్యంత తాత్పర్యంబున శ్రీరారామంబున రామేశ్వరునారాధింపఁడే ద్వారవతినూరంత ప్రౌఢ్గగోవింజేశువినిపే శతుంజేసియాసక్తి సేవింపఁడే వెండియు యలంపూరబ్రహ్మేశ్వరుం బాదుకొల్పి పూజలుసలుపఁడే యట్లయింద్రుండు నత్యంత తాత్పర్యంబున సింద్రేశు నెడపడని భక్తింబూజింపఁడే వ్యాసుండు మహోల్లాసంబునంగా శివ్యాసేశ్వరుం బెట్టినెట్టిన దాస్యంబొనర్పండేవారు వీరనక సకలమును మనుదేవదానవాదు లాదిగా వారణాశితమతము జేల్లంలింగప్రతిష్ఠలు జేసి యాసక్తిఁగొలుచుట తేట తెల్లగాదె కావున భావభవభంజనుండు దకిఁగానొండొకఁ వేల్పులకేకఁడి కర్తృత్వంబేడయు పాస్యాస్వంబతండయ్యొతుండై యభిమతార్థదాతయగు నిదిసకలశాస్త్ర పురాణాగమనిగమసనిద్ధంబు॥ గీ॥ అట్లుగాకఁశిష్టుడైపనిధియైన । నెరికేమియొసగిరీప్సితార్థ । మమరమనుజదనుజయోక్షురంగాదుల । కీశుండియ్యకున్న నీప్సితములు॥ సీ॥ అక్షియుగంబునర్చింపగాళిదాసునకు కన్నులరాసిసారదినోసగె। ననురక్తిశివనాగమయ్యకుబ్రతిసోమవారంబుకన్నులువారకిడే। భానునిసేవింపబోనికుష్ఠమడంచివినుతదేహముమయూరునకిచ్చె । బాణుడప్పుడుకరపల్లవంబునరికినతనికప్పుడయీడెనంగజారి॥ గీ॥ దండిగీర్తిఁ బహారిచేతదలగనట్టి। నేత్రరోగంబుహరియించెచిత్రమనగ। ధూపమొసగనచేఘు టతోడఁగూడ। గొనిచనడె యోహిళయ్యనుదనదుపురికి॥ క॥ అవనిందేవరదాసికి। దవనిధియొసగండెబాసదప్పమికిమహా। త్సవుడగుచుమిండప్రాణం। బవలీలకు లాలగుండయాఖ్యునకీడె॥ క॥ కరికాలచోడపురమున । బరగింపడెపైడివానప్రమథులువెరగం౦। దరయంబునదగనెకఁడు । శిరిగద్దయయొసగె బసవచరమజేర్॥ క॥ మునునిమ్మవ్వకుగానే। జ్జినములుతనపురిగవనులుదేరపింపడెచ । య్యాజోంమ్మయ్యచేజచ్చిన। వనమృగమ్ములగొనిచనం డెస్వపురంబునకున్॥ గీ॥ మార్చితోభయకర్మకుమారపాల ఘూర్జరునితంత్రయుతముగాగొనిచ । నడె

యెట్లుపిల్చినయు రారుయును। మహాత్మ్యగ్రామసహితం। బుగాదన్నకలపికొన
డె॥ సీ॥ వరగొండపిరుమాణినరుతెల్లనెనుగంగ గొనిపోవడె తారకుధరము
నకు। మ్రోలబాడగ మెచ్చితాళంబుగూడ శంకరుగొనిపోడె స్వపురమునకు।
షోడశగణంబులసారదిపీఠంబుల నిలుపండె నేడునిశ్చింతనుండ। తెరసగణము
లవీరభక్తికిమెచ్చి కైవల్యమొసగడె గారవమున॥ తే॥ పొందిదివ్యగముననక్కైనిద్ర
బోవకున్న। చెందునకునీడెశివరాత్రిసేవఫలము। చన్నభక్తులకథశక్తివెన్ని
నైన। గలవువానినయోటికిగణుతిసేయ॥ క॥ హరునకు సరిగలడనుటయు ప్ర
రగగనేకాత్మవాదపరతయుహరినా। హరమయుడనుటయున జ్ఞత। యిరు
నాలుగుమూర్తులునుమహేశుడనుటయుగ॥ క॥ దుష్టమనుష్యులలోనొ ప్రత్యా
ష్టమహాభక్తసంతతికిబోల్చుటద। తృష్టతరోక్తులువినుటయు। సృష్టింబాతక
ములనుచుచేరరుశిష్టుల్॥ గీ॥ పిలువబంపంగనిటమరావలసె। నేమిసనిగలదు
జెప్పుడన్నభూపాలుడన్యమతుల మోములుసూడనచ్యుతగులుపుడు। తల
లువాంచిరిపెదవులుడడిసికొనుచు॥ క॥ గామచిడనప్పులందయు। మేమరచివ
చింపలేకమిన్నకతమతము। మోములుజూచెడివాదుల। గామహింశతిగా చిల
జ్జితానను డయ్యెన్॥ గీ॥ శ్రోవ్వడిగితార్కికులుకుక్కగూసిదప్పదెచ్చికొన్న
విధంబైనదికుక్కమూలి। బాచరసుమర్త్యమాత్రుగాబలుకబోకి। ద్రోహమా
తందుప్రత్యక్షరుద్రుడతడు॥ క॥ కొలువుననలికుకన వెరసెన్। బిలబిలతార్కి
కులుదానుబిజ్జలుడేగెన్। మలహరుభక్తులుబసవడు। నలఘుడుబాచయుయు
నరిగిరార్యులుబాగడగ॥ వ॥ ధరణిన్ షోడ్డలదేవుబాచయువిచిత్రంబైనచారి
త్రమె। వ్వరుసద్భక్తసభాంతరాళములలో వాక్రువ్వగావింపృవా। దరయుం
గావినరంతకప్రథితవాహాద్విణొటతర్కాంధరాం। తరశీమాదృశరజ్జుబంధవిలు
ఠద్ఘంటాఘనాతాకారముల్॥ స్రగ్ధర॥ బసవశ్రీనామధేయాపరిమితమహి
మాప్రాణలింగాంతరంగా। బసవశ్రీపాదకప్రభవయుగళసద్భావవాస
క్తచిత్తా। బసవశ్రీమత్ప్రసాదప్రచురరససుధాపానసంపూర్ణదేహా। బసవ
శ్రీలింగదత్తోల్పణకరణగుణప్రాణదేహాభిమానా॥ క॥ వేదపురాణాగమసం
పాదితనుతసూక్తిరచితబసవకృతిసుధా। స్వాదనసుఖసంతతసు। మోదతశ్రీ

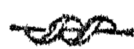
వభక్తి లాలముక్తివిలోలా॥ మాలిని॥ శరదనుయుతవృత్తాసద్విరిత్తాయుక్త చిత్తా। యమనియమసమేతాహారపుణ్యప్రభూతా । సమదతులమహిమాన వచిద్వ్యస్తపాపా। సమహితమహిమాధ్యానసంతతోద్భూతమాద్యా॥

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాలకురికి సోమేశ్వరగురుప్రసా
దలబ్ధనిబంధనశక్తియుక్తశ్రీపిడుపర్తిబసవనా
చార్యవర్యసత్పుత్ర కులపవిత్రసోమ
యనామధేయ శివకవిప్రణీతంబైన
బసవపురాణంబను
మహాప్రబంధంబునందు
షష్ఠాశ్వాసము
సమాప్తము.
(*)

శ్రీరస్తు.

బసవపురాణము.

సప్తమాశ్వాసము.

శివనాగమయ్యగారికథ.

శ్రీనందికేశ్వరపదధ్యానా। దీనాంతరంగదంభవిరహిత । జ్ఞానాం బికసిర్మాలిత। సూనాశుగపాలకురికి సోమారాధ్యా॥

గీ॥ దేవముష్ణునీరుద్విపదగావించిన । బసవచరితయేనుభవదను జ్ఞ। పద్యహృద్యకావ్యభంగినాసేర్చిన ।యర్థిలువిన్నవింతునవధరింపు॥ వ॥ మరి యనుభక్తధీమణిసమంచితకీర్తిధనుండుభక్తులం । దరుగొనియాడుచుండ మనుధన్యుడిలన్ శివనాగమయ్యనా । వరబునుదారమూర్తిబసవప్రభుచే ప్రణిపంతలందుచుం । దరుగనిభక్తివృత్తిమెయినిష్ఠఘనాంబుధినోలలాడు

చున్। క॥ కనుఁ వేడుకనతఁ డుండఁగ। బుడిబుళ్లుంబోవ నట్టిభూసురు లెల్ల । న్వడి
జంబిజ్జలుం నిడె । కుఱ్ఱఁడు మచ్చరికమునను నిట్లు గూసి రిపెలుచన్॥ వ॥ విని భూ
పాలక పెద్దభక్తులనుచున్ వేవేలచందంబులన్ । వినుతించుచున్ బసవండు వారిఁగని
నన్ వేఁడు కుఱ్ఱవార్ధించిరి పో। యనయుచ్ఛిష్టము తోడ నేగుడుచు దానిట్టిట్టిబా
డయ్యె నస్వ। చ్ఛచందంబున నిన్ను డాయు జను డెందుం జేయు సిద్ధాంతమ వ్॥
ఉ॥ వారుపురంబు వీధులను వచ్చుచు బోవుచు క్రొవ్వునన్ చుమ్ము। జీరికిఁ నైనచే
కొనరు సెంబలి సెంబలి నారుమాగనీ । మారవ హీశ యీపురము మాలల
పాలయిపోయె నింక నా । చారము వర్ణభేదములు సాగుట యేగతి నీదుపేది
నిక॥ గీ॥ రాష్ట్రకృత పాపమందును రాజుఁ జెందు। రాజకృతము పురోహిత
రాజి దగులు । గాన నెరిగింపవలసె దత్కర్తృ జనుల । శిక్షయొనరింపకీవన్న
జెందు నిన్ను॥ క॥ అనవిని జనపతి మనమున । గనలుచు బసవయ్య బిలువఁగా। బం
ప్రుడునా। ఘనుని శివ యోగమయ్యం। దనయందల మందు నుంచి తాబరిచరుడై॥
క॥ నడతేర గాంచి విప్రులు। కడమయొకింతయును మాల గలుపంగానీ। కడకత
నిందోడుక నిడెవ । క్చ్చెడు మది భయమింత లేక శివిక మీఁదన్॥ గీ॥ నీవు జూడం
గ నీరీతి నేగుదెంచు। వాడు మాబోట్ల నెరుగు నేవసుమతీశ । శంక లేక యితడు వ
ర్ణసంకరంబు। సేయుచున్నాడు దనకట్లు జెల్లునెట్లు॥ క॥ అనపలుకు విప్రవర్గ
ముల్ దనపడిన నడ వేరనతడు తన మోసల బొ। చ్చిన గాదంనరిగి కాలిన్ । జనపతి
గొలుపిచ్చియున్న సమయమునందున్॥ చ॥ నడకగడా యనచ్చు శివ యోగముని పీఠ
నాసనంబుగా। మడిచినిజాంగవస్త్రము సమాదరణంబున బెట్టి భూపతిన్। బో
డగని విల్వనంపితి విభూమిపతీ పని యేమి నావుడున్ । గడు కిలకిలం జిజ్జలుడు
కన్నులవెంట్ఱలు రాలనిట్లనెన్॥ క॥ ఆదినవర్ణవ్యయ వర్ణవిభేదంబులు లేవనేడు పే
రొందన్న విడె। వేదములు చెప్పనమ్మక । గాదె కటకంబు మాలగలపం జనునే॥
క॥ నీతలనవ్వుట్టె నేవృక। కేతనుప రిభ క్తి యిట్టిదికిల్బిషము నరక్ । ఖేదజనింపక
యెట్లవి । నీతులుమీరున్న గుణియు నేవహింబుల్। క॥ పండు నెమ్మి యుండిన
భూ। మండలి మోమోటకతన వరియొండనకీ। స్తుంచపుట గాకనవిని బసవండు
బలికె నధిపుతోన వార్యుండగుచున్॥ గీ॥ మనుజనాయక గోడగరము వనాల్య
జెనటియుత్తమ వశజుం జేయుదలచి। స్వర్ణధేను గర్భము నసత్యసితన నిచ్చి। దా
నినిండగ ముగ్ధదుగ్ధములు బోసి॥ గీ॥ పోవె బూ బ్యాఘ్రయుంబంచు భూతలేశ।
యట్టి గ్రామాంత్యజకు బ్రముకికి యంతబోక। దానిమొంగిలిదగ్ధము ల్ద్రావిర

హీనము । గాక యుద్ధేసుపును గడిఖండలుగను॥ సీ। వండంగడరి
గొపువడుపునజెండుచుచు నొండొరుచే ప్రేసియుబ్బు మీరి । పలతసోమా
సులబలగంబు భాగంబువెనుకచట్టులుబ్రహ్మాదులపాలు ; వాలంబునాథ్యాయ
నవర్గంబునంశంబుకోలెమ్మ వేదవిటోకోటిసామ్మ । బిరుదుప్రభాకరభట్ల
యూధీపంబును రమషడంగాలయొజ్జసామ్మ॥ గీ॥ పకరావ్యకరణమువారి
పాలు । మాయతోకలునుజిల్లిగడ్డత్రేతులవంశంబు । పకరాముకురాలుప
రదేశవరులపాలు॥ గీ॥ అనుచుగోహాస్య జేసిఫయట్టియూర। మాలలిలద్రాట
మాలలుమరియుబచ్చి । మాలలునుపీడ గ్రిమాటలుమానవేశ । వినగబొాన
గునెయెట్టి వెర్రికైన॥ క॥ వేదంబులాసెంచుం । జోతిషమునుజాతిధర్మసు
గతుబుపజ్వే । చోదితమ తొనొకావాస । మాదరమూన జెప్పుమటివివ్విధివి
సుమా॥ గీ॥ వేదచోదితజాతులువెలయురెండు । ధరబ్రవర్తనమునానివర్త
నముగాగవరుసభపకర్మజపడుప్రవర్తకుండు । ప్రకటశివసంస్కృత-తుడు
నివర్తకుడనువ్వా॥ గీ॥ సకలవణాజాంబులందునుశంభుభక్తి । వితతివణాజాం
బుయెకురాడురీతలేశ । భాగ్యహీనుడుచేపట్టుబసిడిలోష్ట । మైనగతిగా జెభ
క్తిహీనులకులంబు॥ క। హరుమారటవిగ్రహములు । హరుభక్తులులోకము
ననరాకృతులై యిా । ధరదోతురుగావుననరవరతన్మహాత్మ్య మెరుగవ
చ్చునెమీకున్॥ మ॥ కరికింబందిసమాన మేహరికికుక్కల్సాటియే హేళిక ।
పరఖద్యోతములీడేచందునకున్ నక్షత్రసంఘాతముల్ । సరిమేరుక్రంవలు
గంగకుజపతియె వెన్నల్వార్ధితుల్యంబులే । యరయంగాశివనంగమాత్యేశ వ
ద్యోకుగ్వేశయిాకాడలుల్॥ క॥సురభికినూరదుష్పలు । సరియనగాదగునెదే
పసాలమతోడక । బోరయనెబచ్చలిహరహర । పురహరశరణులకుదుష్ట
భూసురులెనమొ॥ గీ॥ ఒకట-శివభక్తుజపకోటియయ్యసురులు । పాటిగారని
శ్రీపతిపండితయ్య । పచ్చడంబునసిప్పులుపట్టజేయ । నంతపాలాత్ముసత్స
భాభ్యంతరమున॥ క॥ శివదేవనిసద్భక్తుల । భవనంబులమెలగునట్టిమూషికం
బులకున్।విపరింపగసాటిగారీ।యవనీసురులవనినాథయుదివెట్లన్నన్॥ గీ॥ అ

కల్లిదేవయ్యగారికథ.

ల్లిహానరశపురాంతరమున । కల్లిదేవయ్యనానొప్పునయశోధ । సుంపు
రుదాప్రగావతారుండుగాని । కనుగొనగమత్యజమాత్రుండుగాడతండు॥
క॥ ఉరగముకటిజప్పరమున । బరమేశ్వరుగేహసీమచాయకయుందున్ పర

ష్ఠులు రిద్రించిన । బసమున గరచికరచి చంపుచు నుండున్॥ క॥ అసూర
ముగాశనిప । మ్మదమున జనిమదవమథనుమందిరమందుం । గదఁ రంగసార
గమూయిన । పవమాయహింగరచిచ శ్చ్రిబజలరువందన్॥ క॥ కరుణాకరు
డగుటఁ ముని । యురగమునకు వసువులొసగియుర్విను శింఁక । గరమగ్ని నీతుభ
క్తిస్థిరమతి మనుచుండ గొన్నిదివసంబులలోన్॥ చ॥ తనగృహదాసియొక్కటివి
ధంబున భాండము గొంచు నర్ఘ్యపా । ద్యములకు నేగుచో నొకగరాని రుజిం
తనుపొక దాసిభాం । డము చటనై చిపెంచికలశంబు విభూతి విభూషితాంగి
యై । క్రిమము వవేరెనూత్నసుటీర్కైకొనిక్రిమ్మరనీటికేగగన్॥ చ॥ అదిగ
నియాపురంబు ద్విజులందరు గంటి రెకంఠక్రోవు భూ । త్రిదశుడుతన్ను జోకన
ని తెంపున దాసిఘటంబు నైచి భా । స్వదమలభస్మభాసితనువల్లి కనైయెమరి
యొంటుభాండముం । మదముస సంతరించుకొనిమూకలుసొకకయూరకేగ
డిన్॥ గీ॥ అగ్రవణుల కీశరులవంట గాదు । గాకయితరుల కంటగా గాదె ద్వి
జుల । నిట్టిధర్మంబు నిలుబుట్టె నేమియనగ । వచ్చునను చునుధూసురవర్గ మూ
పుడు॥ చ॥ కలియుగరుద్రమూర్తిగత కల్మషవర్తనుగల్లి జేవ్రనిం । బిబుధ
గబంధిముట్లనిశిమూపరిచారుల నాగడీలగా । బలకరొకల్లబాముసకుబ్రా
ణములిచ్చిననాడమేముని । న్నిటకడగంటినాటికిని నేడవిమూఁగనుగొంటిమి
ప్పురిన్॥ సీ॥ మంచివాతనిమిము మ్మమన్నింతు మేమమీర్క్రించుబోయతమను మ్మ
గొంచకపచె । నంటవిప్రుడుగానుసాత్త్వికత్వశిఖనివంటియుత్పృష్టవిద్యాత్మ
ముండు । వేదులవారిబామోదరవజ్ఝలుజోదుత్రివికమసోమయాజి । సమిధ
లకీశుల్లసంకులనేగంగచాత్రో వదానుదకంబులకును॥ గీ॥ జనుచునుండవాశిస
ద్యకరమాదచ్చు । దాకెననుచుమీకు దాసీనెత్తి । కడవవేసిభస్మకలితాంగి
నైనూన్న । ఘటముగొంచు నేగె బదకములకు॥ క॥ హీనులముట్టసచేల
స్నానముచే యంగవలయు సద్విజులకునెం । నైననుః ప్రలఁ ముట్టిన । హీనన
జాను స్నానకృత్యమెచ్చట జెప్పన్॥ గీ॥ నీతిచందంబాయి ధర్మనియతిలాగా
వేదచోదితమొపురాణోదితంబొ । బూటకంబులొ యిది యొనెవ్వోటనైన
చెల్లునే భక్తులకునిట్టిప్రలదములు॥ గీ॥ తగవుగాదని కాశికీదాసిపుట్టు । మూం
ల్పరేయెప్పుడును పెద్దమంచిగాదు । పుడమిదలక్రిందుగాసిట్లునడపదగునె ।
మెదు లేదారమిము మ్మనేమంచుఁ బింకననిన॥ శా॥ ఆహా కుహూల్పినికల్లి జేవ్రుడిక
నేలాసంశయుం బంచుభూ । దేవానీకముతోడనిట్టులనువాదింపగ రాపుర్విసం।

హావిత్రపమిద గాని వాని-నిగ్గిన మినికంబుభ । క్రావాగస్థికరు-
రాలిగ బిమ్మంటగగ రెట్టిచె గవ॥ అట్లునుంగాక (బ్రహ్మణచరంతీతి
బ్రాహ్మణః) యనంబు బ్రాహ్మణ్యాంబెక్కడిదీ మీరిట్టివార లేనిపరబ్ర
హ్మశబ్దంబునర్థంబు సన్నిసింపఁబూనుపరమేశ్వరుండనబరమాత్ముండ
న బరబ్రహ్మమనం బరంగుగు సాక్షాతుండకాని యొండొరుండకా
డు విను మంబు పరశబ్దంబు సుప్రసిద్ధంబుగావున పరమేశ్వరునందు వర్తిం
చుగాని తక్కినవహ విష్ణు ప్రముఖనిఖిల బర్హిర్ముఖులయందు వర్తన బు
గాదు ... మోదరాది దైవతంబులనెల్ల జీవాత్మ
లుగా వక్కాణించుచుగా నిసమస్తసామాన్యుండగు హరుండ బ్రహ్మంబంచు
చరించువారు మాయామానా ఘుఘ వక్తలు వెండియు ఖండశశిమండనునా
ప్తవాక్యాఘంబులు బ్రహ్మకుపరి బ్రహ్మణోధిపతి యనఁ విని యును బ్రహ్మ
చ్యుతాదులం బరదైవంబులుగా సంభాషించు మీయందనింద్యంబైన బ్రా
హ్మణ్యంబుబొందుపడుదురు బ్రహ్మరుద్రాభి ముద్రితులకై సజాతిశూద్రత్వంబును
బ్రేతనరోన్మతుం జెసనిసయు శశిరుద్రులనొల్లనిప్రల్లదులమిమ్మెట్లుముట్టవచ్చు
మీతో నేకాడ మాటలాడగూడదు గృహభర్తులకుమిమ్ము నెన్ని చాళ్లు పెట్టువట్టి
గుర్వు కిట్టి కొనినట్లు బెట్టక యూగాదనంగలిగిరేని నూరెత్తువాయనియు ని
ర్వచ్యంబుగా బలికిన విప్రులిట్లనిరి। ఉ॥ అక్కడ జొట్టుమన్మథసకాకిక
... ॥ ఇకు-నబరిక-తప్పలుకుపంతమునొక్కటిగాగి వేద
ం । ... యొర్చ్చిన పాతకా గా జడివింతుగాకమీ । కుకలు-లచే
త ... భక్తుడా॥ గీ॥ దాసిచైవమనకుదాసినిబిలి
పించి । ... దు । బరగముల్లుదీసిపదరడ ... । బ
... గల్లి దేవుడు । వినివలు-చువిప్రులా
రవి ... । ఘు భక్తు ... కల । కునురోకలిపాటయట్లుకుంభి
యనుచు॥ సీ॥ ... కొనకజెట్టవిడుచుబిలుచిట్టు
లనుచు । ... శేషంబోపయోగి
యుచ్చిచ్చి రెయాగ మోతర్తృప్త సంచారయచ్చచ్చి రె మహాంసౌవిదూర
యుచ్చిచ్చి రెపేదసన్మార్గ సహితయచ్చిచ్చి రెజనుర్యోగహీత॥ గీ॥ యని
మెలంగిన్ ... నకేకడంగి । వచ్చిశునకంబుదనపాదవనజములకు॥
... కంటయు ... నిక రుకొనమ్ము వారి । నూలలార్చుచుబలికెవిప్రాళివినగ।

మ॥ ఏ వేదంబయినన్ స్వరత్రితయభూయిష్ఠంబుగా నెత్తునా । యీవిప్రావళి మోఁపిలనన్నిని నియోయింతేశ దా యట్లనేయుంచున్ వినుడంచుదంభాతనుండు శునకాకారస్ఫూర్తిరుద్రుండై । త్రైస్వేటరాన్కమలాసనస్తుడగుచున్ వ్యావృత్తపద్మము ఁ హారుఁ నిల్చుచుఁ ॥ సీ॥ ఆదికుండలిశక్తి నాకుంచనము జేసి సూర్యచంద్రుల వెలిసుడియనీక । నాసాగ్రమునదృష్టి నాటినిల్వఁగ జేసి మేరుశృంగాగ్రంబు మెట్టునిల్పి । జీవుని బరములోఁ జిక్కఁ జొక్కఁగ జేసి భిన్నభావంబుల బిలుకమార్చి। తానునుదానమైతన్మయావస్థుఁడై యానందబాష్పాంకితుండునగుచు॥ గీ॥ మృదులమధురస్వరంబుల జెదరకుండ ।త్ర్యక్షరము నాదబిందుకళాత్మకంబు। నైనయలంకారసంస్కారమాచరింప । నంతలోఁ నయావిప్రులంతనంత॥ క॥ కృతదండనమస్కృతులై । స్తుతియింపుచునుండ ఋగ్యజురుక్ష్మఖ్యచతు । శ్రుతితతి ప్రాతిపదక్రమ । గతులననుష్ఠించె కరుణకౌతుక మెసగన్॥ గీ॥ అప్పుడాకల్లిదేవయ్యయతిముదమున । దగునుతగునీకు వేదపితామహాఖ్య । ననిరివిప్రులు చాలించు వేదపాఠ । మనుడు చాలించి మ్రొక్కె తదంఘ్రులకును॥ క॥ ధరణీశ యిట్లు ధరణీ । సురుల మెదుర వేదచయము శునకముచేతం । బరగ జదివించి నిజమం ।దిరమునకుం జని యొకర్ల దేవయ్య యరియున్॥ సీ॥ అఘవైరి సిద్ధరామయగారిమఠమున శైకాలి దాఁగలదొక్కకక్క । దానికిగురుని దిదినిమహాత్మ్యమేమని జెప్పవచ్చునో జనవరేణ్య। యెడియున గాకనపకాలియాశ్వదుజంబూరి నుండు దత్సమయమునను । సార పీఠము పేయుసారం మీగమువేదరాజి దానికి నివాలాజలంబు॥ గీ॥ యాత్మభక్తజనానందమున్ స్వలంతో సేయు । నప్పుడు చిలిసూక్తులదియకటని । చని వెగానభక్తసదనకుకరలతోట్టి । పాటినే యు మెట్లు మేటిద్విజులి॥ వ॥ వెండియు చిత్తుండననొక్క భక్తుండు సకలవేదపురాణశాస్త్రపారీణులయిన విప్రపుంగవు లొక్కొక్క కోటియు మక్కంటి భక్తునకుం బ్రతి రారనియనేక హేతుదృష్టాంత వాక్యంబులం బ్రతిష్ఠించిమించిననతనికిం బ్రత్యుత్తరంబిచ్చు తెరంగు చ్చుపడకయున్న జన్నభొర యుంచాయని మచ్చనంబురం బెచ్చు వెరుగుచుసిట్లనిః॥ గీ॥ చదువుగలవారమెత మని శక్తినిజముగల్ల యందురుగల్ల నిక్కంబటంచ్రుదు । యదియుంకొక్కయోనిశ్శోవి దితగాక। దృష్టములుగాని మాటల తెగదువారు। క॥ అని పలుకుచు ప్రులంగను గోనికి వచ్చితుండుని యొక్కొనియొకకడంద్రా । సుమ పెద్దభక్తుజెప్పిచే । కునపిడు లుచేరి యెత్తుగవిగిరి చేసన్॥ క॥ అనవిని యప్పుడు విప్రులు । గనయొకకడయొక్క

దానిసరిగాలేరై । రనభక్తపాదరతుల । కేనయనగానెట్లువచ్చునీఘనాపు

బిబ్బబాచయ్యగారి కథ.

రులన్॥ క॥ ననుజేశపరియుగొబ్బూ । రనుపురమున బిబ్బబాచయాఖ్యుడను మనుద । ద్భుతచరిత్రమునను బోటులు జెప్పబోక నగుబాటరయన్॥ క॥ ఐనప్రస్తుతి మొదవిన । మానంగా రాదు గొంతమాత్రంబైనన్ । నానేర్చు నట్లు జెప్పెద । ఘనానాయక సావధానబుద్ధిన్ వినుమా॥ క॥ జంగమ మహా ప్రసాదము । యంగము ప్రాణంబు దనకునై యే పొద్దున్ । లింగవిలీనమనస్కు తి । నంగదజనుల గ్రహారమందధికుండై॥ క॥ అల్పమనుష్యులకై విధి । కల్పిత వర్ణాశ్రమాదిగతి బానిత్రయి । జల్పితభక్తిస్థితిసం । కల్పవికల్పములబాసి శ్యపగదునిష్ఠన్॥ క॥ ఆమాటరెండాపడమాడాపడపదియామదందునైనను భక్తి । గ్రావర్ణ్యార్చకృత్యము । లేమే గలిగినను విని మహీయ్యప్రీతిన్॥ చ॥ అ నిరతభక్తిధన్యుని జాంగముల గలగంగబూనిక । ణావివరవత్సకంధరశి రఃకరబాహువులుఖస్థల బులన్ । శివుపదభక్తసంగవుల జెప్పలబిల్లలు దాల్చి బండిపై । పవదవ దాల్చి దిల్పరదుబచ్చనగాదెయాదెట్టి యుందులన్॥ క॥ గొ డుగులు నువందిముద్రల । పడగలుగలయు గసిలిపిపలిమికలిమినా । మృదుడై కట్టడు నందీశ్వరు । దడబని పగవద్భునగదగుగో డెలకున్॥ సీ॥ ఘంటలుమొ వ్వలుఘల్లుఘల్లని మ్రోయంగంధరాంతరవినంగల గట్టి । యంఘ్రులనంది యముందగ బెట్టి పదరములొక్కమూల్లలసవక్షరి చి । ధింతగజ్జియులపేరరు తదాలి దికొంకొముల్లలన పరంజికు చిప్పలబని చి । రుద్రాక్షమాలికారూపిత సౌవర్ణపటములనొసళ్లనుబదిలపరచి॥ గీ॥ యుగ్రివాహానవినిమయ యో గ్యమైన । పుట్టినుద్రలగమిబండిగట్టిబండి । మోలచాంగుభళార్భటుల్ మ్రో యజేసి । యాటపాటలు సాగయింపనచటికరిగి॥ చ॥ హరిచరణాబ్జశోభువుని జాలికమంటగ ప్రముక్త తత్పదాం । బురుహజలామృతంబునదిబాంగుమగు త్తుకగుంట గ్రోలిత । త్పరవశచిత్తవృత్తివగ తాత్త్వికశ్రీగురుతుల్యజంగమో। తిహారపరిభక్తశేషగత కౌతుకజాతమహాభూతలింగకన్॥ గీ॥ శుద్ధసిద్ధప్రసిద్ధస మిద్ధసుప్ర । సాదసంఘంబు గాంచియాస్వాదమొదవ । త్రివిధలింగప్రసాదన తిస్తవాస్త । త్రిమలసంహారనతరస్తుతేయుటంచు॥ క॥ ఒలికినదించినయునిచిన । సలలితనుతజంగమప్రసాదాన్నముగం । పలమంచిమంచిబండిం । గొలదికి తెగం బోసికతతకప తోడన్॥ ఉ॥ ఎప్పటివాద్యఘోషములు మొప్పటి నేమిర

వంబులుఁ గాయగాఁ । దాప్పతి ఘోషభీషణముతై చెలరేఁగఁగ వందిబృందము । ల్వొప్పఁగ నప్పటప్పటికి హేయనబాయని వేటకై వెల్లిలో । దెప్పలఁ దేలికొంకుజ సతీవ్రత గొబ్బురికఁ బురంబునన్॥ వ॥ అట్లు దెచ్చిన ప్రసాదంబునం బరంబునందు ముప్రొద్ద నుపయోగింపఁగింపఁజాలైన మహానిలింపులు దమతలంపులం దమ్మ్యో లనావ్మలింకంబులం ముమ్మరంబు బుడిబుళ్ళింబోవు సమయంబున॥ క॥ అయ్యో టి పెద్దభక్తుని । కయ్యానమహాత్సవంబుకరవుటఁట । బాచయ్య గతి నెప్ప టట్టుల । దయ్యానచ్చటికి నేగి సంభ్రమయుతుఁడై॥ క॥ చరలింగమంగళశ్రీ । చ రణసరోరుహపరాగసంవాసితభా । సురమస్తకస్థలుఁడై । సరసంబగు తద్గణ ప్రసాదం బెల్లన్॥ గీ॥ అవసిబడకుండనలపచ్చిమాంచిబండి । మీఁదిపాపిఁకయువ డినిండఁబోసి । ముందటట్లబండి ముందటఁబెబ్బ । బాచయ్యనటనమీరనరుగుదేర॥ క॥ గొడుగులగొడుగులసందడి । బడగలు బడగలును మిగుల పలుమరు నింగిన్ । ముడివడ మంగళవాద్యము । లుడుమార్గము దొడుక పాటలొ సపరిసులియన్॥ క॥ పాయక నెఱనెఱచ్ఛాగుభ । లాయనురావములు ననలలలితధ్వనులన్ । హే యనురవమునటయ । ఘోషమనుశబ్దములు వార్ధికిల మోయంగన్॥ క॥ బొబ్బ లు నార్పులు చెలఁగఁగ । గుబ్బలుగొబ్బూరినదుమనుత్సవములతో । గబ్బిగ యు బ్బిబ్బి బాచయ । గబ్బరమున నేగగాంచిరి నీములు విప్రుల్॥ చ॥ విని వ వీరిదుర్జన తపీనులు చిల్లిలు ఫ్రావ నేఁడు గ॥ స్గొనబడి రెమెన్ భక్తీయను దుగుంపులుఁ గట్టి సదూ సురాలియా । ఘనయశో జేరబోయి మునుగందు మొవిందు మొయిట్టి శిష్టము యయ నువ్రదలంప తత్ప్రథతయట్టుల నున్నదినిల్వఁడంతటన్॥ ఉ॥ ... మొదటొ బెకుకెరంగులబండి వన్నెపై । దంయులువచ్చు నేజనులు దట్ల ... దరింపు మహాశిథ । క్రుండొగిజచ్చెనో మొరలుగూంతలు బొబ్బలు ... ధ్వండన మీలయించనిది ప్రల్లవృత్తి ... కాకయంతయున్॥ వ॥ అట్లు ... గొంగనింబొడిచివంగని ప్రాఁకిదిగిచిన వారి తెరంగునం బొంగిన ... చెలంగకూతులు సేయుచు బంభేమి విచ్ఛల విడిమీరమిమ్మా మెచ్చుకొనం బెచ్చు పెరిగి విగుబడుము గొడుగులుం బడగలు తెడబడుబడమి వడవడవడంకంగ డం కవడతేరం గారణంబేమి పరమేశ క్షవర్తిచందంబున సింహధ్వరవందిరంబున కందరుంగనుం గొనజనగలవార మోదకుర్లా పాలినభంగిమాంగ గహర బు జొచ్చివచ్చుటను మీకు జనవిచ్చిన వారెవ్వరు కులభ్రష్టుల నెంగ్లునుం గలయం గ దేలిబండిపై నిండబోసి ట్టపుట్టంబుపై జుట్టి వట్టి గుట్టిడికొని యెరు గాక

ముట్టం బెట్టి చూచిననం దొక్కటి శేషంబైనం జూచి నోళ్ళు తెరచి వ్రేలిడి పెద్ద
రికంబు పోనాడి కొనక యయ్యారె కటా యాయాను వేడలం జనవిని క॥ బాబా రులుం జ
నేటికి। మీకొలఁదియె మనుష్యులిట్లు మీఱి పలుకఁగా । శ్రీకంఠు భక్తతతికిం। బికరా
ము న్నెన్నిచాళ్ళ మేరదలంపరె॥ క॥ నూఱికి వగినఁ తిగొనఁగు వీరును బైకొన్న గు
డ్లు వెలికురుకఁ బుళ్ళో। మీరెక్కడ మేమెక్కడ। శారదా మిగిలింకు మాకుఁ కలదే బల్ల
పరె॥ క॥ జంగమునకుం బ్రసాదం। బెంగిలి యని పలికి తృళ్ళనేటికి యాటా జం
గమునా సంగలవా। లింగాలు మనరెక్క వహిన్న బెబ్బాటు పిసిరె। క॥ అటుమీఁది
చేటు వప్పదు। యిటువచ్చె బెబ్బాబ్ర దప్ప జెరుందు రుమీర । కట ఉభ క్తభు క్త శేష
ము ప్పుట ముగ గణుడం డా ముబాడ గపశ మే॥ గీ॥ అభవు భక్తులకది పరమామృ
తంబు। భక్తిహీనులకును బుదిప్రళయ వహ్ని వలను। శార్వచ్చులోపల బ్రావి
యోలి। బోలయు బుసతలగత గాకి నివ్వవంగలరే॥ చ॥ గడు వగ బలుకఁ జెల్లగో
రగాద వచెప్పితి గానటం నే। కడమ యయు గాకుగల్లదటుల గాదని విప్రులమమ్ము జం
పనె। పుడు గనేఁ బ్రుత్తు భావము కొం కకబత్కొడ బాచ నార్యులో। సడగక
బల్కొడు బాద యంపుల్కౌ। నుడుగక బల్కొనాడ్వి జగణం బభ్రడిచ్చుల పుత్సరి
పగరా॥ క॥ సుంగిలి ప్రలిరొబు జంగమ శృంగియొయ బుచ్చి। గొంగ జేసి
దరి ఖ ఖ నంగిలి విప్రులగలవా। సంగలవాగను గుదెగుచ బల్కిరిదమ లోరా॥
సీ॥ భ ప్రాల పన్న యు ప్రచ గారను ంచ గట్టుస పెద్దదిశ స్తు కూచి। పుష్ప దాం మోద
ధూ స్తుల న సరా శిష్టు బబ భ బ్రవిస్ప గత వర్భు బుగ ట్టెబు తడిధోం తు నుగ
డ బెట్టి డుబట్టు శు వెగడ కేశ్న । పటుపు ను దెగ గట్టనిల గూల ముట్టింమ ముగ
ముబుబ గ బి మొగము పెచ్చి। గీ॥ ఎడగ మెత్తుం మ గ్రుంపు మబండి తూచ। డుం
డరి బప్రపు లెంపు చూతంపకాన। యుపచునంపడి బడు బాడబాంధములను।
గాంచి బబ్బబాచయ్యో న డలికె సీ॥ బహుగుల గటికెకు త్తలపడమిక జూ
డ వేడుక నేనిజూడుడనచు తొంత తొంబుడుపి ప్లజన్మ గలించి ప్రసాదంబుమ
దిరస్త్రంబునూకి। కరములన జంగమి ఘుంచి గం క్రిప పూత్రలో కేదీప్య మా
నముగుడు। శౌజాయులబుబ చికె కి ప్రయు [illegible] ప ధ్యా [illegible] ప ప త్తి గుడు
మొనగు॥ గీ॥ దీగ వెలు [illegible] ప్రమా ప [illegible] ఏక వెలు [illegible] టుసే
యు। జాలికీలి శిఖావళి నెల బు [illegible]
లముగన్న సుగా। నిపలబులజాడు పొడి [illegible] । [illegible]
లోకము పైజల్ల నెల్లలో నుబజావక। ఉ॥ బల్లిప [illegible] గ్రేప [illegible] డంగమలింగ

విశేషశేషమూ। కల్గిగిరి సవర్ణమనికాయ్యముశా. యమునారకంసది । ధ్వజస
మ్ముల్లకసన్ని శిఖాపావకకీలలుమింటలేచినను । ప్పల్లెలుజీర్ణవట్టిక్రియభగ్గున గా
త్నే మేపమా। తలోన్॥ క॥ అప్పుడుపిడికకప్పలు । దప్పంగాదోసికొనుమదల
మడిచికొన । బొప్పుడకగారిమారవు । దిప్పులసైలచివరిపి జేవతలెల్లన్। వ॥
నిజ లిజనిల [illegible] కిక్కిరిసించి నిస్పృహాస్సుల దట్టంపుగాని గుడించి
కించి వాకుంచి [illegible] నందాగ్గ్ని శిఖరిఘోషంబుల భా
షించిరి॥ సీ॥ శిఖరభట్టిగ్లాని [illegible] వప్పనముళ్లుమింటగల
సె।గుంపుగొని [illegible] దొడ్డభాస్కరులు [illegible] లుదోలుతమం గె।
[illegible] ప్రాణ [illegible] బ్రహ్మాన భట్టిల్లుబుగ్గిగలసె । వాన న
[illegible] సోమయాజులయుండ్ల [illegible] దరిగె॥ గీ॥ శ్రేయుల
[illegible] వాలిసె । [illegible] వాలిసె।మాచ్చెతా
[illegible] పచ్చబచ్చని కేశప్రపాకగాలె॥ ఉ॥ వాసవుభట్ల
యింటబావధలన మోదినకన్నిమాసళో । వాసమువాసముల్ । మెసవివా
యువశంబువచ్చిపచ్చి సన్యాసులవామనాఖ్యుల యంబులగా బుగబొంద
జేసిత । గ్ఫాపితమంటపస్థలముభస్మముజేసెనువిస్మయంబుగన్॥ క॥ అశవము
వారిగృహంబులు । గుశదగ్ధలపన్నయొజ్జకొంపయునుధరా। దశబొంద జేసి
న [illegible] మెమవర్ణింపనెట్టివారిలకైనన్॥ క॥ ఈడాడయె నగ సేటికి। బాడబ
వర్గంబువాడభస్మంబైనన్ । గోడలుజిక్కెనుదూపకు । లీడేరంగలదె భక్తులి
చ్చంగినిరుపన్॥ క॥ అనిభక్తులుబ్రళయానల । ఘనకీలలు గాంచియార్చుగణము
లపగిదిన్। వనమునసలరుచుసింహా । ధ్వనులొప్పం జేసిరప్పుడుద్విజులెల్లన్॥
చ॥ ఇలువెపలంగనికతము యిండులలోననచచ్చువారునిల్వెడలియు దారలేకన
డువీధినజచ్చెడువారునగ్నియాదలల । [illegible] డాయుడుస్మగులదల్లడవందుచుగు
ల్లజొచ్చువారలుబలు । గడ్డముల్గమరగ్రక్కునబావులుజొచ్చువారలున్। క॥
చేలములు గాలశివభ । క్తాలిమొగుజొచ్చువారునట్లవయవముల్ । గాలకయు
మున్నశివభ। క్తాలయములపంచబొంచియలరెడువారున్॥ క॥ తనువ్రలదరికొ
నిగాలంగ జరిభక్తులశరణుజొచ్చిజరిగెడువారున్ । మునుముసుగు [illegible] బాచయు।
వెనుకదెసన్నిలిపిశరణువేడెడువారున్॥ క॥ చిచ్చువెడవిడపచ్చుచు। చచ్చి
యునిబ్బంగిసగముసావకయావి । ప్రోచ్చుయమభక్తతతితో । పచ్చరమిప్ప
లత్యజించిపంజులనతులై॥ సీ॥ పప్పుకొమ్మనభట్లుబొప్పవ ప్రేడయుదచ్చు

టూదెనదొప్పపెద్ది । సంగళాస్త్రీనగడియంగపిన్నయుం జెప్పఁకూచియు
సింగరాజు। అబ్బనమంచియుగబ్బు మైలారగురిడుచబ్బరాదిత్యుండు ౯బ్బనయు
ను।బొడ్డురాఘవుడుపగడ్డయు పెద్దియు నడ్డగారాదెనీదొడ్డకూచి।గీ॥ వీరలా
దియగుచు వెలసినగొబ్బూరి । ద్విజులుభక్తజను లేదికుర్రమాకు। యనుచుదీన
లగుచువమరయబ్రహ్మణ్య । హీనులగుచుభక్తవరులజూచి॥ క॥ దికుర్రలకు
నోళ్లుదెరచుచు। నకర్రటకముపశుల గావ్రసంచుసువగతో । వెకుర్రచునేడ్పు
చుప్పకుర్రచు । మ్రొక్కుర్రచునిట్లని రిరొదబురోదసీసింపెన్॥ క॥ దీనులనపగతస
ద్విజ్ఞానులదుర్గనుల నధికజాడ్యులశ్రేయో । హీనులమగుసత్యమరభి । మా
నులనపరాధయుతులమము గావగవలదే॥ క॥ శిష్టసవక్షిపదూర । బ్రష్టులక
ష్టులనుసుగతబాహ్యులనుకోపా। విష్టులనష్టవివేకుల దుష్టాత్ములమమ్ముగా
వుసుశివవిదూరా॥ గీ॥ఊరుజనమేజయుత్తిరిపొత్తముండు। గామధారవోయు
టకల్లనేమనీవ। కరుణమాకగ్రహారంబు గాగనోసగ బరగుహారముమీబ్రహ్మ
పురములమచుచు॥ గీ॥ అనుచునావిప్రజనులుసాష్టాంగవినతు । లధిగాగవించిలే
వకయున్నయు న్న। జూచిలేలెండనుచుబిబ్బబాచకారి । యాప్రసాదంబుకంజలి
యూడగించె। గీ॥ సుప్రసన్నాత్ముడై యటబాడదడవ । యాప్రభావాగ్నిగ్రక్ష
[illegible] । నొట్టనైవచ్చిబిబ్బబాచయ్యగారిహస్త । ములయందునిలిచె
[illegible] క॥ [illegible]పారులగిల [illegible] । జూపట్టెందొంటి చెట్ల జూడరెవి
[illegible] । [illegible] మెున్నటి । వ్యాపారంబెండ్లననవలదునుమీ॥ ఉ॥ మా
[illegible] పురమధ్యమగొల్చినమాలరెంటికిన్ । మాలడుపెంపుమాలడ
[illegible] వెజ్జ । మాలబుభక్తమాలడనుమాలలయుద్ధరద్రో
టుమాలలున్। [illegible] బయుసుమాలినమాలలుబచ్చిమాలలు॥
క॥ మాదరచెన్నయ [illegible] । జేదిమ్యకయంబకశమశివుడు గొనడెయీ।
భూదేవాశయుబోధల । మాదేవునిభటులజిన్నమాలలనంగన్॥ క॥ భూదైత

మహాదర దూతయ్య కథ.

సురియుమిమభుని మాదరదూతయ్యనంగమహిఁ వెలయు । దరియుద్యోగదార
చెరితమెల్లన । భూదేవుండొకడుకష్టభూయిష్టుండై॥ క॥ పరగుచునొకదిన
మునన । ధరాంతముసబశువు వెనుకం దాజననదిమా । దరదూతవిభునిగేహా
మున। చొరబారుడునపుడు దానజొప్పునజనుచున్॥ గీ॥ అమ్మహాత్ముడర్థినాడిన
జలకముపోంపి । తొడలుముసుగబ్రొకిర్ర వెడలియా । పుద్రిప్పికొనినిజావాస

మానకేగియడు । సుగడిగి కోనగనాథుఁ డంబ॥ ఉ॥ హస్తపదాంగి పాదసలిలో
మలకాంతి వహింప ద్విజ । శ్రేష్ఠుఁడు విష్ణుమూర్తికి శిరంబున దాని తద్ధిశాన
తనే । దిష్టపరిష్టబంకమున జేలుపు తనమానస ప్రభాక్షిత హైమదంపన
తదియ్యపదద్వితయాంకమునన్॥ క॥ తం మేను గాడపియడా । ఘనశ్రీ పగని
చనియె దానిగని నపినయ । ప్పనమాదరదూడయా । డిసజలము లగ్నం
కమష్టుకి గొప్పూర్వమునఁ॥ క॥ ఆదిత్యనకునను నూహాపు । పాదాంబుసృష్టిగు
ష్టవానెననంగా మేదిని టికంటిమి । మూదరదూడ స్వామహిమ మహనిద్య
ముగఁ॥ క॥ అంజనులు వినుతి సేయఁగ పినచాత ద్వారిగ్రంకెపగ తానయుతై ।
చనిమని యేడూష్య వరుసగా । దనుజారుబునుగియుసిన శైధరణి వాధా గీ॥ వృ
ద్ధివిలో పలబానసభీమనాఖ్య । డంగము లుకొడ్డవిప్రులకంకబు గొప్పనమా
టవినరకో । వంచరఘకన్సకండాళు త్రైయిూకిరస్నమామి॥ సీ॥ సావ వే
దులునాగబరగుని పవిత్రము డాగాథంబునరుగు ప్రసు । శ్వాచయ్యనా
నొప్పుశంభు భక్తుడాకడు పిపినవద్యంబువిధి యుకమగ । శంభునై వే
ద్యంబుగ ధృష్టికిరాయుచు వింత ధిజనసాము పెదిగాంచి । తద్దుష్టగృష్టుండదము
సంధిలకయుండ జో ప్పనైవేద్యముల॥ గీ॥ నదిగనుంగొని కలుషి చియా
ద్విజుండు । శ్వాచుడటమటవంసంబు వండుదియు । నిమ్ముబోడని
చెప్పెమాటు సి । సిట్టికి సత్యమ్ము డగు నెయిుసంచ॥ క॥ అతలచునం
తమాత్రవ । తవమా త్రికస్థ క్తియుపితముధోవళ జా । స్వినపిధి లక్కేలం
దొ । ప్పబడగా చిముగులు శ్వేతమునొఁ॥ సీ॥ నామహిదులపస్వశ్వప
చయ్యగారి శ్రీచరణాంబుజములకు । శరణొసర్చె ష్యూజైవారి జేసి టిపవడ
సితత్పరమప్రపంచ భోగములను । నద్ధితోముప్పదియూరు శ్లవారిగొని
పోవ దేయిూమ కొల్వనకును । నాఁపుతే ది సియ్రపాదుసంగు సహారభ
క్తిగతిని నుమవనివధ॥ గీ॥ శ్వపచుడే యుసేవభక్తిసహితుడైన । బ్రాహ్మ
ణోత్తముఁడీశ్వరార్హ స్త్రీలేని । స వ్యజుండైన శ్వపచుని నాటరాడు । వచ్చె సే
యంగనిదిశాస్త్రసమ్మతంబు॥ పరయన॥ క॥ ఉచ్ఛిష్టగణపతిదనలున్న యుచ్ఛి

ఉచ్ఛిష్టగణపతి కథ.

పదూరుండు గౌరవాప్యసిదుపస్యద్వాపదమె చయం । డుచ్ఛిష్టాపమయుండు
తనిమహిమ మనని విన మా॥ క॥ బిల్లిక నవ్వుపుమనకులు । పిల్లిఘండగు
భోజనము జల్లగునచకుడొ । ల్లాసియు జేసెబద్ధత । పాల్లిఖ్యముల నసని

దనసిమియె చుపగన్॥ క॥ ఆశేషంబున నల్పర । వాదుల వేదాగమాగి వాదం
బులచే । నూహజు మెదీనిసకలజ । నాద్యాశు ద్దైవయుండు మండుఁ వరరమం
డున్॥ క॥ బాగీసజొష్టు సమానతి । భూలోకనిశ్శంకను భుసపాకకంబాడును
విలచ్చా మను । గుణగణములకు । గాలులగనలూహరిర్వికారాక్ష్యనైన॥
క। ఆవిలశ్శూర్యబడనున। నేత్రమును సేసి చూత్స్వలింబుచ్చైనాంప । వ్యాపా
రమొనగదెన్ములు । శ్రీ తివాకరుని పాదని యొదకున్ ఉ। భగ్నము నకు
మాలికలు బాయనీ తనుమేనులోనశం । భుగ్నగళంబుసంకడఁ బోవఁగని
యొదువిత్స్వ స్థివో, పస్నామనుఖ్యముగణానశంవదతఁ జననీయుగట్టి రంగ
దస్మిశెన క్త్రిసుద్భటుఁదత్పు వీధిగా చెవేదుకణ॥ క॥ పరశివభ క్తి
రయి । నస్మైయిన్నా నసరియుకాగసిహితగోష్ఠిం । బరశివులయచుపగన్న
ర । పివహాసహాచిత్తవృత్తివిహారింపఁగన్॥ ఉ॥ వారలవృత్తి [illegible] పివా
దులహీనకులోద్భగూడిసం । సారముచే [illegible] న్నర చెసంధ్యాజపంబులు తా
ద్విజన్మజే । [illegible] తూరికయు న్ప్రమ [illegible] చుభూ । ధా
రుని గాంచి సేబపడ [illegible] కలంబు దెప్పరీసునన్। చ॥ పిసపతి కేఁదామరలవీ
నలజేపణ [illegible] బట్ల నసునె [illegible] దారవణీమణితో టిమీన
జే। సివము [illegible] గుపన్నత్రి [illegible] ర్గనుల్ । [illegible] గానవి
వేగవి [illegible] పొంగన్॥ గీ॥ వారి [illegible] ంచి జనుల శ్రీను।
డా [illegible] పూజ । నే [illegible] లటు వ్రడ [illegible] ।
గల [illegible] బాండ॥ సీ॥ భో [illegible] సురులా
[illegible] । [illegible] చెం
[illegible] । [illegible] జేవి
యు [illegible] । [illegible] ము
న [illegible] ర్థ [illegible] గీ॥ [illegible] సుందు
నంచి [illegible] సరినచు [illegible] । [illegible] యు
వన [illegible] ॥ క॥ [illegible] టవి
టపకబ నకునువచ్చివిగిచియు । [illegible] । [illegible] గను
నానివె [illegible] ॥ చ॥ అవిని [illegible] మాతన నరాధిపులతో నను
ర జయ [illegible] బునన [illegible] వేలు సన యుల్ల [illegible] దేదిన
మన జెన్న నూలమకు దివ్యపదంబును [illegible] యను చునుసిన్న నేవా

మా తాకఁటిచిచ్చు వచ్చి వేగుడున్॥ స్రగ్ధర॥ నాఁ పొంక చెలఁగ [illegible] జాతపదపన్నే
డు నేఁడ ప్పు హాంగ్రముగలితత్త్వ ద్వేకేంద్రా గజసరసిలసన్ [illegible] మాంత్రిపుప్రాశ క్తిన్।
దలి తాఘు ధ్వాంతార్కై వింతలు కిగి మొక్క నేఁడక్క నేఁడ [illegible]। గ్ర
లాస హాసంబులిగా దకుఁ బోక లేదయ్యో గాండీ॥ సీ॥ ధగధగా [illegible]
ప్పిలఁ ధను వెవ్వగడనీన గాచి [illegible] లహించి । నట్టి వెరఁగ నవ్వ [illegible] గబండి
చియుపడి గ్గియు ను దవ్యామగయు । నింపబిసికి [illegible] వాని జాడ
యొ య్యరాగ్రస ల్లాబుడి వికి । చావు బిడ్డ సన్నసంతనాము దాన్యనూ [illegible] లక
యీ యువ మీఁడ। గీ॥ నెప్లు ఫరి [illegible] నెద్వక దెట్టు [illegible] । నీఁత గాలం
బునుండుట యి ట్టుల దెవ్వ । నేమి సేయుదు [illegible] చెల్లి కిపుని । జేర బోయి
నారకిప్లాజపుక వతనేః కి॥ నరనాథనీవు వాఁకొక । వృథ పార్థ ముఁ జేయు మే
ను బోదవు ప్రతిఘు । స్నరు పాలికి [illegible] బు । దరికొ [illegible] గౌరవా సిద
ట్టనుమీఁడన్॥ క॥ అవిగ పెంబడియుగిరి । [illegible] మునకేని జనగల
[illegible] । [illegible] పెల్ల [illegible] కికొను [illegible] కెదనభ
ము శ్రీ॥ చ॥ అనపిథి ఘోషరాజ [illegible] దస [illegible] డముల్ ।
గనగురు [illegible] నుత్ [illegible] శిఖ [illegible] సుప్త [illegible] సుపు
త్ర [illegible] బలుముండుక [illegible] డన [illegible] దటా [illegible] తము
ధూత [illegible] ధునిన్ ఉ॥ చేవ ధ వింపు మం [illegible] త్రి।
ధూమ [illegible] లంపి [illegible] హోశ్వరు [illegible] । మొక్క [illegible] । త్వారక్ర
పణగ [illegible] నెనుప్పుటయ్యెని । [illegible] సిన పెసా
నుజ [illegible] ఘా॥ క॥ సికతాము మరిది [illegible] హరక [illegible] యున వా
లయు గాఁక ధరు [illegible] । దాక [illegible] ధర । యిక్క పట్ట్వజాల
కాతన వైరిసుమీ॥ క॥ విద్యాసుం దాకర డానగ । రద్యా [illegible] దు దాశ్రి
తాయమునేసం । సద్విధిబట్టుక జనవియు । నెక్యాతత [illegible] నదియట్ల
న్నకా॥ సీ॥ విధిగ పాలము [illegible] విషమ [illegible] బు చేసి నకి ధనట్ట [illegible] గాని ।
[illegible] నపివ్వక్సె [illegible] చిత్రి [illegible] గొన్న చూచిన [illegible] । డంబు
[illegible] సింగికక [illegible] గాని । [illegible]
కా [illegible] త్రిగ [illegible] చేపట్టుట [illegible] గీ॥ [illegible]
డు [illegible] । [illegible] త్రైనని [illegible] గాఁ । [illegible]
[illegible] సఖ్య [illegible] ముగ [illegible] హ॥ సీ॥ [illegible]

మఱియుఁ బడుశ్రీహరియని వేడుదానిశిరముఁ ద్రెంచినశివుఁ జెప్ప డెవ్వఁడు । నరసిం హుఁడై హిరణ్యాక్షయసురుఁ గారిగారించుటయుఁ జెప్పఁ గాని । యతనిశరభరూ పముఁ బాల్చి హరిదత్తి త్రిపైన సిద్ధిఁ జెప్పఁడు జనులువినఁగ । వినుఁడు కసర్గంబు [illegible] ము । [illegible] గాని విష్ణుసహస్రనామకర్త॥ గీ॥ హరుఁ డనంతుఁడు జగత్తులకధ్య క్షుండు । కట [illegible] గాని మాతనికి [illegible] । డనడు విశ్వాక్షి ధ్యానుం డనం తుఁడు [illegible] । గాఁడు విశ్వేశ్వరుఁడు కాంక్షితుఁడనడు॥ క॥ హరియును హామయా యయు [illegible] । హరునాపరశక్తి యయు [illegible] గాఁ [illegible] । శ్వగవైరిమాయయను నా । పరశక్తిపురుషుఁ గాఁగ బలుకఁడు [illegible]॥ గీ॥ వారివారు [illegible] న వొక డ [illegible] । హరిహరి [illegible] । పక్షపాతము ప [illegible] గాని । [illegible]॥సీ॥ [illegible] డువకయో [illegible] విష్ణుమా [illegible] సహించు । జాలక [illegible] కర్మయ్య జయ్య నగదిసియా [illegible] ఉపహాసబుద్ధి । పుస్తకంబు దహించుగాలియును పాప ముఁ [illegible] సివాని । కొంకకతన చేతిదొంకె. బొడిచి రాదిగి చితచ్ఛిన్నంబు చెంచికడుపు॥ గీ॥ చించి [illegible] గుడు । నగా నాఁ విష్ణుమై బూవులగుచు వెలసె । నిజమహీసురు తెనుఁగ రేయిలమి వేయు జను లభక్తుల [illegible] దనుజనాథ॥ గీ॥ వరియుఁ మను జేశ వినుము కెంబావి మెనె

భోగిదేవయ్యకథ.

డు। పురవములో [illegible] పురంబునఁ బుష మాసురుండు । భోగిదేవయ్యయనఁ శేషభోగి భూషు । భక్తపదభక్తిభావనాసక్తుఁ డగుచు॥ మ॥ అతఁ డాకీర్తి [illegible] గ జంగమస పర్యాసక్తి [illegible] । శితికంఠుండు [illegible] దియ్యా [illegible] స్వీకరింపఁ వ్వచా రించి పం। చ [illegible] ప్రాపించినలింగమూర్త మ [illegible] సంధి [illegible] ముద్రాంకముల్ । శివభ స్మంబును బాల్చి [illegible] గలి [illegible] నే తేఁగన్॥ వ॥ కనియాభోగనిభక్తి కిఁ బహుళను [illegible] రంబుల [illegible] । యనవహింసంబున మోచికొన్న శివ [illegible] । లో [illegible] భో [illegible] । [illegible]॥ క॥ అదిసందు [illegible] । [illegible] । [illegible] వినుము [illegible] । [illegible]॥ గీ॥ [illegible] । [illegible] ని [illegible] । [illegible]॥ ఉ॥ [illegible]

హా ముమూలు గున్న యదికీ నెరవహ్ని భరంబున భవ । [illegible] గను
క్రేవ్రుబడి పగ నేసి [illegible] యు । శ్వాసము [illegible] చమ [illegible]
సాదయించుసం । దేహము [illegible] యంత నము [illegible]
సన్ [illegible] చిన [illegible] తరో [illegible] వచ్చి [illegible]
మిటికి [illegible] దెముభ [illegible] । [illegible] గు
వలాం [illegible] । [illegible]॥
ఉ॥ [illegible] తన్ [illegible] । [illegible]
ము [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] ప్ర
చున్॥౩॥ [illegible] । [illegible]
వున్ [illegible] । [illegible] కున్॥
గీ॥ [illegible] । [illegible] దీప్ర
[illegible] భోగయ్యె [illegible] । [illegible] సీ॥
అం [illegible] నన్న।
[illegible] భోగ [illegible] నం
[illegible]॥ [illegible] కిరీ
[illegible] । [illegible] । [illegible]
నీచమతుల । [illegible] టలా
డి । [illegible] । [illegible] । మా
తలలం [illegible] । [illegible] దల
రెండుశివభక్తులు [illegible] । [illegible] వెడ
లం [illegible] చూచెన్॥ ఉ॥ [illegible] దే
వావళి [illegible] । [illegible] మూ
ర్తు [illegible] భోగయ [illegible] । [illegible] భక్తులకు [illegible]
[illegible] యున్॥ చ॥ [illegible] గు
లి [illegible] । [illegible]
[illegible] । [illegible] వి
[illegible] । ఉ॥ [illegible] సజ్జ
[illegible] । [illegible] జనులింగమూర్తు

బున్। కేమరునొండొరుఁ గదిసి వేగనుపారేడులింగమూర్తులఁ। భూమికిఁ
గొల్లేటవి భూదివిభోగముననేగెడులింగమూర్తులన్॥ ఉ॥ భూచరఖేచరంబులను
బొందుచు నేగెడిలింగమూర్తులన్। వేచను వేడుకంబవన వేగమునన్ జనులింగ
మూర్తులన్। వేచనలేకయె ద్యునవనీగతిజంగమలింగమూర్తులన్। లోచనగ
వ్యలైంగికమనోహరపర్వనభంగి నేగగన్॥ క॥ భోగివిభూషణభక్తుల। భోగ
య్యయులింగములును పురివెల్వడి స్వేచ్ఛాగతిఁ జనుచుఁ జనె గెం। భోగిపురంబి
ట్లు పాడుగొనుచుండున్॥ సీ॥ వెండికొండ మేడి సందడిగంపించెవాడెసస్యము
లీలఁ బ్రాతవకులు। పగలుచుకేళులుబట్టపాపులెల్లను బట్టెఁ దిమిరముల్ హెచ్చ
నస్తమునుబుచ్చె। వనములును [illegible] లు నీరవ్యాకులగ పశుపక్షులు మేత
లుడిగె। నేలగాలికి నెందుగాలూద రాదయ్యె గాలియుధూళి మునుగల గునె
గసె। గీ॥ భోగిదేవయ్య వెంటకే చాగి వెడలి। లింగమూర్తులుపోవ సిరిలీల నధిక।
ధామనోత్పాతములు పుట్టె నివిరి యటని। కరుణవడయుక యుపచక్క గావటం
బు॥ క॥ వసు [illegible] ద్యులు [illegible] ద్యులు। బెసగఁ భోగయ్యగారి విశ్వ యయుష్మ
చ్చిపశుసుమములజపూజా। గసహస్రగతుల్ రచించి కరములు దలలన్॥ క॥ నె
లకొల్పి శరణుజొచ్చి। [illegible] పాదృష్టిమున్నగ్రాల ఖలులన్। గలయంగ
నుగొని నాయా। యొలజెడి [illegible] పుముబట్టి [illegible] దమనుదన్॥ క॥ నీదాసుల
దాసులము। నదోసము తెప్పించె మఱి ప్రమను చుద। స్వామినొడళ్ళ గెడ
సి [illegible] కైవ్యభోగ [illegible] బుకయ్య భోగయ్యయున్॥ క॥ సభయులగు మండివిప్రు
ల। కన [illegible] సభోగయ్యగారి మహిమ। విభవమును సన్నుతలైంగిక।
నిభసప్పభాదివిరాజమలునుచేసె నఁ॥ క॥ ఆలింగముల వ్యక్తని। జాలయ
మూలన [illegible] చిత్త శక్తి। శ్రీలబవసువడియాంబుల లోకములందు దృష్ట
మయి వెలుంగొందుఁ। సీ॥ పెద్దపీఠంబునఁ జిన్నలింగంబును పెద్దలింగము చిన్న పీఠ
ముసను। భీమలింగము [illegible] లింగంబును భీమలింగము నామపీఠమునను। స్ఫ
టికపీఠికబాణలింగంబు స్ఫాటికలింగంబు బాణపీఠి। రజితపీఠిక మహారజితలిం
గంబు [illegible] మహారజితపీఠి॥ గీ॥ [illegible] భోగయ్య వెంటమఱ
లి। [illegible] తీర। సాక్షి గా [illegible] శరణులెం
దు। [illegible]॥

గుప్త భక్త కథ

క॥ జగధికసుకరయుతము। [illegible] త్యాగి [illegible] ద్రష్ట

క్తగరిష్ఠగుడ్డనయోనం । బాగఁడొందునుదక్షా శోత్రమున వినుమెల్లన్॥ క॥ ఆయుష్మన్మోరతమున్నత । మీయిలనెట్లన్న జరగ హేశ్వరసత్సే । వాఁనాతన్ప్రత్తిన్ దనానగరాయతపీఠిక జవంగ చెఘ్నరవిభ్రమల్॥ చ॥ కనఁగొనికష్టరోగము నకాళ్లను చేతులునింతవింతనై । తునిసిఁ దంగ భాసురులుఁదాకి డిసస్మరణంబునంజఁగ । బనిదన కేమిగల్గొ గోగవూలివమాలితయుంగ గప్పినా । వినితెనయింటికిస్సగలివేగమొ చేసిగితేంరనేన్నికఁగాన్॥ క॥ సౌరాష్ట్రసోమశేఖర । పారద్పపాటీవారిపాగావారో । చ్చాపీకుష్ఠుజాసు । సారింగాకిటకునురలిచను జేనరుచుక్॥ క॥ వదినిశ్చయించికతిఁయ । పదములు చను నేఁను వోయుపగతివఘరణం । దుగ్రశల్లనుమాపి నెరికొంతపోడవువడిచె నుమనోహి దాధ్యాన మాను బలిమిన్॥ గీ॥ అట్లు చనజనపాదంబులవఁసిల్వ కున్న గరములు మోళ్లను ప్రేలిపి । కొంగదవ్వగనయ్యను గదియఁబడి । నవ్వుడు మబడిపోను విరియబాలసాగె॥ అంత॥ శా॥ స్పష్టంభోగుహానే తముఖ్యులిలసత్స్వభూజ్యోడాత్మావంఘ్రిసం । దష్టారిక్షితిము క్షైభవ ధుమాన్యద్దతు గజ్జ కీయా । యాష్టాద్రిష్టజగర్యాష్టఫలమండమాన్నాయగమ్యఁడు సో । రష్టాంఘ్రిశము సోమనాధుమక్ష పారిమ్యా యుతాపాంగుడై॥ చ॥ ఎమరుగ నేగుదెంచిరతేము మేసిగదంబుమాన్పన । మ్మదవతిస్రొక్కి లేచి జమాళికరంబులు సంఘటించియో । మదనరోధిభృగసముఁజుళ భాషలఁబస్తుతింపగా । వదిగృపఁబుట్టియాంగ్రిపురమునకేకపటి వ్యాగాక్షయిట్లనన్॥ గీ॥ తోస్వభవదివ్యసద్భక్తి చగ్ధ్యముచకు । నాత్మమెచ్చితిఁస్తాకమదుగు నిన । దేవమిక్క నా మని తెలుపుమానె । కంటిమిందరూతివరిమింతకంటె గలదె క॥ సిస్సాధిజూచిన చోట్పన మన్నగ నుగబోవువధముమతులుగలరే । పన్నగధరమీపదములుగన్నపిద సహాంఘు వేసుగరచియుగలడే॥ క॥ ఏంరనులు నోల్లన్ । నావిందగానీవ్రనిలచి చాచేసినముక్ । సేవలు గైకొను మనవుడు । నానటనహారుడులింగంబయునెలకొని చె॥

క॥ ధరలో గుడ్డనమాహే । శ్వరభక్తికి నెల్లయాగుచు నధినైదుర । త్తరునినింబించినభూ । సురులకెల్లగుష్టుండస్పకపట్టైనల్లైడన్॥ క॥ కానశివభక్తులంగుల । హీనులనంజన్మమునుభినిశ్వరలింగంబైన పిదపశివలింగమ ఫ్రానుకశిలయన్ననోరుపువ్వ దెజెప్పమా॥ చ॥ అనుపమలింగ సన్నిహితుఁడైనమహాత్మునినంత్యజాతివా । డనుటయులింగమూర్తి శిలయండలఁబుటయున్సమం

బుమే । రుసగసుసోకికాళనునురుక్మనుయుంబగుగాఁ యొంతకన్న । నుగజేయ మాహేశ్వరునివజ్మసంభక్తులమ్ము క్తిజూడగన్॥ సీ॥ భృంగంబుచేబడ్డపిపపంబ తంగంబుగ్బ్యంబుగాక యతంగనునన । వాధికాగుంటీననిప్రపాటాములువా ధికాయుం లకకేవలనులగుబెట్టు । రసవేధచేయువనజాంబగురాగిత్రాంబం బగు నేసుపద్మ బుగాక । గురుసన్నిధీపూర్వ పులగిడించినభక్తఙలజులకు నుచేరెకులగుగల॥ క॥ యొల్లవారి-బార్వతతల్లి కండ్రి । శంభుడిపోదశాస్త్రప్రకాశ స్తమట్లు । లోకైక-త దండ్యలకునగనుద్భవించి । నట్టిప్రజలకుకుల ముఃవేసిఘుగల॥ క॥ బురాసనబట్టగట్టిన। భాసురరత్నంబుభాకైభక్త డయి నందం చేసనపద వాం బుచెడు నెఢ డమిక్॥ క॥ అడసునబట్టినతామర। మృదుపూలు [illegible] గుచు ముయిను కాదే । పుడకలబుట్టినయనలము। క [illegible] కులకునెల్లక్॥ క॥ ఇట్టిదెశాదెభక్తు। దెట్టికులోద్భవుడై నేనుగుపూజ్యయి । డట్టినుమిడుబో యుతడు । బుట్టినతడుభూసురులకుబూజ్యుండయ్యెన్॥ క॥ అంతకాదెవశేషం । డెంతటిఘని డానిజన్మ మెన్నడునిందే । చింతింపక నూర్వశియును । జంతయుబుట్టినది వారిపతిగాడా కోం॥ క॥ మాం గడయమునింత । మాతంగికిబుట్టినతడు మహాదిక్షస్వ ౧। భూతుండు గా డె కొండియు । భూతలమునదౌంటెమునుల పుట్టువులరయన్॥ క॥ సుభ్రకేసకపువనచర । గాదం భకిలకుబ్జజంతువ గర్భగులయ్యెన్। దుర్దమశక్తులు [illegible] ద్రపదారాధకప్రసాదమహిమతోన్॥ వ॥ అని యిట్లు బసవన్న బన్నగధర భక్తులవారి సద్భావమువిస్తారింబుగాఁ ప్రసంగించి యింబిజ్జలుండు [illegible] పిబడయోనియందియ్య నసుంగై బసవణ్ణనియె॥ చ॥ [illegible] స్త్రములు [illegible] చదజాలు [illegible] కినస్మయమాగ [illegible] । చి మిన నేస్తుబట్టి [illegible] భక్తి [illegible] । చి [illegible] పాలుగా [illegible] జేసుచమాచవే [illegible] తో । వనలనిచిష్ట [illegible] బసవన్న [illegible] దయజ్ఞవిరాక్॥ సీ॥ సుఖప్రభ [illegible] డైశైవ [illegible] బ్బ [illegible] జాత్రో వలజనుశివద్రోహం [illegible] । చెన [illegible] వి త్తాశ [illegible] కాలబ్రాహ్మ [illegible] భగుల । మహి [illegible] పదేశవి [illegible] బ్రతిష్ఠను [illegible] । [illegible] సనకర్మ [illegible] । [illegible] బట్టి [illegible] పశు [illegible] । జ [illegible] బోంకెనజాగిబెట్టు । మనుడు రొత్తులువినాన్నైవగడిచి పాతకముయును చేకొంద్భ్రష్టిమరియు॥ క॥ భూ

నాయకవినుముసురా । పాపసమానముగసోమపానముసేయుం । గానోడబడుదురుచంపం । డానెన్నడుజన్నిజంపెదరనన్ ధూర్తుడ॥ క॥ ఇట్టినికృష్టవిశోనా । కొట్టులుప్రతినిల్పియాడలింపగుననినే ।గుట్టునసమోయన్నం । బట్టి శివభక్తియుక్తిపంతముజెడదా॥ చ॥ అరిశివనాగమయ్యవిమలాంగమునందపిశుద్ధదుగ్ధముల్ । జననమునొందజేయుదురసాతలనాయకనీవునీమహా। జనముసుయులలోనయజ్ఞములుసద్విధిజేసినసోవమాడినై । గొనికానివిూరునీరయినగొబ్బునజూపగజేయుమీయెడన్॥ మ॥ ఘనభక్తిన్ శివనాగమయ్యకునమస్కారంబుగావించిలే । చినలింగంపగవసాయితాయుధముచే చెన్నారసంధించియె । య్యావనూయయ్యకరాబ్జముల్ తనదుహస్తాంతస్తమున్ సేసియో । త్రివమాత్రమ్మనదుగ్ధధారలుదువీధింబర్వెనాప్పారగన్॥ క॥ శివభక్తిసురభిభువిచ । న్నవిసిటితికెబసవవిభునకన్నపయనివెన్ । శివుడుకరికాలునకుస్వార్నవృష్టిగురియించినట్లురంజితమయ్యెన్॥ చ॥ మలమాలుమూటినిఁగురు సమక్షమునం దెగదోసివేసినిర్మలతరవ్యదేరభవహాలైమర్త్యమున్ శివభక్తులందునే। కులములయెంద బుట్టిశివగోత్రకులైచనుమీకునీడెదు । ర్మలజలరుశ్వసారుధిరమాంసమయావయవాదనీసుకుల్॥ క॥ అని జనులుపొగడద్యష్టం। బునబసవడుగెలువభక్తిపుంగవులెల్లన్ । మనమునసలరగబిజ్జల । జనపతిశివనాగమయ్యచరణంబులకున్॥ ఉ॥ గ్రక్కునమ్రొక్కిలేచికరకంజములంజలిగాఘటించి కాం । దక్కటుచూడుకరుణ దీటుకొనన్ శివనాగధీనిధీ । మ్రొక్కినగాచుమీరుపాముండలపోయెడుపాపరాధులం । దెక్కడిసద్గుణంబనుచు నెంతయుదైన్యముతోడబల్కగన్॥ సీ॥ శరణువేడుచునున్నయాచండవిభ్రుల । కరుణతోగాచినవ్వుచుగజముమీద । నాగదేవయ్యనెక్కించినగ్రమలీల । వెనుకదానెక్కికోటతనవీటికరిగె॥ క॥ శివనాగమయ్యచరితము । సవిరళగతిజదువవిన్ననట్లెక్షించ్ । బ్రవిమలశివపదభక్తియు । నవులజజతువగణములుకయంబునబొందున్॥

కల్యాణపురీభక్తులుబిజ్జలరాజుసభకుంబోవుట.

క॥ రుద్రావతారావతారులు । భద్రేభహరిప్రతిమలుభద్రావాసుల్ । క్షుద్రేతరవృత్తులనిర్నిద్రులుకల్యాణకటకసిలయులుభక్తుల్॥ క॥ పరవాదిపద్మపడ్మలు । పరవాదిబలాహకప్రభంజనులునహా । పురుషులుదృష్టప్రత్యయకరులాకల్యాణపురీనివాసులుభక్తుల్॥ వ॥ వారెవ్వరనిన॥ సీ॥ మడివాలుమా చ

య్యమాదిరాజయ్యయుబడవరబ్రహ్మయ్యబాచిరాజు । కిన్నెరబ్రహ్మయ్యకే శిరాజయ్యయుకన్నడబ్రహ్మయ్యకల్లనయును । మోళిగమారయ్య । ముసిడి చౌడయ్యయుకలకేతబ్రహ్మయ్య కక్కయయులు । శూలదబ్రహ్మయ్యసురి యచౌడయ్యయువాంశ దేవయ్యయుజోమ్మయయును॥ గీ॥ యుత్తమాంగ దకేశియుహొన్నయయును । కదిరెరెమ్మయ్యయునుమహాకాళవిభుడు ।బా నవంతుకేతయయ్యబసమరుసును । యోగిదేవయ్యవెండియుహొన్నయ యును॥ క॥ డింగరిగెమల్లయయుగణ । శృంగవుడైవెలయుశృంగిబాపాఖ్యుం డున్ । సంగమనాథుడుహెమ్మరు । సంగయుదేవుండుగురిడెచౌడాఖ్యుం డున్॥ సీ॥ తెలుగేనుమసనయ్యతెలుగుజొమ్మయ్యయుకాలాగ్నిరుద్రయ్యగా రుగంగ । గత్తెరనాచయ్యగారునుదయమల్లనను గారునేకాంతరామతండె । యువరదరామయ్యయునునిత్యనేమదమైలియుగొడలమల్లవిభుడు। ధవళయ్య గారుబొండాదేవిగారునుసవరదనాచయ్యసామినాథు॥ గీ॥ డమృతదేవయ్య మధువయ్యమల్లయయును । గోణిమల్లయుమరియునుగొగ్గయయును । భా స్కరయ్యయుఫణిహారిబాచయయును । కవిలెబ్రహ్మయ్యహాళల్లయ్య గామరిము॥ క॥ శివనాగమయ్యగారును । శివరాత్రిగలసంగయయునుజ నివిభుండున్ । శివచార్గుండునునవితే । శివవిస్మయాఖ్యుడునుమంచనను సరియున్॥ సీ॥ నొసలుకంటిచిక్కయ్యనులుకుదంశయ్యయుగణదాశిమయ్యన్న కంటెకల్లి । యాభిదానుండుమురుహాస్తైకేతయ్యయు బాణసభీనుయ్యభండి జారకల్లయయుగురుపకాళవ్వగిరిగిటశివ్వయ్యనిజలింగచిక్కయయును। పో లెబ్రహ్మయ్యయుబాలబ్రహ్మయ్యయునలిముగుతయ్యమహాబలుండు॥ గీ॥ హాట కేశ్వరమల్లయ్యసూరిపి । హేళ్లియాభిదుండుగరహరబ్రహ్మయ్యముండ।బ్ర [illegible] మునస్ఫుమంమనబ్రహ్మయయును - వంకబ్రహ్మయ్యబంకేశబంకయ [illegible] ఘండేశుభామనాఖ్యుడు । బోడిదేవణ్ణయుండెబ్రహ్మాఖ్యుం [illegible] మసిజభావంబునుగ్లజ్ఞగాంచివరనాముండున్॥వ॥వెం [illegible] సోమయ్యయు నొగ్గవ్వయునవక [illegible] బ్రహ్మయ్య బ్రహ్మయ్యకములేశు బ్రహ్మయ్య మై లివ బ్ర[illegible] దేవయ్య చిక్కద బ్రహ్మయ్య శ్రీగిరయ్య సిగ్గనాగ య్య [illegible] లింగయ్య [illegible]యయుస ముషకేశియునాదిగాగల కల [illegible] శ్వరులు సిస్సంభక్తి ప్రభావంబుండి విహోవబుట్టినట్టిబట్టు

లదృష్టప్రత్యయంబులు సామర్థ్యంబును భక్తమాహాత్మ్యంబును భక్తాధిప ర్ధనంబును భక్తసచ్చారిత్రంబున భక్తవైభవంబును గన్నులారం గనియుఁగ న్నవారిచేవిని యు భక్తిరసంబు తలకెక్కి దేవలకశైవపాశుపతమంత్రదీక్షి త జటాభార శాసనధరులు లింగధారులంబోవి తారును వారువారు లిం గవంతులై సంతతవీర శైవాచార పారీణత్వంబున సమాన పరమపావన ప్రసాదోపభోగులై చనుసమయంబున॥ ఉ॥ బోయలుమూకగూడుకొనిభూ

బోయలు ప్రసాదభాగంబిమ్మనుట

వనుగన్గొని మ్రొక్కి దేవ ని । వీలయిలనీతి నేలగమహాసురవ ఖ్యాలున్నప్తిగొం దిజే। జేయంపిండు మేటికొకచెట్టయిబుట్టదుమాదుజీవనో। పా [illegible] ముతొత్తి పోమెశివభక్తులుమత్త్యకామునందు హెచ్చుటన్॥ సీ॥ శ్రీకంఠశివులు గౌరీనాథ శివులును శ్రీపరమానందశివులు శాంత । శివులును లోకేశశివులు శ్రీలోచనశివు లును నీలకంఠశివులు పిసుల । శివులు దాపస్వేదశివులును బసవ [illegible] శ్వేతశివులును హరశి । వులును విశ్వేశశివులు [illegible] శివులుగ లుగుధర్మ గీ॥ శివ [illegible] శివమానసశివులు [illegible] । [illegible] శివులు శంకరశివులును । సోమేశ్వరశివులు విద్యాధరశివులు । గనఘలింగశివు లును నాదిగాఁగల। వ॥ పూర్వశైవాచారులందరు నైకమత్యంబునొందిమును పటిభంగి శివప్రసాద భోగంబునకుం జోరనివ్వనంత॥ చ॥ ఘనిదగ్రాత్తగా దెథరణీశ్వరయా బసవయ్యబోటిభ । క్తులనడవఙ్గజూడుమ కుస్మగులైనమా కానిలింగవం । తులమనుచుంబ్రసాదములు దొప్పలువట్టుచు చె గలించిమా। కలిగినశేషభాగములు కన్నులపైననుజూడనీరయో॥ గీ॥ విరకీరితినే మేనివింటిమ ల్ల । జిహ్వాయనుబోలజిహ్వాయ శేషభాగ । మిత్తురేపెరమానవాధీశభూమి చెల్లునేతమకిటువంటిప్రల్లదములు॥ వ॥ మనుజాధీశ్వర శాంభవంబయినని ర్మాల్యంబుమా కాదిగ । ల్గినలాగావులగాచుబాలుడిసుక న్లింగంబుగావించిపై । ననయంబుక్షనవదగ్ధముల్విడుక గానాలింగముల్గాలన। న్నిననబ్బాలుడు దంద్రికాళ్లడునిమోక్షనిష్ఠాంగరిష్ఠాత్ముడై॥ గీ॥ దానికీశుడు మెచ్చితద్బాలునకును । బంచలింగంబుకృపజేసిజగతినెల్లనాటనుండిసడచునేటపంకు । నీపురంబునసెల్లకనిలచేసిపుడు॥ గీ॥ బసవరాజయ్యమాతకమున్ [illegible] । వీర సమాహ్వగులమంచుమూరగాంచ । రీరుమా [illegible] ధారణీశ । నప్పియుప్పింపనినిష్ఠచే దవేసి॥ [illegible] సిపాకిటుని [illegible] వారలెల్ల

మడియుచున్నఁగ । ఘనంబవమడునిందుకోపము । నవేగబసవయ్యబిలువను
దూతలబంపన్॥ గీ॥ వచ్చినిల్చినబసవయ్యఁ దలనుజూచి । పుడమిరేడిట్లనిబలెక్క
నీబొంకులకు । శివప్రసాదములుభువిజెల్లనీకమీరుగుడిచెదరిదీఁడే మిమేరమో
యి॥ క॥ ఇది వైదికమెబల్కెదరు । చనువై దికమునుయే ని సాహసమన్నన్ ।
వదులుము[illegible]ంశం । బిదిమొదలుగనన్నబసవడిట్లనెనృపుతోఁ॥ గీ॥ ఆ
దిఖండీశునకునీశుఁడాత్మశేష । భాగమిచ్చెఁ బాగున్నపాలవినుము । పాణబా
ణప్ఫుకకంత్మపొష్యముఖ్యలింగశేషాంశమిచ్చుటలేదుమొదలు॥ క॥ ధరమా
నవమాత్రులకీ । శ్వరునిప్రసాదంబు[illegible]న్నం । గరములముట్టినరౌ
రవ । నరకంబని శ్రుతులలోన[illegible]గాదా । వ॥ వెండియు శ్రీగురుకృపాలం
బ్ధంబునునగు సంగమేశ్వర మహానిర్మ[illegible]ంబు మలయుచుండు యీ శుద్ధశు
ద్ధైతరాత్ములగు మీకిట్టుభోగింపనగు నట్లుబాలుగాక భద్రగజకలభంబు
శుద్ధగాధఁగ భగస్థంబునఁగ బుట్టునె వట్టిపట్టుకొనడి గట్టుకొని మీకు బె
ట్టిన పిదిపిపట్టు వట్టి[illegible]నెట్టనప్రసాదంబిచ్చిన బుచ్చుకొనిన బట్టునుంగలదె
నీవలఘనము లేకున్నమూఁక భావంబునను నుండుడన్న సన్నగపతిసభ[illegible]మం
బుఁ [illegible]రాతులిట్లనిరి॥ క॥ వారాణసిశ్రీగిరిగయ । సౌరాష్ట్రంబాదియైన
సైవస్థలుబం । దారూఢిగజెల్లంగా । మీ రేటికిఁ జెల్లనీకమీ పురవరములలోఁ॥ క॥ క
[illegible]ల్లిదుబై మిరి । నడుమఁగ మమ్మెంత[illegible]బోఁ[illegible]డేఁ నైనఁగ । గూఢాచారము
[illegible] । [illegible]మిసుజ్జలని[illegible]నిబసవండాఁగ॥ క॥ ప్రల్లదములువ
[illegible]డునా । భిల్లులగ[illegible]నలన[illegible]డుబెసు గాలిదగుల్ । వెల్లగలునెమికువ
ట్టిదిం[illegible]త్రేలా॥ గీ॥ తెలి[illegible]దాసిఁల్లవ దులిం దేలుగాక । గుడ్డుడేలు నెయెం
దునకుసుతులార । బలిమిభక్తులశ్రీహరిబ్రహ్మలైన । మారొక్కనగ లేరసంగ
మీమాటలేల॥ క॥ వల[illegible]డిగివనుడు శైవ । స్థలలందక[illegible]వీరశైవులుమీ
కీ । యిలనెన్నఁడైన నిచ్చిన । పలను దెలుపుతొత్తులవాగ్వాదములేలా॥ గీ॥ మొ
దల శైవమార్గఁము[illegible]దసష్ట । వీరశైవవృత్తివెలయువారు । ప్రాణలిం
గశేషభాగంబు[illegible] [illegible] ల॥ క॥ ఎలదైగోసరకం
[illegible] । [illegible] శేషము । వాలా
[illegible] । [illegible] లేకాఁక
[illegible] । [illegible] సంగమే । శంన
[illegible] । [illegible] నడసెకొ

ననోపరమేశిపొందుచున్॥ వ॥ వినియుబోయలు మేలు మేలు బసవా శివ్వలభరా మంజరిన్ । నిన బోలంగఁబద్ధాను లెందుగల రెవరిశ్వ్యజతిఁవమ్మ [illegible] పాయుంబుదలంచితకటకటా ప్రాణంబులఁజూసి [illegible] ఁగలరె యేలోకంబులం జేసియుఁ॥ గీ॥ ప్రాణము కటకటా [illegible] తినుకబ్రతుకవచ్చు తెగువనుచ్చి । పడయుస్పష్టిఫల [illegible] ద్దబసవరాజుతోటివారు॥ గీ॥ కొరకునకుబోయుబడిగల్లుగూలిచచ్చు । నాక సంబురాగ వ్యానునట్లుగాక । గొల్లగని బోయుప్పైగోకగోలపడ్డ । జాడమూక కెట్టి కాణాచిచాలునయ్య॥ క॥ ఈమహిఁగనకవ్యామములు । దామదమకబ్రవే ల్చుకొనినతద్విధమయ్యెం । బ్రేమంబలరగబిడ్డల । వేమారునవ్వులనువంపవిధమయ్యెగదా॥ గీ॥ ఈరసంబునమీరలేమేనిబలికి । నవెఱ్రిగలవాడు కక్కివిషము ద్రావహాలహాల । ముమున్ను హరునకునర్పించువారు । గలరెకొన్నవారనుగ లరెకఱకుడయిన॥ క॥ కలిగినదెలుసుడగొనియెద । మఱిమింగుదార్ఢ్యమెల్ల యాదిమిపాలుం । బలువిషములు మాపాలును । ఛళిఛళి నాన్నట్టిదవ్యబసవనమంత్రి॥ క॥ మాకిచ్చునట్టివిషమీ । రేకొనుడీశునకుసిచ్చియిట్లుకడు నష్టా । మాకిడకనుమా భాగము । మాతునుమీకునుబ్రజ్ఞపహీనిఁబలునన్॥ క॥ నిబిజ్జలుండుభయతా । ద్యనుమతమున నెవడేవునాలయమునక॥ జనసేనివెంటంబోయులు । జనరచటికి వాయునధ్వజంబుగాఁ॥ వ॥ బసవండునసంఖ్యాతభక్తియుక్తుండయిపరిపక్వంబునజాయచ్చుట॥ క॥కాకోలకాలకూట । ప్రకటహాలాహలాదిబహువిషంబుల్ । వెకరార్చనూరగాద । ద్బికరగంధాంశుగంబుదికులనెల్లన్॥ ఉ॥ ముచ్చటదీవనావెకురుముకుఁన కెక్కినజీవులెల్లవే । పంచతనొందినిజనబస్వినగాలిగ్రోలగాన భో । నంచరదండజవజ్రముచేర్చిథరాతలిగూలజూచియు । [illegible] తె కవిషమెక్కినగుంలిరిదార్ఢ్యవంతుఁడన్॥ క॥ననబోట్లకైన పేషలు । డునియం గనూరిసుద్రావదుస్తరముగుగా । దనివేరజెప్పనేటికి । ననబోయులుమెల్లమెల్ల నందరుజారన్॥ చ॥ అలవాకయుష్పతవ్విషములన్నియుగూర్చి యొకటిపాటి గా । గలపినసిండికొన్ప్పెరలుగ్రక్కునసంచగబోసికఁడుధ । కృప [illegible] సైననభక్తుల్కుడుమున్నశివిందభక్తిని । [illegible] తోడకూడఁగన్॥ గీ॥ భవ్యకంచపు [illegible] । [illegible] సవనచక్రవర్తి । యానసిబడిన [illegible] । భక్తనాయ్యులకెల్ల

న్నుప్రమథుండగుదు॥ శా॥ భద్రాకారులభక్తులంబొగడి శ్రీభాస్వత్కటాహా
రలీ। మద్రోల్లాసవిషాభిధానహుతభుజ్జ్వాలాజ్వాల హేతుల్ మహా। రుద్రాక్షీ
లలలాటమారుతసఖక్రూరాకృతిన్ గాలురు। ప్రోద్రేకంబునజూడగా బొగడు
పేర్బ్రాకెన్నభోమార్గముల్॥ ఉ॥ ఆవిషవహ్ని వేడిమికినంబుజబంధుడుదప్ప
గ్రుంకెలో। కావలియవ్వలిన్ వలయియాఱడిబొందిసమస్తజీవులున్। నావిషమా
విరస్ఫులిగిలాజలు వేచినజెట్టుపడ్డయ। ట్టీవిధులాతలింబడి యొక్కడజూచినజు
క్కతండముల్॥ క॥ పొగలుభుగుల్లుభుగుల్లన। నెగసినబ్రహ్మాండమెల్లనిండిన
ధుమధూమము నా। నగములు కాటుకనగములు। పగిదింగనుపట్టదిగులుపడిరి
దిగీశుల్॥ క॥ బడబానలమిరిపొవ్వరి। జడనిధులేదునుగలంగెసంవర్తాగ్నిన్।
బొడమినదుడుగుడుగులసిపడ। పడవంకెవిధాతభీతివశమానసుడై। కాబంగా
రువంటి దేహము। శింగారముచెరిచినల్లజేసినవిషమం। చుంగడుభయమపడి
యగుమర। భంగడుతనతొంటిభంగపాటుదలంచెన్॥ గీ॥ అపుడురుద్రుండు
వెరగందెనాత్మకంఠ। గరళకెప్పందమైదలెను ధరణినచుచు। దేవదేవుండునా
సలికనైరచెనను మ। ప్రమథపుంగవులానందభరితులగుచు॥ ఉ॥ ఆయతినింగినే
లయును నాక్రమణంబొనరించి కాలకూ। టాయతవహ్ని దానిగనియాబసవ
న్నప్రసన్నవక్త్రు)॥ బోయలజూచిమీదుబుడిబుళ్ళిక జెల్లవుదేవకోసినుజాయడ
కంటివారికినక్కైతిమీవిటిమి ఏక నుందరున్॥ ఉ॥ భర్గునిభక్తులేబరమపావన
మూర్తులుభగుణ దెజగద్భ। ర్తలయాదికక్రియలుసత్తుగజేయగనాదికర్తలై
స్వగిణరివలజూడగప్రసాదమహాయదిగానియన్నదు। ర్మార్గుణలుదల్రప్రసా
దముకరంబుననైననుముట్టయోగ్యతే। క॥ అదియవ్వగాదను ద్రోహులవదగా
నిసిర్షిందుగరళవహ్నిముఖమునం। బివశసరికింతుసందులు। ప్రదులనవభోగ
తుల జేతుభీకరంభంగిన్॥ వ॥ అనియనేకప్రతిజ్ఞావచనపూర్వకంబు గానలుకు
వలికిబసవదండాధీశుండుచండేశవరదుండును కుండలీకుండలుండునునగుసం
గమేశ్వరునకు గొంతవేరసంతసించుకొనియర్పించియుంచు కేనియుంగొంచ
కకొనుచుండంగనిపకనసి జంరిభక్తులుప్పొంగినింగి యదృవనార్చి వేచ్చి విసవిస
నప్పసిండి కొప్పిరలకరగవియు గొనకరిగిజుష్టంబు బహ్వాశిస్తోక మీవాశిష్టమ
స్సంపమిత్రసుతమనునాగమో క్తిబాటించిన్వ్యాప్రమ యుగలంతి కాకస్ఫురచ్ఛ
మకప్రముఖనిఖిలపాత్రంబుల నతిపూర్ణంబుగా వడ్డింపించుకొని తమతము

భక్తులుప్రసాదకాలకూటబునారగించుట.

ష్టలింగంబులకర్పించి హెచ్చిసావధానంబునతత్ప్రసాదంబు సాదరంబునం బుచ్చుకొనుచుతనలో తారుపినోదాలాపంబులాడం దొడంగిరదెట్లనిన॥ సీ॥ సమాలిక॥ సందడిసేయకుసంగమేశ్వరదేవచిందగ్రోలుచిట్టిదేవ । తెచ్చుద ఋమ్మయ్యత్రిపురాదిదేవయ్య విశ్వేసిగూర్చుండువిమలదేవ । కాలకంఠయ్య కుజాలదించుకదెండు జాలునానీకునిరాశిదేవ । వేగమిత్తెలయ్యవిరూపాక్ష దేవయ్యయీగరిగెడు పాలుభోగయ్యకును । జాలగదెత్తునాశంకరదేవయ్య ఘాలలోచనపట్టుపట్టమింకయెంత్తైన నాస్వాదమేపురాతయ్యభుజింపవల నవాధ । కొంకకుకొంకకుశంకరనాధయ్య యింకనుదెత్తునేలెక్కమించిపా డియేచలదనపర్వతదేవయ్య కూడవడ్డింపుడీగురువునకును । శివశివానియుడీ చెన్నదేవుండు బ్రహ్మవిమలదేవుండుబాసనడిపె । పెద్దులాడకపట్టుమూర్తిదే వయ్యగారు । దొడ్డయేమెంత్తైన ధూర్జటయ్యసంబరవడకయ్య సర్వజ్ఞదేవ య్యకెంబాగిభోగయ్యకేలియేల । సీకొలదెరుగవేనిజభావదేవయ్యమాకేమి మహాదేవమరియొబట్టు । సంతోషమేనీకుచంద్రశేఖర దేవమంతనం జేలని ర్మలుడనీకు । నుసులకునుసులకుకుసు మేశ్వరుడనీవు గసిమసింగొద వేలకల్లినా ధప్రడ్డలింతేలయ్య పెద్దలదేవయ్యవడ్డింతునేనీకుదొడ్డలిరగ॥ గీ॥ మిండసం గయ్యతీర్పకుమీసబుసుక । బాగలేటికిబలికెనుబల్లడయ్య । యుర్ధిగమపారగ్రో లుకల్యాణదేవ । తపికిక్కైనను దెత్తునాగొల్లవాళయ్య॥ సీసమాలిక॥ మొక్క శంబేటికిముదునూరుసంగయ్య చిక్కింగమీకుమిరాశిరిగిరయ్య । దుగ్గళవ్వయు నుసద్యోజాతదేవియు గొగ్గవ్వచనాదేవిగడ్డ । పయిను చమ్మవ్వ సకలవ్వ యుచల దేవియునిమ్మవ్వశాంత వ్వబ్రహ్మవయును । గాళవ్వకేతవ్వకా మలదేవియుపోడసబస వమ్మసోవలవ్వ । అక్కచోడవ్వయు నానందదేవి యుచిక్కవ్వరామవ్వసిద్దలవ్వ । హొల్లవ్వకల్లవ్వ హెచలదేవియు నల్లవ్వమల్ల వ్వయుసిమిషవ్వ । కేతలదేవిపురాతవ్వగారు మీరేతెంచికూర్చుండుడీరల పంక్తి॥ గీ॥ననుచునందమునందమలోనహర్షమొంది । యిట్టిసందడిమున్నెందు నెరుగమనుచు । బసవమంత్రికిదెలుసుయీభావమనుచు । మరియునిట్లుమద సూక్తిమస్మలైరి । రగడ॥ ధన్యతచాన్మికశరమశమనుచు । యమ్మాటికికా సికదేనచుచును । మెల్లనసడలుపుమొండెమనుచు । గొల్లగవిస్పుడుగొందుకోక నుచు । గడుపుబెరుగునీల్లకుమీదనుచును । కడుపుబెరిగినకరవేయుసుచును ।

అయ్యకుఁదలఁచుచుఁ గైవ్రాలు బోమ్మనుచు । నియ్యానెయ్యంకె సేవయ్యననుచు । నిచి
యొక్కఁడు గాదీయుకనుచు । వదలింపుము మానుదు సరసము మాతోననుచును।
నాయనుజూడుండా స్వాదమనుచును । నీయందమేనియు నేటు బోవదనుచు
నోరి నె త్రినూరన్న గాదనుచు । తనమది గోరిక యీ దాశిపోమ్మనుచు దలయూ
పకుమీకతంత్రశీనీవనుచు । పలెనట మాతో వాగ్వా । దమనుచు కడువు వడినె రా
ఘము గానను చు । బిఱుగు పాటలా ధ్వ క్తిలోననుచు । దుష్పిపోదు పాత్రలద్రో
వకనుచు । గోప్పరలకును సుకుమగాకయనుచు । గెల్లులార కార్గింతురమ్మను
చు।నల్లవోపిల చేరనాయ య్యాయనుచు । ద్రేన్వక పోదునె దేవదేసనుచు బూ
న్వకతోలికె బుద్ధ్యక లేచెను । బల్లెరపు లుగుబువా కేదుననుచుచు । పెల్లుగనిం
డద్రబె లెదవనుచు। వోలుకకు మాయయ్యయనుచు । నోలికినబసవనికుండు గా
కనుచు । వేరకొ స్వి రెంపు తెండనుచు । హరహర దా భేదమయ్యానికనుచు।
నవనవ గరళము నాకు దెమ్మనుచు । శివునకునిచ్చు చు శివశివయనుచు। జుట్టువా
రిగనిజుట్టుంచు జూపుచు । గద్రునద్రేవుచు కాళ్లు జూపుచును । నిక్కుచునీల్లుచున
దెక్కలింపుచును । బొక్కుచు బొలుచుచు బుక్కరింపుచును। రెక్కించుకకనురె
ప్పలు మూయుచు । గ్రక్కున గ్రుంగుచు గంతులు వేయుచు । గ్రాలుచు గ్రోలు
చుకడుకడుకడు గూలుచు । వ్రాలుచు సుఖసుధావారధి దేలుచు । సురమకప
ల్లెరముదడుకలేచుచు । సోలిదినించుకించుకచవిచూచుచు। నాడుచు గొప్పెర
లరచేతబట్టుకబాడుచు । సుకుకుచుబకుపులుబెట్టుచు । మురియుచు గునియు
చు మురకటింపుచు । నోరిగాలిలసైనూది యాడుచును । మొక్కుచు
చేతులు మోడ్చి ప్రసాదము । గ్రక్కున బుచ్చు కగంతులు వేయుచు । పొ
చ్చబుచ్చుకొనియులపైనచుచు। మచ్చికబొత్తులమానకతుడుచుచు । వెక్క
సెరంగుల ప్రియములు గూడు చు । గ్రక్కున బలుమరు గాగిట జేర్చుచు।
నొండొరులకుంపరనుండెడు పాత్రము । లొండొరుతోడియుచునురు తెర
గాత్రము । మెసపరినుబ్బుగనోయని యాడుచు । ససమశరారిమ హా
త్మ్యము దీడుచు । సుల్లాలుమతిచిల్లు గురుభక్తుల కిల్బిషమతివిష కేళిసల్పగ
ను । క్షితి భక్తులు విష కేళిరచించిరి । గతిచెడబో యెలగర్వ మడంచిరి॥
క॥ వెండియు బసవండహి రాట్ । మండనుని ప్రసాద సేవ్యనవ్యవిభవ భూ। మం
డలపతియాప్తులకుం । దండిగబోయింపనని చిదలచినకూర్మిన్॥ సీ॥ కొట్టరవు
లవారిగుంచెవారల పాలకట్టు బువారలగొట్టెవారి । చుట్టాలకక్కాలసుతు

లను బౌత్రులబట్టుపుదేవులభావిహితుల । బండారులను నచ చాళ్ళబెగ్గడులను
దండనాయకులను తంత్రపతుల । దాసజనములవిశ్వాసులబట్టి దాసీజన
ములవిలాసినులను॥ గీ॥ వాద్యములవారి గాయకవందితతుల । కలను పరిహాస
కులబండితులను గవుల । సకలజనములపంక్తులు సాగజేసి । విషమువారకిబో
యించెవిశ్వమెరుగ॥ గీ॥ అట్లుబోయంగనవ్విషంబవనినాథు । తంత్రములకొ
ల్ల బాలుఘృతంబుననుచు । సంధ గాజూచిబసవండునిండువేటక । దనగజ
ములదెప్పించెతత్క్షణంబ॥ వ॥ అట్లుపంచినమానవంతులేతెంచి॥ సీ॥ కాలాగ్ని
రుద్రునిగణనాథుదంతికులవతంసరాయకోలాహలంబు। గంగాధరప్రియసం
గరవిజయుని లింగసన్నాహంబుమంగళయశం । భద్రేభసంహారముఖరవాదివి
రవిద్రావణువీరభద్రావతారు । చౌదంతితిలకంబుజగదేకవీరునిపంచాశ్వబ
లభవభంగుచెంగు॥ గీ॥ నంతకాంతకుడూర్ధ్వప్రదంతభగ్న । నప్రమత్తుని
త్రిపురాంతకాఖ్యజంగ । మప్రసాదిని మొదలుగామత్తకరుల । దెచ్చిముంద
రనిలిపినబెచ్చువెరగి॥ క॥ తనలాయంబునగలిగిన । ఘనవాజుల నెల్లదెండుగ్ర
కులనినచె । వ్మనమునసలరుచువాహకు । లునుపటుగతినేగిమందిరాంతర్గ
తులై॥ సీ॥ హయరాజుసర్వమునప్రతిహతబలుసితపరాజుసుభగుసిధగ్మకీర్తి
తత్త్వజ్ఞువరమునిదాయరంపముసుప్రసన్నునివుష్కర్మసంహారునిని । శిష్టపా
లునిమదదుష్టమర్దనుచిత్రాంగుదుదాంతుచంద్రాతపంబు । శృంగారవా
రాణశీనిశరమప్రియు వాయువేగంబునింద్రాయుధంబు॥ గీ॥ శాశ్వతీశాస
ముఖ్యాశ్వసమితిచేర । వాజిరాజిగజావళివరుసనిలిపి । కొప్పిరలుడత్ప్ర
స్థలింగూటకించ । నన్నివిషమెల్లనపిచల్లనూటుకొనియె॥ చ॥ వరవడిబోయ
లప్డువెరవేకులబొందివడంకుచుండని। శ్వరగణసంఘముల్గృపప్రసాదసువ్యా
త్కరవృష్టిముంపనం । బరమునను డిమద్రులతిభక్తిగనుంగొన దివ్యగుందు
భుల్ । సురయోగబిజ్జలుండుప్రజవిన్వరగందియుఘోయఘోషమున్॥ వ॥ మఱి
యు నతనిమహత్వంబుగాంచి యుచితోక్తుల లోకానీకంబిట్లనిసన్నుతించెను॥
సీ॥ సదమలగాత్రప్రసాదైకసత్పాత్రసజ్జనస్తుతవిజ్ఞాననేత్ర । ప్రవిమలచారి
త్రభవలతాశిపదాత్రపరమపవిత్రసద్భక్తిగోత్ర । ప్రోగ్గిశసుత్రమహద్ధ్వార
సత్పుత్రవరజంగమక్షేత్రవాదిజైత్ర । సద్గుణైకచ్ఛత్రజననాంబుధిపవిత్ర భ
క్తికళత్రకృపాతిమిత్ర॥ గీ॥ భక్తివఘజానబసవన్నబాపుబాపు భాగ్యపరశార్వ
బసవన్నబాపుబాపు। నన్నిరాబసవేశ్వరసన్నిహిత॥ చ॥ హాయనజగద్దత్త

థఁ మగనఁబుధిసంభవ హైరయిట్టియా । గడళిను బ్రింగనూక్షి జకఁ తపటం
బునఁ ల్పెగాఁత । ద్వరిం హిమంబ దెంత బసవండాగిభక్తి హితార్థఁ మైభ
యం । కడగడళోతటరంబువశకంఠమంబట్టగ్రోల మేలనన్॥ క॥ అమృతము
గ్రోలియు జేసతి । లుగృతబాలి దురుతండక్లుప్తదినములన్ । డెమలకబ
సవేశుడువిన । ముద్రావియుదివ్య దేహసంయుతుడయ్యెన్॥ చ॥ అఁకొస
చూడబోయి మహాభయమంచి చుగండకిండచుక్ । సవనబ్రీతి జేయుచు
వనితలజాగల మున్ష్టచుగృహ. వసథిమన్నగావుబసవక్రభవర్వశరణ్యదే
వను । కుసభ తంబ నమిచ్చిన మ్నగూడుకరము మ్నశతాపర ధులన్॥ గీ॥ వ
సముల్లో మసనీచరివారమయ్యె । మనుష్యబరిచూటనీక శౌర్యమ్మోతలప । మహి
నిదుష్టజనులతో డిమైత్రికంటె । శిష్టుతో హైరమైనశిష్టవిరము॥

వ॥ కావున దేవయేపథంబున నైన నమ్మ గాచి రక్షించిడీవెనఁబాం
దము నీవుడకర్దికుర దెసమాను సెహావ్యలోసి చేవేఁ విధంబుల విన్నవిం
చుడు విని॥ క॥ బూచెయాను యద్భష్టి । గాంచెనీగిష్టడీ మాత్రఘునవాం
భములున్ । ద్రోశాక్ మూలనుధరణిం । దోగంబ్రఖ్యాత యశము దంభప్రతి
భక్॥ క॥ మాపెన్బోయలగర్వము । సూపెంబసాదంబునహీనిశృతదృష్ట
ములున్ । మోపిన్సు జేవముకు । బాశిక్ నాదములవారిభక్తిగ సంగక్॥
క॥ నిలచెచలనంబునొందక్ । గెలిచెక్ ప్రస్తవముజనులు కీర్తింపంగా । దల
చెన్సద్భక్తిమెయిన్ । బొలిచెక్ వీరిమునసిట్టిపుణ్యులుగలరే॥ క॥ ఆలిలక్ బస
వుం జనువిన । కేళిన్ప్వషమునప్రసాదకృతకృత్యవయా । భూలోకమునకు దెలి
పెనన్మాలిల నిప్పజమునగుబహుశుభ నుల్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ॥ క॥ వెండియుజగదే
వుండను । దండాధీశుండుచంద్రధుంపద సేవా । మండనుడు కర్మయోగర ।

జగదేవుకథ.

తుండయిమను దుష్టదూరుండగుచుక్॥ చ॥ అతడతివైభవంబునశుభా
వహకార్యము సేయుచున్ననో । రతిబసవన్నగేరజనిరాజితభస్మము ద్రోా
లబెట్టిచి । శుకసీభుమద్గృహముజొచ్చినమాత్రమునందనే । గృతార్థత
వహించు బసవరాజుదరస్మితచారువక్త్రుడై॥ క॥ వినుముజగదేవధీమణి
యునసిజహరభక్తజనసమాగమమునకో । చ్చినజాలు నేమిజెప్పెద । వసవిని
హూషణంబులో నిజాలయమునకున్॥ చ॥ వసజనిమాత్మసంపద వగ్గలమైనను
నిలువు ప్రక్తిన । గ్రసపవెచకశోకముల తత్తరంబుగసన్నతాన్నపా । యు

గాఢిగ గ్ధమూలగలనెల్లప శాద్ధము భోజనార్హమౌ వ । స్తుసముదితవ డివాంఛితగ
బొంతులు వేడ్కగ జేసి వేడుకన్॥ గీ॥ రజతబసవన్నయటికె గాకమన్నియు॥
భూర్భకంబు గాంచితౌదుదుభక్తి । బాగెసంగకజానకిపస్తుపవరి । కడు
భయుంబునబాలదీ ళ్లుగడుగ॥ క॥ బసవనూతనపరిచారిక । విసరిముచేవ
ళ్వేనంబు పినియాతేయా । వసుధముసకుబోవుటమానిసమగ్రాగ్రహాను బె
గడినెగడగన చెన్॥ క॥ జగదేవుడుచను డెంచిన । భుగభుగకోపాగ్నిశిఖలు
బొగనసనినం । మొగమిాజింపకరాముస । రుగకట్టించెబగితత్ప్రరోభా
గమునన్॥ వ॥ అటపట్టి చి తెరముసంగందయుండి యాదండ వాధుకోడి
మూగనూటవిడుకొల్పి వృషభభక్త సభాభ్యంతరంబు వెలువడి పోమ్మకుల
ద్దైవంబులిటువేల్ప నైనమలహరుండుంటబలు త్రోపలింబోవంబాడినోయ
ధ్వేణం శకోటిరుశంద్ధబుద్ధులకేలసమకూరుసట్లునుంగాక॥ చ॥ హరిముఖదేవ
తాధిపతినాదిభజించియులోకజీవుడు । నరుడువెడ శైవభావనమనంబున
బూనుటమెట్టులోమహా । శ్వగజకంబులాదరించునవారిజయుగ్మముచే
తెదుగరణా కరిలగువిప్రకింపమునకాళ్లురతింగడుగగవన్నునే॥ సీ॥ తలమి
దగవుపాదజలములకు దితులభక్తులకాళ్లనుకీళ్లునట్టునగునె । శ్రీమహాదేవుపూ
జిరుభక్తులకు నామాలకుకరుణబూన్పమాక్షమగునె । మారహరార్చకున
కుమానెన్నిస్త్నికేల్డోయియిలగ్రాటమాలలకెత్తగునె । సదమలతీర్థప్రసా
దోపభోగికికిరుధుగాళ్లిసద్భక్తినిముఖులైన॥ గీ॥ కిరతచాండాలకస్త్రలకలసిగు
ణసివ । మోహాకృతస్థంబుగుడుచుటగాకయుగె । నిపిపి చెనెగమా
ర్గంబుమసిజారి । భక్తపుంగవమంధిరాభ్యంతరమున॥ చ॥ మెలగెడుపుత్ర
దారభటమిత్రసగోత్రులవాప్తులాదిగా । గలజనులెల్ల లింగయుతకాయులు
గామితదివ్యసంగతం । దలకొనసంత్యజనుస్మలునుదారునభొత్తులసన్నపా
తకం । బులయునసంగభక్తులకుయుక్తమెయన్యులకర్పలియ్యగన్॥ వ॥ వెండి
యు (ద్రశకానాదపిపాపదా) యనుగానదర్శనస్పర్శనాలోకన సంభాష
భోజనాసనదానంబులితరులకెట్లు సేయవచ్చు బశుపతిభక్తిపదంబు ప
శువులకైన భక్తియుక్తులం జేయుసది యెట్లనిన॥ క॥ ధరవెలయుమరియు

నేలేశ్వర కేతయ్యకథ.

నేలే । శ్వరకేతయుదాగతంపుసద్భక్తుండ । చ్చటి గాద్బ్యంబని । తరసు
లభంబనినిసువ్రతంబెట్లనినన్॥ గీ॥ పుర్రెమాత్రకీర్తిస్నాగంజనులు బంటాబా

నిశపశంవుగోపాలకుండు । శునకమార్జాలమూదిగాదనగృహమున । గలి
గినందరలింగసంగతుల జేసి॥ క॥ తానొకయిప్పుడైన భవిదప్రజాదదుమా
టలాడడా । హీనులనాత్మలోదలపడెన్నడు వాండ్రు దూష్యవాక్యముల్। వీ
నులజేప్పడజాడుల వేశన్మను ద్రోక్కేమను లోడు । తద్ధానముదాగొనండ
కులదానునసీడుకొనండునమ్మగన్॥ క॥ పరపరిహితజనులకుదా । నెరలిం
గెరవడుగబోడపాంగమునం । బాగయుండ తెటికేమని । బెరయుండేపట్టు
లందుపృథుతరనిష్ఠన్॥ క॥ కూరిమి భవిసహవాసం । బారరహితుడగుచు మెలగు
సద్భక్తులభ । క్తాయూఢి మెచ్చిపొగడగ । ...లికిమనుమనున్న... సహయ
మునన్॥ గీ॥ పాపులాతని మహిమ ... । దెగ్గుతెప్పినోనర్చినరించు
కైన । దెసలి దమేమనగొనసుదాదిగగనీమ । భక్తిదార్ఢ్యంబుకలిమినాభక్త
వరుడు॥ వ॥ అట్లు భవులాభక్తునిచిత్తం బెట్టైన గాన మొత్తంబడమిరుత్తలప
డి యోగని విత్తులగాదెలంత గాచించమంచి పెడగదును చెడకుండ నేమివి
త్తుగొనుగో చూతముకాక నియాతులవలుగాది యలనజిచ్చుబెట్టి రట్టి
యెడ॥ క॥ ఏలేశు కేతవాహ్వాయుడా। మోసకులద్రోహమెరిగియుల్లనసగుచుం।
గాలుంగాకేమిసితన । చేలంబిత్తిందెనీకుచెప్పారంగన్॥ క॥ తత్తరపడకసడా
గని । చిత్రించిన చేలుకొండ్రవెలలకమిగులంగా త్తిగపంపడెవాతని । జిత్త
...లోభక్తిసేవశివుడేనా రుగన్॥ గీ॥ అవనిలో హీనహీళబ్రహ్మాద్యకఖ్చేలు ।
వి...కగయపండునమున్నెంగమిపుడు । కన్నెలారంగగట్టిమి కాలకిందు।
శ...లకుబడిచోద్యమేధరణిసనమ॥ క॥ హరభక్తుండాగడుమరియు । హర
సమయాధములపశ్యభావంబునశం । కరభక్తులనికుత్సిం । భరులగుటయు
కాకభక్తిపశులకుగల దే॥ క॥ చూతముగాకనుచ బశుల వ్రాతంబుల బట్టబోగ
వర్తనుబంపం। బ్రీతింజనియామందను। వేతోలుగకదోలిరందు వేగ్గాకుండన్॥ గీ॥
అట్లు దోలుకపోవంగ నా పశువులు । ప్రాణలింగంబు తనదొడ్డి పట్టునం
సీ॥ ...యున్నకతంబున జేసిత్రోవ । నిరశనవ్రతయుతు డట్లునిల్వ టిల్లె॥
ము మొలవయుబరవ...మొలిచిన చెవికెలబండిన పొలములపజ్జదేట । జల
ములనిండారుగొలకుల కెలకుల...సప్పమవడిజలముదరియు । సముదయంబు
...పుబుగవక్తనీరుబరిసెడైన । ...దంతి...కావుదజ్జలం
బున్నా...ద్రొవ్వసఫడు॥ గీ॥ ప్రాథమము...కత్తుక పొవు
... నిష్ఠనేమనిసంబుల్లనెగమ... । తసరుల్లు... చిమగుల చోద్యంబు

వోంది। తన మనంబున నిట్లని దలచి రపుడు॥ గీ॥ ఇట్టి వేసవి దినంబుల నెవ్వి పశువు
లు కదలవు మేయవు నీళ్లు ద్రావ కడకు జంపు। నిలుపుకొని యుండ బోయిన ఫలము గ
లదు విచ్చునే జెల్లి నన్నియు నాపచ్చు మనిగి॥ చ॥ కడుక వ పాపమేట యగత్యంకో
సంగనటంచు తనరురుల్। విడిదిన నాగశుభ్రజము వేడుక తోడ మత పేనులం
పగా। తోడితోడ దాట్లుగొందు నిడు దోకలు పీపులఁగ లనేడునా। క్ష్వేవక
చన్న తోవగడ వెళ్లను ద్రిమ్మరె యేడు జాలలోన్॥ వ॥ అట్లు మరలి చను దెంచి
న పశువిసరంబు నేలేశంకేతయ్య దవ్వుదవ్వుల గాంచి కోపించి ప్రాణభీతి
గోష్ఠంబు జొరనీరాదని వొడ్లవాకిండ్ల కడ్డంబుగా బలుగండ్లు వైచి చాపనీక
పోనూకి పశుకీనము జూచి నంబాపంబని యూరకుండెన ప్పుడు జనంబు లిట్లుం
డ నెట్లు చూడవచ్చునని కనపుం దెచ్చి నైవనవి యూకనపు। గప్పులు నైనంబు పడక
మరియు నరియు నేలేశంకేతయ్యమన నీయ్య మఖాంభోజ బవగో కింపుగు
దాముత మ్మవతె ముదప్ప మయ్యాగాసి జెప్పమాటి రంభో మనియిరని చుర
లచె త్తిమాచుచు నాలుగాలు పడకింపుచు దొడ్డిబట్టుచుట్టుక తెవగుచు చొడ్డి
నైనూతులు వెట్టి మున్నుదాము సమస్తతింగోలు గాలి గంబు దొంగిళ్లా గి
చూచుచు లోకిలంఘింప నగ్గలించి కేశయ్యకు వెరవెరలనడు మయ్యె తెచ్చి శ
గిదిసెలబడున ప్పుడు॥ క॥ ఆపసులు క్రేపులున్నయు। లోకిత్తన్ సౌశపోలు
దసనుడుణ్। వాపోవె దుత్తమతల్లుల। కేషట్టక రాడుండె బతుకు చాడెన నిశ్చ
కన్॥ క॥ ఆలేగల వృథ పోషకు। యేతేశ్వరు కేతనాగ్ర నిలిచి నగ్రో। బ్బ్వరుడు
గోళ్ళమవచ్చు। వాల దెసమదృష్టి సోలనకఫడా సులబన్ క॥ నగడుచు బ
వులు నోళ్ళు గమునకరిగోణనక ప్రతల గానుండుంగా। మరి ప్రసన జ్ఞానగజోనే
తేరంబుల్లల పసువులతిశ్వరితమునన్॥ సీ॥ ఒడ్డొందు చాస్ప నూగ గక్గో
ట్టుచును త్తలపడు చునత్యాశ్సవముం। నేలేశంకేతయ్యనోరిపిపుప్రుబు శలలు
లింగంబుతో దాకజేసి। కొనుచు మహారోగానుచు గ్రకంటా ప్రెమొకిరా నలిగొం
చు నీలింగ దేవుని నేను వాసి। పోయిన దాదిగా బుల్లునీరు ను నట్టమని ప్రమాణ
సేయు ననువు మోహ॥ గీ॥ నిత్యనియమున యినః జలింగ సంస్పృష్టి। యాచరించె
కేశవార్యునకును। వంగిశరణాజ్ఞాద్వ్రిప్వ తంబుతో బారికడుము జేర। మేనెక
నువుజొప్ప। క॥ ఎడ నెడన దక మూగ్రాగపుచు। పుడమిపయిం జాగబడుచు మపో
రలంబనుచుం। గడవల గతి బాదుగుల జే। పడురగ గగ్గాణ ధరిం బిబుచుం జేమను
చున్ వ। ఆతేగ బుతె నదల్లుల। నేలేశ్వరు కేత హార్యు డీడి సకరుణం। బాపించు

టెంగి బుగవక । నూలిండిపింపసల్లుగల్లసులలరక్ క॥ వేసికుడుపగా(గ్రే)త్రలు । నీపాంగగుచ్చులు పొచ్చ హెచ్చ వెధాత్రిం । రూపింపగ కేతలగృహా। గోప (ప్రా)బుశ భుభ క్తికోటులనగన్॥ క॥ ఇగరులగూడినుగా। (వ్ర)తులకుద గవగు నేవారివనికగతిపతి । వ్రతకునునపవగవచ్చునె మహిలోజర్పించుమాకు

సవరదనాచయ్యకథ.

మూగణామె యుదియున్॥ వ॥ వెండియుసవరదనాచయ్య తన కుంజలికుండలు నిధక్త్రుంపునవమూర్తియకు ప్రొద్దులనా జొచ్చుపుడా లింగంబున గ్రహించు కొనియు డియుక్తోదయకాలంబున యలింగంబున ధరియించెనయ్యావిదియు దరంబుపంగవల వానిందుటంజెసి యనంతరంబుతోడి బాలుండు దయించెన నిచేకియుం జెప్పకని వీరికినున్నలింగంబు సంగ్రహింపంబడమి వీడుపదహీ నుంచు గావునం బారవైష్ణుండువీని మొగంబుచూడగాదు శరణోక్తసరణికరోధ దయకాలంబునంగ గుసుంగ సాంగత్యంబు సంభవింపదని నాంచి శివయ్యా యీయఖిలంబు నెరుంగదన శివయువిసర్జించెనినినియు వేదోక్తసన్మా ర్గంబుబుజ్జగించి దుర్మార్గంబవలంబించి పంచభోభ జనుభక్తిగాలంబెరుం గనిత్రోటవమాలబంగల యువచ్చ వేయని వెండియు॥ సీ॥ పశుం పాశపతియనుభ గుణమునెగి బండపశుం జీవు కుబెట్టంపశుజనముల । బట్టినుమకలు మొదల్ చుట్టంగ గోయుంచి యుటికెలబ్రామి పకెమపు పెట్టుం । కాలకంఠరుడిట్టిక గ్గులయొద్ద యుండు నెభక్తులొద్ద గాక । యతులితశుద్ధశైవాచారమర్మంబుఖ లుడనీ కేటికిగానవచ్చు॥ గీ॥ దృష్టిహీనుడు గాంచు నెదీపకళికె। బధిరునకువిపవ చ్చునెవదురవము । జరయుతుమస్మృగ్ధముగ్ధంబువవిమెరుగునె । గప్పగొదె రుగునె యెందుకంధిలోతు॥ క॥ ధరలోవానం మునుగునె । గప్పగొదెరుగునె యెందుకంధిలోతు।

క॥ అజ్ఞులకితులితశివభ । క్తిజ్ఞానంబేల తేట తెల్లన దెలియున్।ప్రాజ్ఞులగుభక్తుల కుసంర్వజ్ఞుశివుమహిమ గానవచ్చెడుభంగిన్॥ క॥ ముంగిటనున్ననిధానము। తంగెటిగన్నజున్న దలపోయంగా । నంగిటనూనడియమృతవ। నంగాజనునే కళింగసార్ష్టికనధన్॥ గీ॥ ఇట్టిసద్భక్తిమార్గంబునతికరించి । కాసిపదముల చరియించినదసపెల్లి । ఖండశరచ్చంద్రయుండు హాకాంతిదవుపు । బొకట లాడ్డి డి॥ శం పెట్టిపాలుపగాడ॥ సీ॥ చప్పాసచంద్రసిక బుండగా మొకోనుగియు

కాశించుటిపొప్పగాదె । చేరువననకల్పభూరుహంబుండ నెండినమ్రానుబె
నుచుటనసువుగాదె । యుదధిదాటగనోడనొద్దయుండగ జేతవధనూతగోను
వాసివడవుగాదె । రమణి త్న్యామగురత్నరాజముండగ గాజు పెంకులేరెడి దా
నిచెప్పగాదె॥ గీ॥ దొడ్డిలో సురధేనువు దొంగియుండ । గొడ్డుజేపట్టంగబో
వుకొలదిగాదె । మంగళంబగు శివభక్తిమార్గమండ । దుష్టకర్మక లాపంబు
దొడుకబోవ॥ క॥ తేనసహసంవత్సరః । మానుశ్రుతి మ్రోయు చుండమతి
హీనినరుల్ । పీఁలవినియును భక్తిలోనైచరి యింపరెట్టిలోలాత్ములొకో॥
క॥ అపవెట్టివగోరుపదం । బుదకములో ముంచిముంచియుదికిన దౌలుప్పై । నది
గల దెకుమ్మరముతో । కదబ్బగిడికట్టంజకట్టగా నేర్చునే॥ చ॥ జలములలోన
నెన్నిదివసంబులునానినరాలుమెత్తనై । పొలుచునుపాలకొల్లలుగబోసిరవే
నియుక్రూరిభోగికిన్ దలవిషమింపుక జెడునెచాలగ కేనియు బోసినూరినం।
దలగునె వేము చేదు ధౌతము చేసినమన్నువోవునే॥ వ॥ అట్లునుంగాకపశీం
డివాగటంగసఖుగట్టంజికట్టుకుండం బెకుచాళ్లువున్నిములక విత్తులువెదవె
ట్టంనధనులవిధమునను సారఘనసారభూరుహంబులు ఖండించిచెముడుజె
ట్లాలమట్టల వెలుంగుపెట్టిట్టకూళపాళంబుననె పవిత్రవీతిహోత్రమధ్యం
బునన పవిత్రనూత్రంబు పోసికొల్వందొడంగు వెంగళివిప్రవృత్తంబును యు
ఘ్యాఘ్యపాదామప చారంబులొడంగూర్చి పక్కలకాళ్లు గడగంగదా
డంబు చెడుగులవడవృ పృడలింగపరాఙ్ముఖానే కాన్యదైవ భజనంబులు
నొకట్రూపంబుచెడియరు॥ గీ॥ ఒంటికడవబోసియున్న జలంబులు । నీడలేని
ధారుణీమహములు రాజరాజసఖపరాఙ్ముఖుప్రూజలు । నిష్ఫలంబటంద్రు
నిగమవిదులు॥ క॥ త్ర్యక్షపరాఙ్ముఖుడైమును । దక్షుడు క్రతువాచరించితల
గోల్పడడే । పక్షము పరశురాము । డీక్షితిభూసురులకొసగి యేమయ్యెమదిన్॥
క॥ ఇలయెల్లనొసగద్విజులను । బలిమునుభజియించి పడడె బంధనమునవి । త్రి
లకన్నమిడగ గౌతము । గలపడెగోహత్యబహుళకాలముదాకన్॥ ఉ॥ వేదర
హస్యవేది పృథివీసురకోటికిసన్నదానము । త్ర్యాదరబుద్ధిబెట్టనగునట్టిఫలంబగు
శంభుభక్తినం । పాదకుడైనభక్తునకు బెట్టెడుభిక్షము పెట్టినంతనే । తాదృశి
వైదికోక్తులకు దప్పిచరించినచేటుదప్పునే॥ చ॥ అని బహుభంగులబసవ డానతి
యిచ్చినతత్సదుక్తులన్ । వినజగసౌప్రడిశ్ర్యమత సేత్రియుగుడయి రెండుచే
తులున్ । ననలతోవ్రకొల్చి ప్రమథప్రతిమానులభక్తవర్యులన్ । వినుతులొనర్చు

ప్రథమాశ్వాసము.

ముక్తి స్వాగతంబు విహ్వలపూర్వము గాఁగ నిట్లనున్॥ గీ॥ కర్మబంధుండ కష్టుండ ఖలుండ నుగ్రు। డాంధుఁ డోపేతుఁడను నపవిత్రశీలయుండ। ప్రజ్ఞహీనుఁడ యజ్ఞానిఁ బాతకుండ। శంకలేని యనాచారసంయుతుండ॥ గీ॥ అనియు నేల యేను సర్వాపరాధి నామొనర్చిన పాపంబు వాయదెందు। విడుతుఁ బ్రాణంబు లాజ్ఞాప్తి వేగ నొసఁగు। డనుడు బసవన్న పలికె భక్తానుమతిని॥ ఉ॥ సాహసమిట్టి దేమిటికి బాల్యమునం జెప్పెదని పల్కిరిన్ శివ। ద్రోహము పుట్టఁగాఁ గలదు మూర్ఖుని కొన్ని దినాల మీఁదట। ద్రోహవిధాన మాతని దృంపఁగ నిన్ను ననుగ్రహించితు నుత్సాహము తోడ భక్తసభ శంభుని [illegible] నుండవయ్య దిక్కు॥ క॥ ఈవిధమతి కీర్తనిశరణు లానందమునొందిరని యున్నందురవఁ దలరి। వానిం గాఁగఁ దలంచిరి। మానసమున నొప్పిటి పెనుమానంబింకన్॥ క॥ లేలె వమ్ముల లెమ్మనాపిని కేలి నివమ్ముల [illegible] శిరమునఁ గేలు [illegible] గా। పాలుండై విక్రమతాం। బూలము గైకొని యెమ్మే మహిమ [illegible] పొంగి చెలంగన్॥ చ॥ బసవనమంత్రి యప్డు శివభక్తులు దాసును వేటుకాఁడ ఖా। వసథము [illegible] భవుఁడా జగదేకమంత్రి సం। తసమున జేయు సత్క్రియలు [illegible] గైకొని వచ్చు సర్వథ। భక్తసముదయ గోష్ఠి [illegible] గాలము పుచ్చుచునుండె వేడుకన్॥ గీ॥ మఱియు నంతట యల్లయు మధువయ్యలను। బరగుచున్ [illegible] భక్తవర్య। లక్షలింగైక్య [illegible] యతులు జంగ। మార్చనాసక్తచేతనులు మహాహితులు॥ గీ॥ వారలు ధం[illegible] మశివ। చారప్రతిపాలనీయ సత్ప్రశస్తులగు। గా[illegible] బసవను దారు నధికానురాగతన్ వెలుగంగన్॥ వ॥ బిజ్జలుండును తనకు నేటు వాటిల్లు కాల మాసన్నంబగుటం జేసి బసవదండాధీశు భాసుర ప్రభావంబును భక్తి సామర్థ్యంబును నెఱింగియు నెఱుంగని చందంబున [illegible] బిజ్జలయ్య మధువయ్య గారల రప్పించి తప్పు మియ్యం జేసెం [illegible] గండక్రో[illegible] గన్నులు [illegible] పరి గాంచి సకలజనంబులు కటకటనిట లతటి [illegible] పీట సంభవుండగు శంభుభక్తుల కోపాటోపంబు దనకుం గ్రొత్తయే వారలలిగి నందనపట్టణంబు పట్టపగల [illegible]లై బోవ[illegible]నే తన పట్టణంబు నెమలు వట్టంబై [illegible] లై [illegible] బుడిబుల్లం బోవుచుండిరప్పుడు॥ చ॥ బసవడు మ[illegible] నఖిలభక్తులతో పరివృతవక్త్రులై। యసదృశలీల [illegible] నేత్రము [illegible]। [illegible]। [illegible] ॥ క॥ తొల్లి

టిబాసనుయిప్పడు । చెల్లిం[illegible] ప్రసనుమచెప్పిన్వప్రతిభా । గోర్వెల్లసితాళీక శేఖర్యు
లు । కల్లలుగామడి[illegible] కుణా॥ సీ। అట్లుజేసినవారలంతబోవకబల్ల నాటక
టకంబునుపోడుజేసిరియు[illegible] పెడ ఎపురమెన్న గనెన్న దహాడగు వినుచుశోపంబులి
చ్చి । మడివాలుమా[illegible]దిరాజయ్యయ కేశరాజయ్యయ దేశ్వరయేసు । కన్నడ
బ్రహ్మయ్యకొక్కయ[illegible]సిడిచౌడయ్యయను సజాయును॥ గీ॥ నాదిగా గలఘన కళు
నాపురంబు । [illegible]లునాటిగా సంభ్రమమున । బసవదండాధినాథుండుభక్తిదే
ప్త । జనియె[illegible] మీశ్వరు నరసను॥ వ॥ వారలట్లు మహెడలుమాత్ర నాథాధికళ
త్రమవిచిత్ర[illegible]బునం బురంబుసౌభాగ్యంబునుం బొనుంగటవడిపో[illegible]నప్పుడు। సీ॥
ఛాత్రి[illegible]శాకులు గూసె[illegible]కంబులుబుచ్చె సుధమీద । మీసుగులువడిగా
లిచేచె[illegible] భాస్కరచంద్రులు[illegible]గట్టె । మంగళ[illegible]నాటిమధ్యాహ్నమున
[illegible]చునంబో నిశ్చయుంచుకో[illegible] లుడుకడసుగ్రి[illegible]యుద్ధైకోనంగబడియె
[illegible]ప్రాంతములను॥ గీ॥ [illegible]దిక్కులగేయవని । జనిగా[illegible]చేసుకుగదల
[illegible] । సూర్యుడుమయి[illegible]సూర్యునితోడ । నీగిని కెల్లడజాడంగి గానబడియె॥ వ॥
ఇట్టి[illegible]త్పాతంబులు[illegible]బునసనంబున భయరంబులుసంభవింపుచుండెనట జ
గదేకమంత్రియట్లై నిజన[illegible] జనుదేరం గజ్జనని తనయ పీఠించి యుట్టనిసె। సీ॥
శివగణద్రోహంబుచెవి[illegible] బుననువారిజంపవలయు । నటుసేయునోప డె
యప్పుడ తానైనసమయంగ[illegible]గునాదిశ[illegible] । మీ రెంటిలోపు నేదియు జేయంగ జాలని
ప్రాణవంచనపరునకు । కుటిల[illegible] గునిదెదండికెభ పుడిచ్చు[illegible]పహిస్తభ
క్తి॥ గీ॥ కూర్చునేయెలయిట్లని కోసర[illegible]యున్ను । సిప్రప్రాణపరిత్యాగనియతివెస। యొప్పశి
య్యవసరమునకచ్చిచేనిరి । గాక[illegible]తముచేతి గాదెచెప్ప॥ ఉ॥ వాగ[illegible]
డలుగవారిజసంభవశుంభ[illegible]ముల్ । ఘోరు[illegible]రుగాపెముని బుద్ధిగి[illegible]తదతి[illegible]డీశ్వ
రుణ్ । నోరగౌ[illegible]లాడగనెనో[illegible]నడోతనకోపపహ్ని కిణ్ । గౌరి[illegible]జాంగమా[illegible]తులు
గా వానరింపవిన్ను వె[illegible]డియుణ్॥ క॥ ఇలనుజనుస్యుడనుమ ని। కులపతిసాంతర్యా[illegible]హా[illegible]గలి
త్సి పంజే । తులచెవుల జేచ్చియప్పుడువిలువువనీరయ్యొగా చెనిఖిలముసెరగ ణా॥ సీ॥ కావు
ననీవుశం[illegible]కరభక్తగణహింసవి[illegible]టసంకరకుండం[illegible]విహితముగునె । ద్రోహంనప్రదో[illegible]
మకయుంపంగు[illegible]వంగ[illegible]క్తరెకుమతివగ[illegible]చు । యున్నిరోశ[illegible]ల్లింగ[illegible]గంసోటి[illegible]కుకు[illegible]చే
జెలశిఖప్రసాద । మెబ్బంగిగుశి వేదవే[illegible]ట్లు[illegible]పెట్టెదగడుకుమురమ్మ[illegible]బయుగుచు॥ గీ॥
నౌనరజిట్టమిది యుచ్చిచ్చే రేయ[illegible] । పెంటి[illegible]టికినిబిల్చి వృషభుని [illegible] సాంది[illegible]
బల్లిసత్యగివగు । సనుచుకుప్పభాతినా[illegible]॥ వ॥ ఈవాత[illegible]సడికి దేయి[illegible] । [illegible]
మల్ల బ్రహ్మయులు[illegible]జంగములు। రా[illegible]కళ[illegible]క్తి[illegible] దేవచ్చి[illegible]మాత్ర[illegible]॥
గీ॥ అట్లుచనుదెంచి[illegible]దేవుణ్ణ[illegible]గ్గించు । నా[illegible]సా[illegible]పోత్సన[illegible]

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్రీ [illegible]

[illegible] లున్నవారిగబజ్జ । [illegible] గాంచె లాంఛ [illegible] చ॥ అలుగులుచికి [illegible] కంఠలు జేసె [illegible] బుద్ధ [illegible] బవిహీ [illegible] నిఖిలు [illegible] యఖ॥ సీ॥ శివభ [illegible] కులరకునీవిధి [illegible] మహాయుంబు [illegible] చుమందత [illegible] ధారలు బిజ్జలు [illegible] వీత్వాడి [illegible] నగరికడకు [illegible] నరత భయభక్తి [illegible] ఫంబులంబు [illegible] పాతకుం [illegible] నగుడు [illegible] గొప్ప [illegible] వనగోచరా [illegible] [illegible] నాగ [illegible] చిత్ర [illegible] [illegible] కంద [illegible] క॥ నం [illegible] గిరిలాలు [illegible] లతో । డెం [illegible] [illegible] ॥ [illegible] గవును [illegible] ॥ [illegible] గువు [illegible] ॥ [illegible] మొదలైన [illegible] భజించెను [illegible] భక్తసం । తతి [illegible] గలుగంగ [illegible] ॥ గీ॥ [illegible] వభవములు । వారియిలుపుట్టు [illegible] వారి గు [illegible] యొచ్చు [illegible] ॥ క॥ తో [illegible] గలకకు [illegible] ॥ [illegible] పాదంబులు [illegible] ॥ గీ॥ [illegible] వెన్ను [illegible] ॥ క॥ [illegible]

ను భవము నేర్చికొనకున్న నుగ్రమదా। నీకంబులయా నశింపనియ్యా వసుమీ॥ మ॥ పరమానంద మయానుభూతివిలసద్భావత్వ్వచిత్తాబ్జిక। స్ఫురదాధిక్యపసీభవత్తసుమనోవృద్ధానసా నేంద్రియా। చరణోపేతుడత్వ[illegible]భాస్వద్భక్తికృత్యుండవై । [illegible]గలన్నవ్వితిన మ్మశైవాగ్రమిధర్మ్మం జేసెద బ్రకటిగా డగ్గఱా॥ చ॥ అనిబసవన్న యిట్లు నయంబునవిన్నపమాచ రింపఁగన్। సుగురమూర్తి సాత్త్వికవిశేషమునం గృప తోడ సంగమే। శుఁడిగుడి [illegible] గ [illegible] తపంక్తిప్రియుగంబు [illegible] టనతులభక్తిబోవనకటంకమెయిం బ్రణమిల్లి [illegible] డియుఁడా॥ శా॥ ఆనందాశ్రుపయఃప్రవర్షితము వహ్లాదాత్క రోమాంచన। శ్రీనేత్రోన్నికిభూ షణంబుగలసద్గీర్వాణ్గమద్దదన । ధ్యానమ్ముల్ గురుతత్త్వసత్త్వములుగా తాత్పర్యముగా భక్తియుఁడా। లోనంగీలొ[illegible]యన్న యాత్మసుతునాలోకించి మైపెంచుచుండా॥ క॥ అక్కన చేరిప్రసాదము । దక్కక డయనాసగి [illegible] లోగొనుచుండా । గ్రక్కన గుడిల్లో నిడి జని । యక్కడ నయ్యర్శ్యమహ్యానాశ్ర [illegible] గతిఁడా॥ క॥ సంగయదేవుడు సద్గురు । భంగి జను డెంచి యిట్లు బసవనీడనలో । నంగి లిపి [illegible] నుటకోర్చ్పటి। జంగమసంఘంబు సంతసంబుఁదం గఁడా॥ సీ॥ లింగతూర్య బులుసంగి జలంగ్రీన [illegible] ములుమీఱ బాడ వికుఱియు। గోయు భ క్తి [illegible] నుతకీర్తనల్ గిరి [illegible] ఒ [illegible] సంస్థడి [illegible] య [illegible] కిల్ కిలయు [illegible] మాదిర [illegible] యుము [illegible] య్య [illegible] గా గలభి [illegible] ॥ గీ॥ [illegible] బసవనసిను । గలదె [illegible] న సెందుభక్తిహిత బుద్ధి సత్య [illegible] రూపంబు [illegible] । [illegible] గ [illegible] ॥ సీ॥ గాలిలోనన సుర గాలినాప్రభ [illegible] గాక లో వెండియు గలసినట్లు । జలము తో [illegible] గం ల్లుస [illegible] బండితజ్జల [illegible] నరసమయునట్లు । [illegible] మ్మరగి నా [illegible] నేకమై జరగునట్లు । [illegible] బయలు [illegible] దగు [illegible] ॥ గీ॥ సద్గురుం [illegible] పాసక్తి సంభ [illegible] చి। సద్గురుం [illegible] పా [illegible] । స ద్గురూపసన్మిశ్రవి। శాంతి [illegible] । తద్గతుండై మెలింగి తత్త్వంబునందు॥ ఉ॥ కావున దేశ సేంద్ర [illegible] కొల్చి [illegible] । [illegible] యోజనముల నా బసవయ్యదొ [illegible] ప్పడుఁడా । బూవును దావి [illegible] శపారప్రాప్తము లేకవని [illegible] చియున్న వా। డివిపులా తలింబసవ డీల్లి [illegible] త్తులుగల్గు నంత కుఁడా॥ చ॥ అనిదొనియాడుచుఁడా మనసెఁజాంతకుఖ భక్తవరేణ్య లి ల్లపు । జ్జ [illegible] సుఖామృత [illegible] బువిధజాలగ వేడుక నోలలాడుచుఁడా। జనిస్మృత [illegible] మారుల యి జంగమకోటులర్చ్చనిచ్చుచుఁడా। గొనకొని కొంతకాలమిల గోరభజించుచునుండి రీశ్వరుఁడా చ॥ వసుమతిలోన భక్తియభివర్ధనమొందగఁజేయుచుం బసశ్రీ । బసవపురాణము [illegible] పద్ధతి జెప్పె నుపాలకురికి సో । మసుకవియా మహామహు [illegible] కటజేసిన [illegible] వి సగగ బద్యఘాతతిర [illegible] నేనుతదంకితంబుగ [illegible] ॥ ఉ॥ ఏరచియించినాడనన [illegible] [illegible] గ [illegible] । [illegible] ప్రస్తాపన [illegible]

సాక్రమముదప్పకయుండగిదత్కృపారస। ప్రేరణతత్వతాబ్జము। శ్రీశిళ జింశిసిట [illegible] యాప్రియక్॥ చ॥ బసవపురాణముభిశివభక్తసభాస్థలులంబఠింపగా। విను [illegible] ధన్యులకువేగము లిల్లునుశంభుభక్తియా। బసవపురాణముంబరమభక్తికి ఖిలాధిశి [illegible] వారిక। త్గనదృశశైలింగికానుభావనాఖ్యసుఖంబఖలంబుజేకురున్॥ చ॥ [illegible] మున్ వినిభక్తులసత్కృపజాలగల్గురి। బసవపురాణముల్వినశదాయేన [illegible] లింబయి। బసవపురాణమునిశిఖనిశభర్గప్రసాదసుఖైకసిద్ధియా। బసవ [illegible] వినహోయకగల్గునభీష్టకార్థముల్॥ క॥ ఈమహింబసవపురాణము। ప్రేమ [illegible] మనుశ్రీమందిరము। దేవర్త్యులుపూజింపుదుగామహాంధ్యులను వెండవా [illegible] క॥ అవిమినయనగానేటికి ప్రవిమలసద్భక్తియుక్తిబసవపురాణం। బువచిం [illegible] దశివకృపచేనిహాపరార్థసిద్ధులుగలుగుఁ॥ మహాస్రగ్ధర॥ గురుపాదాంభోజభ [illegible] రకరుణాకుంరహస్తోదితాంగా। హరలింగయుక్తచిత్తాహారసమయపురా [illegible] వేత్తా। చరలింగార్చానురక్తాచరహరగురుశేషప్రసాదానుభోక్తా। [illegible] దమూలాభిధాతిదిశ [illegible] వ్యసనవిసరదాజత్రై [illegible] హాలాహాలితతావనిబహాళా। [illegible] [illegible] శిష్టితాత్మావలేపా। శ్రుతిమతహితచర్యాశుద్ధసద్భక్తవర్యా। వితతసుగుణ [illegible] వారిలోలా॥...

గద్య॥ ఇది శ్రీమత్పాల్కురికిసోమేశ్వరగురుప్రసాదలబ్ధప్రబంధనిబంధన శక్తియుక్తశ్రీవిడుపతిబసవనాచార్యసత్పుత్రకులపవిత్ర సోమయనామధేయశివకవిప్రణీతంబైనశ్రీబసవపు రాణంబనుమహాప్రబంధంబునందుసర్గంబుచ.

సప్తమాశ్వాసము - సంపూర్ణము.

